Join us @aditya2050

सहायक पूर्व परीक्षा - 2011

A

2011 Code : **RUM**

परीक्षा दि. 28 ऑगस्ट, 2011

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET No.

प्रश्नपुस्तिका

सामान्य क्षमता चाचणी

वेळ : दीड तास

एकूण प्रश्न : 150
एकूण गुण : 300

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत **150** अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

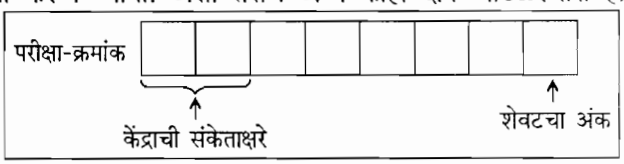

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची अचूक उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील''.**

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

Join us @aditya2050

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

1. एका शंकूची त्रिज्या 20% ने कमी केली व उंची 50% ने वाढविली. तर त्याच्या आकारमानात होणारा बदल

(1) 4% घट (2) 4% वाढ

(3) 20% वाढ (4) 20% घट

The radius of a cone is decreased by 20% and the height is increased by 50%. The change in the volume of the cone is

(1) 4% decrease (2) 4% increase

(3) 20% increase (4) 20% decrease

---

2. $\sqrt{2}, \sqrt{8}, \sqrt{18}, \sqrt{32}$ ... या अंकगणिती श्रेणीकरीता

S_{10} = ...

(1) $55\sqrt{2}$ (2) $5\sqrt{2}$ (3) 20 (4) $10\sqrt{2}$

For A.P. $\sqrt{2}, \sqrt{8}, \sqrt{18}, \sqrt{32}$ ...

S_{10} = ...

(1) $55\sqrt{2}$ (2) $5\sqrt{2}$ (3) 20 (4) $10\sqrt{2}$

---

3. एका तीन अंकी संख्येतील शतम स्थानाचा अंक व एकम स्थानाचा अंक यांची बेरीज ही दहम स्थानाच्या अंकापेक्षा 1 ने कमी आहे. ती संख्या अंकाच्या बेरजेच्या 17 पट आहे. त्या संख्येत 198 मिळविले असता संख्येतील अंकाचे क्रम उलट होतात. तर ती मूळ संख्या कोणती ?

(1) 351 (2) 153 (3) 135 (4) 151

In a three-digit number, the sum of the digits at hundreds place and units place is 1 less than the digit at the tens place. The number is 17 times the sum of the three digits. If 198 is added to the original number, the order of the digits is reversed. Then what is the original number ?

(1) 351 (2) 153 (3) 135 (4) 151

---

4. कर्ज घेतलेल्या एका रकमेची दोन समान वार्षिक हप्त्यात परत फेड केली. प्रत्येक हप्ता ₹ 4704 होता. जर चक्रवाढ व्याजाचा दर 12% असेल तर कर्ज घेतलेली रक्कम =

(1) ₹ 7500 (2) ₹ 8500 (3) ₹ 7000 (4) ₹ 7950

A certain loan was repaid in two equal and annual instalments of ₹ 4704 each. If the rate of compound interest was 12%, then the sum borrowed was

(1) ₹ 7500 (2) ₹ 8500 (3) ₹ 7000 (4) ₹ 7950

---

5. एका वस्तुची किंमत ₹ 5000 आहे. जर त्यावस्तुवर 12% सुट मिळाल्यास त्या वस्तुची किंमत _____ होईल.

(1) ₹ 4400 (2) ₹ 4880 (3) ₹ 4940 (4) ₹ 4988

The price of an item is ₹ 5000. If there is 12% discount on it, the price of that item would be

(1) ₹ 4400 (2) ₹ 4880 (3) ₹ 4940 (4) ₹ 4988

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

6. एका समितीतील 2/3 सदस्य स्त्रिया आहेत. पुरूष सदस्यांपैकी 1/4 विवाहित आहेत. पुरूषांपैकी 9 अविवाहित आहेत. तर त्या समितीतील सदस्यांची एकूण संख्या

(1) 48 (2) 27 (3) 36 (4) 42

2/3 of the members of a committee are women. 1/4 of the men in the committee are married. If the number of bachelor men in the committee is 9, then the total number of members of the committee is

(1) 48 (2) 27 (3) 36 (4) 42

7. एका साधेपेय कारखान्यात एक यंत्र 840 बॉटल 6 तासात भरते. 5 तासात ते यंत्र किती बॉटल भरेल ?

(1) 840 (2) 800 (3) 740 (4) 700

A machine in a soft drink factory fills 840 bottles in 6 hours. How many bottles will it fill in 5 hours ?

(1) 840 (2) 800 (3) 740 (4) 700

8. खुर्च्यांचा एक संच रोखीने ₹ 2000 ला मिळतो. किंवा हप्ता योजनेत ₹ 1200 सुरूवातीचा हप्ता भरून ₹ 860 सहा महिन्यानंतर एका हप्त्यांत भरावे लागतात. तर हप्त्याने घेण्याच्या व्यवहारातील व्याज आकारणीचा दर प्र.व. _____ असेल.

(1) 10% (2) 12% (3) 12·5% (4) 15%

A set of chairs is available for ₹ 2000 cash or for ₹ 1200 cash down payment and ₹ 860 to be paid after six months in one instalment. The rate of interest charged under the instalment scheme is _____ p.a.

(1) 10% (2) 12% (3) 12·5% (4) 15%

9. $\frac{69842 \times 69842 - 30158 \times 30158}{69842 - 30158}$ ची किंमत किती ?

(1) 69842 (2) 36684

(3) 30158 (4) 100000

Find the value of $\frac{69842 \times 69842 - 30158 \times 30158}{69842 - 30158}$.

(1) 69842 (2) 36684

(3) 30158 (4) 100000

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

10. एका गोलाचे वक्रपृष्ठफळ 314 सेंमी^{2} आहे. तर त्या गोलाचे घनफळ _____ सेंमी^{3}.

(1) 520 (2) 521 (3) $523\frac{1}{3}$ (4) $522\frac{1}{3}$

Surface area of a sphere is 314 cm^2. Then the volume of the sphere is _____ cm^3.

(1) 520 (2) 521 (3) $523\frac{1}{3}$ (4) $522\frac{1}{3}$

---

11. जर एका नियमीत बहुकोनाचे बाहेरील कोनाचे माप 45° असल्यास त्या बहुकोनाला किती बाजु असतील ?

(1) 4 (2) 5 (3) 6 (4) 8

How many sides does a regular polygon have if the measure of an exterior angle is 45° ?

(1) 4 (2) 5 (3) 6 (4) 8

---

12. जर आपण $(20 - 5 \times 2 + 3 - 18 \div 9)$ ला बरोबर सोडवू तर आपल्याला _____ हे उत्तर मिळते.

(1) $\frac{15}{9}$ (2) $\frac{46}{9}$ (3) 11 (4) 31

If we solve correctly $(20 - 5 \times 2 + 3 - 18 \div 9)$ then we get the answer

(1) $\frac{15}{9}$ (2) $\frac{46}{9}$ (3) 11 (4) 31

---

13. $\frac{7}{5} - \frac{4}{25}\sqrt{24}$ याचे वर्गमूळ _____ आहे.

(1) $\sqrt{8} - \sqrt{3}$ (2) $\frac{2}{5}\sqrt{8} - \sqrt{3}$

(3) $\frac{2}{5}\sqrt{8} - \frac{1}{5}\sqrt{3}$ (4) $\frac{1}{5}\sqrt{8} - \frac{2}{5}\sqrt{3}$

The square root of $\frac{7}{5} - \frac{4}{25}\sqrt{24}$ is

(1) $\sqrt{8} - \sqrt{3}$ (2) $\frac{2}{5}\sqrt{8} - \sqrt{3}$

(3) $\frac{2}{5}\sqrt{8} - \frac{1}{5}\sqrt{3}$ (4) $\frac{1}{5}\sqrt{8} - \frac{2}{5}\sqrt{3}$

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

14. जर 24x या तीन अंकीसंख्येत 9 ने पुर्ण भाग जात असल्यास, x ची किंमत किती ?

(1) 8 (2) 7 (3) 5 (4) 3

If a three-digit number 24x is divisible by 9, what is the value of x ?

(1) 8 (2) 7 (3) 5 (4) 3

---

15. सरळरूप दया :

$$\sqrt{2{\cdot}25} \times \sqrt{0{\cdot}\overline{4}}$$

(1) 1 (2) 0·3 (3) 2 (4) 2/3

Simplify :

$$\sqrt{2{\cdot}25} \times \sqrt{0{\cdot}\overline{4}}$$

(1) 1 (2) 0·3 (3) 2 (4) 2/3

---

16. 51 ते 70 संख्ये पर्यंत येणाऱ्या विषम संख्यांची बेरीज त्याच दरम्यान येणाऱ्या सम संख्यांच्या बेरजेपेक्षा कितीने कमी आहे ?

(1) 9 (2) 10 (3) 11 (4) 12

How much less is the sum of odd numbers between 51 to 70, from the sum of even numbers between the same ?

(1) 9 (2) 10 (3) 11 (4) 12

---

17. जर $a > 0, b > 0$ आणि $c > 0$ तर $a + \dfrac{1}{b + \dfrac{1}{c}} = \ldots$

(1) $\dfrac{a + b}{bc + 1}$ (2) $\dfrac{abc + a + c}{bc + 1}$

(3) $\dfrac{abc + bc + 1}{bc + 1}$ (4) $\dfrac{abc + b + c}{bc + 1}$

If $a > 0, b > 0$ and $c > 0$, then $a + \dfrac{1}{b + \dfrac{1}{c}} = \ldots$

(1) $\dfrac{a + b}{bc + 1}$ (2) $\dfrac{abc + a + c}{bc + 1}$

(3) $\dfrac{abc + bc + 1}{bc + 1}$ (4) $\dfrac{abc + b + c}{bc + 1}$

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

18. राम ने एक आलमारी 10% करासहील ₹ 3300 ला विकत घेतली. त्या आलमारीची कर लावण्यापूर्वीची किंमत किती ?

(1) ₹ 2970 (2) ₹ 3000

(3) ₹ 3033 (4) ₹ 3267

Ram bought a cupboard for ₹ 3300 including tax of 10%. Find the original price of the cupboard before tax was added.

(1) ₹ 2970 (2) ₹ 3000

(3) ₹ 3033 (4) ₹ 3267

---

19. $\sqrt{-4}$ ही संख्या करणी नाही. कारण _____

त्याचे खालीलपैकी कोणते कारण ***असत्य*** आहे ?

(1) ती संख्या परिमेय संख्येचे वर्गमूळ नाही.

(2) तिचा वर्ग घन संख्या नाही.

(3) ती वास्तव संख्या नाही.

(4) ती अपरिमेय संख्या नाही.

$\sqrt{-4}$ is not a surd because _____

Which of the following reasons is ***incorrect*** ?

(1) it is not a root of a rational number.

(2) its square is not a positive number.

(3) it is not a real number.

(4) it is not an irrational number.

---

20. एका फुटबॉल संघाने त्यांनी पूर्ण खेळलेल्या स्पर्धांपैकी 10 स्पर्धा जिंकल्या जर त्यांचा जिंकण्याचा शेकडा दर 40 होता तर ते एकूण किती स्पर्धा खेळले ?

(1) 20 (2) 25 (3) 30 (4) 40

A football team won 10 matches out of the total number of matches they played. If their win percentage was 40, then how many matches did they play in all ?

(1) 20 (2) 25 (3) 30 (4) 40

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

21. 60 W शक्तीचा एक बल्ब 6 तास वापरला तर किती विद्युत ऊर्जा वापरली जाईल ?

(1) 10 units (2) 360 units (3) 0·36 unit (4) 0·1 unit

If a 60 W electric bulb is lighted for 6 hours, how much electrical energy is consumed ?

(1) 10 units (2) 360 units (3) 0·36 unit (4) 0·1 unit

---

22. एका किरणोत्सारी पदार्थाचा अर्धआयुष्य काल 4 तास आहे. तर 3 अर्धआयुष्य कालावधीनंतर त्याच्या कितव्या हिस्स्याचा ह्रास होईल ?

(1) $\frac{1}{8}$ (2) $\frac{7}{8}$ (3) $\frac{1}{4}$ (4) $\frac{3}{4}$

A radioactive substance has a half life of 4 hours. What fraction of the original substance will decay after 3 half lives ?

(1) $\frac{1}{8}$ (2) $\frac{7}{8}$ (3) $\frac{1}{4}$ (4) $\frac{3}{4}$

---

23. प्रत्येक युनिटला ₹ 5 दराने सौरशक्तीचे एका वर्षाचे बिल ₹ _____ होईल.

(1) 85×10^{17} (2) 35×10^{17}

(3) 10^{17} (4) 12×10^{17}

Power bill of solar energy per year at the rate of ₹ 5 per unit will be ₹ _____

(1) 85×10^{17} (2) 35×10^{17}

(3) 10^{17} (4) 12×10^{17}

---

24. वाहकातील दोन बिंदुमधील विद्युत विभवांतर (V) _____ या द्वारे व्यक्त केला जातो.

(1) $V = \frac{\text{कार्य (W)}}{\text{प्रभार (Q)}}$ (2) $V = \frac{\text{कार्य (W)}}{\text{काळ (t)}}$

(3) $V = \frac{\text{प्रभार (Q)}}{\text{काळ (t)}}$ (4) $V = \frac{\text{प्रभार (Q)}}{\text{कार्य (W)}}$

The electric potential difference (V) between the two points in a conductor is expressed by

(1) $V = \frac{\text{Work done (W)}}{\text{Charge (Q)}}$ (2) $V = \frac{\text{Work done (W)}}{\text{Time (t)}}$

(3) $V = \frac{\text{Charge (Q)}}{\text{Time (t)}}$ (4) $V = \frac{\text{Charge (Q)}}{\text{Work done (W)}}$

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

25. एका पाण्याने भरलेल्या रबरी चेंडूंच्या तळाशी छोटे छिद्र आहे. जर हा चेंडू साधा दोलक करण्यासाठी वापरला तर चेंडू दोलने घेत असताना दोलकाचा दोलन काल

(1) कमी होतो
(2) प्रथम कमी होतो व नंतर वाढतो
(3) प्रथम वाढतो व नंतर कमी होतो
(4) वाढतो

A rubber ball filled with water is having a small hole at the bottom. If this ball is used as the bob of a simple pendulum, then the time period of such a pendulum will _____ as the ball oscillates.

(1) decrease
(2) first decrease and then increase
(3) first increase and then decrease
(4) increase

---

26. + 4 m आणि – 2 m नाभीय अंतरे असलेले दोन पातळ भिंगे एकमेकांना स्पर्श करून ठेवली. तर त्यांच्या संयोगी भिंगाचे नाभीय अंतर किती ?

(1) – 4 m (2) + 2 m (3) + 4 m (4) – 2 m

Two thin lenses of focal length + 4 m and – 2 m are placed in contact. What is the focal length of the combined lens ?

(1) – 4 m (2) + 2 m (3) + 4 m (4) – 2 m

---

27. वातानुकूलित यंत्रात प्रशीतक म्हणून खालीलपैकी काय वापरतात ?

(1) कार्बन टेट्राक्लोराईड (2) मिथेन
(3) क्लोरोफॉर्म (4) फ्रेऑन

Which of the following chemicals is used as a cooling agent in air-conditioners ?

(1) Carbon tetrachloride (2) Methane
(3) Chloroform (4) Freon

---

28. एखाद्या द्रावणाचा pH जर 7 असल्यास. ते द्रावण _____ असते.

(1) आम्लधर्मी (2) आम्लारिधर्मी (3) अल्कलाईन (4) उदासीन

If the pH value of a solution is 7, then the solution is

(1) acidic (2) basic (3) alkaline (4) neutral

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

29. α, β, γ या किरणांच्या धातूच्या पत्र्यातून आरपार जाण्याच्या क्षमतेनुसार क्रमसंबंध ओळखा.

(1) $\gamma > \beta > \alpha$ (2) $\alpha > \beta > \gamma$

(3) $\beta > \alpha > \gamma$ (4) $\alpha > \gamma > \beta$

The order of penetration power of α, β and γ rays through a metal sheet is _____ .

(1) $\gamma > \beta > \alpha$ (2) $\alpha > \beta > \gamma$

(3) $\beta > \alpha > \gamma$ (4) $\alpha > \gamma > \beta$

30. मध्यम तापमानावर खालीलपैकी कोणते संयुग तापविले असता ऑक्सिजन बाहेर टाकला जातो ?

(1) क्युप्रिक ऑक्साइड (2) मर्क्युरिक ऑक्साइड

(3) झिंक ऑक्साइड (4) ॲल्युमिनिअम ऑक्साइड

On moderate heating, which of the following compounds gives off oxygen ?

(1) Cupric oxide (2) Mercuric oxide

(3) Zinc oxide (4) Aluminium oxide

31. ज्या तापमानास हवा बाष्पाने संतृप्त होते, त्या तापमानास _____ म्हणतात.

(1) गोठण बिंदू (2) द्रवणांक

(3) दवबिंदू (4) उत्कलनांक

The temperature at which air becomes saturated with water vapour is called

(1) freezing point (2) melting point

(3) dew point (4) boiling point

32. खालीलपैकी कोणत्या क्षेत्रामधून मिथेन वायूची निर्मिती होते ?

(1) गव्हाचे शेत (2) भाताचे शेत

(3) कापसाचे शेत (4) भूईमूगाचे शेत

From which of the following is methane gas produced ?

(1) Wheat field (2) Paddy field

(3) Cotton field (4) Groundnut field

33. मानवी गलगंड _____ याच्याशी संबंधित आहे.

(1) अन्नातील आयोडिनची कमतरता

(2) अवटू ग्रंथीचे जास्त वेगाने कार्य होणे

(3) रक्तामधील आयोडिनचे (I_2) अतिवेगाने शोषण होणे

(4) वरील सर्व

Human goitre is related to

(1) iodine deficiency in the diet

(2) overactivity of the thyroid

(3) accelerated uptake of I_2 from the blood

(4) All of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

34. सध्या इन्सुलिन हे औषध कमी किंमतीत मिळते आहे. त्याचे कारण म्हणजे

(1) जनुकीय परिवर्तित जीवाणू ते तयार करतात

(2) येथे जीवाणूंना दिले जाणारे अन्न अतिशय स्वस्त आहे

(3) किण्वनाची प्रक्रिया अतिशय वेगवान असते

(4) किण्वन करण्याची जी संयत्रे वापरली जातात ती वर्षानुवर्ष टिकतात

Insulin doses are available today at low costs because

(1) GM bacteria produce it

(2) Bacterial food used here is inexpensive

(3) Process of fermentation is very fast

(4) Fermentation vessels can be used for several years

---

35. मानवाच्या सर्वसाधारण आरोग्याविषयी संबंधित 'ब्रोका निर्देशक' खालीलपैकी कोणाच्या वजाबाकीने मिळतो ?

(1) कि. ग्रॅम मधील वजन आणि मीटर मधील उंची

(2) सेंमी. मधील उंची आणि 100

(3) मीटर मधील उंची आणि कि. ग्रॅम मधील वजन

(4) कि. ग्रॅम मधील वजन आणि सेंमी. मधील उंची

'Broca Index' is concerned with calibration of general health in humans. It is obtained by subtraction of

(1) weight in kg and height in metres

(2) height in cm and 100

(3) height in metres and weight in kg

(4) weight in kg and height in cm

---

36. मादक पेये तयार करण्यासाठी _____ वापरले जात नाही.

(1) ग्लुकोज (2) फ्रुक्टोज

(3) ईस्ट (4) यापैकी कोणतेही नाही

While preparing liquors, _____ is not added.

(1) glucose (2) fructose

(3) yeast (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

37. पुढीलपैकी कोणास अन्नामधून जास्तीत जास्त प्रथिने घेण्याची गरज असेल ?
(1) 12 ते 18 वर्षे वयोगटातील वयात येणारी व्यक्ती
(2) गरोदर स्त्री
(3) शेतावर काम करणारी व्यक्ती
(4) शास्त्रज्ञ

Who requires highest amount of proteins in his/her diet ?
(1) An adolescent between 12 to 18 years of age
(2) A pregnant woman
(3) A farm worker
(4) A scientist

---

38. मेद हे अन्नशंकूच्या टोकास दाखविले जातात कारण
(1) मेद हा आपल्या पेशींमध्ये सहजरित्या शोषले जातात
(2) मेद आपल्या पेशींमध्ये अनेक प्रकारची कार्ये करतात
(3) मेदांचे ऑक्सिडीकरण सहजरित्या होते
(4) मेद आपल्या पेशींमध्ये कधीही साठविले जात नाहीत

Fats are shown at the apex of food pyramid because fats
(1) are easily absorbed in our cell
(2) perform several functions in a cell
(3) are easily oxidised
(4) are never stored in our body

---

39. मानवी आरोग्याच्या स्थितीमध्ये सतत प्रगतिशील सुधारणा होण्याच्या क्रियेस _____ म्हणतात.
(1) सामाजिक आरोग्य (2) आरोग्य विकास
(3) वैयक्तिक आरोग्यशास्त्र (4) सामाजिक आरोग्यशास्त्र

The process of continuous progressive improvement of the health status of a population is called
(1) public health (2) health development
(3) personal hygiene (4) community hygiene

---

40. पुढीलपैकी कोणता रोग वंशागत आहे ?
(1) उच्चरक्तदाब (2) मधुमेह
(3) कुष्ठरोग (4) वरीलपैकी (1) व (2) दोन्ही

Which of the following is an inherited disease ?
(1) Hypertension (2) Diabetes
(3) Leprosy (4) Both (1) and (2) above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

41. इ.स. 1857 च्या उठावाच्या दरम्यान आणि नंतर भारतीयांचे मुख्य उद्दिष्टय कोणते होते ?
(1) इंग्रजांना समूळ नष्ट करणे (2) इंग्रजांना सहकार्य करणे
(3) इंग्रजांना विरोध करणे (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Which was the main objective of Indians during and after the revolt of 1857 A.D. ?
(1) To uproot the British (2) To co-operate with the British
(3) To oppose the British (4) None of the above

42. भिल्लाचा उठाव _____ येथे झाला.
(1) पुणे (2) खानदेश (3) मुंबई (4) कोंकण

Bhil Unrest took place at
(1) Pune (2) Khandesh (3) Mumbai (4) Konkan

43. इ.स. 1848 ते 1856 या काळात अनेक संस्थाने कोणी खालसा केली ?
(1) लॉर्ड रिपन (2) लॉर्ड विल्यम बेंटिंक
(3) लॉर्ड कॉर्नवालिस (4) लॉर्ड डलहौसी

Who annexed many Indian Princely States between 1848 and 1856 A.D. ?
(1) Lord Ripon (2) Lord William Bentinck
(3) Lord Cornwallis (4) Lord Dalhousie

44. जलियांवाला बागेतील निरपराधी निःशस्त्र जनतेवर गोळीबार करण्याचे आदेश कोणी दिले ?
(1) जनरल डायर (2) ओ'ड्वायर
(3) चेम्सफर्ड (4) कर्झन

Who issued an order to fire at the unarmed innocent crowd gathered for a meeting at Jallianwalla Bagh ?
(1) General Dyer (2) O'Dwyer
(3) Chelmsford (4) Curzon

45. इ.स. 1932 मध्ये डॉ. आंबेडकर आणि महात्मा गांधी यांच्यात झालेला करार
(1) जातीय निवाडा
(2) पुणे करार
(3) अस्पृश्योद्धार संबंधीची रूपरेषा
(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

The agreement made between Dr. Ambedkar and Mahatma Gandhi in the year 1932 A.D. is
(1) Communal Award
(2) Poona Pact
(3) An outline regarding the upliftment of untouchables
(4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

46. 'भारत सेवक समाज' या संस्थेचे संस्थापक कोण होते ?
(1) दादाभाई नौरोजी (2) गोपाळ कृष्ण गोखले
(3) महात्मा गांधी (4) बिपिन चंद्र पाल
Who was the founder of 'Bharat Sevak Samaj' ?
(1) Dadabhai Naoroji (2) Gopal Krishna Gokhale
(3) Mahatma Gandhi (4) Bipin Chandra Pal

47. सप्टेंबर 1916 मध्ये, 'होमरूळ लीग' ची स्थापना _____ यांनी केली.
(1) इंदुलाल याज्ञिक (2) जॉर्ज अरूंडेल
(3) ॲनी बेझंट (4) गोपाळ कृष्ण गोखले
In September 1916, 'Home Rule League' was founded by
(1) Indulal Yagnik (2) George Arundale
(3) Annie Besant (4) Gopal Krishna Gokhale

48. महाराष्ट्रात _____ साली शेतकऱ्यांनी जमीनदार आणि सावकार यांच्याविरुद्ध उठाव केला.
(1) 1860 (2) 1873 (3) 1875 (4) 1905
In Maharashtra, the farmers revolted against zamindars and the money-lenders in
(1) 1860 (2) 1873 (3) 1875 (4) 1905

49. होमरूल चळवळ प्रथम कोणत्या देशात सुरू झाली होती ?
(1) दक्षिण आफ्रिका (2) आयरलैंड
(3) नेदरलँड (4) भारत
In which country was the Home Rule movement first started ?
(1) South Africa (2) Ireland
(3) Netherlands (4) India

50. महात्मा गांधींच्या अटकेनंतर गुजरातमधील धारासणा येथील सत्याग्रहाचे नेतृत्व कोणी केले ?
(1) श्रीकृष्ण सारडा (2) मल्लाप्पा धनशेट्टी
(3) कुर्बान हुसेन (4) सरोजिनी नायडू
After the arrest of Mahatma Gandhi, who led the Satyagraha at Dharasana in Gujarat ?
(1) Shrikrishna Sarada (2) Mallappa Dhanshetty
(3) Qurban Hussain (4) Sarojini Naidu

51. कोणत्या कायदयाने मुस्लिमांसाठी विभक्त मतदारसंघ निर्माण करण्यात आले ?
(1) 1813 (2) 1909 (3) 1919 (4) 1935
Which Act declared the separate electorates for Muslims ?
(1) 1813 (2) 1909 (3) 1919 (4) 1935

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

52. शेतकरी व ईस्ट इंडिया कंपनी यांचा _____ या महसूल पद्धतीत प्रत्यक्ष संबंध येत असे.
(1) रयतवारी (2) महालवारी
(3) कायमधारा (4) तालुकादारी

The farmers and the East India Company came in direct contact in the _____ system of revenue.
(1) Rayatwari (2) Mahalwari
(3) Permanent Settlement (4) Talukadari

53. ग्रँड ट्रंक मार्ग कोणत्या शहरांना जोडला जातो ?
(1) दिल्ली ते मुंबई (2) दिल्ली ते कोलकाता
(3) पुणे ते मुंबई (4) नाशिक ते सुरत

Which cities were connected by Grand Trunk Road ?
(1) Delhi to Mumbai (2) Delhi to Kolkata
(3) Pune to Mumbai (4) Nashik to Surat

54. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर ह्यांनी आपल्या विचारांच्या प्रसारासाठी 'जनता पत्र' व _____ ह्या वृत्तपत्रांचा वापर केला.
(1) 'मूक नायक' (2) 'सुधारक'
(3) 'वर्तमान दीपिका' (4) 'विचारलहरी'

Dr. Babasaheb Ambedkar spread his message through the journals like 'Janata Patra' and _____.
(1) 'Mook Nayak' (2) 'Sudharak'
(3) 'Vartaman Deepika' (4) 'Vicharlahari'

55. जातीभेद व अस्पृश्यता निवारणासाठी _____ यांनी इ.स. 1944 मध्ये 'समता मंच' स्थापन केला.
(1) गोपाळ कृष्ण गोखले (2) ॲनी बेझंट
(3) महर्षि धोंडो केशव कर्वे (4) न्यायमूर्ती रानडे

To remove casteism and untouchability, _____ formed 'Samata Manch' in 1944 A.D.
(1) Gopal Krishna Gokhale (2) Annie Besant
(3) Maharshi Dhondo Keshav Karve (4) Justice Ranade

56. राजर्षी शाहू महाराजांचे मूळ घराणे कोणते ?
(1) निंबाळकर (2) भोंसले (3) घाटगे (4) पवार

What is the ancestral name of Rajarshi Shahu Maharaj's dynasty ?
(1) Nimbalkar (2) Bhonsle (3) Ghatge (4) Pawar

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

57. 1875 साली आर्य समाजाची स्थापना _____ यांनी केली.
(1) स्वामी विवेकानंद (2) स्वामी दयानंद सरस्वती
(3) रामकृष्ण परमहंस (4) राजा राममोहन रॉय

In 1875, the 'Arya Samaj' was established by
(1) Swami Vivekananda (2) Swami Dayanand Saraswati
(3) Ramkrishna Paramahansa (4) Raja Rammohan Roy

---

58. पुणे येथे इ.स. _____ मध्ये महात्मा फुले यांनी मुलींची पहिली शाळा काढली.
(1) 1848 (2) 1851 (3) 1873 (4) 1883

At Pune, Mahatma Phule started first school for girls in the year
(1) 1848 (2) 1851 (3) 1873 (4) 1883

---

59. सन् 1873 मध्ये महात्मा ज्योतीबा फुले यांनी सत्यशोधक समाजाची स्थापना. _____ साठी केली.
(1) धार्मिक चळवळीसाठी
(2) इंग्रज सरकारविरुद्ध बंड करण्यासाठी
(3) ब्राह्मणी वृत्तीच्या जुलमातून सामान्य माणसाच्या मुक्तीसाठी
(4) राजकीय घडामोडींसाठी

Mahatma Jyotiba Phule founded Satyashodhak Samaj in 1873 for
(1) Religious movement
(2) Revolt against British Government
(3) Emancipation of common man from Brahmanical tyranny
(4) Political activities

---

60. 'गुलामगीरी' हे पुस्तक _____ यांनी लिहिली.
(1) महात्मा गांधी (2) महात्मा ज्योतीबा फुले
(3) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर (4) नारायण गुरु

The book 'Gulamgiri' was written by
(1) Mahatma Gandhi (2) Mahatma Jyotiba Phule
(3) Dr. Babasaheb Ambedkar (4) Narayan Guru

---

61. पाणी पुरवठ्यासाठी, धरवाची उभारणी, रीतीचे आधुनिकीकरण, जातीवंत जनावरांची पैदास, फलोद्यान शास्त्र व संरक्षण या विषयाबाबतच्या दूरदर्शी संकल्पना प्रथम _____ यांनी मांडल्या.
(1) न्यायमूर्ती म.गो. रानडे (2) महात्मा ज्योतीबा फुले
(3) महाराजा सयाजीराव गायकवाड (4) लोकमान्य टिळक

Construction of Dams for Irrigation, Modernization of Agriculture, Animal Husbandry, Introduction of Horticulture and Conservation of Forests — these modern concepts were first visualized by
(1) Justice M.G. Ranade (2) Mahatma Jyotiba Phule
(3) Maharaja Sayajirao Gaekwad (4) Lokmanya Tilak

Join us @aditya2050

62. "इष्ट भसेल ते बोलणार आणि साध्य असेल ते करणार." हे खालीलपैकी कोणाचे ब्रीद्वाक्य आहे ?
(1) लोकमान्य टिळक (2) गोपाळ कृष्ण गोखले
(3) गोपाळ गणेश आगरकर (4) न्यायमूर्ती रानडे
"I shall speak apt and do whatever possible only." Who said this ?
(1) Lokmanya Tilak (2) Gopal Krishna Gokhale
(3) Gopal Ganesh Agarkar (4) Justice Ranade

63. _____ यांनी 'सुधारक' वृत्तपत्र सुरू केले.
(1) गोपाळ गणेश आगरकर (2) गोपाळ हरि देशमुख
(3) बाळ गंगाधर टिळक (4) डॉ. पंजाबराव देशमुख
A newspaper 'Sudharak' was started by
(1) Gopal Ganesh Agarkar (2) Gopal Hari Deshmukh
(3) Bal Gangadhar Tilak (4) Dr. Panjabrao Deshmukh

64. _____ म्हणाळे कि, "सामाजिक सुधारणे शिवाय राजकीय चळवळ निरुपयोगी आहे."
(1) आर.जी. भांडारकर (2) जी.के. गोखले
(3) डी.के. कर्वे (4) जी.जी. आगरकर
_____ said that "Without social development political movement has no use."
(1) R.G. Bhandarkar (2) G.K. Gokhale
(3) D.K. Karve (4) G.G. Agarkar

65. गोपाळ गणेश आगरकर यांचा जन्म कऱ्हाडजवळ _____ या गांवी झाला.
(1) टेंभू (2) शेखली (3) दापोळी (4) खेड
Gopal Ganesh Agarkar was born in the village _____ near Karad.
(1) Tembhu (2) Shekhali (3) Dapoli (4) Khed

66. छत्रपती साहूंना _____ या नावाने ओळखले जात असे.
(1) लोकांचा राजा (2) प्रजेचा राजा
(3) महाराजा (4) बहुजन समाज व दलितांचा राजा
Chhatrapati Shahu was known as a
(1) Lokancha Raja (2) Prajecha Raja
(3) Maharaja (4) Bahujan Samaj Dalitancha Raja

67. _____ यांनी 'महारवतने' रद्द करण्याची आज्ञा केली ?
(1) ब्रिटीश सरकार (2) पंजाबराव देशमुख
(3) कृष्णराव भाळेकर (4) छत्रपती शाहू महाराज
_____ issued an order abolishing the 'Mahar vatan'.
(1) British Government (2) Panjabrao Deshmukh
(3) Krishnarao Bhalekar (4) Chhatrapati Shahu Maharaj

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

68. स्वतःच्या संस्थानात मागास वर्गा करीता 50% आरक्षण ठेवणारे महाराष्ट्रातील पहिले समाजसुधारक कोण ?

(1) विट्ठळ रामजी शिंदे (2) बाळासाहेब औंधकर

(3) छत्रपती शाहू महाराज (4) पंतसचिव भोरकर

In Maharashtra, who was the first social reformer who had given 50% reservation for backward classes in his Princely State ?

(1) Vitthal Ramji Shinde (2) Balasaheb Aundhkar

(3) Chhatrapati Shahu Maharaj (4) Pantsachiv Bhorkar

---

69. राजर्षी शाहू महाराज 1920 साली _____ येथे झालेल्या ब्राह्मणेतर सामाजिक परिषदेचे अध्यक्ष होते.

(1) हुबळी (2) कोल्हापूर (3) बेळगांव (4) माणगांव

Rajarshi Shahu Maharaj was the President of Non-Brahmin Social Conference in 1920 at

(1) Hubli (2) Kolhapur (3) Belgaum (4) Mangaon

---

70. महर्षी कर्वे यांचा जन्म _____ रोजी झाला.

(1) 18 एप्रिल 1858 (2) 18 एप्रिल 1758

(3) 18 एप्रिल 1859 (4) 18 एप्रिल 1759

Maharshi Karve was born on

(1) 18 April 1858 (2) 18 April 1758

(3) 18 April 1859 (4) 18 April 1759

---

71. इ.स. 1907 मध्ये महर्षी कर्वे यांनी हिंगणे येथे _____ या संस्थेची स्थापना केली.

(1) अनाथ बालिकाश्रम

(2) महाराष्ट्र ग्राम प्राथमिक शिक्षण मंडळ

(3) महिला विद्यालय

(4) समता मंच

In 1907 A.D. Maharshi Karve established the institution _____ at Hingane.

(1) Anath Balikashram

(2) Maharashtra Gram Prathamik Shikshan Mandal

(3) Mahila Vidyalaya

(4) Samta Manch

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

72. महर्षी कर्वे यांनी _____ येथील विधवेशी पुनर्विवाह केला होता.

(1) सेवा सदन (2) शारदाश्रम

(3) अनाथ बालिकाश्रम (4) मुक्ती सदन

Maharshi Karve was remarried to a widow from

(1) Seva Sadan (2) Shardashram

(3) Anath Balikashram (4) Mukti Sadan

---

73. 1958 साली 'भारत रत्न' हा गौरव मिळवणारे महाराष्ट्रातील समाजसुधारक कोण ?

(1) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर (2) डॉ. पंजाबराव देशमुख

(3) धोंडो केशव कर्वे (4) मुकुंदराव पाटील

Who was the social reformer from Maharashtra to whom 'Bharat Ratna' was awarded in 1958 ?

(1) Dr. Babasaheb Ambedkar (2) Dr. Panjabrao Deshmukh

(3) Dhondo Keshav Karve (4) Mukundrao Patil

---

74. 'बहिष्कृत हितकारिणी सभा' कोणी स्थापन केली ?

(1) महात्मा ज्योतीबा फुले (2) विठ्ठळ रामजी शिंदे

(3) छत्रपती शाहू महाराज (4) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

Who founded 'Bahiskrit Hitakarini Sabha' ?

(1) Mahatma Jyotiba Phule (2) Vitthal Ramji Shinde

(3) Chhatrapati Shahu Maharaj (4) Dr. Babasaheb Ambedkar

---

75. 'मूकनायक' हे नियतकालिक _____ यांनी सुरू केले.

(1) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर (2) छत्रपती शाहू महाराज

(3) गोपाळ बाबा वळंगकर (4) धोंडो केशव कर्वे

The periodical 'Mooknayak' was started by

(1) Dr. Babasaheb Ambedkar (2) Chhatrapati Shahu Maharaj

(3) Gopal Baba Valangkar (4) Dhondo Keshav Karve

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

76. इ.स. 1927 या वर्षी महाड येथे 'चवदार तळे' सत्याग्रह कोणी सुरू केला ?

(1) महात्मा गांधी (2) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

(3) वि.दा. सावरकर (4) विठ्ठळ रामजी शिंदे

Who launched satyagraha of the 'Chavdar Tale' at Mahad in 1927 A.D. ?

(1) Mahatma Gandhi (2) Dr. Babasaheb Ambedkar

(3) V.D. Savarkar (4) Vitthal Ramji Shinde

---

77. डॉ. आंबेडकरांनी गोलमेज परिषदेत _____ मागणी केली.

(1) स्वतंत्र मतदारसंघ (2) आरक्षण

(3) स्त्री शिक्षण (4) मंदिर प्रवेश

Dr. Ambedkar demanded _____ in Round Table Conference.

(1) Separate electorate (2) Reservation

(3) Education for women (4) Temple entry

---

78. _____ हे सामाजिक क्रांतीचे जनक होते.

(1) भाऊ दाजी लाड (2) विष्णुशास्त्री चिपळुणकर

(3) विष्णुबूवा ब्रह्मचारी (4) महात्मा ज्योतीबा फुळे

_____ was the father of Social Revolution.

(1) Bhau Daji Lad (2) Vishnushastri Chiplunkar

(3) Vishnubuva Brahmachari (4) Mahatma Jyotiba Phule

---

79. _____ चा आधार घेउन आगरकरांनी सामाजिक सुधारणेचा पुरस्कार केला.

(1) प्रारब्ध (2) रूढी (3) बुद्धिप्रामाण्यवाद (4) धर्म

_____ was the base of Agarkar's Social Reform.

(1) Fatalism (2) Convention (3) Rationalism (4) Religion

---

80. 'मिस क्लार्क वसतीगृहाची' सुरूवात शाहू महाराजांनी _____ विद्यार्थ्यांसाठी केली होती.

(1) अस्पृश्य (2) ब्राह्मण

(3) जैन (4) मराठा

'Miss Clark Hostel' was started by Shahu Maharaj for _____ students.

(1) Untouchable (2) Brahmin

(3) Jain (4) Maratha

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

81. महाराष्ट्र राज्यात _____ या जिल्ह्यामध्ये अरण्यांची टक्केवारी सर्वात जास्त आहे.

(1) सिंधुदुर्ग (2) गडचिरोली

(3) औरंगाबाद (4) सोलापूर

Percentage of forest is maximum in _____ district of Maharashtra state.

(1) Sindhudurg (2) Gadchiroli

(3) Aurangabad (4) Sholapur

---

82. आपण महाराष्ट्रामध्ये पश्चिमेकडुन पूर्वेकडे जातो तेव्हा विविध नदयांची खोरी पार करतो. त्यांचा क्रम खालीलपैकी कोणता ?

(1) भीमा, वैनगंगा, सीना, सावित्री

(2) वैनगंगा, सीना, भीमा, सावित्री

(3) सावित्री, भीमा, सीना, वैनगंगा

(4) वैनगंगा, भीमा, सीना, सावित्री

When we travel from west to east in Maharashtra, we cross different river basins. They are in the following sequence :

(1) Bhima, Vainaganga, Seena, Savitri

(2) Vainaganga, Seena, Bhima, Savitri

(3) Savitri, Bhima, Seena, Vainaganga

(4) Vainaganga, Bhima, Seena, Savitri

---

83. महाराष्ट्र राज्याची पूर्व-पश्चिम लांबी सुमारे _____ किमी आहे.

(1) 600 किमी (2) 700 किमी (3) 720 किमी (4) 800 किमी

The length of Maharashtra state from east to west is about

(1) 600 km (2) 700 km (3) 720 km (4) 800 km

---

84. खालीलपैकी कोणते स्थान महाराष्ट्रातील उर्जा निर्मिती केंद्र ***नाही*** ?

(1) उरण (2) खापरखेडा

(3) अंबरनाथ (4) परळी

Which of the following is ***not*** a power generation centre in Maharashtra ?

(1) Uran (2) Khaparkheda

(3) Ambarnath (4) Parali

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

85. _____ हि वर्धा नदीची उपनदी आहे.

(1) पेनगंगा (2) भीमा

(3) येरळा (4) पंचगंगा

_____ is a tributary of the river Wardha.

(1) Penganga (2) Bhima

(3) Yerala (4) Panchganga

---

86. पर्जन्यछायेच्या प्रदेशामध्ये _____ चे स्थान आहे.

(1) महाड (2) वाई

(3) महाबळेश्वर (4) नाशिक

The location of _____ is in the rain shadow region.

(1) Mahad (2) Wai

(3) Mahabaleshwar (4) Nashik

---

87. खालीलपैकी भाताची कोणती जात संकरीत ***नाही*** ?

(1) इंद्रायणी (2) जया

(3) हंसा (4) हिरामोती

Which of the following varieties of rice is ***not*** hybrid ?

(1) Indrayani (2) Jaya

(3) Hansa (4) Hiramoti

---

88. महाराष्ट्राच्या पठारी विभागामध्ये _____ मृदा मोठ्या प्रमाणात विखुरलेली आढळते.

(1) काळी (2) तांबडी (3) गाळाची (4) जांभी

_____ soil is widespread in the plateau region of Maharashtra.

(1) Black (2) Red (3) Alluvial (4) Laterite

---

89. _____ या सरोवराची निर्मिती उलकापातामधून झालेली आहे.

(1) चिलका (2) लोणार (3) सांभार (4) पुलीकेत

The _____ lake has been formed due to a meteoric fall.

(1) Chilka (2) Lonar (3) Sambhar (4) Pulicat

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

90. माथेरान हे _____ वस्तीचे उदाहरण आहे.
(1) रेषीय (2) जुळी (3) गोलाकार (4) डोंगरमाथा
Matheran is an example of _____ settlement.
(1) Linear (2) Twin (3) Circular (4) Hill top

91. महाराष्ट्रातील _____ येथे सर्वात जास्त पाउस पडतो.
(1) चिखलदरा (2) तोरणमाळ (3) आंबोली (4) गडचिरोली
In Maharashtra _____ receives the highest rainfall.
(1) Chikhaldara (2) Toranmal (3) Amboli (4) Gadchiroli

92. खालीलपैकी कोणती नदी पश्चिम वाहिनी ***नाही*** ?
(1) वैतरणा (2) तानसा (3) कोयना (4) शास्त्री
Which of the following is ***not*** a west-flowing river ?
(1) Vaitarana (2) Tanasa (3) Koyana (4) Shastri

93. भारताला _____ किलोमीटर लांबीची भूसीमा लाभलेली आहे.
(1) 14300 (2) 15200 (3) 16500 (4) 15000
India has land frontier of about _____ kilometres.
(1) 14300 (2) 15200 (3) 16500 (4) 15000

94. _____ हा भारतातील प्राचीन घडीचा पर्वत आहे.
(1) अरावली (2) सहयाद्री (3) विंध्य (4) निलगिरी
The oldest fold mountain in India is
(1) Aravalli (2) Sahyadri (3) Vindhya (4) Nilgiri

95. खालीलपैकी कोणती संज्ञा गाळाच्या जमीनिंशी संबंधित ***नाही*** ?
(1) खादर (2) भांगर (3) भाबर (4) रेगूर
Which of the following terms is ***not*** related with alluvial soil ?
(1) Khadar (2) Bhangar (3) Bhabar (4) Regur

96. गुजरात राज्यातील गिर अभयारण्य हे _____ साठी राखून ठेवण्यात आलेले आहे.
(1) वाघ (2) हत्ती (3) सिंह (4) गेंडा
Wildlife sanctuary at Gir in Gujarat state is reserved for
(1) Tiger (2) Elephant (3) Lion (4) Rhinoceros

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

97. जमशेदपूर हे औद्योगिक शहर _____ या नदीवर वसले आहे.

(1) महानदी (2) सोन (3) सुवर्णरेखा (4) गंगा

Jamshedpur is an industrial city situated on the bank of _____ river.

(1) Mahanadi (2) Son (3) Suvarnrekha (4) Ganga

---

98. भारतात चहा उत्पादनात _____ राज्याचा प्रथम क्रमांक आहे.

(1) आसाम (2) बिहार (3) महाराष्ट्र (4) ओरिसा

In India _____ state ranks first in tea production.

(1) Assam (2) Bihar (3) Maharashtra (4) Orissa

---

99. रेल्वे विद्युतीकरणामध्ये भारताचा जगात कितवा क्रमांक लागतो ?

(1) प्रथम (2) द्वितीय (3) तृतीय (4) चतुर्थ

The rank of India in terms of railway electrification in the world is

(1) first (2) second (3) third (4) fourth

---

100. गंगा नदी मैदानी (सखळ) प्रदेशात _____ जवळ प्रवेश करते.

(1) रूद्रप्रयाग (2) ऋषिकेश

(3) अलाहबाद (4) गढवाल

River Ganga enters the plains at

(1) Rudraprayag (2) Rishikesh

(3) Allahabad (4) Garhwal

---

101. _____ राज्यातील लोह-पोलाद कारखान्याची निर्मिती ही सहाव्या पंचवार्षिक योजनेची निष्पत्ती आहे.

(1) कर्नाटक (2) बिहार

(3) महाराष्ट्र (4) ओरिसा

The formation of Iron & Steel industry in _____ state is the result of Sixth Five Year Plan.

(1) Karnataka (2) Bihar

(3) Maharashtra (4) Orissa

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

102. दुसऱ्या पंचवार्षिक योजनेची अम्मलबजावणी _____ या काळात करण्यात आली.

(1) 1950 ते 1955 (2) 1956 ते 1961

(3) 1952 ते 1957 (4) 1961 ते 1966

The Second Five Year Plan was implemented during the period from

(1) 1950 to 1955 (2) 1956 to 1961

(3) 1952 to 1957 (4) 1961 to 1966

---

103. चौथी पंचवार्षिक योजना कोणत्या साली सुरू झाली ?

(1) 1974 (2) 1966 (3) 1969 (4) 1970

In which year was the Fourth Five Year Plan started ?

(1) 1974 (2) 1966 (3) 1969 (4) 1970

---

104. राज्य नियोजन आयोगाचा अध्यक्ष कोण असतो ?

(1) राज्यपाल (2) मुख्यमंत्री

(3) अर्थमंत्री (4) योजनामंत्री

Who is the Chairman of State Planning Commission ?

(1) Governor (2) Chief Minister

(3) Finance Minister (4) Planning Minister

---

105. दुसऱ्या पंचवार्षिक योजनेची अम्मलबजावणी पूर्णतः होउ शकली नाही याचे कारण म्हणजे

(1) अन्नधान्याची तीव्र टंचाई (2) परकिय चलनाची तीव्र टंचाई

(3) युद्धावर झालेला प्रचंड खर्च (4) राजकीय संघर्ष

The Second Five Year Plan could not be implemented fully because of the

(1) acute shortage of food grains (2) acute shortage of foreign exchange

(3) over expenditure on war (4) political crisis

---

106. दामोदर खोरे योजना ही _____ पंचवार्षिक योजनेची निष्पत्ती आहे.

(1) पहिल्या (2) दुसऱ्या (3) तिसऱ्या (4) पाचव्या

The formation of Damodar Valley Project is the result of _____ Five Year Plan.

(1) First (2) Second (3) Third (4) Fifth

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

107. जास्तीतजास्त किती दिवस अर्थविषयक विधेयक राज्यसभा स्वतःकडे ठेवू शकते ?

(1) 7 (2) 15 (3) 16 (4) 14

For how many maximum days can the Rajya Sabha keep the Money Bill ?

(1) 7 (2) 15 (3) 16 (4) 14

---

108. संघीय शासन व्यवस्थेमध्ये

(1) सत्तेचे केंद्रीकरण केलेले असते

(2) सत्तेचे विकेंद्रीकरण केलेले असते

(3) यामध्ये केवळ एकच सरकार असते

(4) यामध्ये केवळ प्रांतीय सरकारे असतात

What is federal form of government ?

(1) There is centralisation of power

(2) There is decentralisation of power

(3) There is only one central government

(4) There are only provincial governments

---

109. भारताच्या घटना समितीचे पहिले अधिवेशन केव्हा झाले ?

(1) 8 डिसेंबर, 1946 (2) 9 डिसेंबर, 1946

(3) 15 डिसेंबर, 1946 (4) 15 ऑगस्ट, 1947

When was the first meeting of the Constituent Assembly held in India ?

(1) 8th December, 1946 (2) 9th December, 1946

(3) 15th December, 1946 (4) 15th August, 1947

---

110. भारतात सर्वोच्च न्यायालयात मुख्य न्यायमुर्तीसह किती न्यायमुर्ती आहेत ?

(1) 25 (2) 26 (3) 27 (4) 17

How many Justices are there in the Supreme Court of India including the Chief Justice ?

(1) 25 (2) 26 (3) 27 (4) 17

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

111. पहिल्या बैठकीच्या वेळी घटना समितीचे उपाध्यक्ष म्हणून कोणाला मनोनीत करण्यात आले होते ?

(1) के. संथानम (2) अबुल कलाम आझाद

(3) जॉन मथाई (4) फ्रँक अँथोनी

Who was nominated as Vice-President of the Constituent Assembly in its first session ?

(1) K. Santhanam (2) Abul Kalam Azad

(3) John Matthai (4) Frank Anthony

---

112. पंतप्रधानाच्या निर्देशावरून जर एखादा केंद्रीयमंत्री राजीनामा देत नसेल तर

(1) राष्ट्रपती त्यास पदावरून काढून टाकू शकतात

(2) पंतप्रधान त्यास पदावरून काढून टाकतात

(3) पंतप्रधान स्वतः च राजीनामा देतात

(4) लोकसभा त्याच्या/तिच्या विरुद्ध ठराव पास करते

If any Central Minister doesn't offer his resignation despite the directions of the Prime Minister, then

(1) the President can dismiss him

(2) the Prime Minister can dismiss him

(3) the Prime Minister may resign

(4) the Lok Sabha will pass resolution against him/her

---

113. भारतातील कोणत्या घटकराज्याची स्वतःची स्वतंत्र राज्य घटना आहे ?

(1) जम्मू आणि काश्मीर (2) महाराष्ट्र

(3) बिहार (4) आंध्र प्रदेश

Which State in India has its own separate Constitution ?

(1) Jammu and Kashmir (2) Maharashtra

(3) Bihar (4) Andhra Pradesh

---

114. _____ हे भारतीय घटना समितीचे अध्यक्ष होते.

(1) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर (2) वल्लभभाई पटेल

(3) डॉ. राजेंद्र प्रसाद (4) पं. नेहरू

_____ was the President of the Constituent Assembly of India.

(1) Dr. Babasaheb Ambedkar (2) Vallabhbhai Patel

(3) Dr. Rajendra Prasad (4) Pt. Nehru

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

115. महाराष्ट्रातील एकूण तालुक्यांची संख्या _____ आहे.

(1) 350 (2) 355 (3) 351 (4) 357

The total number of talukas in Maharashtra is

(1) 350 (2) 355 (3) 351 (4) 357

---

116. विधानपरिषदेतील किती सदस्य हे शिक्षक मतदार संधातू निवडले जातात ?

(1) 1/2 (2) 1/4 (3) 1/12 (4) 1/3

How many members of the Vidhan Parishad are elected from teachers' constituency ?

(1) 1/2 (2) 1/4 (3) 1/12 (4) 1/3

---

117. भारतात घटनात्मकरित्या किती भाषाना मान्यता देण्यात आली आहे ?

(1) 14 (2) 18 (3) 20 (4) 22

How many languages are constitutionally approved in India ?

(1) 14 (2) 18 (3) 20 (4) 22

---

118. राज्यपाल कोणास जबाबदार असतो ?

(1) मुख्यमंत्री (2) गृहमंत्री

(3) पंतप्रधान (4) भारताचे राष्ट्रपती

To whom is the Governor responsible ?

(1) The Chief Minister (2) The Home Minister

(3) The Prime Minister (4) The President of India

---

119. _____ हे भारताचे 25वे राज्य बनले.

(1) गोवा (2) मिझोरम (3) सिक्कीम (4) झारखंड

_____ became the 25th state in India.

(1) Goa (2) Mizoram (3) Sikkim (4) Jharkhand

---

120. _____ हे मुख्यमंत्री आणि मंत्रिमंडळाच्या सल्ल्याने आपले अधिकार वापरू शकतात.

(1) राष्ट्रपती (2) पंतप्रधान

(3) राज्यपाल (4) सरन्यायाधीश

_____ can use his powers on the advice of the Chief Minister and the Council of Ministers.

(1) President (2) Prime Minister

(3) Governor (4) The Chief Justice

Join us @aditya2050

121. ग्रामसेवकाची निवड कोण करते ?

(1) पंचायत समिति (2) ग्राम पंचायत

(3) राज्य शासन (4) जिल्हा निवड मंडळ

Who selects the Gramsevaks ?

(1) Panchayat Samiti (2) Gram Panchayat

(3) State Government (4) District Selection Board

---

122. जिल्हापरिषदेमध्ये किती सभासद असू शकतात ?

(1) 50 ते 75 (2) 60 ते 75 (3) 20 ते 75 (4) 35 ते 75

How many members can be in the Zilla Parishad ?

(1) 50 to 75 (2) 60 to 75 (3) 20 to 75 (4) 35 to 75

---

123. ग्राम पंचायतीला कर्ज कोण मंजूर करू शकतो ?

(1) राज्य सरकार (2) जिल्हाधिकारी

(3) जिल्हा परिषद (4) पंचायत समिती

Who can sanction the loan to Gram Panchayats ?

(1) State Government (2) Collector

(3) Zilla Parishad (4) Panchayat Samiti

---

124. महाराष्ट्रात जिल्हा परिषदेची स्थापना _____ मध्ये झाली.

(1) 1960 (2) 1950 (3) 1947 (4) 1924

Zilla Parishad was started in Maharashtra in the year

(1) 1960 (2) 1950 (3) 1947 (4) 1924

---

125. गावाच्या विकासासंबंधी अंतिम निर्णय घेणारी सत्ता कोणती ?

(1) ग्राम पंचायत (2) ग्रामसेवक

(3) सरपंच (4) ग्राम सभा

Which is the final decision-making authority regarding the development of a village ?

(1) Gram Panchayat (2) Gramsevak

(3) Sarpanch (4) Gram Sabha

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

126. सर्वोत्कृष्ट चित्रपट म्हणून 2010 मध्ये कोणत्या चित्रपटास ऑस्कर अवार्ड मिळाला ?

(1) द हर्ट लॉकर (2) ॲन एज्यूकेशन

(3) इनग्लोरीयस बास्टर्ड (4) द सीक्रेट इन देअर आईज

Which movie received the Oscar Award in the Best Movie category in 2010 ?

(1) The Hurt Locker (2) An Education

(3) Inglorious Basterds (4) The Secret in Their Eyes

---

127. 2010 मध्ये भारतीय हॉकी संघाचे प्रशिक्षक कोण होते ?

(1) फ्लोरीसन फुक्स (2) जोश ब्रासा

(3) लोंबी (4) बेन्जामिन बेस

Who was the coach of the Indian Hockey team in 2010 ?

(1) Flourisan Fuex (2) Jose Brasa

(3) Lombi (4) Benzamin Base

---

128. महिला करिता राखीव जागा ठेवण्यासाठी घटनेची कितवी घटनादुरुस्ती करावी लागणार आहे ?

(1) 104वी (2) 108वी (3) 107वी (4) 106वी

What will be number of the amendment in the Constitution of India for women's reservation ?

(1) 104th (2) 108th (3) 107th (4) 106th

---

129. 'प्रकाशवाटा' हे आत्मचरित्र _____ या प्रसिद्ध व्यक्तीचे आहे.

(1) डॉ. प्रकाश आमटे (2) डॉ. अनिल अवचट

(3) डॉ. रघुनाथ माशेळकर (4) माधव कानिटकर

The autobiography 'Prakashwata' is by the following famous personality :

(1) Dr. Prakash Amte (2) Dr. Anil Awachat

(3) Dr. Raghunath Mashelkar (4) Madhav Kanitkar

---

130. रंगराजन कमिटी ही _____ संबंधित आहे.

(1) राष्ट्रीय बचत आणि गुंतवणूकीशी (2) गुजरात दंगलीशी

(3) मुंबई हल्ल्याशी (4) राजीव गांधी हत्येशी

Rangarajan Committee is related to

(1) National Savings and Investment (2) Gujarat Riots

(3) Mumbai Attack (4) Rajiv Gandhi Assassination

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

131. सौम्या स्वामीनाथन ह्या कशाशी संबंधित आहेत ?

(1) टेनिस (2) चेस (बुद्धिबळ)

(3) गिर्यारोहन (4) मॅरेथॉन

The name Soumya Swaminathan is related to

(1) Tennis (2) Chess

(3) Trekking (4) Marathon

---

132. स्वातंत्र्य सेनानी अहिल्याबाई रांगणेकर यांनी कोणत्या पक्षात काम केले ?

(1) मार्क्सवादी कम्युनिस्ट (2) समाजवादी पक्ष

(3) काँग्रेस (4) जनता पक्ष

For which party has freedom fighter Ahilyabai Rangnekar worked ?

(1) Communist Marxist (2) Samajwadi Party

(3) Congress (4) Janata Party

---

133. जैतापुर जवळ माडबन येथे कोणता उर्जा प्रकल्प उभा राहतो आहे ?

(1) समुद्र लाटावर आधारित (2) अणू उर्जा

(3) जल-विद्यूत (4) पवन उर्जा

Which power project is being constructed at Madban near Jaitapur ?

(1) Tidal energy (2) Nuclear energy

(3) Hydro-electric power (4) Windmill

---

134. फेब्रवारी 2011 पासून कोणती योजना राबविण्याचा निर्णय महाराष्ट्रराज्याने घेतला आहे ?

(1) निर्मल स्व-राज्य मोहिम

(2) स्वर्णजयंती ग्राम स्वरोजगार योजना

(3) यशवंत ग्राम समृद्धी योजना

(4) म. गांधी रोजगार योजना

Which scheme has the Government of Maharashtra decided to implement from February 2011 ?

(1) Nirmal Swarajya Mohim

(2) Swarnjayanti Gram Swarozgar Yojana

(3) Yashwant Gram Samriddhi Yojana

(4) M. Gandhi Rozgar Yojana

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

135. भारतातील सार्वजनिक क्षेत्रातील सर्वांत मोठी बँक कोणती ?

(1) रिझर्व बँक ऑफ इंडिया (2) स्टेट बँक ऑफ इंडिया

(3) बँक ऑफ इंडिया (4) कॅनरा बँक

Which is the largest Public Sector Bank in India ?

(1) Reserve Bank of India (2) State Bank of India

(3) Bank of India (4) Canara Bank

---

136. खालील ठिकाणांपैकी रेल्वे डब्यांच्या निर्मितीसाठी कोणते स्थळ प्रसिद्ध आहे ?

(1) नाशिक (2) कपूरथला (3) कानपूर (4) कोची

Which one of the following places is famous for production of railway coaches ?

(1) Nashik (2) Kapurthala (3) Kanpur (4) Kochi

---

137. डॉ. अभय बंग आणि डॉ. राणी बंग आदिवासींकरिता कोणत्या जिल्हयात आरोग्यविषयक कार्य करीत आहेत ?

(1) नंदूरबार (2) ठाणे (3) गडचिरोली (4) यवतमाळ

In which district are Dr. Abhay Bang and Dr. Rani Bang working to improve the health conditions of tribals ?

(1) Nandurbar (2) Thane (3) Gadchiroli (4) Yeotmal

---

138. खालीलपैकी कोणती जोडी कृषीविद्यापीठ व गांव यांच्या करीता बरोबर आहे ?

(1) मराठवाडा कृषी विद्यापीठ – राहुरी

(2) डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ – अकोला

(3) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर कृषी विद्यापीठ – परभणी

(4) महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ – दापोली

Which is the correct pair in terms of the Agricultural University and its location ?

(1) Marathwada Agricultural University – Rahuri

(2) Dr. Panjabrao Deshmukh Agricultural University – Akola

(3) Dr. Babasaheb Ambedkar Agricultural University – Parbhani

(4) Mahatma Phule Agricultural University – Dapoli

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

139. _____ ह्यांना 'जयपूर फूट' चे जनक मानले जाते.

(1) डॉ. प्रमोद करण सेठी (2) डॉ. एम. खलीलुल्ला

(3) डॉ. व्ही. स्वामीनाथन (4) डॉ. पी.के. बनर्जी

_____ is the inventor of 'Jaipur Foot'.

(1) Dr. Pramod Karan Sethi (2) Dr. M. Khalilullah

(3) Dr. V. Swaminathan (4) Dr. P.K. Banerjee

---

140. मुलींसाठी धनलक्ष्मी योजना ही मार्च 2008 मध्ये सुरू करण्यात आली.

a. ही सर्वप्रथम सात राज्यात सुरू करण्यात आली.

b. मुलीला 2 लाखापर्यंत रक्कम मिळते.

(1) a आणि b दोन्ही बरोबर आहेत (2) a बरोबर आहे तर b चूक आहे

(3) a आणि b चूकीचे आहेत (4) a चूक आहे तर b बरोबर आहे

Dhanalaxmi Scheme for Girl Child was started in March 2008.

a. It was initially launched in 7 states.

b. The girl child gets upto 2 lakh rupees.

(1) a and b both are correct (2) a is correct and b is wrong

(3) a and b are incorrect (4) a is wrong and b is correct

---

141. 2010 चे अ.भा. मराठी साहित्य संमेलन कोठे झाले ?

(1) सांगली (2) मुंबई (3) यु.एस.ए. (4) ठाणे

Where was the A.I. Marathi Literary Conference 2010 held ?

(1) Sangli (2) Mumbai (3) U.S.A. (4) Thane

---

142. कोणत्या घटनादुरुस्ती अन्वये 6 ते 14 वयोगटातील बालकांसाठी मोफत व सक्तीचे प्राथमिक शिक्षण हा मूलभूत हक्क मानला आहे ?

(1) 42वी घटनादुरुस्ती (2) 73वी घटनादुरुस्ती

(3) 86वी घटनादुरुस्ती (4) 91वी घटनादुरुस्ती

Which Constitutional Amendment provides for Free and Compulsory Primary Education for the children aged between 6 to 14 years ?

(1) 42nd Amendment (2) 73rd Amendment

(3) 86th Amendment (4) 91st Amendment

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

143. भारताच्या आर्थिक नियोजनाचे खालीलपैकी कोणते ऊद्दीष्ट ***नाही*** ?

(1) लोकसंख्या वाढ (2) औद्योगिक वाढ

(3) स्वावलंबन (4) रोजगार निर्मिती

Which of the following is ***not*** an objective of India's economic planning ?

(1) Population growth (2) Industrial growth

(3) Self-reliance (4) Employment generation

---

144. खालीलपैकी कोणत्या क्षेत्रातील सर्वोत्कृष्ट कार्यासाठी "ऑस्कर पुरस्कार" दिला जातो ?

(1) चित्रपट (2) साहित्य (3) क्रीडा (4) राजकारण

"Oscar Award" is given for the excellence in the field of

(1) Films (2) Literature (3) Sports (4) Politics

---

145. मार्च 2008 मध्ये ओरिसा राज्यात कोणत्या क्षेपणास्त्राची चाचणी घेतली गेली ?

(1) अग्नी-I (2) अग्नी-II (3) अग्नी-III (4) पृथ्वी

Which of the following missiles was test-fired from the launch site in Orissa in March 2008 ?

(1) Agni-I (2) Agni-II (3) Agni-III (4) Prithvi

---

146. ऑगस्ट 2008 मधील पंधरावी सार्क शिखर परिषद _____ येथे आयोजित करण्यात आली.

(1) नवी दिल्ली (2) कोलंबो

(3) काठमांडू (4) इस्लामाबाद

The 15th SAARC Summit of August 2008 was held at

(1) New Delhi (2) Colombo

(3) Kathmandu (4) Islamabad

---

147. टाटा कंपनीचा नॅनो कार प्रकल्प गुजरात मध्ये कोठे आहे ?

(1) राजकोट (2) आणंद (3) सानंद (4) बडौदा

Where is Tata Motors Nano Car Project in Gujarat located ?

(1) Rajkot (2) Anand (3) Sanand (4) Baroda

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

148. जोड्या जुळवा :

	A		***B***
a.	पंडित रवि शंकर	(i)	तबला
b.	झाकिर हुसेन	(ii)	सरोद
c.	अमजद अली खान	(iii)	सितार
d.	हरी प्रसाद चौरसिया	(iv)	बासरी

(1) a-iv, b-i, c-ii, d-iii (2) a-iii, b-i, c-ii, d-iv

(3) a-ii, b-iii, c-i, d-iv (4) a-iii, b-i, c-iv, d-ii

Match the columns :

	A		***B***
a.	Pandit Ravi Shankar	(i)	Tabla
b.	Zakir Hussain	(ii)	Sarod
c.	Amjad Ali Khan	(iii)	Sitar
d.	Hari Prasad Chaurasia	(iv)	Flute

(1) a-iv, b-i, c-ii, d-iii (2) a-iii, b-i, c-ii, d-iv

(3) a-ii, b-iii, c-i, d-iv (4) a-iii, b-i, c-iv, d-ii

149. पंडित भीमसेन जोशी भारतातील कोणत्या गायन घराण्याचे मानले जातात ?

(1) डागर (2) किराणा (3) जयपूर (4) कर्नाटकी

Which gharana of Indian music is represented by Pandit Bhimsen Joshi ?

(1) Dagar (2) Kirana (3) Jaipur (4) Carnatic

150. कवी कुलगुरू कालीदास संस्कृत विद्यापीठ _____ येथे आहे.

(1) सेवाग्राम (2) संगमनेर

(3) वाई (4) रामटेक

Kavi Kulguru Kalidas Sanskrit University is located at

(1) Sewagram (2) Sangamner

(3) Wai (4) Ramtek

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

सूचना - (पृष्ठ 1 वरुन पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतः बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. **201.** सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्र.क्र. **201** समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र.क्र. **201.** ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

परीक्षेचे नांव : सहायक (पूर्व) परीक्षा-२०११ परीक्षेचा

विषय : सामान्य क्षमता चाचणी

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत "सहायक (पूर्व) परीक्षा-२०११" या परीक्षेच्या प्रश्नपत्रिकेची उत्तरतालिका उमेदवारांच्या माहितीसाठी वेबसाईटवर प्रसिध्द करण्यात आली होती. त्यासंदर्भात उमेदवारांनी स्पष्टीकरण / संदर्भ देऊन पाठविलेली लेखी निवेदने, तसेच तज्ञांचे अभिप्राय विचारात घेऊनच आयोगाने दि. 2 सप्टेंबर, 2011 रोजी प्रसिध्द केलेल्या उत्तरतालिकेमध्ये बदल करुन प्रस्तुत उत्तरतालिका अंतिम केली आहे. यापुढे यासंदर्भात आलेली निवेदने विचारात घेतली जाणार नाहीत, व त्याबाबत कोणताही पत्रव्यवहार केला जाणार नाही याची उमेदवारांनी नोंद घ्यावी.

उत्तरतालिका

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
1	1	3	3	4
2	1	4	4	1
3	2	4	3	2
4	4	4	3	2
5	1	3	4	2
6	3	4	1	1
7	4	3	2	2
8	4	3	2	1
9	4	4	2	1
10	3	1	1	2
11	4	2	2	4
12	3	2	1	1
13	3	2	1	3
14	4	1	2	4
15	1	2	4	4
16	2	1	1	4
17	2	1	3	3
18	2	2	4	4
19	1	4	4	3
20	2	1	4	3
21	3	3	1	1
22	2	1	2	2
23	2	4	3	3
24	1	4	2	1
25	3	1	4	3

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
26	1	2	1	2
27	4	3	2	4
28	4	2	3	3
29	1	4	1	2
30	2	1	3	2
31	3	2	2	1
32	2	3	4	3
33	4	1	3	1
34	1	3	2	4
35	2	2	2	4
36	3	4	1	1
37	1	3	3	2
38	3	2	1	3
39	2	2	4	2
40	4	1	4	4
41	1	3	1	2
42	2	1	2	3
43	4	4	1	4
44	1	1	3	1
45	2	1	3	2
46	2	4	2	1
47	3	3	1	4
48	3	1	3	3
49	2	1	2	1
50	4	3	2	1

ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

Join us @aditya2050

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
51	2	2	3	2
52	1	3	1	4
53	2	4	4	1
54	1	1	1	2
55	3	2	1	2
56	3	1	4	3
57	2	4	3	3
58	1	3	1	2
59	3	1	1	4
60	2	1	3	2
61	2	2	2	1
62	3	4	3	2
63	1	1	4	1
64	4	2	1	3
65	1	2	2	3
66	1	3	1	2
67	4	3	4	1
68	3	2	3	3
69	1	4	1	2
70	1	2	1	2
71	3	1	2	3
72	2	2	4	1
73	3	1	1	4
74	4	3	2	1
75	1	3	2	1

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
76	2	2	3	4
77	1	1	3	3
78	4	3	2	1
79	3	2	4	1
80	1	2	2	3
81	2	1	3	2
82	3	2	1	3
83	4	4	2	2
84	3	1	2	2
85	1	2	#	1
86	2	4	2	2
87	4	3	3	3
88	1	3	2	4
89	2	2	2	3
90	4	1	1	1
91	3	4	2	2
92	3	3	3	4
93	2	3	4	1
94	1	1	3	2
95	4	2	1	4
96	3	2	2	3
97	3	#	4	3
98	1	2	1	2
99	2	3	2	1
100	2	2	4	4

ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

Join us @aditya2050

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
101	#	2	3	3
102	2	1	3	3
103	3	2	2	1
104	2	3	1	2
105	2	4	4	2
106	1	3	3	#
107	4	4	4	4
108	2	1	3	1
109	2	1	4	3
110	2	3	4	1
111	4	4	1	4
112	1	3	3	4
113	1	4	4	2
114	3	4	1	2
115	4	1	3	2
116	3	3	1	4
117	4	4	4	1
118	4	1	4	1
119	1	3	2	3
120	3	1	2	4
121	4	4	2	3
122	1	4	4	4
123	3	2	1	4
124	1	2	1	1
125	4	2	3	3

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
126	1	2	1	1
127	2	1	1	1
128	2	2	4	1
129	1	1	3	2
130	1	2	1	3
131	2	2	1	2
132	1	3	1	2
133.	2	2	2	4
134	1	1	3	1
135	2	1	2	2
136	2	4	2	2
137	3	3	4	1
138	2	1	1	1
139	1	1	2	2
140	1	1	2	1
141	4	2	1	2
142	3	3	1	1
143	1	2	2	2
144	1	2	1	2
145	1	4	2	3
146	2	1	1	2
147	3	2	2	1
148	2	2	2	1
149	2	1	3	4
150	4	1	2	3

ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

Join us @aditya2050

वि.क्री.कर निरीक्षक (पू) प-२०११

A

2011 Code : RCM

दि. २५-९-२०११

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET No.

प्रश्नपुस्तिका

सामान्य क्षमता चाचणी

वेळ : दीड तास

एकूण प्रश्न : 150
एकूण गुण : 300

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत **150** अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

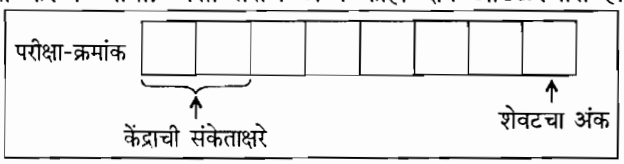

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची अचूक उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील''.**

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

Join us @aditya2050

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

1. 12·3456 – 6·23 – 5·0045 = ?

(1) 6·1156 (2) 7·3411 (3) 1·1111 (4) 2·2222

12·3456 – 6·23 – 5·0045 = ?

(1) 6·1156 (2) 7·3411 (3) 1·1111 (4) 2·2222

---

2. ₹ 5 किमतीच्या लॉटरीच्या तिकीटांच्या गठ्ठयात PB 95219 पासून PB 95274 पर्यंतच्या क्रमांकांची तिकीटे आहेत. तर त्याची एकूण किंमत किती ?

(1) ₹ 275 (2) ₹ 285 (3) ₹ 265 (4) ₹ 280

What is the total cost of a bundle of ₹ 5 lottery tickets having tickets of serial numbers from PB 95219 to PB 95274 ?

(1) ₹ 275 (2) ₹ 285 (3) ₹ 265 (4) ₹ 280

---

3. क्रमाने येणाऱ्या दोन धन विषम संख्यांचा गुणाकार 255 असेल तर त्या संख्या कोणत्या ?

(1) 15, 17 (2) 16, 17 (3) 19, 16 (4) 18, 15

If product of two sequential positive odd numbers is 255, find those numbers.

(1) 15, 17 (2) 16, 17 (3) 19, 16 (4) 18, 15

---

4. राजअंजूने एक जुनी कार ₹ 60,000 ला घेतली. एक वर्षानंतर त्याने ती ₹ 45,000 ला विकली. तर शेकडा तोटा किती ?

(1) 15 (2) 20 (3) 30 (4) 25

Rajanju purchased an old car for ₹ 60,000. After one year he sold it for ₹ 45,000. What is the percentage loss ?

(1) 15 (2) 20 (3) 30 (4) 25

---

5. $\frac{1}{5} + \frac{2}{4} + \frac{3}{3} + \frac{4}{2} + \frac{5}{1} = ?$

(1) 8·7 (2) 1·5 (3) 1 (4) 5

$\frac{1}{5} + \frac{2}{4} + \frac{3}{3} + \frac{4}{2} + \frac{5}{1} = ?$

(1) 8·7 (2) 1·5 (3) 1 (4) 5

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

6. 4, 44, 444, ... या संख्यामालिकेतील पहिल्या नऊ संख्या घेऊन त्यांची बेरीज केली असता त्या बेरजेतील दशक स्थानाचा अंक कोणता असेल ?

(1) 7 (2) 8 (3) 9 (4) 5

What will be the digit at ten's place if first nine numbers from the series 4, 44, 444, ... are added together ?

(1) 7 (2) 8 (3) 9 (4) 5

---

7. सोडवा :

$$\frac{(x^2 - y^2)(x + y)}{(x + y)^2} = \ldots\ldots$$

(1) $(x - y)$ (2) $(x + y)$

(3) $(2x + y)$ (4) यापैकी कोणतेही नाही

Solve :

$$\frac{(x^2 - y^2)(x + y)}{(x + y)^2} = \ldots\ldots$$

(1) $(x - y)$ (2) $(x + y)$

(3) $(2x + y)$ (4) None of the above

---

8. न्युयॉर्कपेक्षा लंडन वेळेमध्ये 5 तास पुढे आहे. लंडनपेक्षा नवी दिल्ली 5 तास 30 मिनीटे पुढे आहे. नवी दिल्लीत दुपारचे 1 : 54 वाजले असतांना न्युयॉर्कमध्ये किती वाजले असतील ?

(1) सकाळचे 3 : 24

(2) सकाळचे 2 : 24

(3) सकाळचे 4 : 24

(4) सकाळचे 8 : 24

London is ahead in time by 5 hours than New York. New Delhi is ahead in time by 5 hours 30 minutes than London. What will be time in New York when time in New Delhi is 1 : 54 PM ?

(1) 3 : 24 AM

(2) 2 : 24 AM

(3) 4 : 24 AM

(4) 8 : 24 AM

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

9. सोडवा :

$$\frac{(0{\cdot}5)^4 + (0{\cdot}2)^3}{(0{\cdot}3)^2 - (0{\cdot}2)^2} = \ldots\ldots$$

(1) 1·41 (2) 14·1 (3) 0·14 (4) 0·141

Solve :

$$\frac{(0{\cdot}5)^4 + (0{\cdot}2)^3}{(0{\cdot}3)^2 - (0{\cdot}2)^2} = \ldots\ldots$$

(1) 1·41 (2) 14·1 (3) 0·14 (4) 0·141

---

10. 50 पैसे व ₹ 1 यांची नाणी, प्रत्येकी 3 : 2 या प्रमाणात घेतल्यास 140 रुपयात 50 पैशांची किती नाणी येतील ?

(1) 120 (2) 80 (3) 140 (4) 100

If coins of 50 paisa and one rupee are taken in the proportion 3 : 2, how many coins of 50 paisa will be there in a sum of ₹ 140 ?

(1) 120 (2) 80 (3) 140 (4) 100

---

11. तेलाच्या 10 लीटर डब्याची किंमत ₹ 1000 आहे. त्यावर 25% तेल फुकट मिळाल्यास तेलाची किंमत प्रति लीटर किती होईल ?

(1) ₹ 70 (2) ₹ 75 (3) ₹ 80 (4) ₹ 85

The cost of 10 litre oil jar is ₹ 1000. If on that 25% oil is free, then what will be the cost of oil per litre ?

(1) ₹ 70 (2) ₹ 75 (3) ₹ 80 (4) ₹ 85

---

12. सोडवा :

$$\frac{13}{100} + \frac{37}{10} + \frac{23}{10} = \ldots\ldots$$

(1) 0·613 (2) 61·3 (3) 6·13 (4) 7·3

Solve :

$$\frac{13}{100} + \frac{37}{10} + \frac{23}{10} = \ldots\ldots$$

(1) 0·613 (2) 61·3 (3) 6·13 (4) 7·3

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

13. दोन भावांच्या वयांची बेरीज 36 वर्षे आहे. जर, त्यांच्या वयातील अंतर 10 वर्षे असेल, तर त्यांची वये काढा.

(1) 23, 13 (2) 32, 22 (3) 42, 32 (4) 22, 12

An addition of ages of two brothers is 36 years. If the difference between their ages is of 10 years, find their ages.

(1) 23, 13 (2) 32, 22 (3) 42, 32 (4) 22, 12

---

14. डॉलीच्या भ्रमणध्वनी सेवेचे दर 1 पैसा प्रति 2 सेकंद दिवसा व 1 पैसा प्रति 5 सेकंद रात्री असे आहेत. डॉलीच्या दिवसाच्या कॉल्सचे कालावधी 49 सेकंद, 130 सेकंद, 291 सेकंद व रात्रीच्या कॉल्सचे कालावधी 352 सेकंद, 544 सेकंद असे आहेत. तर तिचे भ्रमणध्वनी सेवेचे बिल जवळपास किती असेल ?

(1) ₹ 4·14 (2) ₹ 3·15 (3) ₹ 3·05 (4) ₹ 4·25

Dolly's mobile service charges are 1 paisa per 2 seconds during day time and 1 paisa per 5 seconds during night time. Dolly's day time calls are of duration 49 seconds, 130 seconds, 291 seconds and night time calls are of duration 352 seconds and 544 seconds. Her mobile bill will be around

(1) ₹ 4·14 (2) ₹ 3·15 (3) ₹ 3·05 (4) ₹ 4·25

---

15. खालीलपैकी कोणते **चूक** आहे ?

(1) $\frac{10 \times 3 + 14 \times 5}{15 \times 2} = \frac{16 \times 5 + 4 \times 5}{6 \times 5}$

(2) $\frac{27 \times 2 + 23 \times 2}{7 \times 7} > \frac{24 \times 3 + 7 \times 4}{8 \times 8}$

(3) $\frac{14 \times 3 + 29 \times 2}{35 \times 2} < \frac{38 \times 2 + 8 \times 3}{26 \times 2}$

(4) $\frac{5 \times 5 \times 2 + 5 \times 10}{37 \times 2} < \frac{6 \times 7 + 29 \times 2}{5 \times 5 \times 5}$

Which of the following is ***wrong*** ?

(1) $\frac{10 \times 3 + 14 \times 5}{15 \times 2} = \frac{16 \times 5 + 4 \times 5}{6 \times 5}$

(2) $\frac{27 \times 2 + 23 \times 2}{7 \times 7} > \frac{24 \times 3 + 7 \times 4}{8 \times 8}$

(3) $\frac{14 \times 3 + 29 \times 2}{35 \times 2} < \frac{38 \times 2 + 8 \times 3}{26 \times 2}$

(4) $\frac{5 \times 5 \times 2 + 5 \times 10}{37 \times 2} < \frac{6 \times 7 + 29 \times 2}{5 \times 5 \times 5}$

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

16. 2100 चे 16% = _____ .

(1) 363 (2) 336 (3) 633 (4) 900

16% of 2100 = _____ .

(1) 363 (2) 336 (3) 633 (4) 900

---

17. एक माणुस एक काम 6 दिवसांत पूर्ण करतो आणि त्याचा मुलगा तेच काम 18 दिवसांत पूर्ण करतो. जर त्या दोघांनी एकत्र काम केले तर त्यांना ते काम पूर्ण करण्यास किती दिवस लागतील ?

(1) 4·5 दिवस (2) 4 दिवस

(3) 5 दिवस (4) 3·5 दिवस

A man can do a job in 6 days and his son can do it in 18 days. How many days would it take them to do the job if they worked together ?

(1) 4·5 days (2) 4 days

(3) 5 days (4) 3·5 days

---

18. दोन संख्याची बेरीज 146 असून त्यांच्यातील फरक 18 आहे. तर त्या संख्या _____ आहेत.

(1) 82 आणि 64 (2) 100 आणि 46

(3) 20 आणि 38 (4) 82 आणि 100

The addition of two numbers is 146 and difference between them is 18. Then these numbers are

(1) 82 and 64 (2) 100 and 46

(3) 20 and 38 (4) 82 and 100

---

19. $6\left[\frac{4}{5} - \frac{1}{4}\right]$ = _____

(1) 3·3 (2) 11/20 (3) 21/20 (4) 4·5

$6\left[\frac{4}{5} - \frac{1}{4}\right]$ = _____

(1) 3·3 (2) 11/20 (3) 21/20 (4) 4·5

---

20. घड्याळ्यात 11 : 20 वाजले असतांना तास काटा व मिनीट काटा यांमध्ये होणारा कोन अचुक _____ मापाचा असेल.

(1) 135° (2) 140° (3) 145° (4) 130°

At 11 : 20 in the clock, the minute arm makes an exact angle of _____ with the hour arm.

(1) 135° (2) 140° (3) 145° (4) 130°

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

21. स्पायरोगायरा _____ शेवाळ आहे.

(1) नील-हरित (2) हरित

(3) लाल (4) रंगहिन

Spirogyra is a _____ algae.

(1) Blue green (2) Green

(3) Red (4) Colourless

---

22. _____ वायू – 57° से. पर्यंत थंड केल्यास तो स्थायुरुपात जातो, तेव्हा त्याला शुष्क (कोरडा) बर्फ म्हणतात.

(1) नायट्रोजन (2) अमोनीया

(3) हीलियम (4) कार्बन डाय-ऑक्साइड

_____ gas when cooled to – 57°C, freezes and it is called dry ice.

(1) Nitrogen (2) Ammonia

(3) Helium (4) Carbon dioxide

---

23. उच्चताणासारखा आजार टाळण्यासाठी क्षारांच्या सामान्य सेवनाचे प्रमाण किती असावे ?

(1) 2·5 ग्रॅम प्रतिदिन (2) 7·8 ग्रॅम प्रतिदिन

(3) 5 ग्रॅम प्रतिदिन (4) 1·2 ग्रॅम प्रतिदिन

The normal salt intake, to avoid complications like hypertension, should be

(1) 2·5 gm/day (2) 7·8 gm/day

(3) 5 gm/day (4) 1·2 gm/day

---

24. जड केंद्रकाचे हलक्या केंद्रकात रूपांतर होत असताना ऊर्जा उत्सर्जित होते या अभिक्रियेस _____ म्हणतात.

(1) केंद्रकीय संमीलन (2) केंद्रकीय विखंडीकरण

(3) रासायनिक प्रक्रिया (4) संयोग प्रक्रिया

The process of splitting of a heavier nucleus into lighter nuclei together with release of energy is called _____ .

(1) nuclear fusion (2) nuclear fission

(3) chemical reaction (4) combination reaction

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

25. _____ रक्त गोठण्याची क्रिया सुरु करण्याचे कार्य करतात.
(1) श्वेत रक्तकणिका (2) लसिका
(3) लोहित रक्तकणिका (4) रक्तपट्टीका
_____ initiate the process of blood clotting.
(1) WBCs (2) Lymphs
(3) RBCs (4) Blood platelets

26. स्पायरोगायराचे प्रजनन खालीलपैकी _____ पद्धतीने होते.
(1) शाकीय (2) लैंगिक
(3) शाकीय आणि लैंगिक (4) शाकीय ही नाही किंवा लैंगिक ही नाही
Reproduction in Spirogyra takes place by _____ method.
(1) vegetative (2) sexual
(3) vegetative and sexual (4) neither vegetative nor sexual

27. जैव वायू मध्ये 60% प्रमाण _____ वायूचे असते.
(1) हायड्रोजन (2) ऑक्सीजन
(3) मिथेन (4) कार्बन डाय-ऑक्साईड
Biogas contains 60% of _____ gas.
(1) hydrogen (2) oxygen
(3) methane (4) carbon dioxide

28. सूर्यफूल ही _____ वनस्पती आहे.
(1) अनावृत्तबीजी (2) एकबीजपत्री
(3) नचोद्भिदी (4) द्विबीजपत्री
Sunflower is a _____ plant.
(1) gymnospermae (2) monocotyledonous
(3) pteridophyta (4) dicotyledonous

29. गोगल गाय _____ ह्या संघात मोडते.
(1) मोलुस्का (2) आर्थ्रोपोडा (3) इकायनोडर्माटा (4) नेमॅटोडा
Snail belongs to phylum _____ .
(1) Mollusca (2) Arthropoda (3) Echinodermata (4) Nematoda

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

30. संतृप्त हायड्रोकार्बन मधील दोन कार्बन अणूंमध्ये _____ असतो.

(1) एकेरी बंध (2) दुहेरी बंध

(3) तिहेरी बंध (4) आयनिक बंध

In saturated hydrocarbons, bond between two carbon atoms is of _____ type.

(1) single bond (2) double bond

(3) triple bond (4) ionic bond

---

31. _____ हा सूर्याच्या सगळ्यात जवळ आणि आपल्या सूर्यमालेतील सगळ्यात लहान ग्रह आहे.

(1) शुक्र (2) बुध

(3) मंगळ (4) पृथ्वी

_____ is the smallest planet of our solar system and the one nearest to the Sun.

(1) Venus (2) Mercury

(3) Mars (4) Earth

---

32. तुरटी _____ वापरतात.

(1) विद्युत विलेपनासाठी

(2) रक्त प्रवाह थांबविण्यासाठी

(3) शिल्प बनविण्यासाठी

(4) कांच व रंग बनविण्यासाठी

Alum is used

(1) for electroplating

(2) to stop bleeding

(3) for making statues

(4) for manufacturing of glass and in paint industries

---

33. पेशी मधील _____ ना पेशींचे ऊर्जा केंद्र म्हणतात.

(1) हरितलवक (2) तंतूकणिका

(3) रायबोझोम्स (4) लयकारिका

_____ is called powerhouse of a cell.

(1) Green plastids (2) Mitochondria

(3) Ribosomes (4) Lysosomes

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

34. एल.पी.जी. मध्ये _____ हे घटक असतात.

(1) मिथेन आणि इथेन (2) मिथेन आणि ब्युटेन

(3) ब्युटेन आणि आयसोब्युटेन (4) हायड्रोजन आणि मिथेन

LPG consists of

(1) methane and ethane (2) methane and butane

(3) butane and isobutane (4) hydrogen and methane

---

35. पूर्ण अष्टक असलेले मूलद्रव्य _____ हे आहे.

(1) Mg (2) Na

(3) Ne (4) He

The element having complete octet is

(1) Mg (2) Na

(3) Ne (4) He

---

36. 20 ओह्म रोध असलेल्या विद्युत परिपथातून 0·5 ॲम्पियर विद्युत धारा वाहण्यासाठी त्या परिपथातील वाहकाच्या दोन टोकात _____ विभवांतर असावे.

(1) 2 volt (2) 1·5 volt

(3) 1 volt (4) 10 volt

If a current 0·5 A is passed through a wire of resistance 20 ohm, the potential difference across the wire should be

(1) 2 volt (2) 1·5 volt

(3) 1 volt (4) 10 volt

---

37. उंच इमारतीच्या गच्चीवरुन खाली सोडलेल्या चेंडुचा 5 सेकंदानंतरचा वेग किती होईल ?

(1) 98 मी./से. (2) 122·5 मी./से.

(3) 24·5 मी./से. (4) 49 मी./से.

If a ball is released from the terrace of a tall building, then what will be its speed after 5 seconds ?

(1) 98 m/s (2) 122·5 m/s

(3) 24·5 m/s (4) 49 m/s

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

38. पाण्याचे असंगत आचरण म्हणजे पाण्याचे तापमान 0°C पासून 4°C पर्यंत वाढविले असता ते _____ .

(1) आंकुचन पावते

(2) प्रसरण पावते

(3) काहीच बदल होत नाही

(4) सुरुवातीला आंकुचन पावते व नंतर प्रसरण पावते

Anomalous behaviour of water means when temperature of water is raised from 0°C to 4°C it

(1) contracts

(2) expands

(3) remains unchanged

(4) initially it contracts then expands

---

39. MKS पद्धतीत दाबाचे एकक _____ असते.

(1) न्युटन

(2) डाइन

(3) न्युटन/मी^{2}

(4) डाइन/सेमी^{2}

MKS unit of pressure is

(1) Newton

(2) Dyne

(3) Newton/m^2

(4) Dyne/cm^2

---

40. _____ किरणांना वस्तुमान नसते.

(1) अल्फा (2) बीटा

(3) गॅमा (4) क्ष

_____ rays have no mass.

(1) Alpha (2) Beta

(3) Gamma (4) X

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

41. पालेगारांचा उठाव _____ भागात झाला.
(1) दक्षिण भारत (2) उत्तर भारत (3) गुजरात (4) ओरिसा
Palegar's revolt took place in _____ .
(1) South India (2) North India (3) Gujarat (4) Orissa

42. खालीलपैकी कोणती जोडी अचूक आहे ?
(1) इ.स. 1857 — परवाना कायदा
(2) इ.स. 1851 — विधवा पुनर्विवाह कायदा
(3) इ.स. 1890 — संमती वयाचा कायदा
(4) इ.स. 1858 — भारताचा उच्च न्यायालयासंबंधी कायदा
Which one of the following pairs is correctly matched ?
(1) 1857 A.D. — Licensing Act
(2) 1851 A.D. — Widow Remarriage Act
(3) 1890 A.D. — Age of Consent Act
(4) 1858 A.D. — Indian High Court Act

43. इ.स. 1906 च्या कोलकाता राष्ट्रीय कांग्रेस सभेच्या अधिवेशनाचे अध्यक्ष कोण होते ?
(1) व्योमेश चंद्र बैनर्जी (2) दादाभाई नौरोजी
(3) सुरेंद्रनाथ बैनर्जी (4) ॲलन ह्युम
Who was the president of Calcutta National Congress Session held in 1906 A.D. ?
(1) Wyomesh Chandra Banerjee (2) Dadabhai Naoroji
(3) Surendranath Banerjee (4) Allen Hume

44. महात्मा गांधीजींनी पहिला राष्ट्रव्यापी 'सत्याग्रह' केला _____ .
(1) असहकार चळवळीच्या वेळी
(2) जालियनवाला बाग क्रूरतापूर्ण घडलेल्या घटनेविरुद्ध झालेल्या चळवळीच्या वेळी
(3) खिलाफत चळवळीच्या वेळी
(4) रौलट ॲक्ट विरुद्ध झालेल्या चळवळीच्या वेळी
Mahatma Gandhiji first staged national 'Satyagraha' at the time of _____ .
(1) Non-Cooperation movement
(2) The movement against the massacre of Jallianwala Bagh
(3) Khilafat movement
(4) Movement against Rowlatt Act

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

45. 'चौरी-चौरा' घटनेने _____ हे आंदोलन संपूष्टात आले:
(1) रौलट विरोधी सत्याग्रह (2) छोडो भारत
(3) असहकार (4) सविनय कायदेभंग

The 'Chauri-Chaura' incident brought an end to _____ movement.
(1) Anti Rowlatt Satyagraha (2) Quit India
(3) Non Co-operation (4) Civil Disobedience

46. इ.स. 1946 मध्ये भारतीय घटना समितीचे अध्यक्ष म्हणून कोणाची निवड झाली ?
(1) डॉ. आंबेडकर (2) चक्रवर्ती राजगोपालाचारी
(3) डॉ. राजेन्द्र प्रसाद (4) कन्हैयालाल मुन्शी

Who was elected as President of Indian Constituent Assembly in the year 1946 AD ?
(1) Dr. Ambedkar (2) Chakravarti Rajgopalachari
(3) Dr. Rajendra Prasad (4) Kanhaiyalal Munshi

47. 1857 मधे इंग्रजाविरुद्ध सर्वत्र वातावरण तप्त झाले असतांना समाजातील सर्व वर्गांना एकत्र आणून लढा तीव्र करण्याचे काम कुणी केले ?
(1) तात्या टोपे (2) नानासाहेब पेशवे
(3) बहादूर शाह जफर (4) अझिमुल्लाह

In 1857, who gave momentum to the agitation against the British by gathering people of all classes of society ?
(1) Tatya Tope (2) Nanasaheb Peshwa
(3) Bahadur Shah Zafar (4) Azimullah

48. महाराष्ट्रातील होमरूल चळवळीचे प्रणेते होते _____ .
(1) ॲनी बेझंट (2) लोकमान्य टिळक
(3) बॅरि. खापर्डे (4) डॉ. बी.एस. मुंजे

The founder of Home-Rule movement in Maharashtra was _____ .
(1) Annie Besant (2) Lokmanya Tilak
(3) Br. Khaparde (4) Dr. B.S. Munje

49. सातारच्या राजाच्या वतीने वकील म्हणून इंग्लंडला गेलेला रंगो बापूजी गुप्ते निराश होऊन परत आल्यानंतर त्याने कुणाला संघटित करून राजाला गादीवर बसविण्याचा कट रचला ?
(1) जमीनदार (2) शेतकरी (3) आदिवासी (4) सैनिक

Rango Bapuji Gupte who went to England as a lawyer on behalf of the King of Satara on returning disappointed, gathered which class of people to conspire to enthrone the king ?
(1) Zamindars (2) Farmers (3) Adivasis (4) Soldiers

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

50. चंपारण मधील शेतकऱ्यांचा लढा _____ शी संबंधित होता.

(1) ऊस (2) कापूस (3) भात (4) नीळ

The fight of the farmers of Champaran was concerned with _____ .

(1) Sugarcane (2) Cotton (3) Rice (4) Indigo

---

51. आर्थिक व कृषीविषयक समस्यांच्या अध्ययनाच्या माध्यमातून 1867 मधे स्थापन झालेल्या कोणत्या संस्थेने जनजागृतीचे कार्य केले ?

(1) बॉम्बे प्रेसिडेन्सी असोसिएशन (2) इंडियन असोसिएशन

(3) पुणे सार्वजनिक सभा (4) मद्रास नेटिव्ह असोसिएशन

Which organization established in 1867 worked for social awakening through the medium of Economic and Agricultural reforms ?

(1) Bombay Presidency Association (2) Indian Association

(3) Pune Sarvajanik Sabha (4) Madras Native Association

---

52. भारतीय राष्ट्रवादाच्या उदयास कारणीभूत असलेली संथाल चळवळ कशाशी संबंधीत होती ?

(1) आदीवासींच्या जमीन लागवडीशी

(2) आदीवासींच्या पुरातन सामाजीक रूढीशी

(3) आदीवासींच्या शिक्षणाशी

(4) आदीवासींच्या राजकीय गटाशी

Santhal movement responsible for the rise of Indian Nationalism, was related with

(1) Land cultivation of Adivasis

(2) Ancient social customs of Adivasis

(3) Education of Adivasis

(4) Political groups of Adivasis

---

53. भारतीयांनी सायमन कमिशनवर बहिष्कार टाकला, कारण

(1) त्यामुळे भारताची फाळणी होणार होती

(2) त्यामध्ये लेबर पार्टीचा प्रतिनिधी नव्हता

(3) त्याचे नेतृत्व सायमनने केले होते

(4) त्यामध्ये एकही भारतीय प्रतिनिधी नव्हता

Simon Commission was boycotted by Indians, because

(1) It was meant for division of India

(2) There was no representative of Labour Party in it

(3) It was headed by Simon

(4) None of the Indians was its member

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

54. "चळवळ करा, अखंड चळवळ करा" हा 'स्वराज्याचा मंत्र' देणारे भारतीय राष्ट्रीय सभेचे आधारस्तंभ कोण होते ?

(1) फिरोजशाह मेहता (2) रंगय्या नायडू

(3) नरेंद्रनाथ सेन (4) दादाभाई नौरोजी

Which towering Indian leader gave the 'Swaraj Mantra', "Lets agitate and agitate incessantly !" ?

(1) Pherozeshah Mehta (2) Rangaiah Naidu

(3) Narendranath Sen (4) Dadabhai Naoroji

---

55. 'मुंबई कामगार संघा'ची स्थापना कोणी केली ?

(1) नारायण लोखंडे (2) श्रीपाद डांगे

(3) नारायण जोशी (4) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

Who founded the 'Mumbai Kamagar Sangh' ?

(1) Narayan Lokhande (2) Shripad Dange

(3) Narayan Joshi (4) Dr. Babasaheb Ambedkar

---

56. इ.स. 1930 च्या मिठाच्या सत्याग्रहात स्त्रियांचे नेतृत्व कुणी केले ?

(1) प्रेमा कंटक (2) कृष्णा घुटकर

(3) अवंतिकाबाई गोखले (4) अरुणा आसफ अली

Who led the women revolt in Salt Satyagraha of 1930 AD ?

(1) Prema Kantak (2) Krishna Ghutkar

(3) Awantikabai Gokhale (4) Aruna Asaf Ali

---

57. भारतीय क्रांतीकारकांच्या संघटनांच्या अपयशाचे महत्वाचे कारण म्हणजे

(1) क्रांतीकारकांमधे एकसूत्रता नव्हती

(2) इंग्रज व क्रांतीकारक हा लढा विसंगत होता

(3) इंग्रजांनी दडपशाही केली

(4) क्रांतीकारकांनी दहशत निर्माण केली

The prominent cause of the failure of the Indian revolutionary organisations was

(1) Absence of coordination among the revolutionaries

(2) Inequality between the British and the revolutionaries

(3) The tyranny of the British

(4) Terror created by the revolutionaries

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

58. संस्थानांना दिलेल्या सवलती आणि गव्हर्नर जनरलचे अमर्याद व अनिर्बंध अधिकार यामुळे कोणता कायदा भारतीय राजकीय पक्षांनी व नेत्यांनी फेटाळून लावला ?

(1) 1858 चा कायदा (2) 1919 चा कायदा

(3) 1935 चा कायदा (4) 1947 चा कायदा

Which Act was opposed by the Indian political parties because of granting of the privileges to Princely States and unlimited and excessive powers to the Governor General ?

(1) Act of 1858 (2) Act of 1919

(3) Act of 1935 (4) Act of 1947

---

59. आगरकरांना _____ यांच्या बरोबर 101 दिवसाची कारावासाची शिक्षा झाली होती.

(1) लोकहितवादी (2) टिळक

(3) फुले (4) गोखले

Agarkar was sentenced to 101 days imprisonment together with

(1) Lokhitwadi (2) Tilak

(3) Phule (4) Gokhale

---

60. सर सय्यद अहमद खान यांनी _____ येथे शिक्षण संस्था स्थापन केली.

(1) पुणे (2) सातारा

(3) आग्रा (4) अलीगढ

Sir Sayyed Ahmed Khan established an educational institute at

(1) Pune (2) Satara

(3) Agra (4) Aligarh

---

61. रविंद्रनाथ टैगोरांनी 'नव्या युगाचे अग्रेसर' कुणाला म्हटले आहे ?

(1) स्वामी विवेकानंद (2) राजा राममोहन रॉय

(3) स्वामी दयानंद सरस्वती (4) महात्मा जोतीबा फुले

Whom did Ravindranath Tagore refer as 'The Pioneer of New Era' ?

(1) Swami Vivekananda (2) Raja Rammohan Roy

(3) Swami Dayananda Saraswati (4) Mahatma Jyotiba Phule

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

62. स्त्रियांच्या संघटनेच्या दृष्टीने 1904 मधे रमाबाई रानडे यांच्या अध्यक्षतेखाली कुठल्या परिषदेचे आयोजन करण्यात आले ?

(1) अखिल भारतीय हिंदू महिला परिषद
(2) अखिल भारतीय महिला परिषद
(3) अखिल महिला धर्म परिषद
(4) अखिल भारतीय आर्यभगिनी परिषद

Which Conference was organised under the Presidency of Ramabai Ranade in 1904 with a view to organize women ?

(1) All India Hindu Women Conference
(2) All India Women Conference
(3) All Women Religious Conference
(4) All India Aryabhagini Conference

---

63. _____ हे सत्यशोधक समाजाचे मुखपत्र होते.

(1) दीनबंधु (2) दीन मित्र
(3) दलित मित्र (4) दलित बंधू

_____ was the mouthpiece of the Satyashodhak Samaj.

(1) Deenbandhu (2) Deen Mitra
(3) Dalit Mitra (4) Dalit Bandhu

---

64. पुण्यात मुलींची पहिली शाळा कोणी सुरू केली ?

(1) नाना जगन्नाथ शंकर शेठ (2) महर्षी धोंडो केशव कर्वे
(3) पंडिता रमाबाई (4) महात्मा फुले

Who started the first girl's school in Pune ?

(1) Nana Jagannath Shankar Sheth (2) Maharshi Dhondo Keshav Karve
(3) Pandita Ramabai (4) Mahatma Phule

---

65. गोपाळ गणेश आगरकर यांनी कोणत्या विचारांचा पुरस्कार केला ?

(1) मानवतावाद (2) समाजवाद
(3) बुद्धिप्रामाण्यवाद (4) सर्वंकषवाद

Which thoughts were advocated by Gopal Ganesh Agarkar ?

(1) Humanism (2) Socialism
(3) Rationalism (4) Totalitarianism

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

66. 'शेतकऱ्यांचा आसूड' हा ग्रंथ कोणी लिहिला ?

(1) महात्मा फुले (2) गणेश वासुदेव जोशी

(3) विष्णूशास्त्री चिपळूणकर (4) डॉ. भाऊ दाजी लाड

Who wrote the book 'Shetkaryancha Asud' ?

(1) Mahatma Phule (2) Ganesh Vasudeo Joshi

(3) Vishnushastri Chiplunkar (4) Dr. Bhau Daji Lad

---

67. महर्षी कर्वे यांनी विधवा विवाहास चालना देण्यासाठी कोणती संस्था स्थापन केली ?

(1) निष्काम कर्ममठ (2) अनाथ बालिकाश्रम

(3) विधवा विवाहोत्तेजक मंडळी (4) विधवा विवाह संघ

Which institution was established by Maharshi Karve to promote the widow remarriage ?

(1) Nishkama Karmamath (2) Anath Balikashram

(3) Vidhawa Vivahottejak Mandali (4) Vidhawa Vivah Sangha

---

68. गोपाळ गणेश आगरकर सामाजिक सुधारणांचा पुरस्कार कोणत्या साप्ताहिकातून करीत असत ?

(1) मराठा (2) केसरी

(3) ज्ञानप्रकाश (4) दर्पण

Through which weekly did Gopal Ganesh Agarkar advocate social reforms ?

(1) Maratha (2) Kesari

(3) Gyanprakash (4) Darpan

---

69. महात्मा फुलेंनी कोणती भारतातील अशा स्वरूपाची पहिली संस्था काढली जी एका ब्राम्हणेतराने मोठ्या धैर्याने, परोपकार बुद्धीने ब्राम्हण विधवासाठी काढली ?

(1) अनाथालय (2) बालहत्या प्रतिबंध गृह

(3) महिलाश्रम (4) पुनर्विवाहोत्तेजक मंडळ

Which was the first of its kind social institute courageously established by Jyotiba Phule in India with the intention of helping Brahmin widows ?

(1) Anathalaya (2) Balhatya Pratibandh Gruh

(3) Mahilashram (4) Punarvivah Uttejak Mandal

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

70. महात्मा फुलेंनी 1855 साली लिहिलेल्या 'तृतीय रत्न' या नाटकाची मध्यवर्ती कल्पना कशावर आधारीत आहे ?

(1) शेतकऱ्यांवर (2) अस्पृश्यांवर

(3) ब्राम्हणी मूर्तीपूजेवर (4) स्त्री दास्यावर

What is the theme of 'Tritiya Ratna' written by Mahatma Phule in 1855 ?

(1) Farmers (2) Untouchables

(3) Idol worship by Brahmins (4) Women's slavery

---

71. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी सामाजिक व राजकीय क्षेत्रात कार्य करण्यासाठी कोणता पक्ष स्थापन केला ?

(1) शेड्युल्ड कास्टस् फेडरेशन

(2) स्वतंत्र मजूर पक्ष

(3) समता पक्ष

(4) रिपब्लीकन पार्टी ऑफ इंडिया

Which party was founded by Dr. Babasaheb Ambedkar to work in social and political fields ?

(1) Scheduled Castes Federation

(2) Swatantra Majur Party

(3) Samata Party

(4) Republican Party of India

---

72. शाहू महाराजांनी 1911 मधे कोणत्या समाजास राजाश्रय दिला ?

(1) आर्य समाज (2) सत्यशोधक समाज

(3) प्रार्थना समाज (4) ब्राम्हो समाज

To which social organization did Shahu Maharaj give patronage in 1911 ?

(1) Arya Samaj (2) Satyashodhak Samaj

(3) Prarthana Samaj (4) Brahmo Samaj

---

73. शाहू महाराजांच्या सामाजीक कार्यातील एक अभिनव प्रयोग कोणता ?

(1) दलित बोर्डिंग (2) मुस्लिम बोर्डिंग

(3) वसतिगृह (4) मराठा बोर्डिंग

Which was the innovative social experiment of Shahu Maharaj ?

(1) Dalit Boarding (2) Muslim Boarding

(3) Hostel (4) Maratha Boarding

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

74. महर्षी धोंडो केशव कर्व्यांनी जानेवारी, 1899 मध्ये सुरू केलेल्या 'अनाथाश्रमा'चा उद्देश काय होता ?

(1) अनाथ मुलींना शिक्षण (2) विधवांना शिक्षण

(3) विधवा पुनर्विवाहीतांना आधार (4) पुनर्विवाहितांच्या मुलांना शिक्षण

What was the object of 'Anathashram' started by Maharshi Dhondo Keshav Karve in January, 1899 ?

(1) Education to orphaned girls (2) Education to widows

(3) Support remarried widows (4) Education to children of remarried

---

75. महर्षी कर्व्यांनी 15 नोव्हेंबर 1891ला पुण्याला फर्ग्युसन कॉलेज मधे कोणत्या विषयाचे प्राध्यापक म्हणून नोकरी पत्करली ?

(1) तत्वज्ञान (2) गणित

(3) भौतिकशास्त्र (4) नीतिशास्त्र

Maharshi Karve joined Fergusson College, Pune, on 15th November 1891, as a Professor in

(1) Philosophy (2) Mathematics

(3) Physics (4) Ethics

---

76. गोपाळ गणेश आगरकर कोणत्या महाविद्यालयाचे प्राचार्य होते ?

(1) डेक्कन कॉलेज (2) फर्ग्युसन कॉलेज

(3) वाडिया कॉलेज (4) विल्सन कॉलेज

Gopal Ganesh Agarkar was a Principal of

(1) Deccan College (2) Fergusson College

(3) Wadia College (4) Wilson College

---

77. 'मानवी समता' हे मासिक कोणी चालू केले ?

(1) बाळशास्त्री जांभेकर (2) धोंडो केशव कर्वे

(3) महात्मा फुले (4) डॉ. आंबेडकर

Who started the magazine 'Manavi Samata' ?

(1) Balshastri Jambhekar (2) Dhondo Keshav Karve

(3) Mahatma Phule (4) Dr. Ambedkar

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

78. कुठल्या परिषदेत जमलेल्या हजारो दलितांना संबोधतांना शाहू महाराजांनी डॉ. आंबेडकरांची ओळख करून देताना 'हा तुमचा भावी नेता' म्हटले ?

(1) महाड (2) माणगाव

(3) अमरावती (4) नाशिक

In which conference was Dr. Ambedkar introduced to hundreds of Dalits as 'He is your future leader' by Shahu Maharaj ?

(1) Mahad (2) Mangaon

(3) Amravati (4) Nasik

---

79. महात्मा गांधी व आंबेडकर यांच्यात पुणे करार होऊन

(1) दलितांचे स्वतंत्र मतदारसंघ रद्द झाले

(2) दलितांना स्वतंत्र मतदारसंघ देण्यात आले

(3) केंद्रीय कायदेमंडळात दलितांना राखीव जागा देण्यात आल्या नाही

(4) प्रांतीय कायदेमंडळात दलितांना स्वतंत्र जागा देण्यात आल्या नाही

By the Pune Pact signed between Mahatma Gandhi and Ambedkar

(1) Independent electorate of Dalits was cancelled

(2) Independent electorate was given to Dalits

(3) Reserved seats were not given to Dalits in Central assembly

(4) Independent seats were not given to Dalits in Provincial assembly

---

80. 'सार्वजनिक सत्यधर्म' हे पुस्तक कोणी लिहिले ?

(1) लोकहितवादी

(2) आगरकर

(3) विठ्ठल रामजी शिंदे

(4) महात्मा फुले

Who wrote the book 'Sarvajanik Satyadharm' ?

(1) Lokhitwadi

(2) Agarkar

(3) Vitthal Ramaji Shinde

(4) Mahatma Phule

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

81. दुसऱ्या पंचवार्षिक योजनेचे मुख्य उद्दीष्ट काय होते ?
(1) धरण बांधणे (2) निर्यातीत वाढ करणे
(3) शेतीचा विकास करणे (4) औद्योगिकरण
What was the main objective of the Second Five Year Plan ?
(1) Construction of Dams (2) Increase in Export
(3) Agricultural Development (4) Industrialization

---

82. _____ रोजी राष्ट्रीय विकास समिती (एन.डी.सी.) कडून 10व्या पंचवार्षिक योजनेस मंजूरी देण्यात आली.
(1) 21 डिसेंबर 2002 (2) 31 डिसेंबर 2002
(3) 21 जानेवारी 2003 (4) 31 जानेवारी 2003
On _____ the National Development Council approved the 10th Five Year Plan.
(1) 21 December 2002 (2) 31 December 2002
(3) 21 January 2003 (4) 31 January 2003

---

83. पाचव्या पंचवार्षिक योजनेची अम्मलबजावणी _____ या काळात झाली.
(1) 1969 – 74 (2) 1974 – 79
(3) 1980 – 85 (4) 1985 – 90
The Fifth Five Year Plan was implemented during the period
(1) 1969 – 74 (2) 1974 – 79
(3) 1980 – 85 (4) 1985 – 90

---

84. भारताच्या आर्थिक विकासासाठी योजना आयोगाची स्थापना _____ मध्ये करण्यात आली.
(1) 1948 (2) 1950 (3) 1951 (4) 1952
Planning Commission for Economic Development of India was established in
(1) 1948 (2) 1950 (3) 1951 (4) 1952

---

85. दामोदर खोरे योजना ही _____ पंचवार्षिक योजनेची निष्पत्ती आहे.
(1) पहिल्या (2) दुसऱ्या (3) तिसऱ्या (4) पाचव्या
The formation of Damodar Valley Project is the result of _____ Five Year Plan.
(1) First (2) Second (3) Third (4) Fifth

---

86. दारिद्रय निर्मुलन (गरीबी हटाओ) आणि आत्मनिर्भरता ही _____ पंचवार्षिक योजनेची प्रमुख उद्दीष्टे होती.
(1) तिसऱ्या (2) पाचव्या (3) दुसऱ्या (4) सहाव्या
The removal of poverty (Garibi Hatao) and attainment of self reliance was the main objective of _____ Five Year Plan.
(1) Third (2) Fifth (3) Second (4) Sixth

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

87. भारतात शेती पाठोपाठ रोजगार उपलब्ध करून देणारा दुसऱ्या क्रमांकाचा उद्योग _____ हा आहे.
(1) हातमाग (2) साखर कारखाने (3) ज्यूट कारखाने (4) पोलाद कारखाने
Next to agriculture activity, _____ is the second largest employer in India.
(1) Handloom (2) Sugar industry (3) Jute industry (4) Steel industry

88. _____ ही भारतातील सर्वात लांब हिमनदी आहे.
(1) हिस्सार (2) चंद्रा (3) गंगा (4) सियाचीन
_____ is the longest glacier in India.
(1) Hissar (2) Chandra (3) Ganga (4) Siachen

89. भारतात अनुसुचित जमातीच्या संख्येचे एकूण लोकसंख्येशी प्रमाण सर्वात अधिक असलेले राज्य म्हणजे
(1) गुजरात (2) तामिळनाडू (3) मिझोराम (4) ओरिसा
The state having maximum proportion of Scheduled Tribe population to total population in India is
(1) Gujarat (2) Tamil Nadu (3) Mizoram (4) Orissa

90. भारताला एकूण _____ किलोमीटर लांबीला समुद्र किनारा लाभला आहे.
(1) 6555 (2) 8517 (3) 7517 (4) 6000
The total length of Indian coastline is _____ kilometres.
(1) 6555 (2) 8517 (3) 7517 (4) 6000

91. खालीलपैकी कोणते बंदर लोह-खनिज निर्यातीभिमुख आहे ?
(1) चेन्नई (2) कोलकाता (3) नवीन मंगलोर (4) कांडला
Which of the following ports is oriented to export of iron-ore ?
(1) Chennai (2) Kolkata (3) New Mangalore (4) Kandla

92. चहाची लागवड _____ या राज्यात सर्वात प्रथम झाली.
(1) कर्नाटक (2) केरळ (3) आसाम (4) तामिळनाडू
The first tea plantation was taken up in _____ state.
(1) Karnataka (2) Kerala (3) Assam (4) Tamil Nadu

93. भिलाई येथे लोह पोलाद कारखान्याची निर्मिती हि _____ पंचवार्षिक योजनेची निष्पत्ती आहे.
(1) पहिल्या (2) दुसऱ्या (3) तिसऱ्या (4) चौथ्या
The formation of iron and steel industry at Bhilai is the result of _____ Five Year Plan.
(1) First (2) Second (3) Third (4) Fourth

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

94. दगडी कोळशाच्या जागतिक उत्पादनात भारताचा _____ क्रमांक आहे.

(1) प्रथम (2) द्वितीय (3) तृतीय (4) चतुर्थ

India stands _____ in the world in the production of coal.

(1) First (2) Second (3) Third (4) Fourth

95. मुंबई बंदरावरील वाहतुकीचा ताण कमी करण्यासाठी विकसित केलेले बंदर _____ हे आहे.

(1) कांडला (2) मार्मागोवा (3) हल्दीया (4) न्हावा-शेवा

To reduce burden on Mumbai port a new port has been developed at _____ .

(1) Kandla (2) Marmagoa (3) Haldia (4) Nhava-Sheva

96. मुंबई – पणजी हा राष्ट्रीय महामार्ग क्रमांक _____ आहे.

(1) सोळा (2) सतरा (3) अठरा (4) वीस

Mumbai – Panaji is the national highway no.

(1) Sixteen (2) Seventeen (3) Eighteen (4) Twenty

97. _____ हा भारतातील पहिला लोहमार्ग आहे.

(1) दिल्ली ते आग्रा (2) मुंबई ते ठाणे

(3) हावडा ते खडकपूर (4) चेन्नई ते रेनीगुंठा

_____ is the first rail-route in India.

(1) Delhi to Agra (2) Mumbai to Thane

(3) Howrah to Kharagpur (4) Chennai to Renigunta

98. सोलापूर जिल्हयातील चिंचोली औद्योगिक वसाहत खालीलपैकी कोणत्या उत्पादनासाठी प्रसिद्ध आहे ?

(1) औषधी निर्माण (2) कातडी वस्तु

(3) कागद (4) होजीअरी

Chincholi industrial estate in Solapur district is specialised in

(1) pharmaceutical (2) leather material

(3) paper (4) hosiery

99. पश्चिम महाराष्ट्रातील _____ जिल्हयामध्ये बॉक्साईटचे साठे आढळतात.

(1) नाशिक (2) पुणे (3) कोल्हापूर (4) सोलापूर

In Western Maharashtra, bauxite deposits are found in _____ district.

(1) Nashik (2) Pune (3) Kolhapur (4) Solapur

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

100. महाराष्ट्रातील नागपूर जवळील पंचतारांकित औद्योगिक वसाहत खालीलपैकी कोठे आहे ?
(1) निवळी (2) इंदापूर (3) बुटीबोरी (4) वाळुंज
A five star industrial estate near Nagpur in Maharashtra is located at
(1) Nivali (2) Indapur (3) Butibori (4) Valunj

101. महाराष्ट्रातील _____ हा पट्टा खनिजांवर आधारित उद्योगांकरीता प्रसिद्ध आहे.
(1) नागपूर – चंद्रपूर (2) रायगड – रत्नागिरी
(3) मुंबई – पुणे (4) नाशिक – जळगांव
The _____ belt is famous for its mineral based industries in Maharashtra.
(1) Nagpur – Chandrapur (2) Raigad – Ratnagiri
(3) Mumbai – Pune (4) Nashik – Jalgaon

102. महाराष्ट्रातील जिल्हयांची संख्या _____ आहे.
(1) 35 (2) 37 (3) 31 (4) 28
Number of districts in Maharashtra is
(1) 35 (2) 37 (3) 31 (4) 28

103. महाराष्ट्रातील _____ या जिल्हयांमध्ये मँगेनीज खनिजाचे विस्तृत साठे आढळतात.
(1) नागपूर व गोंदिया (2) सातारा व सांगली
(3) धुळे व जळगांव (4) यवतमाळ व परभणी
The largest deposits of manganese are located in _____ districts of Maharashtra.
(1) Nagpur and Gondia (2) Satara and Sangli
(3) Dhule and Jalgaon (4) Yavatmal and Parbhani

104. कोकणातील घाटांची रचना उत्तरेकडून दक्षिण दिशेकडे करा.
(1) थळ, कुंभार्ली, फोंडा, आंबोली (2) थळ, फोंडा, कुंभार्ली, आंबोली
(3) कुंभार्ली, थळ, फोंडा, आंबोली (4) आंबोली, फोंडा, कुंभार्ली, थळ
Arrange the ghats in Konkan from North to South.
(1) Thal, Kumbharli, Phonda, Amboli (2) Thal, Phonda, Kumbharli, Amboli
(3) Kumbharli, Thal, Phonda, Amboli (4) Amboli, Phonda, Kumbharli, Thal

105. हापूस आंब्याची झाडे _____ जिल्हयात आढळतात.
(1) सिंधुदुर्ग (2) रत्नागिरी
(3) रायगड (4) वरील सर्व जिल्हयात
Alphonso mango trees are found in following districts :
(1) Sindhudurg (2) Ratnagiri
(3) Raigad (4) All the above districts

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

106. महाराष्ट्रातील _____ जिल्हे त्यांच्या द्राक्ष उत्पादनाकरीता प्रसिद्ध आहेत.
(1) धुळे व नाशिक (2) पुणे व नाशिक
(3) सातारा व नाशिक (4) सांगली व नाशिक
In Maharashtra _____ districts are known for their grape production.
(1) Dhule and Nashik (2) Pune and Nashik
(3) Satara and Nashik (4) Sangli and Nashik

107. कोणत्या घटना दुरुस्तीनुसार मूलभूत कर्तव्यांचा समावेश भारतीय राज्यघटनेत करण्यात आला ?
(1) 45वी घटना दुरुस्ती (2) 46वी घटना दुरुस्ती
(3) 42वी घटना दुरुस्ती (4) 44वी घटना दुरुस्ती
By which amendment were Fundamental Duties included in the Indian Constitution ?
(1) 45th Amendment (2) 46th Amendment
(3) 42nd Amendment (4) 44th Amendment

108. भारतीय राज्यघटनेच्या प्रस्तावनेत कोणत्या संकल्पनेला अग्रक्रम दिला आहे ?
(1) स्वातंत्र्य (2) समता (3) न्याय (4) बंधुभाव
Which concept has been given priority in the Preamble of Indian Constitution ?
(1) Liberty (2) Equality (3) Justice (4) Fraternity

109. भारतात केंद्रीय कॅबिनेटच्या बैठकीचे अध्यक्षस्थान कोण भूषवितो ?
(1) राष्ट्रपती (2) उपराष्ट्रपती (3) पंतप्रधान (4) गृहमंत्री
Who presides over the meetings of Central Cabinet in India ?
(1) President (2) Vice President (3) Prime Minister (4) Home Minister

110. सामान्यपणे संघराज्य पद्धतील कोणत्या पद्धतीचे विधिमंडळ असते ?
(1) द्विगृही (2) एकगृही
(3) बहुगृही (4) यापैकी कोणतेही नाही
Which type of legislature is generally found in the Federal form of Government ?
(1) Bicameral (2) Unicameral
(3) Multicameral (4) None of these

111. वित्त विधेयक लोकसभेत मांडण्यासाठी कोणाची शिफारस आवश्यक असते ?
(1) अर्थमंत्री (2) प्रधानमंत्री
(3) राष्ट्रपती (4) लोकसभा अध्यक्ष
Whose recommendation is necessary to introduce a financial bill in Lok Sabha ?
(1) Finance Minister (2) Prime Minister
(3) President (4) Speaker of Lok Sabha

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

112. भारतीय लोकशाहीचे अधिक विकेंद्रीकरण कोणत्या दोन घटना दुरुस्तीमुळे झाले आहे ?

(1) 73, 74वी घटना दुरुस्ती (2) 42, 43वी घटना दुरुस्ती
(3) 45, 46वी घटना दुरुस्ती (4) 75, 76वी घटना दुरुस्ती

Which are the two amendments that made Indian democracy more decentralised ?

(1) 73, 74 Amendments (2) 42, 43 Amendments
(3) 45, 46 Amendments (4) 75, 76 Amendments

---

113. ओ.बी.सी. चळवळ _____ प्रभावीत झाली.

(1) मंडळ आयोगामुळे (2) महाजन आयोगामुळे
(3) सरकारिया आयोगामुळे (4) फजल अली आयोगामुळे

_____ influenced the OBC movement.

(1) Mandal Commission (2) Mahajan Commission
(3) Sarkariya Commission (4) Fazal Ali Commission

---

114. नियोजन विभागाचा प्रशासकीय प्रमुख कोण ?

(1) मुख्य सचिव (2) नियोजन सचिव
(3) अर्थ सचिव (4) गृह सचिव

Who is the administrative head of the Planning department ?

(1) Chief Secretary (2) Planning Secretary
(3) Finance Secretary (4) Home Secretary

---

115. कोणत्या वर्षी महाराष्ट्र राज्यात पहिले आघाडी सरकार स्थापन झाले ?

(1) 1978 (2) 1995 (3) 1989 (4) 2004

In which year was the first coalition government formed in Maharashtra state ?

(1) 1978 (2) 1995 (3) 1989 (4) 2004

---

116. राज्य सेवेतील अधिकाऱ्यांची भरती करण्याकरिता महाराष्ट्रात स्पर्धा परीक्षा कोण आयोजित करते ?

(1) नियोजन मंडळ
(2) महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग
(3) संघ लोकसेवा आयोग
(4) यापैकी कोणीही नाही

Who conducts the competitive examinations for the recruitment of state service officials in Maharashtra ?

(1) Planning Commission
(2) Maharashtra Public Service Commission
(3) Union Public Service Commission
(4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

117. विधानसभेत समान मते पडल्यास निर्णायक मत देण्याचा अधिकार कोणाला आहे ?

(1) मुख्यमंत्री (2) राज्यपाल

(3) स्पिकर (4) उपमुख्यमंत्री

Who shall exercise a casting vote in case of a tie in Legislative Assembly ?

(1) Chief Minister (2) Governor

(3) Speaker (4) Deputy Chief Minister

---

118. विधान परिषदेच्या सदस्यांचा कार्यकाळ किती वर्षाचा आहे ?

(1) 6 वर्षाचा (2) 3 वर्षाचा (3) 4 वर्षाचा (4) 5 वर्षाचा

What is the tenure of the members of Legislative Council ?

(1) 6 years (2) 3 years (3) 4 years (4) 5 years

---

119. राज्यातील मंत्र्याचे वेतन व भते ठरविण्याचा अधिकार कोणाला आहे ?

(1) मुख्यमंत्री (2) राज्यपाल

(3) राज्य विधानसभा (4) राष्ट्रपति

Who decides Pay and Allowances of ministers in the State ?

(1) Chief Minister (2) Governor

(3) Legislative Assembly (4) President

---

120. ग्रामपंचायतीच्या अनुदानास मान्यता कोण देते ?

(1) जिल्हा परिषद (2) राज्य सरकार

(3) पंचायत समिती (4) केंद्र सरकार

Who sanctions grants for the Gram Panchayat ?

(1) Zilla Parishad (2) State Government

(3) Panchayat Samiti (4) Central Government

---

121. महाराष्ट्रात पहिली ई. ग्रामपंचायत सुरू करणारे गाव कोणते ?

(1) हिंगोली (2) टेंभली (3) चाफळ (4) मलकापूर

Which village first started E. Gram Panchayat in Maharashtra ?

(1) Hingoli (2) Tenbhali (3) Chaphal (4) Malkapur

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

122. ग्रामसभेचे अध्यक्षस्थान कोण भूषवितो ?

(1) ग्राम सेवक (2) सरपंच

(3) गट विकास अधिकारी (4) यापैकी कोणीही नाही

Who presides over the Gram Sabha ?

(1) Gram Sevak (2) Sarpanch

(3) Block Development Officer (4) None of these

---

123. ग्रामपंचायती स्थापन करण्याचा अधिकार कोणाला आहे ?

(1) जिल्हाधिकारी (2) केंद्र सरकार

(3) विभागीय आयुक्त (4) राज्य सरकार

Who is empowered to establish Gram Panchayats ?

(1) Collector (2) Central Government

(3) Divisional Commissioner (4) State Government

---

124. ग्रामसेवकाची निवड कोणामार्फत होते ?

(1) राज्य लोकसेवा आयोग (2) विभागीय आयुक्त

(3) तहसिलदार (4) जिल्हा निवड मंडळ

Who selects the Village Development Officer ?

(1) State Public Service Commission (2) Divisional Commissioner

(3) Tahsildar (4) District Selection Board

---

125. सर्व राज्यात ग्रामसभा स्थापन कराव्यात अशी शिफारस कोणत्या समितीने केली ?

(1) बळवंतराय मेहता समिती (2) व्ही.टी. कृष्णमचारी समिती

(3) लखमत जैन समिती (4) व्ही.के. राव समिती

Which Committee recommended establishment of Gram Sabhas in every state ?

(1) Balwantrai Mehta Committee (2) V.T. Krishnamachari Committee

(3) Lakhmat Jain Committee (4) V.K. Rao Committee

---

126. 'लखपती माझी कन्या' हा उपक्रम कोणत्या जिल्हयात सुरू झाला आहे ?

(1) कोल्हापूर (2) सातारा (3) जळगांव (4) लातूर

Which District launched the programme 'Lakhapati Mazi Kanya' ?

(1) Kolhapur (2) Satara (3) Jalgaon (4) Latur

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

127. 2011 चा पद्म विभूषण पुरस्कार कोणास प्रदान करण्यात आला ?

(1) डॉ. नरेंद्र जाधव (2) डॉ. भालचंद्र मुणगेकर

(3) मोन्टेक सिंग अहलुवालिया (4) यापैकी कोणीही नाही

Who was awarded Padma Vibhushan for 2011 ?

(1) Dr. Narendra Jadhav (2) Dr. Balchandra Mungekar

(3) Montek Singh Ahluwalia (4) None of these

---

128. _____ येथे आयोजित 'न्युक्लियर न्यू बिल्ड 2010 कॉन्फरन्स' मध्ये भारत सहभागी झाला होता.

(1) न्यू दिल्ली (2) लंडन (3) पॅरिस (4) हाँग काँग

India participated in the 'Nuclear New Build 2010 Conference' organised in

(1) New Delhi (2) London (3) Paris (4) Hong Kong

---

129. स्वाईन फ्ल्यू कोणत्या विषाणूमुळे होतो ?

(1) एच. टू एन. वन (2) एच. वन एन. टू

(3) एच. वन एन. वन (4) यापैकी नाही

Name the virus that is responsible for Swine flu.

(1) H2N1 (2) H1N2

(3) H1N1 (4) None of these

---

130. 'मेगॅसेसे' पुरस्कार कोणता देश देतो ?

(1) इंडोनेशिया (2) भारत (3) फिलिपाईन्स (4) ब्रिटन

Which country gives 'Magsaysay' Award ?

(1) Indonesia (2) India (3) Philippines (4) Britain

---

131. खालीलपैकी केरळ राज्यातील लोकप्रिय नृत्य कोणते आहे ?

(1) कुचीपुडी (2) कथकली (3) भरतनाट्यम (4) भांगडा

Which one of the following dances is most popular in Kerala state ?

(1) Kuchipudi (2) Kathakali (3) Bharatnatyam (4) Bhangda

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

132. भारताच्या राष्ट्रीय मानवाधिकार आयोगाचे अध्यक्ष कोण आहेत ?

(1) न्यायमूर्ती एस. राजेंद्र बाबू (2) डॉ. गिरिजा व्यास

(3) न्यायमूर्ती श्री गोविंद प्रसाद माथुर (4) अण्णा हजारे

Who is the Chairman of National Human Rights Commission in India ?

(1) Justice S. Rajendra Babu (2) Dr. Girija Vyas

(3) Justice Shri Govind Prasad Mathur (4) Anna Hazare

---

133. खालीलपैकी कोणत्या खेळाशी कविता राऊत हे नाव जोडले आहे ?

(1) ॲथेलिटिक्स (2) कुस्ती (3) क्रिकेट (4) स्विमींग

Kavita Raut is associated with which of the following sports ?

(1) Athletics (2) Wrestling (3) Cricket (4) Swimming

---

134. "कोसबाडच्या टेकडीवरून" हे आत्मचरित्र कोणी लिहीले ?

(1) गोदावरी परूळेकर (2) स्नेहप्रभा प्रधान

(3) मृणाल गोरे (4) अनुताई वाघ

Who wrote the autobiography titled "Kosbadchya Tekdivarun" ?

(1) Godavari Parulekar (2) Snehaprabha Pradhan

(3) Mrinal Gore (4) Anutai Wagh

---

135. कोणत्या प्राण्याला 'राष्ट्रीय वारसा' हा दर्जा भारत सरकारने बहाल केला ?

(1) हत्ती (2) वाघ (3) सिंह (4) हरिण

Which of the following animals is declared as 'National Heritage' by the Government of India ?

(1) Elephant (2) Tiger (3) Lion (4) Deer

---

136. कोणत्या देशाकडे 2010 मध्ये सार्क चे अध्यक्षपद होते ?

(1) पाकिस्तान (2) नेपाळ (3) भारत (4) भूतान

Which country had the Chairmanship of SAARC 2010 ?

(1) Pakistan (2) Nepal (3) India (4) Bhutan

---

137. भारताने 21 मार्च 2010 रोजी कोणत्या क्षेपणस्त्राची यशस्वीपणे चाचणी केली ?

(1) ब्रहमोस् (2) अग्नी (3) त्रिशूल (4) नाग

Which missile was successfully launched by India on March 21, 2010 ?

(1) Brahmos (2) Agni (3) Trishul (4) Nag

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

138. प्रसिद्ध उद्योगपती विजय मल्या हे _____ या विमान कंपनीचे चेअरमन आहेत.

(1) स्पाईसजेट (2) किंगफिशर (3) इंडिगो (4) जेटलाईट

Famous industrialist Vijay Mallya is the Chairman of _____ Airlines.

(1) Spicejet (2) Kingfisher (3) Indigo (4) Jetlite

---

139. 'द थ्री मिस्टेक्स ऑफ माय लाईफ' या पुस्तकाचे लेखक _____ हे आहेत.

(1) यशवंत सिन्हा (2) चेतन भगत

(3) अरुंधती रॉय (4) खुशवंत सिंग

'The Three Mistakes of My Life' is written by

(1) Yashwant Sinha (2) Chetan Bhagat

(3) Arundhati Roy (4) Khushwant Singh

---

140. भारताचे मुख्य निवडणूक आयुक्त कोण आहेत ?

(1) नवीन जिंदल (2) नवीन चावला

(3) एस.वाय. कुरेशी (4) के.पी.एस. गिल

Who is the Chief Election Commissioner of India ?

(1) Navin Jindal (2) Navin Chawla

(3) S.Y. Qureshi (4) K.P.S. Gill

---

141. राज्याचा पहिला कृषी आधारित अर्थसंकल्प कोणत्या राज्याने तयार केला ?

(1) महाराष्ट्र (2) कर्नाटक (3) पंजाब (4) बिहार

Which state prepared the first Agro based budget ?

(1) Maharashtra (2) Karnataka (3) Punjab (4) Bihar

---

142. 2011 चा 'स्वर भास्कर' पुरस्कार कोणाला प्रदान करण्यात आला ?

(1) लता मंगेशकर (2) आशा भोसले

(3) सुमन कल्याणपूर (4) उषा मंगेशकर

Who was awarded with 'Swar Bhaskar' puraskar for 2011 ?

(1) Lata Mangeshkar (2) Asha Bhosale

(3) Suman Kalyanpur (4) Usha Mangeshkar

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

143. 57 व्या राष्ट्रीय फिल्म महोत्सवामध्ये खालीलपैकी कोणत्या मराठी चित्रपटास 'उत्कृष्ट फीचर फिल्म' हा पुरस्कार प्राप्त झाला ?

(1) नटरंग (2) गंध

(3) जोगवा (4) यापैकी नाही

Which of the following Marathi films was awarded 'Best Feature Film' in 57th National Film Festival ?

(1) Natrang (2) Gandha

(3) Jogva (4) None of these

---

144. कोणता दिवस 'राष्ट्रीय पर्यटन दिन' म्हणून साजरा केला जातो ?

(1) 25 जानेवारी (2) 31 जानेवारी

(3) 8 जानेवारी (4) 12 जानेवारी

Which day is celebrated as 'National Tourism Day' ?

(1) January 25 (2) January 31

(3) January 8 (4) January 12

---

145. महाराष्ट्राच्या पोलीस महासंचालकपदी कोणाची नियुक्ती झाली आहे ?

(1) डी. शिवानंदन (2) डॉ. रविंद्र शिसवे

(3) विठ्ठल जाधव (4) अजित पारसनीस

Who is the Director General of Police in Maharashtra ?

(1) D. Shivanandan (2) Dr. Ravindra Shisve

(3) Vitthal Jadhav (4) Ajit Parasnis

---

146. इसरोचे (ISRO) चेअरमन कोण आहेत ?

(1) कस्तुरी रंगा (2) डॉ. के. राधाकृष्णन्

(3) अे.पी.जे. अब्दुल कलाम (4) यापैकी कोणीही नाही

Who is the Chairman of ISRO ?

(1) Kasturi Ranga (2) Dr. K. Radhakrishan

(3) A.P.J. Abdul Kalam (4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

147. आमिर खान कोणत्या मोबाईल कंपनीचा ब्रँड अम्बॅसॅडर आहे ?

(1) नोकिया (2) सॅमसंग

(3) अे.सी.ई.आर. (4) मोटोरोला

Aamir Khan is brand ambassador of which mobile company ?

(1) Nokia (2) Samsung

(3) ACER (4) Motorola

---

148. महाराष्ट्राचे कोणते दोन मुख्यमंत्री विधान परिषदे वर सदस्य म्हणून बिनविरोध निवडून गेले ?

(1) शरद पवार, पृथ्वीराज चव्हाण

(2) शिवाजीराव निलंगेकर पाटील, पृथ्वीराज चव्हाण

(3) मनोहर जोशी, पृथ्वीराज चव्हाण

(4) यशवंतराव चव्हाण, पृथ्वीराज चव्हाण

Which two Chief Ministers were elected unopposed as members of Legislative Council of Maharashtra ?

(1) Sharad Pawar, Prithviraj Chavan

(2) Shivajirao Nilangekar Patil, Prithviraj Chavan

(3) Manohar Joshi, Prithviraj Chavan

(4) Yeshwantrao Chavan, Prithviraj Chavan

---

149. कोणता देश नुकताच नाम संघटनेत सहभागी झाला आहे ?

(1) फिजी (2) क्यूबा (3) कोलंबिया (4) इजिप्त

Which of the following countries has recently joined NAM organization ?

(1) Fiji (2) Cuba (3) Colombia (4) Egypt

---

150. इन्फोसिसचे नवे अध्यक्ष कोण ?

(1) के.व्ही. कामत (2) सुधामूर्ती

(3) डॉ. विजय भटकर (4) एस.डी. शिबुलाल

Who is the new Chairman of Infosys ?

(1) K.V. Kamat (2) Sudhamurti

(3) Dr. Vijay Bhatkar (4) S.D. Shibbulal

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

सूचना - (पृष्ठ 1 वरुन पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतः बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. **201.** "अंगावर काटा उभा रहाणे" या वाक्याप्रचाराचा अर्थ काय ?

(1) अंग शहारणे (2) रोमांचित होणे

(3) अतिशय भिती वाटणे (4) बहरुन येणे

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) अतिशय भिती वाटणे" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्र.क्र. **201** समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र.क्र. **201.** ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

परीक्षेचे नांव : विक्रीकर निरीक्षक (पूर्व) परीक्षा -२०११
विषय : सामान्य क्षमता चाचणी

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत विक्रीकर निरीक्षक (पूर्व) परीक्षा -२०११ या स्पर्धा परीक्षेच्या वस्तुनिष्ठ स्वरुपाच्या प्रश्नपत्रिकेची उत्तरतालिका उमेदवारांच्या माहितीसाठी संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आली होती. त्यासंदर्भात उमेदवारांनी अधिप्रमाणित (Authentic) स्पष्टीकरण / संदर्भ देऊन पाठविलेली लेखी निवेदने, तसेच तज्ञांचे अभिप्राय विचारात घेऊन आयोगाने उत्तरतालिका सुधारित केली आहे. या उत्तरतालिकेतील उत्तरे अंतिम समजण्यात येतील. यासंदर्भात आलेली निवेदने विचारात घेतली जाणार नाहीत व त्याबाबत कोणताही पत्रव्यवहार केला जाणार नाही याची कृपया नोंद घ्यावी.

उत्तरतालिका - KEY

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
1	3	4	1	2
2	4	1	1	1
3	1	1	3	1
4	4	1	3	1
5	1	1	1	2
6	4	3	1	3
7	1	3	4	4
8	1	1	2	1
9	1	1	1	4
10	1	4	1	1
11	3	2	1	4
12	3	1	2	1
13	1	1	3	1
14	1	1	4	1
15	4	2	1	1
16	2	3	4	3
17	1	4	1	3
18	1	1	4	1
19	1	4	1	1
20	2	1	1	4
21	2	4	1	3
22	4	4	2	3
23	3	3	2	4
24	2	4	2	4
25	4	1	3	1

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
26	4	1	3	3
27	3	2	4	3
28	4	2	4	2
29	1	2	1	4
30	1	3	3	3
31	2	3	3	2
32	2	4	2	4
33	2	4	4	4
34	3	1	3	3
35	3	3	2	4
36	4	3	4	1
37	4	2	4	1
38	1	4	3	2
39	3	3	4	2
40	3	2	1	2
41	1	2	4	3
42	1	1	3	1
43	2	4	1	2
44	4	3	4	3
45	3	1	4	2
46	3	3	1	2
47	2	2	3	2
48	2	2	1	2
49	3	3	3	2
50	4	1	2	1

ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

16 November,2011

Join us @aditya2050

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
51	3	2	4	4
52	1	3	2	1
53	4	2	2	1
54	4	2	1	2
55	1	2	4	4
56	3	2	3	3
57	1	2	1	3
58	3	1	3	2
59	2	4	2	2
60	4	1	2	3
61	2	1	3	4
62	2	2	1	3
63	1	4	2	1
64	4	3	3	4
65	3	3	2	4
66	1	2	2	1
67	3	2	2	3
68	2	3	2	1
69	2	4	2	3
70	3	3	1	2
71	1	1	4	4
72	2	4	1	2
73	3	4	1	2
74	2	1	2	1
75	2	3	4	4

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
76	2	1	3	3
77	2	3	3	1
78	2	2	2	3
79	1	4	2	2
80	4	2	3	2
81	4	1	4	3
82	1	4	4	1
83	2	3	2	1
84	2	3	2	1
85	1	3	4	1
86	2	3	3	4
87	1	2	3	4
88	4	4	1	1
89	3	4	1	2
90	3	2	1	2
91	3	2	1	1
92	3	4	4	2
93	2	3	4	1
94	4	3	1	4
95	4	1	2	3
96	2	1	2	3
97	2	1	1	3
98	4	1	2	3
99	3	4	1	2
100	3	4	4	4

#ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

Join us @aditya2050

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
101	1	1	3	4
102	1	2	3	2
103	1	2	3	2
104	1	1	3	4
105	4	2	2	3
106	4	3	1	2
107	3	1	1	4
108	3	3	2	4
109	3	3	1	3
110	1	#	2	1
111	3	2	3	4
112	1	4	1	3
113	1	4	3	3
114	2	3	3	3
115	1	1	#	1
116	2	4	2	3
117	3	3	4	1
118	1	3	4	1
119	3	3	3	2
120	3	1	1	1
121	#	3	4	2
122	2	1	3	3
123	4	1	3	1
124	4	2	3	3
125	3	1	1	3

प्रश्न क्रमांक				
	संच A	संच B	संच C	संच D
126	1	2	3	#
127	3	#	2	1
128	2	1	2	1
129	3	4	3	4
130	3	1	2	2
131	2	4	1	2
132	#	1	1	2
133	1	2	1	1
134	4	2	4	1
135	1	3	2	3
136	4	2	2	2
137	1	1	2	3
138	2	1	1	3
139	2	1	1	2
140	3	4	3	#
141	2	2	2	1
142	1	2	3	4
143	1	2	3	1
144	1	1	2	4
145	4	1	#	1
146	2	3	1	2
147	2	2	4	2
148	2	3	1	3
149	1	3	4	2
150	1	2	1	1

ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

Join us @aditya2050

A

2011 Code : **MNS**

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET No. **233589**

प्रश्नपुस्तिका

वेळ : दीड तास | **सामान्य क्षमता चाचणी** | एकूण प्रश्न : 150 | एकूण गुण : 300

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत **150** अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

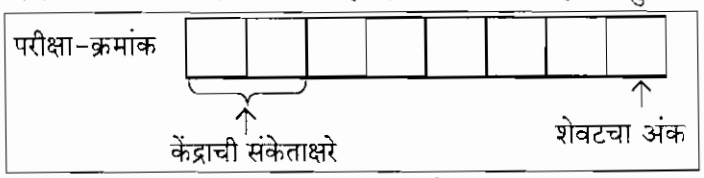

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा**.

(4) अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे, त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची अचूक उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील''.**

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

SEAL

Join us @aditya2050

1. एका संख्येची 25% किंमत जर 0.25 असेल तर ती संख्या कोणती ?

(1) 12.5 (2) 1.25 (3) 1 (4) 1.5

If 25% of a number is 0.25, then the number is _____

(1) 12.5 (2) 1.25 (3) 1 (4) 1.5

2. एका वर्गातील सर्व मुलांच्या गुणांची बेरीज 2795 इतकी आहे व सरासरी 65 आहे. तर त्या वर्गात किती मुले असतील ?

(1) 45 (2) 55 (3) 43 (4) 40

The total of marks of all students in one class is 2795 and average is 65. How many students are in that class ?

(1) 45 (2) 55 (3) 43 (4) 40

3. खालील रिकाम्या जागेतील संख्या शोधा :

1, 5, 11, 19, ☐, 41

(1) 29 (2) 27 (3) 30 (4) 31

Find missing number in following series :

1, 5, 11, 19, ☐, 41

(1) 29 (2) 27 (3) 30 (4) 31

4. जर $123456789 \times 9 = 111\,111\,111$ आणि $123456789 \times A = 222\,222\,222$ तर $A = ?$

(1) 45 (2) 36 (3) 27 (4) 18

If $123456789 \times 9 = 111\,111\,111$ and $123456789 \times A = 222\,222\,222$ then $A = ?$

(1) 45 (2) 36 (3) 27 (4) 18

5. $\sqrt{[(1024 \div 2^3) \times 32] \div 2^2} = ?$

(1) 1024 (2) 512 (3) 32 (4) 256

$\sqrt{[(1024 \div 2^3) \times 32] \div 2^2} = ?$

(1) 1024 (2) 512 (3) 32 (4) 256

6. $\frac{3^5}{3^2} - 27 = ?$

(1) 0 (2) 10 (3) 27 (4) 52

$\frac{3^5}{3^2} - 27 = ?$

(1) 0 (2) 10 (3) 27 (4) 52

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

7. सोडवा :

$$\left[\left(\frac{65}{13}+\frac{96}{16}\right)\times\left(\frac{25}{2.5}+\frac{44}{11}\right)\right]\div\left(\frac{32}{16}+\frac{80}{10}\right)$$

(1) 15.4 (2) 1.54 (3) 0.154 (4) 0.0154

Solve :

$$\left[\left(\frac{65}{13}+\frac{96}{16}\right)\times\left(\frac{25}{2.5}+\frac{44}{11}\right)\right]\div\left(\frac{32}{16}+\frac{80}{10}\right)$$

(1) 15.4 (2) 1.54 (3) 0.154 (4) 0.0154

8. एका मंगल कार्यालयाची लांबी 60 फूट व रुंदी 45 फूट आहे, तर 3 फूट लांबी व रुंदी असलेल्या किती फरशा त्याच्या जमिनीसाठी लागतील ?

(1) 450 (2) 600 (3) 900 (4) 300

One wedding hall has a length of 60 ft. and width of 45 ft. How many tiles of length and width 3 ft. are required for its flooring ?

(1) 450 (2) 600 (3) 900 (4) 300

9. 7663 या संख्येतील 6 ह्या संख्येच्या स्थानिक किंमतीतील फरक किती ?

(1) 660 (2) 540 (3) 630 (4) 450

What is the difference in place value of 6 in number 7663 ?

(1) 660 (2) 540 (3) 630 (4) 450

10. खालीलपैकी कोणत्या संख्येस 5 ने नि:शेष भाग जातो ?

(1) 3752 (2) 3725 (3) 2537 (4) 3876

Which of the following No. is completely divisible by 5 ?

(1) 3752 (2) 3725 (3) 2537 (4) 3876

11. क्रिकेटच्या वर्तुळाकार मैदानाचे क्षेत्रफळ 20096 चौ. मी. आहे. चार धावांची खूण मैदानाच्या बाहेरील कडेपासून 5 मीटर आत आखण्याकरिता किती मीटर दोरी लागेल ?

(1) 502.4 मीटर (2) 402.4 मीटर (3) 471 मीटर (4) 571 मीटर

The area of a circular cricket ground is 20096 sq.m. To mark boundary line 5 m. inside from the outer edge of the ground for four run marking, how many metre rope is needed ?

(1) 502.4 m (2) 402.4 m (3) 471 m (4) 571 m

12. जर $10x + 24 = 29x + 5$ तर $x =$ _____

(1) -1 (2) $+1$ (3) $+2$ (4) $+3$

If $10x + 24 = 29x + 5$, then $x =$ _____

(1) -1 (2) $+1$ (3) $+2$ (4) $+3$

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

13. ताशी 45 कि.मी. वेगाने जाणाऱ्या 400 मीटर लांबीच्या आगगाडीस, 400 मीटर लांबीचा पूल ओलांडण्यास किती वेळ लागेल ?

(1) 64 sec. (2) 85 sec. (3) 36 sec. (4) 70 sec.

What will be the time required for 400 meter long train to cross 400 meter long bridge when it is travelling with speed of 45 km/hr. ?

(1) 64 sec. (2) 85 sec. (3) 36 sec. (4) 70 sec.

14. क्षितिजची कार एका लीटरमध्ये 13 कि.मी. अंतर जाते आणि पेट्रोलचा दर 51.55 रुपये प्रति लीटर आहे. जर क्षितिजला 350 कि.मी. अंतराचा प्रवास करावयाचा असेल तर त्याला किती रुपये रक्कम पेट्रोलवर खर्च करावी लागेल ?

(1) 1,388 रुपये (2) 1,358 रुपये (3) 1,348 रुपये (4) 1,338 रुपये

Kshitij's car gives milage of 13 km/litre and petrol cost is Rs. 51.55 per litre. If Kshitij goes for a journey of 350 km, what will be amount he will be spending on petrol ?

(1) Rs. 1,388 (2) Rs. 1,358 (3) Rs. 1,348 (4) Rs. 1,338

15. जर 15, 7, 16, 8 आणि K यांची सरासरी 13 येत असेल तर K = _____

(1) 20 (2) 18 (3) 9 (4) 19

If average of 15, 7, 16, 8 and K is 13 then the value of K is _____

(1) 20 (2) 18 (3) 9 (4) 19

16. $\frac{17}{12} \div \left(-\frac{85}{36}\right) =$ _____

(1) 3/5 (2) 5/3 (3) –5/3 (4) –3/5

$\frac{17}{12} \div \left(-\frac{85}{36}\right) =$ _____

(1) 3/5 (2) 5/3 (3) –5/3 (4) –3/5

17. अमितची सरासरी दिवसाला 6 कॉम्प्युटर सर्व्हीस कॉलस् आणि नितीनची सरासरी दिवसाला 8 कॉम्प्युटर सर्व्हीस कॉलस् अशी आहे. अमितचा सरासरी दर नितीनच्या दराच्या $\frac{3}{2}$ पट आहे. नितीनने एका महिन्याला 8,000 रुपये मिळविले. तर अमितने त्या महिन्याला किती रुपये मिळविले ?

(1) 6,000 रुपये (2) 10,000 रुपये (3) 7,000 रुपये (4) 9,000 रुपये

Amit averages 6 computer service calls per day and Nitin averages 8 computer service calls per day. If Amit's average charge is $\frac{3}{2}$ times as much as that of Nitin, who earns Rs. 8,000/- in a month then how much Amit earns in that month ?

(1) Rs. 6,000/- (2) Rs. 10,000/- (3) Rs. 7,000/- (4) Rs. 9,000/-

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

18. जर $3756 \times 25 = 93900$, तर $3.756 \times 25 =$ _____

(1) 9.3900 (2) 93.900 (3) 939 (4) 93900

If $3756 \times 25 = 93900$, then $3.756 \times 25 =$ _____

(1) 9.3900 (2) 93.900 (3) 939 (4) 93900

19. पहिली संख्या दुसरीच्या दुप्पट व तिसरीच्या तिप्पट आहे. तिन्ही संख्यांची सरासरी 44 आहे तर पहिली संख्या काढा.

(1) 72 (2) 69 (3) 70 (4) 62

Three numbers are such that first number is double of second number and triple of the third number. The average of these three numbers is 44. Find out the first number.

(1) 72 (2) 69 (3) 70 (4) 62

20. प्रविणची जन्मदिनांक 20/07/1969 ही आहे. तर 02/04/2010 या दिवशी त्याचे वय किती असेल ?

(1) 41 वर्षे 3 महिने 18 दिवस (2) 40 वर्षे 3 महिने 18 दिवस

(3) 40 वर्षे 8 महिने 12 दिवस (4) 41 वर्षे 8 महिने 12 दिवस

Pravin's birth date is 20/07/1969. What is his age on date 02/04/2010 ?

(1) 41 years 3 months 18 days (2) 40 years 3 months 18 days

(3) 40 years 8 months 12 days (4) 41 years 8 months 12 days

21. अस्पष्ट केंद्रकयुक्त पेशी _____ मध्ये आढळतात.

(1) अमिबा (2) जीवाणु (3) जलव्याल (4) लाल पेशी

Prokaryotic cells are found in _____

(1) Amoeba (2) Bacteria (3) Hydra (4) Red cells

22. मद्यपानामुळे _____ चा अभाव निर्माण होतो.

(1) थायमिन (2) रेटिनॉल (3) नायसिन (4) ॲस्कॉर्बिक आम्ल

Alcoholism causes deficiency of _____

(1) Thiamine (2) Retinol (3) Niacin (4) Ascorbic acid

23. C हा प्रकाशाची हवेमधील वेग असून 1.5 हा काचेचा हवासापेक्ष अपवर्तनांक असल्यास प्रकाशाची काचेमधील वेग किती ?

(1) 1.5 C (2) $\frac{C}{1.5}$ (3) C (4) $(1.5)^2$ C

If C is the velocity of light in air and refractive index of glass with respect to air is 1.5 then velocity of light in glass is given by

(1) 1.5 C (2) $\frac{C}{1.5}$ (3) C (4) $(1.5)^2$ C

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

24. पाण्याची घनता _____ ला उच्चतम असते.
(1) 4° C (2) 25° C (3) 0° C (4) 73° C
Density of water is maximum at _____
(1) 4° C (2) 25° C (3) 0° C (4) 73° C

25. मानव पालेभाज्यांतील सेल्युलोज पचवु शकत नाही, कारण _____ हे विकर त्याच्या जठरात नसते.
(1) सेल्युलेज (2) पेप्सीन (3) सेल्युलीन (4) सेल्युपेज
Human being is unable to digest cellulose of vegetables because _____ enzyme is not made available in his stomach.
(1) Cellulase (2) Pepsin (3) Celluline (4) Cellupase

26. खालीलपैकी कोणती वनस्पती, टेरिडोफायटा या संवहीनी वनस्पती वर्गात येत नाही ?
(1) फिलीसीनी (2) मुसी (3) लायकोपोडियम (4) इक्विसेटिनी
Which of the following is not from the class of Pteridophyta ?
(1) Filicinae (2) Musci (3) Lycopodium (4) Equisetinae

27. जीवाणुमधील प्रजननाची सर्वात प्रभावी पद्धती _____ आहे.
(1) मुकुलायन (2) पुनर्जीवन (3) द्विविखंडन (4) युग्मकी एकत्रीकरण
The most effective method of reproduction in bacteria is _____
(1) Budding (2) Regeneration (3) Binary fission (4) Gametic union

28. मलेरिया रोग _____ मुळे होतो.
(1) प्लाझमोडियम (2) प्लॅनेरिया (3) फायलेरिया (4) ऑरेलिया
Malaria disease is caused by _____
(1) Plasmodium (2) Planaria (3) Filaria (4) Aurelia

29. जीवभूरसायन चक्रात कार्बन प्रमाण _____ आहे.
(1) 0.03% (2) 0.3% (3) 3% (4) 0.003%
The percentage of carbon in biogeochemical cycle is _____
(1) 0.03% (2) 0.3% (3) 3% (4) 0.003%

30. कोणता नेत्रदोष नेत्र गोल काहीसे लांबट होण्यामुळे उद्‌भवतो ?
(1) केवळ निकटदृष्टिता (2) केवळ दूरदृष्टिता
(3) रंगांधता (4) वृद्धदृष्टिता
Which eye defect arises due to slight elongation of eye ball ?
(1) Myopia (2) Hypermetropia
(3) Colour blindness (4) Presbyopia

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

31. _____ च्या पाण्यातील द्रावणाला व्हीनेगार म्हणतात.

(1) मिथिलेटेड स्पिरीट (2) ॲसेटिक ॲसिड

(3) इथेनॉल (4) ॲसिटाल्डिहाइड

The solution of _____ in water is called Vinegar.

(1) Methylated spirit (2) Acetic acid

(3) Ethanol (4) Acetaldehyde

32. _____ हे हरित गृह वायु आहेत.

(1) CH_4 आणि CO_2 (2) CH_4 आणि C_2H_6

(3) CO_2 आणि C_2H_6 (4) C_2H_2 आणि C_2H_6

Green house gases are _____

(1) CH_4 and CO_2 (2) CH_4 and C_2H_6

(3) CO_2 and C_2H_6 (4) C_2H_2 and C_2H_6

33. प्रकाश संश्लेषण क्रियेत हरित वनस्पती सौर ऊर्जेचे रूपांतर _____ऊर्जेत करतात.

(1) यांत्रिक (2) रासायनिक

(3) अणु (4) विद्युत्

In photosynthesis green plants convert solar energy in to _____ energy.

(1) Mechanical (2) Chemical

(3) Atomic (4) Electric

34. जर 10 से.मी. नाभीय अंतर असलेली दोन भिंगे एकमेकांपासून 10 से.मी. अंतरावर ठेवली तर त्यांच्या संयोगी भिंगाचा भिंगांक किती असेल ?

(1) 1 D (2) 10 D (3) 100 D (4) 0.1 D

If two lenses of focal length 10 cm each are kept at 10 cm distance away from each other then what will be power of the combined lens ?

(1) 1 D (2) 10 D (3) 100 D (4) 0.1 D

35. ॲसेटिक ॲसिडच्या विरल द्रावणाला _____म्हणतात.

(1) इथिलीन (2) पॅराफिन

(3) बेंझिन (4) व्हिनेगार

The dilute solution of Acetic Acid is called as _____

(1) Ethylene (2) Paraffin

(3) Benzene (4) Vinegar

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

36. खालीलपैकी अचूक व संतुलित रासायनिक समीकरण _____ हे आहे.

(1) $CaCO_3 + 2\,HCl \rightarrow CaCl_3 + H_2O + CO_2 \uparrow$

(2) $CaCO_3 + HCl \rightarrow CaCl_2 + H_2O + CO_2 \uparrow$

(3) $CaCO_3 + 2\,HCl \rightarrow CaCl_2 + H_2O + CO_2 \uparrow$

(4) $CaCO_3 + 2\,HCl \rightarrow CaCl + H_2O + CO_2 \uparrow$

Which of the following is correct and balanced equation ?

(1) $CaCO_3 + 2\,HCl \rightarrow CaCl_3 + H_2O + CO_2 \uparrow$

(2) $CaCO_3 + HCl \rightarrow CaCl_2 + H_2O + CO_2 \uparrow$

(3) $CaCO_3 + 2\,HCl \rightarrow CaCl_2 + H_2O + CO_2 \uparrow$

(4) $CaCO_3 + 2\,HCl \rightarrow CaCl + H_2O + CO_2 \uparrow$

37. 1 मिलीग्रॅम वस्तुमानाचे ऊर्जेत रूपांतर केल्यास किती ऊर्जा मिळु शकेल ?

(1) 9×10^7 ज्यूल (2) 3×10^{10} ज्यूल

(3) 9×10^{10} ज्यूल (4) 3×10^2 ज्यूल

How much energy can be obtained by converting 1 mg mass into energy ?

(1) 9×10^7 Joule (2) 3×10^{10} Joule

(3) 9×10^{10} Joule (4) 3×10^2 Joule

38. खालीलपैकी कोणत्या पदार्थापासून सर्वात जास्त कॅलरीज मिळतात ? प्रत्येक वेळी सारख्या आकारमानाचा कप वापरला आहे हे गृहीत धरुन

(1) एक कप आइस्क्रीम (2) एक कप सरबत

(3) एक कप दूध (4) एक कप आंब्याचा रस

Which of the following substances gives us the maximum calories ? Assuming same volume cup is used in each case.

(1) A cup of icecream (2) A cup of sharbat

(3) A cup of milk (4) A cup of mango juice

39. 'm' वस्तुमान असलेली वस्तू v या चालीने गतिमान असेल तर त्याची गतिज ऊर्जा _____

(1) mv^2 (2) $\frac{1}{2}mv^2$ (3) $\frac{1}{3}mv^2$ (4) $\frac{1}{2}kx^2$

A body of mass 'm' moving with a speed v its kinetic energy is

(1) mv^2 (2) $\frac{1}{2}mv^2$ (3) $\frac{1}{3}mv^2$ (4) $\frac{1}{2}kx^2$

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

40. एक लीटर पाणी 4° से. पासून 3° से. पर्यंत थंड केल्यास
(1) पाण्याचे आकारमान कमी होईल व घनता वाढेल
(2) पाण्याचे आकारमान वाढेल व घनता कमी होईल
(3) पाण्याचे आकारमान कमी होईल व घनता स्थिर राहील
(4) पाण्याचे आकारमान वाढेल व घनता स्थिर राहील

If one litre water is cooled from 4° C to 3° C then
(1) Water's volume decreases and density increases
(2) Water's volume increases and density decreases
(3) Water's volume decreases and density remains constant
(4) Water's volume increases and density remains constant

41. भारतीय कामगार संघटनावर कुठल्या क्रांतीचा फार मोठ्या प्रमाणावर प्रभाव पडला ?
(1) अमेरिकन क्रांती (2) फ्रेंच क्रांती
(3) रशियन क्रांती (4) औद्योगिक क्रांती

Which revolution had a great effect on Indian Workers' Organizations ?
(1) American Revolution (2) French Revolution
(3) Russian Revolution (4) Industrial Revolution

42. अचूक कालक्रम लावा :
(अ) गदरपार्टीची स्थापना
(ब) चौरीचौरा घटना
(क) खुदीराम बोसची फाशी
(ड) मलबारमध्ये मोपला बंड
अ = 1; ब = 2; क = 3; ड = 4
(1) अ, ब, क, ड (1, 2, 3, 4) (2) ब, अ, ड, क (2, 1, 4, 3)
(3) क, ड, अ, ब (3, 4, 1, 2) (4) क, अ, ड, ब (3, 1, 4, 2)

Give an appropriate chronology
(A) Foundation of Gadar Party
(B) Episode of Chauri Chaura
(C) Gallows of Khudiram Bose
(D) The revolt of Mopalas
A = 1; B = 2; C = 3; D = 4
(1) A, B, C, D (1, 2, 3, 4) (2) B, A, D, C (2, 1, 4, 3)
(3) C, D, A, B (3, 4, 1, 2) (4) C, A, D, B (3, 1, 4, 2)

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

43. 'वहाबी' चळवळीचे उद्दिष्ट कोणते ?
(1) मुसलमानामध्ये शिक्षणाचा प्रसार करणे
(2) जगातील सर्व मुसलमानाचे एकत्रीकरण करणे
(3) हिंदूना विरोध करणे
(4) मुसलमानांचे राज्य स्थापन करणे

What was the object of 'Vahabi Movement' ?
(1) Spreading education among Muslims
(2) Unity of all Muslims in the world
(3) To oppose Hindu
(4) To establish the Muslim rule

44. ब्रिटीशांचे आर्थिक धोरण ह्या नावाने ओळखल्या जात होते _____
(1) राष्ट्रांची संपत्ती
(2) धननि:सारण अथवा संपत्तीचा निचरा
(3) वरील दोन्ही उत्तरे बरोबर आहेत
(4) वरीलपैकी दोन्ही चूक आहेत

The economic policy of the British was known as _____
(1) Wealth of Nation
(2) Drain of Wealth
(3) Both (1) and (2)
(4) None of them

45. शेतीचे व्यापारीकरण म्हणजे _____
(1) नगदी पिकांचे उत्पादन घेणे
(2) शेतीमध्ये कारखानदारी उभारणे
(3) शेतीची खरेदी-विक्री करणे
(4) पारंपरिक पिके घेणे

The commercialization of Agriculture means _____
(1) To produce the cash crops
(2) To establish industry in Agriculture
(3) To sell and purchase the Agriculture
(4) To produce traditional crops

46. 'भारताच्या दारिद्र्याच्या मुळाशी ब्रिटीशांचे आर्थिक धोरण जबाबदार आहे' असे ठामपणे प्रतिपादन करणारे पहिले भारतीय विचारवंत कोण ?
(1) दादाभाई नौरोजी
(2) व्ही. के. आर. व्ही. राव
(3) रमेशचंद्र दत्त
(4) विनगेट

Who was the first Indian thinker firmly stated that "British Economical Policy was responsible for the poverty of Indians" ?
(1) Dadabhai Navroji
(2) V. K. R. V. Rao
(3) Rameshchandra Datta
(4) Vingate

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

47. राष्ट्रीय काँग्रेस सभेच्या मुंबई येथील पहिल्या अधिवेशनाचे अध्यक्ष कोण होते ?

(1) ॲलन ऑक्टोव्हिएन ह्यूम (2) सुरेंद्रनाथ बॅनर्जी

(3) व्योमेशचंद्र बॅनर्जी (4) स्वातंत्र्यवीर सावरकर

Who was the President of the first session of "Indian National Congress" at Mumbai ?

(1) Allen Octavian Hume (2) Surendranath Banerjee

(3) Wyomeshchandra Banerjee (4) Swatantryaveer Savarkar

48. ब्रिटीशांच्या आर्थिक धोरणामुळे शेतीचे व्यापारीकरण झाले म्हणजे

(1) कृषीक्षेत्र नवीन शोधांनी विकसित झाले

(2) कृषी क्षेत्राचा मालकी हक्क जमीनदारांकडे सोपविण्यात आला

(3) लागवडीखालील जमीनीचे क्षेत्रफळ वाढले

(4) अधिकाधिक नफा मिळेल असे उत्पादन घेणे

"Commercialization of agriculture was happened because of economical policy of British" means _____

(1) Developments were made in agriculture with new inventions

(2) Ownership was transferred to zamindars in agriculture

(3) Area under cultivation was increased

(4) Take production for as much as profit

49. 1919 च्या 'माँट-फोर्ड कायद्यावर' हे 'स्वराज्य नव्हे आणि त्याचा पायाही नव्हे' अशी टीका कोणी केली ?

(1) लाला लजपतराय (2) लोकमान्य टिळक

(3) महात्मा गांधी (4) पंडित नेहरु

Who criticized the 'Mont-Ford Act' of 1919 as 'This is neither Swaraj, nor its foundation' ?

(1) Lala Lajpatrai (2) Lokmanya Tilak

(3) Mahatma Gandhi (4) Pandit Nehru

50. लंडनमध्ये 'इंडिया हाऊस' ची स्थापना _____ यांनी केली.

(1) लाला हरदयाळ (2) श्यामजी कृष्ण वर्मा

(3) स्वातंत्र्यवीर सावरकर (4) सुभाषचंद्र बोस

_____ established the 'India House' in London.

(1) Lala Hardayal (2) Shyamji Krishna Verma

(3) Swatantryaveer Savarkar (4) Subhashchandra Bose

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

51. 'अनुद्योगीकरण' म्हणजे काय ?
(1) वैज्ञानिक शोधाच्याद्वारे उद्योगांना चालना
(2) मोठ्या उद्योगांची निर्मिती
(3) उत्पादनाचे नफा हेच उद्दिष्ट
(4) औद्योगिक उत्पादन कमी होणे

What is de-industrialization ?
(1) To run industry with the help of scientific inventions
(2) Creation of huge industries
(3) Profit was the only aim of production
(4) Declination of industrial production

52. कोणत्या पद्धतीत शासकीय अधिकारी सरळ शेतकऱ्यांकडून जमीन महसूल वसूल करीत असे ?
(1) कायमधारा (2) रयतवारी
(3) महालवारी (4) वायदा

In which system government officers collected the revenue directly from farmers ?
(1) Permanent settlement (2) Rayatwari
(3) Mahalwari (4) Wayada

53. "ब्रिटीश सरकार भारताला टप्प्याटप्प्याने स्वशासनाचे अधिकार आणि जबाबदार राज्य पद्धती देईल" असे 1917 साली _____ यांनी घोषित केले.
(1) मोर्ले (2) मिन्टो (3) मॉन्टेग्यू (4) चेम्सफोर्ड

"In 1917, _____ announced that the British Government would give India the rights of self-government and introduce the system of responsible government in step by step".
(1) Morley (2) Minto (3) Montague (4) Chelmsford

54. ब्रिटीश सरकारने मदनलाल धिंग्रा यास _____ साली फाशी दिले.
(1) 1860 (2) 1891 (3) 1900 (4) 1909

British Govt. hanged Madanlal Dhingra in _____
(1) 1860 (2) 1891 (3) 1900 (4) 1909

55. 1906 मध्ये दलित संघाची स्थापना करून त्याद्वारे दलितोद्धाराचे कार्य कुणी केले ?
(1) महात्मा ज्योतीबा फुले (2) शाहु महाराज
(3) विठ्ठल रामजी शिंदे (4) सयाजीराव गायकवाड

Who worked for upliftment of Dalits by establishing Dalit Sangh in 1906 ?
(1) Mahatma Jyotiba Phule (2) Shahu Maharaj
(3) Vitthal Ramaji Shinde (4) Sayajirao Gaikwad

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

56. खालील वाक्ये काळजीपूर्वक वाचा :

(अ) व्ही. चिपळूणकर, बी. जी. टिळक, गो. ग. आगरकर ह्या तिघांनी इ. स. 1880 मध्ये पुण्यात "न्यू इंग्लीश स्कूल" ची स्थापना केली.

(ब) व्ही. चिपळूणकर, बी. जी. टिळक, गो. ग. आगरकर ह्या तिघांनी इ. स. 1881 मध्ये पुण्यात "न्यू इंग्लीश स्कूल"ची स्थापना केली.

(1) 'अ' बरोबर आहे. परंतु 'ब' चुकीचे आहे (2) 'ब' बरोबर आहे. परंतु 'अ' चुकीचे आहे

(3) 'अ' आणि 'ब' दोन्ही चूक आहे (4) 'अ' आणि 'ब' दोन्ही बरोबर आहे

Read the following sentences carefully :

(A) V. Chiplunkar, B. G. Tilak and G. G. Agarkar started "New English School" at Pune in 1880.

(B) V. Chiplunkar, B. G. Tilak and G. G. Agarkar started "New English School" at Pune in 1881.

(1) 'A' is true but 'B' is false (2) 'B' is true but 'A' is false

(3) Both are false (4) Both are true

57. कोणत्या कायद्याने अस्पृश्यता समाप्त करण्यात आली ?

(1) 1935 चा कायदा (2) 1947 चा कायदा

(3) 1951 चा कायदा (4) 1955 चा कायदा

By which Act untouchability was ended ?

(1) 1935 Act (2) 1947 Act

(3) 1951 Act (4) 1955 Act

58. महात्मा फुले यांनी अस्पृश्यांच्या शिक्षणासाठी वेताळपेठ (पुणे) येथे इ. स. _____ मध्ये शाळा सुरु केली.

(1) 1885 (2) 1852 (3) 1886 (4) 1863

For the education of untouchables Mahatma Phule started the school at Vetalpeth (Pune) in the year _____

(1) 1885 A.D. (2) 1852 A.D. (3) 1886 A.D. (4) 1863 A.D.

59. सर्व समाजसुधारकांच्या कार्यामागचा उद्देश काय होता ?

(1) मानवता धर्मानुसार नव-समाजाची उभारणी

(2) इंग्रजी शासनाला विरोध करणे

(3) धार्मिक भावना रुजविणे

(4) भारतात लोकशाहीचा पुरस्कार करणे

What was the one and only object behind the work of social workers ?

(1) Establishment of New Society based on Humanity

(2) To oppose the British Government

(3) To inculcate religious emotions

(4) To advocate democracy in India

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

60. मुस्लीम समाजातील पडदापद्धती व बहुपत्नीत्व या पद्धतींना _____ यांनी विरोध केला होता.
(1) सर सय्यद अहमद खान (2) बॅरीस्टर जिना
(3) खान अब्दुल गफार खान (4) रहेमत अली

_____ opposed the 'Pardah' system and polygamy in Muslim Society.
(1) Sir Sayyad Ahmad Khan (2) Barrister Jinnah
(3) Khan Abdul Gaffar Khan (4) Rahemat Ali

61. गोपाळ गणेश आगरकरांनी 'बालविवाह' ही सामाजिक प्रथा बंद करण्यासाठी 'केसरी'त अग्रलेख लिहून बाजू मांडली की _____
(1) समाजाने ही प्रथा बंद करावी
(2) कायद्याने ही प्रथा बंद करावी
(3) स्त्री-शिक्षणाचा प्रसार करून प्रथा बंद करावी
(4) हिंदू धर्माने पुढाकार घेऊन प्रथा बंद करावी

To stop the practice of Child Marriage Gopal Ganesh Aagarkar put his side by writing an article in Kesari that _____
(1) Society should ban this practice
(2) Law should ban this practice
(3) This practice should be stopped by spreading women education
(4) Hindu religion should take initiative to stop this practice

62. 'तृतीय रत्न' हे मराठी नाटक _____ यांनी लिहिले.
(1) महर्षी कर्वे (2) महात्मा फुले
(3) दादोबा पांडुरंग (4) विष्णुशास्त्री पंडित

Marathi Drama 'Trutiya Ratna' was written by _____
(1) Maharshi Karve (2) Mahatma Phule
(3) Dadoba Pandurang (4) Vishnushastri Pandit

63. आगरकर, पंडिता रमाबाईंनी काढलेल्या कुठल्या संस्थेचे हितचिंतक होते ?
(1) महिलाश्रम
(2) स्त्री-सुधारकेंद्र
(3) स्त्री-आधारकेंद्र
(4) शारदासदन

Aagarkar was well wisher of Pandita Ramabai's organization _____
(1) Mahilashram
(2) Stree Sudharak Kendra
(3) Stree Aadhar Kendra
(4) Sharda Sadan

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

64. राजर्षी शाहु महाराजांनी कोल्हापूर येथे अस्पृश्य मुलांसाठी सुरु केलेल्या वसतीगृहाचे नाव काय होते ?
(1) व्हिक्टोरिया वसतीगृह (2) मिस क्लार्क वसतीगृह
(3) एस् . एम्. क्रेझर वसतीगृह (4) श्री फिटझिराल वसतीगृह

What was the name of the boarding school established for the untouchable students by Rajarshi Shahu Maharaj ?
(1) Victoria Hostel (2) Miss. Clark Hostel
(3) S. M. Kreser Hostel (4) Shri Fhitziral Hostel

65. महात्मा फुलेंच्या शाळेतील चौदा वर्षाच्या मुक्ताई या मातंग समाजाच्या मुलीने लिहिलेला निबंध कशावर आधारित आहे ?
(1) सामाजिक स्थितीवर (2) धार्मिक स्थितीवर
(3) स्त्रियांच्या स्थितीवर (4) शैक्षणिक स्थितीवर

On which topic the essay written by Muktai a fourteen years old girl in Mahatma Phule's School was based on ?
(1) Social condition (2) Religious condition
(3) Women condition (4) Educational condition

66. महर्षी कर्वे पुणे येथील _____ महाविद्यालयात गणिताचे प्राध्यापक होते.
(1) फर्ग्युसन (2) डेक्कन
(3) सर परशुरामभाऊ (4) वाडिया

Maharshi Karve was the Professor of Mathematics in _____ college at Pune.
(1) Fergusson (2) Deccan
(3) Sir Parshurambhau (4) Wadia

67. महर्षी कर्वे यांनी ग्रामीण भागात शिक्षण प्रसार करण्यासाठी इ. स. 1936 मध्ये संस्था उघडली _____
(1) महिला विद्यालय
(2) अनाथ बालिकाश्रम
(3) ग्राम प्राथमिक शिक्षण मंडळ
(4) समतामंच

Maharshi Karve started an institution in 1936 A.D. to spread education among villagers _____
(1) Mahila Vidyalaya
(2) Anath Balikashram
(3) Gram Prathamik Shikshan Mandal
(4) Samata Munch

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

68. महात्मा फुलेच्या सत्यशोधक समाजाने कशाविरूद्ध आवाज उठविला ?
(1) स्त्री-गुलामगिरी (2) धार्मिक गुलामगिरी
(3) सामाजिक गुलामगिरी (4) शेतकऱ्यांची गुलामगिरी

'Satyashodhak Samaj' of Mahatma Phule raised the voice against _____
(1) Women's slavery (2) Religious slavery
(3) Social slavery (4) Farmer's slavery

69. शाहु महाराजांचे वर्णन 'नवीन युगाच्या आगमनाची घोषणा करणारा अग्रदूत' अशा यथार्थ शब्दांनी कोणत्या चरित्रकारांनी केलेले आहे ?
(1) धनंजय कीर (2) रा. ब. पारसनीस
(3) महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे (4) डॉ. य. दि. फडके

Which biographer described Shahu Maharaj as the Pioneer of making the announcement of arrival of new era ?
(1) Dhananjay Keer (2) R. B. Parasnis
(3) Maharshi Vitthal Ramaji Shinde (4) Dr. Y. D. Fadke

70. लोकसेवेसाठी कर्वे यांनी _____ संस्थेची स्थापना केली.
(1) ग्राम मंडळ (2) महिला विद्यापीठ
(3) ग्रामरक्षा (4) निष्काम कर्ममठ

Karve had established _____ society to serve the people.
(1) Gram Mandal (2) Women University
(3) Gramraksha (4) Nishkam Karmamath

71. आगरकर _____ चे संपादक होते.
(1) शतपत्रे (2) हरिजन (3) सुधारक (4) मराठा

Agarkar was the Editor of _____
(1) Shatpatre (2) Harijan (3) Sudharak (4) Maratha

72. कोणता कायदा म्हणजे स्त्री-पुरुषांच्या सामाजिक स्वातंत्र्याचा पुरस्कार करणारे शाहु महाराजांचे एक क्रांतिकारी पाऊल होते ?
(1) विधवांच्या पुनर्विवाहाचा कायदा (2) आंतरजातीय विवाहाचा कायदा
(3) घटस्फोटाचा व वारसाचा कायदा (4) क्रूरपणाच्या वर्तनास प्रतिबंध लावणारा कायदा

Which was the Revolutionary Act of Shahu Maharaj who advocated social freedom of men and women ?
(1) Widow Remarriage Act (2) Inter Caste Marriage Act
(3) Divorce and Heritage Act (4) Cruel Behaviour Preventive Act

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

73. गोपाळ गणेश आगरकरांचा 'सुधारक' हे साप्ताहिक काढण्यामागचा उद्देश काय होता ?

(1) पाश्चिमात्य शिक्षणाचा स्वीकार

(2) स्त्री-पुरुष समानतेचा स्वीकार

(3) नवीन वैचारिक दृष्टिकोनाचा स्वीकार

(4) व्यक्ती-स्वातंत्र्याचा स्वीकार

What was the object of Gopal Ganesh Aagarkar behind starting the weekly "Sudharak" ?

(1) Acceptance of western education

(2) Acceptance of male-female equality

(3) Acceptance of new scientific views

(4) Acceptance of human freedom

74. टिळकांनी गीतारहस्य हा ग्रंथ _____ या तुरुंगात लिहिला.

(1) अंदमान (2) येरवडा (3) मंडाले (4) अहमदनगर

Tilak wrote Gita Rahasya, in _____ Jail.

(1) Andaman (2) Yeravada (3) Mandalay (4) Ahmednagar

75. महर्षी कर्व्यांनी 21 एप्रिल, 1944 मध्ये स्थापन केलेला 'समता संघ' कुठल्या संस्थेत पुढे अंतर्भूत झाला ?

(1) जाती-निर्मूलन संस्था (2) स्त्री-पुरुष समानता संघ

(3) स्त्री-पुरुष शिक्षण संघ (4) सर्व धर्मीय संघ

In which organization "Samata Sangha", established on 21st April, 1944 by Maharshi Karve, was included ?

(1) Jati-Nirmulan Sanstha (2) Stree-Purush Samanta Sangh

(3) Stree-Purush Shikshan Sangh (4) Sarvadharmiya Sangh

76. महर्षी कर्व्यांना 3 जून, 1916 रोजी स्थापन केलेल्या महिला विद्यापिठाची प्रेरणा कुणाकडून मिळाली ?

(1) अमेरिका वुमेन्स युनिव्हर्सिटी (2) मास्को वुमेन्स युनिव्हर्सिटी

(3) जपान वुमेन्स युनिव्हर्सिटी (4) फ्रान्स वुमेन्स युनिव्हर्सिटी

From where the inspiration of establishing the University of women (3rd June, 1916) was taken by Maharshi Karve ?

(1) America Women's University (2) Moscow Women's University

(3) Japan Women's University (4) France Women's University

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

77. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांना 1923 साली लंडन विद्यापिठाने अर्थशास्त्रातील कोणत्या प्रबंधाबद्दल 'डॉक्टर ऑफ सायन्स' ही पदवी दिली ?

(1) 'द प्रॉब्लेम्स ऑफ रुपी'

(2) 'द प्रॉब्लेम्स ऑफ मनी'

(3) 'ॲडमिनिस्ट्रेशन ॲण्ड फायनान्स ॲट द ईस्ट इंडिया कंपनी'

(4) 'द इव्होल्युशन ॲट प्रिन्सीपल फायनान्स इन ब्रिटीश इंडिया'

For which theses in Economics, London University awarded 'The degree of Doctor of Science' to Dr. Ambedkar in 1923 ?

(1) 'The problems of rupee'

(2) 'The problems of money'

(3) 'Administration and finance at the East India Company'

(4) 'The evolution at principal finance in British India'

78. कशामधील डॉ. आंबेडकरांचे अग्रलेख म्हणजे शैलीच्या सौंदर्याने सजलेले वैचारिक गद्य होय ?

(1) मूकनायक (2) बहिष्कृत भारत

(3) समतापत्र (4) प्रबुद्ध भारत

In which weekly the articles of Dr. Ambedkar are referred as "Thoughtful books decorated by the beauty of style" ?

(1) Muknayak (2) Bahishkrut Bharat

(3) Samatapatra (4) Prabuddha Bharat

79. कोल्हापूरमध्ये मोफत शिक्षण देणाऱ्या शाळा कोणी सुरु केल्या ?

(1) कर्मवीर भाऊराव पाटील (2) शाहु महाराज

(3) गो. कृ. गोखले (4) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

Who started numbers of free schools in Kolhapur ?

(1) Karmaveer Bhaurao Patil (2) Shahu Maharaj

(3) G.K. Gokhale (4) Dr. Babasaheb Ambedkar

80. ''डोंगरीच्या तुरुंगातील 101 दिवस'' हे पुस्तक कोणी लिहिले ?

(1) लोकमान्य टिळक (2) चिपळूणकर

(3) आगरकर (4) डॉ. आंबेडकर

Who wrote the book entitled "Dongarichya Turungatil 101 Divas" ?

(1) Lokmanya Tilak (2) Chiplunkar

(3) Aagarkar (4) Dr. Ambedkar

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

81. क्षेत्रफळाच्या दृष्टीने भारत हा जगातील _____ क्रमांकाचा देश आहे.
(1) तीन (2) पाच (3) सात (4) नऊ

Area wise India ranks _____ in the world.
(1) Third (2) Fifth (3) Seventh (4) Ninth

82. झासकर, लडाख व काराकोरम पर्वतरांगांचे स्थान _____ हिमालयात आहे.
(1) कुमाउन (2) काश्मिर (3) पूर्व (4) मध्य

The Zaskar, Ladakh, Karakoram ranges are located in _____ Himalaya.
(1) Kumaun (2) Kashmir (3) Eastern (4) Central

83. _____ हा भारतातील सर्वात उंच धबधबा आहे.
(1) जोग (2) नायगारा (3) कपिलधारा (4) शिवसमुद्र

_____ is the highest water fall in India.
(1) Jog (2) Nayagara (3) Kapildhara (4) Shivsamudra

84. भारतामध्ये दर _____वर्षांनी पशुगणना केली जाते.
(1) दहा (2) बारा (3) सात (4) पाच

The cattle census is conducted after every _____ years in India.
(1) Ten (2) Twelve (3) Seven (4) Five

85. श्योक, झासकर आणि गिलगिट या नद्या _____ या नदीच्या प्रमुख उपनद्या आहेत.
(1) गंगा (2) कोसी (3) महानंदा (4) सिंधु

The river Shyok, Zaskar and Gilgit are the main tributaries of river _____
(1) Ganga (2) Kosi (3) Mahananda (4) Indus

86. _____ हे राज्य तंबाखू उत्पादनात अग्रेसर आहे.
(1) आंध्रप्रदेश (2) महाराष्ट्र
(3) कर्नाटक (4) गुजरात

_____ is the leading state in Tobacco production.
(1) Andhra Pradesh (2) Maharashtra
(3) Karnataka (4) Gujarat

87. सोलापूर-विजापूर-हुबळी हा राष्ट्रीय महामार्ग क्रमांक _____आहे.
(1) नऊ (2) तेरा (3) सात (4) आठ

Solapur-Vijapur-Hubli is the National Highway No. _____
(1) Nine (2) Thirteen (3) Seven (4) Eight

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

88. कोणत्या नदीला बिहारचे दु:खाश्रु म्हणतात ?
(1) कोसी (2) दामोदर (3) गंडक (4) घागरा

Which river is known as sorrow of Bihar ?
(1) Kosi (2) Damodar (3) Gandak (4) Ghagara

89. लोह व ॲल्युमिनिअमचे प्रमाण कोणत्या मृदेमध्ये जास्त असते ?
(1) काळी मृदा (2) गाळाची मृदा (3) जांभी मृदा (4) पिवळसर मृदा

In which soil, the percentage of iron and aluminium is more ?
(1) Black soil (2) Alluvial soil (3) Laterite soil (4) Yellow soil

90. अभयारण्यांची संख्या व क्षेत्रफळ सर्वात जास्त असलेले राज्य _____ आहे.
(1) हिमाचल प्रदेश (2) महाराष्ट्र
(3) गुजरात (4) राजस्थान

The number of wild life sanctuaries and the area under sanctuaries is more in _____ state.
(1) Himachal Pradesh (2) Maharashtra
(3) Gujarat (4) Rajasthan

91. जम्मु व काश्मिर या राज्यामधील सलाल जलविद्युत् प्रकल्प _____ या नदीवर आहे.
(1) रावी (2) बियास (3) चिनाब (4) व्यास

Salal Hydro Electric Project in Jammu and Kashmir state is on _____ river.
(1) Ravi (2) Biyas (3) Chinab (4) Vyas

92. भारतातील सर्वात जास्त तांबे उत्पादन करणारे राज्य _____ आहे.
(1) कर्नाटक (2) झारखंड
(3) आंध्रप्रदेश (4) उत्तर प्रदेश

Largest copper producing state of India is _____
(1) Karnataka (2) Jharkhand
(3) Andhra Pradesh (4) Uttar Pradesh

93. संकल्पित जैतापूर अणु-ऊर्जा प्रकल्पाचे स्थान _____ या जिल्ह्यात आहे.
(1) रत्नागिरी (2) सिंधुदुर्ग (3) कोल्हापूर (4) सोलापूर

The proposed Jaitapur Atomic Power Project has its location in _____ district.
(1) Ratnagiri (2) Sindhudurg (3) Kolhapur (4) Solapur

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

94. कोकण रेल्वे मार्गावरील सर्वात लांब बोगदा _____ या ठिकाणी आहे.
(1) आडवली (2) करबूडे (3) दिवा (4) चिपळूण
The largest tunnel on Konkan railway route is at _____.
(1) Aadavali (2) Karbude (3) Diva (4) Chiplun

95. खालीलपैकी कोणत्या जिल्ह्यात चामड्याच्या वस्तु बनविण्याचा उद्योग मोठ्या प्रमाणावर चालतो ?
(1) सिंधुदुर्ग (2) रत्नागिरी (3) सातारा (4) कोल्हापूर
State the name of the district where leather material (goods) are produced on a large scale.
(1) Sindhudurg (2) Ratnagiri (3) Satara (4) Kolhapur

96. खालीलपैकी कोणत्या ठिकाणास महाराष्ट्रातील चेरापुंजी असे म्हटले जाते ?
(1) माथेरान (2) आंबोळी (3) रामटेक (4) लोणावळा
Which of the following is known as 'Cherapunji of Maharashtra' ?
(1) Matheran (2) Amboli (3) Ramtek (4) Lonawala

97. खालीलपैकी कोणता जिल्हा महाराष्ट्रामध्ये लोकसंख्येच्या दृष्टीने सर्वात मोठा आहे ?
(1) पुणे (2) नागपूर (3) ठाणे (4) कोल्हापूर
Which of the following is the largest district in terms of population in Maharashtra ?
(1) Pune (2) Nagpur (3) Thane (4) Kolhapur

98. महाराष्ट्राच्या कोणत्या जिल्ह्यात अजिंठा-वेरूळ लेणी आहेत ?
(1) पुणे (2) अहमदनगर
(3) औरंगाबाद (4) लातूर
In which district of Maharashtra Ajantha-Ellora caves are located ?
(1) Pune (2) Ahmednagar
(3) Aurangabad (4) Latur

99. महाराष्ट्रात खालीलपैकी कोणत्या ठिकाणी ऊस संशोधन केंद्र सुरु करण्यात आले आहे ?
(1) लोणंद (2) पाडेगाव (3) शेखमिरेवाडी (4) कागल
Where is the sugar-cane research center from the following places started in Maharashtra ?
(1) Lonand (2) Padegaon (3) Shekhmirewadi (4) Kagal

100. खालीलपैकी कोणती वस्ती महानगरपालिका नाही ?
(1) नागपूर (2) भिवंडी (3) पुणे (4) बुलढाणा
Which of the following settlement is not a Municipal Corporation ?
(1) Nagpur (2) Bhiwandi (3) Pune (4) Buldhana

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

101. उत्तरांचल, छत्तीसगड, झारखंड या राज्यांची निर्मिती _____ या पंचवार्षिक योजनेत झाली.
(1) नवव्या (2) सातव्या (3) आठव्या (4) वरीलपैकी नाही

Uttaranchal, Chhattisgarh, Jharkhand states were formed during _____ Five Year Plan.
(1) Ninth (2) Seventh (3) Eighth (4) None of these

102. भारताच्या दहाव्या पंचवार्षिक योजनेनुसार (2002-2007) शेती क्षेत्रामधून अजूनही _____टक्के रोजगार निर्मिती होते आहे.
(1) 50.3 (2) 40.4 (3) 45.0 (4) 58.4

As per tenth plan of India (2002-2007) still the agricultural sector estimates to provide _____ percent employment.
(1) 50.3 (2) 40.4 (3) 45.0 (4) 58.4

103. हिराकूड योजना निर्मिती ही _____ पंचवार्षिक योजनेची निष्पत्ती आहे.
(1) पहिल्या (2) दुसऱ्या (3) तिसऱ्या (4) चौथ्या

The formation of Hirakud project is the result of _____ Five Year Plan.
(1) First (2) Second (3) Third (4) Fourth

104. _____ हे नियोजन आयोगाचे पहिले अध्यक्ष होते.
(1) श्री. जवाहरलाल नेहरु (2) श्री. राजेंद्र प्रसाद
(3) श्री. सी. डी. देशमुख (4) श्री. के. सी. पंत

_____ was the first President of the Planning Commission.
(1) Shri. Jawaharlal Nehru (2) Shri. Rajendra Prasad
(3) Shri. C. D. Deshmukh (4) Shri. K. C. Pant

105. भारतातील पहिला खत कारखाना पहिल्या पंचवार्षिक योजनेत _____ येथे सुरु झाला.
(1) भटिंडा (2) सिंद्री (3) कोची (4) हाजिरा

First fertilizer plant was established at _____ during the First Five Year Plan in India.
(1) Bhatinda (2) Sindri (3) Kochi (4) Hajira

106. 11 व्या पंचवार्षिक योजनेचा कालावधी _____ आहे.
(1) 2008-2013 (2) 2009-2014 (3) 2007-2012 (4) 2010-2015

The period of Eleventh Five Year Plan is _____
(1) 2008-2013 (2) 2009-2014 (3) 2007-2012 (4) 2010-2015

107. खालीलपैकी कोणत्या तरतूदीद्वारे न्यायालयीन हस्तक्षेपाच्या माध्यमातून मूलभूत अधिकारांच्या संरक्षणाची हमी मिळते ?
(1) अनुच्छेद 32 (2) अनुच्छेद 25 (3) अनुच्छेद 14 (4) अनुच्छेद 30

Which of the following guarantees protection of fundamental rights through judicial intervention ?
(1) Art. 32 (2) Art. 25 (3) Art. 14 (4) Art. 30

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

108. खालीलपैकी कोणते उद्दिष्ट्य राज्यांच्या मार्गदर्शक तत्त्वांमध्ये समाविष्ट नाही ?
(1) गो हत्या थांबविणे (2) कुटिरोद्योगांची स्थापना करणे
(3) आंतरराष्ट्रीय शांतता वृद्धींगत करणे (4) देहांताची शिक्षा रद्द करणे

Which of following is not an objective of the Directive Principles of State Policy ?
(1) Prevention of cow slaughter (2) Establishment of cottage industries
(3) Promotion of international peace (4) Abolishing capital punishment

109. भारतीय राज्यघटना _____ रोजी स्वीकारण्यात आली.
(1) नोव्हेंबर 26, 1949 (2) जानेवारी 26, 1949
(3) जानेवारी 26, 1950 (4) नोव्हेंबर 10, 1949

The Constitution of India was adopted on _____
(1) November 26, 1949 (2) January 26, 1949
(3) January 26, 1950 (4) November 10, 1949

110. भारतीय न्यायपालिकेचे वैशिष्ट्य कोणते ?
(1) एकेरी व एकात्म न्यायपालिका
(2) न्यायपालिकेस विधीमंडळ नियंत्रित करते
(3) न्यायपालिकेस सरकार नियंत्रित करते
(4) हे सर्व

What is the feature of Indian Judicial system ?
(1) A single and unified judicial system
(2) Legislative controls the judiciary
(3) Government controls the judiciary
(4) All of these

111. राष्ट्रपतींकडून लोकसभेमध्ये _____ अँग्लो इंडियन सदस्य नेमले जातात.
(1) तीन (2) दोन (3) चार (4) पाच

_____ Anglo-Indian members are nominated by the President to the house of people.
(1) Three (2) Two (3) Four (4) Five

112. देशातील कायद्यांची निर्मिती करणारी सर्वोच्च संस्था म्हणजे _____ होय.
(1) राज्य विधिमंडळ (2) कार्यकारी मंडळ
(3) संसद (4) न्यायमंडळ

_____ is the highest law-making body of the country.
(1) The State Legislature (2) The Union Executive
(3) Parliament (4) Judiciary

Join us @aditya2050

113. भारताच्या राज्यघटनेच्या _____ भागात नागरिकांच्या मूलभूत हक्कांविषयी तरतूदी करण्यात आल्या आहेत.

(1) पहिल्या (2) दुसऱ्या (3) तिसऱ्या (4) चौथ्या

Provision regarding fundamental rights are made in _____ of the Indian Constitution.

(1) Part I (2) Part II (3) Part III (4) Part IV

---

114. उच्च न्यायालयाचे न्यायाधिश _____ कडून नियुक्त केले जातात.

(1) सर्वोच्च न्यायालय (2) राज्यपाल

(3) मुख्यमंत्री (4) राष्ट्रपती

Judges of the high court shall be appointed by the _____

(1) Supreme Court (2) Governor

(3) Chief Minister (4) President

---

115. विधानपरिषद असलेल्या राज्यातील विधान परिषदेत कमीत कमी 40 व जास्तीत जास्त त्या राज्यातील विधानसभा सदस्य संख्येच्या _____ इतके सभासद असू शकतात.

(1) दोन तृतियांश (2) एक तृतियांश (3) एक चतुर्थांश (4) यापैकी नाही

The total number of members in the Legislative Council of a State having such Council shall not less than 40 and shall not exceed _____ of the total number of members in the legislative assembly of that state.

(1) Two third (2) One third (3) One fourth (4) None of these

---

116. _____ ची मर्जी असेपर्यंत राज्यपाल आपल्या पदावर राहू शकतात.

(1) राष्ट्रपती (2) पंतप्रधान

(3) संसद (4) सर्वोच्च न्यायालय

The Governor shall hold office during the pleasure of the _____

(1) President (2) Prime Minister

(3) Parliament (4) Supreme Court

---

117. _____ हा संघराज्य व घटकराज्य यामधील दुवा म्हणून कार्य करतो.

(1) मुख्यमंत्री (2) पंतप्रधान

(3) राष्ट्रपती (4) राज्यपाल

_____ acts as a link between the Central Government and the State Government.

(1) Chief Minister (2) Prime Minister

(3) President (4) Governor

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

118. राज्य मंत्रीमंडळाच्या बैठकीच्या अध्यक्षस्थानी _____ हे असतात.

(1) उपराष्ट्रपती (2) राज्याचे सचिव

(3) मुख्यमंत्री (4) राज्यपाल

The meeting of the state cabinet presided over by _____

(1) Vice President (2) Secretary of State

(3) Chief Minister (4) Governor

---

119. महाराष्ट्रातून लोकसभा व राज्यसभेवर निर्वाचित होणाऱ्या सदस्यांची एकूण सदस्य संख्या _____ आहे.

(1) 288 (2) 19 (3) 48 (4) 67

The total number of members elected to the Lok Sabha and Rajya Sabha from Maharashtra is _____

(1) 288 (2) 19 (3) 48 (4) 67

---

120. नागरी भागातील स्थानिक स्वराज्य संस्थांविषयीच्या नवीन तरतूदी _____ घटनादुरुस्तीद्वारे समाविष्ट करण्यात आल्या.

(1) 73 व्या (2) 74 व्या (3) 86 व्या (4) 42 व्या

Provisions regarding new local self governing bodies in urban areas were incorporated by _____ amendment.

(1) 73rd (2) 74th (3) 86 th (4) 42nd

---

121. गावचा पोलीस पाटील _____ कडून नियुक्त केला जातो.

(1) जिल्हाधिकारी (2) उपविभागीय अधिकारी

(3) तहसीलदार (4) गट विकास अधिकारी

Police Patil of the village shall be appointed by _____

(1) District collector (2) Sub divisional officer

(3) Tahsildar (4) Block development officer

---

122. महाराष्ट्रातील पंचायत राज्याचा आकृतीबंध निश्चित करण्यासाठी सर्वात प्रथम कोणती कमिटी नेमली होती ?

(1) ल. ना. बोंगिरवार (2) बाबुराव काळे

(3) वसंतराव नाईक (4) प्राचार्य पी. बी. पाटील

Which was the first Committee appointed to finalise the structure of Panchayat Raj in Maharashtra ?

(1) L. N. Bongirwar (2) Baburao Kale

(3) Vasantrao Naik (4) Principal P. B. Patil

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

123. महाराष्ट्रातील ग्राम स्वच्छता अभियानाला कोणत्या संताचे नाव दिलेले आहे ?

(1) संत तुकाराम महाराज (2) संत गाडगे महाराज

(3) संत तुकडोजी महाराज (4) संत नामदेव महाराज

Which Saint's name has been attached to the village cleanliness drive in Maharashtra ?

(1) Sant Tukaram Maharaj (2) Sant Gadge Maharaj

(3) Sant Tukdoji Maharaj (4) Sant Namdev Maharaj

124. गोसीखूर्द धरण _____ जिल्ह्यात आहे.

(1) बीड (2) जालना (3) चंद्रपूर (4) गडचिरोली

Gosikhurd Dam is situated in _____ district.

(1) Beed (2) Jalna (3) Chandrapur (4) Gadchiroli

125. ग्रामपंचायतीमध्ये किती सभासद असू शकतात ?

(1) 7 ते 10 (2) 7 ते 17 (3) 10 ते 15 (4) 15 ते 20

How many members should be in a Gram Panchayat ?

(1) 7 to 10 (2) 7 to 17 (3) 10 to 15 (4) 15 to 20

126. 'जलमणी' योजना कशाशी संबंधित आहे ?

(1) शहरांना शुद्ध पाणी पुरवठा

(2) विद्यार्थ्यांना पिण्याचे शुद्ध पाणी पुरवणे

(3) पावसाचे पाणी साठवणे

(4) पाण्याचा जपून वापर करणे

'Jalmani' scheme is related to _____

(1) Providing drinking water to cities

(2) Providing drinking water to students

(3) Conserving rain water

(4) Sensible use of water

127. महात्मा गांधी राष्ट्रीय रोजगार हमी कायदा 2005 अन्तर्गत उत्कृष्ट काम केल्याबद्दल कोणत्या जिल्ह्याना पुरस्कार मिळाले ?

(1) औरंगाबाद, वर्धा (2) औरंगाबाद व गडचिरोली

(3) गडचिरोली, धुळे (4) गडचिरोली, उस्मानाबाद

Give the name of districts that awarded under the Mahatma Gandhi employment guarantee scheme 2005 for their excellence.

(1) Aurangabad and Vardha (2) Aurangabad and Gadchiroli

(3) Gadchiroli and Dhule (4) Gadchiroli and Usmanabad

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

128. 'अकुला' पानबुडी भारताने कोणत्या देशाकडून घेतली आहे ?
(1) इंग्लंड (2) फ्रान्स (3) अमेरिका (4) रशिया

From which country the submarine 'Akula' has been purchased by India ?
(1) England (2) France (3) America (4) Russia

129. द्वितीय विश्व मराठी साहित्य सम्मेलन कोठे पार पडले ?
(1) हाँग-काँग (2) सॅनफ्रानसिस्को
(3) दुबई (4) न्युयॉर्क

Where is the second "Marathi Vishwa Sahitya Sammelan" took place ?
(1) Hong-Kong (2) San Francisco
(3) Dubai (4) New York

130. अमेरिकेचा प्रसिद्ध ग्रॅमी पुरस्कार _____ यांना मिळाला.
(1) ए. आर. रेहमान (2) झाकीर हुसेन
(3) नौशाद (4) जतीन ललित

Who awarded the famous 'Gramy' award of America ?
(1) A. R. Rehman (2) Zakir Hussain
(3) Naushad (4) Jatin Lalit

131. केंब्रीज विद्यापिठाने भारताच्या कोणत्या पंतप्रधानाच्या नावाने शिष्यवृत्ती जाहीर केली ?
(1) इंदिरा गांधी (2) जवाहरलाल नेहरु
(3) मनमोहन सिंग (4) पी. व्ही. नरसिंहराव

Give the name of Prime Minister of India that Cambridge University announced the scholarship.
(1) Indira Gandhi (2) Jawaharlal Nehru
(3) Manmohan Singh (4) P. V. Narsinghrao

132. प्रसिद्ध चित्रकार एम. एफ. हुसेन यांनी कोणत्या देशाचे नागरिकत्व स्वीकारले ?
(1) लिबिया (2) ओमान (3) कुवेत (4) कतार

Which is the name of country that well-known painter M. F. Hussain has accepted the citizenship ?
(1) Libya (2) Oman (3) Kuwait (4) Qutar

133. टिंग्याची भूमिका केलेल्या कलाकाराचे आडनाव काय आहे ?
(1) ओंबाळे (2) वासपते (3) गोयेकर (4) बोयेकर

What is the surname of the actor who performed the role in 'Tingya' ?
(1) Ombale (2) Vaspate (3) Goyekar (4) Boyekar

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

134. "सेझ" (SEZ) चे विस्तारित रूप काय आहे ?
(1) स्मॉल इकोनॉमिक झोन (2) सोशल इकोनॉमिक झोन
(3) स्पेशल इकोनॉमिक झोन (4) सर्व्हिस इकोनॉमिक झोन

What is the full form of "SEZ" ?
(1) Small Economic Zone (2) Social Economic Zone
(3) Special Economic Zone (4) Service Economic Zone

135. यमुना गंगा नदीचा संगम कोठे होतो ?
(1) हरिद्वार (2) अलाहाबाद (3) आग्रा (4) मीरत

Where does the Yamuna join the Ganga ?
(1) Haridwar (2) Allahabad (3) Agra (4) Meerut

136. टाटांनी उत्पादित केलेली छोटी कार _____ या नावाने ओळखली जाते.
(1) नॅनो (2) आल्टो (3) सुमो (4) प्राइमो

The small car launched by Tata's is known as _____
(1) Nano (2) Alto (3) Sumo (4) Primo

137. खालीलपैकी कोणी भारतात आश्रय मागितला आहे ?
(1) व्ही. एस्. नायपॉल (2) सलमान रश्दी
(3) तस्लिमा नसरीन (4) डोरिस लेसिंग

Which of the following has sought asylum in India ?
(1) V. S. Naipaul (2) Salman Rashdie
(3) Taslima Nasreen (4) Dorris Lessing

138. राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाचे अध्यक्ष कोण आहेत ?
(1) जॉर्ज फर्नांडीस (2) आर. आर. पाटील
(3) लालु प्रसाद यादव (4) शरद पवार

Who is the President of Nationalist Congress Party ?
(1) George Fernandis (2) R. R. Patil
(3) Laloo Prasad Yadav (4) Sharad Pawar

139. महाराष्ट्रात 2008 हे वर्ष काय म्हणून साजरे करण्यात आले ?
(1) माहिती तंत्रज्ञान वर्ष (2) क्रीडा वर्ष
(3) साक्षरता वर्ष (4) महिला विकास वर्ष

Year 2008 was celebrated in Maharashtra as
(1) Information technology year (2) Sports year
(3) Literacy year (4) Women's development year

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

140. स्लमडॉग मिल्लेनियर ह्या चित्रपटाला किती ऑस्कर पुरस्कार मिळाले ?

(1) सात (2) दहा (3) आठ (4) नऊ

How many Oscar awards were bagged by the film Slum Dog Millionaire ?

(1) Seven (2) Ten (3) Eight (4) Nine

141. _____ यांचा जन्मदिवस शिक्षक दिन म्हणून साजरा केला जातो.

(1) जवाहरलाल नेहरु (2) एस. राधाकृष्णन्

(3) राजेन्द्र प्रसाद (4) इंदिरा गांधी

Teacher's day is celebrated on the birthday of _____

(1) Jawaharlal Nehru (2) S. Radhakrishnan

(3) Rajendra Prasad (4) Indira Gandhi

142. नानावटी आयोग कशासाठी नेमण्यात आला होता ?

(1) मुंबईतील दंगली (2) 26/11 दहशतवादी हल्ला

(3) गुजरातमधील गोध्रा हत्याकांड (4) संसदेवरील हल्ला

Why was the Nanavati Commission constituted ?

(1) Mumbai riots (2) 26/11 terrorist attacks

(3) Godhra massacre in Gujarat (4) Attack on Parliament

143. 2008 सालचा महात्मा गांधी आंतरराष्ट्रीय शांतता व सहजीवन पुरस्कार कोणाला प्रदान करण्यात आला ?

(1) अमर्त्य सेन (2) एल. के. अडवाणी

(3) सोनिया गांधी (4) नेल्सन मंडेला

Who amongst the following was given Mahatma Gandhi International Award for reconciliation and peace in 2008 ?

(1) Amartya Sen (2) L. K. Advani

(3) Soniya Gandhi (4) Nelson Mandela

144. ऑलिंपिक स्पर्धांमध्ये अभिनव बिंद्राने कोणत्या खेळ प्रकारात सुवर्ण पदक मिळविले ?

(1) एअर रायफल शूटिंग (2) कुस्ती

(3) जिम्नॅस्टिक (4) उंच उडी

In which event did Abhinav Bindra win Olympic gold medal ?

(1) Air Rifle shooting (2) Wrestling

(3) Gymnastics (4) Long jump

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

145. 2008 चा ई-गव्हर्नन्स राज्य पुरस्कार कोणत्या राज्याने मिळविला ?

(1) महाराष्ट्र (2) आंध्रप्रदेश

(3) दिल्ली (4) कर्नाटक

Which state won the best e-Governance state award in 2008 ?

(1) Maharashtra (2) Andhra Pradesh

(3) Delhi (4) Karnataka

---

146. _____ राज्य सरकारमध्ये गुर्जरांना नोकरीत 5% (टक्के) आरक्षण दिले आहे.

(1) गुजरात (2) राजस्थान (3) महाराष्ट्र (4) बिहार

Gurjjars have been given 5 percent reservation in services in _____ State Government.

(1) Gujarat (2) Rajasthan (3) Maharashtra (4) Bihar

---

147. 8 मार्च _____ म्हणून पाळला जातो.

(1) आंतरराष्ट्रीय महिला दिन (2) जागतिक एडस् दिन

(3) मानवी हक्क दिन (4) जागतिक कामगार दिन

8th March is observed as _____

(1) International Women's Day (2) World AIDS Day

(3) Human Rights Day (4) World Labour Day

---

148. पुढीलपैकी कोणत्या शहरात मुंबई उच्चन्यायालयाचे खंडपीठ नाही ?

(1) औरंगाबाद (2) नागपूर (3) पणजी (4) नवी मुंबई

Which of the following city does not have the Mumbai High-Court bench ?

(1) Aurangabad (2) Nagpur (3) Panjim (4) New Mumbai

---

149. 2008 सालची जी-8 शिखर परिषद कोठे घेण्यात आली ?

(1) लंडन (2) रोम (3) पॅरिस (4) होक्काईडो

Where was the G-8 Summit 2008 held ?

(1) London (2) Rome (3) Paris (4) Hokkaido

---

150. 'शांतता ! कोर्ट चालू आहे' हे नाटक कोणी लिहिले ?

(1) विजय तेंडूलकर (2) वसंत बापट

(3) संतोष पवार (4) वसंत कानेटकर

Who has written the play 'Silence ! The Court is in Session' ?

(1) Vijay Tendulkar (2) Vasant Bapat

(3) Santosh Pawar (4) Vasant Kanetkar

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

सूचना – (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत: बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग – 1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. **201.** सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर ''(3) राजा राममोहन रॉय'' असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर ''(3)'' होईल. यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्र. क्र. **201** समोरील उत्तर-क्रमांक ''③'' हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. **201.** ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

SEAL

Join us @aditya2050

परीक्षेचे नांव : पोलीस उपनिरीक्षक (पूर्व) परीक्षा-2011

विषय : सामान्य क्षमता चाचणी

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत "पोलीस उपनिरीक्षक (पूर्व) परीक्षा-२०११" या परीक्षेच्या प्रश्नपत्रिकेची उत्तरतालिका उमेदवारांच्या माहितीसाठी वेबसाईटवर प्रसिध्द करण्यात आली होती. त्यासंदर्भात उमेदवारांनी स्पष्टीकरण / संदर्भ देऊन पाठविलेली लेखी निवेदने, तसेच तज्ञांचे अभिप्राय विचारात घेऊनच आयोगाने दि. २८ जून,२०११ रोजी प्रसिध्द केलेल्या उत्तरतालिकेमध्ये बदल करुन प्रस्तुत उत्तरतालिका अंतिम केली आहे. यापुढे यासंदर्भात आलेली निवेदने विचारात घेतली जाणार नाहीत, व त्याबाबत कोणताही पत्रव्यवहार केला जाणार नाही याची उमेदवारांनी नोंद घ्यावी.

उत्तरतालिका - KEY

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
1	3	2	2	2
2	3	2	3	1
3	1	4	2	2
4	4	2	#	2
5	3	2	2	4
6	1	1	2	3
7	1	3	2	3
8	4	3	4	1
9	2	1	3	2
10	2	4	#	2
11	3	3	3	3
12	2	2	4	4
13	1	1	3	4
14	1	3	3	2
15	4	1	2	1
16	4	3	1	1
17	4	1	3	3
18	2	1	4	4
19	1	2	1	2
20	3	3	3	2
21	2	3	2	4
22	3	2	3	2
23	2	1	#	3
24	1	4	1	4
25	1	4	#	3

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
26	2	1	2	1
27	3	2	1	4
28	1	1	4	2
29	1	3	4	1
30	1	2	1	1
31	2	3	3	2
32	1	2	3	2
33	2	1	1	4
34	2	2	4	2
35	4	4	3	2
36	3	2	1	1
37	3	3	1	3
38	1	3	4	3
39	2	2	2	1
40	2	4	2	4
41	3	1	3	3
42	4	1	2	2
43	4	1	1	1
44	2	1	1	3
45	1	2	4	1
46	1	3	4	3
47	3	1	4	1
48	4	4	2	1
49	2	1	1	2
50	2	1	3	3

ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

4th Aug,2011

Join us @aditya2050

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
51	4	2	2	3
52	2	3	3	2
53	3	3	2	1
54	4	4	1	4
55	3	2	1	4
56	1	1	2	1
57	4	4	3	2
58	2	3	1	1
59	1	4	1	3
60	1	2	1	2
61	2	2	2	3
62	2	3	1	2
63	4	2	2	1
64	2	#	2	2
65	2	2	4	4
66	1	2	3	2
67	3	2	3	3
68	3	4	1	3
69	1	3	2	2
70	4	#	2	4
71	3	3	3	1
72	2	4	4	1
73	1	3	4	1
74	3	3	2	1
75	1	2	1	2

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
76	3	1	1	3
77	1	3	3	1
78	1	4	4	4
79	2	1	2	1
80	3	3	2	1
81	3	2	4	2
82	2	3	2	3
83	1	#	3	3
84	4	1	4	4
85	4	#	3	2
86	1	2	1	1
87	2	1	4	4
88	1	4	2	3
89	3	4	1	4
90	2	1	1	2
91	3	3	2	2
92	2	3	2	3
93	1	1	4	2
94	2	4	2	#
95	4	3	2	2
96	2	1	1	2
97	3	1	3	2
98	3	4	3	4
99	2	2	1	3
100	4	2	4	#

ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

4th Aug,2011

Join us @aditya2050

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
101	1	3	3	3
102	1	2	2	4
103	1	1	1	3
104	1	1	3	3
105	2	4	1	2
106	3	4	3	1
107	1	4	1	3
108	4	2	1	4
109	1	1	2	1
110	1	3	3	3
111	2	2	3	2
112	3	3	2	3
113	3	2	1	#
114	4	1	4	1
115	2	1	4	#
116	1	2	1	2
117	4	3	2	1
118	3	1	1	4
119	4	1	3	4
120	2	1	2	1
121	2	2	3	3
122	3	1	2	3
123	2	2	1	1
124	#	2	2	4
125	2	4	4	3

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
126	2	3	2	1
127	2	3	3	1
128	4	1	3	4
129	3	2	2	2
130	#	2	4	2
131	3	3	1	3
132	4	4	1	2
133	3	4	1	1
134	3	2	1	1
135	2	1	2	4
136	1	1	3	4
137	3	3	1	4
138	4	4	4	2
139	1	2	1	1
140	3	2	1	3
141	2	4	2	2
142	3	2	3	3
143	#	3	3	2
144	1	4	4	1
145	#	3	2	1
146	2	1	1	2
147	1	4	4	3
148	4	2	3	1
149	4	1	4	1
150	1	1	2	1

ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

4th Aug,2011

Join us @aditya2050

आदित्य अॅकॅडमी

स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

ROLL NO.

TEST ID

Name .....

Batch.....

Mobile No..... Test Date...../...../.....

Candidate Sign

Invigilator Sign

INSTRUCTIONS FOR FILLING THE SHEET

1. This sheet should not be folded or crushed.
2. Use only blue/ black ball point pen to fill the circles.
3. Use of pencil is strictly prohibited.
4. Circles should be darkened completely and properly.
5. Cutting and erasing on this sheet is not allowed.
6. Do not use any stray marks on the sheet.
7. Do not use marker or white fluid to hide the mark.

WRONG METHODS **CORRECT METHOD**

	A	B	C	D
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				
41				
42				
43				
44				
45				
46				
47				
48				
49				
50				
51				
52				
53				
54				
55				
56				
57				
58				
59				
60				
61				
62				
63				
64				
65				
66				
67				
68				
69				
70				
71				
72				
73				
74				
75				
76				
77				
78				
79				
80				
81				
82				
83				
84				
85				
86				
87				
88				
89				
90				
91				
92				
93				
94				
95				
96				
97				
98				
99				
100				

Join us @aditya2050

सहायक पूर्व परीक्षा - 2012

A परीक्षा दि: 24/06/2012

CODE : **QRM**

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET NO.

प्रश्नपुस्तिका

सामान्य क्षमता चाचणी

वेळ : $1\frac{1}{2}$ (दीड) तास

एकूण प्रश्न : 150
एकूण गुण : 300

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 150 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

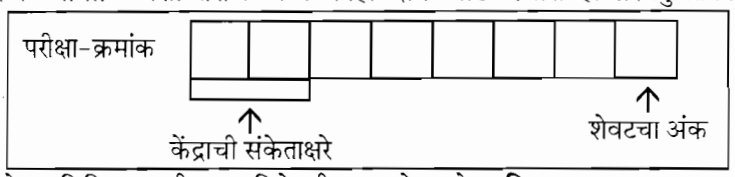

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी, **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची अचूक उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील''.**

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

Join us @aditya2050

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

1. जर $|2x-3|=7$, तर x च्या किंमती किती ?
(1) 5, -5 (2) -2, 5 (3) 2, -2 (4) -2, -2

If $|2x-3|=7$, then what are the values of x ?
(1) 5, -5 (2) -2, 5 (3) 2, -2 (4) -2, -2

2. 1% च्या निम्मे किती ?
(1) 0.05 (2) 0.005 (3) 0.02 (4) 0.2

Half of 1% is equal to :
(1) 0.05 (2) 0.005 (3) 0.02 (4) 0.2

3. दोन क्रमवार संख्यांच्या वर्गातील फरक 27 आहे. तर त्या संख्या कोणत्या ?
(1) 15, 16 (2) 14, 15 (3) 12, 13 (4) 13, 14

Difference between the squares of two serial natural numbers is 27. What are these numbers ?
(1) 15, 16 (2) 14, 15 (3) 12, 13 (4) 13, 14

4. *3*4 ही चार अंकी संख्या 12 ने पूर्ण भाग जाणारी आहे. जर * च्या दोन्ही स्थानांवर एकच अंक येत असेल तर तो अंक कोणता ?
(1) 1 (2) 2 (3) 5 (4) 4

*3*4 is a four digit number completely divisible by 12. If the same digit appears in both the places of *, find the digit.
(1) 1 (2) 2 (3) 5 (4) 4

5. एका शेतकऱ्याने ₹ 1000 उसने घेतले आणि त्यावरील ₹ 140 व्याजासहीत ते 12 हप्त्यांमध्ये परत करण्याचे कबूल केले, ज्यांत प्रत्येक हप्ता आधीच्या हप्त्यापेक्षा ₹ 10 ने कमी असेल, तर त्याचा पहिला हप्ता किती ?
(1) ₹ 175 (2) ₹ 225 (3) ₹ 125 (4) ₹ 150

A farmer borrows ₹ 1000 and agrees to repay with a total interest of ₹ 140 in 12 instalments, each instalment being less than the preceding by ₹ 10. What should be his first instalment.
(1) ₹ 175 (2) ₹ 225 (3) ₹ 125 (4) ₹ 150

6. एक विक्रेता ट्रान्झिस्टर ₹ 2500 ला खरेदी करतो. आणि दुसऱ्या व्यापाऱ्याला ₹ 2700 ला विकतो. दुसरा विक्रेता, ग्राहकाला ₹ 2800 ला विकतो. प्रत्येक विक्रीच्या वेळी 12.5% मूल्यवर्धित कर भरावा लागल्यास एकूण मूल्यवर्धित कर = ...
(1) ₹ 350 (2) ₹ 365 (3) ₹ 895 (4) ₹ 1000

A dealer purchased a transistor set for ₹ 2500 and sold it to a sub-dealer for ₹ 2700. The sub-dealer further sold it to a customer for ₹ 2800. VAT @ 12.5% is paid on every sale. Then the total tax paid is :
(1) ₹ 350 (2) ₹ 365 (3) ₹ 895 (4) ₹ 1000

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

7. सोडवा $\frac{\sqrt{7}+\sqrt{5}}{\sqrt{7}-\sqrt{5}} + \frac{\sqrt{7}-\sqrt{5}}{\sqrt{7}+\sqrt{5}} =$ ____

(1) 6 (2) 12 (3) 14 (4) 18

Solve $\frac{\sqrt{7}+\sqrt{5}}{\sqrt{7}-\sqrt{5}} + \frac{\sqrt{7}-\sqrt{5}}{\sqrt{7}+\sqrt{5}} =$ ____

(1) 6 (2) 12 (3) 14 (4) 18

---

8. सोडवा $\frac{6-2\times 3+6}{2+6\times 3-4} =$ ...

(1) $\frac{9}{8}$ (2) $\frac{3}{10}$ (3) $\frac{3}{8}$ (4) $\frac{3}{5}$

Solve $\frac{6-2\times 3+6}{2+6\times 3-4} =$ ...

(1) $\frac{9}{8}$ (2) $\frac{3}{10}$ (3) $\frac{3}{8}$ (4) $\frac{3}{5}$

---

9. विजयला दररोज ₹ 150 पगार मिळतो. त्यापैकी भोजनावर 2/5 खर्च होतो व राहिल्यापैकी 1/3 घरखर्च होतो. तर दररोज किती रक्कम शिल्लक राहते ?

(1) ₹ 70 (2) ₹ 60 (3) ₹ 50 (4) ₹ 90

Vijay gets payment of ₹ 150 daily. He spends 2/5th on food and 1/3rd of the remaining amount on household. How much amount does he save daily ?

(1) ₹ 70 (2) ₹ 60 (3) ₹ 50 (4) ₹ 90

---

10. एका वर्गातील 60 मुलांच्या वयाची सरासरी 11 वर्षे 5 महिने आहे. शिक्षकासह सरासरी काढली तेव्हा ती 12 वर्षे आली तर शिक्षकाचे वय काय ?

(1) 47 वर्षे (2) 34 वर्षे (3) 37 वर्षे (4) 53 वर्षे

In one class average age of 60 students is 11 years 5 months. When the same is deduced with that of a teacher, it comes to 12 years. Then what will be the age of teacher ?

(1) 47 years (2) 34 years (3) 37 years (4) 53 years

---

11. एक संख्येच्या एक नऊमांश मधून 9 वजा केले असता उत्तर 9 येते. तर ती संख्या किती असेल ?

(1) 99 (2) 81 (3) 18 (4) 162

If 9 is subtracted from $\frac{1}{9}$th of a number, the answer is 9 then what is that number ?

(1) 99 (2) 81 (3) 18 (4) 162

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

12. एक विमान 'A' या ठिकाणाहून 500 कि.मी. दूर असलेल्या 'B' या ठिकाणी 1 तासात जाते. परत येतांना तेच अंतर ते 1/2 तासात कापते. तर त्या विमानाचा सरासरी वेग किती ?

(1) 7500 कि.मी./तास (2) 700.9 कि.मी./तास

(3) 666.66 कि.मी./तास (4) 600.60 कि.मी./तास

One aeroplane covers a distance of 500 kms from place A to B in one hour. On its return it covers the same in half an hour. What is the average speed of aeroplane ?

(1) 7500 km/hr (2) 700.9 km/hr

(3) 666.66 km/hr (4) 600.60 km/hr

---

13. रमेशजवळची रक्कम रितेशजवळच्या रकमेच्या 2/3 च्या 3/10 आहे. रितेशजवळ ₹ 90 असल्यास रमेशजवळील रक्कम किती ?

(1) ₹ 38 (2) ₹ 18 (3) ₹ 80 (4) ₹ 45

Ramesh has 3/10th of two thirds of the amount had by Ritesh. If Ritesh is having ₹ 90 then how much amount does Ramesh have ?

(1) ₹ 38 (2) ₹ 18 (3) ₹ 80 (4) ₹ 45

---

14. $\frac{57.33}{63} = 0.91$ तर $\frac{5.733}{9.1} = ?$

(1) 63 (2) 0.63 (3) 6.3 (4) 0.063

$\frac{57.33}{63} = 0.91$ then $\frac{5.733}{9.1} = ?$

(1) 63 (2) 0.63 (3) 6.3 (4) 0.063

---

15. एका संख्येमध्ये त्याच संख्येचा 3/4 भाग मिळवून त्याची 4 पट केली असता येणारी संख्या 126 असेल तर ती संख्या कोणती ?

(1) 28 (2) 15 (3) 32 (4) 18

If 3/4th of a number is added to the same number and multiplied by 4, the result is 126. What is the number ?

(1) 28 (2) 15 (3) 32 (4) 18

---

16. एक संख्यामालिका 357, 363, 369, ..., अशी आहे. तर या मालिकेत येणारी 10 वी संख्या कोणती ?

(1) 411 (2) 405 (3) 413 (4) 417

A number series is written as 357, 363, 369, ..., what will be the 10th term in this series ?

(1) 411 (2) 405 (3) 413 (4) 417

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

17. तीन संख्यांची सरासरी ही 60 आहे. दूसरी संख्या पहिल्या संख्येपेक्षा 6 ने मोठी आहे परंतु तिसऱ्या संख्येपेक्षा 12 ने लहान आहे. तर दूसरी संख्या कोणती ?

(1) 52 (2) 58 (3) 60 (4) 48

The average of three numbers is 60. The second number is greater than the first by 6 but smaller than the third by 12. Find the second number.

(1) 52 (2) 58 (3) 60 (4) 48

---

18. शिरीन, मारीया पेक्षा 3 वर्षानी लहान आहे. दोन वर्षानंतर त्यांच्या वयाचे प्रमाण 5 : 6 होईल तर शिरीनचे आजचे वय काय ?

(1) 13 वर्षे (2) 15 वर्षे (3) 14 वर्षे (4) 16 वर्षे

Shirin is 3 years younger to Maria. After 2 years the ratio of their ages will be 5 : 6. How old is Shirin today ?

(1) 13 years (2) 15 years (3) 14 years (4) 16 years

---

19. $(13) \times (-5) - (-96) \div (2) + 20 = \ldots$?

(1) 3 (2) 4 (3) 5 (4) 6

$(13) \times (-5) - (-96) \div (2) + 20 = \ldots$?

(1) 3 (2) 4 (3) 5 (4) 6

---

20. भारती आणि आनंद यांच्यामधील अंतर 180 कि.मी.आहे. ते एकमेकांच्या दिशेने अनुक्रमे ताशी 10 कि.मी. व ताशी 20 कि.मी. वेगाने धावू लागले, तर किती तासानंतर ते एकमेकास भेटतील ?

(1) 5 (2) 6 (3) 4 (4) 7

Bharati and Anand are 180 kms. apart. They start running simultaneously towards each other at a speed of 10 km/hr and 20 km/hr respectively. In how many hours will they meet ?

(1) 5 (2) 6 (3) 4 (4) 7

---

21. ऑर्निथॉलॉजी म्हणजे काय ?

(1) पक्ष्यांचा अभ्यास (2) हाडांचा अभ्यास

(3) पृथ्वीचा अभ्यास (4) वरीलपैकी काहीही नाही

What is Ornithology ?

(1) Study of birds (2) Study of bones

(3) Study of earth (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

22. खालीलपैकी कोणते मूलद्रव्य हे सूक्ष्मपोषद्रव्य आहे ?
(1) फॉस्फरस (2) जस्त (3) नत्र (4) गंधक

From those given below which element is a Micronutrient ?
(1) Phosphorous (2) Zinc (3) Nitrogen (4) Sulphur

23. हायग्रोमीटर काय मोजते ?
(1) सापेक्ष आर्द्रता (2) द्रवांची सापेक्ष घनता
(3) नदीच्या पात्रातील प्रवाह (4) वरील काहीही नाही

What does hygrometer measure ?
(1) Relative humidity (2) Relative density of liquids
(3) The water flow of a river (4) None of the above

24. व्यक्तीला ताप आल्यास साध्या पाण्याच्या कापडी घड्याऐवजी मीठाच्या पाण्याच्या कापडी घड्या का वापरतात ?
(1) मीठ + पाणी → उष्माग्राही क्रिया
(2) मीठ + पाणी → उष्मादायी क्रिया
(3) मीठ व पाणी सहज उपलब्ध असते
(4) मीठ पाण्यात सहज विरघळते.

Why do we use cloth strips dipped in salt water instead of those dipped in normal water when a person has a fever ?
(1) Salt + water → endothermic reaction
(2) Salt + water → exothermic reaction
(3) Salt and water are easily available
(4) Salt dissolves in water easily.

25. फायलेरिअसिस हा रोग कोणत्या वर्गामध्ये मोडतो ?
(1) प्रदेशनिष्ठ रोग (2) व्यापक रोग
(3) सार्वदेशिक रोग (4) संक्रामक रोग

To which class does the disease Filariasis belong ?
(1) Endemic diseases (2) Epidemic diseases
(3) Pandemic diseases (4) Communicable diseases

26. नैसर्गिक सूक्ष्मजैविक वनस्पतींचे नुकसान कशामुळे होते ?
(1) सेंद्रिय शेतीमुळे (2) जलसिंचनामुळे
(3) कंपोस्ट खतांमुळे (4) रासायनिक खतांमुळे

What harms the natural microbial flora ?
(1) organic farming (2) irrigation
(3) compost (4) chemical fertilizers

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

27. खाली दिलेल्या विधानांमध्ये चुकीचे विधान कोणते आहे ?

(1) मधुमेह झालेल्या व्यक्तिच्या मुत्रातील ग्लुकोजचे प्रमाण ठरविण्यासाठी कॉपर सल्फेट वापरतात.

(2) शाई तयार करण्यासाठी फेरस सल्फेट चा उपयोग करतात.

(3) प्रयोगशाळेत उपकरणे वाताभेद्य करण्यासाठी कॅल्शिअम कार्बोनेट वापरतात.

(4) पाणी निर्जंतुक करण्यासाठी विरंजक चूर्ण वापरतात.

Which of the following statements is a wrong statement ?

(1) Copper sulphate is used to determine sugar in the urine of diabetic person.

(2) Ferrous sulphate is used in the preparation of ink.

(3) Calcium carbonate is used in laboratories for sealing air gaps in apparatus.

(4) Bleaching powder is used for disinfecting drinking water.

---

28. फुप्फुसाचे मुख्य कार्य कोणते ?

(1) रक्त पुरवठा (2) रक्ताचे शुद्धीकरण

(3) पचनप्रक्रियेस मदत (4) पचन झालेले अन्न साठवणे

What is the main function of lungs ?

(1) Supply blood (2) Purify blood

(3) Help in digestion (4) Store digested food

---

29. मूलद्रव्यांची समस्थानिके म्हणजे :

(1) अणुक्रमांक सारखा परंतु अणुवस्तुमानांक भिन्न.

(2) अणुवस्तुमानांक सारखा परंतु अणुक्रमांक भिन्न.

(3) अणुक्रमांक सारखा व अणुवस्तुमानांक सारखा.

(4) वरीलपैकी एकही नाही

Isotopes of an element have :

(1) same atomic number but different atomic mass number.

(2) same atomic mass number but different atomic number.

(3) same atomic number and same atomic mass number.

(4) none of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

30. एखादा पदार्थ उर्ध्व दिशेने फेकला असतांना त्याची :
(1) गतिज ऊर्जा वाढत असते व स्थितिज ऊर्जा कमी होत जाते.
(2) गतिज ऊर्जा कमी होत जाते व स्थितिज ऊर्जा वाढत जाते.
(3) गतिज ऊर्जा व स्थितिज ऊर्जा दोन्ही वाढतात.
(4) गतिज ऊर्जा व स्थितिज ऊर्जा दोन्ही कमी होत जातात.

When body is thrown in upward direction then :
(1) Kinetic energy goes on increasing and simultaneously potential energy decreases.
(2) Kinetic energy goes on decreasing and simultaneously potential energy increases.
(3) Kinetic energy and potential energy both increase.
(4) Kinetic energy and potential energy decrease.

---

31. कोणता धातू लोखंडाचे गंजणे रोखतो ?
(1) तांबे (2) ॲल्युमिनिअम (3) सिल्वर (4) जस्त

Which metal prevents the rusting of iron ?
(1) Copper (2) Aluminium (3) Silver (4) Zinc

---

32. कांदे, बटाटे यांना कोंब फुटू नयेत यासाठी कोणत्या किरणांचा मारा करतात ?
(1) अल्फा (2) बीटा (3) गॅमा (4) यु.व्ही.

Which radiations are used to prevent sprouting of onions or potatoes ?
(1) Alpha (2) Beta (3) Gamma (4) U.V.

---

33. खालीलपैकी जीवाश्म इंधन कोणते ?
(1) पेट्रोलिअम (2) मेण (3) बायोडिझेल (4) लाकूड

Which of the following is a fossil fuel ?
(1) Petroleum (2) Wax (3) Biodiesel (4) Wood

---

34. DOTS हा उपचार कोणत्या रुग्णांसाठी आहे ?
(1) पोलिओ (2) एडस् (3) हेपॅटिटिस (4) क्षय

To which patients is DOTS treatment given ?
(1) Polio (2) AIDS (3) Hepatitis (4) Tuberculosis

---

35. किटकनाशक आणि रोगनाशक द्रव्य खालीलपैकी कोणत्या वनस्पतीपासून मिळविता येते ?
(1) कडूलिंब (2) जॅट्रोफा (3) बेशरम (4) वरील सर्व

From which botanical species pesticides for the control of pests and diseases be obtained ?
(1) Neem (2) Jatropha (3) Ipomoea (4) All the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

36. ''प्रत्येक क्रियेकरता तेव्हढीच व विरूद्ध प्रतिक्रिया असते''. हा कोणता सिद्धान्त/नियम आहे ?

(1) बॉइल्स्चा नियम (2) आर्किमिडिजचा सिद्धांत
(3) न्यूटनचा गतीचा दुसरा नियम (4) यापैकी कोणताही नाही

"To every action there is an equal and opposite reaction". Which law is this ?

(1) Boyle's Law (2) Archimedes' Principle
(3) Newton's II law of motion (4) None of the above

37. यू डी कोलोन वापरल्याने आपणास हायसे कां वाटते ?

(1) बाष्पीभवनाने गारवा मिळतो
(2) ते कापलेला भाग बरा करते
(3) ते माश्यांना त्वचेवर बसू देत नाही
(4) वरीलपैकी काहीही नाही

Why do we feel good after applying eau - de - cologne ?

(1) Evaporation brings in cooling effect
(2) The cut gets heeled
(3) It does not allow flies to sit on the surface
(4) None of the above

38. खाली काही अन्ननाशक प्रक्रिया दिल्या आहेत.

(a) मांसाची चव बिघडणे.
(b) केळ्याची साल काळी पडणे.
(c) साठवण केल्यावर द्राक्षाची चव जाणे.

या सर्व अन्ननाशक प्रक्रियांना जबाबदार घटक कोणता आहे ?

(1) अंतर्घटक (2) सूक्ष्मजीवांची वाढ (3) विकारात्मक (4) ऑक्सिडीकरण

The following are some examples of food spoilage :

(a) Meat becomes unpalatable.
(b) Blackening of banana skin.
(c) On storage, grapes lose their taste.

Which of the following factors is responsible for all these spoilages ?

(1) Instrinsic (2) Microbial growth (3) Enzymatic (4) Oxidation

39. जेंव्हा द्रावणाचे pH मूल्य 7 असते तेंव्हा द्रावण हे कसे असते ?

(1) आम्लधर्मीय असते (2) आम्लारी धर्मीय असते
(3) उदासीन असते (4) संमिश्र असते

When pH value of a solution is 7 then what is the nature of that solution ?

(1) Acidic (2) Alkaline
(3) Neutral (4) Mixture

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

40. आकाश निळे दिसण्यामागचे कारण कोणते ?

(1) ते खरोखर निळे आहे.

(2) वातावरण अन्य रंगांपेक्षा निळ्या रंगाचे विकिरण जास्त करते.

(3) सर्व रंगांचे व्यतिकरण होऊन निळा रंग मिळतो.

(4) श्वेत प्रकाशात निळा रंग जास्त प्रभावी वाटतो.

Why does sky appear blue ?

(1) It is actually blue.

(2) The atmosphere scatters blue colour more than the other colours.

(3) All colours interfere to produce blue.

(4) In white light the blue component dominates.

---

41. सायमन कमिशनची स्थापना कशाकरता करण्यात आली होती ?

(1) मोंटेग्यू-चेम्सफोर्ड कायद्याने केलेल्या सुधारणांचे मूल्यमापन करण्यासाठी

(2) मिंटो मोर्ले कायद्याने केलेल्या सुधारणांचे मूल्यमापन करण्यासाठी

(3) पुणे कराराच्या प्रभावाचे मूल्यमापन करण्यासाठी

(4) वरीलपैकी कशासाठीही नाही.

What was the Simon Commission appointed for ?

(1) for evaluating implementation of the Montague Chelmsford Act

(2) for evaluating implementation of the Minto Morley Act

(3) for evaluating impact of the Poona Pact

(4) None of the above

---

42. मुडिमन समिती का नेमण्यात आली होती ?

(1) इ.स. 1919 च्या कायद्याची चौकशी करण्यासाठी.

(2) इ.स. 1909 च्या कायद्याची चौकशी करण्यासाठी.

(3) द्विदल राज्यपद्धतीच्या चौकशीसाठी

(4) जालियनवाला बाग हत्याकांडाची चौकशी करण्यासाठी.

What was the Mudiman Committee appointed for ?

(1) Enquiry about the Act, 1919

(2) Enquiry about the Act, 1909

(3) Enquiry about the Dyarchy

(4) Enquiry about the Jallianwala Bagh Tragedy

---

43. महात्मा गांधींच्या नेतृत्वाखाली शेतकऱ्यांनी 1918 मध्ये 'सारा बंदी' ची चळवळ कोणत्या जिल्ह्यात सुरु केली ?

(1) गोरखपूर (2) सोलापूर (3) खेडा (4) पुणे

In which district in 1918 the peasants started no tax movement under the leadership of Mahatma Gandhi ?

(1) Gorakhpur (2) Solapur (3) Kheda (4) Pune

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

44. डॉ. आंबेडकरांचे कोणते लिखाण **नाही** ?
(1) दि प्रॉब्लेम ऑफ रूपी.
(2) रिडल्स् इन हिंदूइझम
(3) गांधी अँड दि फायनांशियल थॉटस् ऑन लिंग्युइस्टिक स्टेट
(4) वरील एकही पर्याय बरोबर नाही

What has Dr. Ambedkar **not** authored ?
(1) The Problem of Rupee
(2) Riddles in Hinduism
(3) Gandhi and the Financial thoughts on linguistic state
(4) None of the above options is correct.

---

45. गो. ग. आगकरांच्या बाबतीत कोणते विधान **खरे** आहे ?
(a) त्यांच्यावर चिपळूणकरांचा प्रभाव होता.
(b) टिळकांशी सामाजिक सुधारणांवर झालेल्या मतभेदामुळे त्यांनी केसरीचा राजीनामा दिला.
(c) त्यांनी शेक्सपिअरच्या हॅम्लेटचे मराठीत भाषांतर केले.
(d) ते देव न मानणाऱ्यांपैकी होते

(1) (a), (b) व (c) (2) (b), (c) व (d)
(3) वरील सर्व (4) वरीलपैकी एकही नाही

Which statements are **true** about G. G. Agarkar ?
(a) He was influenced by Chiplunkar
(b) He left Kesari as he developed differences with Tilak on Social Reforms
(c) He translated Shakespeare's Hamlet into Marathi
(d) He was an atheist

(1) (a), (b) & (c) (2) (b), (c) & (d)
(3) All the above (4) None of the above

---

46. कोणत्या देशातील प्रतिक्रियेमुळे भारतात खिलाफत चळवळ सुरु झाली ?
(1) इंग्लंड (2) जर्मनी (3) ब्रह्मदेश (4) तुर्कस्तान

As a result of the reaction in which country was the Khilafat movement started in India ?
(1) England (2) Germany (3) Brahmadesh (4) Turkastan

---

47. 1902 मध्ये सरकारी नोकऱ्यात मागासवर्गीयांसाठी जागा राखून ठेवण्याचा क्रांतिकारी निर्णय कोणी घेतला ?
(1) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर (2) महात्मा गांधी
(3) आर. डी. कर्वे (4) छत्रपती शाहू महाराज

Who took the revolutionary decision in 1902 to keep the vacancies reserved for the backward classes in Government jobs ?
(1) Dr. Babasaheb Ambedkar (2) Mahatma Gandhi
(3) R. D. Karve (4) Chhatrapati Shahu Maharaj

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

48. प्रार्थना समाजाबाबत कोणत्या बाबी **बरोबर** आहेत ?

(a) प्रार्थना समाजाची स्थापना तर्खडकर बंधूंनी केली.

(b) समाजाने सुबोध पत्रिका मुखपत्र चालवले.

(c) वारसा भागवत धर्मातून घेतल्याचे मानतो.

(d) हिन्दूत्वाचा प्रगतीच्या प्रवृत्तीशी मेळ घातला.

(1) (a), (b), (c) (2) (a), (b), (d)

(3) (b), (c), (d) (4) (a), (b), (c), (d)

What is **true** about Prarthana Samaj ?

(a) It was founded by Tarkhadkar brothers.

(b) Subodh Patrika was it's mouth piece.

(c) Has roots in Bhagwat Dharma.

(d) Brought along progressive attitudes in Hinduism.

(1) (a), (b), (c) (2) (a), (b), (d)

(3) (b), (c), (d) (4) (a), (b), (c), (d)

---

49. घटनांचा कालानुक्रमाने क्रम लावा.

(a) स्वदेशी चळवळ (b) खिलाफत चळवळ

(c) सविनय कायदेभंग चळवळ (d) चलेजाव चळवळ

(1) (b), (a), (d), (c) (2) (b), (c), (d), (a)

(3) (d), (b), (a), (c) (4) (a), (b), (c), (d)

Arrange chronologically :

(a) Swadeshi Movement (b) Khilafat Movement

(c) Civil Disobedience Movement (d) Quit India Movement

(1) (b), (a), (d), (c) (2) (b), (c), (d), (a)

(3) (d), (b), (a), (c) (4) (a), (b), (c), (d)

---

50. लॉर्ड मिंटो यांच्या प्रोत्साहनामुळे कोणती संघटना 1906 मध्ये स्थापन झाली ?

(1) राष्ट्रीय काँग्रेस (2) सार्वजनिक सभा

(3) मुस्लिम लिग (4) आझाद हिंद सेना

Which organisation was founded in 1906 with the encouragement of Lord Minto ?

(1) National Congress (2) Sarvajanik Sabha

(3) Muslim League (4) Azad Hind Sena

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

51. स्वतंत्र मजूर पक्षाबाबत काय **खरे** नाही ?

(a) तो डॉ. आंबेडकरांनी स्थापन केला.

(b) 'जनता' या पक्षाचे मुखपत्र होते.

(c) काबाडकष्ट करणाऱ्यांचे हित पक्षाने जोपासले.

(d) पक्षाने 1937 च्या निवडणुका लढविल्या.

(e) पक्ष अखिल भारतीय शेड्यूल्ड कास्ट फेडरेशन मध्ये विलीन झाला.

(1) (b) (2) (c) (3) (d) (4) (e)

What is **not** true of Swatantra Labour Party ?

(a) It was established by Dr. Ambedkar

(b) 'Janta' was its mouth piece.

(c) Interests of the labourers was its agenda

(d) The party contested 1937 elections

(e) It merged into All India Scheduled Caste Federation.

(1) (b) (2) (c) (3) (d) (4) (e)

---

52. सायमन कमिशनने कोणत्या शिफारशी केल्या होत्या ?

(1) एकूण लोकसंख्येच्या 10 ते 15 टक्के लोकांना मताधिकार मिळावा.

(2) केन्द्रात द्विदल शासनपद्धतीचा स्वीकार करु नये.

(3) प्रांतामधील द्विदल शासनपद्धती रद्द करण्यात यावी.

(4) वरीलपैकी सर्व.

What was the recommendation of the Simon Commission ?

(1) Out of the total population of India 10 - 15% should have the right to vote.

(2) There should be no Dyarchy in the Central Legislative Assembly.

(3) Dyarchy be discontinued in the provinces

(4) All of these

---

53. ब्राम्हणेतर व सत्यशोधक चळवळीतील फरक कोणता ?

(a) ब्राम्हणेतर राजकीय तर सत्यशोधक सामाजिक व धार्मिक चळवळ होती.

(b) ब्राम्हणेतरमध्ये मराठा तर सत्यशोधकमध्ये माळी जातीचे वर्चस्व होते.

(c) ब्राम्हणेतर, दिनकर जवळकर व इतरांच्या तर सत्यशोधक, महात्मा फुलेंच्या विचारांवर आधारित होती.

(1) (a) व (b) (2) (a) व (c) (3) (b) व (c) (4) (a), (b) व (c)

Differentiate between Non-Brahmin and Satyashodhak movements.

(a) Non-Brahmin was political while Satyashodhak was a social and religious movement.

(b) Non-Brahmin movement was dominated by Marathas while Satyashodhak was dominated by Malis

(c) Non-Brahmin was based on thoughts of Dinkar Javalkar and others, while Satyashodhak was based on thoughts of Mahatma Phule

(1) (a) & (b) (2) (a) & (c) (3) (b) & (c) (4) (a), (b) & (c)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

54. शाहू महाराजांनी काय केले **नाही** ?

(a) प्राथमिक शिक्षण सक्तीने करण्यास जाहीरनामा.

(b) शिक्षणात स्त्रियांना फी माफी.

(c) प्रथम सहाय्य करून नंतर क्रांतिकारकांना उघड मदत केली नाही.

(1) (a) (2) (b)

(3) (c) (4) वरीलपैकी कोणताही पर्याय योग्य नाही

What can **not** be attributed to Shahu Maharaj ?

(a) Issued proclamation for compulsory Primary Education.

(b) Announced fee relaxation to women in Educational institutions.

(c) Did not help openly the freedom fighters later though initially he did help.

(1) (a) (2) (b)

(3) (c) (4) None of the above options is correct

---

55. बिहारमधील चंपारण्य येथील सत्याग्रह कोणत्या पिकाशी निगडीत होता ?

(1) भात (2) ज्यूट (3) नीळ (4) ऊस

With which crop was the Champaran Satyagraha related ?

(1) rice (2) jute (3) indigo (4) sugar cane

---

56. सन 1942 ची चळवळ अयशस्वी कां झाली ?

(a) ब्रिटीश सरकारपुढे निशस्त्र लोकांचा निभाव लागणे कठीण होते.

(b) चळवळीपूर्वीच सरकारने गांधींना अटक केली.

(c) सरकारी नोकरीत असलेल्यांनी चळवळीत भाग घेतला नाही

(d) मुस्लीम लीगने चळवळीस पाठिंबा दिला नाही

(1) (a), (b) व (c) (2) (b), (c) व (d)

(3) (b) व (c) (4) (a), (b), (c) व (d)

Why was 1942 movement unsuccessful ?

(a) Unarmed people could not succeed against the British Government.

(b) Gandhi was arrested prior to the movement

(c) Those in service did not join the movement

(d) Muslim league did not support the movement

(1) (a), (b) & (c) (2) (b), (c) & (d)

(3) (b) & (c) (4) (a), (b), (c) & (d)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

57. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांना कोणत्या विद्यापीठाने पी.एच्.डी. प्रदान केली ?

(1) लंडन स्कूल ऑफ इकॉनॉमिक्स (2) बोस्टन विद्यापीठ
(3) कोलंबिया विद्यापीठ (4) केंब्रिज विद्यापीठ

Which university bestowed Ph.D. on Dr. Babasaheb Ambedkar ?

(1) London School of Economics (2) Boston University
(3) Columbia University (4) Cambridge University

---

58. आधुनिक भारतातील स्त्री शिक्षणाचे जनक कोणाला म्हणतात ?

(1) सावित्रीबाई फुले (2) वि. रा. शिंदे
(3) लोकमान्य टिळक (4) महात्मा ज्योतिबा फुले

Who is called as the pioneer of women's education of Modern India ?

(1) Savitribai Phule (2) V. R. Shinde
(3) Lokmanya Tilak (4) Mahatma Jyotiba Phule

---

59. पुणे कराराबाबत कोणती विधाने **बरोबर** आहेत ?

(a) बाबासाहेब आंबेडकर व महात्मा गांधी यांच्यात तो झाला.
(b) आंबेडकरांची स्वतंत्र मतदार संघाची मागणी मान्य झाली.
(c) अस्पृश्यांसाठी राखीव जागा देण्यात आल्या.

(1) (a), (b) (2) (a), (c)
(3) (b), (c) (4) वरील तिन्हीं

Which statements about Pune pact are **correct** ?

(a) It was signed between Dr. Babasaheb Ambedkar and Mahatma Gandhi.
(b) The demand for independent constituencies as suggested by Dr. Ambedkar was accepted.
(c) Constituencies were reserved for lower castes.

(1) (a), (b) (2) (a) , (c)
(3) (b), (c) (4) all the three above

---

60. अमेरिका व कॅनडा स्थित भारतीयांनी कोणती संघटना स्थापन केली ?

(1) इंडिया हाऊस (2) गदर
(3) हिंदुस्थान सोशॅलिस्ट रिपब्लिकन आर्मी (4) मित्रमेळा

Which organisation was established by the Indians living in America and Canada ?

(1) India House (2) Gadar
(3) Hindustan Socialist Republican Army (4) Mitramela

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

61. स्वामी दयानंदांच्या आर्य समाजाचे वर्णन 'लढाऊ हिंदु धर्म' (Aggressive Hinduism) असे कोणी केले ?

(1) सरोजिनी नायडू (2) भगिनी निवेदिता

(3) ॲनी बेझंट (4) वरील सर्व

Who described Dayanand Saraswati's Arya Samaj as "Aggressive Hinduism" ?

(1) Sarojini Naidu (2) Bhagini Nivedita

(3) Annie Beasant (4) All of these

---

62. क्रिप्स योजना काँग्रेसने का नाकारली ?

(1) मुस्लिम लीगने क्रिप्स मिशनला पाठींबा दिला होता.

(2) भारतातील कोणताही राजकीय पक्ष क्रिप्स योजनेबाबत समाधानी नव्हता.

(3) क्रिप्स योजनेत पाकिस्तान निर्मितीचा समावेश होता.

(4) वरीलपैकी कोणताही पर्याय योग्य नाही.

Why did the Congress reject the Cripps plan ?

(1) Muslim League supported the Cripps mission.

(2) No political party in India was satisfied with it.

(3) These proposals included creation of Pakistan.

(4) None of the above options is correct.

---

63. 1857 च्या उठावास काय कारणीभूत झाले ?

(a) डलहौसीचे आक्रमक धोरण (b) सामाजिक व धार्मिक जीवनातील हस्तक्षेप

(c) सैनिकांतील असंतोष (d) कंपनी काळातील राज्यविस्तार

(1) (a) व (b) (2) (b) व (c) (3) (a), (b) व (c) (4) (a), (b), (c) व (d)

What led to the revolt of 1857 ?

(a) Dalhousie's aggressive policy

(b) Interference in social and religious life

(c) Unrest in the sepoys

(d) 'East India Company's extent of power.

(1) (a) & (b) (2) (b) & (c) (3) (a) , (b), & (c) (4) (a), (b), (c) & (d)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

64. 1920 च्या असहकार चळवळीला काय प्रेरक होते ?

(a) पहिल्या महायुद्धाने वाढलेली महागाई.

(b) सरकारच्या कायद्याने व्यक्ती व व्यक्तीस्वातंत्र्यावर घातलेल्या मर्यादा.

(c) ब्रिटिशांच्या विरोधातील असंतोष.

(d) खिलाफत प्रश्नामुळे ब्रिटीश विरोधी मुस्लीम समाज.

(1) (a), (b) (2) (b), (c) (3) (a), (b), (c) (4) (a), (b), (c), (d)

What fuelled the 1920 Non Cooperation Movement ?

(a) Rise in prices/inflation due to World War I.

(b) Limitation imposed by law on personal independence.

(c) Discontent against British.

(d) Muslim Opposition to the British due to Khilafat issue.

(1) (a), (b) (2) (b), (c) (3) (a), (b), (c) (4) (a), (b), (c), (d)

---

65. भारतमंत्र्याचा पगार इंग्लडच्या तिजोरीतून देण्याची तरतूद कोणत्या सुधारणा कायद्यात करण्यात आली ?

(1) 1892 चा कायदा (2) 1909 चा कायदा

(3) 1919 चा कायदा (4) 1935 चा कायदा

In which Reformation Act was a provision for the payment of salary of the Secretary of State for India from British revenues made ?

(1) Act of 1892 (2) Act of 1909

(3) Act of 1919 (4) Act of 1935

---

66. लॉर्ड कर्झनने बंगालची फाळणी कशासाठी केली ?

(a) प्रशासनाच्या सोयीसाठी

(b) राष्ट्रीय चळवळ दडपण्यासाठी

(c) अन्य भाषिक प्रदेश (बिहार, ओरिसा) वेगळा काढण्यासाठी

(1) (a), (b) (2) (b), (c) (3) (a), (c) (4) (a), (b), (c)

For what did Lord Curzon partition Bengal ?

(a) Administrative convenience

(b) To curb nationalist movement

(c) To separate other linguistic areas. (Bihar, Orissa)

(1) (a), (b) (2) (b), (c) (3) (a), (c) (4) (a), (b), (c)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

67. आझाद हिंद सेनेची स्थापना सुलभ कशाने झाली ?

(1) दुसऱ्या महायुद्धात ब्रिटिश संकटात सापडल्याने

(2) पहिल्या महायुद्धातील ब्रिटीशांचा प्रभाव

(3) बंगालची फाळणी

(4) वरीलपैकी एकही नाही

What facilitated establishment of Azad Hind Sena ?

(1) The precarious situation of the British in the Second World War

(2) The influence of the British in the First World War

(3) Partition of Bengal

(4) None of the above

---

68. जोतिबा फुलेंबाबत काय **खरे** नाही ?

(a) जोतिबांच्या यात्रेदिवशी जन्म म्हणून नांव जोतिबा.

(b) आजोबांचा फुलांचा व्यवसाय म्हणून आडनांव फुले.

(c) राइटस् ऑफ मॅन या थॉमस पेनच्या ग्रंथाचा त्यांच्यावर प्रभाव होता.

(d) विष्णूशास्त्री चिपळूणकर त्यांचे टीकाकार होते

(e) त्यांना मराठी, इंग्रजी, उर्दू, कन्नड, तामीळ, गुजराती भाषा येत

(f) विद्येविना अनर्थ हे त्यांनी प्रामुख्याने जाणले.

(1) (a) व (b) (2) (b) व (d)

(3) (e) व (f) (4) सर्व विधाने खरी आहेत.

Which statements regarding Jotiba Phule are **incorrect** ?

(a) Named Jotiba as he was born on Jotiba Procession day.

(b) His surname "Phule" was drawn from the profession of his grand father.

(c) Thomas Pen's "Rights of Man" had profound impact on him

(d) Vishnushastri Chiplunkar was his critique

(e) He knew Marathi, English, Urdu, Kannada, Tamil, Gujrati languages.

(f) "Lack of Education is the root cause of all the trouble" he firmly believed in.

(1) (a) & (b) (2) (b) & (d)

(3) (e) & (f) (4) All the statements are correct

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

69. काँग्रेसने सायमन कमिशनचा निषेध कां केला ?

(1) काँग्रेसला सुधारणा समितीत प्रतिनिधित्व नव्हते

(2) मुस्लिम लीगला प्रतिनिधित्व होते

(3) संपूर्ण स्वातंत्र्य दिले गेले नव्हते

(4) ब्रिटिशांनी ''तोडा/फोडा व राज्य करा'' नीती वापरली

Why did Congress boycott Simon Commission ?

(1) Congress was not represented in the reforms committee.

(2) Muslim league was represented in it.

(3) Complete independence was not granted

(4) The British had adopted the policy of divide & rule

---

70. संपूर्ण स्वराज्याचा ठराव राष्ट्रीय सभेच्या कुठल्या अधिवेशनात संमत करण्यात आला ?

(1) लखनौ (2) मुंबई (3) लाहोर (4) सुरत

In which National Congress session was the resolution of Complete Independence passed ?

(1) Lucknow (2) Mumbai (3) Lahore (4) Surat

---

71. जे. एस. मिल व एच. स्पेन्सर यांच्या लिखाणाने प्रभावित झालेले समाज सुधारक कोण ?

(1) महात्मा फुले (2) महर्षी कर्वे

(3) गोपाळ गणेश आगरकर (4) न्यायमूर्ती रानडे

Which Social Reformer was inspired by the writings of J. S. Mill and H. Spencer ?

(1) Mahatma Phule (2) Maharshi Karve

(3) Gopal Ganesh Agarkar (4) Justice Ranade

---

72. वैयक्तिक सत्याग्रहात काय आग्रह धरला जात होता ?

(1) दुसऱ्या महायुद्धात सामील होण्याचा (2) दुसऱ्या महायुद्धात सामील न होण्याचा

(3) परदेशी वस्तूंचा बहिष्कार (4) उपरोक्त कशाचाही नाही.

Individual Civil Disobedience movement extorted people to :

(1) Join the Second World War (2) Not to join the Second World War

(3) Boycott foreign goods (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

73. गोपाळ गणेश आगरकरांचा कशावर विश्वास नव्हता व म्हणून त्यांनी त्या विरोधात कार्य केले ?

(a) पुनर्जन्म (b) जाती व्यवस्था

(c) बालविवाह (d) अस्पृश्यता

(1) (b), (c) (2) (b) , (d) (3) (b) , (c), (d) (4) वरील सर्व

What Gopal Ganesh Agarkar did not believe in and therefore worked against ?

(a) Rebirth (b) Caste system

(c) Child marriage (d) Untouchability

(1) (b), (c) (2) (b) , (d) (3) (b) , (c), (d) (4) All the above

---

74. धों.के. कर्वे यांचेबाबत काय **खरे** आहे ?

(a) त्यांनी फर्ग्युसन कॉलेजची स्थापना केली.

(b) त्यांनी एस. एन. डी. टी. महिला विद्यापिठाची स्थापना केली.

(c) त्यांनी विधवेशी विवाह केला.

(d) त्यांनी समता संघाची स्थापना केली.

(e) त्यांना महाराष्ट्राचे मार्टिन ल्यूथर किंग म्हणून ओळखतात.

(f) त्यांना भारतरत्न किताब बहाल करण्यात आला

(1) (a), (b), (c), (d) (2) (b), (c), (d), (f)

(3) (a), (b), (e), (f) (4) (c), (d), (e), (f)

What is **true** of D. K. Karve ?

(a) He established Fergusson College

(b) He established S. N. D. T. Womens University.

(c) He married a widow.

(d) He established Samta Sangh.

(e) He is known as Maharashtra's Martin Luther King.

(f) He was awarded Bharat Ratna

(1) (a), (b), (c), (d) (2) (b), (c), (d), (f)

(3) (a), (b), (e), (f) (4) (c), (d), (e), (f)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

75. स्वराज पार्टीचे प्रमुख उद्दिष्ट काय होते ?

(a) कायदे मंडळात प्रवेश

(b) इंग्रजांनी स्थापन केलेल्या संस्थांचा बहिष्कार

(c) वैधानिक विरोध

(1) (a) (2) (a) , (b) (3) (b) , (c) (4) (c)

What was the chief objective of the Swaraj Party ?

(a) Council Entry

(b) Boycott of the institutions established by the British

(c) Constitutional Opposition

(1) (a) (2) (a), (b) (3) (b) , (c) (4) (c)

---

76. 'मीठ सत्याग्रहा' चे अंतिम उद्दिष्ट काय होते ?

(1) मीठ कायदा खारीज करणे (2) सर्वसामान्यांना आर्थिक विवंचनेतून सोडविणे

(3) पूर्ण स्वराज (4) वरीलपैकी काहीही नाही

What was the ultimate objective of the "Salt Satyagraha" ?

(1) Repeal of Salt Laws (2) Economic relief to common people

(3) Poorna Swaraj (4) None of the above

---

77. 1920 मध्ये माणगाव येथे 'अस्पृश्यांची परिषद' कोणी भरविली ?

(1) महात्मा गांधी (2) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

(3) छत्रपती शाहू महाराज (4) वि. रा. शिंदे

Who organised the 'Conference of Untouchables' in 1920 at Mangaon ?

(1) Mahatma Gandhi (2) Dr. Babasaheb Ambedkar

(3) Chhatrapati Shahu Maharaj (4) V. R. Shinde

---

78. गांधीजींनी ''सत्याग्रह सभा'' कशाच्या विरोधात सुरु केली ?

(1) मीठ कायदा (2) रौलेट कायदा

(3) भारत सरकारचा 1919 चा कायदा (4) जालीयनवाला बाग हत्याकांड

In protest of what Gandhiji started "Satyagraha Sabha" ?

(1) Salt Law (2) Rowlatt Act

(3) Govt. of India's Act 1919 (4) Jaliyanwala Bagh massare

---

79. महाराष्ट्राचे आद्य समाजसुधारक कोणाला म्हणतात ?

(1) छ. शाहू महाराज (2) महात्मा ज्योतिबा फुले

(3) अण्णा हजारे (4) ना. ग. गोरे

Who is called the first social reformer of Maharashtra ?

(1) Chhatrapati Shahu Maharaj (2) Mahatma Jyotiba Phule

(3) Anna Hajare (4) N. G. Gore

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

80. पंडिता रमाबाईंबद्दल कोणती विधाने **बरोबर** आहेत ?

(a) त्या संस्कृत भाषेत निष्णात होत्या.

(b) त्या वेदांवर प्रवचन देत

(c) त्यांनी ख्रिश्चन धर्माचा स्वीकार केला.

(1) (a) (2) (a), (b) (3) (a), (b), (c) (4) कोणतेही नाही.

Which of the following statements are **correct** regarding Pandita Ramabai ?

(a) she was a Sanskrit scholar.

(b) she gave discourses on Vedas.

(c) she adopted Christian religion.

(1) (a) (2) (a), (b) (3) (a), (b), (c) (4) None

---

81. भारतात दगडी कोळसा वापरुन किती टक्के ऊर्जा प्राप्त केली जाते ?

(1) 67% (2) 50% (3) 20% (4) 17%

How much percentage of energy is produced in India by using Coal ?

(1) 67% (2) 50% (3) 20% (4) 17%

---

82. खालीलपैकी कोणते अभयारण्य गव्याकरता प्रसिद्ध आहे ?

(1) सागरेश्वर - सांगली (2) मेळघाट - अमरावती

(3) राधानगरी - कोल्हापूर (4) तानसा - ठाणे

Which of the following wild life Sanctuaries is known for Bisons ?

(1) Sagareshwar - Sangli (2) Melghat - Amaravati

(3) Radhanagari - Kolhapur (4) Tansa - Thane

---

83. खालीलपैकी कोणता गरम पाण्याचा झरा रत्नागिरीत स्थित **नाही** ?

(1) वज्रेश्वरी (2) राजवाडी (3) आसवली (4) उन्हेरे

Which of the following hot water springs is **not** located in Ratnagiri ?

(1) Vajreshwari (2) Rajwadi (3) Asawali (4) Unhere

---

84. जोगेश्वरी लेणी कोणत्या जिल्ह्यात स्थित आहेत ?

(1) मुंबई उपनगर (2) कोल्हापूर

(3) अमरावती (4) औरंगाबाद

In which district are the Jogeshwari Caves located ?

(1) Mumbai Suburban (2) Kolhapur

(3) Amravati (4) Aurangabad

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

85. तांबडा समुद्र व भूमध्यसागर कोणत्या कालव्याने जोडला गेला आहे ?

(1) सुएझ (2) पनामा
(3) इंदिरा गांधी (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Red sea and the mediterranean sea are connected by which canal ?

(1) Suez (2) Panama
(3) Indira Gandhi (4) None of the above

---

86. 'यशवंत पंचायत राज अभियान' पुरस्कारांतर्गत, तृतीय क्रमांकाचे ₹ 10 लाखाचे पारितोषिक पटकवणारा पूर्व महाराष्ट्रातील जिल्हा कोणता ?

(1) अमरावती (2) गडचिरोली (3) चंद्रपूर (4) गोंदिया

Which is the district in Eastern Maharashtra, that has been awarded the third 'Yashwant Panchayat Raj Abhiyan' Puraskar of ₹ 10 lakh rupees ?

(1) Amravati (2) Gadchiroli (3) Chandrapur (4) Gondia

---

87. सदाहरित वने महाराष्ट्रात प्रामुख्याने कोणत्या भागात आढळतात ?

(1) 3000 मिमी पेक्षा जास्त पर्जन्याचे प्रदेश (2) 1000 मिमी इतक्या पर्जन्याचे प्रदेश
(3) 600 मिमी इतक्या पर्जन्याचे प्रदेश (4) 600 मिमी पेक्षा कमी पर्जन्याचे प्रदेश

Where are the Evergreen Forests found in Maharashtra ?

(1) 3000 mm and more rainfall region (2) 1000 mm rainfall region
(3) 600 mm rainfall region (4) Less than 600 mm rainfall region

---

88. खालीलपैकी कोणत्या रेखावृत्तांच्या दरम्यान भारताचे स्थान आहे ?

(1) 36° 07' ते 97° 25' पश्चिम (2) 08° 04' ते 37° 06' पूर्व
(3) 08° 04' ते 37° 06' उत्तर (4) 68° 07' ते 97° 25' पूर्व

Between which of the following longitudes is India located ?

(1) 36° 07' to 97° 25' West (2) 08° 04' to 37° 06' East
(3) 08° 04' to 37° 06' North (4) 68° 07' to 97° 25' East

---

89. सुसुत्रता व व्यवस्थापन याकरिता भारतीय रेल्वेचे किती विभाग केलेले आहेत ?

(1) 12 (2) 16 (3) 08 (4) 10

For coordination and management, Indian Railways have been divided in to how many divisions ?

(1) 12 (2) 16 (3) 08 (4) 10

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

90. नवव्या पंचवार्षिक योजनेमध्ये कोणत्या उद्दिष्टाला अग्रक्रम देण्यात आला होता ?
(1) समाजवादी समाजरचना
(2) आत्मनिर्भरता
(3) समताधिष्ठित न्यायासह विकास
(4) प्रादेशिक समतोल

Which objective was given top priority in the Ninth Five Year Plan ?
(1) Socialistic Pattern of Society
(2) Self reliance
(3) Growth with social justice and equality
(4) Regional balance

---

91. कोणत्या पंचवार्षिक योजनेच्या काळात विकास प्रकल्पाची साधनसामुग्री संरक्षण क्षेत्राकडे वळविणे भाग पडले ?
(1) पहिली पंचवार्षिक योजना (2) दुसरी पंचवार्षिक योजना
(3) तिसरी पंचवार्षिक योजना (4) पाचवी पंचवार्षिक योजना

In which five year plan period the resources of development sector had to be diverted to the Defence Sector ?
(1) First five year plan (2) Second five year plan
(3) Third five year plan (4) Fifth five year plan

---

92. खालीलपैकी कोणत्या ठिकाणी अणुऊर्जा प्रकल्प स्थापित **नाही** ?
(1) कुंदनकुलम (2) कल्पक्कम (3) रावत भट्टा (4) नैवेली

Which of the following places does **not** have a Neuclear Power Plant ?
(1) Kundan Kulam (2) Kalpakkam (3) Ravat Bhata (4) Neyveli

---

93. 2011 च्या जनगणनेच्या आधारे कोणते राज्य भारतात टक्केवारीने सर्वात जास्त शहरी लोकसंख्या असलेले राज्य आहे ?
(1) गोवा (2) मिझोरम (3) तामिळनाडू (4) केरळ

Which is the most urbanised state in percentage of population as per the 2011 census ?
(1) Goa (2) Mizoram (3) Tamilnadu (4) Kerala

---

94. खालीलपैकी कोणता किनारा भारताच्या पूर्व किनाऱ्याचा भाग आहे ?
(1) कोंकण किनारा (2) मलबार किनारा
(3) कोरोमंडल किनारा (4) दक्षिण किनारा

Which of the following is a part of the Indian eastern coast ?
(1) Konkan Coast (2) Malabar Coast
(3) Coromandal Coast (4) Southern Coast

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

95. महाराष्ट्रातील मासेमारीबद्दल काय खरे **नाही** ?

(a) महाराष्ट्रात मासेमारीसाठी 75000 पेक्षा अधिक चौ.कि.मि. क्षेत्र उपयुक्त आहे.

(b) महाराष्ट्रात मासेमारी खाऱ्या, निमखाऱ्या व गोड्या पाण्यावर चालते.

(c) अधिक मासेमारी गोड्या पाण्यावर चालते.

(d) सुमारे अर्धे पकडलेले मासे सुकविले जातात.

(e) तीव्र उन्हाळ्यात मासेमारी बंद असते.

(1) (a), (b) (2) (c), (d) (3) (c), (e) (4) (a), (d)

What is **not** true of fishing in Maharashtra ?

(a) More than 75000 sq.kms of area is available for fishing in Maharashtra.

(b) Fishing in Maharashtra is on marine, estuarine and fresh water.

(c) More fishing is done on fresh water.

(d) Almost half the fish collected is dried.

(e) Fishing is closed in severe summer.

(1) (a), (b) (2) (c), (d) (3) (c), (e) (4) (a), (d)

96. **जोड्या लावा :**

(a)	आपटा	(i)	पेपर
(b)	पळस	(ii)	काथ
(c)	खैर	(iii)	रंग
(d)	बांबू	(iv)	बिडी

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(iii)	(i)	(ii)
(3)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(4)	(iv)	(i)	(iv)	(iii)

Match the following :

(a)	Apta	(i)	Paper
(b)	Palas	(ii)	Catcehu
(c)	Khair	(iii)	Colour
(d)	Bamboo	(iv)	Beedi

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(iii)	(i)	(ii)
(3)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(4)	(iv)	(i)	(iv)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

97. 2005 मध्ये महानिर्मिती, महावहन आणि महावितरण या तीन कंपन्या _____ मधुन तयार करण्यात आल्या आहेत.

(1) एम.एस.इ.बी. महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ.

(2) एम.पी.सी.बी. महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ.

(3) एम.एस.एस.आय.डी.सी. महाराष्ट्र लघुउद्योग विकास महामंडळ.

(4) एम.एस.आर.टी.सी. महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन मंडळ

Mahanirmiti, Mahavahan and Mahavitaran are three companies carved out of _____ in 2005.

(1) MSEB Maharashtra State Electricity Board.

(2) MPCB Maharashtra Pollution Control Board.

(3) MSSIDC Maharashtra Small Scale Industry Development Corporation.

(4) MSRTC Maharashtra State Road Transport Corporation.

---

98. जोड्या लावा :

	नदी		**उगमस्थान**
(a)	गोदावरी	(i)	महाबळेश्वर
(b)	भीमा	(ii)	त्र्यंबकेश्वर
(c)	कृष्णा	(iii)	गाविलगड
(d)	पूर्णा	(iv)	भीमाशंकर

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)
(2)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)

Match the following :

	River		**Source**
(a)	Godavari	(i)	Mahabaleshwar
(b)	Bhima	(ii)	Tryambakeshwar
(c)	Krishna	(iii)	Gavilgad
(d)	Purna	(iv)	Bhima Shankar

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)
(2)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

99. महाराष्ट्रातील कोणत्या प्रदेशात नैऋत्य मान्सून वाऱ्यांच्या दोन्ही शाखापासून पाऊस मिळतो ?

(1) मराठवाडा (2) कोंकण (3) खानदेश (4) विदर्भ

Which region of Maharashtra receives rainfall from both the branches of North West Monsoons ?

(1) Marathawada (2) Konkan (3) Khandesh (4) Vidarbha

---

100. देशातील पहिली 'संत्रा वायनरी' नागपूर जिल्ह्यातील कोणत्या ठिकाणी प्रस्तावित आहे ?

(1) सावरगाव (2) भिवापूर (3) काटोल (4) नारखेड

Where is first 'Orange Winery' of the country proposed in Nagpur district ?

(1) Savargaon (2) Bhivapur (3) Katol (4) Narkhed

---

101. खालीलपैकी कोणते खनिज लोहखनिज **नाही** ?

(1) हेमेटाईट (2) लिमोनाईट (3) लिग्नाईट (4) मॅग्नेटाईट

Which of the following ores is **not** an iron ore ?

(1) Hematite (2) Limonite (3) Lignite (4) Magnetite

---

102. महाराष्ट्रातील पहिली सैनिक शाळा कोठे सुरु झाली ?

(1) नाशिक (2) पुणे (3) सातारा (4) औरंगाबाद

Where was the first Sainik School started in Maharashtra ?

(1) Nashik (2) Pune (3) Satara (4) Aurangabad

---

103. महाराष्ट्रात जून 2010 पर्यंत किती जलविद्युत प्रकल्प पूर्ण करण्यात आलेले आहेत ?

(1) 50 (2) 60 (3) 48 (4) 25

How many hydroelectric projects have been completed in Maharashtra by June 2010 ?

(1) 50 (2) 60 (3) 48 (4) 25

---

104. महाराष्ट्राच्या नदी प्रणालीबाबत कोणते विधान **चूक** आहे ?

(a) गोदावरी महाराष्ट्राचे सुमारे अर्धे क्षेत्र व्यापते

(b) उत्तरेकडील मोठ्या दोन नद्या महाराष्ट्राबाहेर उगम पावतात

(c) परराज्यातून महाराष्ट्रात येणाऱ्या नद्या पश्चिम वाहिनी नद्या आहेत

(1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही.

Which statement about the river system in Maharashtra is **not** correct ?

(a) Godavari covers almost half the area of Maharashtra.

(b) Two of the northern rivers originate out of Maharashtra.

(c) The rivers coming from outside states are west flowing rivers.

(1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

105. कोंकण रेल्वे प्रकल्प कोणत्या राज्यांच्या सहकार्यातून उभा राहिला ?

(1) महाराष्ट्र, गोवा, कर्नाटक, केरळ

(2) महाराष्ट्र, तामिळनाडू, गोवा, केरळ

(3) महाराष्ट्र, गुजरात, कर्नाटक, केरळ

(4) महाराष्ट्र, कर्नाटक, तामिळनाडू, केरळ

Which states have colloborated to develop Konkan Railway Project ?

(1) Maharashtra, Goa, Karnataka, Kerala

(2) Maharashtra, Tamilnadu, Goa, Kerala

(3) Maharashtra, Gujrat, Karnataka, Kerala

(4) Maharashtra, Karnataka, Tamilnadu, Kerala

---

106. भारतातील दुसऱ्या क्रमांकाची वेगवान रेल्वे गाडी कोणती आहे ?

(1) भोपाळ शताब्दी (2) मुंबई - दिल्ली (राजधानी एक्सप्रेस)

(3) दुरांतो (4) डेक्कन क्वीन

Which is the second fastest train in India ?

(1) Bhopal Shatabdi (2) Mumbai - Delhi (Rajdhani Express)

(3) Duranto (4) Deccan Queen

---

107. भारताच्या राष्ट्रपतींकडून राज्यसभेवर किती सदस्यांची नियुक्ती केली जाऊ शकते ?

(1) 02 (2) 10 (3) 12 (4) 08

How many members can the President of India nominate to the Rajyasabha ?

(1) 02 (2) 10 (3) 12 (4) 08

---

108. जिल्हा परीषदेच्या बैठका वर्षात किती होऊ शकतात ?

(a) हव्या तितक्या वेळा.

(b) वर्षातून जास्तीत जास्त चार वेळा.

(c) दोन बैठकीतील अंतर 3 महिन्यांपेक्षा अधिक नको.

(d) दोन बैठकीतील अंतर 4 महिन्यांपेक्षा अधिक नको.

(1) (a) व (b) (2) (b) व (c) (3) (b) व (d) (4) (a) व (c)

How many meetings can there be of Zilla Parishad in a year ?

(a) As often as necessary.

(b) At the most 4 times a year.

(c) A period of 3 months shall not lapse between two meetings.

(d) A period of 4 months shall not lapse between two meetings.

(1) (a) and (b) (2) (b) and (c) (3) (b) and (d) (4) (a) and (c)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

109. राज्यपालांचा कार्यकाळ किती असतो ?

(a) 5 वर्षे

(b) राष्ट्रपतींची मर्जी असेपर्यंत

(c) राज्यपालांची इच्छा असेपर्यंत

(d) मुख्यमंत्र्यांची इच्छा असेपर्यंत

(1) (a) आणि (b) (2) (a) आणि (c) (3) (a) आणि (d) (4) (b) आणि (c)

What is tenure of the Governor ?

(a) 5 Years

(b) during the pleasure of the President.

(c) as per the desire of the Governor.

(d) as per the desire of Chief Minister.

(1) (a) and (b) (2) (a) and (c) (3) (a) and (d) (4) (b) and (c)

---

110. भारतीय संविधानात 10 मूलभूत कर्तव्यांचा समावेश केव्हा करण्यात आला ?

(1) 1969 (2) 1951 (3) 1975 (4) 1976

When were the Ten Fundamental duties added to the Indian Constitution ?

(1) 1969 (2) 1951 (3) 1975 (4) 1976

---

111. कोणता दिवस जगात 'मानवी हक्क दिन' म्हणून साजरा केला जातो ?

(1) 2 आक्टोबर (2) 15 ऑगस्ट

(3) 15 मार्च (4) 10 डिसेंबर

Which day is celebrated as a 'Human Rights Day' in the world ?

(1) 2nd October (2) 15th August

(3) 15th March (4) 10th December

---

112. स्थानिक कारभारात लोकांचा सहभाग वाढावा म्हणून कोणत्या समितीची निर्मिती केली जाते ?

(1) स्थायी समितीची (2) प्रभाग समितीची

(3) विषय समितीची (4) नियोजन समितीची

In order to enhance people's participation in local governance which committee is formed ?

(1) Standing Committee (2) Ward Committee

(3) Subject Committee (4) Planning Committee

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

113. संसदेने नागरिकत्वाचा कायदा केंव्हा संमत केला ?

(1) 1950 (2) 1952 (3) 1955 (4) 1958

When did the Parliament pass the Indian Citizenship Act ?

(1) 1950 (2) 1952 (3) 1955 (4) 1958

---

114. महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियमाबाबत काय **खरे नाही** ?

(a) या अधिनियमाला महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम 1961 म्हणतात.

(b) तो संपूर्ण महाराष्ट्राला लागू आहे.

(c) तो ग्रेटर मुंबईला लागू नाही.

(1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) वरील पैकी कोणतेही नाही

What is **not true** of the Maharashtra Zilha Parishads and Panchayat Samitis Act ?

(a) This Act is called Maharashtra Zilha Parishads and Panchayat Samitis Act 1961.

(b) It is applicable to the entire state of Maharashtra.

(c) It is not applicable to Greater Bombay.

(1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) None of the above

---

115. कोणत्या घटनादुरुस्तीद्वारे पंचायतींना घटनात्मक दर्जा देण्यात आला ?

(1) 72 वी (2) 73 वी (3) 74 वी (4) 75 वी

Which amendment gave Panchayat, a Constitutional Status ?

(1) the 72nd (2) the 73rd (3) the 74th (4) the 75th

---

116. भारतीय संविधानाच्या कोणत्या भागात पंचायतराज संस्थांचे 'स्वयंशासनाच्या संस्था' असे वर्णन आहे ?

(1) 73 वी घटनादुरुस्ती (2) मूलभूत हक्क

(3) उद्देशपत्रिका (4) राज्यनितीची मार्गदर्शक तत्वे

Which part of the Indian Constitution describes Panchayat Raj as "Institutions of Self Government" ?

(1) 73rd Amendment (2) Fundamental Rights

(3) Preamble (4) Directive Principles of the state policy.

---

117. सध्या भारतीय संघराज्यात किती घटकराज्ये व केन्द्रशासित प्रदेश आहेत ?

(1) 28 व 7 (2) 26 व 9 (3) 27 व 8 (4) 29 व 6

At present how many states and Union Territories are there in the Indian Union ?

(1) 28 & 7 (2) 26 & 9 (3) 27 & 8 (4) 29 & 6

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

118. भारतीय संविधानाच्या उद्देशिकेत शेवटी समाविष्ट केलेले शब्द कोणते ?

(a) समाजवादी (b) धर्मनिरपेक्ष (c) सार्वभौम (d) लोकशाही
(e) गणराज्य (f) न्याय (g) स्वातंत्र्य (h) समानता
(i) बंधुता (j) एकात्मता

(1) (a), (b), (j) (2) (c), (d), (f) (3) (e), (g), (h) (4) (a), (d), (i)

Which words were added to the Preamble to the Constitution of India last ?

(a) Socialist (b) Secular (c) Sovereign (d) Democratic
(e) Republic (f) Justice (g) Liberty (h) Equality
(i) Fraternity (j) Integrity

(1) (a), (b), (j) (2) (c), (d), (f) (3) (e), (g), (h) (4) (a), (d), (i)

---

119. उच्च न्यायालयातील न्यायाधीशांची नियुक्ती कोण करतात ?

(1) पंतप्रधान (2) राज्यपाल (3) राष्ट्रपती (4) मुख्य न्यायमूर्ती

Who appoints the High Court Judges ?

(1) Prime Minister (2) Governor (3) President (4) Chief Justice

---

120. राज्याचे राज्यपाल _____ असतात.

(1) राज्य विधानमंडळांकडून निर्वाचीत (2) पंतप्रधानांकडून नामनिर्देशित
(3) राष्ट्रपतींकडून नियुक्त (4) यापैकी कोणतेही नाही

The Governor of State is _____.

(1) elected by the state legislature. (2) nominated by the Prime Minister
(3) appointed by the President (4) none of the these

---

121. पुढीलपैकी कोण जिल्हा परिषदेचा कौन्सिलर बनू शकतो ?

(a) एखाद्या व्यक्तीस न्यायालयाने मनस्थिती ढासळलेली म्हणून घोषित केले असल्यास ती व्यक्ती.
(b) बहिरी-मुकी व्यक्ती

(1) (a) बनू शकते (b) नाही (2) (b) बनू शकते (a) नाही
(3) दोन्ही बनू शकत नाहीत (4) दोन्ही बनू शकतात

Who from the following can become a Councillor of Zilha Parishad ?

(a) A person of unsound mind so declared by a competent court.
(b) A person who is deaf-mute.

(1) (a) can become (b) cannot (2) (b) can become (a) cannot
(3) Neither can become (4) Both can become

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

122. भारतीय राज्यघटनेच्या कोणत्या भागात मार्गदर्शक तत्त्वांचा समावेश करण्यात आला आहे ?

(1) तिसऱ्या भागात (2) पहिल्या भागात (3) चौथ्या भागात (4) दुसऱ्या भागात

In which part are the Directive Principles of state included in the Indian Constitution ?

(1) Third Part (2) First Part (3) Fourth Part (4) Second Part

---

123. खालीलपैकी कोणत्या निवडणूकांचे संचालन भारताच्या निवडणूक आयोगाकडून केले जात **नाही** ?

(1) लोकसभा निवडणूका (2) राज्यसभा निवडणूका

(3) स्थानिक स्व-शासन निवडणूका (4) राष्ट्रपती निवडणूक

Which of the following elections is **not** conducted by the Election Commission of India ?

(1) Loksabha Elections (2) Rajyasabha Elections

(3) Local Self Government Elections (4) Presidents Elections

---

124. घटकराज्यातील 'महाअधिवक्ता' यांची नेमणूक कोण करतात ?

(1) मुख्यमंत्री (2) राष्ट्रपती (3) राज्यपाल (4) पंतप्रधान

Who appoints the advocate General of the State ?

(1) Chief Minister (2) President (3) Governor (4) Prime Minister

---

125. गावातुन गोळा केलेल्या जमीन महसुलातील किती वाटा ग्रामपंचायतीला मिळतो ?

(1) 70% (2) 20% (3) 30% (4) 50%

How much share does Gram Panchayat get of the land revenue collected from the village ?

(1) 70% (2) 20% (3) 30% (4) 50%

---

126. दिल्ली-मुंबई इंडस्ट्रियल कॉरिडॉर प्रोजेक्ट किती राज्यांशी संबंधित आहे ?

(1) पाच (2) सहा (3) सात (4) आठ

How many states are involved in the Delhi-Mumbai Industrial Corridor Project ?

(1) 5 (2) 6 (3) 7 (4) 8

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

127. 31 मे 2012 रोजी विरोधी पक्षांनी भारत बंद मुख्यत्वे का पुकारला होता ?

(1) उच्चपदस्थांच्या भ्रष्टाचारामुळे (2) पेट्रोलच्या भाववाढीमुळे

(3) पोलिसांच्या अरेरावीमुळे (4) विविध घोटाळ्यांमुळे

Basically for what was the nation wide strike organised by the Opposition Parties on 31st May 2012 ?

(1) Corruption in high places (2) Hike in Petrol prices

(3) Police high handedness (4) Various scams.

---

128. आई.पी.एल. 2012 मध्ये 'प्ले ऑफ' चा अर्थ काय होता ?

(1) ज्या टीम खेळल्या नाहीत त्या.

(2) ज्या टीम मैदानाबाहेर खेळल्या त्या.

(3) ज्या टीम हारल्या त्या.

(4) ज्या टीम अखेरच्या 4 राहिल्या त्या.

What is the meaning of the term 'Play Off ' in IPL 2012 ?

(1) The teams that did not play.

(2) The teams that played outside the cricket ground.

(3) The teams that lost.

(4) The teams that reached the last four.

---

129. 2015 मध्ये होणाऱ्या एक दिवसीय विश्वचषक क्रिकेट स्पर्धेचे आयोजक _____ व _____ ही राष्ट्रे आहेत.

(1) इंग्लंड - आर्यलंड (2) केनिया - दक्षिण अफ्रिका

(3) ऑस्ट्रेलिया - न्यूझिलंड (4) श्रीलंका - बांग्लादेश

The One Day International World Cup Cricket to be held in 2015 will be jointly hosted by _____ and _____.

(1) England - Ireland (2) Kenya - South Africa

(3) Australia - New Zealand (4) Sri Lanka - Bangladesh

---

130. तेंडुलकर समितीच्या अहवालानुसार भारतातील किती टक्के लोक दारिद्रय रेषेखालील जीवन जगतात ?

(1) 37 (2) 27 (3) 17 (4) 47

How much percentage of people in India live below the poverty line as per the Tendulkar Committee Report ?

(1) 37 (2) 27 (3) 17 (4) 47

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

131. भारत सरकारने आपल्या मल्टी ब्रँड रिटेल धोरणानुसार किती टक्के परकीय भांडवलास अनुमती दिली आहे ?

(1) 25 टक्के (2) 51 टक्के (3) 41 टक्के (4) 100 टक्के

Government of India has given consent for _____ of foreign capital as per its multi brand retail policy.

(1) 25 percent (2) 51 percent (3) 41 percent (4) 100 percent

---

132. भारतीय क्रिकेट नियामक मंडळाचे अध्यक्ष कोण आहेत ?

(1) शशांक मनोहर (2) चिरायू अमीन

(3) संजय जगदाळे (4) एन्. श्रीनिवासन्

Who is the President of Board of Control for Cricket in India (BCCI) ?

(1) Shashank Manohar (2) Chirayu Amin

(3) Sanjay Jagdale (4) N. Shrinivasan

---

133. द्रोणाचार्य पुरस्कार कोणत्या क्षेत्रातील सर्वोत्कृष्ट कार्यासाठी दिला जातो ?

(1) शिक्षण (2) समाजसेवा

(3) क्रिडा-प्रशिक्षण (4) पत्रकारिता

For excellence in which field the Dronacharya Award is given ?

(1) Education (2) Social Service

(3) Coaching in sports (4) Journalism

---

134. 2011 ची कॉमनवेल्थ स्पर्धा कोणत्या शहरात आयोजित करण्यात आली होती ?

(1) लंडन (2) काठमांडू (3) बिजिंग (4) दिल्ली

Where was the Common Wealth Games competition held in 2011 ?

(1) London (2) Kathmandu (3) Beijing (4) Delhi

---

135. टीम अण्णांनी मा. पंतप्रधानांवर कशा संबंधात आरोप केले ?

(1) कोळसा खंड देण्याबाबत (2) निवासी प्लॉट देण्याबाबत

(3) लोह खंड देण्याबाबत (4) सिमेंट खंड देण्याबाबत

What charges have Team Anna levelled against Hon. Prime Minister ?

(1) Allotment of coal blocks (2) Allotment of residential plots

(3) Allotment of iron blocks (4) Allotment of cement blocks

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

136. 26 वा इंदिरा गांधी राष्ट्रीय एकात्मता पुरस्कार कोणाला प्रदान करण्यात आला ?

(1) अण्णा हजारे (2) मेधा पाटकर

(3) मोहन धारिया (4) प्रशांत भूषण

Who has been awarded the 26th Indira Gandhi Award for National Integration ?

(1) Anna Hajare (2) Medha Patkar

(3) Mohan Dharia (4) Prashant Bhushan

---

137. सन 2012 च्या प्रजासत्ताक दिनानिमित्त कोणाला पद्म विभूषण पुरस्काराने गौरविण्यात आले ?

(1) श्री. धर्मेंद्रसिंग देओल (2) डॉ. कांतीलाल हस्तीमल संचेती

(3) श्रीमती शबाना आझमी (4) श्री. जतीन दास

On the occasion of the Republic day 2012, who was felicitated with the Padma Vibhushan award ?

(1) Shri Dharmendra Singh Deol (2) Dr. Kantilal Hastmal Sancheti

(3) Smt. Shabana Azmi (4) Shri. Jatin Das

---

138. माजी लष्कर प्रमुख जनरल व्ही. के. सिंग कोणत्या बाबींमुळे बातम्यात होते ?

(a) त्यांच्या जन्म तारखेतील बदलामुळे

(b) आदर्श प्रकरणामुळे

(c) शासनास लिहिलेले एक गोपनीय पत्र फुटल्यामुळे

(d) मिलिटरी क्षेत्र खाजगी कंपनीस दिल्यामुळे.

(1) (a) , (b) (2) (c) , (d) (3) (a) , (c) (4) (b) , (d)

What for was the former military chief Gen. V. K. Singh in the news ?

(a) Change of his date of birth

(b) Adarsh Case

(c) One confidential letter addressed to the government was leaked

(d) For granting military area to a private company.

(1) (a) , (b) (2) (c) , (d) (3) (a) , (c) (4) (b), (d)

---

139. कोणत्या मराठी चित्रपटाला मार्च 2012 मध्ये सर्वोत्कृष्ट चित्रपटासाठीचा राष्ट्रीय पुरस्कार जाहीर झाला ?

(1) हरिश्चंद्राची फॅक्टरी (2) डोम्बिवली फास्ट

(3) देऊळ (4) जोगवा

To which Marathi film National Award for the best film was announced in March 2012 ?

(1) Harishchandrachi Factory (2) Dombiwali Fast

(3) Deul (4) Jogwa

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

140. विश्वनाथन आनंद बाबत काय **खरे** आहे ?

(a) त्याला 64 घरांचा सम्राट म्हणतात.

(b) त्याने बुद्धीबळ विश्वविजेतेपद 5 वेळा जिंकले

(c) सन 2012 मध्ये ही स्पर्धा मॉस्को येथे झाली

(d) सन 2012 च्या विश्वविजेतेपदाच्या स्पर्धेत त्याने इस्त्रायलच्या बोरिस गेलफंडला हरविले.

(1) (a), (b) (2) (c), (d)

(3) (b), (c) (4) सर्व विधाने बरोबर आहेत

What is **true** of Vishwanathan Anand ?

(a) He is regarded as emperor of 64 squares

(b) He has won world chess championship 5 times

(c) In 2012 this Championship was held in Moscow.

(d) In 2012 Championship, he defeated Izraels Boris Gale Fund.

(1) (a), (b) (2) (c), (d)

(3) (b), (c) (4) All the statements are correct

---

141. खालीलपैकी कोणते राष्ट्र BRICS चे सदस्य **नाही** ?

(1) ब्रिटन (2) रशिया (3) भारत (4) दक्षिण आफ्रीका

Which of the following countries is **not** a member of the BRICS ?

(1) Britain (2) Russia (3) India (4) South Africa

---

142. इन्स्पायर अवॉर्ड - योजना 2011 ही कोणत्या उद्देशाने कार्यान्वित करण्यात आली आहे ?

(1) राष्ट्राच्या संरक्षण क्षेत्रात महत्वपूर्ण कार्याकरिता.

(2) सामाजिक क्षेत्रात महत्वपूर्ण कार्याकरिता.

(3) शालेय स्तरावरील प्रतिभावान विद्यार्थ्यांना विज्ञान विषयाच्या अध्ययनाकडे आकर्षित करण्याकरिता.

(4) क्रिडा क्षेत्रात महत्वपूर्ण कार्याकरिता.

The Inspire Award Scheme 2011 has been instituted for promotion of :

(1) exemplary work in the field of national defence.

(2) major works in the field of social life.

(3) attracting meritorious students at school level towards the study of science.

(4) excellent work in the field of sports and games.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

143. स्थानिक स्वशासन हा विषय कोणत्या सूचीत समाविष्ट आहे ?

(1) केन्द्र सूची (2) राज्य सूची

(3) समवर्ती सूची (4) पंचायत राज सूची

In which list is the subject 'Local Self Government' included ?

(1) Union List (2) State List

(3) Concurrent List (4) Panchayat Raj List

---

144. बँकेत धनादेशाचे वाचन करण्यासाठी कशाचा वापर केला जातो ?

(1) ओ सी आर (2) एम आय सी आर (3) ओ एम आर (4) एन एम आर

What is used to read a cheque in a bank ?

(1) OCR (2) MICR (3) OMR (4) NMR

---

145. महाराष्ट्रातील आदर्श घोटाळ्याशी खालीलपैकी कोणाचा संबंध **नाही** ?

(1) आर. सी. ठाकूर (2) पी. व्ही. देशमुख

(3) गिडवाणी (4) कृपाशंकर सिंह

Who among the following is **not** named in the Adarsh Scam of Maharashtra ?

(1) R. C. Thakur (2) P. V. Deshmukh

(3) Gidwani (4) Krupashankar Sinh

---

146. 2011 मध्ये कोणाची युनिसेफचे राष्ट्रीय ॲम्बेसिडर म्हणून निवड झाली आहे ?

(1) अमिताभ बच्चन (2) अमिर खान

(3) सैफ अलि खान (4) प्रियंका चोपडा

Who has been appointed as the National Ambassador of the UNICEF in 2011 ?

(1) Amitabh Bachchan (2) Amir Khan

(3) Saif Ali Khan (4) Priyanka Chopda

---

147. ऑलम्पिकमध्ये व्यक्तिगत सुवर्ण पदक प्राप्त करणारा एकमेव भारतीय खेळाडू कोण ?

(1) सानिया मिर्झा (2) अभिनव बिंद्रा

(3) रंजन सोंधी (4) विकास कृष्णन

Who is only Indian sportsperson to have won the individual gold medal in the Olympic games ?

(1) Sanya Mirza (2) Abhinav Bindra

(3) Ranjan Sondhi (4) Vikas Krishnan

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

148. जैतापूर अणुऊर्जा प्रकल्प उभारणीत कोणत्या देशाचे सहकार्य आहे ?

(1) अमेरिका (2) फ्रान्स (3) कॅनडा (4) रशिया

With the cooperation of which country the Jaitapur Atomic Energy Plant is being erected ?

(1) America (2) France (3) Canada (4) Russia

---

149. इंदु मिलची (मुंबई) जागा कोणाच्या स्मारकासाठी द्यावी अशी जोरदार मागणी करण्यात आली ?

(1) महात्मा गांधी (2) यशवंतराव चव्हाण

(3) डॉ. बी. आर. आंबेडकर (4) राजीव गांधी

For whose memorial the land of Indu Mill (Mumbai) has been strongly demanded ?

(1) Mahatma Gandhi (2) Yeshavantrao Chavan

(3) Dr. B. R. Ambedkar (4) Rajiv Gandhi

---

150. खालीलपैकी अणु ऊर्जा आयोगाशी कोण संबंधित आहे ?

(1) डॉ. वसंत गोवारीकर (2) विजय भटकर

(3) डॉ. रघुनाथ माशेलकर (4) डॉ. अनिल काकोडकर

Who among the following is associated with the Atomic Energy Commission ?

(1) Dr. Vasant Govarikar (2) Vijay Bhatkar

(3) Dr. Raghunath Mashelkar (4) Dr. Anil Kakodkar

- o 0 o -

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. ''अंगावर काटा उभा रहाणे'' या वाक्प्रचाराचा अर्थ काय ?

(1) अंग शहारणे (2) रोमांचित होणे

(3) अतिशय भिती वाटणे (4) बहरुन येणे

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर ''(3) अतिशय भिती वाटणे'' असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर ''(3)'' होईल. यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक ''③'' हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरु नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

परीक्षेचे नांव : सहायक (पूर्व) परीक्षा-२०१२

विषय : सामान्य क्षमता चाचणी

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत "सहायक (पूर्व) परीक्षा २०१२" या स्पर्धा परीक्षेच्या वस्तुनिष्ठ स्वरुपाच्या प्रश्नपत्रिकेची उत्तरतालिका उमेदवारांच्या माहितीसाठी संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आली होती. त्यासंदर्भात उमेदवारांनी अधिप्रमाणित (Authentic) स्पष्टीकरण / संदर्भ देऊन पाठविलेली लेखी निवेदने, तसेच तज्ज्ञांचे अभिप्राय विचारात घेऊन आयोगाने उत्तरतालिका सुधारित केली आहे. या उत्तरतालिकेतील उत्तरे अंतिम समजण्यात येतील. यासंदर्भात आलेली निवेदने विचारात घेतली जाणार नाहीत व त्याबाबत कोणताही पत्रव्यवहार केला जाणार नाही, याची कृपया नोंद घ्यावी.

उत्तरतालिका

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
1	2	4	1	1
2	2	2	3	2
3	4	3	1	2
4	4	4	1	2
5	4	1	3	1
6	1	4	1	1
7	2	4	2	2
8	3	2	2	2
9	2	1	4	4
10	1	1	2	2
11	4	2	4	1
12	3	1	2	3
13	2	2	2	4
14	2	3	2	4
15	4	2	1	3
16	1	2	4	4
17	2	1	2	2
18	1	2	4	4
19	1	4	2	1
20	2	2	4	2
21	1	2	4	1
22	2	2	1	1
23	1	1	3	4
24	1	3	1	2
25	1	1	2	3

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
26	4	1	2	4
27	3	1	4	1
28	2	2	2	3
29	1	1	4	2
30	2	3	2	4
31	4	3	3	4
32	3	1	1	2
33	1	1	1	1
34	4	4	3	3
35	1	3	3	3
36	4	2	1	1
37	1	4	1	1
38	3	4	1	2
39	3	1	4	1
40	2	4	1	1
41	1	3	4	3
42	1	2	4	4
43	3	4	2	4
44	4	2	4	4
45	3	4	3	4
46	4	4	4	4
47	4	3	3	3
48	4	4	3	2
49	4	4	2	1
50	3	4	4	3

Join us @aditya2050

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
51	4	4	2	1
52	4	4	1	3
53	4	4	3	4
54	4	2	4	4
55	3	1	1	2
56	4	1	2	4
57	3	1	4	3
58	4	4	3	2
59	2	4	4	4
60	2	3	1	3
61	2	4	4	3
62	2	2	3	4
63	4	4	4	4
64	4	4	2	1
65	3	3	2	4
66	4	3	3	2
67	1	3	3	2
68	4	1	1	4
69	1	2	4	2
70	3	3	2	3
71	3	4	2	2
72	2	4	4	2
73	4	3	4	1
74	2	2	3	1
75	1	2	4	4

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
76	3	3	3	4
77	3	2	4	3
78	2	1	4	4
79	2	3	1	3
80	3	3	3	3
81	1	4	3	2
82	3	1	2	3
83	1	1	1	4
84	1	4	1	1
85	1	3	3	4
86	3	1	1	#
87	1	1	3	1
88	4	#	1	3
89	2	3	4	1
90	3	3	3	4
91	3	2	3	2
92	4	1	1	3
93	1	3	1	1
94	3	2	1	3
95	3	3	#	4
96	#	3	3	2
97	1	3	4	3
98	2	2	4	1
99	4	3	4	3
100	1	3	2	3

ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

09 August,2012

Join us @aditya2050

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
101	3	1	3	1
102	3	4	3	1
103	3	1	1	1
104	4	1	3	1
105	1	4	1	3
106	2	1	2	3
107	3	3	4	3
108	4	3	3	4
109	1	1	4	3
110	4	3	3	1
111	4	4	4	3
112	2	3	1	3
113	3	4	2	2
114	2	2	2	1
115	2	2	3	4
116	4	1	3	3
117	1	3	1	3
118	1	1	3	3
119	3	3	1	4
120	3	4	3	2
121	3	4	3	3
122	3	3	2	4
123	3	3	3	2
124	3	3	4	3
125	3	2	3	1

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
126	3	3	3	#
127	2	1	2	3
128	4	1	1	3
129	3	#	3	2
130	1	3	3	1
131	2	2	3	2
132	4	2	4	3
133	3	2	2	4
134	#	2	2	3
135	1	3	2	1
136	3	3	3	2
137	2	2	3	2
138	3	1	1	2
139	3	2	2	4
140	4	3	#	4
141	1	4	4	3
142	3	3	3	2
143	2	4	4	4
144	2	2	2	2
145	4	3	2	3
146	2	2	4	2
147	2	4	2	1
148	2	3	1	3
149	3	4	4	4
150	4	4	3	3

ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

09 August,2012

Join us @aditya2050

विक्रीकर निरीक्षक पूर्व परीक्षा - 2012

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET No. 420733

2012 Code : MRM

परीक्षा दि: २६ मे, २०१२

A

प्रश्नपुस्तिका

सामान्य क्षमता चाचणी

एकूण प्रश्न : 150
एकूण गुण : 150

वेळ : $1\frac{1}{2}$ (दीड) तास

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत **150** अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

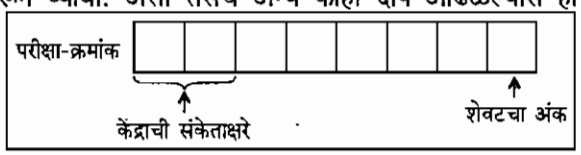

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची अचूक उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील''.**

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

Join us @aditya2050

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

1. सोडवा :

$$\frac{1}{2} \div \frac{1}{2} + \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} - \frac{1}{2} = \ldots$$

(1) 1 (2) 0 (3) $\frac{3}{4}$ (4) $-\frac{1}{4}$

Solve :

$$\frac{1}{2} \div \frac{1}{2} + \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} - \frac{1}{2} = \ldots$$

(1) 1 (2) 0 (3) $\frac{3}{4}$ (4) $-\frac{1}{4}$

---

2. मालाने 5 खुर्च्या व 2 टेबल ₹ 1625 ला खरेदी केले. रेश्माने 2 खुर्च्या व 1 टेबल ₹ 750 ला खरेदी केले. तर एका खुर्चीची व एका टेबलची किंमत अनुक्रमे _____ आहे.

(1) ₹ 100, ₹ 525 (2) ₹ 125, ₹ 450

(3) ₹ 100, ₹ 500 (4) ₹ 125, ₹ 500

Mala purchased 5 chairs and 2 tables for ₹ 1625. Reshma purchased 2 chairs and 1 table for ₹ 750. The costs per chair and per table respectively are

(1) ₹ 100, ₹ 525 (2) ₹ 125, ₹ 450

(3) ₹ 100, ₹ 500 (4) ₹ 125, ₹ 500

---

3. $\frac{3}{4}$ मध्ये किती मिळवावेत म्हणजे बेरीज $\frac{4}{3}$ येईल ?

(1) $\frac{7}{12}$ (2) $\frac{3}{12}$ (3) $\frac{4}{3}$ (4) $\frac{3}{4}$

What should be added to $\frac{3}{4}$ so that the sum is $\frac{4}{3}$?

(1) $\frac{7}{12}$ (2) $\frac{3}{12}$ (3) $\frac{4}{3}$ (4) $\frac{3}{4}$

---

4. 7, 11, 15, 19, ... ही अंकगणिती श्रेणी आहे. तिच्या 60 पर्यंतच्या पदांची बेरीज _____ आहे.

(1) 750 (2) 7500 (3) 7700 (4) 770

In an Arithmetic Progression 7, 11, 15, 19, ... , what is the sum upto 60 terms ?

(1) 750 (2) 7500 (3) 7700 (4) 770

---

5. एका आयताकृती भ्रमणध्वनी संचाची लांबी त्याच्या रुंदीपेक्षा 3 ने जास्त आहे. जर त्याची परिमिती 34 सेंमी असेल, तर त्या भ्रमणध्वनी संचाची लांबी _____ आहे.

(1) 13 सेंमी (2) 7 सेंमी (3) 10 सेंमी (4) 8 सेंमी

Length of a rectangular mobile handset is 3 cm more than its breadth. If its perimeter is 34 cm, then its length is

(1) 13 cm (2) 7 cm (3) 10 cm (4) 8 cm

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

6. एका प्रदर्शनाचे प्रवेश तिकीट मुलासाठी ₹ 5 आणि प्रौढासाठी ₹ 15 आहे. या प्रदर्शनाला 13 व्यक्तींच्या समुहाने भेट दिली आणि त्यासाठी त्यांनी प्रवेश तिकीट खरेदीसाठी ₹ 115 दिले. तर सदर समुहामध्ये _____ आहेत.
(1) 5 मुले व 8 प्रौढ (2) 8 मुले व 5 प्रौढ
(3) 9 मुले व 4 प्रौढ (4) 4 मुले व 9 प्रौढ
The entry ticket for an exhibition is ₹ 5 for a child and ₹ 15 for an adult. A group of thirteen persons visited this exhibition and paid ₹ 115 to buy entry tickets. Then the said group comprises
(1) 5 children and 8 adults (2) 8 children and 5 adults
(3) 9 children and 4 adults (4) 4 children and 9 adults

7. 273*4 या संख्येला 11 ने पूर्ण भाग जाण्यासाठी * च्या ठिकाणी खालीलपैकी कोणता अंक असावा ?
(1) 3 (2) 2 (3) 4 (4) 7
273*4 is completely divisible by 11. Which digit from below should be in place of the star ?
(1) 3 (2) 2 (3) 4 (4) 7

8. एका अपूर्णांकाचा छेद त्याच्या अंशापेक्षा 4 ने मोठा आहे. त्या अपूर्णांकाच्या अंशामध्ये 11 मिळवले व छेदातून 1 वजा केल्यास मिळणाऱ्या अपूर्णांकाची किंमत $\frac{7}{3}$ होते, तर मूळचा अपूर्णांक _____ आहे.
(1) $\frac{3}{7}$ (2) $\frac{1}{5}$ (3) $\frac{5}{9}$ (4) यापैकी नाही
The denominator of a fraction is greater than the numerator by 4. If 11 is added to the numerator and 1 is subtracted from the denominator, the value of the fraction obtained is $\frac{7}{3}$. The original fraction is
(1) $\frac{3}{7}$ (2) $\frac{1}{5}$ (3) $\frac{5}{9}$ (4) None of these

9. नीलाने एका 'महिला बचत गटात' फेब्रुवारी 2010 महिन्याच्या पहिल्या दिवशी ₹ 2, दुसऱ्या दिवशी ₹ 4, तिसऱ्या दिवशी ₹ 6 अशा तऱ्हेने पैसे गुंतवल्यास तिची फेब्रुवारी 2010 अखेरीस एकूण बचत किती ?
(1) ₹ 812 (2) ₹ 841 (3) ₹ 840 (4) ₹ 784
Neela saves in 'Mahila Bachat Gat' ₹ 2 on the first day of February, 2010, ₹ 4 on the second day, ₹ 6 on the third day and so on. What will be her savings at the end of February 2010 ?
(1) ₹ 812 (2) ₹ 841 (3) ₹ 840 (4) ₹ 784

10. खालील क्रमिकेचे nवे पद 68 आहे, तर nची किंमत किती ?
5, 8, 11, 14, ...
(1) 21 (2) 23 (3) 24 (4) 22
What is the value of n, if the nth term of the following sequence is 68 ?
5, 8, 11, 14, ...
(1) 21 (2) 23 (3) 24 (4) 22

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

11. तीन क्रमवार सम संख्यांची बेरीज 126 आहे. तर सर्वात लहान व सर्वात मोठ्या संख्येतील फरक किती ?
(1) 4 (2) 3 (3) 5 (4) 8
If the sum of three even consecutive numbers is 126, then what is the difference between the smallest and the biggest of these three numbers ?
(1) 4 (2) 3 (3) 5 (4) 8

12. 4, 10, 12, 24 या प्रत्येक संख्येत कोणती संख्या मिळवली असता येणाऱ्या संख्या प्रमाणात येतील ?
(1) 5 (2) 2 (3) 3 (4) 4
Which number is to be added to each of 4, 10, 12, 24 so that the resulting numbers will be in proportion ?
(1) 5 (2) 2 (3) 3 (4) 4

13. 1, 3, 4 या अंकांपासून तयार होणाऱ्या सर्व तीन-अंकी संख्यांची बेरीज किती ?
(1) 1776 (2) 1876 (3) 1666 (4) 1676
What is the sum of all the three-digit numbers formed from 1, 3, 4 ?
(1) 1776 (2) 1876 (3) 1666 (4) 1676

14. दोन नैसर्गिक संख्यांची बेरीज 8 आहे. जर त्यांच्या व्युत्क्रम संख्यांची बेरीज $\frac{8}{15}$ असेल, तर त्या दोन संख्या कोणत्या ?
(1) 2 आणि 6 (2) 1 आणि 7 (3) 3 आणि 5 (4) 4 आणि 4
The sum of two natural numbers is 8. If the sum of their reciprocals is $\frac{8}{15}$, then what are the two numbers ?
(1) 2 and 6 (2) 1 and 7 (3) 3 and 5 (4) 4 and 4

15. कवायतीसाठी मुलांच्या जेवढ्या रांगा आहेत, तेवढीच मुले प्रत्येक रांगेत आहेत. जर एकूण मुले 484 असतील तर कवायतीसाठी केलेल्या रांगा किती ?
(1) 24 (2) 22 (3) 18 (4) 28
There are as many students in a row as are the number of rows during a physical training exercise. If there are 484 students in all, how many rows have been formed by the students ?
(1) 24 (2) 22 (3) 18 (4) 28

16. एका दोन-अंकी संख्येतील एकक व दशक स्थानाच्या अंकांचा गुणाकार 12 आहे. जर त्या संख्येत 36 ही संख्या मिळवली तर मुळच्या संख्येतील अंकांची अदलाबदल होते. तर ती संख्या कोणती ?
(1) 34 (2) 62 (3) 43 (4) 26
A two-digit number is such that the product of its digits is 12. If 36 is added to this number, the digits interchange their places. What is that number ?
(1) 34 (2) 62 (3) 43 (4) 26

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

17. एका अपूर्णांक संख्येच्या अंशाला 2 ने गुणले व छेद 2 ने वाढवला तर तो अपूर्णांक $\frac{6}{7}$ होतो. त्याऐवजी छेदाला 2 ने गुणले व अंश 2 ने वाढवला तर तो अपूर्णांक $\frac{1}{2}$ होतो. तर तो अपूर्णांक कोणता ?

(1) $\frac{3}{4}$ (2) $\frac{2}{5}$ (3) $\frac{3}{5}$ (4) $\frac{3}{7}$

If the numerator of a fraction is multiplied by 2 and its denominator is increased by 2, it becomes $\frac{6}{7}$. If instead, we multiply the denominator by 2 and increase the numerator by 2, it becomes $\frac{1}{2}$. What is the fraction ?

(1) $\frac{3}{4}$ (2) $\frac{2}{5}$ (3) $\frac{3}{5}$ (4) $\frac{3}{7}$

---

18. $\sqrt{\frac{0{\cdot}005625}{0{\cdot}25}}$ = ... ?

(1) 0·075 (2) 1·5 (3) 0·75 (4) 0·15

$\sqrt{\frac{0{\cdot}005625}{0{\cdot}25}}$ = ... ?

(1) 0·075 (2) 1·5 (3) 0·75 (4) 0·15

---

19. चिकणमातीपासून बनवलेल्या एका शंकूची उंची 24 सेंमी आणि पायाची त्रिज्या 6 सेंमी आहे. त्याचा आकार बदलून गोल तयार केला तर त्या गोलाची त्रिज्या किती ?

(1) 6 सेंमी (2) 7 सेंमी (3) 8 सेंमी (4) 9 सेंमी

A cone of height 24 cm and radius of base 6 cm is made up of modelling clay. It is reshaped in the form of a sphere. What will be the radius of the sphere ?

(1) 6 cm (2) 7 cm (3) 8 cm (4) 9 cm

---

20. रमेशला सुरेशच्या पगाराच्या निमपट तर महेशला रमेशच्या पगाराच्या तिप्पट पगार आहे. जर महेशचा पगार ₹ 4500 असल्यास सुरेशचा पगार किती ?

(1) ₹ 1500 (2) ₹ 2000 (3) ₹ 3000 (4) ₹ 2500

Ramesh's salary is half of what Suresh has, while Mahesh has salary three times more than that of Ramesh. If Mahesh's salary is ₹ 4500, then what is the salary of Suresh ?

(1) ₹ 1500 (2) ₹ 2000 (3) ₹ 3000 (4) ₹ 2500

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

21. मॅग्नेशियमची संयुजा 2 आहे व क्लोरिनची संयुजा 1 आहे. तर मॅग्नेशियम क्लोराईडचे रेणुसूत्र काय ?
(1) Mg_2Cl_2 (2) MgCl (3) $MgCl_2$ (4) $MgCl_3$

The valency of magnesium is 2 and that of chlorine is 1. Then what is the molecular formula of magnesium chloride ?
(1) Mg_2Cl_2 (2) MgCl (3) $MgCl_2$ (4) $MgCl_3$

22. जर 60 वॉटचा विद्युत बल्ब 220 व्होल्ट विभवांतर असलेल्या स्त्रोतास जोडला तर त्यामधून वाहणारी विद्युत धारा किती ?
(1) 27·27 A (2) 2·727 A (3) 272·7 A (4) 0·2727 A

If a bulb of 60 W is connected across a source of 220 V, then how much current is flowing through it ?
(1) 27·27 A (2) 2·727 A (3) 272·7 A (4) 0·2727 A

23. आधुनिक आवर्तसारणी कशावर आधारित आहे ?
(1) अष्टकाचे तत्व (2) मूलद्रव्यांचे अणुअंक
(3) मूलद्रव्यांचे अणुवस्तुमान (4) मूलद्रव्यांचे त्रिकांचे अस्तित्व

What is the modern periodic table based on ?
(1) The principle of octaves (2) The atomic number of elements
(3) The atomic mass of elements (4) The presence of triads of elements

24. वारंवारतेचे S.I. एकक काय आहे ?
(1) न्यूटन (2) वॉट (3) हर्टझ् (4) ज्यूल

What is the S.I. unit of frequency ?
(1) Newton (2) Watt (3) Hertz (4) Joule

25. जो पदार्थ रासायनिक अभिक्रियेत प्रत्यक्ष भाग घेत नाही, पण त्याच्या केवळ उपस्थितीमुळे रासायनिक अभिक्रियेचा वेग वाढतो, त्याला _____ म्हणतात.
(1) उत्प्रेरक (2) अभिक्रियाकारक
(3) उत्पादिते (4) यापैकी नाही

A substance which does not take part in a chemical reaction, but by its mere presence speeds up a chemical reaction is known as
(1) Catalyst (2) Reactant
(3) Product (4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

26. लोखंडाचे गंजणे ही _____ अभिक्रिया आहे.

(1) मंदगती (2) जलदगती

(3) उष्माग्राही (4) जलदगती व उष्माग्राही

The process of rusting of iron is _____ process.

(1) a slow (2) a quick

(3) an endothermic (4) a quick and endothermic

---

27. _____ हा लैंगिकरित्या पारेषित होणारा रोग ***नाही.***

(1) गोनोऱ्हीआ (2) चिकुनगुनिंया

(3) सिफिलिस (4) कँक्राईड

_____ of the following is ***not*** a sexually transmitted disease.

(1) Gonorrhoea (2) Chickungunia

(3) Syphilis (4) Chancroid

---

28. एक मोल पदार्थ म्हणजे किती रेणू ?

(1) $6{\cdot}022 \times 10^{22}$ (2) $6{\cdot}022 \times 10^{23}$

(3) $6{\cdot}022 \times 10^{24}$ (4) $6{\cdot}022 \times 10^{21}$

One mole of a substance means how many number of molecules ?

(1) $6{\cdot}022 \times 10^{22}$ (2) $6{\cdot}022 \times 10^{23}$

(3) $6{\cdot}022 \times 10^{24}$ (4) $6{\cdot}022 \times 10^{21}$

---

29. मुळा, गाजर, बीट या कोणत्या वनस्पती आहेत ?

(1) बहुवार्षिक (2) वार्षिक (3) द्विवार्षीक (4) रोपटे

What are radishes, carrots and beetroot ?

(1) Perennials (2) Annuals (3) Biennials (4) Herbs

---

30. 'पेशी' हे नाव कोणत्या शास्त्रज्ञाने प्रथम वापरात आणले ?

(1) जगदीश चंद्र बोस (2) कॅमिलो गोल्गी

(3) रॉबर्ट हुक (4) रॉबर्ट ब्राऊन

Which scientist first used the term 'cell' ?

(1) Jagdish Chandra Bose (2) Camillo Golgi

(3) Robert Hooke (4) Robert Brown

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

31. बीयांच्या कडक कवचामध्ये कोणत्या ऊती आढळतात ?

(1) दृढ (2) पृष्ठभागीय

(3) स्थूलकोन (4) हरित

Which tissues are present in the hard covering of the seeds ?

(1) Sclerenchyma (2) Surface

(3) Collenchyma (4) Chlorenchyma

---

32. पाण्यात वाढणाऱ्या, परंतु अपुष्प असणाऱ्या शैवाल या वनस्पतीचे नाव काय ?

(1) *म्यूकर* (2) *पेनिसिलियम*

(3) *स्पायरोगायरा* (4) *सुर्यफूल*

What is the name of the common algae which grows in water, but does not produce flower ?

(1) *Mucor* (2) *Penicillium*

(3) *Spirogyra* (4) *Helianthus*

---

33. मानवी शरीरात जवळपास किती किलोमीटर लांबीच्या रक्त वाहिन्या असतात ?

(1) 97,000 (2) 9,700 (3) 10,000 (4) 21,000

About how many kilometers of blood vessels are there in the human body ?

(1) 97,000 (2) 9,700 (3) 10,000 (4) 21,000

---

34. क्ष-किरण किंवा किरणोत्सर्जी पदार्थ यांच्या सहाय्याने कर्करोगावर उपचार करण्याच्या पद्धतीला _____ म्हणतात.

(1) प्रारणमिति (2) प्रारणअपार्यता

(3) रेडिओ दूरलेखन (4) किरणोपचार पद्धती

The treatment of a disease like cancer by means of X-rays or radioactive substance is called

(1) Radiometry (2) Radiopacity

(3) Radio telegraphy (4) Radiotherapy

---

35. एक व्यक्ती 72 किमी अंतराचा प्रवास 4 तासात पूर्ण करतो. तर त्याची सरासरी चाल _____ आहे.

(1) 5 km/s (2) 18 km/s (3) 18 m/s (4) 5 m/s

A person travels a distance of 72 km in 4 hours. Then his average speed is

(1) 5 km/s (2) 18 km/s (3) 18 m/s (4) 5 m/s

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

36. शरीरातील सर्वात मोठी ग्रंथी कोणती ?

(1) यकृत ग्रंथी (2) लालोत्पादक ग्रंथी

(3) स्वादुपिंड (4) जठर

Which is the largest gland in the body ?

(1) Liver (2) Salivary

(3) Pancreas (4) Gastric

---

37. 10 kg वस्तुमान असलेला पदार्थ जमिनीपासून 10 मी उंच नेला. त्याठिकाणी गुरुत्वीय त्वरण 9·8 m/s^2 असेल, तर त्या पदार्थाला प्राप्त झालेली स्थितीज ऊर्जा किती ?

(1) 9800 J (2) 980 J (3) 98 J (4) 9·8 J

An object of mass 10 kg is brought 10 m above ground. If acceleration due to gravity at that place is 9·8 m/s^2, what is the potential energy gained by the particle ?

(1) 9800 J (2) 980 J (3) 98 J (4) 9·8 J

---

38. सकाळी सूर्यप्रकाशामध्ये त्वचेच्या खाली कोणते जीवनसत्व तयार होते ?

(1) A (2) B (3) D (4) C

Which vitamin is produced under the skin in the early morning sunlight ?

(1) A (2) B (3) D (4) C

---

39. 100 वॉट व 240 व्होल्ट दिव्याचा विद्युतरोध _____ असेल.

(1) 42 ओह्म (2) 576 ओह्म

(3) 5760 ओह्म (4) 5·76 ओह्म

The electrical resistance of a 100 W, 240 V bulb will be

(1) 42 ohm (2) 576 ohm

(3) 5760 ohm (4) 5·76 ohm

---

40. लहान मुलांमध्ये रातांधळेपणा हा रोग कोणत्या जीवनसत्वाच्या अभावामुळे होतो ?

(1) A (2) B (3) C (4) D

Deficiency of which vitamin causes 'night blindness' in children ?

(1) A (2) B (3) C (4) D

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

41. "तैनाती फौजेची" पद्धत कोणी सुरू केली ?
(1) लॉर्ड डलहौशी (2) लॉर्ड क्लाईव्ह
(3) लॉर्ड वेलस्ली (4) लॉर्ड हेस्टिंग्ज

Who started "Subsidiary Alliance" system ?
(1) Lord Dalhousie (2) Lord Clive
(3) Lord Wellesley (4) Lord Hastings

42. खालीलपैकी कोणते वृत्तपत्र डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी सुरू केले ***नव्हते*** ?
(1) मुकनायक (2) जनता (3) समता (4) संदेश

Which of the following periodicals was ***not*** started by Dr. Babasaheb Ambedkar ?
(1) Muknayak (2) Janata (3) Samata (4) Sandesh

43. राष्ट्रीय काँग्रेस सभेच्या इ.स. 1886 च्या कलकत्ता अधिवेशनाचे अध्यक्ष कोण होते ?
(1) सुरेन्द्रनाथ बॅनर्जी (2) सय्यद बद्रुदिन तय्यबजी
(3) दादाभाई नौरोजी (4) व्योमेश चन्द्र बॅनर्जी

Who was the President of the National Congress Session held at Calcutta in the year 1886 ?
(1) Surendranath Banerjee (2) Sayyed Badaruddin Tayabji
(3) Dadabhai Naoroji (4) Vyomesh Chandra Banerjee

44. भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेस राष्ट्रवादी होती कारण
(1) तिचे सभासद भारताच्या विविध प्रांतातून आलेले होते
(2) तिच्या सभासदामध्ये विवीध धर्माचे लोक होते
(3) तिचे ध्येय राष्ट्रवादी होते
(4) वरील पैकी सर्व

Indian National Congress was a nationalistic party because
(1) its members came from all the corners of the country
(2) its members belonged to all the religions
(3) its objective was nationalist
(4) All the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

45. खालीलपैकी कोणती शिफारस सायमन कमिशनने केली ***नव्हती*** ?

(1) प्रांतिक स्वायत्तता

(2) केंद्रात द्विदल शासन पद्धतीचा स्विकार करावा

(3) कायदे मंडळात प्रतिनिधींची संख्या वाढवावी

(4) मतदारांची संख्या वाढवावी

Which of the following was ***not*** recommended by the Simon Commission ?

(1) Provincial Autonomy

(2) Dyarchy in the Central Legislative Assembly

(3) Increase representation in the Legislative Assembly

(4) Increase the electorate

---

46. दिं. 21 डिसेंबर 1909 रोजी जॅक्सन वर कोणी गोळ्या झाडल्या ?

(1) वि.दा. सावरकर

(2) अनंत कान्हेरे

(3) विनायक दामोदर चाफेकर

(4) गणेश दामोदर चाफेकर

On 21st December 1909, who shot at Jackson ?

(1) V.D. Savarkar

(2) Anant Kanhere

(3) Vinayak Damodar Chafekar

(4) Ganesh Damodar Chafekar

---

47. गांधीजींनी असहकार चळवळ थांबविण्याचे कारण काय ?

(1) गांधीजींना अटक (2) काँग्रेसचा विरोध

(3) चौरी-चौरा घटना (4) पहिले महायुद्ध

Why did Gandhiji give away the Non-Cooperation Movement ?

(1) Gandhiji's arrest (2) Opposition by Congress

(3) Chauri-Chaura incident (4) First World War

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

48. "कॉमन विल" व "न्यु इंडिया" ही वृत्तपत्रे कोणी सुरू केली होती ?

(1) दादाभाई नौरोजी (2) बंकीम चंद्र चॅटर्जी

(3) डॉ. ॲनी बेझंट (4) पंडित मालवीय

Who started the newspapers "Common Will" and "New India" ?

(1) Dadabhai Naoroji (2) Bankim Chandra Chatterjee

(3) Dr. Annie Besant (4) Pandit Malviya

---

49. कर्झन वायली याला गोळी घालून कोणी ठार मारले ?

(1) अनंत कान्हेरे (2) खुदीराम बोस

(3) मदनलाल धिंग्रा (4) दामोदर चाफेकर

Who shot dead Curzon Wyllie ?

(1) Anant Kanhere (2) Khudiram Bose

(3) Madanlal Dhingra (4) Damodar Chafekar

---

50. 1919 च्या मॉंटफोर्ड कायद्यानुसार केन्द्रीय कायदेमंडळाच्या कनिष्ठ व वरिष्ठ सभागृहाची सभासद संख्या अनुक्रमे किती ठरली होती ?

(1) 135 व 50 (2) 135 व 60

(3) 145 व 50 (4) 145 व 60

According to the Montford Act 1919, the number of members on the Lower and Upper Houses of the Central Assembly were determined as

(1) 135 and 50 (2) 135 and 60

(3) 145 and 50 (4) 145 and 60

---

51. 'लुकींग बॅक' हे आत्मचरित्र कोणाचे आहे ?

(1) आप्पासाहेब परांजपे (2) तात्यासाहेब केळकर

(3) भास्करराव जाधव (4) धोंडो केशव कर्वे

Who has written the autobiography 'Looking Back' ?

(1) Appasaheb Paranjape (2) Tatyasaheb Kelkar

(3) Bhaskarrao Jadhav (4) Dhondo Keshav Karve

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

52. 'संवाद कौमुदी' हे वृत्तपत्र कोणी सुरू केले ?
(1) राजा राममोहन रॉय (2) केशव चंद्र सेन
(3) देवेंद्रनाथ टैगोर (4) ईश्वरचंद्र विद्यासागर

Who started the 'Sanvad Kaumudi' newspaper ?
(1) Raja Rammohan Roy (2) Keshav Chandra Sen
(3) Devendranath Tagore (4) Ishwarchandra Vidyasagar

53. इ.स. 1919 च्या कायद्यानुसार घेतलेल्या निवडणुकीत केंद्रीय कायदेमंडळातील सर्वात मोठा पक्ष कोणता होता ?
(1) उदारमतवादी पक्ष (2) स्वराज्य पक्ष
(3) काँग्रेस पक्ष (4) मुस्लिम लीग

Which party emerged as the largest party in the elections of the Central Legislative Assembly held as per the 1919 Act ?
(1) Liberal Party (2) Swaraj Party
(3) Congress Party (4) Muslim League

54. 'सेंट्रल हिंदू कॉलेज' ची स्थापना कोणी केली ?
(1) स्वामी दयानंद (2) स्वामी विवेकानंद
(3) ॲनी बेझंट (4) केशव चंद्र सेन

Who founded the 'Central Hindu College' ?
(1) Swami Dayanand (2) Swami Vivekanand
(3) Annie Besant (4) Keshav Chandra Sen

55. मुस्लिम लीगची स्थापना कोठे झाली ?
(1) इस्लामाबाद (2) ढाका
(3) अलाहाबाद (4) अलीगढ़

Where was the Muslim League established ?
(1) Islamabad (2) Dhaka
(3) Allahabad (4) Aligarh

56. स्वामी विवेकानंद यांनी "रामकृष्ण मिशनची" स्थापना कोणत्या वर्षी केली ?
(1) 1895 (2) 1896 (3) 1897 (4) 1898

In which year did Swami Vivekanand establish "Ramkrishna Mission" ?
(1) 1895 (2) 1896 (3) 1897 (4) 1898

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

57. "भारतीय अस्पृश्यतेचा प्रश्न" हा ग्रंथ कोणी लिहिला ?

(1) डॉ बी.आर. आंबेडकर (2) वि.रा. शिन्दे

(3) महात्मा ज्योतिबा फुले (4) भास्करराव जाधव

Who is the author of "Bhartiya Asprushatecha Prashna (India's Untouchability Question)" ?

(1) Dr. B.R. Ambedkar (2) V.R. Shinde

(3) Mahatma Jyotiba Phule (4) Bhaskarrao Jadhav

---

58. भारतीय उद्योगाच्या विकासाचा विचार करण्यासाठी 'औद्योगिक आयोग' कोणत्या वर्षी स्थापन करण्यात आला ?

(1) 1915 (2) 1916 (3) 1917 (4) 1918

When was the 'Industrial Commission' established to bring about industrial development in India ?

(1) 1915 (2) 1916 (3) 1917 (4) 1918

---

59. "ऑल इंडिया ट्रेड युनियन काँग्रेसचे" (AITUC) पहिले अध्यक्ष कोण होते ?

(1) एस.ए. डांगे (2) एस.एम. जोशी

(3) एम.एन. रॉय (4) लाला लाजपत राय

Who was the first President of the "All India Trade Union Congress" (AITUC) ?

(1) S.A. Dange (2) S.M. Joshi

(3) M.N. Roy (4) Lala Lajpat Rai

---

60. हिंदुस्तानचे मँचेस्टर म्हणून कोणते शहर ओळखले जात होते ?

(1) बनारस (2) पैठण (3) ढाका (4) वारंगळ

Which city was known as the Manchester of Hindustan ?

(1) Banaras (2) Paithan (3) Dhaka (4) Warangal

---

61. 'नेटीव्ह फीमेल स्कूलची' स्थापना कोणी केली होती ?

(1) ज्योतिबा फुले (2) विठ्ठल शिंदे

(3) भाउराव पाटील (4) यशवंतराव चव्हाण

Who started the 'Native Female School' ?

(1) Jyotiba Phule (2) Vitthal Shinde

(3) Bhaurao Patil (4) Yashwantrao Chavan

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

62. 'आत्मीय सभा' कोठे स्थापन करण्यात आली होती ?
(1) मद्रास (2) दिल्ली (3) मुंबई (4) कलकत्ता
Where was 'Atmiya Sabha' established ?
(1) Madras (2) Delhi (3) Mumbai (4) Calcutta

63. 'इंडीआ हाउस' ची स्थापना कोणी केली ?
(1) वि.दा. सांवरकर (2) लाला हरदयाल
(3) श्यामजी वर्मा (4) खुदीराम बोस
Who founded 'India House' ?
(1) V.D. Savarkar (2) Lala Hardayal
(3) Shyamji Varma (4) Khudiram Bose

64. आगरकरांनी कोणत्या तत्वाचा आधार घेऊन सुधारणेचा पुरस्कार केला होता ?
(1) बुद्धीप्रामाण्यवाद (2) व्यक्तीस्वातंत्र्य
(3) समाज सुधारणेचा आग्रह (4) वरील सर्व
Which principles were propounded by Agarkar for reforming the society ?
(1) Rationalism (2) Individual freedom
(3) Insistence on social reforms (4) All the above

65. महर्षि धोंडो केशव कर्वे यांनी कोणत्या महाविद्यालयात गणिताचा प्राध्यापक म्हणून नोकरी केली ?
(1) एलफिन्स्टन (2) एस.एन.डी.टी.
(3) फर्ग्युसन (4) विलींग्टन
In which college did Maharshi Dhondo Keshav Karve work as a Professor in Mathematics ?
(1) Elphinstone (2) S.N.D.T.
(3) Fergusson (4) Wellington

66. महात्मा ज्योतिबा फुले यांनी लिहीलेला शेवटचा ग्रंथ कोणता ?
(1) शेतकऱ्यांचा आसुड (2) सार्वजनिक सत्यधर्म
(3) ब्राह्मणांचे कसब (4) इशारा
Which is the last book written by Mahatma Jyotiba Phule ?
(1) Shetkaryacha Aasud (2) Sarvajanik Satyadharma
(3) Brahmananche Kasab (4) Ishara

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

67. इ.स. 1925 च्या केंद्रीय कार्यकारी मंडळाचे सभापती कोण होते ?

(1) वाय.बी. चव्हाण (2) मोरारजी देसाई

(3) विठ्ठलभाई पटेल (4) वल्लभभाई पटेल

Who was the Speaker of the Central Legislative Council in 1925 ?

(1) Y.B. Chavan (2) Morarji Desai

(3) Vitthalbhai Patel (4) Vallabhbhai Patel

---

68. महात्मा फुले व युवराज ड्युक ऑफ कॅनाट यांची भेट कोणत्या वर्षी झाली होती ?

(1) इ.स. 1887 (2) इ.स. 1888 (3) इ.स. 1889 (4) इ.स. 1990

In which year did Mahatma Phule and Prince Duke of Connaught meet ?

(1) 1887 (2) 1888 (3) 1889 (4) 1890

---

69. विधवांच्या शिक्षणासाठी 'अनाथ बालिकाश्रम' कोणी स्थापन केले ?

(1) पंडिता रमाबाई (2) महर्षि धोंडो केशव कर्वे

(3) पेरियार रामस्वामी (4) सावित्रीबाई फुले

Who established 'Female Child Orphanage' to provide education to the widows ?

(1) Pandita Ramabai (2) Maharshi Dhondo Keshav Karve

(3) Periyar Ramaswami (4) Savitribai Phule

---

70. 'शिका, संघर्षकरा व संघटित व्हा' हे कोणाचे बीद्रवाक्य होते ?

(1) दीनबन्धु (2) सिद्धार्थ एज्युकेशन सोसायटी

(3) समता संघ (4) बहिष्कृत हितकारिणी सभा

Whose motto was 'Learn, Struggle and Organise' ?

(1) Deenbandhu (2) Siddharth Education Society

(3) Samata Sangh (4) Bahishkrit Hitkarini Sabha

---

71. "बहिष्कृत हितकारिणी सभा" या संस्थेची स्थापना कोणी केली होती ?

(1) वि.रा. शिन्दे (2) राजर्षि शाहु महाराज

(3) डॉ बी.आर. आंबेडकर (4) महात्मा फुले

Who founded the society named "Bahishkrit Hitkarini Sabha" ?

(1) V.R. Shinde (2) Rajarshi Shahu Maharaj

(3) Dr. B.R. Ambedkar (4) Mahatma Phule

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

72. 'अलंकार मिमांसा' नावाचा लेख कोणी लिहिला ?

(1) विष्णूशास्त्री चिपळूणकर (2) न्या. रानडे

(3) महर्षि धोंडो केशव कर्वे (4) गोपाळ गणेश आगरकर

Who was the author of 'Alankar Mimansa' ?

(1) Vishnushastri Chiplunkar (2) Justice Ranade

(3) Maharshi Dhondo Keshav Karve (4) Gopal Ganesh Agarkar

---

73. इ.स. 1885 – 1889 या काळात कोणत्या महाविद्यालयात राजर्षि शाहू महाराजांनी शिक्षण पुर्ण केले ?

(1) राजकोट (2) बडोदा (3) धारवाड (4) लंडन

From which college did Rajarshi Shahu Maharaj get educated during 1885 – 1889 ?

(1) Rajkot (2) Baroda (3) Dharwad (4) London

---

74. 'समता संघा'ची स्थापना कोणी केली ?

(1) महर्षि धोंडो केशव कर्वे (2) डॉ. आंबेडकर

(3) महात्मा फुले (4) न्या. रानडे

Who founded 'Samata Sangh' ?

(1) Maharshi Dhondo Keshav Karve (2) Dr. Ambedkar

(3) Mahatma Phule (4) Justice Ranade

---

75. ताई महाराज प्रकरणी राजर्षि छत्रपती शाहु व लोकमान्य टिळक यांची चर्चा केंव्हा झाली ?

(1) 18 ऑगस्ट 1901 (2) 18 ऑगस्ट 1904

(3) 18 ऑगस्ट 1905 (4) यापैकी नाही

When did Rajarshi Chhatrapati Shahu and Lokmanya Tilak discuss the matter of Tai Maharaj ?

(1) 18 August 1901 (2) 18 August 1904

(3) 18 August 1905 (4) None of these

---

76. बालहत्या प्रतिबंधक गृहाची स्थापना कोणी केली ?

(1) महर्षि धोंडो केशव कर्वे (2) पंडिता रमाबाई

(3) गोपाळ गणेश आगरकर (4) महात्मा ज्योतिबा फुले

Who established Balhatya Pratibandhak Griha ?

(1) Maharshi Dhondo Keshav Karve (2) Pandita Ramabai

(3) Gopal Ganesh Agarkar (4) Mahatma Jyotiba Phule

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

77. इ.स. 1917 मध्ये प्राथमिक शिक्षकांना प्रशिक्षण देणारे महाविद्यालय कोणी सुरू केले ?

(1) महर्षि धो.के. कर्वे

(2) राजर्षि छत्रपती शाहु महाराज

(3) कर्मवीर भाऊराव पाटील

(4) महर्षि विठ्ठल रामजी शिन्दे

Who established a college in the year 1917, for providing training to the primary school teachers ?

(1) Maharshi D.K. Karve

(2) Rajarshi Chhatrapati Shahu Maharaj

(3) Karmaveer Bhaurao Patil

(4) Maharshi Vitthal Ramaji Shinde

78. राजर्षि छत्रपती शाहु महाराजांनी काढलेले पहिले वसतिगृह कोणते ?

(1) मिस क्लार्क बोर्डिंग (2) मुस्लिम बोर्डिंग

(3) लिंगायत बोर्डिंग (4) मराठा बोर्डिंग

Which was the first hostel started by Rajarshi Chhatrapati Shahu Maharaj ?

(1) Miss Clark Boarding (2) Muslim Boarding

(3) Lingayat Boarding (4) Maratha Boarding

79. महर्षि धोंडो केशव कर्वे यांना भारत सरकारने कोणती पदवी देऊन गौरविले ?

(1) पद्मश्री (2) पद्म विभुषण

(3) समाज रत्न (4) भारत रत्न

With which award has the Indian Government honoured Maharshi Dhondo Keshav Karve ?

(1) Padmashree (2) Padma Vibhushan

(3) Samaj Ratna (4) Bharat Ratna

80. 'बंदिस्त वर्ग म्हणजे जात होय' ही व्याख्या कोणी केली ?

(1) महात्मा गांधी (2) महात्मा फुले

(3) सावरकर (4) आंबेडकर

Who termed 'confined class as a caste' ?

(1) Mahatma Gandhi (2) Mahatma Phule

(3) Savarkar (4) Ambedkar

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

81. सन 2011 च्या शिरगणती अहवालानुसार खालीलपैकी कोणते विधान ***असत्य*** आहे ?

(1) महाराष्ट्रातील लोकसंख्येची घनता भारतापेक्षा अधिक आहे

(2) संपूर्ण देशात महाराष्ट्राच्या लोकसंख्येचा वाटा साधारणतः 9% आहे

(3) देशातील लोकसंख्येमध्ये सर्वात जास्त वाटा उत्तर प्रदेश चा आहे

(4) बाल लिंग प्रमाणा बाबत महाराष्ट्राची परिस्थिती भारताच्या तुलनेत वाईट आहे

As per Census 2011 report, which of the following statements is ***incorrect*** ?

(1) Maharashtra has more population density than India

(2) The share of Maharashtra in the country's population is about 9%

(3) The state having largest share of population is Uttar Pradesh

(4) In child sex-ratio, Maharashtra has a poor picture compared to India

---

82. दुसऱ्या पंचवार्षिक योजनेत _____ ला अग्रक्रम देण्यात आला.

(1) शेतीव्यवसाय (2) पोलाद उद्योग

(3) सामाजिक न्याय (4) जलसिंचन

In the Second Five Year Plan, priority was accorded to

(1) Agriculture (2) Iron industry

(3) Social justice (4) Irrigation

---

83. भारतीय प्रमाण वेळ आणि ग्रीनविच प्रमाण वेळ यांच्यात _____ अंतर आहे.

(1) पाच तास (2) सहा तास

(3) साडे चार तास (4) साडे पाच तास

The difference between Indian Standard Time and Greenwich Mean Time is of

(1) five hours (2) six hours

(3) four and a half hours (4) five and a half hours

---

84. ईशान्य (उत्तर-पूर्वी) रेल्वेचे मुख्यालय कुठे आहे ?

(1) गोरखपूर (2) मुंबई

(3) सिकंदराबाद (4) गोहाती

Where are the headquarters of North-Eastern Railway located ?

(1) Gorakhpur (2) Mumbai

(3) Secunderabad (4) Guwahati

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

85. चौथ्या पंचवार्षिक योजनाकाळात खालीलपैकी काय घडले होते ?
(1) बुद्ध हसल्याचा प्रसंग
(2) अधिक प्राथमिक शाळांची बांधणी
(3) भाक्रा आणि हिराकुड धरणांचा आरंभ
(4) भारत-चीन युद्ध

What happened during the Fourth Five Year Plan ?
(1) The event of smiling Buddha
(2) Construction of more primary schools
(3) Initiation of Bhakhra and Hirakud dams
(4) India-Sino war

---

86. अकराव्या पंचवार्षिक योजनेचे प्रमुख उद्दिष्ट कोणते ?
(1) लोकसंख्या वाढीवर निर्बंध
(2) स्त्रीचा आणि मुलींमधील ॲनिमियाचे प्रमाण योजना अखेरीस 50% वर आणणे
(3) गरिबी हटाओ कार्यक्रम
(4) 2007 पर्यंत गरिबी 5% ने कमी करणे

What was the main objective of the Eleventh Five Year Plan ?
(1) To arrest the population growth
(2) Reduce anaemia among women and girls to 50% by the end of the Plan
(3) Anti-poverty programmes
(4) Reduction of poverty by five percent by 2007

---

87. खालीलपैकी गोदावरीची कोणती उपनदी ***नाही*** ?
(1) इंद्रावती (2) प्रवरा
(3) इंद्रायणी (4) दुधना

Which among the following is ***not*** a tributary of river Godavari ?
(1) Indravati (2) Pravara
(3) Indrayani (4) Dudhana

---

88. महाराष्ट्र राज्यात जंगलाखालील क्षेत्राचे प्रमाण _____ आहे.
(1) 21% (2) 25% (3) 27% (4) 10%

The area covered by forests in the State of Maharashtra is
(1) 21% (2) 25% (3) 27% (4) 10%

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

89. महाराष्ट्रराज्याची निर्मिती _____ रोजी झाली.

(1) 26 जानेवारी 1960 (2) 15 ऑगस्ट 1947

(3) 1 मे 1950 (4) यापैकी नाही

The State of Maharashtra was formed on

(1) 26th January 1960 (2) 15th August 1947

(3) 1st May 1950 (4) None of these

---

90. माथेरान हा प्रसिद्ध घाटमाथा _____ जवळ आहे.

(1) लोणावळा (2) नेरुळ (3) नेरळ (4) पुणे

Matheran, the famous tableland, is located near

(1) Lonavala (2) Nerul (3) Neral (4) Pune

---

91. भारताची पहिली पंचवार्षिक योजना केंव्हा पासून सुरू झाली ?

(1) 15 ऑगस्ट 1947 (2) 26 जानेवारी 1950

(3) 1 एप्रील 1951 (4) 1 मे 1950

When was the First Five Year Plan of India launched ?

(1) 15th August 1947 (2) 26th January 1950

(3) 1st April 1951 (4) 1st May 1950

---

92. खालीलपैकी कोणत्या जिल्हयाचा पर्जन्यछायेच्या क्षेत्रात समावेश होतो ?

(1) सांगली (2) अहमदनगर

(3) सोलापूर (4) वरील सर्व

Which of the following districts falls in the rain-shadow area ?

(1) Sangli (2) Ahmednagar

(3) Solapur (4) All the above

---

93. खालीलपैकी कोणत्या ठिकाणी दैनिक सरासरी तापमान कक्षा जास्त आहे ?

(1) अलीबाग (2) पुणे (3) कोल्हापुर (4) नागपुर

Which of the following places has highest range of daily average temperature ?

(1) Alibag (2) Pune (3) Kolhapur (4) Nagpur

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

94. कोंकणात रेल्वे प्रकल्पासाठी 'कोंकण रेल्वे कॉर्पोरेशनची' स्थापना केंव्हा करण्यात आली ?

(1) 1980 (2) 1985 (3) 1990 (4) 1995

When was the 'Konkan Railway Corporation' for the Konkan railway project established ?

(1) 1980 (2) 1985 (3) 1990 (4) 1995

---

95. सातपुडा पर्वतरांगेमुळे _____ व _____ नद्यांची खोरी वेगळी झाली आहेत.

(1) नर्मदा व तापी (2) गोदावरी व भीमा

(3) भीमा व कृष्णा (4) तापी व पूर्णा

_____ and _____ river basins are separated due to Satpura mountain ranges.

(1) Narmada and Tapi (2) Godavari and Bhima

(3) Bhima and Krishna (4) Tapi and Purna

---

96. कोंकणात आर्द्रतेचे प्रमाण नेहमी जास्त असण्याचे कारण कोणते ?

(1) जास्त पर्जन्य (2) सागर किनारा

(3) उष्णकटिबंधीय सदाहरीत वर्षावने (4) पश्चिम घाट

Why is humidity always high in Konkan ?

(1) High rainfall (2) Sea coast

(3) Tropical evergreen rainforest (4) The Western Ghats

---

97. महाराष्ट्रामध्ये खालीलपैकी कोणती नदी पश्चिम वाहिनी ***नाही*** ?

(1) वशिष्ठी (2) तापी (3) भीमा (4) उल्हास

Which of the following is ***not*** a west-flowing river in Maharashtra ?

(1) Vashishthi (2) Tapi (3) Bhima (4) Ulhas

---

98. महाराष्ट्रात नैऋत्य मोसमी वाऱ्यापासून पडणाऱ्या पावसाचे प्रमाण किती आहे ?

(1) 65% (2) 50% (3) 85% (4) 100%

What is the share of rainfall received from south-west monsoons in Maharashtra ?

(1) 65% (2) 50% (3) 85% (4) 100%

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

99. खालीलपैकी कोणते विधान विंध्य प्रणालीला लागू पडत ***नाही*** ?

(1) विंध्य प्रणाली अग्निजन्य खडकांनी बनली आहे

(2) तीची खोली 4000 मीटरपेक्षा जास्त आहे

(3) या प्रणालीने गंगेचे मैदान व दख्खनचे पठार वेगळे होतात

(4) ही प्रणाली तांबड्या वाळुकाश्मासाठी प्रसिद्ध आहे

Which of the following statements is ***not*** correct regarding the Vindhyan system ?

(1) The Vindhyan system is made up of igneous rocks

(2) Its depth is more than 4000 metres

(3) It divides Ganga plain and Deccan plateau

(4) It is known for red-sandstone

---

100. महाराष्ट्रात ठिबक जलसिंचन पद्धति कोणत्या पिकासाठी जास्त उपयुक्त ठरली आहे ?

(1) ऊस (2) कापूस

(3) फलोत्पादन (4) तेलबिया

For which crop has the drip irrigation proved ideal in Maharashtra ?

(1) Sugarcane (2) Cotton

(3) Horticulture (4) Oilseeds

---

101. खालीलपैकी कोणते वैशिष्ट्य भारतातील शहरी वसाहतींना लागु पडत ***नाही*** ?

(1) पाच हजार पेक्षा जास्त लोकसंख्या

(2) लोकसंख्येची घनता दर चौरस किलोमीटरला 400 पेक्षा जास्त

(3) दहा चौरस किलोमीटर पेक्षा जास्त प्रदेश

(4) 75% पेक्षा जास्त कर्ती लोकसंख्या बिगर-प्राथमिक व्यवसायांशी संबंधित

Which of the following features does ***not*** suit the urban settlements in India ?

(1) Population more than five thousand

(2) Density of population more than four hundred per square kilometre

(3) Area more than ten square kilometres

(4) More than seventy five percent workforce engaged in non-primary activities

---

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

102. महाराष्ट्रातील मेंढा-लेखा हे भारतातील आदिवासी हक्क जतन करून बांबुतोड करणारे भारतातील पहिले गाव ठरले. ही चळवळ संसाधनांच्या जागतिकीकरणाच्या विरोधातील आहे. हे गाव महाराष्ट्रात _____ आहे.

(1) रत्नागिरी जिल्हयात (2) गडचिरोली जिल्हयात
(3) नागपूर जिल्हयात (4) सिंधुदुर्ग जिल्हयात

The first village in India which has retained its bamboo harvesting rights as traditional tribal rights is Mendha-Lekha in Maharashtra. This is a movement against the process of globalisation of resources. This village is located in _____ of Maharashtra.

(1) Ratnagiri district (2) Gadchiroli district
(3) Nagpur district (4) Sindhudurg district

103. महाराष्ट्रातील खालीलपैकी कोणता जागतिक प्रकल्प बांधा-वापरा आणि हस्तांतरण करा या बाबतीत अयशस्वी ठरला ?

(1) उजनी प्रकल्प (2) दाभोळ प्रकल्प
(3) सुवर्ण चतुष्कोण प्रकल्प (4) सिंगुर प्रकल्प

Which of the following is an unsuccessful BOT project in Maharashtra ?

(1) Ujjani project (2) Dabhol project
(3) Golden Quadrilateral project (4) Singur project

104. जायकवाडी मत्स्य बीज केन्द्र खालीलपैकी कोणत्या जिल्हयात आहे ?

(1) परभणी (2) लातुर (3) भंडारा (4) औरंगाबाद

In which of the following districts, is the Jayakwadi fish hatcheries centre located ?

(1) Parbhani (2) Latur (3) Bhandara (4) Aurangabad

105. 2 ऑक्टोबर 1972 रोजी दुरदर्शन केन्द्र कुठे सुरू झाले ?

(1) दिल्ली (2) कोलकत्ता (3) मुंबई (4) चेन्नई

Where was the Doordarshan Centre started on 2nd October 1972 ?

(1) Delhi (2) Kolkata (3) Mumbai (4) Chennai

106. 2001 च्या शिरगणतीनुसार महाराष्ट्रातील लोकसंख्ये च्या बाबतीत दुसऱ्या क्रमांकाचा जिल्हा कोणता ?

(1) मुंबई शहर (2) मुंबई उपनगर
(3) पुणे (4) ठाणे

Which is the second largest district in terms of population as per 2001 Census in Maharashtra ?

(1) Mumbai City (2) Mumbai Suburban
(3) Pune (4) Thane

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

107. पंचायत समीतीच्या कोणत्याही सभासदाचे सदस्यत्व राज्य शासन गैरवर्तवणूकीच्या कारणास्तव संपुष्टात आणू शकते जर पंचायत समीतीने तसा प्रस्ताव हजर व मतदानात भाग घेणाऱ्या _____ सभासदांच्या होकारासह पाठविला तर ।

(1) 66% (2) 51% (3) 60% (4) 75%

Any member of the Panchayat Samiti may be removed by the State Govt. on the grounds of misconduct, provided the Panchayat Samiti recommends the same with the support of _____ of the members present and voting.

(1) 66% (2) 51% (3) 60% (4) 75%

108. महाराष्ट्रातील ग्रामपंचायतीचा कारभार _____ च्या 'मुंबई ग्रामपंचायत कायदा' व त्यातील वेळोवेळी झालेल्या बदलानुसार चालतो.

(1) 1957 (2) 1958 (3) 1959 (4) 1960

The functioning of the Gram Panchayats in Maharashtra is governed by the 'Mumbai Village Panchayat Act' of _____, as amended from time to time.

(1) 1957 (2) 1958 (3) 1959 (4) 1960

109. भारतीय संविधानाच्या मसुदा समितीचे अध्यक्ष कोण होते ?

(1) पंडित जवाहरलाल नेहरू (2) सच्चिदानंद सिन्हा
(3) डॉ. राजेंद्र प्रसाद (4) डॉ. बी.आर. आंबेडकर

Who was the President of the Drafting Committee of the Indian Constitution ?

(1) Pandit Jawaharlal Nehru (2) Sachidanand Sinha
(3) Dr. Rajendra Prasad (4) Dr. B.R. Ambedkar

110. खालीलपैकी कोणता हक्क हा भारतीय संविधानाच्या मुलभूत हक्कात ***नाही*** ?

(1) समतेचा हक्क (2) स्वातंत्र्याचा हक्क
(3) धार्मिक स्वातंत्र्याचा हक्क (4) मालमत्तेचा हक्क

Which of the following rights is ***not*** a Fundamental Right as per the Indian Constitution ?

(1) Right to Equality (2) Right to Liberty
(3) Right to Freedom of Religion (4) Right to Property

111. भारतीय राज्यघटनेचे कलम '51अ' कशा संबंधी आहे ?

(1) मूलभूत कर्तव्ये (2) मूलभूत हक्क
(3) मार्गदर्शक तत्त्वे (4) राष्ट्रपति

What is Article '51 A' of the Indian Constitution related to ?

(1) Fundamental Duties (2) Fundamental Rights
(3) Directive Principles (4) President

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

112. मुख्यमंत्री हा राज्यपाल आणि _____ यांच्यातील दुवा आहे.
(1) विधानसभा (2) विधानपरिषद
(3) लोकसभा (4) मंत्रीपरिषद

The Chief Minister is a link between the Governor and the
(1) Vidhan Sabha (2) Vidhan Parishad
(3) Lok Sabha (4) Council of Ministers

113. जुलै 2009 पासून महाराष्ट्राचे राज्य निवडणूक आयुक्त कोण आहेत ?
(1) नंदलाल (2) नीला सत्यनारायण
(3) कुरेशी (4) संपथ

Who is the State Election Commissioner of Maharashtra from July 2009 ?
(1) Nand Lal (2) Neela Satyanarayan
(3) Quraishi (4) Sampath

114. महाराष्ट्रात 'पंचायत राज' या मध्ये स्त्रियांसाठी किती टक्के जागा राखीव असतात ?
(1) 27% (2) 30% (3) 33% (4) 50%

What percentage of seats are reserved for women in 'Panchayat Raj' of Maharashtra ?
(1) 27% (2) 30% (3) 33% (4) 50%

115. धनविधेयक _____ प्रस्तुत केले जाते.
(1) दोन्ही सभागृहात (2) फक्त लोकसभेत
(3) फक्त राज्यसभेत (4) फक्त राष्ट्रपतींकडून

Money bill can be introduced
(1) in both the Houses (2) only in Lok Sabha
(3) only in Rajya Sabha (4) only by the President

116. पुढील विधाने पहा :
A. प्रत्येक जिल्हा परिषदेला राज्य शासनाने नेमणूक केलेला एक मुख्य कार्यकारी अधिकारी असतो.
B. जर एखाद्या जिल्हा परिषदेने मुख्य कार्यकारी अधिकारीस परत घेण्याकरता दोन-तृतीयांश मताधिक्याने कळविल्यास तसे करणे राज्य शासनास भाग पडते.
(1) A बरोबर B नाही (2) B बरोबर A नाही
(3) दोन्ही बरोबर (4) न A न B बरोबर

Consider the following statements :
A. Every Zilla Parishad has a CEO appointed by the State Government.
B. The State Government has to withdraw the CEO if the Zilla Parishad sends such a proposal with two-thirds majority.
(1) A is correct B is not (2) B is correct A is not
(3) A and B both are correct (4) Neither A nor B is correct

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

117. भारतीय राज्यघटनेमध्ये किती प्रकारच्या आणीबाणींचा उल्लेख आढळतो ?
(1) पाच (2) तीन (3) सात (4) नऊ
How many types of emergencies does the Constitution of India visualise ?
(1) Five (2) Three (3) Seven (4) Nine

118. संविधान सभेचे कायदेविषयक सल्लागार कोण होते ?
(1) डॉ. बी.आर. आंबेडकर (2) डॉ. राजेंद्र प्रसाद
(3) जवाहरलाल नेहरू (4) बी.एन्. राव
Who was the Constitutional Adviser to the Constituent Assembly ?
(1) Dr. B.R. Ambedkar (2) Dr. Rajendra Prasad
(3) Jawaharlal Nehru (4) B.N. Rau

119. भारतीय 'नागरिकत्व कायदा' केव्हा बनविण्यात आला ?
(1) 1956 (2) 1955 (3) 1935 (4) 1951
When was 'The Citizenship Act' of India formulated ?
(1) 1956 (2) 1955 (3) 1935 (4) 1951

120. पंचायत समितीचा मुख्य प्रशासकीय अधिकारी आणि सचिव कोण असतो ?
(1) सभापती (2) उपसभापती
(3) गट विकास अधिकारी (4) ग्रामसेवक
Who is the Chief Administrative Officer and the Secretary of the Panchayat Samiti ?
(1) Sabhapati (2) Up-Sabhapati
(3) Block Development Officer (4) Gramsevak

121. _____ लोकसंख्या असणाऱ्या गावांसाठी एकत्रितपणे गट ग्रामपंचायत स्थापन करता येते.
(1) 500 (2) 500 पेक्षा जास्त
(3) 500 पेक्षा कमी (4) 1000
Villages that have a population of _____ are grouped together to form a Group Gram Panchayat.
(1) 500 (2) more than 500
(3) less than 500 (4) 1000

122. ग्रामसभेचे सदस्य होण्यासाठी किमान वय काय आहे ?
(1) 18 (2) 21 (3) 23 (4) 25
What is the minimum age limit, in years, to become a member of Gram Sabha ?
(1) 18 (2) 21 (3) 23 (4) 25

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

123. माहितीचा अधिकार अधिनियम 2005 हा या हेतुने करण्यात आला

अ. शासनाच्या कार्यात पारदर्शकता आणि जबाबदारी वाढावी म्हणून

ब. भ्रष्टाचार रोखणे

क. नोकरशाहीवर जनतेचा अंकुश निर्माण करणे

ड. लोकशाही खऱ्या अर्थाने जनतेसाठी कार्यान्वित करणे

वरील पैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?

(1) अ फक्त (2) अ आणि ब फक्त

(3) अ, ब आणि क (4) अ, ब आणि ड

The Right to Information Act 2005 has been enacted with a view to

a. promote transparency and accountability in the working of the Government

b. combat corruption

c. have a control of the people over the bureaucracy

d. make the democracy work for the people in a real sense

Which of the statements given above is/are correct ?

(1) a only (2) a and b only

(3) a, b and c (4) a, b and d

---

124. भारतात राष्ट्रपतीच्या निवडणूकीत मतदार कोण असतात ?

(1) लोकसभेचे निर्वाचित सदस्य

(2) राज्यसभेचे निर्वाचित सदस्य

(3) विधानसभेचे निर्वाचित सदस्य

(4) वरील सर्वच

Who elect the President of India ?

(1) Elected members of Lok Sabha

(2) Elected members of Rajya Sabha

(3) Elected members of Vidhan Sabha (MLA)

(4) All of the above

---

125. ग्रामपंचायतीची तपासणी करण्याचे अधिकार कोणा कडे आहेत ?

(1) तहसिलदार (2) उप जिल्हाधिकारी

(3) जिल्हाधिकारी (4) महसुल आयुक्त

Who has the authority to inspect the Gram Panchayat ?

(1) Tahsildar (2) Deputy Collector

(3) Collector (4) Revenue Commissioner

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

126. सप्टेंबर 2011 मध्ये रशियात झालेल्या बुद्धिबळ वर्ल्डकप स्पर्धेचा विजेता कोण ?

(1) पीटर सविड्लर (2) अलेक्झांडर ग्रीशुक

(3) व्हॅसिली इव्हानचुक (4) विश्वनाथन आनंद

Who won the World Cup Chess Championship held in September 2011, in Russia ?

(1) Peter Svidler (2) Alexander Grischuk

(3) Vassily Ivanchuk (4) Vishwanathan Anand

---

127. मुअम्मर गद्दाफी हा कोणत्या देशाचा हुकुमशहा होता ?

(1) सौदी अरेबिया (2) अफगानिस्तान

(3) लिबिया (4) इराक

Of which country was Muammar Gaddafi the dictator ?

(1) Saudi Arabia (2) Afghanistan

(3) Libya (4) Iraq

---

128. केंद्रीय शिक्षण सल्लागार मंडळाने ठरविल्यानुसार _____ वर्गापर्यंतच्या मुलांना 'मोफत व सक्तीचे शिक्षण' देण्यात येणार आहे.

(1) दहावी (2) आठवी (3) बारावी (4) स्नातकीय

As decided by the Central Advisory Board of Education, 'free and compulsory education' shall be imparted upto class

(1) X^{th} (2) VIIIth (3) XIIth (4) Degree

---

129. अण्णा हजारे यांनी लोकपाल विधेयकासाठी 13 दिवसांचे उपोषण कुठे केले ?

(1) आझाद मैदान, मुंबई

(2) एम्.एम्.आर.डी. चे मैदान, मुंबई

(3) जंतर मंतर, दिल्ली

(4) रामलीला मैदान, दिल्ली

Where did Anna Hazare undertake fast for 13 days for the Lokpal Bill ?

(1) Azad Maidan, Mumbai

(2) M.M.R.D. Maidan, Mumbai

(3) Jantar Mantar, Delhi

(4) Ramlila Maidan, Delhi

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

130. 2011 मधील अर्जुन पुरस्कार खालीलपैकी कोणाला मिळाला ?

(1) गगन नारंग (2) रामपाल

(3) राजेंद्र सिंह (4) जहीर खान

Who among the following received the 2011 Arjuna Award ?

(1) Gagan Narang (2) Rampal

(3) Rajinder Singh (4) Zaheer Khan

---

131. टाटा उद्योग समुहाचे नवे प्रमुख कोण ?

(1) सायरस पालनजी मिस्त्री (2) रतन टाटा

(3) जमशेदजी टाटा (4) पालनजी मिस्त्री

Who is the next head of the Tata empire ?

(1) Cyrus Pallonji Mistry (2) Ratan Tata

(3) Jamshedji Tata (4) Pallonji Mistry

---

132. खालीलपैकी कोणते राष्ट्र हे BRICS चे सदस्य ***नाही*** ?

(1) ब्रिटेन (2) रशिया (3) भारत (4) दक्षिण आफ्रीका

Which of the following countries is ***not*** a member of BRICS ?

(1) Britain (2) Russia (3) India (4) South Africa

---

133. 1 एप्रिल 2012 पासून भारतात किती सेवाकर लागू करण्यात आला आहे ?

(1) 8% (2) 10% (3) 12% (4) 15%

What is the percentage of Service Tax in India from 1st April 2012 ?

(1) 8% (2) 10% (3) 12% (4) 15%

---

134. माओवाद्यांनी अपहरण केलेले श्री अलेक्स पॉल मेनन कोणत्या राज्याचे जिल्हाधिकारी आहेत ?

(1) झारखंड (2) मध्यप्रदेश

(3) ओरिसा (4) छत्तीसगढ

Mr. Alex Paul Menon, abducted by Maoists, is a Collector of which State ?

(1) Jharkhand (2) Madhya Pradesh

(3) Orissa (4) Chhattisgarh

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

135. जुलै 2011 मध्ये कोणता देश नव्याने उदयाला आला ?

(1) म्यानमार (2) भूतान (3) दक्षिण सुदान (4) नेपाळ

Which country newly came to existence in July 2011 ?

(1) Myanmar (2) Bhutan (3) South Sudan (4) Nepal

---

136. सनदी सेवकांना _____ बनण्याची परवानगी नाही.

(1) संसद सदस्य

(2) मुख्य निर्वाचन आयुक्त

(3) विद्यापीठाचे कुलगुरु

(4) चौकशी आयोगाचे प्रमुख

Civil Servants are not permitted to be

(1) Member of Parliament

(2) Chief Election Commissioner

(3) Vice Chancellor of University

(4) Head of Enquiry Commission

---

137. **चूक** जोडी ओळखा.

(1) देल्ही डेअरडेव्हील्स व कोलकत्ता नाईट रायडर्स

(2) मुंबई इंडियंस् व पूणे वॉरियर्स

(3) किंग्स इलेवन पंजाब व राजस्थान रॉयल्स

(4) डेक्कन सुपर किंग्स व चेन्नई चार्जर्स

Identify the ***incorrect*** pair.

(1) Delhi Daredevils and Kolkata Knight Riders

(2) Mumbai Indians and Pune Warriors

(3) Kings XI Punjab and Rajasthan Royals

(4) Deccan Super Kings and Chennai Chargers

---

138. बिनविरोध निवडून येणाऱ्या लोकसभेच्या पहिल्या महिला सभापति कोण ?

(1) विजयालक्ष्मी पंडित (2) इंदिरा गांधी

(3) शीला दीक्षित (4) मीरा कुमार

Who is the first woman to be elected unopposed as the Speaker of Lok Sabha ?

(1) Vijayalaxmi Pandit (2) Indira Gandhi

(3) Sheila Dixit (4) Meira Kumar

Join us @aditya2050

139. 12 ते 26 फेब्रुवारी 2011 दरम्यान भारतातील _____ राज्यात 34 व्या राष्ट्रीय खेळाचे आयोजन करण्यात आले.

(1) झारखंड (2) पंजाब

(3) महाराष्ट्र (4) हरियाणा

34th National Games were held in _____ in India from 12th to 26th February 2011.

(1) Jharkhand (2) Punjab

(3) Maharashtra (4) Haryana

140. भारतीय मुळच्या श्रीमती कमला परसाद बिस्सेसर या कोणत्या देशाच्या पंतप्रधान आहेत ?

(1) मालदिव (2) मॉरिशस

(3) त्रिनिदाद व टोबॅगो (4) म्यानमार

Of which country is Ms. Kamla Persad Bissessar of Indian origin, the Prime Minister ?

(1) Maldives (2) Mauritius

(3) Trinidad and Tobago (4) Myanmar

141. तांदुळ उत्पादनात भारताचा जगात कितवा क्रमांक लागतो ?

(1) पहिला (2) दुसरा (3) तिसरा (4) चौथा

What rank does India hold in the world in Rice production ?

(1) First (2) Second (3) Third (4) Fourth

142. महाराष्ट्र शासनाने महिलांसाठी स्थानिक स्वराज्य संस्थेत आरक्षण शेवटी केंव्हा वाढविले ?

(1) 2006 (2) 2011 (3) 2012 (4) 1993

In which year did the Government of Maharashtra last raise reservation percentage for women in Local Self Government ?

(1) 2006 (2) 2011 (3) 2012 (4) 1993

143. 14वी राष्ट्रीय ई-गव्हर्नन्स परिषद कुठे आयोजित करण्यात आली होती ?

(1) औरंगाबाद (2) पुणे

(3) रत्नागिरी (4) नागपुर

Where was the 14th National E-Governance Conference organised ?

(1) Aurangabad (2) Pune

(3) Ratnagiri (4) Nagpur

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

144. लोकायुक्त संस्था 1972 साली स्थापन करणारे भारतातील पहिले राज्य कोणते ?

(1) राजस्थान (2) ओरिसा (3) महाराष्ट्र (4) हरियाणा

Which was the first State in India to establish the institution of Lokayukta in 1972 ?

(1) Rajasthan (2) Orissa (3) Maharashtra (4) Haryana

---

145. 2011 – 2020 हे दशक संयुक्त राष्ट्रांकडून _____ दशक म्हणून साजरे केले जात आहे.

(1) रस्ता सुरक्षिततेसाठी कृती दशक

(2) दारिद्र्य निर्मूलन दशक

(3) मानवी हक्क शिक्षण दशक

(4) यापैकी नाही

2011 – 2020 decade is being celebrated by UN as

(1) Decade of Action for Road Safety

(2) Decade for Eradication of Poverty

(3) Decade for Human Rights Education

(4) None of these

---

146. सर्वात अधिक बालकामगार असणारा देश कोणता ?

(1) भारत (2) पाकिस्तान (3) नेपाळ (4) बांगलादेश

Which country has the highest number of child labourers ?

(1) India (2) Pakistan (3) Nepal (4) Bangladesh

---

147. 2011 साली नोबेल पुरस्कार प्राप्त करणारी तवक्कुल करमान ही कोणत्या देशाची क्रांतिची माता म्हणून ओळखली जाते ?

(1) येमेन (2) जॉर्डन (3) बहरीन (4) सुदान

Tawakkul Karman, who received the Nobel Prize in 2011, is known as the mother of the revolution of

(1) Yemen (2) Jordan (3) Bahrain (4) Sudan

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

148. महाराष्ट्रातील कोणत्या व्यक्तिचे जन्मशताब्दीचे वर्ष 2012 मध्ये साजरे करण्यात येत आहे ?

(1) पु.ल. देशपांडे (2) आचार्य प्र.के. अत्रे

(3) यशवंतराव चव्हाण (4) शंकरराव चव्हाण

Whose birth centenary is being celebrated in Maharashtra in the year 2012 ?

(1) P.L. Deshpande (2) Acharya P.K. Atre

(3) Yeshwantrao Chavan (4) Shankarrao Chavan

---

149. डिसेंबर 2011 मध्ये डरबन शिखर परिषद कोणत्या जागतिक समस्येवर चर्चा करण्याकरिता बोलविण्यात आली होती ?

(1) अण्वस्त्रप्रसार बंदी

(2) पृथ्वीच्या वातावरणातील बदल

(3) आंतरराष्ट्रीय दहशतवाद

(4) आंतरराष्ट्रीय व्यापार

To discuss which universal issue was the Durban Summit held in the month of December 2011 ?

(1) Nuclear non-proliferation

(2) Atmospheric changes on the Earth

(3) International Terrorism

(4) International Commerce

---

150. आंग सान स्यु की यांच्याबाबतीत खालीलपैकी कोणते कथन बरोबर आहे ?

(1) म्यानमार मधील राष्ट्रीय लोकशाहीवादी पक्षाच्या नेत्या

(2) नोबेल पारितोषिक विजेत्या

(3) गांधीवादाच्या समर्थक

(4) वरील सर्व

Which of the following statements in respect of Aung San Suu Kyi is/are correct ?

(1) Leader of National League for Democracy Party of Myanmar

(2) Winner of Nobel Prize

(3) Follower of Gandhism

(4) All of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

सूचना - (पृष्ठ 1 वरुन पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतः बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. **201.** "अंगावर काटा उभा रहाणे" या वाक्याप्रचाराचा अर्थ काय ?

(1) अंग शहारणे (2) रोमांचित होणे

(3) अतिशय भिती वाटणे (4) बहरुन येणे

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) अतिशय भिती वाटणे" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्रश्न क्र. **201** समोरील उत्तरक्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र.क्र. **201.** ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

परीक्षेचे नांव : विक्रीकर निरीक्षक (पूर्व) परीक्षा-२०१२
विषय : सामान्य क्षमता चाचणी

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत विक्रीकर निरीक्षक (पूर्व) परीक्षा-२०१२ या स्पर्धा परीक्षेच्या वस्तुनिष्ठ स्वरुपाच्या प्रश्नपत्रिकेची उत्तरतालिका उमेदवारांच्या माहितीसाठी संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आली होती. त्यासंदर्भात उमेदवारांनी अधिप्रमाणित (Authentic) स्पष्टीकरण / संदर्भ देऊन पाठविलेली लेखी निवेदने, तसेच तज्ज्ञांचे अभिप्राय विचारात घेऊन आयोगाने उत्तरतालिका सुधारित केली आहे. या उत्तरतालिकेतील उत्तरे अंतिम समजण्यात येतील. यासंदर्भात आलेली निवेदने विचारात घेतली जाणार नाहीत व त्याबाबत कोणताही पत्रव्यवहार केला जाणार नाही, याची कृपया नोंद घ्यावी.

उत्तरतालिका - KEY

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
1	3	2	1	3
2	4	2	4	4
3	1	1	1	1
4	2	1	3	3
5	3	4	2	3
6	2	1	4	4
7	2	4	3	1
8	1	1	4	2
9	1	3	1	3
10	4	2	3	2
11	1	4	3	2
12	4	3	4	1
13	1	4	1	1
14	3	1	2	4
15	2	3	3	1
16	4	3	2	4
17	3	4	2	1
18	4	1	1	3
19	1	2	1	2
20	3	3	4	4
21	3	1	1	1
22	4	2	3	2
23	2	2	1	3
24	3	3	4	2
25	1	3	4	1

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
26	1	1	1	3
27	2	3	2	4
28	2	1	3	2
29	3	4	2	3
30	3	4	1	1
31	1	1	3	1
32	3	2	4	2
33	1	3	2	2
34	4	2	3	3
35	4	1	1	3
36	1	3	1	1
37	2	4	2	3
38	3	2	2	1
39	2	3	3	4
40	1	1	3	4
41	3	3	2	4
42	4	3	2	1
43	3	4	4	1
44	4	4	#	1
45	2	1	1	4
46	2	2	4	1
47	3	3	3	4
48	3	2	4	4
49	3	3	3	4
50	4	2	2	3

ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द केलेले आहेत

दि.२३ जुलै, २०१२

Join us @aditya2050

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
51	4	2	3	4
52	1	4	2	3
53	2	#	2	4
54	3	1	4	2
55	2	4	3	2
56	3	3	4	3
57	2	4	1	3
58	2	3	1	3
59	4	2	1	4
60	#	3	4	4
61	1	2	1	1
62	4	2	4	2
63	3	4	4	3
64	4	3	4	2
65	3	4	3	3
66	2	1	4	2
67	3	1	3	2
68	2	1	4	4
69	2	4	2	#
70	4	1	2	1
71	3	4	3	4
72	4	4	3	3
73	1	4	3	4
74	1	3	4	3
75	1	4	4	2

प्रश्न क्रमांक				
	संच A	संच B	संच C	संच D
76	4	3	1	3
77	1	4	2	2
78	4	2	3	2
79	4	2	2	4
80	4	3	3	3
81	1	4	1	2
82	2	3	3	2
83	4	3	3	4
84	1	4	2	3
85	#	4	2	4
86	2	3	4	1
87	3	1	3	2
88	1	2	4	4
89	4	3	1	1
90	3	3	2	#
91	3	1	4	2
92	4	3	1	3
93	4	3	#	1
94	3	2	2	4
95	1	2	3	3
96	2	4	1	3
97	3	3	4	4
98	3	4	3	4
99	1	1	3	3
100	3	2	4	1

ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द केलेले आहेत.

दि.२३ जुलै, २०१२

Join us @aditya2050

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
101	3	4	4	2
102	2	1	3	3
103	2	#	1	3
104	4	2	2	1
105	3	3	3	3
106	4	1	3	3
107	1	4	2	4
108	2	2	4	4
109	4	4	2	4
110	4	2	3	1
111	1	3	3	2
112	4	2	1	4
113	2	4	4	4
114	4	2	4	1
115	2	3	4	4
116	3	3	1	2
117	2	1	2	4
118	4	4	4	2
119	2	4	4	3
120	3	4	1	2
121	3	1	4	4
122	1	2	2	2
123	4	4	4	3
124	4	4	2	3
125	4	1	3	1

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
126	1	3	3	3
127	3	1	1	2
128	1	4	1	4
129	4	4	1	1
130	4	1	3	3
131	1	3	2	1
132	1	2	4	4
133	3	2	1	4
134	4	1	3	1
135	3	3	1	1
136	1	1	4	3
137	4	1	4	4
138	4	1	1	3
139	1	3	1	1
140	3	2	3	4
141	2	4	4	4
142	2	1	3	1
143	1	3	1	3
144	3	1	4	2
145	1	4	4	2
146	1	4	1	1
147	1	1	3	3
148	3	1	2	1
149	2	3	2	1
150	4	4	1	1

ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द केलेले आहेत.

दि.२३ जुलै, २०१२

Join us @aditya2050

पोलीस उपनिरीक्षक पूर्व परीक्षा - 2012

A

परीक्षा दि: 22 एप्रिल, 2012

Code : ERM

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET No. 249525

प्रश्नपुस्तिका

सामान्य क्षमता चाचणी

वेळ : दीड तास

एकूण प्रश्न : 150

एकूण गुण : 300

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत **150** अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

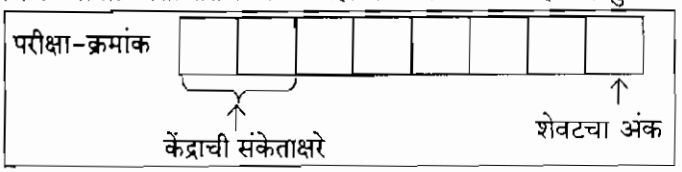

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता** नमूद करावा.

(4) अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची अचूक उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील''.**

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

Join us @aditya2050

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

1. जर राम 100 पावले, 25 पावले प्रती मिनिट वेगाने चालला, 200 पावले, 50 पावले प्रती 30 सेकंद वेगाने चालला व 200 पावले, 1000 पावले प्रती अर्धा तास वेगाने चालला व त्याचे प्रत्येक पाऊल एक मीटरचे असेल तर तो अर्धा किलोमिटर अंतर किती वेळेत चालेल ?

(1) 8 मिनिट (2) 12 मिनिट

(3) 16 मिनिट (4) 20 मिनिट

If Ram covers 100 steps, at the rate of 25 steps per minute, 200 steps at 50 steps per 30 seconds and 200 steps at 1000 steps per half an hour and if his every step measures a meter how much time would he take to cover half a kilometer ?

(1) 8 minutes (2) 12 minutes

(3) 16 minutes (4) 20 minutes

---

2. एका व्यक्तीने 2,000 रुपयाचे कर्ज 4 हप्त्यांत परत केले व प्रत्येक हप्त्यांत त्या आधीच्या हप्त्यापेक्षा 50 रु. जास्त दिले, तर पहिला हप्ता किती रुपयाचा होता ?

(1) 375 (2) 425 (3) 475 (4) 525

A person borrowed a loan of Rs. 2,000 and paid back in 4 instalments. Each instalment is more than the previous instalment by 50 Rs. then what is the amount of first instalment he paid ?

(1) 375 (2) 425 (3) 475 (4) 525

---

3. एका संख्येची 7 पट व 4 पट यांची बेरीज 66 आहे तर त्या संख्येच्या तेव्हढ्याच पटीच्या संख्यांची वजाबाकी किती होईल ?

(1) 16 (2) 24 (3) 22 (4) 18

The sum of 7 times and 4 times of a given number is 66 then, what is the result if the second figure is subtracted (instead of adding) from the first ?

(1) 16 (2) 24 (3) 22 (4) 18

---

4. $0.004 \times 0.5 = ?$

(1) 0.00020 (2) 0.0020 (3) 0.0200 (4) 0.2000

$0.004 \times 0.5 = ?$

(1) 0.00020 (2) 0.0020 (3) 0.0200 (4) 0.2000

---

5. एका वर्गातील 40 विद्यार्थ्यांच्या वयाची सरासरी 10 वर्षे आहे. जर शिक्षकाचे वय विद्यार्थ्यांच्या वयात मिळविले तर सरासरी 11 येते. तर शिक्षकाचे वय किती ?

(1) 51 वर्षे (2) 50 वर्षे (3) 48 वर्षे (4) 45 वर्षे

In a class, the average age of 40 students is 10. If teacher's age is added to student's age, then the average becomes 11. What is the age of the teacher ?

(1) 51 Years (2) 50 Years (3) 48 Years (4) 45 Years

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK P.T.O.

Join us @aditya2050

6. त्रिकोणाच्या दोन कोनांची मापे 62.6 अंश आणि 56.7 अंश आहेत. तर त्याच्या तिसऱ्या कोनाचे माप किती ?

(1) 118.3 अंश (2) 14.3 अंश (3) 60.7 अंश (4) यापैकी नाही

Two angles of a triangle are 62.6° and 56.7° then what is the third angle of the triangle ?

(1) 118.3° (2) 14.3° (3) 60.7° (4) None of the above

7. $(15 - 2)^2 = ?$

(1) 221 (2) 169 (3) 13 (4) यापैकी नाही

$(15 - 2)^2 = ?$

(1) 221 (2) 169 (3) 13 (4) None of the above

8. 80 या संख्येचे चार भाग असे पाडा की पहिल्यामध्ये 3 मिळविले, दुसऱ्यामधून 3 वजा केले. तिसऱ्याला 3 ने गुणले व चौथ्याला 3 ने भागले तरी सर्व उत्तरे समान येतात. या चार भागांपैकी सर्वात लहान भाग 5 आहे तर सर्वात मोठा भाग किती असेल ?

(1) 45 (2) 50 (3) 55 (4) 60

The number 80 is divided into four so that if 3 is added to the first, 3 is subtracted from the second, the third is multiplied by 3 and the fourth is divided by 3 all give the same value. The lowest number is 5, what is the highest number ?

(1) 45 (2) 50 (3) 55 (4) 60

9. एक सरळ असलेला महामार्ग एक 50 मी. उंच मनोऱ्याच्या तळाकडे जातो. जर मनोऱ्याच्या वरच्या टोकापासून महामार्गावरील दोन मोटारींकडे पाहण्याचे अवनत कोन 30° आणि 60° मापाचे आहेत. तर त्या दोन मोटारींमधील अंतर _____ मीटर असेल.

(1) $\frac{100\sqrt{3}}{3}$ (2) $\frac{100}{3}$ (3) $\frac{300}{\sqrt{3}}$ (4) $\frac{300\sqrt{3}}{3}$

A straight highway leads to the base of a 50 meter tall tower. From the top of the tower, if the angles of depression of two cars on the road are 30° and 60°, then the distance between the two cars is _____ m.

(1) $\frac{100\sqrt{3}}{3}$ (2) $\frac{100}{3}$ (3) $\frac{300}{\sqrt{3}}$ (4) $\frac{300\sqrt{3}}{3}$

10. खालीलपैकी कोणती संख्या पूर्ण वर्ग आहे ?

(1) 6242 (2) 6248 (3) 6241 (4) 6243

Which of the following numbers is a perfect square ?

(1) 6242 (2) 6248 (3) 6241 (4) 6243

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

11. खाली दिलेल्या समीकरणांमध्ये + व ÷ ही चिन्हे तसेच 2 आणि 4 ह्या संख्यांची अदलाबदल केली तर कोणते समीकरण बरोबर येईल ?

(1) $2 + 4 \div 3 = 3$ (2) $4 + 2 \div 6 = 1.5$ (3) $4 \div 2 + 3 = 2$ (4) $2 + 4 \div 6 = 8$

In the given equations if the signs + and ÷ as well as numbers 2 and 4 are interchanged, then which of the following equations would be correct ?

(1) $2 + 4 \div 3 = 3$ (2) $4 + 2 \div 6 = 1.5$ (3) $4 \div 2 + 3 = 2$ (4) $2 + 4 \div 6 = 8$

---

12. खालीलपैकी कोणत्या पर्यायातील संख्या उतरत्या क्रमाने आहेत ?

(1) $\sqrt[4]{6}, \sqrt[6]{5}, \sqrt[3]{2}$ (2) $\sqrt[6]{5}, \sqrt[4]{6}, \sqrt[3]{2}$

(3) $\sqrt[4]{6}, \sqrt[3]{2}, \sqrt[6]{5}$ (4) $\sqrt[6]{5}, \sqrt[3]{2}, \sqrt[4]{6}$

In which of the following alternatives the numbers are in the descending order ?

(1) $\sqrt[4]{6}, \sqrt[6]{5}, \sqrt[3]{2}$ (2) $\sqrt[6]{5}, \sqrt[4]{6}, \sqrt[3]{2}$

(3) $\sqrt[4]{6}, \sqrt[3]{2}, \sqrt[6]{5}$ (4) $\sqrt[6]{5}, \sqrt[3]{2}, \sqrt[4]{6}$

---

13. $5^m \div 5^{-3} = 5^5$ या समीकरणामधील m ची किंमत काढा.

(1) 2 (2) 3 (3) 5 (4) 8

Find the value of m in the equation $5^m \div 5^{-3} = 5^5$

(1) 2 (2) 3 (3) 5 (4) 8

---

14. $(x^2 + 3x)(x - 3)x$ आणि $x^2(x^3 - 27)$ चा ल.सा.वि. _____ आहे.

(1) $x^2(x + 3)(x - 3)$ (2) $x(x - 3)(x^3 - 27)$

(3) $x^2(x^2 - 9)(x^2 + 3x + 9)$ (4) $x(x - 3)(x^2 - 3x + 9)$

L.C.M. of $(x^2 + 3x)(x - 3)x$ and $x^2(x^3 - 27)$ is _____

(1) $x^2(x + 3)(x - 3)$ (2) $x(x - 3)(x^3 - 27)$

(3) $x^2(x^2 - 9)(x^2 + 3x + 9)$ (4) $x(x - 3)(x^2 - 3x + 9)$

---

15. एका समाजसेवी संघटनेने 43.7 किलो तांदूळ 12 रु. प्रती किलो ह्या दराने विकत घेतला. त्यांनी तो 152 गरीब लोकांमध्ये समप्रमाणात वाटला. तर प्रत्येक व्यक्तीला मिळालेल्या तांदूळाची किंमत किती ?

(1) 30.40 रु. (2) 3.45 रु. (3) 12.60 रु. (4) 16.80 रु.

A social service group bought 43.7 kg. of rice at Rs. 12 per kg and distributed it equally among 152 poor people. What is the cost of the rice that each person got ?

(1) Rs. 30.40 (2) Rs. 3.45 (3) Rs. 12.60 (4) Rs. 16.80

Join us @aditya2050

16. 280 प्रश्नपत्रिकांच्या गठ्ठ्याची जाडी 3.6 से.मी. आहे. तर 630 प्रश्नपत्रिकाच्या गठ्ठ्याची जाडी किती ?

(1) 8.0 से.मी. (2) 8.1 से.मी.

(3) 7.8 से.मी. (4) 7.5 से.मी.

A stack of 280 question papers has 3.6 cms thickness. How much thick would the stack be of 630 question papers ?

(1) 8.0 cm (2) 8.1 cm

(3) 7.8 cm (4) 7.5 cm

---

17. जर $484 \times 144 = 69696$, तर $\sqrt{\frac{69.696}{14.4}} = ?$

(1) 2.2 (2) 2.22 (3) 4.84 (4) 48.4

If $484 \times 144 = 69696$, then $\sqrt{\frac{69.696}{14.4}} = ?$

(1) 2.2 (2) 2.22 (3) 4.84 (4) 48.4

---

18. जतिने 1,570 रु. वाचविले. सविताने जतिनपेक्षा 1,936 रु. जास्त वाचविले. तर त्यांनी एकूण किती रुपये वाचविले ?

(1) 3506 (2) 5076 (3) 4567 (4) 8576

Jatin saved Rs. 1,570. Savita saved Rs. 1,936 more than Jatin. How much did they save all together ?

(1) 3506 (2) 5076 (3) 4567 (4) 8576

---

19. एका संख्येला 8 ने गुणले असता त्याच्या येणाऱ्या उत्तरामध्ये जर 99 मिळविले तर अंतिम उत्तर 171 येते. तर ती संख्या कोणती ?

(1) 8 (2) 9 (3) 10 (4) 7

If a number is multiplied by 8 and to the multiplication 99 is added, the answer is 171. What is the original number ?

(1) 8 (2) 9 (3) 10 (4) 7

---

20. संतोषने रु. 2.75 प्रती समोसा प्रमाणे 50 समोसे खरेदी केले जर त्याने त्याऐवजी 68.75 प्रती किलोप्रमाणे मिठाई घेतली असती तर त्याला किती किलो मिठाई मिळाली असती ?

(1) $\frac{1}{2}$ kg (2) 1 kg (3) $1\frac{1}{2}$ kg (4) 2 kg

Santosh bought 50 Samosas at the rate of Rs. 2.75 per Samosa. Instead had be brought sweets at the rate of 68.75 Rs. per kg. How much of sweets could he have bought ?

(1) $\frac{1}{2}$ kg (2) 1 kg (3) $1\frac{1}{2}$ kg (4) 2 kg

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

21. वातावरणाचा किती भाग नत्रवायु व्यापतो ?

(1) $\frac{1}{3}$ (2) $\frac{1}{2}$ (3) $\frac{3}{4}$ (4) $\frac{4}{5}$

How much of atmosphere is formed of Nitrogen ?

(1) $\frac{1}{3}$ (2) $\frac{1}{2}$ (3) $\frac{3}{4}$ (4) $\frac{4}{5}$

22. 'सेंद्रीय शेती' प्रकारात, खालीलपैकी काय अपेक्षित नाही ?

(1) जनावरांच्या मल-मूत्रांचा वापर

(2) वनस्पतीजन्य किटकनाशकांचा वापर

(3) रासायनिक खत व किटकनाशकांचा वापर

(4) वरीलपैकी काहीही नाही

Which of the following is not expected in 'Organic farming' ?

(1) Use of animal excreta

(2) Use of botanical insecticides

(3) Use of chemical fertilizers and insecticides

(4) None of the above

23. _____ विषाणूच्या संसर्गाने एड्स होतो.

(1) ह्युमन इम्युनो डेफिसियन्सी व्हायरस (2) ह्युमन इनिसिएटीव्ह डेफिसियन्सी व्हायरस

(3) ह्युमन इम्युनो डेंजरस व्हायरस (4) यापैकी नाही

Infection by the _____ causes AIDS.

(1) Human immuno-deficiency virus (2) Human initiative deficiency virus

(3) Human immuno-dangerous virus (4) None of the above

24. आम्ल पर्जन्यासाठी खालीलपैकी कोणता घटक जबाबदार आहे ?

(1) CO_2 (2) CH_4 (3) H_2S (4) NO_2 आणि SO_2

Which factor is responsible for Acid rain ?

(1) CO_2 (2) CH_4 (3) H_2S (4) NO_2 and SO_2

25. पृथ्वीवर अस्तित्वात असलेल्या सजीवांमधील विविधता म्हणजे _____

(1) जैवविविधता (2) जीवशास्त्र

(3) जैव तंत्रज्ञान (4) जैव रसायनशास्त्र

The variety that we see in the living things that exists on the earth is called _____

(1) Bio-diversity (2) Biology

(3) Biotechnology (4) Biochemistry

Join us @aditya2050

26. हायड्रोजन या मूलद्रव्याचे वैशिष्ट्य कोणते ?

(1) हायड्रोजनच्या अणूच्या केंद्रकात न्युट्रॉन असतो

(2) हायड्रोजनच्या अणूच्या केंद्रकात न्युट्रॉन नसतो

(3) हायड्रोजनच्या केंद्रकात एकही प्रोटॉन नसतो

(4) हायड्रोजनच्या केंद्रकाभोवती परिभ्रमण करणारे दोन इलेक्ट्रॉन असतात

What is the characteristic property of the hydrogen element ?

(1) The nucleus of hydrogen contains neutron

(2) The nucleus of hydrogen doesnot contain neutron

(3) The nucleus of hydrogen does not contain proton

(4) Two electrons are revolving round the nucleus of hydrogen

---

27. गारव्यासाठी रेफ्रीजरंट म्हणून काय वापरतात ?

(1) फ्रेऑन (2) अमोनिया

(3) वरील दोन्ही (4) वरीलपैकी काहीच नाही

What is used as refrigerant ?

(1) Freon (2) Ammonia

(3) Both the above (4) None of the above

---

28. प्रत्येकी 16 Ω रोध असणारे चार रोधित्रांची समांतर जोडणी केली. अशा प्रकारच्या चार रोधिकांची एकसरी संयोगी जोडणी केल्यास एकूण परिणामी रोध किती ?

(1) 2Ω (2) 4Ω (3) 8Ω (4) 16Ω

Four resistances of 16Ω each are connected in parallel. Four such combinations are connected in series. What is the total resultant resistance ?

(1) 2Ω (2) 4Ω (3) 8Ω (4) 16Ω

---

29. आहारातील ऊर्जेचे प्रमुख स्रोत कोणते ?

(1) प्रथिने (2) कर्बोदके

(3) मेद (4) जीवनसत्त्वे

What is the main source of energy in our diet ?

(1) Proteins (2) Carbohydrates

(3) Fats (4) Vitamins

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

30. जीवनसत्त्वे अ, ब, क, के आणि त्यांच्या अभावामुळे होणारे रोग, याबाबत योग्य जोड्या निवडा.

(1) अ - रातआंधळेपणा, ब - बेरीबेरी
क - रक्तस्त्राव, के - स्कर्व्ही

(2) अ - रातआंधळेपणा, ब - स्कर्व्ही
क - बेरीबेरी, के - रक्तस्त्राव

(3) अ - रातआंधळेपणा, ब - बेरीबेरी
क - स्कर्व्ही, के - रक्तस्त्राव

(4) अ - रातआंधळेपणा, ब - स्कर्व्ही
क - रक्तस्त्राव, के - बेरीबेरी

Choose the alternative giving Vitamins with their correct deficiency diseases

(1) A – nightblindness B – beriberi
C – haemorrhage K – scurvy

(2) A – nightblindness B – scurvy
C – beriberi K – haemorrhage

(3) A – nightblindness B – beriberi
C – scurvy K – haemorrhage

(4) A – nightblindness B – scurvy
C – haemorrhage K – beriberi

---

31. _____ या पदार्थाच्या बाबतीत विद्युत धारा व विभवांतर यांचा जर आलेख काढला तर तो सरळरेषीय येत नाही व रोधाचे मूल्य स्थिर राहत नाही.

(1) थर्मिस्टर (2) तांबे (3) ॲल्युमिनिअम (4) चांदी

For _____ the graph of current and voltage is not a straight line and value of resistance is not constant.

(1) Thermistor (2) Copper (3) Aluminium (4) Silver

---

32. _____ हरित गृह वायु आहेत.

(1) CH_4 व C_2H_6 (2) CH_4 व CO_2
(3) CO_2 व C_2H_6 (4) C_2H_6 व N_2O

Green house gases are

(1) CH_4 and C_2H_6 (2) CH_4 and CO_2
(3) CO_2 and C_2H_6 (4) C_2H_6 and N_2O

Join us @aditya2050

33. 20 ग्रॅम बर्फास 1600 कॅलरी उष्णता दिल्यास त्याचे अंतिम तापमान किती होईल ?

(1) 0°C (2) 10°C (3) 20°C (4) 5°C

What will be the final temperature if 1600 cal of heat is given to an ice block of mass 20 grams ?

(1) 0°C (2) 10°C (3) 20°C (4) 5°C

34. सौर कुकर पेटीच्या आतील भागास काळा रंग दिलेला असतो, कारण काळ्या रंगाचे आवरण _____

(1) त्यावर पडणाऱ्या उष्मा प्रारणाला बाहेर सोडते

(2) त्यावर पडणाऱ्या उष्मा प्रारणाला परावर्तित करते

(3) त्यावर पडणाऱ्या उष्मा प्रारणाला अमान्य करते

(4) त्यावर पडणाऱ्या उष्मा प्रारणाला शोषून घेते

The inner surface of the solar cooker box is painted black, because the black surface _____

(1) emits the incident heat radiation

(2) reflects the incident heat radiation

(3) refuses the incident heat radiation

(4) absorbs the incident heat radiation

35. व्हर्नियर कैवारच्या व्हर्नियर स्केल वर 25 खुणा असून मुख्य मापणपट्टीवरील लघुत्तम अंतर 1 मी. मी. आहे म्हणून व्हर्नियर कैवारचे लघुत्तम माप किती मी. मी. येईल ?

(1) 0.25 (2) 0.04 (3) 2.5 (4) 1.25

On Vernier scale of Vernier calliper there are 25 lines and on main scale smallest division is 1 mm then least count of Vernier calliper is

(1) 0.25 (2) 0.04 (3) 2.5 (4) 1.25

36. केक आणि पाव हलके व सछिद्र बनविण्यासाठी _____ चा उपयोग करतात.

(1) सोडिअम कार्बोनेट (2) सोडिअम बायकार्बोनेट

(3) कॅल्शीअम कार्बोनेट (4) ब्लीचिंग पावडर

_____ is used in the preparation of cakes and bread to make them light and spongy.

(1) Sodium carbonate (2) Sodium bicarbonate

(3) Calcium carbonate (4) Bleaching powder

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

37. मूलद्रव्याचा अणु हा विद्युतदृष्ट्या कसा असतो ?

(1) ऋणप्रभारित (2) उदासीन

(3) धनप्रभारित (4) प्रवाही

An atom of element is electrically

(1) Negatively charged (2) Neutral

(3) Positively charged (4) Conductor

38. कवक पेशीची पेशीभित्तीका कोणत्या जटील शर्करेपासून बनलेली आहे ?

(1) सेल्युलोज (2) ग्लुकोज

(3) सुक्रोज (4) कायटिन

Cell wall of fungi is made up of tough and complex sugars called

(1) Cellulose (2) Glucose

(3) Sucrose (4) Chitin

39. खालीलपैकी कोणत्या रोगाची लागण दूषित अन्न किंवा दूषित पाणी ग्रहण केल्याने होते ?

(1) टायफॉईड (2) क्षय

(3) रॅबीज (4) पोलिओ

Which disease is contacted by ingestion of contaminated food or water ?

(1) Typhoid (2) Tuberculosis

(3) Rabies (4) Polio

40. खालीलपैकी उडणारा सस्तन प्राणी कोणता ?

(1) पोपट (2) वटवाघूळ (3) घुबड (4) घार

Which of the following is a flying mammal ?

(1) Parrot (2) Bat (3) Owl (4) Kite

41. इ. स. 1857 च्या उठावाचे वैशिष्ट्य म्हणजे _____ ऐक्य होय.

(1) हिंदु-मुस्लिम (2) मराठा-शिख

(3) इंग्लिश-मुस्लिम (4) इंग्लिश-मराठा

The 'Revolt of 1857 A.D.' prominently revealed _____ unity.

(1) Hindu-Muslim (2) Maratha-Shikh

(3) English-Muslim (4) English-Maratha

Join us @aditya2050

42. इ. स. 1857 च्या उठावाचे तात्कालिक कारण होते _____

(1) गाईची व डुक्कराची चरबी लावलेल्या काडतुसांचा उपयोग

(2) अनेक संस्थाने खालसा करणे

(3) ख्रिश्चन धर्म प्रसार करणे

(4) पदव्या, वतने आणि पेन्शन रद्द करणे

The immediate cause of the revolt of 1857 was the _____

(1) Use of cartridges greased with cow fat and pig fat

(2) Annexation of several states

(3) The spread of Christianity

(4) Abolition of titles, vatans and pensions

43. इ. स. 1857 च्या उठावानंतर कोणत्या तारखेस भारताची सत्ता इंग्लंडच्या राणीकडे हस्तांतरित करण्यात आली ?

(1) 1 डिसेंबर 1859 (2) 1 डिसेंबर 1858

(3) 1 नोव्हेंबर 1857 (4) 1 नोव्हेंबर 1858

After the revolt of 1857, on which date all the powers of the Indian State were transferred to the Queen of England.

(1) 1st December 1859 (2) 1st December 1858

(3) 1st November 1857 (4) 1st November 1858

44. इ. स. 1875 मध्ये _____ यांनी 'इंडियन लीगची' स्थापना केली.

(1) आनंद मोहन बोस (2) शिशिर कुमार बोस

(3) मनमोहन बोस (4) व्योमेशचंद्र बॅनर्जी

During 1875 _____ established the 'Indian League'.

(1) Anand Mohan Bose (2) Shishir Kumar Bose

(3) Man Mohan Bose (4) Wyomeshchandra Bannerji

45. खालीलपैकी कोणत्या कायद्यात वा योजनेत अस्पृष्यांसाठी स्वतंत्र मतदार संघ तयार करण्याची तरतूद होती ?

(1) मॉंटेग्यू-चेम्सफोर्ड कायदा (2) रॅम्से-मॅक्डोनाल्ड निवाडा

(3) वेव्हेल योजना (4) 1935 चा सुधारणा कायदा

Separate Electorates for the untouchables were granted by _____

(1) Montegue-Chemsford Act (2) Ramase-McDonald Award

(3) Wavel Plan (4) Indian Act 1935

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

46. भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसचे पहिले अधिवेशन पुण्याऐवजी मुंबईस भरविण्यात आले होते कारण _____

(1) पुणेकरांनी अधिवेशनाला विरोध दर्शविल्यामुळे

(2) मुंबईतील जनतेच्या आग्रहामुळे

(3) पुण्यास आकस्मिकरित्या साथीच्या रोगाचा प्रादुर्भाव झाल्यामुळे

(4) मुंबईला आंतरराष्ट्रीय महत्त्व असल्यामुळे

The first conference of Indian National Congress was shifted from Pune to Mumbai _____

(1) Due to the opposition of the people of Pune

(2) Due to the demand of the people of Mumbai

(3) Due to the outbreak of viral diseases in Pune

(4) Due to the International importance of Mumbai

47. पुण्याचे प्लेग कमिश्नर रँड यांची 1893 मध्ये _____ याने हत्या केली.

(1) दामोदर हरि चाफेकर (2) वासुदेव बळवंत फडके

(3) उस्ताद लहुजी मांग (4) अनंत कान्हेरे

Mr. Rand, the Plague Commissioner of Pune was assassinated in the year 1893 by _____

(1) Damodar Hari Chaphekar (2) Vasudeo Balawant Phadake

(3) Ustad Lahuji Mang (4) Anant Kanhere

48. मुस्लिम लीगची स्थापना कोठे झाली ?

(1) ढाका (2) कोलकाता (3) चितगांव (4) मुर्शिदाबाद

Where was the Muslim League founded ?

(1) Dhaka (2) Kolkata (3) Chitagaon (4) Murshidabad

49. बंगालची फाळणी कोणत्या गव्हर्नर जनरलने केली ?

(1) लॉर्ड रिपन (2) लॉर्ड डफरीन

(3) लॉर्ड डलहौसी (4) लॉर्ड कर्झन

Which Governor General was responsible for partition of Bengal ?

(1) Lord Rippon (2) Lord Duffrin

(3) Lord Dalhousie (4) Lord Curzon

Join us @aditya2050

50. बार्डोलीचा सत्याग्रह _____ यांच्या नेतृत्त्वाखाली झाला.

(1) सरदार पटेल (2) म. गांधी

(3) विनोबा भावे (4) महादेव देसाई

_____ led the Bardoli Satyagraha.

(1) Sardar Patel (2) M. K. Gandhi

(3) Vinoba Bhave (4) Mahadeo Desai

51. भारताचे 'पितामह' म्हणून कोणास ओळखले जाते ?

(1) न्यायमूर्ती रानडे (2) फिरोजशहा मेहता

(3) रविंद्रनाथ टागोर (4) दादाभाई नौरोजी

Who is known as the 'Grand Old Man' of India ?

(1) Justice Ranade (2) Ferozshah Mehata

(3) Rabindranath Tagore (4) Dadabhai Nauroji

52. महाराष्ट्रातील आद्य क्रान्तिकारक कोण होते ?

(1) राजाराम मोहन रॉय (2) दादाभाई नौरोजी

(3) वि. दा. सावरकर (4) वासुदेव बळवंत फडके

From among the following who was the earliest revolutionary in Maharashtra ?

(1) Raja Ram Mohan Rai (2) Dadabhai Nouroji

(3) V. D. Savarkar (4) Vasudeo Balwant Phadake

53. महाराष्ट्रात होमरूल लीगची चळवळ _____ यांनी सुरु केली.

(1) महात्मा गांधी (2) महात्मा फुले

(3) पंडित नेहरु (4) लोकमान्य टिळक

_____ was the founder of Home Rule movement in Maharashtra.

(1) Mahatma Gandhi (2) Mahatma Phule

(3) Pandit Nehru (4) Lokmanya Tilak

54. इ. स. 1911 मध्ये बंगालची फाळणी रद्द झाल्याची घोषणा _____ याने केली.

(1) लॉर्ड कर्झन (2) पंचम जॉर्ज

(3) इंग्लंड सरकार (4) ब्रिटीश पार्लमेंट

The declaration of cancellation of the partition of Bengal in 1911 was done by _____

(1) Lord Curzon (2) V Georje

(3) Govt. of England (4) British Parliament

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

55. खालीलपैकी स्वराज्य पक्षाचे संस्थापक सदस्य कोण होते ?
(1) महात्मा गांधी (2) लोकमान्य टिळक
(3) चित्तरंजन दास (4) न्यायमूर्ती रानडे
From among the following who was the founder member of the Swaraj Party ?
(1) Mahatma Gandhi (2) Lokmanya Tilak
(3) Chitaranjan Das (4) Justice Ranade

56. स्वराज्य पक्षाचे ध्येय काय होते ?
(1) परकीय वस्तुवर बहिष्कार टाकणे (2) भारतीय उद्योगांना पाठिंबा देणे
(3) ब्रिटिश साम्राज्यान्तर्गत स्वराज्य (4) असहकार चळवळ सुरु करणे
What was the aim of the 'Swaraj Party' ?
(1) Boycott the foreign goods (2) Support the Indian Industries
(3) Dominion status (4) Non co-operation movement

57. भारताचे गव्हर्नर जनरल केंव्हापासून व्हॉईसरॉय म्हणून ओळखले जाऊ लागले ?
(1) इ. स. 1855 (2) इ. स. 1856 (3) इ.स. 1857 (4) इ. स. 1858
Since when was the Governor General of India known as the Vice-roy of India ?
(1) 1855 A. D. (2) 1856 A. D. (3) 1857 A. D. (4) 1858 A. D.

58. चंद्रशेखर आझादांच्या नेतृत्त्वाखाली सरदार भगतसिंगांनी 1928 मध्ये कोणती संघटना स्थापन केली ?
(1) नवजीवन सैनिक संघ
(2) गदर
(3) हिंदुस्थान सोशॅलीस्ट रिपब्लिकन असोसिएशन
(4) नवभारत
Under the leadership of Chandrashekar Azad, which organisation was established by Sardar Bhagat Singh during 1928 ?
(1) Nawajeewan Sainik Sangh
(2) Gadar
(3) Hindustan Socialist Republican Association
(4) Navabharat

59. बॉम्बे-ठाणे रेल्वे कोणत्या वर्षी सुरु झाली ?
(1) 1852 (2) 1853 (3) 1854 (4) 1855
In which year were Bombay and Thane connected by rail ?
(1) 1852 (2) 1853 (3) 1854 (4) 1855

Join us @aditya2050

60. महाराष्ट्रातील सामाजिक, धार्मिक सुधारणा चळवळीतील कोणते प्रसिद्ध सुधारक 'लोकहितवादी' या नावाने ओळखले जात होते ?

(1) ज्योतीबा फुले (2) महादेव गोविंद रानडे

(3) गोपाळ हरि देशमुख (4) गोपाळ गणेश आगरकर

Which social and religious reformer from Maharashtra was popularly known as Lokhitwadi ?

(1) Jyotiba Phule (2) Mahadeo Govind Ranade

(3) Gopal Hari Deshmukh (4) Gopal Ganesh Agarkar

61. चंपारण्य सत्याग्रहाचे नेतृत्त्व कोणी केले ?

(1) महात्मा फुले (2) महात्मा गांधी

(3) लोकमान्य टिळक (4) वि. दा. सावरकर

Who led the Champaranya Satyagraha ?

(1) Mahatma Phule (2) Mahatma Gandhi

(3) Lokmanya Tilak (4) V. D. Savarkar

62. 'पॉव्हर्टी ॲन्ड अनब्रिटिश रूल इन इंडिया' हा ग्रंथ कोणी लिहिला ?

(1) दादाभाई नौरोजी (2) लाला लजपतरॉय

(3) वि. दा. सावरकर (4) लोकमान्य टिळक

_____ is the author of the book "Poverty and Unbritish Rule in India".

(1) Dadabhai Nauroji (2) Lala Lajpatroy

(3) V. D. Savarkar (4) Lokmanya Tilak

63. ब्राह्मो समाजाची स्थापना कोणी केली ?

(1) हेन्री डेरोझिओ (2) महर्षी धोंडो केशव कर्वे

(3) पंडित ईश्वरचंद्र विद्यासागर (4) राजाराम मोहन रॉय

Who founded the Brahmo Samaj ?

(1) Henry-De-ro-Zeo (2) Maharshi Dhondo Keshav Karve

(3) Pandit Ishwarchandra Vidyasagar (4) Raja Ram Mohan Roy

64. 'तुम्ही मला रक्त द्या, मी तुम्हाला स्वातंत्र्य देईन' हे कोणी म्हंटले ?

(1) सुभाष चंद्र बोस (2) नारायण गुरु

(3) सुखदेव (4) भगत सिंग

Who said 'You give me blood, I will give you freedom.' ?

(1) Subhash Chandra Bose (2) Narayan Guru

(3) Sukhadeo (4) Bhagat Singh

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

65. गोपाळ गणेश आगरकर यांनी शेक्सपियरच्या कोणत्या नाटकाचे मराठीत रूपांतर केले ?

(1) हॅम्लेट (2) मॅकबेथ

(3) द मर्चंट ऑफ व्हेनिस (4) ज्युलियस सिझर

Which work of Shakespeare was translated into Marathi by Gopal Ganesh Agarkar ?

(1) Hamlet (2) Macbeth

(3) The Merchant of Venice (4) Julius Caesar

66. सत्यशोधक समाजाचे मुखपत्र कोणते होते ?

(1) सुधारक (2) केसरी (3) दीनबंधु (4) प्रभाकर

What was the Mouthpiece of Satyashodhak Samaj ?

(1) Sudharak (2) Kesari (3) Deenabandhu (4) Prabhakar

67. राजर्षि शाहू महाराजांचे उच्च शिक्षण कोठे झाले ?

(1) बडोदा (2) राजकोट (3) जयपूर (4) ग्वाल्हेर

Where did Rajarshi Shahu Maharaj had his higher education ?

(1) Baroda (2) Rajkot (3) Jaipur (4) Gwalior

68. राजर्षि शाहू महाराजांनी 'क्षात्रजगद्गुरु' या पदावर सर्वप्रथम कोणाची नेमणूक केली ?

(1) गंगाधर कांबळे (2) सदाशिव लक्ष्मण पाटील

(3) नारायण भटजी (4) दत्तोबा साळवी

Who was the first to be appointed as 'Kshatrajagadguru' by Rajarshi Shahu Maharaj ?

(1) Gangadhar Kamble (2) Sadashiv Laxman Patil

(3) Narayan Bhatji (4) Dattoba Salvi

69. 'ग्राम प्राथमिक शिक्षण मंडळ' या संस्थेची स्थापना कोणी केली ?

(1) राजर्षि शाहू महाराज (2) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

(3) महात्मा फुले (4) महर्षि कर्वे

Who founded the 'Grama Prathamik Shikshan Mandal' ?

(1) Rajarshi Shahu Maharaj (2) Dr. Babasaheb Ambedkar

(3) Mahatma Phule (4) Maharshi Karve

70. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी मनुस्मृतीचे दहन कोठे केले ?

(1) नाशिक (2) रत्नागिरी (3) महाड (4) मुंबई

Where did Dr. Babasaheb Ambedkar burn "Manusmriti" ?

(1) Nashik (2) Ratnagiri (3) Mahad (4) Mumbai

Join us @aditya2050

71. 'पाटील स्कूल' व 'तलाठी स्कूल' ची स्थापना कोणी केली ?
(1) आगरकर (2) टिळक (3) आंबेडकर (4) शाहू महाराज
Who started 'Patil School' and 'Talathi School' ?
(1) Agarkar (2) Tilak (3) Ambedkar (4) Shahu Maharaj

72. महर्षि कर्वेना महिला विद्यापीठासाठी देणगी कोणी दिली ?
(1) टाटा (2) ठाकरसी (3) अंबानी (4) बिर्ला
Who gave donation to Maharshi Karve for women's university ?
(1) Tata (2) Thakarsi (3) Ambani (4) Birla

73. सुभाषचंद्र बोस यांनी सन् 1923 मध्ये कोणते इंग्रजी दैनिक सुरु केले ?
(1) देहली मेल (2) हिंदुस्थान टाईम्स
(3) फ्री प्रेस जर्नल (4) फॉरवर्ड
Which English daily was started by Subhashchandra Bose in the year 1923 ?
(1) Dehli Mail (2) Hindustan Times
(3) Free Press Journal (4) Forward

74. उषा मेहता यांनी भूमिगत राहून आकाशवाणी केंद्र कोठे चालवले ?
(1) पुणे (2) नागपूर (3) मीरत (4) मुंबई
From where did Usha Mehata run a radio station herself remaining underground ?
(1) Pune (2) Nagpur (3) Mirat (4) Mumbai

75. सविनय कायदेभंग चळवळीच्या वेळी सोलापूरच्या सत्याग्रहात आघाडीवर कोण होते ?
(1) जमीनदार (2) राष्ट्रीय नेते
(3) गिरणी कामगार (4) व्यापारी
Who were in the forefront at Solapur in the Civil Disobedience Movement ?
(1) Zamindar (2) National leaders
(3) Mill workers (4) Traders

76. गो. ग. आगरकरांनी न्यू इंग्लिश स्कूलची स्थापना कोणत्या वर्षी केली ?
(1) इ. स. 1880 (2) इ. स. 1881 (3) इ. स. 1882 (4) इ. स. 1883
When did G. G. Agarkar establish New English School ?
(1) 1880 (2) 1881 (3) 1882 (4) 1883

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

77. शाहू महाराजांनी कोल्हापूरात कोणत्या सुधारणा घडवून आणल्या ?

(1) अस्पृश्यता व जातीभेद निवारण

(2) पडदा पद्धतीस विरोध

(3) बालविवाहास विरोध

(4) सतीच्या चालीस बंदी

What social reforms were brought about by Shahu Maharaj at Kolhapur ?

(1) Abolition of Untouchability and Caste Distinction

(2) Opposed Parda System

(3) Opposed Child Marriages

(4) Banned Sati System

78. 'केसरी' आणि 'मराठा' ही वृत्तपत्रे कोणी सुरु केली ?

(1) टिळक आणि आगरकर (2) टिळक आणि चिपळूणकर

(3) चिपळूणकर आणि आगरकर (4) वरीलपैकी कोणीही नाही

Who started the newspapers 'Kesari' and 'Maratha' ?

(1) Tilak and Agarkar (2) Tilak and Chiplunkar

(3) Chiplunkar and Agarkar (4) None of the above

79. महात्मा फुले यांनी कोणते पुस्तक लिहिले नाही ?

(1) गुलामगिरी (2) जातींचा उच्छेद

(3) शेतकऱ्यांचा आसूड (4) ब्राह्मणांचे कसब

Which one of the following books is not written by Mahatma Phule ?

(1) Gulamgiri (2) Jatincha Uchhed

(3) Shetkaryancha Asud (4) Brahmananche Kasab

80. कोणते डॉ. आंबेडकरांचे वृत्तपत्र नव्हते ?

(1) हरिजन (2) मूकनायक (3) समता (4) प्रबुद्ध भारत

Which newspaper was not launched by Dr. Ambedkar ?

(1) Harijan (2) Mooknayak (3) Samata (4) Prabuddha Bharat

81. महाराष्ट्राच्या एकूण क्षेत्रफळापैकी तीन-चतुर्थांश भागात _____ मृदा आढळते.

(1) गाळाची मृदा (2) रेगुर मृदा (3) वन मृदा (4) जांभी मृदा

About three-fourth portion of Maharashtra, has _____ soil.

(1) Alluvial (2) Regur (3) Forest soil (4) Lateritic

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK P.T.O.

Join us @aditya2050

82. पर्यावरण व वने मंत्रालय तसेच केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळ यांच्या 2009 च्या अहवालानुसार महाराष्ट्रातील सर्वात प्रदूषित शहर कोणते ?

(1) मुंबई (2) ठाणे (3) चंद्रपूर (4) नागपूर

Which is the most polluted city in Maharashtra as per the Ministry of Environment and Forests (MOEF) and Central Pollution Control Board (CPCB) report for the year 2009 ?

(1) Mumbai (2) Thane (3) Chandrapur (4) Nagpur

83. भारताच्या ग्रामीण आर्थिक विकासात **सर्वात** मोठा अडथळा कोणता आहे ?

(1) भांडवल कमतरता (2) नियोजनाचा अभाव

(3) भ्रष्टाचार (4) शिक्षणाचा अभाव

What is the major obstacle in rural economic development of India ?

(1) Shortage of capital (2) Lack of planning

(3) Corruption (4) Lack of education

84. भारतीय प्रमाणवेळ कोणत्या रेखावृत्तावर निश्चित केली गेली आहे ?

(1) 82° 30′ पश्चिम (2) 28° 30′ पूर्व (3) 82° 30′ पूर्व (4) 28° 30′ पश्चिम

Which longitude determines Indian standard time ?

(1) 82° 30′ west (2) 28° 30′ east (3) 82° 30′ east (4) 28° 30′ west

85. टाटा आयर्न ॲण्ड स्टील कंपनी (जमशेटपूर) कोणत्या नदीवर आहे ?

(1) सुवर्णरेखा (2) गंगा (3) नर्मदा (4) ब्राह्मणी

On the banks of which river Tata Iron and Steel Company (Jamshetpur) is located ?

(1) Suvarnarekha (2) Ganges (3) Narmada (4) Brahmni

86. ऑपरेशन फ्लड प्रोग्रॅम कशा संबधी आहे ?

(1) पूरनियंत्रण

(2) पूरव्यवस्थापन

(3) वाढीव दूध उत्पादन व संकलन

(4) वाढीव अन्न उत्पादन

What is Operation Flood Programme related to ?

(1) Flood control

(2) Flood management

(3) Increasing milk production and procurement

(4) Increasing food production

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

87. दक्षिण मध्य रेल्वेचे मुख्यालय कोठे आहे ?
(1) मुंबई (2) सिकंदराबाद
(3) गोहाती (4) गोरखपूर
Where does the South Central Railway have its headquarters ?
(1) Mumbai (2) Secunderabad
(3) Gauhati (4) Gorakhpur

88. महाराष्ट्राच्या पूर्व-पश्चिम विस्तारापेक्षा दक्षिणोत्तर विस्तार _____
(1) कमी आहे (2) जास्त आहे (3) तेवढाच आहे (4) वेगळा आहे
North-South extent of Maharashtra is _____ its east-west extent.
(1) Less than (2) More than (3) Same as (4) Different from

89. रेगुर मृदा ही खालीलपैकी कोणत्या प्रदेशात मोठ्या प्रमाणावर आढळते ?
(1) दख्खनचा पठारी प्रदेश (2) कोकणातील डोंगराळ प्रदेश
(3) कोकण किनार पट्टीची चिंचोळी मैदाने (4) भामरागडचा डोंगरी प्रदेश
In which of the following regions, regur soil is observed on a large scale ?
(1) Deccan Plateau region (2) Konkan hills
(3) Narrow coastal strip of Konkan (4) Bhamaragad hills

90. महाराष्ट्रात नारळाच्या बागा प्रामुख्याने कोणत्या भागात आढळतात ?
(1) ईशान्य भागात (2) पश्चिम भागात
(3) आग्नेय भागात (4) मध्य भागात
Where are the majority of the coconut gardens seen in Maharashtra ?
(1) North-Eastern part (2) Western part
(3) South-Eastern part (4) Central part

91. महाराष्ट्र पठाराची निर्मिती कशाने झाली ?
(1) भूप्रक्षोभ (2) संचयन (3) भूकंप (4) भ्रंशमूलक उद्रेक
What does Maharashtra Plateau owes its origin to ?
(1) Diastrophism (2) Deposition (3) Earthquake (4) Fissure erruption

92. खालीलपैकी कोणत्या जिल्ह्यात खनिजसंपत्ती विपुल आहे ?
(1) पुणे (2) चंद्रपूर (3) बीड (4) सोलापूर
Which of the following districts has abundant mineral resources ?
(1) Pune (2) Chandrapur (3) Beed (4) Solapur

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK P.T.O.
A

Join us @aditya2050

93. महाराष्ट्रात खालीलपैकी कोणत्या प्रदेशात सर्वात अधिक जैवविविधता आढळते ?

(1) पश्चिमघाट (2) सातपुडारांगा (3) मेळघाट प्रदेश (4) चिखलदरा टेकड्या

Which of the following regions of Maharashtra has maximum biodiversity ?

(1) Western Ghats (2) Satpuda range (3) Melghat region (4) Chikhaldara hills

94. भारतामध्ये पवनऊर्जा क्षेत्रात खालीलपैकी अग्रेसर राज्य कोणते ?

(1) गुजरात (2) महाराष्ट्र (3) ओरिसा (4) तामिळनाडु

Which of the following states is a pioneer in wind energy generation in India ?

(1) Gujarat (2) Maharashtra (3) Orissa (4) Tamil Nadu

95. महाराष्ट्रातील लागवडीखालील जमिनीच्या किती टक्के क्षेत्र ठिबक सिंचना खाली आहे ?

(1) 35% (2) 80% (3) 40% (4) 60%

What percent of cultivated area is under drip irrigation in Maharashtra ?

(1) 35% (2) 80% (3) 40% (4) 60%

96. पशु, प्राणी व वनस्पती या सर्वांचे रक्षण करण्यासाठी संसदेने केंव्हा वन्यजीव संरक्षण कायदा संमत केला ?

(1) 1970 (2) 1974 (3) 1972 (4) 1980

When was the Wild Life Protection Act passed by the Parliament for protection of wild-life and natural vegetation ?

(1) 1970 (2) 1974 (3) 1972 (4) 1980

97. सह्याद्रीच्या पूर्वेकडील प्रदेश काय म्हणून ओळखला जातो ?

(1) अति पर्जन्याचा प्रदेश (2) ओल्या दुष्काळाचा प्रदेश

(3) पर्जन्य छायेचा प्रदेश (4) तराई

How is the region to the east of Sahyadris described as ?

(1) Very heavy rainfall (2) Wet drought

(3) Rain shadow (4) Terai

98. कोणती नदी अरबी समुद्राला मिळते ?

(1) तापी (2) कावेरी (3) महानदी (4) कृष्णा

Which river joins the Arabian Sea ?

(1) Tapi (2) Kaveri (3) Mahanadi (4) Krishna

99. कोणती नदी पश्चिम वाहिनी नाही ?

(1) उल्हास (2) वैतरणा (3) कुंडलिका (4) वरील कोणतीही नाही

Which is not a west flowing river ?

(1) Ulhas (2) Waitarna (3) Kundalika (4) None of the above

कच्चे पास जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

100. खालीलपैकी कोणते वैशिष्ट्य चतुर्थक व्यवसायांना लागू पडते ?

(1) निसर्गावर अवलंबून

(2) विनिमय

(3) संशोधन व विकास यावर अवलंबून

(4) पदार्थांवरील प्रक्रिया

Which of the following is the feature of quaternary activities ?

(1) Dependence on nature

(2) Exchange

(3) Based on research and development

(4) Processing of material

101. महाराष्ट्रात कापूस उत्पादनासाठी कोणता विभाग अग्रेसर आहे ?

(1) पश्चिम महाराष्ट्र (2) विदर्भ आणि मराठवाडा

(3) कोकण (4) उत्तर महाराष्ट्र

Which region produces maximum cotton in Maharashtra ?

(1) The Western Maharashtra (2) Vidarbha and Marathwada

(3) Kokan (4) The North Maharashtra

102. महाराष्ट्रातील दगडी कोळशाचा प्रामुख्याने कशासाठी वापर केला जातो ?

(1) औष्णिक विद्युत ऊर्जा (2) आण्विक ऊर्जा

(3) जल विद्युत ऊर्जा (4) यापैकी नाही

What is coal in Maharashtra prominently used for ?

(1) Thermal power (2) Atomic power

(3) Hydro power (4) None of the above

103. औद्योगिक विकासाशी संबंधित कोणती संस्था नाही ?

(1) सिकॉम (2) महाराष्ट्र राज्य वित्तीय महामंडळ

(3) वरील दोन्ही (4) वरील कोणतीही नाही

Which Institution is not related with industrial development ?

(1) SICOM (2) MSFC

(3) Both the above (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK P.T.O.

Join us @aditya2050

104. 1941-1961 अशी 20 वर्षांची रस्ते बांधणी योजना स्वातंत्र्यापूर्वी ठरविण्यात आली. त्या योजनेचे नाव काय होते ?

(1) 'मुंबई योजना' (2) 'नागपूर योजना'

(3) 'पुणे योजना' (4) 'मुंबई-पुणे योजना'

A 20 year road construction scheme was planned in the pre-independence period from 1941 – 1961. What was the name of the scheme ?

(1) 'Mumbai Scheme' (2) 'Nagpur Scheme'

(3) 'Pune Scheme' (4) 'Mumbai-Pune Scheme'

105. सन् 2011 च्या लोकसंख्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्रात साक्षरतेची टक्केवारी काय आहे ?

(1) 47.80% (2) 74.30% (3) 82.91% (4) 79.81%

What is the literacy percentage in Maharashtra as per 2011 census report ?

(1) 47.80% (2) 74.30% (3) 82.91% (4) 79.81%

106. महाराष्ट्रात लिंगगुणोत्तर कोणत्या जिल्ह्यात सर्वात कमी आहे ?

(1) बीड (2) कोल्हापूर (3) उस्मानाबाद (4) जालना

Which district of Maharashtra has the least females per thousand males ?

(1) Beed (2) Kolhapur (3) Usmanabad (4) Jalana

107. ग्रामपंचायतीचे दैनंदिन कामासाठी कोण जबाबदार असते ?

(1) सरपंच (2) पोलीस पाटील (3) ग्रामसेवक (4) तलाठी

Who is responsible for the daily work of the Grampanchayat ?

(1) Sarpanch (2) Police Patil (3) Gramsevak (4) Talathi

108. भारतीय संविधान हे ''भारतीय जनतेच्या इच्छेनुसार असेल'' असे कोणी म्हंटले ?

(1) पंडित नेहरु (2) मान्वेंद्रनाथ रॉय

(3) महात्मा गांधी (4) डॉ. आंबेडकर

Who said "The Indian Constitution will be according to the Public Will" ?

(1) Pandit Nehru (2) Manvendranath Roy

(3) Mahatma Gandhi (4) Dr. Ambedkar

109. विधिनियमासंबंधीच्या प्रस्तावाला काय म्हणतात ?

(1) ठराव (2) नियम (3) विधेयक (4) मागणी

What is the draft proposal of a law known as ?

(1) Resolution (2) Ordinance (3) Bill (4) Demand

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

110. परराष्ट्र धोरण हा विषय कोणत्या यादीत/सूचित समाविष्ट आहे ?
(1) केंद्रीय (2) राज्य (3) समावर्ती (4) केंद्र व राज्य
In which list are the "Foreign Affairs" ?
(1) Union (2) State (3) Concurrent (4) Center and State

111. जिल्हा परिषदेत सर्वात महत्त्वाची समिती कोणती ?
(1) वित्त समिती (2) आरोग्य समिती
(3) स्थायी समिती (4) कृषी समिती
Which is the most important Committee in the Zilla Parishad ?
(1) Finance Committee (2) Health Committee
(3) Standing Committee (4) Agricultural Committee

112. राष्ट्रपती लोकसभेकरिता कोणत्या समाजाच्या दोन सदस्यांची नेमणूक करतात ?
(1) पारसी (2) अनिवासी भारतीय
(3) जैन (4) अँग्लो इंडियन
Two members of which community are nominated to the Lok Sabha by the President ?
(1) Parsi (2) Non-Resident Indian
(3) Jain (4) Anglo-Indian

113. मुंबई उच्च न्यायालयाचे खंडपीठ खालीलपैकी कोठे आहे ?
(1) पुणे (2) नागपूर (3) नाशिक (4) ठाणे
Where is a bench of Mumbai High Court located ?
(1) Pune (2) Nagpur (3) Nashik (4) Thane

114. भारतातील ग्रामीण स्थानिक शासनसंस्थेला काय म्हणतात ?
(1) ग्राम पंचायत (2) पंचायती राज
(3) जिल्हा परिषद (4) पंचायत समिती
How is the Rural Local Government in India known ?
(1) Gram Panchayat (2) Panchayat Raj
(3) Zilla Parishad (4) Panchayat Samiti

115. घटकराज्याचा कार्यकारी प्रमुख कोण असतो ?
(1) राज्यपाल (2) राष्ट्रपती (3) मुख्यमंत्री (4) मुख्य न्यायाधीश
Who is the Chief Executive of a State ?
(1) Governor (2) President (3) Chief Minister (4) Chief Justice

Join us @aditya2050

116. उच्च न्यायालयातील मुख्य न्यायाधीशांची नेमणूक कोण करतो ?

(1) भारताचे मुख्य न्यायाधीश (2) राज्यपाल
(3) राष्ट्रपती (4) मंत्रिपरिषद

Who appoints the Chief Justice of a High Court ?

(1) Chief Justice of India (2) Governor
(3) President (4) Council of Ministers

117. पंचायत समितीचे अंदाजपत्रक कोण मंजूर करते ?

(1) पंचायत समिती (2) राज्यसरकार
(3) विधान परिषद (4) जिल्हा परिषद

Who sanctions the budget of Panchayat Samiti ?

(1) Panchayat Samiti (2) State Government
(3) Legislative Council (4) Zilla Parishad

118. भारतात केंद्रीय कॅबिनेटचा अध्यक्ष कोण असतो ?

(1) राष्ट्रपती (2) लोकसभा सभापती
(3) पंतप्रधान (4) वित्त मंत्री

Who presides over the meetings of central cabinet in India ?

(1) President (2) Speaker of Loksabha
(3) Prime Minister (4) Finance Minister

119. महाराष्ट्रातील अनुसूचित जाती व जमातींसाठी किती विधानसभा मतदारसंघ राखीव आहेत ?

(1) 52 (2) 53 (3) 54 (4) 51

How many legislative assembly constituencies are reserved for Scheduled Castes and Scheduled Tribes in Maharashtra ?

(1) 52 (2) 53 (3) 54 (4) 51

120. भारताचा प्रथम नागरिक कोण असतो ?

(1) पंतप्रधान (2) राज्यपाल (3) राष्ट्रपती (4) मुख्य न्यायाधीश

Who is the first citizen of India ?

(1) Prime Minister (2) Governor (3) President (4) Chief Justice

121. संसदेच्या दोन अधिवेशनांमधील अंतर _____ महिन्यांपेक्षा कमी असावे.

(1) दोन (2) तीन (3) चार (4) सहा

The gap between two sessions of Parliament should be less than _____ months.

(1) Two (2) Three (3) Four (4) Six

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

122. जेव्हा _____ अविश्वास ठराव संमत होतो तेव्हा मंत्रिपरिषद बरखास्त होते.

(1) सामान्य लोकात (2) राज्य सभेत

(3) लोक सभेत (4) संसदेत

The Council of Ministers is said to be dissolved when _____ passes a non-confidence motion.

(1) The General Public (2) The Rajya Sabha

(3) The Lok Sabha (4) Parliament

123. बलवंतराय मेहता कमिटीने शिफारस केलेली पंचायत राज्य व्यवस्था_____ स्तरीय आहे.

(1) तीन (2) दोन (3) अनेक (4) एक

The Balwantrai Mehta Committee recommended a _____ tier Panchayat Raj System.

(1) Three (2) Two (3) Multi (4) Single

124. महाराष्ट्रात पंचायत राज्याची स्थापना कधी झाली ?

(1) 1 मे 1960 (2) 1 मे 1961 (3) 1 मे 1962 (4) 1 मे 1965

When did the Panchayati Raj System come into force in Maharashtra ?

(1) 1 May 1960 (2) 1 May 1961 (3) 1 May 1962 (4) 1 May 1965

125. राज्य सरकारकडून महानगरपालिकेवर कोणाची नेमणूक करतात ?

(1) महापौर (2) आयुक्त

(3) गट विकास अधिकारी (4) जिल्हाधिकारी

Who is appointed by the State Government to the Municipal Corporation ?

(1) Mayor (2) Commissioner

(3) Block Development Officer (4) Collector

126. मिनिस्ट्री ऑफ वूमन अँड चाईल्ड डेव्हलपमेंटचे ब्रँड अम्बेसेडर कोण आहेत ?

(1) सलमान खान (2) शाहरूख खान

(3) अमिर खान (4) सैफ अली खान

Who is the brand Ambassador of the Ministry of Women and Child Development ?

(1) Salman Khan (2) Shahrukh Khan

(3) Amir Khan (4) Saif Ali Khan

Join us @aditya2050

127. नुकत्याच झालेल्या सर्वेक्षणात मानव विकास निर्देशांकामध्ये महाराष्ट्राचा कितवा क्रमांक लागतो ?

(1) पहिला (2) दुसरा (3) तिसरा (4) चौथा

Where does Maharashtra stand in the recently carried out survey of human development ?

(1) First (2) Second (3) Third (4) Fourth

128. भारतामध्ये कोणत्या राज्यात सर्वप्रथम लोकसेवा गॅरंटी अधिनियम 2010 लागू केला गेला ?

(1) कर्नाटक (2) मध्यप्रदेश

(3) हिमाचल प्रदेश (4) उत्तर प्रदेश

Which is the first state to implement the Lokseva Guarantee Act 2010 ?

(1) Karnataka (2) Madhya Pradesh

(3) Himachal Pradesh (4) Uttar Pradesh

129. पंतप्रधान ग्रामोद्योग योजना कोणत्या वर्षी सुरु करण्यात आली ?

(1) 1995 – 96 (2) 1998 – 99 (3) 2000 – 01 (4) 2002 – 03

In which year was the 'Prime Minister Gram Udyog' scheme started ?

(1) 1995 – 96 (2) 1998 – 99 (3) 2000 – 01 (4) 2002 – 03

130. ''अण्णा टीम'' मधील कोण पूर्वी शासकीय सेवेत होते ?

(1) अण्णा हजारे व किरण बेदी (2) अण्णा हजारे व केजरीवाल

(3) किरण बेदी व केजरीवाल (4) वरील सर्व

From among the members of Team Anna who were in Govt. Service before ?

(1) Anna Hazare and Kiran Bedi (2) Anna Hazare and Kejriwal

(3) Kiran Bedi and Kejriwal (4) All the above

131. कोणता दिवस आंतरराष्ट्रीय खेळ दिवस म्हणून पाळला जातो ?

(1) 21 ऑगस्ट (2) 25 ऑगस्ट (3) 27 ऑगस्ट (4) 29 ऑगस्ट

Which day is celebrated as an International Sports Day ?

(1) 21 Aug. (2) 25 Aug. (3) 27 Aug. (4) 29 Aug.

132. सध्या UNO चे अध्यक्ष कोण आहेत ?

(1) नेलसन मंडेला (2) चो-एन-लॉई

(3) बान-की-मोन (4) बराक ओबामा

Who is the present President of the UNO ?

(1) Nelson Mandela (2) Choen-Lie

(3) Baan-ki-Mon (4) Barak Obama

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

133. सध्या लिबियामध्ये अध्यक्षाविरुद्ध विद्रोही लढा कोण देत आहे ?

(1) हुस्नी मुबारक (2) कर्नल गदाफी

(3) महेमूद अब्बास (4) बशरुल असद

Presently who is fighting against the establishment in Libia ?

(1) Husni Mubarak (2) Colonel Gadafi

(3) Mehmood Abbas (4) Basharul Asad

---

134. महाराष्ट्रात एकूण किती जिल्हापरिषदा आहेत ?

(1) 35 (2) 36 (3) 34 (4) 33

How many Zilla Parishads are there in Maharashtra ?

(1) 35 (2) 36 (3) 34 (4) 33

---

135. भारतातील कोणत्या घटकराज्याचे क्षेत्र सर्वात लहान आहे ?

(1) हरियाणा (2) त्रिपुरा (3) सिक्किम (4) गोवा

Which state in India has the smallest area ?

(1) Haryana (2) Tripura (3) Sikkim (4) Goa

---

136. भारताच्या सैन्याचे विद्यमान प्रमुख कोण आहेत ?

(1) जनरल विजय कुमार सिंग (2) जनरल दीपक कपूर

(3) जनरल वीज (4) जनरल जे. जे. सिंग

Who is the present Chief of the Indian Army ?

(1) General Vijay Kumar Singh (2) General Deepak Kapoor

(3) General Veej (4) General J. J. Singh

---

137. जागतिक व्यापार संघटनेचे (WTO) मुख्यालय कोठे आहे ?

(1) जिनिव्हा (2) रोम (3) मनिला (4) लंडन

Where are the headquarters of the World Trade Organization located ?

(1) Geneva (2) Rome (3) Manila (4) London

---

138. भारतात कोणत्या घटकराज्याची स्वतंत्र घटना अस्तित्वात आहे ?

(1) केरळ (2) मेघालय (3) आसाम (4) जम्मू काश्मिर

Which state has a separate Constitution in India ?

(1) Kerala (2) Meghalaya (3) Assam (4) Jammu and Kashmir

Join us @aditya2050

139. बिहारच्या मुख्यमंत्री पदी तीन वेळेस कोणाची निवड झाली ?
(1) श्री. लालूप्रसाद यादव (2) श्री. रामविलास पासवान
(3) श्रीमती राबडीदेवी यादव (4) श्री. नितीश कुमार
Who has been elected as the Chief Minister of Bihar three times ?
(1) Mr. Lalu Prasad Yadav (2) Mr. Ram Vilas Paswan
(3) Mrs. Rabadidevi Yadav (4) Mr. Nitish Kumar

140. ऑक्टोबर 2010 मध्ये भारत आणि _____ यांनी नवीन सामाजिक सुरक्षा करारावर सह्या केल्या.
(1) जपान (2) जर्मनी (3) पाकिस्तान (4) दक्षिण कोरिया
India and _____ signed a New Social Security Agreement in Oct. 2010.
(1) Japan (2) Germany (3) Pakistan (4) South Korea

141. "मानवी हक्क दिन" हा कोणत्या दिवशी साजरा केला जातो ?
(1) 10 जानेवारी (2) 10 डिसेंबर (3) 10 नोव्हेंबर (4) 11 डिसेंबर
Which day is celebrated as a "Human Rights Day " ?
(1) 10th January (2) 10th December (3) 10th November (4) 11th December

142. स्त्री भृण हत्यासंबंधी कोणत्या महिला खासदाराने चळवळ सुरु केली ?
(1) अंबिका सोनी (2) सुषमा स्वराज (3) सुप्रिया सुळे (4) ममता बॅनर्जी
Which woman Parliamentarian has started a movement against female foeticide ?
(1) Ambika Soni (2) Sushma Swaraj (3) Supriya Suley (4) Mamata Bannerji

143. विधानसभेची किती सदस्य संख्या असू शकते ?
(1) 60-500 (2) 50-300 (3) 40-400 (4) 25-300
How many members can there be in a legislative assembly ?
(1) 60-500 (2) 50-300 (3) 40-400 (4) 25-300

144. युनेस्कोने कोणत्या विद्यापीठास जगातील सर्वात मोठ्या विद्यापीठाचा दर्जा दिला ?
(1) टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ
(2) राहुरी विद्यापीठ
(3) यशवंतराव चव्हाण मुक्त विद्यापीठ
(4) इंदिरा गांधी मुक्त विद्यापीठ
To which University has the UNESCO granted the status of the Largest University of the World ?
(1) Tilak Maharastra University
(2) Rahuri University
(3) Yashwantrao Chavan Open University
(4) Indira Gandhi Open University

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

145. सन् 2008 चा महाराष्ट्र केसरी कुस्ती किताब कोणी जिंकला ?
(1) चंद्रहार पाटील (2) चंद्रहास पाटील
(3) बाबालाल शेख (4) रविंद्र पाटील
Who won the Maharashtra Kesari Kusti Kitab for 2008 ?
(1) Chandrahar Patil (2) Chandrahas Patil
(3) Babalal Shaikh (4) Ravindra Patil

146. विधान परिषदेत सदस्य कोणाकडून निवडले जातात ?
(1) विधानसभेतून व स्थानिक स्वराज्य संस्थाकडून
(2) पदवीधर मतदारसंघातून व शिक्षक मतदार संघातून
(3) वरील 1 व 2
(4) सरळ लोकांकडून मतदानाने
Who elects the members of Legislative Council ?
(1) Leg. Assembly and Local Self Govts.
(2) Graduate constituencies and Teachers constituencies
(3) Both 1 and 2
(4) Directly by the people

147. समुद्रावरील पहिला पूल बांद्रे-वरळी सी-लिंक किती किलोमीटर आहे ?
(1) 5.8 (2) 5.7 (3) 5.6 (4) 5.5
How many kilometers is the Bandre-Warali Sea-link, the first of its kind ?
(1) 5.8 (2) 5.7 (3) 5.6 (4) 5.5

148. 2010-2011 चा महात्मा गांधी तंटामुक्त गाव पुरस्कार महाराष्ट्रात कोणत्या जिल्ह्याला मिळाला ?
(1) गडचिरोली (2) सातारा (3) नांदेड (4) कोल्हापूर
Which district of Maharastra got the Mahatma Gandhi Tantamukta Village Award of 2010-2011 ?
(1) Gadchiroli (2) Satara (3) Nanded (4) Kolhapur

149. लोकसभेच्या सभापती कोण आहेत ?
(1) नजमा हेपतुल्ला (2) मीराकुमार
(3) सुष्मा स्वराज (4) मागरिट अल्वा
Who is the present Speaker of the Loksabha ?
(1) Nazama Heptulla (2) Meerakumar
(3) Sushma Swaraj (4) Margaret Alwa

150. अण्णा हजारेंनी कशाचा आग्रह धरला आहे ?
(1) लोकपाल कायदा (2) जनलोकपाल कायदा
(3) शिक्षणाचा हक्क (4) सामाजिक न्याय
What is Shri. Anna Hajare insisting on ?
(1) Lokpal Bill (2) Janlokpal Bill
(3) Right to Education (4) Social Justice

कच्च्या कामासाठी जागा/**SPACE FOR ROUGH WORK**

Join us @aditya2050

सूचना – (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत: बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग – 1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. **201.** ''अंगावर काटा उभा रहाणे'' या वाक्यप्रचाराचा अर्थ काय ?

(1) अंग शहारणे (2) रोमांचित होणे

(3) अतिशय भीति वाटणे (4) बहरुन येणे

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर ''(3) अतिशय भीति वाटणे'' असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर ''(3)'' होईल. यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्र. क्र. **201** समोरील उत्तर-क्रमांक ''③'' हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र.क्र. **201.** ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

परीक्षेचे नांव :पोलीस उपनिरीक्षक (पूर्व) परीक्षा -२०१२
विषय : सामान्य क्षमता चाचणी

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत पोलीस उपनिरीक्षक (पूर्व) परीक्षा-२०१२ या स्पर्धा परीक्षेच्या वस्तुनिष्ठ स्वरुपाच्या प्रश्नपत्रिकेची उत्तरतालिका उमेदवारांच्या माहितीसाठी संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आली होती. त्यासंदर्भात उमेदवारांनी अधिप्रमाणित (Authentic) स्पष्टीकरण / संदर्भ देऊन पाठविलेली लेखी निवेदने, तसेच तज्ज्ञांचे अभिप्राय विचारात घेऊन आयोगाने उत्तरतालिका सुधारित केली आहे. या उत्तरतालिकेतील उत्तरे अंतिम समजण्यात येतील. यासंदर्भात आलेली निवेदने विचारात घेतली जाणार नाहीत व त्याबाबत कोणताही पत्रव्यवहार केला जाणार नाही, याची कृपया नोंद घ्यावी.

उत्तरतालिका - KEY

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
1	2	2	4	4
2	2	1	1	3
3	4	2	1	1
4	2	2	3	4
5	1	4	2	1
6	3	2	4	1
7	2	3	3	2
8	1	4	1	1
9	1	2	4	4
10	3	3	1	2
11	4	2	2	3
12	1	2	2	2
13	1	4	4	1
14	3	2	#	1
15	2	1	2	3
16	2	1	2	2
17	1	2	3	2
18	2	1	4	4
19	2	4	2	#
20	4	2	3	2
21	4	3	2	4
22	3	2	2	1
23	1	1	4	1
24	4	1	2	3
25	1	3	1	2

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
26	2	2	1	2
27	3	2	2	2
28	4	4	1	4
29	2	#	4	2
30	3	2	2	1
31	1	4	3	2
32	2	1	2	1
33	1	1	1	2
34	4	3	1	2
35	2	2	3	4
36	2	4	2	2
37	2	3	1	3
38	4	1	2	4
39	#	4	2	2
40	2	1	4	3
41	1	3	4	2
42	1	4	4	1
43	4	3	4	4
44	#	2	2	1
45	2	3	3	1
46	3	3	2	4
47	1	2	1	2
48	1	2	4	#
49	4	4	1	4
50	1	3	1	3

ने दर्शविलेला प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

Dated : 25/06/2012

Join us @aditya2050

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
51	4	1	1	3
52	4	1	1	1
53	4	4	1	1
54	2	#	2	4
55	3	2	1	1
56	3	4	3	1
57	4	2	2	1
58	3	#	2	1
59	2	4	4	2
60	3	3	3	1
61	2	3	1	4
62	1	1	1	4
63	4	1	4	4
64	1	4	#	2
65	1	1	2	3
66	3	1	4	1
67	2	1	2	1
68	2	1	#	4
69	4	2	4	#
70	3	1	3	2
71	4	4	3	3
72	2	4	1	4
73	#	4	1	3
74	4	2	4	2
75	3	3	1	3

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
76	1	2	3	3
77	1	1	4	2
78	1	4	3	2
79	2	1	2	4
80	1	1	3	3
81	2	2	2	3
82	3	1	1	1
83	#	1	4	4
84	3	2	#	3
85	1	4	3	2
86	3	2	3	1
87	2	1	1	4
88	1	4	4	2
89	1	#	3	3
90	2	3	2	1
91	4	3	1	2
92	2	1	4	3
93	1	4	2	#
94	4	3	3	3
95	#	2	1	1
96	3	1	2	3
97	3	4	3	2
98	1	2	#	1
99	4	3	3	1
100	3	1	1	2

ने दर्शविलेला प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

Dated : 25/06/2012

Join us @aditya2050

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
101	2	2	3	4
102	1	3	2	2
103	4	#	1	1
104	2	3	1	4
105	3	1	2	#
106	1	3	4	3
107	3	4	4	3
108	3	2	3	1
109	3	1	3	3
110	1	1	3	2
111	3	3	4	3
112	4	4	3	3
113	2	3	1	3
114	1	3	3	1
115	1	3	2	3
116	3	4	3	4
117	4	3	3	2
118	3	1	3	1
119	3	3	1	1
120	3	2	3	3
121	4	3	4	4
122	3	3	2	3
123	1	3	1	3
124	3	1	1	3
125	2	3	3	4

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
126	3	3	#	1
127	#	3	#	1
128	2	#	#	4
129	3	2	4	#
130	4	2	4	4
131	#	3	3	#
132	#	#	3	#
133	#	2	#	#
134	4	3	2	4
135	4	4	2	4
136	1	2	3	3
137	1	3	#	3
138	4	1	2	#
139	#	4	3	2
140	4	1	4	2
141	2	1	2	3
142	3	1	3	#
143	1	4	1	2
144	4	#	4	3
145	1	4	1	4
146	3	#	1	2
147	3	#	1	3
148	#	#	4	1
149	2	4	#	4
150	2	4	4	1

ने दर्शविलेला प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

Dated : 25/06/2012

Join us @aditya2050

आदित्य अॅकॅडमी

स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

ROLL NO.

TEST ID

Name .....

Batch.....

Mobile No..... Test Date...../...../.....

Candidate Sign

Invigilator Sign

INSTRUCTIONS FOR FILLING THE SHEET

1. This sheet should not be folded or crushed.
2. Use only blue/ black ball point pen to fill the circles.
3. Use of pencil is strictly prohibited.
4. Circles should be darkened completely and properly.
5. Cutting and erasing on this sheet is not allowed.
6. Do not use any stray marks on the sheet.
7. Do not use marker or white fluid to hide the mark.

WRONG METHODS **CORRECT METHOD**

	A	B	C	D
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				
41				
42				
43				
44				
45				
46				
47				
48				
49				
50				
51				
52				
53				
54				
55				
56				
57				
58				
59				
60				
61				
62				
63				
64				
65				
66				
67				
68				
69				
70				
71				
72				
73				
74				
75				
76				
77				
78				
79				
80				
81				
82				
83				
84				
85				
86				
87				
88				
89				
90				
91				
92				
93				
94				
95				
96				
97				
98				
99				
100				

Join us @aditya2050

सहायक पूर्व परीक्षा - 2013

परीक्षा दि: २९ सप्टेंबर, 2013

A

CODE : MO2

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET NO.

प्रश्नपुस्तिका

सामान्य क्षमता चाचणी

वेळ : 1 (एक) तास

एकूण प्रश्न : 100
एकूण गुण : 100

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

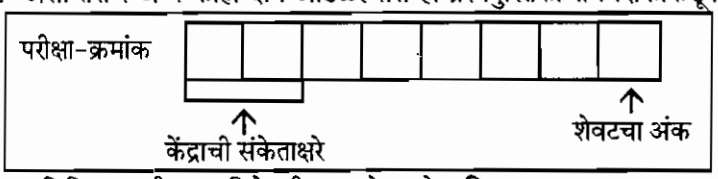

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरापैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील''.**

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

Join us @aditya2050

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

1. _____ या राज्य शासनाने दरवर्षी 100 आदिवासी विद्यार्थ्यांनां उच्च शिक्षणासाठी जगातील नामांकित विद्यापीठात पाठविण्याचा महत्त्वाकांक्षी कार्यक्रम आखला आहे.

(1) मध्य प्रदेश (2) आंध्र प्रदेश

(3) महाराष्ट्र (4) गुजरात

The _____ government has embarked upon an ambitious programme of sending 100 tribal students every year to reputed universities around the globe for higher studies.

(1) Madhya Pradesh (2) Andhra Pradesh

(3) Maharashtra (4) Gujarat

---

2. सुप्रसिद्ध लेखक व स्तंभलेखक खुशवंतसिंग यांनी आपल्या 98 व्या वाढदिवशी 'खुशवंतनामा : दि लेसन्स ऑफ माय लाईफ' या पुस्तकाची पहिली प्रत _____ यांना भेट दिली.

(1) पंतप्रधान मनमोहन सिंग

(2) पंतप्रधान मनमोहन सिंग यांच्या पत्नी गुरुशरण कौर

(3) प्रसिद्ध लेखक व स्तंभलेखक तवलीन सिंग

(4) यापैकी नाही.

The Veteran Writer - columnist Khushwant Singh on his 98th birthday presented the first copy of 'Khushwantnama : The Lessons of My Life' to _____.

(1) Prime Minister Manmohan Singh

(2) Prime Minister Manmohan Singh's wife Gursharan Kaur

(3) The Veteran Writer - Columnist Tavleen Singh

(4) None of these

---

3. खालीलपैकी महाराष्ट्र शासनाचा कोणता निर्णय नुकताच जुलै 2013 मध्ये सर्वोच्च न्यायालयाने अवैध ठरविला आहे ?

(1) गुटखा बंदी

(2) एल.बी.टी. (स्थानिक संस्थाकर) ची अंमलबजावणी

(3) वैद्यकीय प्रवेश-राष्ट्रीय पात्रता प्रवेश (NEET) परीक्षेद्वारा

(4) वरील एकही नाही

Which of the following decisions of Maharashtra Government has been declared invalid by the Supreme Court recently in July 2013 ?

(1) Ban on Guthka

(2) Implementation of LBT

(3) Medical admissions by NEET

(4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

4. पंतप्रधान डॉ. मनमोहन सिंग हे अन्य कोणत्याही मंत्र्याकडे देण्यात न आलेल्या अशा काही विभाग/खात्यांचेही प्रमुख आहेत ते विभाग/खाती म्हणजे.

(a) कार्मिक, सार्वजनिक तक्रारी व पेन्शन

(b) नियोजन मंत्रालय

(c) अणुऊर्जा विभाग

(d) अवकाश विज्ञान

कोणते **बरोबर** आहे ?

(1) (c) आणि (d) (2) (a) आणि (d) (3) (a), (b), (c) आणि (d) (4) (b) फक्त

Prime Minister Dr. Manmohan Singh is also incharge of the ministries/departments not specially allocated to any Minister which are :

(a) Ministry of Personnel, Public Grievances and Pensions.

(b) Ministry of Planning

(c) Department of Atomic Energy

(d) Department of Space

Which is **correct** ?

(1) (c) and (d) (2) (a) and (d) (3) (a), (b), (c) and (d) (4) Only (b)

---

5. ली केकियांग यांनी मे 2013 मध्ये भारताला भेट दिली ते _____ आहेत.

(1) चीन चे पंतप्रधान (2) चीन चे राष्ट्राध्यक्ष

(3) जपानचे पंतप्रधान (4) द.कोरिया चे अध्यक्ष

Li Keqiang who visited India in May 2013 is the _____.

(1) Prime Minister of China (2) President of China

(3) Prime Minister of Japan (4) President of South Korea

---

6. सरबजितसिंग या भारतीय कैद्याचा पाकिस्तान मधील उच्च दर्जाची सुरक्षा असलेल्या तुरुंगात अन्य कैद्यांकडून झालेल्या अमानुष हल्ल्यामुळे _____ या हॉस्पिटलमध्ये मृत्यू झाला.

(1) फक्रुद्दीन (2) जिन्ना

(3) इस्लामाबाद (4) वाहिब-इ-आलम

Indian prisoner Sarabjit Singh died in _____ hospital after a brutal assault by other inmates of a high security jail.

(1) Facruddin (2) Jinnah

(3) Islamabad (4) Vahib - e - alam

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

7. मुकेश अंबानी यांच्या कोणत्या कंपनीने 1200 कोटी रुपयांचा करार अनिल अंबानी यांच्या रिलायन्स कम्यूनिकेशन्स बरोबर एप्रिल 2013 मध्ये केला ?

(1) रिलायन्स पेट्रोलियम

(2) रिलायन्स इंडस्ट्रीयल इन्फ्रास्ट्रक्चर लि.

(3) रिलायन्स जिओ इन्फोकॉम लि.

(4) वरील सर्व

Which company of Mukesh Ambhani struck a Rs. 1200 cr. deal with Anil Ambani's Reliance Communications in April 2013 ?

(1) Reliance Petrolium

(2) Reliance Industries Infrastructure Ltd.

(3) Reliance Jio Infocomm Ltd.

(4) All of the above

8. कोणत्या विद्यापीठाच्या शास्त्रज्ञांनी भुकंपामुळे होणाऱ्या भयंकर त्सुनामीची जगभर तात्काळ पूर्वसूचना देणाऱ्या पद्धतीचे तंत्रज्ञान विकसित केले आहे ?

(1) मुंबई (2) याले

(3) मोनाश (4) स्टॅनफोर्ड

Scientists from which university have developed a new technique that could be applied worldwide to create an early warning system for massive tsunamis triggered by earthquakes ?

(1) Mumbai University (2) Yale University

(3) Monash University (4) Stanford University

9. राफेल नदालने _____ या प्रतिस्पर्ध्यावर निर्णायक मात करुन 8 व्यांदा फ्रेंच ओपन किताब मिळविणारा पहिला खेळाडू हा सन्मान प्राप्त केला.

(1) जीम कॅपल (2) ग्रेग गार्बर (3) डेव्हिड फेरर (4) वरीलपैकी नाही

Rafael Nadal's dominant win over _____ made him the first man to win eight French open titles.

(1) Jim Caple (2) Greg Garber (3) David Ferrer (4) None of these

10. 2013 च्या जागतिक विद्यापीठ दर्जानुसार मुंबईची "इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी" _____ व्या स्थानावर आहे.

(1) 29 (2) 21 (3) 19 (4) 41

As per the Global University Rankings 2013 the Indian Institute of Technology Mumbai is ranked _____ .

(1) 29th (2) 21st (3) 19th (4) 41st

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

11. 2013 मध्ये इग्लंडमध्ये, झालेल्या आय.सी.सी. चॅम्पियन्स ट्रॉफी स्पर्धेत 'गोल्डन बॅट' आणि 'मैन ऑफ दि टुर्नामेंट' हा सन्मान खालीलपैकी कोणी प्राप्त केला ?

(1) एम.एस. धोनी (2) विराट कोहली

(3) रविंद्र जडेजा (4) शिखर धवन

Who amongst the following is a recipient of 'Golden Bat' and 'Man of the Tournament' awards in the ICC Champions Trophy 2013 held in England ?

(1) M. S. Dhoni (2) Virat Kohli

(3) Ravindra Jadeja (4) Shikhar Dhawan

---

12. 25 मे 2013 रोजी नक्सलवाद्यांनी भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेस नेत्यांच्या पथकावर छत्तीसगड मधील सुकमा जिल्ह्यातील _____ खोऱ्यात हल्ला केला होता.

(1) दरभा (2) बक्सर (3) दिवा (4) सलवा जुडुम

On 25th May 2013, Naxalites attacked a group of Indian National Congress Leaders in the _____ valley in Sukma district of Chhattisgarh.

(1) Darbha (2) Buxer (3) Diva (4) Salwa Judum

---

13. काँग्रेसचे अनुभवी नेते विद्याचरण शुक्ला यांचे नुकतेच निधन झाले ते _____ यांचे चिरंजीव होते.

(1) मध्य प्रदेशचे पहिले मुख्यमंत्री

(2) उत्तर प्रदेशचे पहिले मुख्यमंत्री

(3) उत्तराखंडचे पहिले मुख्यमंत्री

(4) बिहारचे पहिले मुख्यमंत्री

Congress Veteran Vidya Charan Shukla, who died recently, was the son of the _____.

(1) First Chief Minister of Madhya Pradesh

(2) First Chief Minister of Uttar Pradesh

(3) First Chief Minister of UttaraKhand

(4) First Chief Minister of Bihar

---

14. एव्हरेस्ट शिखर पादाक्रांत करणारी खालीलपैकी पहिली अपंग महिला कोण ?

(1) माधवी रेड्डी (2) मेघा सावंत

(3) अरुनिमा सिन्हा (4) मानसी सेशू

Who among the following is the first female amputee to climb Mount Everest ?

(1) Madhavi Reddy (2) Megha Sawant

(3) Arunima Sinha (4) Manasi Seshu

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

15. श्री. शशीकांत शर्मा यांच्या बाबतीत खालीलपैकी कोणते विधान/विधाने **बरोबर** आहेत ?

(a) ते संरक्षण खात्याचे भूतपूर्व सचिव.

(b) त्यांनी नियामक व महालेखापरिक्षक पदाची शपथ घेतली.

(c) त्यांनी श्री. विनोद राय यांची जागा घेतली.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) फक्त (2) (b) फक्त (3) (b) आणि (c) (4) वरील सर्व

Which of the following statements regarding Mr. Shashi Kant Sharma is/are **correct** ?

(a) He was former Defence Secretary

(b) He was sworn in as the Comptroller and Auditor-General.

(c) He replaced Mr. Vinod Rai

Answer Options :

(1) (a) only (2) (b) only (3) (b) and (c) (4) All the above

---

16. राष्ट्रपतीकडून पंतप्रधानाची निवड खालीलपैकी कोणत्या निकषांवर केली जाते ?

(a) ती व्यक्ती लोकसभेतील बहुमतकारी पक्षाची नेता असावी.

(b) ती व्यक्ती राष्ट्रपतीच्या मर्जीतील असावी.

(c) ती व्यक्ती लोकसभेतील बहुमताचा विश्वास प्राप्त करू शकणारी असावी.

(d) संबंधित व्यक्तीच्या पक्षाला लोकसभा किंवा राज्यसभेत बहुमत असले पाहीजे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a) (2) (a) आणि (b) (3) (a) आणि (c) (4) (a), (c) आणि (d)

Which criteria are applied while selecting Prime Minister by the President ?

(a) A leader of the party in majority in Loksabha.

(b) Any one he wishes to.

(c) A person who is in a position to win the confidence of the majority in Loksabha.

(d) The leaders of the party having a majority of seats in either Loksabha or Rajyasabha.

Answer Options :

(1) Only (a) (2) (a) and (b) (3) (a) and (c) (4) (a), (c) and (d)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

17. खालील विधाने लक्षात घ्या :

(a) केंद्रीय कार्यकारीची सर्व सत्ता भारताचे राष्ट्रपतीचे ठिकाणी विहीत आहे.

(b) भारताच्या राष्ट्रपतीला पंतप्रधान व मंत्रीमंडळाच्या सल्ल्याची गरज नाही.

(c) भारताच्या राष्ट्रपतीला लोकसभागृहाचे विसर्जन करण्याचा अधिकार आहे.

भारताच्या राष्ट्रपतीच्या संदर्भात वरीलपैकी कोणती विधाने **बरोबर** आहेत ?

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (b) केवळ (2) (b) आणि (c) केवळ

(3) (a) आणि (c) केवळ (4) वरील सर्व

Consider the following :

(a) All executive powers of the union are vested in the President of India.

(b) President of India does not need advice of Prime Minister and his cabinet.

(c) President of India has the power to dissolve the House of the people.

Which of the above statements are **correct** about the President of India ?

Answer Options :

(1) (a) and (b) only (2) (b) and (c) only

(3) (a) and (c) only (4) All the above

---

18. खालील विधाने पहा :

(a) राष्ट्रपतींच्या पूर्वसंमतीशिवाय धन विधेयक संसदेत मांडले जात नाही.

(b) केंद्र व राज्य सरकारांमधील करांचे वितरण करण्यासाठी पंतप्रधानांकडून वित्त आयोगाची नेमणूक केली जाते.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने **बरोबर** आहे/त ?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b)

(3) (a) आणि (b) (4) दोन्हीही नाही

Consider the following statements :

(a) No Money Bill can be introduced in the Parliament without the recommendation of the President of India.

(b) The Prime Minister appoints Finance Commission for distribution of taxes between the Union and the States.

Which of the statement/statements given above is/are **correct** ?

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) (a) and (b) (4) Neither (a) Nor (b)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

19. खालील जोड्या जुळवा :

(a)	मुलभूत अधिकार	(i)	भाग VI
(b)	राज्यनितीची मार्गदर्शक तत्वे	(ii)	भाग II
(c)	संघराज्य व त्याचे राज्यक्षेत्र	(iii)	भाग III
(d)	नागरिकत्व	(iv)	भाग IV

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)

Match the following :

(a)	Fundamental Rights	(i)	Part VI
(b)	Directive Principles of the state policy	(ii)	Part II
(c)	The Union and its territory	(iii)	Part III
(d)	Citizenship	(iv)	Part IV

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)

---

20. खालीलपैकी कोणत्या आयोगाला संवैधानिक दर्जा नाही ?

(1) वित्त आयोग

(2) केंद्रीय लोकसेवा आयोग

(3) मागास वर्गीय जातीचे व मागास वर्गीय जमातीचे राष्ट्रीय आयोग

(4) योजना आयोग

Which of the following Commissions does not have a constitutional status ?

(1) Finance commission.

(2) Union Public Service Commission

(3) National Commission for the Schedule Castes and Schedule Tribes

(4) Planning Commission

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

21. संविधानातील कोणत्या संविधान दुरूस्तीनुसार पंचायत समितीला संवैधानिक दर्जा प्राप्त झाला ?
(1) 71 - संविधान दुरुस्ती (2) 72 - संविधान दुरुस्ती
(3) 73 - संविधान दुरुस्ती (4) 74 - संविधान दुरुस्ती
According to which constitutional amendment Panchayat Samittee has got Constitutional Status ?
(1) 71 - Constitutional Amendment (2) 72 - Constitutional Amendment
(3) 73 - Constitutional Amendment (4) 74 - Constitutional Amendment

22. खालीलपैकी कोण संविधान सभेच्या सदस्या होत्या ?
(a) विजया लक्ष्मी पंडीत (b) सुब्बलक्ष्मी
(c) सुचेता कृपलानी (d) सरोजीनी नायडू
पर्यायी उत्तरे :
(1) (a) आणि (b) केवळ (2) (a), (c) आणि (d)
(3) (b), (c) आणि (d) (4) (a), (b) आणि (d)
From amongst the following who were the members of the Constituent Assembly ?
(a) Vijaya Laksmi Pandit (b) Subbalakshmi
(c) Sucheta Kruplani (d) Sarojini Naidu
Answer Options :
(1) (a) and (b) only (2) (a), (c) and (d)
(3) (b), (c) and (d) (4) (a), (b) and (d)

23. 17 जून 1948 ला घोषित करण्यात आलेल्या 'भाषावार प्रांतरचना आयोगाचे' अध्यक्ष कोण होते ?
(1) न्या.एस्.के. दार (2) एस्.के. पाटील
(3) ब्रिजलाल बियाणी (4) काकासाहेब गाडगीळ
Who was the President of the 'Linguistic Provinces Commission' promulgated on June 17, 1948 ?
(1) Justice S.K.Dar (2) S.K.Patil
(3) Brijlal Biyani (4) Kakasaheb Gadgil

24. खालील तरतुदींपैकी कोणती तरतुद भारतीय संविधानाच्या सातव्या परिशिष्टामध्ये समाविष्ट आहे ?
(1) भाषा
(2) घटक राज्ये
(3) राज्यसभेतील जागांची वाटणी
(4) केंद्र, राज्य, समवर्ती सुची
Which one of the following provisions does the seventh schedule of the Constitution of India contain ?
(1) Languages
(2) The states
(3) Allocation of seats in the council of states
(4) Union, State, Concurrent lists

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

25. भारतीय संविधानाच्या कोणत्या कलमानुसार देवनागरी लिपीमध्ये हिंदी अधिकृत व्यवहार भाषा आहे ?

(1) कलम-340 (2) कलम-343

(3) कलम-350 (4) कलम-352

According to which article of Indian Constitution Hindi in Devanagari Script is the official language ?

(1) Article - 340 (2) Article-343

(3) Article - 350 (4) Article - 352

---

26. जोड्या लावून योग्य पर्याय निवडा :

(a)	कानपूर	(i)	ह्यू रोज
(b)	झांसी	(ii)	कर्नल नील
(c)	बनारस	(iii)	कैम्बल
(d)	दिल्ली	(iv)	विल्यम हॉडसन

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(3)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

Choose the appropriate option by matching the pairs.

(a)	Kanpur	(i)	Hugh Rose
(b)	Jhansi	(ii)	Colonel Neill
(c)	Banaras	(iii)	Campbell
(d)	Delhi	(iv)	William Hodson

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(3)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

---

27. सरस्वतीबाई जोशी यांनी पुणे या ठिकाणी कोणत्या नावाची सामाजिक संस्था स्थापन केली ?

(1) स्त्री विचारवती

(2) सार्वजनिक सभा

(3) सत्यशोधक सभा

(4) परमहंस सभा

Which social institution was established by Saraswati bai Joshi at pune ?

(1) Stri - Vicharvati

(2) Sarvajanik Sabha

(3) Satyashodhak Sabha

(4) Paramhansa Sabha

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

28. 'बॉम्बे असोसिएशन या संस्थेच्या स्थापनेचे उद्देश _____ होते.

(a) हिंदी लोकांचा राज्यकारभारात समावेश असावा ह्याची दखल घेणे.

(b) हिंदी लोकांचा राज्यकारभारात समावेश नसावा हे पहाणे.

(c) इंग्रजाविरुद्ध सत्याग्रह करावा हे ठरविणे.

(d) सनदशीर मार्गाने लोकांची गाऱ्हाणी सरकारपर्यंत पोहोचविणे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (d) (2) (b) आणि (c) (3) (c) आणि (d) (4) (a) आणि (b)

The objectives of the establishment of the 'Bombay Association were :

(a) To see that there was participation of Hindi speaking people in the administration.

(b) To see that there was no participation of Hindi speaking people in the administration.

(c) To decide whether to use Satyagraha against the British.

(d) To take the complaints of the people to the government through legal procedure.

Answer Options :

(1) (a) and (d) (2) (b) and (c) (3) (c) and (d) (4) (a) and (b)

---

29. 'संयुक्त महाराष्ट्र सभा' ची स्थापना कोठे झाली ?

(a) मुंबई व पुणे (b) मुंबई

(c) मराठवाडा (d) बेळगांव

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) फक्त (2) (b) फक्त (3) (b) आणि (c) (4) (d) फक्त

Where was 'Sanyukta Maharashtra Sabha' established ?

(a) Mumbai and Pune (b) Mumbai

(c) Marathawada (d) Belgaon

Answer Options :

(1) (a) only (2) (b) only (3) (b) and (c) (4) (d) only

---

30. ब्रिटिश सत्तेविरुद्ध संघर्ष करण्याची प्रेरणा क्रांतीकारकांना कोणत्या नाटकामुळे मिळाली ?

(a) किचकवध (b) सुभद्राहरण

(c) सौभद्र (d) कट्यार काळजात घुसली

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) फक्त (2) (a) आणि (b) (3) (c) आणि (d) (4) (b) फक्त

From which play did the revolutionaries get the inspiration to fight against the British rule ?

(a) 'Kichakvadha' (b) 'Subhadraharan'

(c) 'Saubhadra' (d) 'Katyar Kaljat Ghusli

Answer Options :

(1) (a) only (2) (a) and (b) (3) (c) and (d) (4) (b) only

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

31. 'न्यू इंग्लिश स्कूल, पुणे' चे संस्थापक सदस्य कोण होते ?

(a) लोकमान्य टिळक (b) गोपाळ गणेश आगरकर

(c) विष्णुशास्त्री चिपळूणकर (d) दादोबा पांडुरंग तर्खडकर

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) फक्त (2) (a) आणि (b) फक्त

(3) (a), (b) आणि (c) फक्त (4) वरील सर्व

Who were the founder members of 'New English School, Pune' ?

(a) Lokmanya Tilak (b) Gopal Ganesh Agarkar

(c) Vishnushastri Chiplunkar (d) Dadoba Pandurang Tarkhadkar

Answer options :

(1) (a) only (2) (a) and (b) only

(3) (a), (b) and (c) only (4) All the above

---

32. अयोग्य जोडी निवडा.

(1) इल्बर्ट बिल - लॉर्ड रिपन

(2) खालसाकरणाचे तत्व - लॉर्ड डलहौसी

(3) बंगालची फाळणी - लॉर्ड कर्झन

(4) काँग्रेसची स्थापना - लॉर्ड लिटन

Choose the inappropriate pair.

(1) Ilbert Bill - Lord Ripan

(2) Doctrine of Lapse - Lord Dalhousie

(3) Partition of Bengal - Lord Curzon

(4) Foundation of Congress - Lord Lyttan

---

33. लोकमान्य टिळकांशी संबंधित खालील घटनांची कालानुक्रमे रचना करा व योग्य पर्याय निवडा.

(a) साराबंदी मोहीम (b) गणेश उत्सव

(c) होमरूल लीग (d) शिवाजी उत्सव

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (c), (b), (d) (2) (a), (b), (c), (d)

(3) (b), (d), (a), (c) (4) (d), (c), (b), (a)

Choose the appropriate option by arranging in chronological order the following events related to Lokmanya Tilak.

(a) No - tax campaign (b) Ganesh Festival

(c) Home - Rule League (d) Shivaji Festival

Answer Options :

(1) (a), (c), (b), (d) (2) (a), (b), (c), (d)

(3) (b), (d), (a), (c) (4) (d), (c), (b), (a)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

34. 1857 च्या उठावात खानदेशातील भिल्लांचे नेते कोण होते ?

(a) काजीसिंग नाईक (b) भीमा नाईक (c) भागोजी नाईक (d) दौलतसिंग

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) फक्त (2) (a) आणि (b) फक्त

(3) (a), (b) आणि (c) फक्त (4) वरील सर्व पर्याय योग्य आहेत

Who were the leaders of Bhilla tribe in Khandesh during the Revolt of 1857 ?

(a) Kajisingh Naik (b) Bhima Naik (c) Bhagoji Naik (d) Daulatsingh

Answer Options :

(1) (a) only (2) (a) and (b) only

(3) (a), (b) and (c) only (4) All the above options are correct

---

35. कोठे आदिवासी भिल्लांचा उठाव तीव्र स्वरूपाचा होता ?

(a) खानदेशात (b) नगर जिल्ह्यात (c) कोल्हापूर (d) सोलापूर

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (b) (2) (c) आणि (d) (3) (d) फक्त (4) (a) फक्त

The revolt of the aboriginal Bhills was very severe at _____

(a) In Khandesh (b) Nagar District (c) Kolhapur (d) Solapur

Answer options :

(1) (a) and (b) (2) (c) and (d) (3) (d) only (4) (a) only

---

36. भारतीय राष्ट्रसभेचे ग्रामीण भागातील प्रथम अधिवेशन 'फैजपूर काँग्रेस' चे अध्यक्षपद कोणी भुषविले होते ?

(1) जवाहरलाल नेहरु (2) महात्मा गांधी

(3) वल्लभभाई पटेल (4) एम.एन. रॉय

Who was the President of 'Faizpur Congress', the first session of Indian National Congress in rural area ?

(1) Jawaharlal Nehru (2) Mahatma Gandhi

(3) Vallabhbhai Patel (4) M.N.Roy

---

37. भारत छोडो आंदोलनात देशात कोठे 'प्रति सरकार' स्थापन करण्यात आले होते ?

(1) बालिया (उ.प्र.) (2) मिदनापूर (बंगाल)

(3) सातारा (महाराष्ट्र) (4) वरील सर्व पर्याय योग्य

Where was the 'Parallel Government' (Prati Sarkar) established during the Quit India Movement in the country ?

(1) Ballia (U.P.) (2) Midnapur (Bengal)

(3) Satara (Maharashtra) (4) All the above options are correct

---

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

38. लॉर्ड कर्झन कालीन 'रॅले आयोग' चा संबंध _____ होता.
(1) प्राथमिक शिक्षणाशी (2) माध्यमिक शिक्षणाशी
(3) उच्च शिक्षणाशी (4) दुष्काळाशी
'Raleigh Commission', of Lord Curzon's time was associated with _____.
(1) Primary Education (2) Secondary Education
(3) Higher Education (4) Famine

39. 'बॉम्बे प्रेसिडेन्सी असोशिएशन' चे संस्थापक सदस्य कोण होते ?
(a) के.टी. तेलंग (b) फिरोजशहा मेहता
(c) बद्रुद्दीन तयब्बजी (d) म.गो. रानडे
पर्यायी उत्तरे :
(1) (a), (b), (d) (2) (b), (c), (d) (3) (a), (b), (c) (4) (c), (d), (a)
Who were the founder members of 'Bombay Presidency Association' ?
(a) K.T. Telang (b) Pherozeshah Mehta
(c) Badruddin Tayabji (d) M.G.Ranade
Answer Options :
(1) (a), (b), (d) (2) (b), (c), (d) (3) (a), (b), (c) (4) (c), (d), (a)

40. सन 1839 मध्ये पुणे येथे कोणी उठाव केला ?
(a) कोळ्यांनी (b) भिल्लांनी (c) वारल्यांनी (d) कथकऱ्यांनी
पर्यायी उत्तरे :
(1) (a) फक्त (2) (b) आणि (c) (3) (a) आणि (b) (4) (d) फक्त
Who revolted at Pune in 1839 ?
(a) The Kolis (b) The Bhills (c) The Varlis (d) The Kathkaris
Answer Options :
(1) (a) only (2) (b) and (c) (3) (a) and (b) (4) (d) only

41. गुणवत्तेच्या आधारावर व कार्बनच्या प्रमाणानुसार दगडी कोळशाचे उच्च गुणवत्तेकडून कमी गुणवत्तेकडील क्रम सांगा.
(a) बिटुमिनस (b) पीट (c) अँथ्रासाइट (d) लिग्नाईट
पर्यायी उत्तरे :
(1) (a), (c), (d), (b) (2) (b), (d), (a), (c)
(3) (c), (a), (d), (b) (4) (c), (b), (a), (d)
Arrange the coal types in decreasing order on the basis of quality and Carbon Proportion.
(a) Bituminus (b) Peat (c) Anthracite (d) Lignite
Answer options :
(1) (a), (c), (d), (b) (2) (b), (d), (a), (c)
(3) (c), (a), (d), (b) (4) (c), (b), (a), (d)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

42. जोड्या लावा :

स्तंभ I (पर्यटण स्थळे)	स्तंभ II (जिल्हे)
(a) राजापूर	(i) पुणे
(b) शिवापूर	(ii) सातारा
(c) मांढरदेव	(iii) रत्नागिरी
(d) हाजीमलंग	(iv) ठाणे

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(2)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(3)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(4)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)

Match the following :

Column I (Tourist Places)	Column II (District)
(a) Rajapur	(i) Pune
(b) Shivapur	(ii) Satara
(c) Mandhardev	(iii) Ratnagiri
(d) Hajimalang	(iv) Thane

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(2)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(3)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(4)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)

---

43. कोकण रेल्वेमार्गाची लांबी _____ कि.मी. आहे.
(1) 743 (2) 843 (3) 972 (4) 720
The Konkan Railway line is _____ kms long.
(1) 743 (2) 843 (3) 972 (4) 720

---

44. उत्तरेकडून दक्षिणेकडे गेल्यास खालीलपैकी जलविद्युत केंद्रांचा कोणता क्रम **बरोबर** आहे ?
(1) भाटघर, कण्हेर, राधानगरी, कोयना
(2) राधानगरी, कोयना, कण्हेर, भाटघर
(3) कोयना, कण्हेर, भाटघर, राधानगरी
(4) भाटघर, कण्हेर, कोयना, राधानगरी
Which of the following sequences of hydle power stations from North to South is **correct** ?
(1) Bhatghar, Kanher, Radhanagari, Koyna
(2) Radhanagari, Koyna, Kanher, Bhatghar
(3) Koyna, Kanher, Bhatghar, Radhanagari
(4) Bhatghar, Kanher, Koyna, Radhanagari

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

45. खालीलपैकी कोणत्या थंडहवेच्या ठिकाणी रेल्वेने पोहोचता येते ?

(1) महाबळेश्वर (2) माथेरान (3) पांचगणी (4) अंबोली

Which of the following hillstations can you reach by railway ?

(1) Mahabaleshwar (2) Matheran (3) Panchgani (4) Amboli

46. सोबत दिलेल्या चित्रामध्ये कोणत्या आदिवासी जमातीचे जोडपे आहे ?

(1) संताळ (2) गोंड (3) तोडा (4) नागा

Which tribal couple is shown in the given picture :

(1) Santal (2) Gond (3) Toda (4) Naga

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

47. खालील नकाशात टिंबांनी दाखविलेल्या प्रदेशात खालीलपैकी कोणत्या धातूचे केंद्रीकरण झाले आहे ?

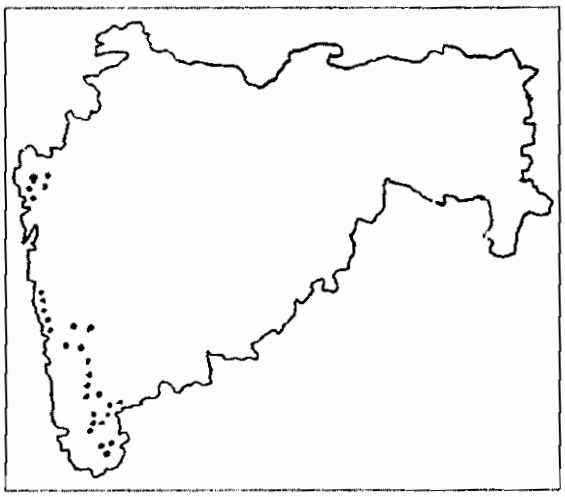

(1) लोह खनिज (2) चुनखडी (3) मँगनीज (4) बॉक्साईट

Dotted area in the following map shows concentration of which of the following minerals ?

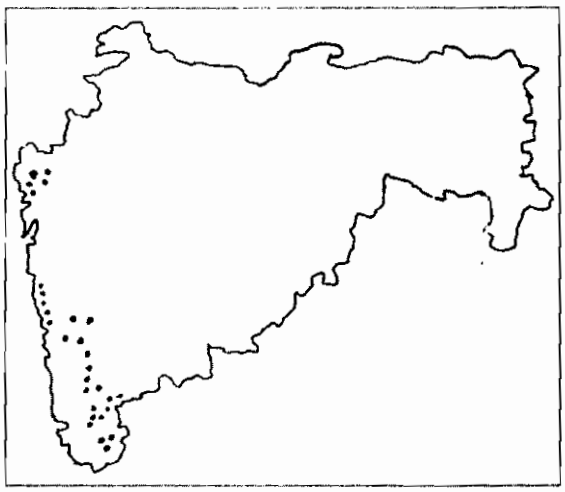

(1) Iron - ore (2) Limestone (3) Manganese (4) Bauxite

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

48. उत्तरेकडून दक्षिणेकडे पूर्व घाटातील खालील पैकी कोणता पर्वत शिखरांचा क्रम **बरोबर** आहे ?

(1) अन्नाईमुडी, पालकोंडा, नल्लामाला, निमगिरी

(2) पालकोंडा, अन्नाईमुडी, निमगिरी, नल्लामाला

(3) निमगिरी, नल्लामाला, पालकोंडा, अन्नाईमुडी

(4) नल्लामाला, निमगिरी, अन्नाईमुडी, पालकोंडा

From north to south, which of the following sequences of mountain peaks in the Eastern Ghats is **correct** ?

(1) Anaimudai, Palkonda, Nallamala, Nimgiri

(2) Palkonda, Anaimudai, Nimgiri, Nallamala

(3) Nimgiri, Nallamala, Palkonda, Anaimudai

(4) Nallamala, Nimgiri, Anaimudai, Palkonda

---

49. खालीलपैकी कोणते तळे चंद्रपूर जिल्ह्यात **नाही** ?

(1) ताडोबा (2) नवेगाव (3) घोडझरी (4) असोलामेंढा

Which of the following lakes is **not** in Chandrapur district ?

(1) Tadoba (2) Navegav (3) Ghodzari (4) Asolamendha

---

50. दक्षिण महाराष्ट्रातील खालीलपैकी कोणते माग आणि यंत्रमागांचे प्रमुख केंद्र आहे ?

(1) बार्शी (2) इचलकरंजी (3) मीरज (4) सांगली

Which of the following is the main centre of looms and power looms in Southern Maharashtra ?

(1) Barshi (2) Ichalkaranji (3) Miraj (4) Sangli

---

51. हल्ली खालीलपैकी कोणते औष्णिक केंद्र बंद करण्यात आले आहे ?

(1) कोराडी (2) पारस (3) चोला (4) डहाणू

Which of the following thermal power stations is closed recently ?

(1) Koradi (2) Paras (3) Chola (4) Dahanu

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

52. जोड्या लावा :

(a)	दीव	(i)	वाळूच्या दांडावरील बेट
(b)	सालसेट	(ii)	नौदलचे स्थानक
(c)	श्रीहरिकोटा	(iii)	मासेमारीसाठी बेट
(d)	वेलिंग्टन	(iv)	सात बेटांचा समुह

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)

Match the following :

(a)	Diu	(i)	Spit Island
(b)	Salsette	(ii)	Naval Station
(c)	Sriharikota	(iii)	Fishing Island
(d)	Wellington	(iv)	Group of Seven Islands

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

53. खालील नकाशामधे पश्चिम हिमालयातील चार पर्वत रांगा 1, 2, 3, 4 अंकानी दाखविलेल्या आहेत. या पर्वत रांगांचा दक्षिणेकडून उत्तरेकडे कोणता क्रम बरोबर आहे ?

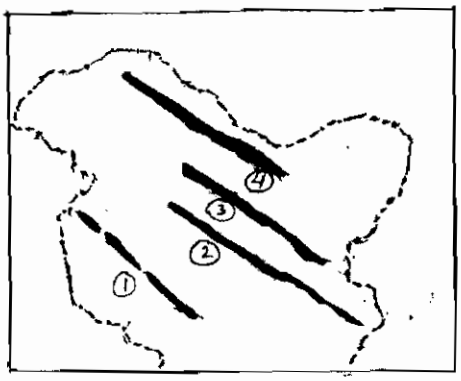

(1) झासकर, लडाख, पिरपांजाळ, काराकोरम

(2) पिरपांजाळ, झासकर, लडाख, काराकोरम

(3) काराकोरम, लडाख, झासकर, पिरपांजाळ

(4) लडाख, झासकर, पिरपांजाळ, काराकोरम

Four mountain ranges are shown by 1, 2, 3, 4 numbers from Western Himalaya in the given map. Which is the correct sequence of mountain ranges from South to North ?

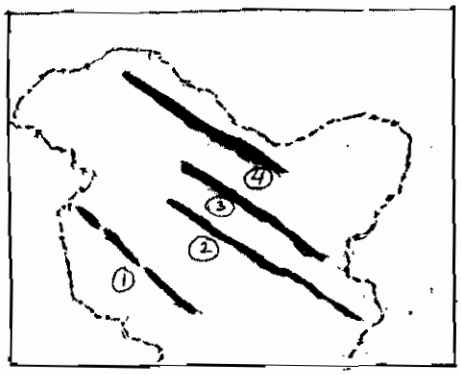

(1) Zaskar, Ladakh, Pir Panjal, Karakoram

(2) Pir Panjal, Zaskar, Ladakh, Karakoram

(3) Karakoram, Ladakh, Zaskar, Pir Panjal

(4) Ladakh, Zaskar, Pir Panjal, Karakoram

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

54. जोड्या लावा :

	स्तंभ I जल विद्युत प्रकल्प	स्तंभ II जिल्हा
(a)	धोम	(i) रायगड
(b)	भिरा	(ii) पुणे
(c)	भातसा	(iii) सातारा
(d)	पवना	(iv) ठाणे

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)
(2)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(3)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(4)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)

Match the following :

	Column I (Hydel Power Station)	Column II (District)
(a)	Dhom	(i) Raigad
(b)	Bhira	(ii) Pune
(c)	Bhatsa	(iii) Satara
(d)	Pawana	(iv) Thane

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)
(2)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(3)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(4)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)

---

55. भारतातील खालीलपैकी कोणती लेणी सर्वात प्राचीन लेणी आहे ?

(1) वेरुळ (2) कार्ले - भाजे (3) पितलखोरा (4) घारापुरी

Which of the following caves in India is the oldest cave ?

(1) Verul (2) Karla - Bhaje (3) Pitalkhora (4) Gharapuri

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

56. 2012 - 2013 मध्ये रोखतेची स्थिती सुधारण्यासाठी रिझर्व्ह बँकेने

(a) सी.आर.आर. व एस्.एल्.आर. कमी केले.

(b) सी.आर.आर. कमी केला पण एस्.एल्.आर. बदलला नाही.

(c) एस्.एल्.आर. कमी केला पण सी.आर.आर. बदलला नाही.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) फक्त बरोबर आहे. (2) (a) आणि (b) बरोबर आहे

(3) (a) आणि (c) बरोबर आहे. (4) वरीलपैकी एकही नाही.

In order to improve liquidity in 2012 - 2013, the RBI :

(a) Reduced CRR and SLR.

(b) Reduced CRR but kept SLR unchanged.

(c) Reduced SLR but kept CRR unchanged.

Answer options :

(1) (a) only is true (2) (a) and (b) are correct

(3) (a) and (c) are correct (4) None of the above

57. CAPART खालीलपैकी कशाशी संबंधित आहे ?

(1) ग्रामीण कल्याणकारी योजनांना मदत व त्यांचे मूल्यमापन करणे.

(2) कॉम्प्यूटर हार्डवेअर

(3) निर्यात वृद्धिसाठी सल्ला सेवा पुरविणे.

(4) मोठ्या उद्योगांचे प्रदूषण नियंत्रण करणे.

What is CAPART related to ?

(1) Assisting and evaluating rural welfare programmes

(2) Computer Hardware

(3) Consultant Service of export promotion

(4) Controlling pollution in big industries

58. भारतातील पैसा पुरवठ्याचे M_1 व M_3 हे प्रकार खालीलपैकी कोणत्या नावाने ओळखले जातात ?

(1) सार्वजनिक व खाजगी पैसा

(2) अंतर्गत व बाह्य पैसा

(3) संकुचित व विस्तारित पैसा

(4) स्थिर व बदलता पैसा (गतिमान)

M_1, M_3 categories of money supply in India are also known as :

(1) Public Money and Private Money

(2) Internal Money and External Money

(3) Narrow Money and Broad Money

(4) Static Money and Dynamic Money

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

59. 2011 च्या जनगणने प्रमाणे भारताची एकूण लोकसंख्या खालीलपैकी किती आहे ?

(1) 116.01 कोटी (2) 121.00 कोटी (3) 123.67 कोटी (4) 126.31 कोटी

What is India's total Population according to the 2011 census ?

(1) 116.01 crores (2) 121.00 crores (3) 123.67 crores (4) 126.31 crores

---

60. नवीन शेती विकासाच्या व्यूहरचनेत पुढीलपैकी कोणती बाब महत्त्वाची आहे ?

(a) उत्पादकता वाढविण्यासाठी सेंद्रीय खतांचा वापर करणे.

(b) 'तुषार सिंचन' व 'ठिबक सिंचन' पद्धतीचा वापर करणे.

(c) पशुविमा योजना राबविणे.

(d) ग्रामीण भागातील दारिद्रय कमी करणे.

वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

(1) (a) व (b) फक्त (2) (b) and (d) फक्त

(3) (a), (b) व (c) फक्त (4) (c) व (d) फक्त

What are the important aspects of the 'New Agricultural development' strategy ?

(a) Use of organic fertilisers to increase productivity.

(b) Use of sprinkler and drip irrigation method.

(c) Implementation of Animal Insurance scheme.

(d) To reduce poverty in rural areas.

Which of the statements given above are correct ?

(1) (a) and (b) only (2) (b) and (d) only

(3) (a), (b) and (c) only (4) (c) and (d) only

---

61. मानव विकास निर्देशकांचे (HDI) मूलभूत तीन घटक पुढीलपैकी कोणते ?

(1) जन्माच्या वेळचे अपेक्षित आयुर्मान प्रौढ साक्षरता दर-स्थूलशिक्षण प्रवेश दर (GER) आणि दरडोई स्थूल राष्ट्रीय उत्पादन-GDP

(2) आरोग्य, शिक्षण आणि पर्यावरणावरील खर्च

(3) दारिद्रय रेषेखालील लोकसंख्या, दारिद्रय रेषेवरील लोकसंख्या आणि निवासाची व्यवस्था

(4) सरासरी आयुर्मान, प्रौढ साक्षरता दर आणि राष्ट्रीय उत्पन्न

What are the three basic dimentions of HDI (Human Development Index) ?

(1) Life expectancy at birth, Adult Literacy Rate, GER in Education and GDP per capita

(2) Expenditure on Health, Education and Environment

(3) BPL population, APL population and Housing facility

(4) Average life, Adult Literacy rate and National Income

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

62. जोड्या जुळवा :

(a)	दुसरे औद्योगिक धोरण	(i)	1969
(b)	मक्तेदारी व्यापार प्रतिबंध कायदा	(ii)	1956
(c)	परकीय चलन नियंत्रण कायदा	(iii)	1991
(d)	नवे औद्योगिक धोरण	(iv)	1973

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(4)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)

Match the pairs :

(a)	2nd Industrial Policy Resolution	(i)	1969
(b)	MRTP Act	(ii)	1956
(c)	FERA Act	(iii)	1991
(d)	New Industrial Policy	(iv)	1973

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(4)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)

63. खालीलपैकी कोणत्या उद्योगात 2010 - 11 मध्ये सर्वाधिक प्रत्यक्ष विदेशी गुंतवणूक झाली ?

(1) अन्नधान्य उद्योग (2) रसायन उद्योग

(3) पेट्रोलियम उद्योग (4) मशिनरी व यंत्रोद्योग

In which industry maximum FDI investments were there during 2010 - 11 ?

(1) Foodgrain Industry (2) Chemical Industry

(3) Petroleum Industry (4) Machinery and Equipment Industry

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

64. नवीन वित्तिय धोरणात पुढीलपैकी कोणत्या बाबींवर भर देण्यात आला आहे ?

(a) कररचना व कराच्या कायदयात सुलभीकरण करणे.

(b) कर प्रशासनात सुधारणा करणे.

(c) साधन सामुग्रीचे वितरण व करप्रणालीचे समान महत्व

(d) खर्च नियंत्रित करणारी नवीन प्रभावी पद्धत अवलंबिणे.

वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

(1) (a) व (c) फक्त (2) (b) व (d) फक्त

(3) (c) व (d) फक्त (4) वरील सर्व

In the New fiscal policy emphasis has been given on which of the following aspects ?

(a) To simplify tax structure and tax Laws.

(b) To improve tax administration.

(c) Equal weightage given to resource allocation and taxation.

(d) Fresh initiative to strengthern method of expenditure control.

Which of the statements given above are correct ?

(1) (a) and (c) only (2) (b) and (d) only

(3) (c) and (d) only (4) All the above

---

65. जनरल अँटी-अव्हायडन्स रूल (GAAR) च्या सुधारित तरतुदी भारतात केव्हा पासून लागू होतील ?

(1) एप्रिल 1, 2016 (2) एप्रिल 1, 2015

(3) जानेवारी 1, 2015 (4) एप्रिल 1, 2017

The modified provisions of General Anti - Avoidance Rules (GAAR) will be implemented from :

(1) April 1, 2016 (2) April 1, 2015

(3) January 1, 2015 (4) April 1, 2017

---

66. 1950 - 51 ते 2010 - 11 या कालावधीत प्राथमिक क्षेत्राचा स्थूल राष्ट्रीय उत्पादनातील (GDP) वाटा पुढीलपैकी कोणत्या प्रमाणात घसरला ?

(1) 55.4% ते 14.3% (2) 55.0% ते 16.0%

(3) 56.0% ते 15.0% (4) 55.4% ते 17.0%

Share of the primary sector in GDP has gone down during 1950 - 51 to 2010 - 11 from :

(1) 55.4% to 14.3% (2) 55.0% to 16.0%

(3) 56.0% to 15.0% (4) 55.4% to 17.0%

---

67. 2009 पासुन रिझर्व्ह बँकेने चलनात आणलेल्या 10 रु. नाण्याचे वजन व व्यास किती आहे ?

(1) 7 ग्रॅम 24 मिलीमिटर (2) 8 ग्रॅम 28 मिलीमिटर

(3) 9 ग्रॅम 26 मिलीमिटर (4) यापैकी नाही

What is the weight and radius of the 10 rupee coin introduced by R.B.I. in 2009 ?

(1) 7 gm 24 mm (2) 8 gm 28 mm

(3) 9 gm 26 mm (4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

68. देशाच्या आर्थिक बाबींवर नियंत्रण ठेवण्याचे काम कायदेमंडळाच्या कोणत्या समितीला करावे लागते ?

(a) लोकलेखा समिती

(b) अंदाज समिती

(c) सार्वजनिक उद्योग समिती

(d) वरील सर्व

वरीलपैकी कोणते पर्याय **बरोबर** आहेत ?

(1) (a) फक्त (2) (a) आणि (b) फक्त

(3) (b) आणि (c) फक्त (4) (d) फक्त

Which of the Parliamentary committees controls the financial affairs of the country ?

(a) Public Accounts Committee.

(b) Budgetary Committee.

(c) Public Enterprise Committee.

(d) All the above

Which of the options given above are **correct** ?

(1) (a) only (2) (a) and (b) only

(3) (b) and (c) only (4) (d) only

---

69. खालीलपैकी कोणती जोडी चूक आहे ?

(1) पहिली पंचवार्षिक योजना = (1951 – 56)

(2) तिसरी पंचवार्षिक योजना = (1966 – 71)

(3) सहावी पंचवार्षिक योजना = (1980 – 85)

(4) दहावी पंचवार्षिक योजना = (2002 – 2007)

Which of the following pairs is not correctly matched ?

(1) I five year plan = (1951 – 56)

(2) III five year plan = (1966 – 71)

(3) VI five year plan = (1980 – 85)

(4) X five year plan = (2002 – 2007)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

70. 2004 - 05 या वर्षासाठी तेंडूलकर समितीच्या शिफारशीप्रमाणे खालीलपैकी कोणती दारिद्र्यरेषा निश्चित करण्यात आली ?

	ग्रामीण	शहरी
(1)	470.80 रु. दरडोई प्रतिमहा	680.70 रु. दरडोई प्रतिमहा
(2)	446.68 रु. दरडोई प्रतिमहा	578.80 रु. दरडोई प्रतिमहा
(3)	580.00 रु. दरडोई प्रतिमहा	748.75 रु. दरडोई प्रतिमहा
(4)	1120.00 रु. दरडोई प्रतिमहा	1380.00 रु. दरडोई प्रतिमहा

Which of the following is the Poverty Line determined by the Tendulkar Committee for the year 2004 - 05 ?

	Rural	Urban
(1)	₹ 470.80 per capita per month	₹ 680.70 per capita per month
(2)	₹ 446.68 per capita per month	₹ 578.80 per capita per month
(3)	₹ 580.00 per capita per month	₹ 748.75 per capita per month
(4)	₹ 1120.00 per capita per month	₹ 1380.00 per capita per month

71. खालिलपैकी कोणता बदल भौतिक स्वरूपाचा नाही ?

(1) घन पदार्थाचे द्रव पदार्थामध्ये द्रवण होणे. (2) द्रवरूपाचे वायुरूपात बाष्पीभवन होणे.
(3) वायुरूपाने द्रवरूपात द्रवीकरण होणे. (4) पदार्थाचे अवक्रमण होणे.

Which among the following is not a physical change ?

(1) Melting of solids to liquids (2) Vaporization of liquids to gases
(3) Liquefication of gases to liquids (4) Degradation of matter

72. मानवी शरीरातील सर्वात लांब पेशी कोणती ?

(1) अंडपेशी (2) मेदपेशी (3) शुक्रपेशी (4) चेतापेशी

Which is the longest cell of the human body ?

(1) Ovum (2) Fat cell (3) Sperm (4) Nerve cell

73. अन्न पदार्थाची ऊर्जा _____ या परिमाणात मोजली जाते.

(1) अर्ग (2) कूलूम्बस (3) किलोजूल (4) कॅलरीज

The energy content of food is generally measured in _____.

(1) Ergs (2) Coulombs (3) Kilojoules (4) Calories

74. अणुभट्टी मध्ये होणारी उर्जा निर्मिती यामुळे होते.

(1) उदासिनीकरण अभिक्रिया (2) केंद्रकीय विखंडन
(3) रासायनिक प्रक्रिया (4) विस्थापन प्रक्रिया

Energy produced in a nuclear reactor is due to :

(1) Neutralisation reaction (2) Nuclear fission
(3) Chemical reaction (4) Displacement reaction

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

75. हायड्रोपावर प्लॅन्ट मध्ये :

(1) कायनेटीक एनर्जीचे विद्युत उर्जेत रूपांतर होते.

(2) विद्युत उर्जा पाण्यातून काढली जाते.

(3) पाण्याचे वाफेत रूपांतर करून विद्युत उर्जा तयार केली जाते.

(4) पोटेन्शियल उर्जेचे रूपांतर विद्युत उर्जेत केले जाते.

At Hydropower Plants :

(1) Kinetic Energy possessed by stored water is converted into Electrical Energy

(2) Electricity is extracted from water

(3) Water is converted into steam to turn turbines to produce electricity

(4) Potential energy possessed by stored water is converted into electricity

---

76. मानवी डोळ्याचा कोणता भाग आत येणाऱ्या किरणांना नियंत्रित करतो ?

(1) कोरनिआ (2) इरीस (3) प्युपील (4) रेटीना

Which part of the human eye controls the amount of light entering the eye ?

(1) Cornea (2) Iris (3) Pupil (4) Retina

---

77. अंडे पाण्यामध्ये ठेवले असता फुगते, पण जर ते मीठाच्या पाण्यात ठेवले तर त्याचे आकुंचन होते. हे खालीलपैकी कुठल्या गुणधर्मामुळे होते ?

(1) परासरण (2) पृष्ठताण (3) अपवर्तनांक (4) प्रवाहिता

When an egg is placed in water it swells, but when it is placed in a salt solution it shrinks. It is due to which of the following properties ?

(1) Osmosis (2) Surface tension (3) Refractive index (4) Viscosity

---

78. सोलर सेल कशापासून बनलेले असतात ?

(1) कन्डक्टर (2) इनसूलेटर

(3) सेमीकंडक्टर (4) सूपरकन्डक्टर

What are the solar cells made of ?

(1) Conductors (2) Insulators

(3) Semiconductors (4) Superconductors

---

79. गांडुळ हा प्राणी कोणत्या संघात येतो ?

(1) पोरिफेरा (2) सिलेंटेराटा (3) ॲनिलिडा (4) मोलुस्का

To what Phylum does Earthwarm belong ?

(1) Porifiera (2) Coelenterata (3) Annelida (4) Mollusca

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

80. नॅचरल गैस हा उत्तम गैस आहे कारण

(a) त्याची कॅलोरीफीक व्हॅल्यू कमी आहे.

(b) तो धूरविरहीत जळतो.

(c) तो कोणताही विषारी वायू तयार करीत नाही.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने **बरोबर** आहेत ?

(1) (a) फक्त (2) (b) आणि (c) फक्त

(3) (a) आणि (b) फक्त (4) (a), (b) आणि (c)

Natural gas is a good fuel because :

(a) It has low calorific value.

(b) It burns smokeless.

(c) It doesn't produce poisonous gases.

Which of the above statements is/are **correct** ?

(1) (a) only (2) (b) and (c) only

(3) (a) and (b) only (4) (a), (b) and (c)

---

81. आरोग्य शिक्षण _____ शी संबंधित नाही.

(a) लोकांचे दारूचे व्यसन

(b) उघड्यावर शौचास बसणे.

(c) व्यसने व दारिद्रय

(d) पाण्याचे प्रदूषण

(e) धूम्रपानाची सवय

(f) प्राथमिक आरोग्य सेवेची सोय

(g) लोकांचे लसीकरण

(h) कुटूंब नियोजन शस्त्रक्रिया करणे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (c) (2) (d), (e) (3) (b), (f) (4) (g), (h)

Health education does not consider _____.

(a) Alcoholism in people

(b) Open air latrine

(c) Addictions and poverty

(d) Water pollution

(e) Smoking Addiction

(f) Provision of primary health services

(g) Vaccination of the people

(h) To carry out family planning surgeries

Answer options :

(1) (a), (c) (2) (d), (e) (3) (b), (f) (4) (g), (h)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

82. विजेची उपकरणे व स्वयंपाकातील भांड्यांचे हँडल ज्यापासून बनवितात ते बेकालाईट पॉलीमर कशापासून तयार करतात ?

(1) व्हिनील क्लोराईड व इथिलीन (2) व्हिनील क्लोराईड व प्रोपीलीन

(3) निओप्रिन व स्टेटिन (4) फिनॉल व फार्मलडिहाईड

What is Bakelite Polymer used in making of handles of electrical devices and cooking utensils made of ?

(1) Vinyl chloride and ethylene (2) Vinyl chloride and propylene

(3) Neoprene and styrene (4) Phenol and formaldehyde

---

83. 'ड्रॉसेरा' वनस्पती, ही वनस्पतीच्या कुठल्या वर्गामध्ये आहे ?

(1) स्वयंपोषित वनस्पती (2) परजीवी वनस्पती

(3) कीटकभक्षक वनस्पती (4) यापैकी नाही

Plant 'Drosera' belongs to which class of the plants ?

(1) Autotrophic plants (2) Parasitic plants

(3) Insectivorous plants (4) None of the above

---

84. आधुनिक आवर्तसारणीमध्ये मूलद्रव्यांची मांडणी ही त्यांच्या _____ नुसार करतात.

(1) अणुवस्तुमान (2) न्युट्रॉनची संख्या (3) अणुअंक (4) गुणधर्म

In the modern periodic table elements are arranged according to their _____.

(1) Mass number (2) Neutron number (3) Atomic number (4) Properties

---

85. इलेक्ट्रीक हिटींग एलीमेंट साधारणत: कोणत्या धातुपासून बनविलेले असतात ?

(1) टंगस्टन (2) ब्रान्झ (3) नायक्रोम (4) ऑरगान

What are the elements of electrical heating devices usually made of ?

(1) Tungsten (2) Bronze (3) Nichrome (4) Orgon

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

86. पुढील आकृती वसाहत संकुल दाखविते. A व B ही या वसाहतीची प्रवेश द्वारे आहेत ती जोडणारे रस्ते बाणांनी दाखवले आहेत. कोणत्याही बिंदूला दोनदा स्पर्श न करता A ते B जाण्याचे जास्तीत जास्त किती मार्ग शक्य आहेत ?

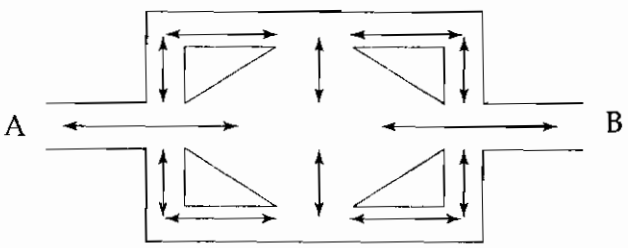

(1) 11 (2) 9 (3) 7 (4) 5

Following diagram shows a housing complex. A and B are the two entries and are connected by roads shown by arrows. Without touching any point twice how many routes are possible from A to B ?

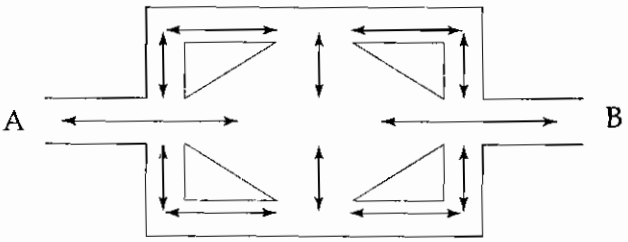

(1) 11 (2) 9 (3) 7 (4) 5

---

87. $\frac{97}{?} = 24.25 \times 4^2$

(1) 0.75 (2) 0.70 (3) 0.50 (4) 0.25

$\frac{97}{?} = 24.25 \times 4^2$

(1) 0.75 (2) 0.70 (3) 0.50 (4) 0.25

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

88. चाऱ्याची एक गासडी नऊ वासरे व सात गाईंना पुरते. तर याच मानाने नऊ गासड्या चारा 54 वासरे व किती गायींना पुरेल ?

(1) 84 (2) 102 (3) 63 (4) 81

One stack of fodder is sufficient for nine calves and seven cows. At this rate nine stacks will be sufficient for fifty four calves and how many cows ?

(1) 84 (2) 102 (3) 63 (4) 81

---

89. पुढील बेरीज तक्ता सत्य ठरविण्यासाठी W या चलाऐवजी उचित पर्याय निवडा.

Y	X	W	Z	=	51
W	X	W	Z	=	57
W	X	Y	W	=	59
Y	Y	Y	Z	=	47
=	=	=	=		
56	53	56	49		

(1) 9 (2) 11 (3) 14 (4) 17

Choose appropriate option to replace variable W to make following addition table true :

Y	X	W	Z	=	51
W	X	W	Z	=	57
W	X	Y	W	=	59
Y	Y	Y	Z	=	47
=	=	=	=		
56	53	56	49		

(1) 9 (2) 11 (3) 14 (4) 17

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

90. पुढे दिलेल्या पर्यायातून प्रतिपादन **(A)** व त्याचे कारण **(R)** यांच्या संदर्भात योग्य निवड करा.

प्रतिपादन (A) : सरकार चालवित असलेल्या शाळातून 6 ते 15 वयोगटातील सर्व विद्यार्थ्यांना मोफत प्राथमिक शिक्षण दिले जात असले तरीही अल्पसंख्य पालक आपल्या मुलांना या शाळांत दाखल करण्यासाठी इच्छुक असतात.

कारण (R) : ज्या ठिकाणी सरकारी शाळा आहेत त्याच भागात सरकार दबाव आणणाऱ्या व्यवस्थापनांना खाजगी शाळा सुरू करण्याची परवानगी देते व बहुसंख्य पालकांना वाटते की खाजगी शाळा चांगले शिक्षण देतात व म्हणून ते आपल्या मुलांना खाजगी शाळेत दाखल करतात.

(1) **(A)** व **(R)** दोन्ही स्वतंत्रपणे सत्य आहेत व **(R)** हे **(A)** चे योग्य कारण आहे.

(2) **(A)** व **(R)** दोन्ही स्वतंत्रपणे सत्य आहेत परंतु **(R)** हे **(A)** चे योग्य कारण नाही.

(3) **(A)** सत्य आहे पण **(R)** असत्य आहे.

(4) **(A)** असत्य आहे पण **(R)** सत्य आहे.

Choose appropriate option with respect to assertion **(A)** and reason **(R)** that follow :

Assertion (A) : Though schools run by the government provide free primary education to all learners between age group 6 to 15, few parents are willing to enrol their children in these schools.

Reason (R) : Government gives permission to run a private school to influential managements, in the same area where government schools are located and majority of the parents think that private schools provide good education and therefore enrol their children in private schools.

(1) Both **(A)** and **(R)** are individually true and **(R)** is the correct reason of **(A)**

(2) Both **(A)** and **(R)** are individually true and **(R)** is not the correct reason of **(A)**

(3) **(A)** is true but **(R)** is false

(4) **(A)** is false but **(R)** is true

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

91. कोणते/ती सामान्यीकरण/णे परिच्छेदात दिलेल्या माहितीशी तर्कदृष्ट्या सुसंगत आहे ?

छंद म्हणून दोन संवर्धक निर्सगाचा अभ्यास करण्यात गुंतलेले आहेत. त्यांना शोध लागला की ऑलिव्ह रिडले कासवांची संख्या वेगाने घटत आहे. त्यांनी केलेल्या अनेक अभ्यासांच्या दरम्यान त्यांना खात्री पटली की भौगोलिक परिसरात राहणाऱ्या समूहांच्या पिढ्यांचा त्या क्षेत्रातील जीव प्रकारांशी चांगला परिचय असतो. महाराष्ट्राच्या किनारी भागात राहणाऱ्या लोकांच्या मदतीने त्यांनी या समस्येचा अभ्यास केला व त्यांना ऑलिव्ह रिडले कासवासह विविध प्रजातींचे संवर्धन करण्याची गरज समजायला त्यांना मदत दिली. या पुढाकारामुळे विविध किनाऱ्यांवर गावातील लोक कासवांच्या घरट्यांची काळजी घेऊ लागले. लोकांनी अंडी उबवली जाऊन पिले समुद्राकडे चालत जाण्याच्या घटनेचा उत्सव सुरू केला. आता या घटनेचे साक्षीदार होण्यासाठी विविध ठिकाणचे लोक या गावांना भेट देऊ लागले आहेत.

(a) लोकांनी संवर्धन कार्याला सहाय्य दिले कारण त्यांना त्यांची गावे पर्यटन ठिकाणे म्हणून विकसित करण्यात रस होता.

(b) संवर्धकांना या कामासाठी प्रसिद्धी मिळविण्यात रस होता.

(c) अशा उपक्रमात लोकांना सहभाग घेऊ देता कामा नये कारण अंडी व कासवे ते प्रोटिन्स देणारे अन्नघटक म्हणून खातात.

(d) संवर्धकांना माहीत होते की क्षेत्रातील लोकांना त्यांच्या पर्यावरणाची चांगली माहिती असते आणि म्हणून ते ऑलिव्ह रिडले कासवांची काळजी घेतील.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) (2) (c) व (d) (3) (a) व (c) (4) फक्त (d)

Which of the generalization/s is/are logically consistent with the information given in the paragraph ?

Two conservationists are engaged in studying nature as it is their hobby. They found that the population of olive ridley turtles is diminishing fast. During various studies they conducted they realized that generations of communities living in the area are well versed with the living forms that populate that geographical region. They studied the reasons of this problem with the help of people living in coastal region of Maharashtra and helped them understand need for conserving various species along with olive ridley turtles. With this initiative village people started taking care of nests of turtles on different beaches. People started celebrating hatching process and hatchlings walking towards sea. Now people from different places started visiting these villages for witnessing the event.

(a) People started assisting the conservation action as they were interested in developing their villages as tourist spot.

(b) Conservationists were interested in gaining fame for this work.

(c) People should not be allowed to participate in such programmes as they eat eggs and turtles as a source of protein.

(d) Conservationists knew that people in the areas know their environment well and therefore they could take care of olive ridley turtles.

Answer options :

(1) (a) (2) (c) and (d) (3) (a) and (c) (4) only (d)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

92. हरवलेल्या फरशांसाठी दिलेल्या संचातून निवड करा.

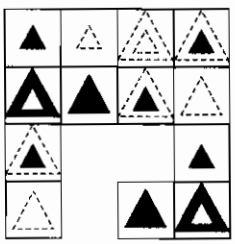

(1) 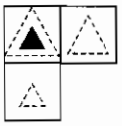 (2) 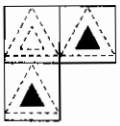 (3) 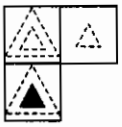 (4) 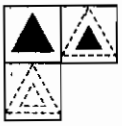

Select missing set of tiles from the given options :

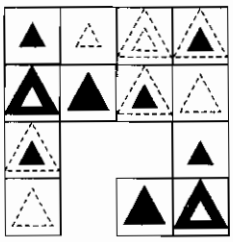

(1) 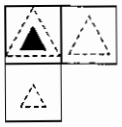 (2) 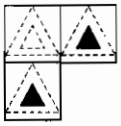 (3) 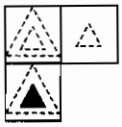 (4) 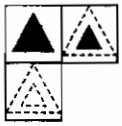

---

93. पुढील समीकरण सत्य ठरण्यासाठी प्रश्नचिन्हाच्या जागी उचित पर्याय निवडा.

$$? + (350 \times 0.84) = (620 \times 0.55) - \sqrt{\frac{1764}{2}}$$

(1) 13.5×2 (2) $\frac{234}{9} + 1$ (3) $\frac{(120 \times 65\%)}{3}$ (4) $3^3 + 1$

Select appropriate option to replace question mark to make equation true

$$? + (350 \times 0.84) = (620 \times 0.55) - \sqrt{\frac{1764}{2}}$$

(1) 13.5×2 (2) $\frac{234}{9} + 1$ (3) $\frac{(120 \times 65\%)}{3}$ (4) $3^3 + 1$

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

94. उचित पर्याय निवडून चौथी जोडी पूर्ण करा.

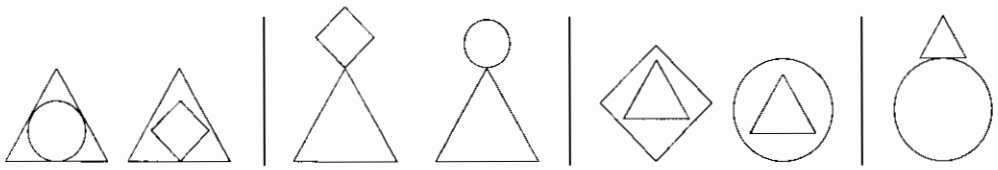

पर्यायी उत्तरे :

(1) 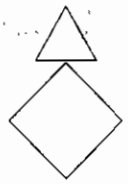 (2) 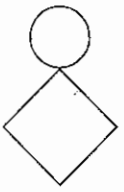 (3) 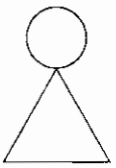 (4) 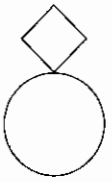

Complete fourth pair by selecting appropriate alternative :

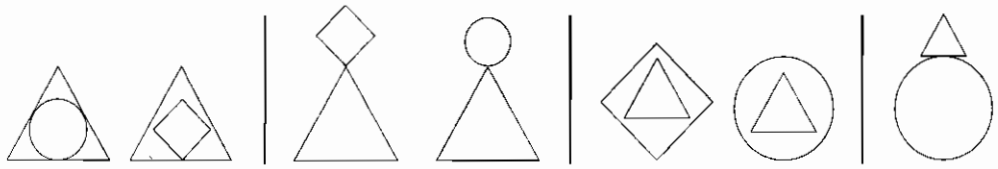

Answer options :

(1) 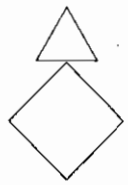 (2) 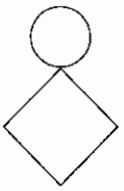 (3) 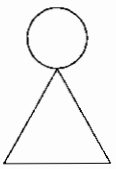 (4) 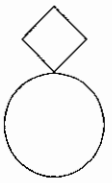

---

95. नेमक्या सात तासांपूर्वी, $\frac{5}{8}$ दिवस शिल्लक रहायला पाच तास राहिले होते. तर आता किती वाजले आहेत ? दिवस 12.00 रात्री सुरु होतो.

(1) 4 दुपारचे (2) 10 सकाळचे (3) 11 सकाळचे (4) 3 दुपारचे

Exactly seven hours before, it was five hours before the $\frac{5}{8}$ of the day remained. What is the time now ? Day begins at 12.00.

(1) 4 pm (2) 10 am (3) 11 am (4) 3 pm

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

96. सोडवा.

$$\left(3\frac{1}{4}+2\frac{5}{7}\right)^2-\left(3\frac{1}{4}-2\frac{5}{7}\right)^2$$

(1) $\frac{242}{7}$ (2) $\frac{247}{7}$ (3) 238 (4) 240

Simplify :

$$\left(3\frac{1}{4}+2\frac{5}{7}\right)^2-\left(3\frac{1}{4}-2\frac{5}{7}\right)^2$$

(1) $\frac{242}{7}$ (2) $\frac{247}{7}$ (3) 238 (4) 240

---

97. एका आयताचे क्षेत्रफळ चौरसाच्या क्षेत्रफळाच्या तिप्पट आहे. जर आयताची लांबी 40 से.मी. आहे व आयताची रूंदी चौरसाच्या बाजूच्या $\left(\frac{3}{2}\right)$ पट आहे. तर चौरसाची बाजू किती से.मी. आहे ?

(1) 60 से.मी. (2) 20 से.मी. (3) 30 से.मी. (4) 15 से.मी.

The area of rectangle is thrice that of a square. Length of the rectangle is 40 cm and breadth of the rectangle is $\left(\frac{3}{2}\right)$ times that of a side of the square. A side of the square in cms is :

(1) 60 cm (2) 20 cm (3) 30 cm (4) 15 cm

---

98. जर एका बादलीत $\frac{3}{5}$ भाग पाणी भरले तर त्या बादलीचे वजन 15 किग्रॅ भरते. आणि जर त्या बादलीत $\frac{4}{5}$ भाग पाणी भरले तर तिचे वजन 19 किग्रॅ भरते. तर पाण्याने पूर्ण भरलेल्या बादलीचे एकूण वजन काढा.

(1) 20 किग्रॅ (2) 25 किग्रॅ (3) 24 किग्रॅ (4) 23 किग्रॅ

If the weight of $\frac{3}{5}^{\text{th}}$ filled water of a bucket is 15 kg and the weight of $\frac{4}{5}^{\text{th}}$ water of the bucket is 19 kg. Then find the weight of the bucket completely filled with water.

(1) 20 kg (2) 25 kg (3) 24 kg (4) 23 kg

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

99. एक कारमालक प्रतिलिटर 7.50 रु., 8 रु. व 8.50 रु. या दराने सलग तीन वर्ष पेट्रोल खरेदी करतो. जर तो प्रत्येक वर्षाला 4000 रु. खर्च करीत असेल, तर त्याला सरासरी प्रतिलिटर किती रुपये खर्च येईल?

(1) 7 रु. 98 पैसे (2) 8 रु. (3) 8 रु. 50 पैसे (4) 9 रु.

A car owner buys petrol at Rs. 7.50, Rs. 8 and Rs. 8.50 per litre for three successive years. What is his approximate average cost per litre of petrol, if he spends Rs. 4000 each year ?

(1) Rs. 7.98 (2) Rs. 8 (3) Rs. 8.50 (4) Rs. 9

---

100. जर $n = 1 + x$ आणि x ही क्रमवार चार संख्यांचा गुणाकार आहे. तर खालीलपैकी **सत्य** विधान कोणते ?

(a) n ही विषम संख्या

(b) n ही मूळ संख्या

(c) n ही पूर्णवर्ग संख्या

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (c) दोन्ही सत्य (2) (a) आणि (b) दोन्ही सत्य

(3) (a) फक्त (4) (c) फक्त

If $n = 1 + x$ and x is product of four successive numbers, then which of following statements are **correct** ?

(a) n is odd number

(b) n is prime number

(c) n is perfect square

Answer options :

(1) (a) and (c) both true (2) (a) and (b) both true

(3) (a) only (4) (c) only

- o 0 o -

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

Pick out the correct word to fill in the blank :

Q.No. 201. I congratulate you _____ your grand success.

(1) for (2) at

(3) on (4) about

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) on" हे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल, आता खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक "③" चा कंस खालीलप्रमाणे पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

परीक्षेचे नांव : सहायक (पूर्व) परीक्षा-२०१३ **परीक्षेचा दिनांक**

विषयाचे नाव : सामान्य क्षमता चाचणी

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत **'सहायक (पूर्व) परीक्षा-२०१३'** या स्पर्धा परीक्षेच्या वस्तुनिष्ठ स्वरुपाच्या प्रश्नपत्रिकेची उत्तरतालिका उमेदवारांच्या माहितीसाठी संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आली होती. त्यासंदर्भात उमेदवारांनी अधिप्रमाणित (Authentic) स्पष्टीकरण/संदर्भ देऊन पाठविलेली लेखी निवेदने, तसेच तज्ञांचे अभिप्राय विचारात घेऊन आयोगाने उत्तरतालिका सुधारित केली आहे. या उत्तरतालिकेतील उत्तरे अंतिम समजण्यात येतील. यापुढे यासंदर्भात आलेली निवेदने विचारात घेतली जाणार नाहीत तसेच त्याबाबत कोणताही पत्रव्यवहार केला जाणार नाही याची कृपया नोंद घ्यावी.

उत्तरतालिका - KEY

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
1	2	4	2	2
2	2	3	4	3
3	4	1	2	1
4	3	1	3	3
5	1	3	4	1
6	2	4	1	4
7	3	3	2	3
8	4	2	1	1
9	3	3	3	4
10	3	2	3	4
11	4	4	3	3
12	1	2	3	2
13	1	1	1	4
14	3	3	4	3
15	4	4	4	2
16	3	4	2	4
17	3	3	4	4
18	1	1	2	4
19	4	2	1	3
20	4	2	4	2
21	3	3	3	3
22	2	3	3	2
23	1	4	4	1
24	4	1	1	3
25	2	4	3	1

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
26	3	2	4	3
27	1	1	3	1
28	1	3	1	4
29	2	3	4	4
30	1	1	1	4
31	3	3	4	3
32	4	4	3	2
33	3	3	1	1
34	4	3	4	1
35	4	4	3	3
36	1	1	1	3
37	4	1	3	1
38	3	1	1	1
39	3	4	3	3
40	1	4	2	4
41	3	3	2	3
42	3	3	3	2
43	#	2	2	3
44	4	4	3	#
45	2	4	4	3
46	2	3	2	2
47	4	2	4	2
48	3	2	4	4
49	2	2	3	2
50	2	#	#	3

 # दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आले आहेत.

Date: 6th Nov, 2013

Join us @aditya2050

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
51	3	3	3	2
52	2	2	3	2
53	2	3	2	4
54	4	4	2	3
55	3	2	2	4
56	1	4	1	4
57	1	2	2	2
58	3	4	3	3
59	2	2	1	1
60	3	1	3	4
61	1	1	3	1
62	3	3	4	1
63	4	3	1	4
64	4	4	4	2
65	1	3	1	3
66	1	1	4	2
67	2	1	1	1
68	4	2	2	1
69	2	2	2	3
70	2	1	2	2
71	4	2	2	2
72	4	2	4	1
73	4	3	3	3
74	2	1	4	3
75	4	3	3	2

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
76	2	2	2	3
77	1	3	4	4
78	3	3	3	4
79	3	4	4	4
80	2	3	4	4
81	4	4	2	4
82	4	4	3	4
83	3	4	1	3
84	3	4	4	3
85	3	4	3	2
86	2	2	3	4
87	4	#	4	#
88	1	1	1	3
89	4	3	1	4
90	1	1	3	1
91	4	4	#	3
92	3	3	2	1
93	#	4	4	4
94	1	1	4	2
95	3	4	1	1
96	2	1	4	1
97	2	2	1	1
98	4	4	1	2
99	1	1	2	4
100	1	2	2	2

दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आले आहेत.

Date: 6th Nov, 2013

Join us @aditya2050

विक्रीकर निरीक्षक (पू) परीक्षा - 201

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET No. 22/12/2013

2013

Code : **B03**

A

प्रश्नपुस्तिका

सामान्य क्षमता चाचणी

वेळ : 1 (एक) तास

एकूण प्रश्न : 100
एकूण गुण : 100

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत **100** अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

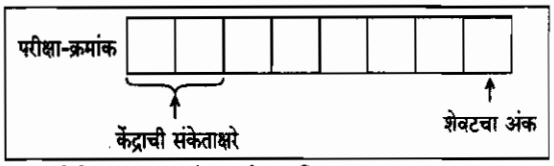

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरापैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील''.**

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेशिवाय हे सील उघडू नये

SEAL

Join us @aditya2050

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

1. तरूण सागर यांच्या बाबतच्या खालील विधानांचा विचार करा :

अ. तरूण सागर हे बुद्ध मुनी आहेत.

ब. त्यांनी 'कडवे प्रवचन' नावाचे पुस्तक लिहिले.

क. हे पुस्तक जगात सर्वात मोठे असून त्याचे आकारमान 30′ × 24′ असून वजन 2000 किलोग्राम आहे.

ड. त्याची नोंद 'लिम्का बुक' मध्ये केली आहे.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने ***चुकीचे*** आहे ?

(1) केवळ अ (2) केवळ ब आणि क

(3) केवळ अ आणि ब (4) सर्व

Consider the following statements about Tarun Sagar :

a. Tarun Sagar is a Buddhist religious sage.

b. He wrote a book 'Kadave Pravachan'.

c. The book is the largest in the world having size of 30′ × 24′ and weight of 2000 kg.

d. It is recorded in 'Limca Book'.

Which of the statements given above is/are ***incorrect*** ?

(1) a only (2) b and c only

(3) a and b only (4) All

---

2. अमेरिकन डॉलर्च्या तुलनेत भारतीय रुपयाचे अवमुल्यन थांबवण्यासाठी 'स्वयंदुरूस्ती रचनात्मक' उपाय असे :

अ. संगणक आज्ञावली, यंत्रसामग्री आणि मोटारींची निर्यात वाढ.

ब. अनिवासी भारतीयांकडून डॉलर्सचा ओघ वाढविणे.

क. विनागरजेच्या वस्तुंची आयात कमी करणे.

वर दिलेल्या उपायांपैकी कोणता/कोणते उपाय बरोबर आहेत ?

(1) केवळ अ (2) केवळ ब आणि क

(3) केवळ अ आणि क (4) अ, ब आणि क

To control the depreciation of Indian rupee compared to American dollar, measures of 'self-correcting mechanism' are

a. Increase the export of software, machines and automobiles.

b. Increase the flow of dollars from NRIs.

c. Decrease the imports of unrequired things.

Which of the measures given above is/are correct ?

(1) a only (2) b and c only

(3) a and c only (4) a, b and c

Join us @aditya2050

3. 'द गुड रोड' बाबतच्या खालील विधानांचा विचार करा :

अ. हे चित्रपटाचे नाव आहे.

ब. ग्यान कोरीया यांनी तो दिग्दर्शित केला आहे.

क. चित्रपटाने या वर्षीचा सर्वोत्कृष्ट फीचर फिल्म म्हणून राष्ट्रीय अवॉर्ड मिळवला आहे.

ड. हा दूसरा गुजराती चित्रपट आहे की ज्याचे पुढील वर्षाच्या ऑस्कर पारितोषिका साठी सर्वोत्तम परदेशीय चित्रपट विभागासाठी अधिकृत नामांकन केले जात आहे.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहेत ?

(1) केवळ अ (2) केवळ ब आणि क

(3) केवळ अ, ब आणि क (4) सर्व

Consider the following statements about 'The Good Road' :

a. It is a name of a film.

b. It is directed by Gyan Correa.

c. It won the National Award for the Best Feature Film this year.

d. This is the second Gujarati film to be nominated officially for Oscars of next year, in the Best Foreign Film category.

Which of the statements given above is/are correct ?

(1) a only (2) b and c only

(3) a, b and c only (4) All

---

4. रघुराम राजन पॅनेलने प्रस्तावित केलेल्या घटकराज्यांच्या वर्गीकरणाप्रमाणे खालीलपैकी कोणती जोडी बरोबर ***नाही*** ?

	राज्य		*वर्ग*
(1)	बिहार	—	अत्यल्प विकसित
(2)	ओडिशा	—	विशेष दर्जा
(3)	गुजरात	—	अल्पविकसित
(4)	महाराष्ट्र	—	तुलनात्मकदृष्ट्या विकसित

As per the categories of states proposed by the Raghuram Rajan Panel, which one of the following pairs is ***not*** correct ?

	State		*Category*
(1)	Bihar	—	Least Developed
(2)	Odisha	—	Special Status
(3)	Gujarat	—	Less Developed
(4)	Maharashtra	—	Relatively Developed

Join us @aditya2050

5. जादूटोणा प्रतिबंधक अध्यादेश महाराष्ट्रात केव्हा लागू करण्यात आला ?

(1) 15 ऑगस्ट, 2013 (2) 24 ऑगस्ट, 2013

(3) 26 ऑगस्ट, 2013 (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

When did the Anti-Black Magic Prohibition Ordinance take effect in Maharashtra ?

(1) 15th August, 2013 (2) 24th August, 2013

(3) 26th August, 2013 (4) None of the above

---

6. नकाराधिकार (राईट टू रिजेक्ट) म्हणजे :

अ. मतदारांना सर्व उमेदवार नाकारण्याचा संपूर्ण हक्क.

ब. त्यामुळे निवडणूक प्रक्रियेत सर्वांगीण बदल व सुधारणा होईल आणि राजकीय पक्षांना स्वच्छ प्रतिमेच्या उमेदवारांना उभे करणे भाग पडेल.

क. मतदानाचा कायदेशीर अधिकार आहे तर नकाराधिकार मूलभूत अधिकार आहे (सर्वोच्च न्यायालयाच्या मतानुसार).

ड. त्यामूळे निवडणूकीत शुद्धता, पारदर्शकता व जिवंतपणा वाढेल.

वरीलपैकी कोणते विधान ***असत्य*** आहे ?

(1) अ फक्त (2) अ आणि ब

(3) क फक्त (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Right to Reject means :

a. Voters have right to reject all candidates.

b. It would lead to systematic change in polls and political parties will be forced to project clean candidates.

c. Right to vote is statutory and right to reject is a fundamental right (as per decision of Supreme Court).

d. It would foster purity, transparency and vibrancy in elections.

Which of the above statements is/are ***not*** correct ?

(1) a only (2) a and b

(3) c only (4) None of the above

Join us @aditya2050

7. महाराष्ट्र शासनाची 'मनोधैर्य' योजना विचारात घ्या.

अ. सदर योजना सर्व महिलां व बालकांसाठी आहे.

ब. सदर योजना बलात्कार व ॲसिड हल्ल्यात बळी पडलेल्या महिलांच्या पुनर्वसनासाठी आहे.

क. किमान ₹ 50,000 ते 2 लाख व कमाल 3 लाख रुपये अर्थसहाय्य.

ड. या योजनेची अंमलबजावणी 15 ऑगस्ट 2012 पासून करण्यांत आली.

वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

(1) अ आणि ब (2) ब आणि क

(3) अ, ब आणि क (4) ब, क आणि ड

Consider the scheme named 'Manodhairya' of the Govt. of Maharashtra :

a. This scheme is for all women and children.

b. This scheme is rehabilitation of the survivors of rape and acid attack victims.

c. Minimum compensation ₹ 50,000 to ₹ 2 lakh and maximum ₹ 3 lakh.

d. This scheme is being implemented from 15th August 2012.

Which of the above statements are correct ?

(1) a and b (2) b and c

(3) a, b and c (4) b, c and d

8. भू-संपादन विधीनियम – 2013 बाबत खालील विधाने विचारात घ्या :

अ. खाजगी प्रकल्पासाठी भू-संपादन 80% जमीन मालकांची संमती आवश्यक.

ब. सार्वजनिक प्रकल्पासाठी भू-संपादन 70% जमीन मालकांची संमती आवश्यक.

क. शहरीकरणासाठी भू-संपादन केल्यास 20% विकसित जमीन मूळ जमीन मालकास राखून ठेवणे विकासकावर बंधनकारक.

वरीलपैकी कोणते विधान ***चुकीचे*** आहे ?

(1) केवळ अ (2) केवळ ब

(3) केवळ क (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Consider the following statements regarding Land Acquisition Act – 2013 :

a. For land acquisition for private projects, consent of 80% of the land owners is necessary.

b. For land acquisition for public projects, consent of 70% of the land owners is necessary.

c. In the case of land acquired for urbanisation, it is obligatory to reserve and offer 20% of the developed land to the land owners.

Which of the above statements is ***not*** correct ?

(1) a only (2) b only

(3) c only (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

9. कृत्रिम पाय असूनही माऊंट एवरेस्ट वर विजय प्राप्त करणारी जगाची पहिली महिला पर्वतारोही अरुणिमा सिन्हाला तिच्या या कार्यात कोणत्या संस्थेने सहकार्य केले ?

(1) जमनालाल बजाज फाऊंडेशन

(2) धन्वंतरी फाऊंडेशन

(3) के.के. बिर्ला फाऊंडेशन

(4) टाटा स्टील एडव्हेंचर फाऊंडेशन

Arunima Sinha is the first lady in the world to conquer Mount Everest with an artificial leg. Which organisation helped her to accomplish this feat ?

(1) Jamnalal Bajaj Foundation

(2) Dhanwantari Foundation

(3) K.K. Birla Foundation

(4) Tata Steel Adventure Foundation

---

10. मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रात जकाती ऐवजी स्थानिक संस्था कर [LBT] लागू होण्याची तारीख

(1) 1 एप्रिल 2013 (2) 1 ऑक्टोबर 2013

(3) 1 एप्रिल 2014 (4) 1 ऑक्टोबर 2014

The date of implementation of Local Body Tax instead of Octroi in Mumbai Municipal Corporation is

(1) 1st April 2013 (2) 1st October 2013

(3) 1st April 2014 (4) 1st October 2014

---

11. जुलै 2013 मध्ये सर्वोच्च न्यायालयाने गुन्हेगार लोकप्रतिनिधींचे (खासदार-आमदार) सदस्यत्व निकाल लागलेल्या दिवशी रद्द करण्याबाबतचा निर्णय दिला. त्यानुसार _____ पेक्षा जास्त शिक्षा झालेल्या लोकप्रतिनिधींना हा निर्णय लागू होणार आहे.

(1) 6 महिने (2) 1 वर्ष (3) 2 वर्षे (4) 6 वर्षे

As per the judgement of Supreme Court in July 2013, the MPs/MLAs would stand disqualified on the date of conviction. This decision is applied to those representatives who have been sentenced to more than _____ imprisonment.

(1) 6 months (2) 1 year (3) 2 years (4) 6 years

Join us @aditya2050

12. खालील विधाने पहा :

अ. 11 फेब्रुवारी हा दिवस जागतिक मातृभाषा दिन म्हणून साजरा केला जातो.

ब. भारतात अधिकृत मान्यताप्राप्त भाषांची संख्या 22 आहे.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/त ?

(1) फक्त अ (2) फक्त ब

(3) अ आणि ब (4) यापैकी कोणतेही नाही

Consider the following statements :

a. 11th February is celebrated as a World Mother Tongue Day.

b. In India authorised total number of languages are 22.

Which of the statements given above is/are correct ?

(1) Only a (2) Only b

(3) a and b (4) None of these

---

13. डॉ. नरेंद्र दाभोळकरांनी कोणता ग्रंथ लिहिला ***नाही*** ?

(1) भ्रम आणि निराश (2) अंधश्रद्धा विनाशाय

(3) मती भानामती (4) पुरोगामी विचार

Which book is ***not*** written by Dr. Narendra Dabholkar ?

(1) Bhram ani Nirash (2) Andhashraddha Vinashay

(3) Mati Bhanamati (4) Purogami Vichar

---

14. लांबदूरीची बैलेस्टिक मिसाइल पृथ्वीच्या वायुमंडळात प्रवेश करणारी टेक्नोलॉजी विकसित करण्यासाठी उल्लेखनीय योगदान करणारे वैज्ञानिक डॉ. वी.जी. शेखरन यांना कोणता पुरस्कार प्राप्त झाला आहे ?

(1) पाप्युलर साइंस कम्युनिकेशन अवार्ड

(2) टेक्नोलॉजी लीडरशीप पुरस्कार

(3) साइंटिस्ट ऑफ द ईयर पुरस्कार

(4) स्वामीनाथन पुरस्कार

Which award was given to the scientist Dr. V.G. Shekharan for his tremendous contribution to developing the technology of entering of long distance ballistic missile in the Earth's atmosphere ?

(1) Popular Science Communication Award

(2) Technology Leadership Award

(3) Scientist of the Year Award

(4) Swaminathan Award

Join us @aditya2050

15. जगातील सर्वात वेगवान सुपरकॉम्प्यूटर 'Tianhe-2' हा _____ या देशाने बनविला आहे.

(1) अमेरिका (2) चीन

(3) जपान (4) जर्मनी

'Tianhe-2', the world's fastest supercomputer, is built by

(1) U.S.A. (2) China

(3) Japan (4) Germany

---

16. योग्य कथन/कथने ओळखा.

अ. डॉ. आंबेडकर यांनी संविधानाच्या भाग 3 चा उल्लेख 'सर्वात टीकात्मक भाग' असा केला आहे.

ब. तामिलनाडू मध्ये एकूण आरक्षण कोटा 69% आहे.

(1) कथन 'अ' बरोबर, 'ब' चुकीचे.

(2) कथन 'अ' चुकीचे, 'ब' बरोबर.

(3) कथने 'अ' व 'ब' दोन्ही बरोबर.

(4) कथने 'अ' व 'ब' दोन्ही चुकीची.

Select the correct sentence/sentences.

a. Dr. Ambedkar describes the Part III of the Constitution as 'the most criticized part'.

b. The extent of reservation quota is 69% in Tamil Nadu.

(1) Sentence 'a' is correct, 'b' is incorrect.

(2) Sentence 'a' is incorrect, 'b' is correct.

(3) Both the sentences 'a' and 'b' are correct.

(4) Both the sentences 'a' and 'b' are incorrect.

Join us @aditya2050

17. तरूण तेजपाल इतक्यात बातक्यात होते. त्यांच्याबाबत खालील कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/त ?

अ. तरूण तेजपाल हे तेहेलका या प्रत्येक महीन्याला निघणाऱ्या मासिकाचे मुख्य संपादक होते.

ब. तेहेलकाची मालकी अनंत मिडिया प्रायव्हेट लिमिटेड या कंपनीकडे आहे.

(1) विधान 'अ' बरोबर आहे परंतु 'ब' नाही.

(2) विधान 'ब' बरोबर आहे परंतु 'अ' नाही.

(3) दोन्ही विधाने 'अ' व 'ब' बरोबर आहेत.

(4) दोन्ही विधाने 'अ' व 'ब' चुकीची आहेत.

Tarun Tejpal has been in the news recently. Which of the following statements is/are correct about him ?

a. Tarun Tejpal was the editor-in-chief of a monthly magazine Tehelka.

b. Tehelka is owned by a company named Anant Media Private Ltd.

(1) Statement 'a' is correct but 'b' is not.

(2) Statement 'b' is correct but 'a' is not.

(3) Both the statements 'a' and 'b' are correct.

(4) Both the statements 'a' and 'b' are incorrect.

---

18. योग्य कथन/कथने ओळखा.

अ. पृथ्थकरणीयतेचा सिद्धांत निर्धारित करतो की, एखादा संपूर्ण कायदा अथवा त्याचा काही भाग संविधानाच्या विरुद्ध आहे.

ब. विकसनशील निर्वचनाचा सिद्धांत हा संविधानाचे निर्वचन करताना सतत परिवर्तनशील सामाजिक-विधिविषयक संदर्भ ध्यानात ठेवतो.

(1) कथन 'अ' बरोबर, 'ब' चुकीचे.

(2) कथन 'अ' चुकीचे, 'ब' बरोबर.

(3) कथने 'अ' व 'ब' दोन्ही बरोबर.

(4) कथने 'अ' व 'ब' दोन्ही चुकीची.

Select the correct sentence/sentences.

a. Doctrine of Severability decides whether the law as a whole or only some parts thereof are against the Constitution.

b. Doctrine of Progressive Interpretation takes the ever-changing socio-legal context in view while interpreting the Constitution.

(1) Sentence 'a' is correct, 'b' is incorrect.

(2) Sentence 'a' is incorrect, 'b' is correct.

(3) Both the sentences 'a' and 'b' are correct.

(4) Both the sentences 'a' and 'b' are incorrect.

Join us @aditya2050

19. ग्रामसेवकाच्या संदर्भातील योग्य विधान निवडा.

अ. ते ग्रामपंचायतीचे दैनंदिन काम पार पाडतात.

ब. त्यांची नेमणूक राज्य शासनाकडून होते.

क. ते ग्रामपंचायतीची महत्वाची कागदपत्र व हिशेब सांभाळतात.

ड. ते पंचायत समितीच्या सभांच्या नोंदी ठेवतात.

(1) अ, ब, ड (2) ब, क, ड

(3) क, ड, ब (4) अ, क

Select the correct statements related to the Gram Sevak.

a. He carries out the routine work of the Gram Panchayat.

b. He is appointed by the State Government.

c. He maintains the records and accounts of Gram Panchayat.

d. He records the minutes of the meeting of Panchayat Samiti.

(1) a, b, d (2) b, c, d

(3) c, d, b (4) a, c

---

20. *विधान (अ)* : भारताच्या राज्यघटनेत 'अल्पसंख्य' शब्दाची व्याख्या नाही.

कारण (ब) : अल्पसंख्यांक आयोग ही बिगर घटनात्मक संस्था आहे.

(1) (अ) आणि (ब) बरोबर आहेत, (ब) हे (अ) चे योग्य स्पष्टीकरण आहे.

(2) (अ) आणि (ब) बरोबर आहे, (ब) हे (अ) चे बरोबर स्पष्टीकरण नाही.

(3) (अ) बरोबर आहे, पण (ब) चूक आहे.

(4) (अ) चूक आहे, पण (ब) बरोबर आहे.

Assertion (A) : The word 'Minority' is not defined in the Constitution of India.

Reason (B) : The Minorities Commission is not a constitutional body.

(1) (A) and (B) are true, (B) is the correct explanation of (A).

(2) (A) and (B) are true, (B) is not the correct explanation of (A).

(3) (A) is true, but (B) is false.

(4) (A) is false, but (B) is true.

---

21. खालीलपैकी कोणती भाषा भारताची अधिकृत भाषा ***नाही*** ?

(1) मराठी (2) सिंधी

(3) मारवाडी (4) संथाली

Which of the following languages is ***not*** a recognised language of India ?

(1) Marathi (2) Sindhi

(3) Marwadi (4) Santhali

Join us @aditya2050

22. खालीलपैकी कोणते विधान ***चुकीचे*** आहे ?

(1) विधान परिषदेत अर्थसंकल्पावर मतदान नसते.

(2) विधान परिषदेत अर्थसंकल्पावर केवळ 4 दिवस चर्चा होते.

(3) विधान परिषदेत अर्थसंकल्पावर 24 दिवस चर्चा होते.

(4) विधान परिषदेतील अर्थसंकल्पाबाबत वरील कोणताही पर्याय योग्य नाही.

Which of the following statements is ***incorrect*** ?

(1) The Legislative Council does not vote on the Budget.

(2) The Budget is discussed only for 4 days in the Legislative Council.

(3) The Budget is discussed for 24 days in the Legislative Council.

(4) No option given above is correct regarding the Budget in the Legislative Council.

---

23. खालीलपैकी कोणते विधान ***चुकीचे*** आहे ?

अ. विधानसभेत सामान्यतः पहिला तास प्रश्नोत्तरांचा असतो.

ब. विधानसभेत प्रश्नोत्तराच्या तासात कोणत्याही कामकाजाच्या दिवशी कोणत्याही खात्याला प्रश्न विचारले जातात.

(1) केवळ विधान अ चुकीचे ब नाही.

(2) केवळ विधान ब चुकीचे अ नाही.

(3) दोन्ही विधाने चुकीची आहेत.

(4) एकही विधान चुकीचे नाही.

Which of the following statements is ***incorrect*** ?

a. Ordinarily the first hour of the Vidhan Sabha is assigned for Question-Answer Session.

b. During the Question-Answer Session in the Vidhan Sabha, any department can be asked a question on any working day.

(1) Only statement a is incorrect, b is not.

(2) Only statement b is incorrect, a is not.

(3) Both the statements are incorrect.

(4) Neither of the statements is incorrect.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

24. खालील दोन विधानांपैकी कोणते बरोबर आहे ?

अ. डॉ. पी. सी. अलेक्झांडर महाराष्ट्राचे आतापावेतोचे सर्वात अधिक काळ राज्यपाल होते : सुमारे 10 वर्षे.

ब. श्री शरदचंद्र पवार महाराष्ट्राचे आतापावेतो सर्वात अधिक काळ मुख्यमंत्री राहीले. त्यांचाही कालावधी सुमारे 10 वर्षे होता.

(1) विधान अ योग्य परंतु ब नाही

(2) विधान ब योग्य परंतु अ नाही

(3) दोन्ही विधाने योग्य

(4) दोन्ही विधाने अयोग्य

Which of the following two statements is correct ?

a. Dr. P.C. Alexander had the longest tenure as the Governor of Maharashtra so far, which was about 10 years.

b. Shri Sharadchandra Pawar has been the Chief Minister of Maharashtra for the longest period so far. His period was also about 10 years.

(1) Statement a is correct, b is not

(2) Statement b is correct, a is not

(3) Both the statements are correct

(4) Neither statement a nor b is correct

---

25. एका पेक्षा अधिक वेगवेगळ्या कालावधीकरता कोण महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री राहीलेले ***नाहीत*** ?

(1) श्री शंकरराव चव्हाण (2) श्री यशवंतराव चव्हाण

(3) श्री वसंतराव पाटील (4) श्री शरदचंद्र पवार

Who has ***not*** been the Chief Minister of Maharashtra, more than once for different periods ?

(1) Shri Shankarrao Chavan (2) Shri Yashwantrao Chavan

(3) Shri Vasantrao Patil (4) Shri Sharadchandra Pawar

Join us @aditya2050

26. ब्रिटीशांनी वासुदेव बळवंत फडके यांना कोणत्या कारागृहात ठेवले होते ?

(1) ठाणे (2) अंदमान

(3) मंडाले (4) एडन

In which jail, did the British keep Vasudeo Balwant Phadke ?

(1) Thane (2) Andaman

(3) Mandalay (4) Aden

---

27. खालीलपैकी कोणत्या संस्थांची स्थापना दादाभाई नौरोजी यांनी केली होती ?

अ. ज्ञान प्रसारक मंडळी ब. बॉम्बे असोशिएशन

क. लंडन इंडियन असोशिएशन ड. ईस्ट इंडिया असोशिएशन

(1) अ, ब आणि क फक्त (2) ब, क आणि ड फक्त

(3) अ, ब आणि ड फक्त (4) अ, ब, क आणि ड

Which of the following institutions were established by Dadabhai Naoroji ?

a. Gyan Prasarak Mandali b. Bombay Association

c. London Indian Association d. East India Association

(1) a, b and c only (2) b, c and d only

(3) a, b and d only (4) a, b, c and d

---

28. भारतात रेल्वेचे जाळे उभारण्याकरिता लॉर्ड डलहौसीने नियोजन केले कारण

अ. भारताच्या अंतर्गत भागातून निर्यातीसाठी कच्चा माल मिळविण्यात सहजता यावी.

ब. ब्रिटीश भांडवली गुंतवणूकीवर नफा कमविण्याकरिता मार्ग उपलब्ध करुन देण्यासाठी.

क. भारतात स्वस्त व सहज वाहतूक उपलब्ध व्हावी याकरिता.

(1) अ फक्त (2) अ आणि ब फक्त

(3) ब आणि क फक्त (4) अ, ब आणि क

Lord Dalhousie planned to construct the network of Railways in India in order to

a. Easily procure raw materials from the interiors of India for export.

b. Provide a profitable channel of investment for British capital.

c. Provide cheap and easy means of transport in India.

(1) a only (2) a and b only

(3) b and c only (4) a, b and c

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

29. सर ॲलन ह्यूम यांनी अखिल भारतीय राष्ट्रीय संघटना स्थापन करण्यासाठी प्रयत्न का केले ?

अ. ते विचाराने उदारमतवादी होते.

ब. त्यांना भारतीय लोकांबद्दल तळमळ होती.

क. त्यांना भारतीय लोकांना सन्मानाने वागवावे, असे वाटत होते.

ड. त्यांना भारतीयांना प्रशासनात सहभाग द्यावा, असे वाटत होते.

वरीलपैकी कोणते विधाने बरोबर आहेत ?

(1) अ आणि ब फक्त

(2) अ आणि क फक्त

(3) अ, ब आणि क फक्त

(4) वरील तिन्ही पर्याय अयोग्य आहेत

Why did Sir Allan Hume try to establish the Indian National Congress ?

a. He was a liberal.

b. He had a concern for the Indians.

c. He wanted that Indians should be treated with respect.

d. He wanted participation of the Indians in administration.

Which of the above statements are correct ?

(1) a and b only

(2) a and c only

(3) a, b and c only

(4) All the above three options are incorrect

---

30. भारताला स्वातंत्र्य देण्याबद्दल ब्रिटीशांच्या धोरणात बदल झाला कारण

अ. ब्रिटनमध्ये झालेले सत्तांतर.

ब. भारतात राष्ट्रवादास आलेले उधाण.

क. द्वितीय जागतिक महायुद्धाचा परिणाम.

(1) अ आणि ब फक्त (2) ब आणि क फक्त

(3) अ आणि क फक्त (4) अ, ब आणि क

The British policy to grant independence to India changed because of the

a. Change in the Government in Britain.

b. Rising tide of nationalism in India.

c. Impact of Second World War.

(1) a and b only (2) b and c only

(3) a and c only (4) a, b and c

Join us @aditya2050

31. खालीलपैकी कोणत्या सुधारणांवर महाराष्ट्रात ई.स. 1849 मध्ये स्थापन झालेल्या 'परमहंस मंडळी' चा भर होता ?

अ. जातीबंधने तोडणे
ब. विधवा पुनर्विवाह
क. स्त्री शिक्षण
ड. मूर्तिपूजा बंदी
(1) अ फक्त
(2) अ आणि ब फक्त
(3) अ, ब आणि क फक्त
(4) वरील तिन्ही पर्याय अयोग्य आहेत

'Paramhansa Mandali', founded in Maharashtra in 1849, focussed on which of the following reforms ?

a. Breaking caste-rules
b. Widow remarriage
c. Education of women
d. Abolition of idol worship
(1) a only
(2) a and b only
(3) a, b and c only
(4) All the above three options are incorrect

32. हिंदुस्तान सरकारच्या 1935 च्या कायद्याची पार्श्वभूमी कोणत्या घटनांनी तयार केली ?

अ. मुडिमन समिती आणि तिचा अहवाल
ब. सायमन कमिशन
क. नेहरू रिपोर्ट
ड. बॅरीस्टर जिन्नांचे 14 मुद्दे

वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

(1) अ, ब आणि क (2) ब, क आणि ड
(3) अ, ब आणि ड (4) अ, ब, क आणि ड

Which incidents prepared the background for passing of the Government of India Act, 1935 ?

a. Muddiman Committee and its report
b. Simon Commission
c. Nehru Report
d. 14 points of Barrister Jinnah

Which of the above statements are correct ?

(1) a, b and c (2) b, c and d
(3) a, b and d (4) a, b, c and d

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

33. 1906 च्या भारतीय राष्ट्रीय सभेच्या कलकत्ता अधिवेशनात अध्यक्ष पदावरून बोलताना दादाभाई नौरोजी यांनी 'स्वराज्य' शब्द उघडपणे वापरला आणि या अधिवेशनात

अ. राष्ट्रगीत म्हणून 'वंदे मातरम' प्रथमच गायले गेले.

ब. संपूर्ण स्वातंत्र्याचा ठराव पारित करण्यात आला.

क. मवाळ मार्गाचा स्विकार करण्यात आला.

ड. बॅरीस्टर जिन्ना भारतीय राष्ट्रीय सभेच्या कार्यात सहभागी झाले.

वरीलपैकी कोणती विधाने ***चुकीची*** आहेत ?

(1) अ आणि ब (2) क आणि ड

(3) ब आणि क (4) अ आणि ड

In his presidential address at the 1906 Calcutta Session of the Indian National Congress, Dadabhai Naoroji openly used the term 'Swaraj' and at this session

a. 'Vande Mataram' was sung for the first time as the national song.

b. The demand for total independence was passed.

c. Moderate path was accepted.

d. Barrister Jinnah participated in the activities of the Indian National Congress.

Which of the above statements are ***incorrect*** ?

(1) a and b (2) c and d

(3) b and c (4) a and d

---

34. अयोग्य जोडी निवडा.

(1) श्रीधरलु नायडू — वेद समाज

(2) राजा राममोहन रॉय — आत्मीय सभा

(3) रविंद्रनाथ टागोर — तत्वबोधिनी सभा

(4) शिवनारायण अग्निहोत्री — देव समाज

Choose the inappropriate pair.

(1) Shridharalu Naidu — Ved Samaj

(2) Raja Rammohan Roy — Atmiya Sabha

(3) Ravindranath Tagore — Tattvabodhini Sabha

(4) Shivnarayan Agnihotri — Dev Samaj

Join us @aditya2050

35. अस्पृश्यांना 'लष्करात व पोलिसात' नोकऱ्या मिळाव्यात म्हणून सासवडच्या सभेत कोणी मागणी केली ?

अ. शिवराम जानबा कांबळे

ब. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

क. ॲड. बी.सी. कांबळे

ड. गोपाळबुवा वलंगकर

(1) अ फक्त (2) ब फक्त (3) क आणि ड (4) ड फक्त

Who demanded jobs for the untouchables in 'Army and Police' in the Saswad Conference ?

a. Shivram Janba Kamble

b. Dr. Babasaheb Ambedkar

c. Adv. B.C. Kamble

d. Gopalbuva Valengkar

(1) a only (2) b only (3) c and d (4) d only

36. ब्राम्हो समाज (काही सदस्यांच्या अमुलाग्र सुधारणांच्या पाठपुराव्यामुळे) 1866 मध्ये दोन भागात विभागला गेला. ते दोन भाग होते :

अ. देवेन्द्रनाथ टागोरांचा ब्राम्हो समाज ऑफ इंडिया.

ब. केशवचंद्र सेन यांचा आदी ब्राम्हो समाज.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे ?

(1) अ बरोबर आहे परंतु ब चूक

(2) ब बरोबर आहे परंतु अ चूक

(3) दोन्ही अ व ब बरोबर

(4) न अ बरोबर न ब

The Brahmo Samaj split into two in 1866 because of the radical reforms pursued by a group. These two groups were

a. Devendranath Tagore's Brahmo Samaj of India.

b. Keshavchandra Sen's Adi Brahmo Samaj.

Which of the above statements is/are correct ?

(1) a is correct b is not

(2) b is correct a is not

(3) Both a and b are correct

(4) Neither a nor b is correct

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

37. इंग्रजांनी भारतात त्यांचे शासन असतांना कशाच्या लागवडीस प्रोत्साहन दिले *नाही* ?

(1) नीळ (2) भात फक्त (3) गहू फक्त (4) भात व गहू

The cultivation of which crop was ***not*** encouraged in India by the British under their rule ?

(1) Indigo (2) Rice only (3) Wheat only (4) Rice and Wheat

38. भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसच्या उदयास कोणत्या बाबी कारणीभूत ठरल्या ?

अ. पाश्चात्य शिक्षणाचा प्रभाव व राष्ट्रीय भावनेचा उदय.

ब. भारतीय नागरी सेवा परीक्षेसाठी वयोमर्यादा 21 वरून 19 वर्षे पर्यंत खाली आणणे.

क. लॉर्ड लिटनच्या लोकप्रिय बाबी.

(1) अ आणि ब (2) ब आणि क (3) अ आणि क (4) अ, ब आणि क

What were the factors contributing to the foundation of the Indian National Congress ?

a. Role of Western Education and the beginning of national consciousness.

b. Reduction in the age for the Indian Civil Services examination from 21 years to 19 years.

c. The popular measures of Lord Lytton.

(1) a and b (2) b and c (3) a and c (4) a, b and c

39. पुढील कोणत्या सामाजिक-धार्मिक चळवळी मुंबईत स्थापन झाल्या *नाहीत* ?

(1) परमहंस मंडळी व रहनुमाई मझ्यासान सभा

(2) प्रार्थना समाज व आर्य समाज

(3) इंडियन सोशल कॉन्फरन्स व सोशल सर्व्हिस लीग

(4) वरील तिन्हीतील कोणताही पर्याय योग्य नाही

Which socio-religious movements were ***not*** founded in Bombay ?

(1) Paramhansa Mandali and Rahnumai Mazdyasan Sabha

(2) Prarthana Samaj and Arya Samaj

(3) Indian Social Conference and Social Service League

(4) None of the above three options is the correct answer

40. 'श्रीपती शेषाद्री प्रकरण' ज्या समाजसुधारकाशी संबंधित होते. त्याचे नाव ओळखा.

(1) जगन्नाथ शंकर शेठ (2) बाळशास्त्री जांभेकर

(3) भाऊ दाजी लाड (4) छत्रपती शाहू महाराज

'Shripati Sheshadri Episode' was associated with a social reformer. Name the social reformer.

(1) Jagannath Shankar Sheth (2) Balshastri Jambhekar

(3) Bhau Daji Lad (4) Chhatrapati Shahu Maharaj

Join us @aditya2050

41. तारापूर अणुउर्जा प्रकल्पासंबंधी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

अ. भारतामधील पहिला अणुउर्जा प्रकल्प.

ब. आशियामधील सर्वात मोठा अणुउर्जा प्रकल्प.

क. अमेरिकन तंत्रावर आधारित भारतातील पहिला अणुउर्जा प्रकल्प.

ड. फ्रांसच्या सहाय्याने अणुउर्जा प्रकल्पाची सुरूवात.

(1) अ, ब आणि क (2) अ आणि ब

(3) ड आणि क (4) ब, क आणि ड

Which are the correct statements regarding the nuclear power plant at Tarapur ?

a. First nuclear power plant in India.

b. It is the largest nuclear power plant in Asia.

c. First nuclear power plant in India based on American design.

d. Nuclear power plant started with the help of France.

(1) a, b and c (2) a and b

(3) d and c (4) b, c and d

---

42. पर्वतीय वाऱ्यांना चिनूक वारे असे कोणत्या विभागात म्हणतात ?

(1) अमेरीका आणि मेक्सीको (2) अमेरीका आणि कॅनडा

(3) ब्राझिल आणि अर्जेंटिना (4) ऑस्ट्रेलिया आणि न्यूझिलँड

In which region are the mountain winds known as Chinook winds ?

(1) U.S.A. and Mexico (2) U.S.A. and Canada

(3) Brazil and Argentina (4) Australia and New Zealand

---

43. खालीलपैकी कोणती वाक्ये अर्टेशियन विहिरी संदर्भात ***सत्य*** आहेत ?

(1) ही एक वाळवंटातील कोरडी विहीर आहे.

(2) अशा विहीरी नैसर्गिक तेल पुरवतात.

(3) या विहीरी नैसर्गिक वायू पुरवतात.

(4) वरील कोणतेही नाही

Which of the following sentences are ***true*** about the Artesian well ?

(1) It is a dry well in the desert.

(2) Well which provides natural oil.

(3) Well which provides natural gas.

(4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

44. जोड्या लावा :

	पर्यटन स्थळ		*प्रसिद्ध ठिकाण*
A.	लोनावळा	I.	गाविलगड किल्ला
B.	पन्हाळा	II.	लिंगमळा धबधबा
C.	चिखलदरा	III.	तुंगार्ली सरोवर
D.	महाबळेश्वर	IV.	तबक उद्यान

	A	B	C	D
(1)	III	IV	I	II
(2)	IV	II	I	III
(3)	II	I	III	IV
(4)	III	I	IV	II

Match the following :

	Tourist Centre		*Famous Place*
A.	Lonavala	I.	Gavilgad fort
B.	Panhala	II.	Lingmala waterfall
C.	Chikhaldara	III.	Tungarli lake
D.	Mahabaleshwar	IV.	Tabak garden

	A	B	C	D
(1)	III	IV	I	II
(2)	IV	II	I	III
(3)	II	I	III	IV
(4)	III	I	IV	II

45. _____ % सौरशक्ती पृथ्वीच्या पृष्ठभागापर्यंत पोहोचत ***नाही.***

(1) 79 (2) 59 (3) 49 (4) 39

_____ % of solar energy does ***not*** reach the Earth's surface.

(1) 79 (2) 59 (3) 49 (4) 39

46. नागरिकरणाच्या प्रक्रियेत मानवी वसाहतींचा विकासानुसार क्रम सांगा :

अ.	महानगर	ब.	नगर
क.	शहर	ड.	सन्नगर

(1) ब, अ, क, ड (2) क, ब, अ, ड (3) ब, क, ड, अ (4) ब, क, अ, ड

Arrange the human settlements in the process of urbanization according to their development :

a.	Metropolis	b.	City
c.	Town	d.	Conurbation

(1) b, a, c, d (2) c, b, a, d (3) b, c, d, a (4) b, c, a, d

Join us @aditya2050

47. खालील चित्र पहा आणि जोडपे कोणत्या आदिवासी जमातीचे आहे ते सांगा.

(1) संताळ (2) गोंड (3) तोडा (4) नागा

Consider the following picture and state the tribal community of the couple.

(1) Santal (2) Gond (3) Toda (4) Naga

Join us @aditya2050

48. खालील दिलेल्या अक्षांस आणि दिवसांचा काळावधि यांच्या जोड्या लावा :

	अक्षांस		*दिवसांचा काळावधि*
A.	0°	I.	20 तास
B.	41°	II.	24 तास
C.	63°	III.	15 तास
D.	$66\frac{1}{2}°$	IV.	12 तास

	A	B	C	D
(1)	I	II	III	IV
(2)	IV	III	II	I
(3)	IV	III	I	II
(4)	II	I	III	IV

Match the following given latitudes with the length of the days :

	Latitudes		*Length of the days*
A.	0°	I.	20 hours
B.	41°	II.	24 hours
C.	63°	III.	15 hours
D.	$66\frac{1}{2}°$	IV.	12 hours

	A	B	C	D
(1)	I	II	III	IV
(2)	IV	III	II	I
(3)	IV	III	I	II
(4)	II	I	III	IV

49. रेडी बंदर हे _____ च्या निर्यातीसाठी प्रसिद्ध आहे.

(1) आंबा (2) नैसर्गिक वायू (3) कोळसा (4) लोह खनिज

Redi port is well-known for _____ export.

(1) Mango (2) Natural gas (3) Coal (4) Iron ore

50. पुढील भूआकारांचा नीट विचार करा.

अ. पाणपोया ब. हम्मादा

क. भूछत्र खडक ड. यारदांग

वरीलपैकी कोणते भूआकार वाऱ्याच्या क्षरण कार्यामूळे तयार झालेले आहेत ?

(1) अ, क, ड (2) अ, ब (3) अ, ब, क, ड (4) अ, ड

Consider the given landforms.

a. Oasis b. Hamada

c. Mushroom rocks d. Yardang

Which of the given landforms are produced by the erosional work of wind ?

(1) a, c, d (2) a, b (3) a, b, c, d (4) a, d

Join us @aditya2050

51. खालील जोड्या लावा :

	जिल्हा		*डोंगर*
A.	औरंगाबाद	I.	गाळणा डोंगर
B.	नांदेड	II.	वेरूळ डोंगर
C.	गडचिरोली	III.	मुदखेड डोंगर
D.	धुळे	IV.	सुरजगड डोंगर

	A	B	C	D
(1)	II	I	III	IV
(2)	II	III	IV	I
(3)	I	III	II	IV
(4)	III	I	II	IV

Match the following :

	District		*Mountain*
A.	Aurangabad	I.	Galna mountain
B.	Nanded	II.	Verul mountain
C.	Gadchiroli	III.	Mudkhed mountain
D.	Dhule	IV.	Surajgad mountain

	A	B	C	D
(1)	II	I	III	IV
(2)	II	III	IV	I
(3)	I	III	II	IV
(4)	III	I	II	IV

---

52. कोणत्या उद्योगात कार्बन ब्लॅक प्रमुख कच्चा माल म्हणून वापरले जाते ?

(1) सिमेंट उद्योग (2) चर्मोद्योग

(3) काच उद्योग (4) रबर माल उद्योग

In which industry is carbon black used as the main raw material ?

(1) Cement industry (2) Leather industry

(3) Glass industry (4) Rubber goods industry

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

53. खालील दोन स्पर्धांपैकी कोणती भारतीय उदयोन्मुख बॅडमिंटन खेळाडू पी.व्ही. सिंधू हीने सन 2013 मध्ये जिंकली ?

अ. मकाऊ खुली ग्रँड प्रिक्स गोल्ड.

ब. मलेशिया खुली स्पर्धा.

(1) तिने 'अ' जिंकली परंतु 'ब' नाही.

(2) तिने 'ब' जिंकली परंतु 'अ' नाही.

(3) तिने दोन्ही 'अ' व 'ब' जिंकल्या.

(4) तिने 'अ' व 'ब' जिंकली नाही.

Which of the following two tournaments has the Indian rising badminton superstar P.V. Sindhu won in the year 2013 ?

a. Macau Open Grand Prix Gold.

b. Malaysian Open Championship.

(1) She has won 'a' but not 'b'.

(2) She has won 'b' but not 'a'.

(3) She has won both 'a' and 'b'.

(4) She has won neither 'a' nor 'b'.

---

54. ड्रमलीन काय आहेत ?

(1) हिमनदीच्या भरण कार्यामुळे तयार झालेल्या लहान टेकडया

(2) वाऱ्याच्या भरण कार्यामुळे तयार झालेल्या लहान टेकडया

(3) हिमनदीच्या खनन कार्यामुळे तयार झालेले लहान खडक

(4) लाटांच्या खनन कार्यामुळे तयार झालेले लहान खडक

What are drumlins ?

(1) Small hills produced by depositional work of glacier

(2) Small hills produced by depositional work of wind

(3) Small rocks produced by erosional work of glacier

(4) Small rocks produced by erosional work of waves

Join us @aditya2050

55. भारतातील कोणकोणत्या राज्यावरून कर्कवृत्त जाते ?

(1) गुजरात, मध्य प्रदेश, पश्चिम बंगाल, मणिपुर

(2) गुजरात, मध्य प्रदेश, पश्चिम बंगाल, मेघालय

(3) गुजरात, मध्य प्रदेश, पश्चिम बंगाल, मिझोरम

(4) गुजरात, मध्य प्रदेश, पश्चिम बंगाल, नागालँड

Through which states of India does the Tropic of Cancer pass ?

(1) Gujarat, Madhya Pradesh, West Bengal, Manipur

(2) Gujarat, Madhya Pradesh, West Bengal, Meghalaya

(3) Gujarat, Madhya Pradesh, West Bengal, Mizoram

(4) Gujarat, Madhya Pradesh, West Bengal, Nagaland

---

56. 'गरीबी हटाओ' घोषणेने कोणती पंचवार्षिक योजना सुरू करण्यात आली ?

(1) तिसरी पंचवार्षिक योजना

(2) पाचवी पंचवार्षिक योजना

(3) सहावी पंचवार्षिक योजना

(4) सातवी पंचवार्षिक योजना

Which of the following Five Year Plans was launched with the slogan 'Garibi Hatao' (alleviate poverty) ?

(1) Third Five Year Plan

(2) Fifth Five Year Plan

(3) Sixth Five Year Plan

(4) Seventh Five Year Plan

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

57. 2011 – 12 मधे भारताच्या रुपया प्रमाणे खालीलपैकी कोणत्या विकसनशील अर्थव्यवस्थांच्या चलनाचे अवमूल्यन झाले ?

(1) ब्राझील, मेक्सिको, रशिया

(2) मेक्सिको, साऊथ कोरिया, जर्मनी

(3) रशिया, साऊथ आफ्रिका, हाँगकाँग

(4) साऊथ कोरिया, जपान, चीन

In 2011 – 12, along with the Indian rupee, the currencies of which of the following economies were devalued ?

(1) Brazil, Mexico, Russia

(2) Mexico, South Korea, Germany

(3) Russia, South Africa, Hong Kong

(4) South Korea, Japan, China

---

58. खालीलपैकी कोणत्या केंद्रीय सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रमांना, जागतिक दिग्गज म्हणून त्यांचे कार्य विस्तृत करण्यासाठी, भारत सरकार ने महारत्न दर्जा दिला आहे ?

(1) बी.ए.आर.सी., एच.एम.टी., सेल, एन.टी.पी.सी.

(2) सेल, एन.टी.पी.सी., आय.ओ.सी., ओ.एन.जी.सी.

(3) सेल, भेल, बी.ए.आर.सी., एच.एम.टी.

(4) एन.टी.पी.सी., आय.ओ.सी., एम.टी.एन.एल., ओ.एन.जी.सी.

Which of the following Central Public Sector enterprises were given the coveted Maharatna status by the Government of India to expand their operations as global giants ?

(1) BARC, HMT, SAIL, NTPC

(2) SAIL, NTPC, IOC, ONGC

(3) SAIL, BHEL, BARC, HMT

(4) NTPC, IOC, MTNL, ONGC

Join us @aditya2050

59. योग्य जोडी निवडा.

	समिती		*शिफारस*
a.	तेंडुलकर समिती	—	ग्रामीण दारिद्र्यरेषेची फेरनिश्चिती
b.	नरसिंहम समिती	—	बँकिंग क्षेत्रातील सुधारणा
c.	चक्रवर्ती समिती	—	कर सुधारणा
d.	चेलय्या समिती	—	वित्तीय क्षेत्रातील सुधारणा

(1) अ फक्त बरोबर आहे (2) अ व ब फक्त बरोबर आहेत

(3) क फक्त बरोबर आहे (4) वरील सर्व बरोबर आहेत

Select the correct pair.

	Committee		*Recommendations*
a.	Tendulkar Committee	—	Recalibration of rural poverty line
b.	Narasimham Committee	—	Banking sector reforms
c.	Chakravarty Committee	—	Tax reforms
d.	Chelliah Committee	—	Financial sector reforms

(1) Only a is correct (2) Only a and b are correct

(3) Only c is correct (4) All of the above are correct

---

60. राष्ट्रीय वस्तू उत्पादन धोरणासंदर्भात खालील विधाने विचारात घ्या :

अ. या धोरणाची अमंलबाजावणी 2011 मध्ये झाली.

ब. या धोरणाप्रमाणे स्थूल देशांतर्गत उत्पादनातील वस्तू उत्पादनाचा हिस्सा 60% पर्यंत वाढवावयाचा आहे.

क. या धोरणाचे उदिष्ट राष्ट्रीय गुंतवणुक आणि वस्तू उत्पादन क्षेत्र निर्माण करणे आहे.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहेत ?

(1) फक्त अ (2) अ आणि ब

(3) ब आणि क (4) अ आणि क

Consider the following statements with reference to the National Manufacturing Policy :

a. This policy was implemented in 2011.

b. This policy was implemented to enhance the share of manufacturing in GDP to 60%.

c. This policy's objective is to create National Investment and Manufacturing Zones.

Which of the statements given above is/are correct ?

(1) Only a (2) a and b

(3) b and c (4) a and c

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

61. तेराव्या वित्त आयोगाने दिनांक 30 डिसेम्बर 2009 रोजी सादर केलेल्या अहवालाबाबत काय खरे आहे ?

अ. तेराव्या वित्त आयोगाने सध्याची केन्द्र व राज्यांमधील कराची विभागणी करणारी वैधानिय पद्धत न्याय्य मानली आहे : बरेच सरळ कर केन्द्राने लादणे व सकलन करणे नंतर ते राज्यांबरोबर वाटणे.

ब. गरीब राज्यांना अन्न, खते व पेट्रोलियम या तीन मुख्य सब्सिडीज (उपुदाने) मुळे फायदा होतो कारण त्यांना त्यातून पुरेसा आधार/भाग मिलतो आणि म्हणून आहे तरया त्या चालू राहावयास हव्यात.

(1) विधान 'अ' खरे आहे परंतु 'ब' नाही.

(2) विधान 'ब' खरे आहे परंतु 'अ' नाही.

(3) दोन्ही विधाने 'अ' व 'ब' खरी आहेत.

(4) दोन्ही विधाने 'अ' व 'ब' चुकीची आहेत.

What is true of the report submitted by the Thirteenth Finance Commission on December 30, 2009 ?

a. The Thirteenth Finance Commission has justified the existing constitutional arrangement of division of taxes between the Centre and the States, many direct taxes being levied and collected by the Centre but the proceeds are shared with the States.

b. Poorer states stand to gain from three major subsidies viz. food, fertilizer and petroleum as they get adeqùate share therefrom and should therefore be continued as such.

(1) Statement 'a' is true but 'b' is not.

(2) Statement 'b' is true but 'a' is not.

(3) Both the statements 'a' and 'b' are true.

(4) Neither statement 'a' nor 'b' is true.

---

62. खाली दिलेल्या पर्यायातून भारतातील संरचनात्मक बेरोजगारीची कारणे शोधा.

अ. काम रहित वृद्धि

ब. श्रमशक्ति वर्गात वाढ

क. अनुचित तंत्रज्ञान

ड. अनुचित शिक्षण प्रणाली

(1) अ, ब आणि क (2) ब, क आणि ड

(3) क, ड आणि अ (4) चारही

Find out the reasons for structural unemployment in India.

a. Jobless growth

b. Increase in Labour force

c. Inappropriate Technology

d. Inappropriate Education System

(1) a, b and c (2) b, c and d

(3) c, d and a (4) All four

Join us @aditya2050

63. सन 2012 – 13 या वर्षासाठी भारतातील थेट विदेशी गुंतवणूकीतील हिश्यानुसार पुढील देशांची घटत्या क्रमाने मांडणी करा.

अ. जपान ब. सिंगापूर

क. नेदरलँडस ड. मॉरिशअस

(1) अ, ब, क आणि ड (2) ब, क, ड आणि अ

(3) क, ड, अ आणि ब (4) ड, ब, अ आणि क

Arrange the following countries in a descending order according to their share in Indian FDI for 2012 – 13.

a. Japan b. Singapore

c. Netherlands d. Mauritius

(1) a, b, c and d (2) b, c, d and a

(3) c, d, a and b (4) d, b, a and c

---

64. खालीलपैकी कोणती संकल्पना राष्ट्रीय नमुना पाहणी द्वारा रचली गेली आणि मान्यताप्राप्त ठरली आणि नियोजन आयोगाद्वारे बेकारीच्या प्रश्नातील विविधता पडताळण्यासाठी स्विकारली गेली ?

अ. सर्वसाधारण बेकारीची स्थिती

ब. वर्तमान दैनिक बेकारीची स्थिती

क. वर्तमान साप्ताहिक बेकारीची स्थिती

ड. सर्वसाधारण मासिक बेकारीची स्थिती

(1) अ, ब आणि क (2) ब, क आणि ड

(3) क, ड आणि अ (4) वरील सर्व पर्याय

Which of the following concepts are devised and standardised by National Sample Survey Organisation and accepted by Planning Commission for analysing dimensions of unemployment problem ?

a. Usual status unemployment

b. Current daily status unemployment

c. Current weekly status unemployment

d. Usual monthly status unemployment

(1) a, b and c (2) b, c and d

(3) c, d and a (4) All the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

65. खालीलपैकी कोणत्या समितीने प्राधान्य क्षेत्रासाठीचा कर्जपुरवठा 40 टक्क्यांवरून 10 टक्क्यांवर कमी करण्याची शिफारस केली ?

(1) स्वामीनाथन समिती

(2) चेलंय्या समिती

(3) नरसिंहम समिती

(4) केळकर समिती

Which among the following committees recommended the reduction in priority sector lending from 40% to 10% ?

(1) Swaminathan Committee

(2) Chelliah Committee

(3) Narasimham Committee

(4) Kelkar Committee

---

66. 2011 या वर्षीच्या मानव विकास निर्देशांक मुल्यांकाच्या उतरत्या क्रमात पुढील देशांची मांडणी करा.

अ. नॉर्वे

ब. ऑस्ट्रेलिया

क. चीन

ड. भारत

(1) अ, ब, क आणि ड (2) अ, क, ब आणि ड

(3) अ, ब, ड आणि क (4) ड, क, ब आणि अ

Arrange the following countries in descending order of their HDI value for 2011.

a. Norway

b. Australia

c. China

d. India

(1) a, b, c and d (2) a, c, b and d

(3) a, b, d and c (4) d, c, b and a

Join us @aditya2050

67. पुढील दोन विधानांचा विचार करा :

अ. जगातील सर्व देशांमध्ये भारतात सर्वात अधिक क्षेत्र सिंचनाखाली आहे.

ब. भारतातील सिंचन क्षमता योजनापूर्व म्हणजे 1950 – 51 च्या 23 दशलक्ष हेक्टर पासून 1996 – 97 च्या 89 दशलक्ष हेक्टर पावेतो वाढली आहे.

आता सांगा की.

(1) विधान 'अ' बरोबर परंतु 'ब' चूक.

(2) विधान 'ब' बरोबर परंतु 'अ' चूक.

(3) दोन्ही विधाने 'अ' व 'ब' बरोबर.

(4) दोन्ही विधाने 'अ' व 'ब' चूक.

Consider the following two statements :

a. India has the largest irrigated area among all the countries in the world.

b. India's irrigation potential increased from 23 million hectares in the pre-plan period (i.e. 1950 – 51) to 89 million hectares at the end of 1996 – 97.

Now state whether :

(1) Statement 'a' is correct but 'b' is not.

(2) Statement 'b' is correct but 'a' is not.

(3) Both the statements 'a' and 'b' are correct.

(4) Neither statement 'a' nor 'b' is correct.

---

68. एकूण स्थूल देशान्तर्गत (घरेलू) उत्पादनात शेती क्षेत्राचा सहभाग, 1900 – 2000 किंमतींवर, टक्केवारीच्या स्वरूपात 1950 – 51 च्या 56·5 पासून 2012 – 2013 च्या 13·6 पर्यंत घसरला आहे. यात शेतीच्या व्याख्येत काय सम्मीलित आहे ?

(1) केवळ शेती

(2) शेती व वने फक्त

(3) शेती व मत्स्यव्यवसाय फक्त

(4) वरील एकही पर्याय योग्य नाही

The share of Agricultural Sector in Total Gross Domestic Product at 1900 – 2000 prices in percentage terms has decreased from 56·5 in 1950 – 51 to 13·6 in 2012 – 2013. Here the term Agriculture includes

(1) Agriculture alone

(2) Agriculture and Forestry only

(3) Agriculture and Fishing only

(4) None of the above is the correct answer

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

69. सन 1956 च्या औद्योगिक धोरणाने पूर्ण विचारांती व जोमाने चालू झालेला औद्योगिकरणाची प्रक्रीया विविध पंचवार्षिक योजनेत तितक्यात जोशात राबविली गेली जीत विविध उद्योगांची क्षमता वाढविण्यावर भरीव खर्च केला गेला. त्यामुळेच मागील 50 वर्षात

अ. औद्योगिक उत्पादन 5 गुणे वाढले.

ब. भारत जगातील पाचवे सर्वात अधिक औद्योगिक राष्ट्र झाले.

आता सांगा की :

(1) विधान 'अ' बरोबर परंतु 'ब' चूक.

(2) विधान 'ब' बरोबर परंतु 'अ' चूक.

(3) दोन्ही विधाने 'अ' व 'ब' बरोबर.

(4) दोन्ही विधाने 'अ' व 'ब' चूक.

The process of industrialization launched as a conscious and deliberate policy under Industrial Policy Resolution of 1956 and vigorously implemented under the Five Year Plan involved heavy investments in building up capacity over a wide spectrum of industries. As a result over the last nearly 50 years

a. Industrial production went up by about 5 times.

b. India became the fifth most industrial country of the world.

Now state whether :

(1) Statement 'a' is correct but 'b' is not.

(2) Statement 'b' is correct but 'a' is not.

(3) Both the statements 'a' and 'b' are correct.

(4) Neither statement 'a' nor 'b' is correct.

---

70. ग्रामीण मजदूरांकरिताच्या राष्ट्रीय कमीशन प्रमाणे :

अ. नवीन धोरणांमुळे मोठवा शेतकऱ्यांचा फायदा झाला आहे, लहान शेतकरी मागे पडले कारण त्यांच्याकडे आवश्यक साधनसंपत्ती, ज्ञान नाही व आपत्तीला तोंड देण्याची क्षमता नाही.

ब. ग्रामीण गरीबांना शेतीमध्ये मालक शेतकरी म्हणून सामावून घेतले पाहीजे.

(1) विधान 'अ' बरोबर परंतु 'ब' नाही.

(2) विधान 'ब' बरोबर परंतु 'अ' नाही.

(3) दोन्ही विधाने 'अ' व 'ब' बरोबर.

(4) दोन्ही विधाने 'अ' व 'ब' चूक.

As per the National Commission on Rural Labour :

a. The new strategy has favoured big peasants and the small farmers have lagged behind as they do not have the required resource base, the requisite knowledge and risk bearing capacity.

b. The rural poor should be absorbed in agriculture as owner cultivators.

(1) Statement 'a' is correct but 'b' is not.

(2) Statement 'b' is correct but 'a' is not.

(3) Both the statements 'a' and 'b' are correct.

(4) Neither statement 'a' nor 'b' is correct.

Join us @aditya2050

71. हृदयविकाराचा झटका येऊ नये म्हणून _____ हे औषध वापरतात.

(1) नॅलिडिक्सिक ॲसिड (2) ॲस्पिरीन

(3) पॅरासिटामॉल (4) रॅनटॅक

For prevention of heart attack, the drug that can be used is

(1) Nalidixic acid (2) Aspirin

(3) Paracetamol (4) Rantac

---

72. सार्वजनिक सभागृहात किंवा प्रेक्षागृहात ध्वनी विषयक दर्जा हा निकृष्ट ठरण्याचे कारण _____ असते.

(1) आंतर परावर्तन (2) सस्पंदन

(3) निनाद (4) स्पंदन

_____ is the cause of bad quality of sound in an auditorium or in public audience.

(1) Internal reflection (2) Resonance

(3) Reverberation (4) Pulsation

---

73. समुद्राची खोली मोजण्यासाठी _____ वापरतात.

(1) वर्णलेखन तंत्रज्ञान

(2) सोनार तंत्रज्ञान

(3) निष्कर्षण तंत्रज्ञान

(4) अपवर्तनांकमापी

Depth of the sea is determined by _____ .

(1) Chromatography technique

(2) SONAR technique

(3) Extraction technique

(4) Refractometer

Join us @aditya2050

74. डांबराच्या गोळयांचा आकार काही दिवसांनी कमी होतो, कारण त्याचे

(1) बाष्पीभवन होते (2) संघनन होते

(3) संप्लवन होते (4) यापैकी कोणतेही नाही

The size of Naphthalene balls decreases after some days because of

(1) Evaporation (2) Condensation

(3) Sublimation (4) None of the above

75. _____ वस्तूचे वजन सर्वात जास्त असते.

(1) पृथ्वीच्या ध्रुवांवर

(2) पृथ्वीच्या विषुववृत्तावर

(3) पृथ्वीच्या अंतर्भागामध्ये

(4) पृथ्वीच्या पृष्ठभागावर

The weight of a body is maximum _____ .

(1) at the poles of the Earth

(2) at the equator of the Earth

(3) below the surface of the Earth

(4) above the surface of the Earth

76. स्टेनलेस स्टील हे कशाचे संमिश्र आहे ?

(1) लोखंड व कार्बन

(2) लोखंड, क्रोमिअम व निकेल

(3) लोखंड, क्रोमिअम व कोबाल्ट

(4) लोखंड, टिन व कार्बन

Stainless Steel is an alloy of

(1) Iron and Carbon

(2) Iron, Chromium and Nickel

(3) Iron, Chromium and Cobalt

(4) Iron, Tin and Carbon

Join us @aditya2050

77. 'डेटॉल' मधील हा मुख्यघटक असतो –

(1) बायथायनॉल (2) टिंक्चर आयोडीन

(3) बोरीक ॲसिड (4) क्लोरोझायलेनॉल

Main component of 'Dettol' is –

(1) Bithionol (2) Tincture iodine

(3) Boric acid (4) Chloroxylenol

---

78. _____ ही शरीरातील सर्वात मोठी ग्रंथी असुन पित्तरस स्त्रवते.

(1) लालोत्पादक ग्रंथी (2) यकृत

(3) स्वादुपिंड (4) जठरग्रंथी

_____, is the largest gland in the body which secretes bile juice.

(1) Salivary glands (2) Liver

(3) Pancreas (4) Gastric glands

---

79. मानवी शरीरात जवळजवळ _____ किलोमीटर लांबीच्या रक्तवाहिन्या असतात.

(1) 10,000 (2) 98,000

(3) 97,000 (4) 98,500

There are about _____ kilometers of blood vessels in the human body.

(1) 10,000 (2) 98,000

(3) 97,000 (4) 98,500

---

80. विंचू हा _____ प्राणी आहे.

(1) अंडी देणारा (2) पिलाना जन्म देणारा

(3) वरीलपैकी दोन्ही (4) यापैकी कोणतेही नाही

Scorpions are

(1) Oviparous (2) Viviparous

(3) Both above (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

81. खालीलपैकी खगोलशास्त्रीय वस्तुंचा त्यांच्या आकारमानाप्रमाणे योग्य चढता क्रम कोणता ?

(1) सूर्य, सूर्यमाला, पृथ्वी, विश्व, आकाशगंगा

(2) विश्व, आकाशगंगा, सूर्यमाला, पृथ्वी, सूर्य

(3) सूर्यमाला, पृथ्वी, सूर्य, विश्व, आकाशगंगा

(4) वरील एकही नाही

Which of the following ranks astronomical objects in ascending order of their size correctly ?

(1) Sun, Solar System, Earth, Universe, Galaxy

(2) Universe, Galaxy, Solar System, Earth, Sun

(3) Solar System, Earth, Sun, Universe, Galaxy

(4) None of the above

---

82. घरातील वीज परिपथ जोडणी ही समांतर जोडणी असते कारण

(1) जास्त विद्युतभार मिळवण्यासाठी

(2) जास्त विद्युतधारा मिळवण्यासाठी

(3) ही जोडणी सोपी आहे

(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Housing wiring is made with all points in parallel connection

(1) for getting higher voltage

(2) for getting more current

(3) as it is easy to connect

(4) None of the above

---

83. खालीलपैकी कोणत्या धातुके मध्ये तांबे व लोखंड आहेत ?

(1) मॅलचाईट (2) चालकोपायराईट

(3) चालकोसाईट (4) अझुराईट

Which ore contains Copper and Iron ?

(1) Malachite (2) Chalcopyrite

(3) Chalcocite (4) Azurite

Join us @aditya2050

84. एका माध्यमाकडून दुसऱ्या माध्यमाकडे प्रकाशाचे वक्र किरण जात असताना, त्याला _____ म्हणुन ओळखले जाते.

(1) परावर्तन (2) अपवर्तन

(3) अपस्करण (4) अपसरण (विचलन)

The bending of a beam of light when it passes obliquely from one medium to another is known as

(1) Reflection (2) Refraction

(3) Dispersion (4) Deviation

---

85. गॅंबियन तापाचे प्रमुख लक्षण खालीलपैकी कोणते ?

(1) डोकेदुखी (2) हगवण

(3) डायरिया (4) निद्रानाश

The main symptom of Gambian fever is

(1) Headache (2) Dysentery

(3) Diarrhoea (4) Insomnia

---

86. पुढे दिलेल्या समीकरण संचातील M या चलासाठी उचित संख्या दिलेल्या पर्यायांमधून निवडा :

$X + Y = Z$

$Z + P = T$

$T + X = M$

$Y + P + M = 100$

$X = 8$

(1) 42 (2) 50 (3) 58 (4) 48

Select appropriate number from the given alternatives to substitute variable M in the following set of equations :

$X + Y = Z$

$Z + P = T$

$T + X = M$

$Y + P + M = 100$

$X = 8$

(1) 42 (2) 50 (3) 58 (4) 48

Join us @aditya2050

87. एका सांकेतिक भाषेत KOLHAPUR हा शब्द PLOSZKFI असा लिहितात. तर त्याच सांकेतिक भाषेत TASGAON हा शब्द कसा लिहिला जाईल ?

(1) GZTZLMH (2) GZHTZLM

(3) GZHTAZM (4) GZHLMZT

In a certain code language, the word KOLHAPUR is written as PLOSZKFI. Then how will the word TASGAON be written in the same code language ?

(1) GZTZLMH (2) GZHTZLM

(3) GZHTAZM (4) GZHLMZT

---

88. चार विद्यार्थ्यांची उंची W, X, Y, Z अशी आहे आणि $2X = W + Z$, $2W = X + Y$, $2Y = W$ तर त्यांच्या उंचीनुसार क्रम कसा असेल ?

(1) $W < Y < X < Z$ (2) $Y < W < X < Z$

(3) $X < Z < Y < W$ (4) $Z < X < W < Y$

The heights of 4 students are W, X, Y, Z and $2X = W + Z$, $2W = X + Y$, $2Y = W$. Then what will be the sequence of their heights ?

(1) $W < Y < X < Z$ (2) $Y < W < X < Z$

(3) $X < Z < Y < W$ (4) $Z < X < W < Y$

---

89. एका अक्षर मालिकेची विविध पदे दिलेली आहेत. त्यापैकी प्रश्नार्थक चिन्हाने (?) दर्शविलेले पद गाळलेले आहे. ते गाळलेले पद, दिलेल्या पर्यायांमधून शोधा.

ak, eo, is, (?), qa, ue

(1) lv (2) mw (3) lw (4) mv

Various terms of a letter series are given, with one term missing, shown by (?). Find out the missing term out of the given alternatives.

ak, eo, is, (?), qa, ue

(1) lv (2) mw (3) lw (4) mv

Join us @aditya2050

90. मंचावर A, B, C व D या चार राजकीय पक्षांच्या प्रवक्त्यांना बसविण्याची जबाबदारी श्री गर्ग यांच्यावर आहे. या प्रवक्त्यांबरोबर एक समन्वयक ही आहे. समन्वयकासह प्रवक्त्यांची नावे जेरे, हमीद, खेमू, थापा व पटेल अशी आहेत:

समन्वयकाने मधल्या म्हणजे तिस-या आसनावरच बसायला हवे.

C या पक्षाच्या प्रवक्त्याला D या पक्षाच्या प्रवक्त्याच्या शेजारी बसायचे नाही.

पटेल हे A या पक्षाचे प्रतिनिधित्व करतात.

B व C या पक्षांचे प्रवक्ते समन्वयकांच्या दोन्ही बाजूंना बसतील.

हमीद हे समन्वयक नाहीत व ते खेमू आणि थापा यांच्यामध्ये बसतील.

समन्वयक खेमू किंवा पटेल यांच्या शेजारी बसणार नाहीत.

जेरे हे C या पक्षाचे प्रवक्ते आहेत व ते चौथ्या आसनावर बसतील.

कोण समन्वयक आहे ?

(1) जेरे (2) थापा (3) खेमू (4) पटेल

Mr. Garg is in-charge of the sitting arrangement of the speakers of four political parties, A, B, C and D, on the dais. In addition to these speakers, there is a coordinator. The speakers' names including the coordinator are, Jere, Hamid, Khemu, Thapa and Patel.

The coordinator must sit in the middle that is on the third seat.

The speaker of party C does not want to sit next to the speaker of party D.

Patel represents party A.

The speakers of party B and C, will sit on either side of the coordinator.

Hamid is not the coordinator and will sit between Khemu and Thapa.

The coordinator will not sit next to Khemu or Patel.

Jere is the speaker of party C and will sit on seat number four.

Who is the coordinator ?

(1) Jere (2) Thapa (3) Khemu (4) Patel

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

91. मित्राने पाठविलेल्या सांकेतिक संदेशातील काही शब्दांचे मेल्विनने पुढील प्रकारे विसंकेतन केले :

zalftrinem → energyplay

trinemdrik → playground

trinemasky → playtime

जर त्याला पुढील पर्याय उपलब्ध असतील तर 'sometime' या शब्दासाठी तो कोणता पर्याय निवडील ?

(1) zlafasky (2) xopqasky (3) askyzlaf (4) drikasky

Melvin decoded some words from the coded message, sent by his friend, as follows :

zalftrinem → energyplay

trinemdrik → playground

trinemasky → playtime

How will he code the word 'sometime', if following choices are available to him ?

(1) zlafasky (2) xopqasky (3) askyzlaf (4) drikasky

---

92. प्रश्नचिन्हाच्या जागी येणारी संख्या कोणती ?

5, 25, 61, 113, ?

(1) 191 (2) 101 (3) 161 (4) 181

Which will be the number in place of the question mark ?

5, 25, 61, 113, ?

(1) 191 (2) 101 (3) 161 (4) 181

---

93. प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणती संख्या येईल ?

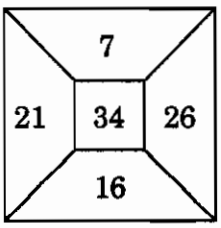

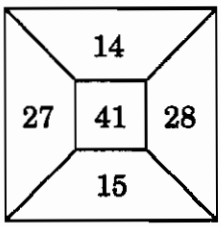

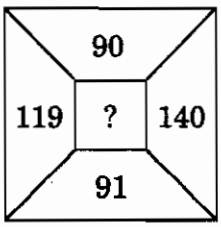

(1) 199 (2) 299 (3) 219 (4) 291

Which will be the number in place of question mark ?

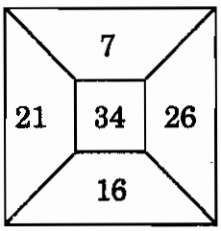

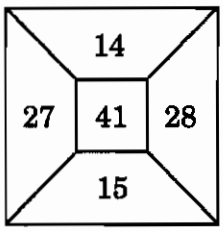

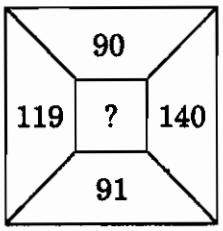

(1) 199 (2) 299 (3) 219 (4) 291

Join us @aditya2050

94. ': :' या चिन्हाच्या डावीकडील पदांमध्ये विशिष्ट संबंध आहे. तोच संबंध या चिन्हाच्या उजवीकडील पदांमध्येही आहे. ': :' या चिन्हाच्या डावीकडील एक पद गाळलेले आहे. ते दिलेल्या पर्यायांमधून शोधा.

APOC : ? : : ITSK : MVUN

(1) DRQH (2) EQRH (3) ERQG (4) ERQF

There is some relationship between the terms to the left of ': :' and the same relationship exists between the terms to its right. One term to the left of ': :' is missing. Find it out from the given alternatives.

APOC : ? : : ITSK : MVUN

(1) DRQH (2) EQRH (3) ERQG (4) ERQF

---

95. प्रत्येकाच्या बाहेर चार संख्या असलेली तीन वर्तुळे आहेत. पहिल्या दोन वर्तुळात विशिष्ट नियमानुसार संख्या भरलेल्या आहेत. तिसऱ्या वर्तुळात प्रश्नार्थक (?) चिन्ह आहे. दिलेल्या पर्यायांपैकी एका पर्यायातील संख्या प्रश्नचिन्हाच्या (?) जागी तंतोतंत बसते. ती शोधा.

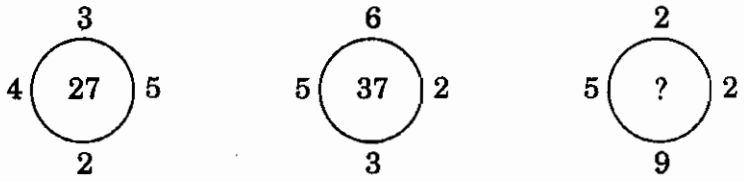

(1) 45 (2) 47 (3) 55 (4) 57

There are three circles with four figures outside them. In the first two circles, figures are mentioned according to a rule. In the third circle a question mark (?) is given. Out of the given alternatives, which one fits in place of the question mark accurately ?

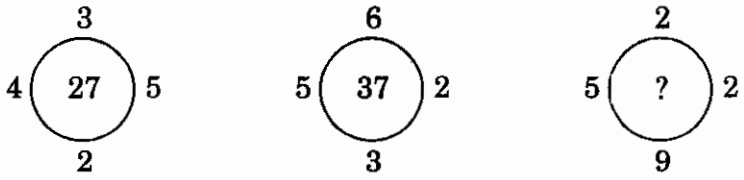

(1) 45 (2) 47 (3) 55 (4) 57

---

96. खालील समीकरण बरोबर येण्यासाठी कोणती दोन गणितीय चिन्हे आपापसात बदलणे आवश्यक आहे ?

$12 \div 2 - 6 \times 3 + 8 = 16$

(1) ÷ व + (2) − व + (3) × व + (4) ÷ व ×

Which of the following two mathematical signs need to be interchanged to make the given equation correct ?

$12 \div 2 - 6 \times 3 + 8 = 16$

(1) ÷ and + (2) − and + (3) × and + (4) ÷ and ×

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

97. खालील पदावलीची किंमत काढा.

$$20 \div \left(2\frac{1}{3} - 4\frac{1}{3} + 6\frac{1}{3}\right)$$

(1) $8\frac{4}{13}$ (2) $2\frac{7}{3}$ (3) $6\frac{8}{3}$ (4) $4\frac{8}{13}$

Find the value of

$$20 \div \left(2\frac{1}{3} - 4\frac{1}{3} + 6\frac{1}{3}\right).$$

(1) $8\frac{4}{13}$ (2) $2\frac{7}{3}$ (3) $6\frac{8}{3}$ (4) $4\frac{8}{13}$

---

98. जर 1·5 म = 0·04 न, तर $\frac{\text{न} - \text{म}}{\text{न} + \text{म}}$ ची किंमत काढा.

(1) $\frac{730}{77}$ (2) $\frac{73}{77}$ (3) $\frac{77}{7{\cdot}3}$ (4) $\frac{73}{770}$

If 1·5 m = 0·04 n, then the value of $\frac{\text{n} - \text{m}}{\text{n} + \text{m}}$ is

(1) $\frac{730}{77}$ (2) $\frac{73}{77}$ (3) $\frac{77}{7{\cdot}3}$ (4) $\frac{73}{770}$

---

99. 4 ने पूर्ण भाग जाणाऱ्या तीन-अंकी संख्या किती आहेत ?

(1) 220 (2) 224 (3) 225 (4) 228

How many three-digit numbers are divisible by 4 ?

(1) 220 (2) 224 (3) 225 (4) 228

---

100. खालील संख्यांपैकी सर्वात मोठी संख्या कोणती ?

$$\frac{13}{21}, \frac{11}{17}, \frac{9}{13}, \frac{7}{11}$$

(1) $\frac{13}{21}$ (2) $\frac{11}{17}$ (3) $\frac{9}{13}$ (4) $\frac{7}{11}$

Which is the largest among the following numbers ?

$$\frac{13}{21}, \frac{11}{17}, \frac{9}{13}, \frac{7}{11}$$

(1) $\frac{13}{21}$ (2) $\frac{11}{17}$ (3) $\frac{9}{13}$ (4) $\frac{7}{11}$

Join us @aditya2050

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे.....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

Pick out the correct word to fill in the blank :

Q.No. 201. I congratulate you _____ your grand success.

(1) for (2) at

(3) on (4) about

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) on" हे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल, आता खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक "③" चा कंस खालीलप्रमाणे पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र.क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

SEAL

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

परीक्षेचे नांव : विक्रिकर निरीक्षक (पूर्व) परीक्षा-२०१३
विषयाचे नाव : सामान्य क्षमता चाचणी

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत **'विक्रिकर निरीक्षक (पूर्व) परीक्षा-२०१३'** या स्पर्धा परीक्षेच्या वस्तुनिष्ठ स्वरुपाच्या प्रश्नपत्रिकेची उत्तरतालिका उमेदवारांच्या माहितीसाठी संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आली होती. त्यासंदर्भात उमेदवारांनी अधिप्रमाणित (Authentic) स्पष्टीकरण/संदर्भ देऊन पाठविलेली लेखी निवेदने, तसेच तज्ञांचे अभिप्राय विचारात घेऊन आयोगाने उत्तरतालिका सुधारित केली आहे. या उत्तरतालिकेतील उत्तरे अंतिम समजण्यात येतील. यापुढे यासंदर्भात आलेली निवेदने विचारात घेतली जाणार नाहीत तसेच त्याबाबत कोणताही पत्रव्यवहार केला जाणार नाही याची कृपया नोंद घ्यावी.

उत्तरतालिका - KEY

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
1	1	4	1	2
2	4	4	2	3
3	3	2	4	2
4	2	4	1	3
5	3	4	3	1
6	4	4	2	2
7	3	4	3	4
8	4	3	3	2
9	4	3	4	3
10	3	1	3	2
11	3	4	2	4
12	2	4	4	2
13	4	1	3	2
14	2	4	1	2
15	2	2	3	1
16	3	1	3	3
17	2	2	1	2
18	3	4	2	2
19	4	1	2	2
20	2	3	4	2
21	3	2	1	2
22	3	3	4	4
23	2	3	4	3
24	1	4	1	4
25	2	3	3	4

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
26	4	2	1	2
27	4	4	3	4
28	2	3	4	2
29	4	1	1	3
30	4	3	1	3
31	4	3	2	1
32	4	1	3	4
33	3	2	2	3
34	3	2	3	2
35	1	4	1	3
36	4	1	2	4
37	4	4	4	3
38	1	4	2	4
39	4	1	3	4
40	2	3	2	3
41	1	1	4	3
42	2	3	2	2
43	4	4	2	4
44	1	1	2	2
45	3	1	1	2
46	2	2	3	3
47	3	3	2	2
48	3	2	2	3
49	4	3	2	4
50	3	1	2	2

Date: 25th Feb, 2014

Join us @aditya2050

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
51	2	2	2	3
52	4	4	4	3
53	3	2	3	2
54	1	3	4	1
55	3	2	4	2
56	3	4	2	4
57	1	2	4	4
58	2	2	2	2
59	2	2	3	4
60	4	1	3	4
61	1	3	1	4
62	4	2	4	4
63	4	2	3	3
64	1	2	2	3
65	3	2	3	1
66	1	2	4	4
67	3	4	3	4
68	4	3	4	1
69	1	4	4	4
70	1	4	3	2
71	2	2	3	1
72	3	4	2	2
73	2	2	4	4
74	3	3	2	1
75	1	3	2	3

प्रश्न क्रमांक	[illegible]			
	संच A	संच B	संच C	संच D
76	2	1	3	2
77	4	4	2	3
78	2	3	3	3
79	3	2	4	4
80	2	3	2	3
81	4	4	3	2
82	2	3	3	4
83	2	4	2	3
84	2	4	1	1
85	1	3	2	3
86	3	3	4	3
87	2	2	4	1
88	2	4	2	2
89	2	2	4	2
90	2	2	4	4
91	2	3	4	1
92	4	2	4	4
93	3	3	3	4
94	4	4	3	1
95	4	2	1	3
96	2	3	4	1
97	4	3	4	3
98	2	2	1	4
99	3	1	4	1
100	3	2	2	1

Date: 25th Feb, 2014

Join us @aditya2050

पोलीस उपनिरीक्षक (पूर्व) परीक्षा - २०१३

परीक्षा दि. २५ ऑगस्ट, २०१३

A

2013

CODE : HO2

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET NO.

प्रश्नपुस्तिका
सामान्य क्षमता चाचणी

वेळ : दीड तास

एकूण प्रश्न : 150
एकूण गुण : 300

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 150 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

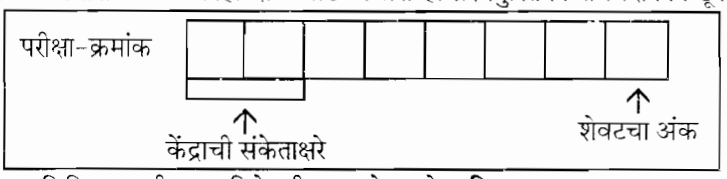

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरापैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील''.**

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

SEAL

Join us @aditya2050

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

1. $1+2-3-4+5+6-7-8+\ldots\ldots+25+26-27-28$ ची बेरीज किती असेल?
(1) -27 (2) -28 (3) 27 (4) 28
What is the following sum ?
$1+2-3-4+5+6-7-8+\ldots\ldots+25+26-27-28=?$
(1) -27 (2) -28 (3) 27 (4) 28

---

2. जर 16 कामगारांना 100 साड्या विणायला 21 दिवस लागतात तर 200 साड्या 12 दिवसात विणायला किती कामगार लागतील?
(1) 56 (2) 28 (3) 42 (4) 60
If 16 workers needed 21 days to weave 100 sarees , then how many workers will be needed to weave 200 sarees in 12 days ?
(1) 56 (2) 28 (3) 42 (4) 60

---

3. 6^{15} या संख्येच्या विस्तारित रूपात एकक स्थानचा अंक कोणता?
(1) 4 (2) 8 (3) 6 (4) 2
What is the unit digit of 6^{15} ?
(1) 4 (2) 8 (3) 6 (4) 2

---

4. जर $\frac{x}{y}=\frac{7}{5}$ तर $\frac{x+y}{x-y}$ ची किंमत किती?
(1) 4 (2) -2 (3) 6 (4) -6
If $\frac{x}{y}=\frac{7}{5}$, then $\frac{x+y}{x-y}$ is equal to :
(1) 4 (2) -2 (3) 6 (4) -6

---

5. जर $\alpha+\beta=5$ आणि $\alpha^3+\beta^3=20$. तर ज्या वर्गसमीकरणाची मूळे α आणि β असतील ते समीकरण काय असेल?
(1) $x^2+7x-5=0$ (2) $x^2-7x+5=0$ (3) $x^2+5x-7=0$ (4) $x^2-5x+7=0$
If $\alpha+\beta=5$ and $\alpha^3+\beta^3=20$, then find an equation whose roots are α and β.
(1) $x^2+7x-5=0$ (2) $x^2-7x+5=0$ (3) $x^2+5x-7=0$ (4) $x^2-5x+7=0$

---

6. $9+9\times9-9\div9$ ची किंमत _____ आहे.
(1) 89 (2) 79 (3) 161 (4) 81
The value of $9+9\times9-9\div9$ is _____.
(1) 89 (2) 79 (3) 161 (4) 81

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

7. $\frac{5}{(.1)^2 \times (.5)} = ?$

(1) 1000 (2) 100 (3) 5000 (4) .001

$\frac{5}{(.1)^2 \times (.5)} = ?$

(1) 1000 (2) 100 (3) 5000 (4) .001

8. सचिन, सेहवाग व धोनी यांनी मिळून 228 धावा केल्या. जर सेहवाग ने धोनीपेक्षा 12 धावा जास्त केल्या व धोनीने सचिनपेक्षा 9 धावा कमी केल्या असतील तर सचिनने किती धावा केल्या ?

(1) 81 (2) 82 (3) 75 (4) 78

Sachin, Sehwag and Dhoni together scored 228 runs. If Sehwag scored 12 runs more than Dhoni and Dhoni scored 9 runs less than Sachin. Then how many runs did Sachin score ?

(1) 81 (2) 82 (3) 75 (4) 78

9. एक दिवशीय अंतर्राष्ट्रीय क्रिकेट खेळात राहूल याची 5 डावातील सरासरी धाव संख्या 97 आहे. कोणत्याही डावात त्याची धावसंख्या 82 पेक्षा कमी नाही. तर कुठल्याही एका डावात जास्तीत जास्त धाव संख्या किती असू शकेल ?

(1) 172 (2) 157 (3) 98 (4) 118

In a total of 5 one day international cricket games Rahul has scored runs at an average of 97. In every game he scored atleast 82 runs. What is his highest score in any game ?

(1) 172 (2) 157 (3) 98 (4) 118

10. खाली दिलेल्या बेरजेची किंमत किती ?

$$\sqrt{0.0196} + \frac{\sqrt{1.6} \times \sqrt{0.9}}{\sqrt{1\frac{9}{16}}}$$

(1) 1.0 (2) 2.4 (3) 2.1 (4) 1.1

What is the sum of :

$$\sqrt{0.0196} + \frac{\sqrt{1.6} \times \sqrt{0.9}}{\sqrt{1\frac{9}{16}}}$$

(1) 1.0 (2) 2.4 (3) 2.1 (4) 1.1

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

11. तीन क्रमागत विषम शून्येतर धन संख्यांच्या वर्गांची बेरीज 251 आहे. तर त्या संख्या कोणत्या ?

(1) 5, 7, 9 (2) 3, 5, 7 (3) 2, 3, 5 (4) 7, 9, 11

The sum of the squares of three consecutive odd positive non-zero numbers is 251. The numbers are _____.

(1) 5, 7, 9 (2) 3, 5, 7 (3) 2, 3, 5 (4) 7, 9, 11

---

12. $5+\sqrt{24}$ चे वर्गमूळ किती आहे ?

(1) $1+\sqrt{2}$ (2) $1+\sqrt{3}$ (3) $\sqrt{2}+\sqrt{3}$ (4) $\sqrt{5}+\sqrt{4}$

What is a square root of $5+\sqrt{24}$?

(1) $1+\sqrt{2}$ (2) $1+\sqrt{3}$ (3) $\sqrt{2}+\sqrt{3}$ (4) $\sqrt{5}+\sqrt{4}$

---

13. जर $2^x \times 8^{\frac{1}{5}} = 2^{\frac{1}{5}}$, तर x ची किंमत किती ?

(1) $\frac{1}{5}$ (2) $\frac{-1}{5}$ (3) $\frac{2}{5}$ (4) $\frac{-2}{5}$

If $2^x \times 8^{\frac{1}{5}} = 2^{\frac{1}{5}}$, then x is equal to :

(1) $\frac{1}{5}$ (2) $\frac{-1}{5}$ (3) $\frac{2}{5}$ (4) $\frac{-2}{5}$

---

14. जर A आणि B या दोन संख्यांची सरासरी (मध्य) 20 आहे. B व C यांची सरासरी 19, तसेच C व A ची सरासरी 21 आहे तर A ची किंमत काय ?

(1) 24 (2) 22 (3) 20 (4) 18

Average of two numbers A and B is 20, that of B and C is 19 and of C and A is 21. What is the value of A ?

(1) 24 (2) 22 (3) 20 (4) 18

---

15. जर $2x=3y=4z$, तर $x : y : z = ?$

(1) 6 : 4 : 3 (2) 2 : 3 : 4 (3) 4 : 3 : 2 (4) 3 : 4 : 2

If $2x=3y=4z$, then $x : y : z = ?$

(1) 6 : 4 : 3 (2) 2 : 3 : 4 (3) 4 : 3 : 2 (4) 3 : 4 : 2

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

16. एका संख्येतून 8 वजा करून येणाऱ्या वजाबाकीला 8 ने भागल्यास भागाकार 2 येतो. तर मूळ संख्येतून 4 वजा करून येणाऱ्या संख्येस 4 ने भागले तर भागाकर किती येईल ?

(1) 24 (2) 5 (3) 6 (4) 12

After substracting 8 from a given number and dividing the resultant by 8 we get 2 as a quotient. Now substracting 4 from the original given number and dividing this resultant by 4 what will be the quotient ?

(1) 24 (2) 5 (3) 6 (4) 12

---

17. एका भूमितीय श्रेढीचे पहिले पद 6 आहे व सामान्य गुणोत्तर 2 आहे तर त्याचे 9 वे पद काय असेल ?

(1) 50 (2) 22 (3) 1536 (4) 1236

The first term of a geometric series is 6 and ratio is 2. Find its 9th term.

(1) 50 (2) 22 (3) 1536 (4) 1236

---

18. खालील भागाकाराची किंमत किती ?

$$\cfrac{1}{2-\cfrac{1}{2-\cfrac{1}{2-\frac{1}{\ddots}}}}$$

(1) 2 (2) 0 (3) -1 (4) 1

What is the value for the following division ?

$$\cfrac{1}{2-\cfrac{1}{2-\cfrac{1}{2-\frac{1}{\ddots}}}}$$

(1) 2 (2) 0 (3) -1 (4) 1

---

19. योग्य उत्तर सांगा

$$\frac{1.93\times1.93+1.93\times4.14+2.07\times2.07}{3.86+4.14}$$

(1) 1.93 (2) 1 (3) 2 (4) 2.07

What is the correct answer for the following division ?

$$\frac{1.93\times1.93+1.93\times4.14+2.07\times2.07}{3.86+4.14}$$

(1) 1.93 (2) 1 (3) 2 (4) 2.07

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

20. एक संख्या 45% ने वाढवली तेव्हा तिची किंमत 116 होते तर ती संख्या कोणती ?
(1) 82 (2) 80 (3) 75 (4) 85
If a number is increased by 45% then it becomes 116. What is the number ?
(1) 82 (2) 80 (3) 75 (4) 85

---

21. सुर्यापासून मिळणारी ऊर्जा ही खालील कोणत्या कारणानी होते ?
(1) अणूच्या केन्द्राचे विभाजन करून (2) अणूच्या केन्द्राचे एकत्रीकरण करून
(3) रासायनिक अभिक्रियेमुळे (4) इलेक्ट्रॉनच्या वहनामुळे
What is the energy received from the sun due to ?
(1) Nuclear fission (2) Nuclear fusion
(3) Chemical reaction (4) Motion of electrons

---

22. जलविद्युत प्रकल्पामध्ये _____.
(1) विद्युत ऊर्जा पाण्यातून काढली जाते
(2) साचलेल्या पाण्यातील गतिज ऊर्जेचे रूपांतर विद्युत ऊर्जेत केले जाते.
(3) पाण्याचे रूपांतर वाफेत करून टरबाईनला फिरवून विद्युत निर्मिती केली जाते.
(4) साचलेल्या पाण्यातील स्थितिज ऊर्जेचे रूपांतर विद्युत ऊर्जेत केले जाते.
At Hydroelectric power plant _____.
(1) Electricity is extracted from water
(2) Kinetic energy possessed by stored water is converted into electricity
(3) Water is converted into steam to turn turbines and produce electricity
(4) Potential energy possessed by stored water is converted into electricity

---

23. पुढील वाक्य असे पूर्ण करा जेणेकरून त्यास योग्य अर्थ प्राप्त होईल.
चालू घड्याळातील गुंडाळलेली स्प्रिंग _____.
(1) स्थितिज ऊर्जेचे गतिज ऊर्जेत रूपांतर करते.
(2) गतिज ऊर्जेचे स्थितिज ऊर्जेत रूपांतर करते.
(3) स्थितिज ऊर्जा स्थिर रहाते.
(4) गतिज ऊर्जा स्थिर रहाते.
Complete the following sentence meaningfully.
Winding of a spring in a working clock _____
(1) Converts potential energy to kinetic energy
(2) Converts kinetic energy to potential energy
(3) Potential energy remains constant
(4) Kinetic energy remains constant

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

24. जोड्या जुळवा.

(I) किरणोत्सारी समस्थानिके	(II) उपयोग
(a) युरेनियम	(i) कर्करोगावरील उपचार
(b) कोबाल्ट	(ii) गॉयटर वरील उपचार
(c) आयोडिन	(iii) अष्मांचे वय
(d) कार्बन	(iv) अणुभट्टी

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(2)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)

Match the following

(I) Radioactive isotopes	(II) Applications
(a) Uranium	(i) Treatment of Cancer
(b) Cobalt	(ii) Treatment of Goitre
(c) Iodine	(iii) Age of fossils
(d) Carbon	(iv) Atomic Reactor

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(2)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)

---

25. खालीलपैकी कोणते वाक्य/कोणती वाक्ये **बरोबर** आहेत ?

(A) आदर्श इंधन म्हणजे जास्त उष्मांक

(B) आदर्श इंधन कमी तापमानास पेट घेते

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त वाक्य (A) बरोबर आहे. (2) फक्त वाक्य (B) बरोबर आहे.

(3) दोन्ही वाक्ये (A) व (B) बरोबर आहेत. (4) दोन्ही वाक्ये (A) व (B) बरोबर नाहीत.

Which of the following statements is/are **true** ?

(A) Ideal fuel should have a high calorific value.

(B) Ideal fuel should have low ignition temperature.

Answer options :

(1) Only statement (A) is true. (2) Only statement (B) is true.

(3) Both (A) and (B) are true. (4) Neither (A) nor (B) is true.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

26. ध्वनीलहरींच्या प्रसारणासाठी :

(1) निर्वात पोकळी आवश्यक आहे.

(2) माध्यम (भौतिक वस्तू किंवा पदार्थ) आवश्यक आहे.

(3) माध्यमातील कण ध्वनी स्त्रोतापासून ऐकणाऱ्यापर्यंत प्रवास करतात.

(4) वरीलपैकी काहीही नाही.

In case of propagation of sound waves :

(1) Vacuum is required.

(2) Medium (physical object/matter) is required.

(3) Particles of the medium travel from the source to the listener.

(4) None of the above.

---

27. खालीलपैकी कोणते वाक्य **बरोबर** आहे ?

(A) चुंबकीय क्षेत्र रेषा चुंबकाच्या ध्रुवाजवळ एकत्र येतात.

(B) चुंबकीय क्षेत्र रेषा दक्षिण ध्रुवाजवळ तयार होतात व उत्तर ध्रुवाजवळ संपतात.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त वाक्य (A) बरोबर आहे. (2) फक्त वाक्य (B) बरोबर आहे.

(3) दोन्ही वाक्ये (A) व (B) बरोबर आहेत. (4) दोन्ही वाक्ये (A) व (B) बरोबर नाहीत.

Which of the following statements is **true** ?

(A) Magnetic field lines come closer to one another near the poles of the magnet.

(B) Magnetic field lines originate from south pole and end at it's north pole.

Answer options :

(1) Only statement (A) is true (2) Only statement (B) is true

(3) Both (A) and (B) are true (4) Neither (A) nor (B) is true

---

28. खूप उंचावरून प्रवास करणाऱ्या अंतराळवीरास आकाश काळे दिसते, कारण :

(1) खूप उंचावर वातावरण नाही. (2) प्रकाशाचे विकिरण होत नाही.

(3) दोन्ही (1) व (2) सत्य आहेत. (4) वरीलपैकी काहीही नाही.

To an astronaut, at very high altitude the sky appears dark, because :

(1) There is no atmosphere at high altitude.

(2) Scattering of light does not take place.

(3) Both (1) and (2) are correct.

(4) None of the above.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

29. जोड्या लावा.

	यादी - I		यादी - II
(a)	नॅचरल गॅस	(i)	कोळसा
(b)	पेट्रोलियम गॅस	(ii)	ब्युटेन
(c)	फॉसील फ्युअल	(iii)	एनारोबिक डिग्रेडेशन
(d)	बायोगॅस	(iv)	मीथेन

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(i)	(iii)	(ii)
(2)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)
(3)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(4)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)

Match the following :

	List - I		List - II
(a)	Natural gas	(i)	Coal
(b)	Petroleum gas	(ii)	Butane
(c)	Fossil fuel	(iii)	Anaerobic degradation
(d)	Biogas	(iv)	Methane

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(i)	(iii)	(ii)
(2)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)
(3)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(4)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)

---

30. कोणत्या प्रक्रियेत, स्थायूरूप पदार्थाचे द्रवरूप पदार्थात रूपांतर न होता सरळ वायुरूप पदार्थात रूपांतर होते ?

(1) घनीकरण (2) द्रवीकरण (3) वाष्पीभवन (4) संप्लवन

What is the process in which, solid, on heating directly goes into gaseous state without going through liquid state known as ?

(1) Solidification (2) Liquidification (3) Evaporation (4) Sublimation

---

31. खालीलपैकी कोणत्या एका पदार्थाचा पेट्रोलिअमच्या शुद्धीकरणासाठी वापर केला जातो ?

(1) साबण (2) धुण्याचा सोडा

(3) ब्लीचिंग पावडर (विरंजक चूर्ण) (4) बेकिंग सोडा

Which of the following is used to refine petroleum ?

(1) Soap (2) Washing soda

(3) Bleaching powder (4) Baking soda

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

32. प्रकाश संश्लेषणाची क्रिया हिरव्या वनस्पतीमधील कोणत्या भागात होते ?

(1) पाने (2) हिरवी खोडे

(3) थोड्या प्रमाणात फुलांमध्ये (4) वरील सर्व

In which part of the green plants, the process of photosynthesis takes place ?

(1) Leaves (2) Green stems

(3) Flowers to a lesser extent (4) All of the above

---

33. खालीलपैकी कोणते वाक्य/कोणती वाक्ये **बरोबर** आहेत ?

(A) इलेक्ट्रॉनस्‌चा प्रवाह ऋण प्रभारीत ध्रुवाकडून धन प्रभारीत ध्रुवाकडे असतो.

(B) इलेक्ट्रॉनच्या प्रवाहाची दिशा विद्युत धारेच्या विरुद्ध असते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त वाक्य (A) बरोबर आहे.

(2) फक्त वाक्य (B) बरोबर आहे.

(3) दोन्ही वाक्ये (A) व (B) बरोबर आहेत.

(4) दोन्ही वाक्ये (A) व (B) बरोबर नाहीत.

Which of the following statements is/are **true** ?

(A) Flow of electrons is from negative terminal to positive terminal.

(B) Direction of flow of electrons is opposite to the direction of current.

Answer options :

(1) Only statement (A) is true.

(2) Only statement (B) is true.

(3) Both (A) and (B) are true.

(4) Neither (A) nor (B) is true.

---

34. मृगजळ पुढीलपैकी कोणत्या कारणामुळे दिसते ?

(1) प्रकाश किरणांचे संपूर्ण आंतरिक परावर्तन व वातावरणाचे वरच्या दिशेने वक्रीकरण/अपवर्तन

(2) प्रकाश किरणांचे संपूर्ण आंतरिक परावर्तन व वातावरणाचे खालच्या दिशेने वक्रीकरण/अपवर्तन

(3) प्रकाश किरणांचे जमीनीवरून परावर्तन

(4) प्रकाश किरणांचे जमीनीवरून वक्रीकरण/अपवर्तन

A mirage occurs due to :

(1) total internal reflection of light by atmospheric refraction upward.

(2) total internal reflection of light by atmospheric refraction downward.

(3) reflection of light from the ground.

(4) refraction of light from the ground.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

35. जोड्या लावा.

यादी - I (विद्युत उपकरण)		यादी - II (सामान्यतः पॉवर)	
(a)	रेडिओ संच	(i)	120 W
(b)	टी.व्ही. संच	(ii)	750 W
(c)	फ्रिज	(iii)	80 W
(d)	इलेक्ट्रिक प्रेस (इस्त्री)	(iv)	150 W

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(2)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(3)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(4)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)

Match the following :

List - I (Electrical appliances)		List - II (Usual power)	
(a)	Radio set	(i)	120 W
(b)	T.V. Set	(ii)	750 W
(c)	Refrigerator	(iii)	80 W
(d)	Electric Iron	(iv)	150 W

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(2)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(3)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(4)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)

---

36. वनस्पती तेलाचे क्षपण केले की, त्यापासून वनस्पती तूप मिळते. या अभिक्रियेत कोणते उत्प्रेरक कार्य करते ?

(1) मँगनिज आक्साइड (2) रेनी निकेल

(3) कोबाल्ट (4) झिंक

Hydrogenated Oil (vanaspati ghee) is obtained by reducing vegetable oil. What is used as a catalyst in this reaction ?

(1) Manganese oxide (2) Raney nickel

(3) Cobalt (4) Zinc

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

37. खालीलपैकी कोणते वाक्य **बरोबर** आहे ?

(A) कमी विद्युतरोधासाठी कमी लांबीची, जाड तार वापरतात.

(B) जास्त विद्युतरोधासाठी कमी लांबीची, बारीक (thin) तार वापरतात.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त वाक्य (A) बरोबर आहे. (2) फक्त वाक्य (B) बरोबर आहे.

(3) दोन्ही वाक्ये (A) व (B) बरोबर आहेत. (4) दोन्ही वाक्ये (A) व (B) बरोबर नाहीत.

Which of the following statements is **true** ?

(A) Short length of a thick wire is used for getting low resistance.

(B) Short length of a thin wire is used for getting high resistance

Answer options :

(1) Only statement (A) is true (2) Only statement (B) is true

(3) Both (A) and (B) are true (4) Neither (A) nor (B) is true

---

38. खालीलपैकी कोणते वाक्य/कोणती वाक्ये **बरोबर** आहेत ?

(A) जास्त वास येणारे द्रव इथाईल मेरकाप्टन एल पी जी मध्ये मिसळण्यात येते.

(B) तो गॅस गळती शोधतो.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त वाक्य (A) बरोबर आहे. (2) फक्त वाक्य (B) बरोबर आहे.

(3) दोन्ही वाक्ये (A) व (B) बरोबर आहेत. (4) दोन्ही वाक्ये (A) व (B) बरोबर नाहीत.

Which of the following statements is/are **true** ?

(A) A strong smelling substance Ethyl mercaptan is added to LPG.

(B) It helps to detect the gas leakage.

Answer options :

(1) Only statement (A) is true. (2) Only statement (B) is true.

(3) Both (A) and (B) are true. (4) Neither (A) nor (B) are true.

---

39. पुढीलपैकी कोणत्या कारणामुळे ध्वनी निर्मिती होते ?

(1) माध्यमातील कणांच्या कंपनामुळे.

(2) माध्यमातील कणांच्या घर्षणामुळे.

(3) माध्यमातील कणांच्या सरळ रेषेतील गतीमुळे.

(4) माध्यमातील कणांच्या परिवलन गतीमुळे.

What results into production of sound ?

(1) Vibrations of the particles of the medium.

(2) Friction of the particles of the medium.

(3) Translational motion of the particles of the medium.

(4) Rotational motion of the particles of the medium.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

40. कोणता विषाणु तोंडाद्वारे प्रवेश करून चेतासंस्थेवर परिणाम करतो ?

(1) हिपटायटस व्हायरस (2) पोलीओ व्हायरस

(3) एच आय व्ही व्हायरस (4) अँन्टीव्हायरस

Which of the following viruses enters through the mouth and affects the nervous system ?

(1) Hepatitus virus (2) Polio virus (3) HIV-Virus (4) Anti virus

---

41. पुढील दोन विधानांचा विचार करा.

(a) पुर्वी किमान काही ठिकाणी मातृसत्ताक पद्धती होती व स्त्रिया श्रेष्ठ समजल्या जायच्या परंतु नंतर जसा मानवी समाजाचा विकास झाला तसा या परिस्थितीत फरक पडला.

(b) कामाच्या वाटणीची संकल्पना त्यास कारणीभूत आहे.

आता सांगा की -

(1) प्रथम विधान बरोबर परंतु दुसरे प्रथम विधानाकरता कारण नाही.

(2) प्रथम विधान बरोबर व दुसरे प्रथम विधानाकरता कारण आहे.

(3) प्रथम विधान अयोग्य त्यामुळे दुसऱ्याबाबत प्रथमच्या कारणाचा प्रश्न उद्‌भवत नाही.

(4) प्रथम अथवा द्वितीय कोणतेही विधान बरोबर नाही.

Consider the following two statements :

(a) Earlier matriarchal system existed atleast in some areas and women were superior to men, however this position changed with the progress of human civilization.

(b) The concept of division of labour is responsible therefor.

Now state whether :

(1) The first statement is correct but the second statement is not the cause of the first.

(2) The first statement is correct and the second gives its cause.

(3) The first statement itself is incorrect therefore the question of the second being a cause does not arise.

(4) Neither the first nor the second statement is correct.

---

42. ज्योतिबा फुले यांना 'महात्मा' ही पदवी _____ यांनी दिली.

(1) मुंबईचे नागरिक (2) ब्रिटिश सरकार

(3) पुणेकर जनता (4) सातारकर जनता

Jyotiba Phule was honoured with 'Mahatma' by _____.

(1) Citizens of Mumbai (2) British Government

(3) Citizens of Pune (4) Citizens of Satara

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

43. 'हॅम्लेट' या नाटकाचे 'विकार विलासित' या नावाने मराठी भाषांतर कोणी केले ?

(1) वि.दा. सावरकर (2) गोपाळ गणेश आगरकर

(3) महर्षी धोंडो केशव कर्वे (4) विष्णुशास्त्री पंडित

Who has translated the play 'Hamlet' into Marathi as 'Vikar Vilasit' ?

(1) V.D. Savarkar (2) Gopal Ganesh Agarkar

(3) Maharshi Dhondo Keshav Karve (4) Vishnushastri Pandit

---

44. 'मानवजातीसाठी एक धर्म, एक जात, एक ईश्वर' ही घोषणा कोणी दिली ?

(1) सहदरन अय्यपन (2) नारायण गुरू

(3) हृदयनाथ कुंजरू (4) टी.एम. नायर

Who gave the call of 'one religion, one caste, one God for mankind ?

(1) Sahadaran Ayyapan (2) Narayan Guru

(3) Hridaynath Kunjaru (4) T.M. Nair

---

45. बंगाली साहित्यातील 'नील दर्पण' ही रचना कोणत्या साहित्य प्रकारात मोडते ?

(1) कथा (2) कादंबरी (3) काव्य (4) नाटक

To which form of literature does 'Neel Darpan' in Bengali literature belong ?

(1) Story (2) Novel (3) Poetry (4) Play

---

46. श्री नारायण एम. लोखंडे-मजूर चळवळीचे जनक यांच्या बाबत पुढील कोणते विधान चुकीचे आहे ?

(1) त्यांनी प्रथम मजूर संघटना-बॉम्बे मिल हँडस् असोशिएशन स्थापन केली.

(2) त्यांना त्यांच्या हिंदू-मुस्लिम दंग्यांच्या वेळी केलेल्या सलोख्याच्या कामाबाबत राव बहादूर हा किताब बहाल करण्यात आला.

(3) त्यांना "जस्टीस ऑफ पीस" हा पुरस्कार देण्यात आला.

(4) वरील एकही नाही.

Which of the following statements is incorrect about N.M. Lokhande-the father of labour movement ?

(1) He established the first labour union called Bombay Mill Hands Association.

(2) He was awarded the title of 'Rao Bahadur' for his work during Hindu-Muslim riots.

(3) He was awarded with 'Justice of Peace' by the government.

(4) None of the above.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

47. क्रांतीकारकांच्या कार्यक्रमात पुढीलपैकी कशाचा सहभाग नव्हता ?

(1) भारतात शस्त्रास्त्रे तयार करणे. नसल्यास बाहेरून आयात करणे.

(2) श्रीमंतांकडून कोणत्याही मार्गानी पैसे काढणे .

(3) रेल्वे लाईनस् व इतर यातायात साधनांवर हल्ला बोलणे जेणेकरून ब्रिटिश साम्राज्य अडचणीत येईल; की

(4) वरील सर्वाचा त्या कार्यक्रमात सहभाग होता.

What did not form a part of the programme of the revolutionaries ?

(1) To make weapons in India. If not available then to get them from abroad.

(2) To get money from the rich by adopting any method.

(3) To destroy railway lines and other communication so as to cripple the British; or administration.

(4) All the above formed a part of their programme.

---

48. बापूजी अणे यांनी पुसदमध्ये 10 जुलै 1930 रोजी इंग्रजांविरूद्ध विरोध दर्शविण्यास काय केले ?

(1) त्यांनी मीठ तयार केले व सविनय कायदेभंग चळवळीत सहभागी झाले.

(2) त्यांनी मिठाची पाकीटे विकण्यासाठी सभा घेतल्या.

(3) त्यांनी राखीव जंगलातून गवत कापून जंगल कायदा मोडला.

(4) त्यांनी पाश्चात्य कपडे गोळा करून त्यांना आग लावली.

What did Bapuji Ane do in Pusad on 10th July 1930 to protest against the British ?

(1) He made salt and joined civil disobedience movement.

(2) He held public meetings to auction salt packets.

(3) He broke jungle laws by cutting grass from the reserved forest.

(4) He collected foreign clothes and put them on fire.

---

49. ''जन्मठेपेपेक्षा फासावर जाणे मला अधिक आवडेल. माझ्या मायभूमीस स्वतंत्र करण्यासाठी मला पुनर्जन्म मिळावा अशी माझी इच्छा आहे. माझ्या देशाला स्वातंत्र्य मिळेपर्यंत प्रत्येक पुनर्जन्मी स्वातंत्र्यासाठी फाशी जाण्यासारखा दुसरा आनंद नाही''-हे उद्‌गार कोणाचे ?

(1) भगतसिंग (2) राजगुरु

(3) कर्तारसिंग (4) स्वातंत्र्यवीर सावरकर

"I would like to be hanged till death than be imprisoned for life. I wish to reborn for the freedom of my motherland. And every time would I like to be hanged till the liberation of my Motherland."- Who said it ?

(1) Bhagat Singh (2) Rajguru

(3) Kartar Singh (4) Swatantryavir Sawarkar

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

50. भारतीय मजुरांचो प्रातिनिधिक संघटना म्हणून आंतर्राष्ट्रीय मजुर संघटनेने कोणत्या संघटनेला मान्यता दिली ?
(1) भारतीय राष्ट्रीय ट्रेड युनियन काँग्रेस
(2) अखिल भारतीय लाल ट्रेड युनियन काँग्रेस
(3) अखिल भारतीय ट्रेड युनियन काँग्रेस
(4) अखिल भारतीय किसान सभा

International Labour Union recognised which Labour Union as a representative of Indian labourers ?
(1) Indian National Trade Union Congress
(2) All India Red Trade Union Congress
(3) All India Trade Union Congress
(4) All India Kisan Sabha

---

51. सशस्त्र क्रांतीकारकांच्या व त्यांच्या कारवायांच्या क्षेत्राच्या जोड्या लावा -

(a)	श्रीधर परांजपे	(i)	हैदराबाद
(b)	डॉ.सिद्धनाथ काणे	(ii)	अमरावती
(c)	दादासाहेब खापर्डे	(iii)	यवतमाळ
(d)	नरहरिपंत घारपुरे	(iv)	वर्धा, नागपूर

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(4)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)

Match the armed revolutionaries with their areas of operations :

(a)	Shridhar Paranjpe	(i)	Hyderabad
(b)	Dr. Siddhanath Kane	(ii)	Amravati
(c)	Dadasaheb Khaparde	(iii)	Yavatmal
(d)	Narharipant Gharpure	(iv)	Wardha, Nagpur

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(4)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)

---

52. शिवराम जनाबा कांबळे ज्यांनी सोमवंशीय हितवर्धक सभा 1910 मध्ये आयोजित केली, त्यांच्यावर कोणाचा प्रभाव होता ?
(1) जी.बी. वालंगकर (2) ज्योतिबा फुले
(3) वरील दोघांचाही. (4) वरील कोणाचाही नाही.

Shivram Janaba Kamble who organised Somavanshiya Hitavardhak Conference in 1910 was influenced by :
(1) G.B. Walangkar (2) Jyotiba Phule
(3) Both the above. (4) Neither of the two.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

53. खालीलपैकी कोणते विधान **चुकीचे** आहे ?

(1) सातारा जिल्ह्यात नाना पाटील यांनी पत्री सरकार-समांतर सरकार सुरू केले.

(2) यशवंतराव चव्हाण यांनी चळवळीत भाग घेतला.

(3) प्रभात फेऱ्या व लष्करी कारवाया आयोजित केल्या.

(4) वरील एकही नाही.

Which of the following statements is **incorrect** ?

(1) In Satara district Nana Patil formed "Patri Sarkar" - a parallel government.

(2) Yashwantrao Chavan contributed to the movement.

(3) They organised Prabhat Pheris and carried out militant activities.

(4) None of the above.

---

54. जहाल काळात 'केसरी' व 'मराठा' जनजागृतीत आघाडीवर होते. टिळक व आगरकर त्यांच्याशी कसे संबंधित होते ?

(1) त्यांनी 'केसरी' इंग्रजीत व 'मराठा' मराठीत 1881 मध्ये सुरू केले.

(2) आगरकरांनी मराठाचे तर टिळकांनी केसरीचे संपादन केले.

(3) वरील दोन्ही विधाने बरोबर आहेत.

(4) वरील एकही विधान बरोबर नाही.

During the Extremist period 'Kesari' and 'Maratha' were in the forefront in creating social awakening. How were Tilak and Agarkar associated with the two ?

(1) They started 'Kesari' in English and Maratha in Marathi in 1881.

(2) Agarkar edited Maratha and Tilak edited Kesari.

(3) Both the above statements are correct.

(4) Neither of the above statements is correct.

---

55. कोळींच्या संघर्षाबाबत कोणते विधान अयोग्य ठरेल ?

(1) कोळींनी तीन टप्प्यात उठाव केला 1824, 1839 व सुमारे 1845 मध्ये.

(2) कोळी, साधे कोळी व डोंगरी कोळी तसेच सोन कोळी व महादेव कोळी इत्यादींमध्ये विभागले होते.

(3) इंग्रज कोळींचे उठाव आटोक्यात आणू शकले नाहीत.

(4) वरील एकही नाही.

Which statement would be incorrect about the Kolis and their revolts ?

(1) The Kolis revolted against the British in 3 (three) phases in 1824, 1839 and around 1845.

(2) Kolis were divided between Sadhe Koli and Dongari Koli and between Son Koli, Mahadev Koli etc.

(3) The British could not control the revolt of Kolis.

(4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

56. वासुदेव बळवंत फडकेबाबत काय खरे नाही ?
(1) त्यांनी स्वत:ची ओळख लपविण्यासाठी दाढी राखली होती व साधूच्या वेषात लोकांत जनजागृती केली.
(2) कौटुम्बिक आर्थिक परिस्थितीमुळे ते इंग्रजी शिक्षण पूर्ण करू शकले नाही व प्रथमत: त्यांनी लष्करात नोकरी केली व तद्नंतर रेल्वेत.
(3) सुरुवातीस रामोशांची त्यांना मदत होती परंतु नंतर रामोश्यांनी त्यांची साथ सोडली.
(4) वरीलपैकी एकही नाही.
What is not true of Vasudev Balwant Phadke ?
(1) He sported a beard to hide his identity and disguised as an ascetic created consciousness among the people.
(2) He could not complete English education due to financial condition of his family and he first worked in the military department and there after in Railways.
(3) He initially worked with Ramoshis who later deserted him.
(4) None of the above.

57. उमाजी नाईकांना अटक करण्याचे इंग्रजांचे प्रयत्न का फसले ?
(1) उमाजींना शासनाच्या सर्व हालचालींची माहिती मिळत होती.
(2) शेतकरी व गावकरी त्यांना उद्युक्त व मदत करीत होते.
(3) वरील दोन्ही विधाने बरोबर.
(4) वरील कोणतेही बरोबर नाही.
Why did the British Government fail in arresting Umaji Naik ?
(1) Umaji got all the information about government activities.
(2) He got stimulation and support from peasants and villagers.
(3) Both the above are correct.
(4) Neither (1) nor (2) is correct.

58. 'गावचा विकास कसा साधावा' हे लोकांना समजावून देण्यासाठी 'ग्रामगीता' हा ग्रंथ कोणी लिहिला ?
(1) संत तुकाराम (2) संत एकनाथ
(3) राष्ट्र संत तुकडोजी महाराज (4) संत नामदेव
Who wrote the book 'Gramgita' to teach the people, 'how to develop a village' ?
(1) Sant Tukaram (2) Sant Eknath
(3) Rashtra Sant Tukdoji Maharaj (4) Sant Namdev

59. संथाळांचा राग शांत करण्यासाठी ब्रिटिश सरकारने कोणता स्वतंत्र जिल्हा निर्माण केला ?
(1) संथाळ प्रदेश (2) संथाळ प्रांत
(3) संथाळ इलाखा (4) संथाळ परगना
Which separate district was created by the British Government to pacify Santhal ?
(1) Santhal Pradesh (2) Santhal Prant
(3) Santhal Ilakha (4) Santhal Paragana

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

60. बाळ गंगाधर टिळक यांनी डॉ. ॲनी बेझंट यांच्याबरोबर स्थापन केलेल्या होमरूल लीग बाबत काय खरे नाही ?
(1) तिचा उद्देश राष्ट्रीय संघटना वाढविण्याचा आणि त्यांना सशक्त करण्याचा होता.
(2) ब्रिटिशांनी तिला दडपण्याचे ठरविले. वर्तमान पत्रांची मुस्कटदाबी केली.
(3) मवाळांनी व मुस्लीम लीग पुढाऱ्यांनीही तिच्या कार्यक्रमात भाग घेतला.
(4) वरील एकही नाही.
What is not true of the Home Rule League established by Bal Gangadhar Tilak along with Dr. Annie Beasant ?
(1) It aimed at widening the scope of national organisations and also empower them.
(2) The British decided to suppress it. Press was subdued.
(3) The Moderates and Muslim League leaders also attended its activities.
(4) None of the above.

---

61. सन 1927 मध्ये डॉ. बी.आर. आंबेडकरांनी सुरु केलेले 'बहिष्कृत भारत' हे काय होते ?
(1) मासिक (2) दैनिक (3) साप्ताहिक (4) पाक्षिक
What was 'Bahishkrut Bharat' which was started by Dr. B.R. Ambedkar in 1927 ?
(1) Monthly (2) Daily (3) Weekly (4) Fortnightly

---

62. 1857 च्या उठावाचा एक सामाजिक परिणाम कोणता ?
(1) लष्करी व्यवस्थेत बदल झाला.
(2) ईस्ट इंडिया कंपनी सरकारचे राज्य संपुष्टात आले.
(3) नवे उद्योगधंदे व व्यापार पद्धतीत वाढ
(4) हिंदु-मुस्लिम ऐक्याला तडा गेला.
What is one of the social effects of 1857 revolt ?
(1) Change in military organisation
(2) Rule of East India Company came to an end
(3) Growth in new Industries and commerce
(4) Rift in Hindu-Muslim Unity

---

63. भारतीय क्रान्तीकारकांना जपानकडून काय मिळाले ?
(1) प्रेरणा व बॉम्ब बनविण्याची प्रक्रिया.
(2) आर्थिक मदत व शस्त्रास्त्र रसद.
(3) वरील दोन्ही.
(4) वरील एकही नाही.
What did the Indian revolutionaries get from Japan ?
(1) Inspiration and technique of bomb making.
(2) Monetary help and arms supply.
(3) Both the above.
(4) None of the above.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

64. सर सय्यद अहमद खान यांनी _____.
(1) काँग्रेसला विरोध केला.
(2) लोकशाही शासन पद्धतीस विरोध दर्शविला.
(3) पाश्चात्य शिक्षणास प्रोत्साहन दिले.
(4) वरील सर्व पर्याय बरोबर आहेत.
Sir Syed Ahmed Khan _____.
(1) Opposed the Congress.
(2) Opposed the democratic government system.
(3) Encouraged the western education.
(4) All the above options are correct.

---

65. राजा राममोहन रॉय यांनी सती पद्धती विरुद्ध जो लढा दिला, त्याबद्दल ''मानवतावादी आणि मानवजातीचा सेवक'' अशी प्रशंसा कोणी केली ?
(1) एम.के.गांधी (2) बी.जी. टिळक (3) लॉर्ड रिपन (4) बेन्थॅम
Who appreciated Raja Rammohan Roy as "humanist and the reformer of human being", because of his struggle against Sati ?
(1) M.K. Gandhi (2) B.G. Tilak (3) Lord Ripon (4) Bentham

---

66. इंग्रजांनी नेहरू रिपोर्टकडे दुर्लक्ष का केले ?
(1) कारण मुस्लीम लीगने त्या अहवालास विरोध केला.
(2) गांधीजी त्या अहवालाशी सहमत नव्हते.
(3) काही काँग्रेस पुढारी अहवालाच्या बाजूने नव्हते.
(4) इंग्रजांच्या मते तो अधिक पुरोगामी होता.
Why did the British neglect the Nehru Report ?
(1) As the Muslim League opposed it.
(2) Gandhiji was not in agreement with it.
(3) Some of the congressmen were not in favour of it.
(4) The British thought that it was too progressive.

---

67. सन 1930 साली नाशिक येथील काळाराम मंदिरात अस्पृश्यांना प्रवेश देण्यासाठी कोणी सत्याग्रह केला ?
(1) सावित्रीबाई फुले (2) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
(3) महात्मा फुले (4) महात्मा गांधी
Who did the Satyagraha in 1930 at Nashik to allow the untouchables, an entry in the Kalaram Temple ?
(1) Savitribai Phule (2) Dr. Babasaheb Ambedkar
(3) Mahatma Phule (4) Mahatma Gandhi

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

68. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर हे कोणत्या गोलमेज परिषदेत उपस्थित होते ?

(A) पहिली गोलमेज परिषद

(B) दुसरी गोलमेज परिषद

(C) तिसरी गोलमेज परिषद

पर्यायी उत्तरे :

(1) (A) फक्त (2) (A) आणि (B) फक्त

(3) (B) आणि (C) फक्त (4) (A), (B), (C)

Dr. Babasaheb Ambedkar had attended which Round Table Conference ?

(A) First Round Table Conference

(B) Second Round Table Conference

(C) Third Round Table Conference

Answer options :

(1) (A) only (2) (A) and (B) only

(3) (B) and (C) only (4) (A), (B), (C)

---

69. फर्ग्युसन कॉलेजचे प्राचार्य म्हणून कोणी काम केले ?

(1) लोकमान्य टिळक (2) गोपाळ गणेश आगरकर

(3) गोपाळ कृष्ण गोखले (4) विष्णुशास्त्री चिपळूणकर

Who has worked as a Principal of Fergusson College ?

(1) Lokmanya Tilak (2) Gopal Ganesh Agarkar

(3) Gopal Krishna Gokhale (4) Vishnushastri Chiplunkar

---

70. गोरखपूर जिल्ह्यातील चौरी चौरा घटनेत 22 पोलीस मरण पावल्यावर काय झाले नाही ?

(1) गांधीजींना धक्का बसला. त्यांनी चळवळ थांबविली.

(2) आम जनता व काँग्रेस पुढाऱ्यांना गांधीजींच्या निर्णयाचा राग आला.

(3) इंग्रजांनी गांधीजींना शासन विरोधी कारवायास्तव अटक केली.

(4) वरीलपैकी एकही नाही.

What did the Chauri Chaura incident in Gorakhpur district in which 22 policemen died not result into ?

(1) Gandhiji was shocked. He called off the movement.

(2) The commoners and even the congress leaders were angry of the Gandhijis ; decision.

(3) The British arrested Gandhiji for anti government activities.

(4) None of the above.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

71. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांबाबत पुढील 3 विधानांचा विचार करा.

(a) दलितांच्या राजकीय हक्कांसाठी त्यांनी सन 1936 मध्ये स्वतंत्र मजूर पक्षाची स्थापना केली.

(b) त्यांनी म्हंटले होते "जरी मी जन्माने हिंदू असलो तरी मरताना हिंदू राहणार नाही".

(c) ते त्याच वर्षी निवर्तले ज्या वर्षी त्यांनी बुद्ध धर्म स्वीकारला.

वरील कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

(1) (a) आणि (b) (2) (b) आणि (c) (3) (a) आणि (c) (4) (a), (b) आणि (c)

Consider the following three statements about Dr. Babasaheb Ambedkar :

(a) He formed Independent Labour Party in 1936 for the political rights of Dalits.

(b) He said "though he was a born Hindu he will not die a Hindu".

(c) He died in the same year in which he embraced Buddhism.

Which of the above statements are correct ?

(1) (a) and (b) (2) (b) and (c) (3) (a) and (c) (4) (a), (b) and (c)

---

72. खालील दोन विधानांचा विचार करा.

(a) सेवाग्राम आश्रमचे प्रोफेसर भनसाली दि. 1 नोव्हेम्बर 1942 रोजी दिल्लीला गेले व बापूजी अणेंना भेटले.

(b) त्यांना चिमूर येथे अत्याचार झालेल्या स्त्रियांकरता न्याय हवा होता.

आता सांगा की -

(1) दोन्ही विधाने खरी आहेत व (b) हे (a) चे कारण आहे.

(2) दोन्ही विधाने खरी आहेत परंतु (b) हे (a) चे कारण नाही.

(3) विधान (a) बरोबर आहे परंतु (b) नाही.

(4) दोन्हीतील कोणतेच विधान बरोबर नाही.

Consider the following two statements :

(a) Prof Bhansali from Sevagram Ashram went to Delhi and met Bapuji Ane on 1st November 1942.

(b) He wanted justice for female victims of Chimur.

Now state whether :

(1) Both the statements are true and (b) is the cause for (a).

(2) Both the statements are true but (b) is not the cause for (a).

(3) Statement (a) is correct but not (b).

(4) Neither the statement (a) is correct nor (b).

---

73. सन 1858 च्या राणीच्या जाहीरनाम्यानुसार कोणत्या धोरणाचा अंत करण्यात आला ?

(1) विस्तारवादी (2) साम्राज्यवादी (3) वसाहतवादी (4) दहशतवादी

Which policy was discarded by the Queen's manifesto in 1858 ?

(1) Expansionist (2) Imperialist (3) Colonialist (4) Terrorist

---

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

74. पुणे, ठाणे, धारवाड व मुंबई येथे पसरलेला दारूबंदी कार्यक्रम का आवरता घेण्यात आला ?
(1) कारण त्या कार्यक्रमात गांधीजी आणि काँग्रेसचा सहभाग नव्हता.
(2) कारण त्यात भारतीय मुसलमान सहभागी झाले नाहीत.
(3) कारण गांधीजींना तुरूंगात टाकण्यात आले.
(4) कारण आकारलेला दंड अधिक होता.
Why was the liquor Prohibition Programme launched in Pune, Thane, Dharwad and Mumbai called off ?
(1) As it was not supported by Gandhiji and the congress.
(2) As it was not supported by Indian Muslims.
(3) As Gandhiji was put behind bars.
(4) As the fines imposed were heavy.

---

75. खालील दोन विधाने पहा.
(a) फॅक्टरी ॲक्ट 1881 हा तसा कडक होता.
(b) फॅक्टरी ॲक्टस् 1881, 1892 व 1948 हे त्या घटकांना लागू केले गेले ज्यात कामगारांची संख्या उत्तरोत्तर कमी होत गेली.
पर्यायी उत्तरे :
(1) दोन्ही विधाने बरोबर आहेत. (2) एकही विधान बरोबर नाही.
(3) विधान (a) बरोबर आहे (b) नाही. (4) विधान (b) बरोबर आहे (a) नाही.
Consider the following two statements :
(a) The Factory Act 1881 was rather strict.
(b) The Factory Act 1881, 1892 and 1948 were made applicable to units employing less and less workers progressively
Answer options :
(1) Both the statements are correct. (2) Neither of the statements is correct.
(3) Statement (a) is correct (b) is not. (4) Statement (b) is correct (a) is not.

---

76. भारतीय राष्ट्रीय चळवळीतील मवाळ काळाबाबत आपण काय म्हणाल ?
(1) मवाळांच्या आवेदनांबाबत ब्रिटिशांची थोडेसे द्यावयाचे व बहुतांशी नाकारावयाचे अशी नीती होती.
(2) मवाळांच्या मते ब्रिटिशांची उच्च पदी नेमणूक राजकीयदृष्ट्या, आर्थिकदृष्ट्या व नीतीमत्तेच्या दृष्टीकोणातून अयोग्य होती.
(3) ब्रिटिशांनी मवाळांकडे दुर्लक्ष केले कारण मवाळांना जनआधार नव्हता.
(4) वरील एकही विधान अयोग्य नाही.
What would you say of the Moderate Period of the Indian National Movement ?
(1) Regarding the petitions of the Moderates the British policy was to give little and deny most.
(2) The Moderates thought that it was politically, economically and morally incorrect to appoint British on high posts.
(3) The British neglected them as they did not have the support of the people.
(4) None of the above statements is incorrect.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

77. एम.डी. कर्वे यांना मुंबई विद्यापीठाने कोणती सन्मानदर्शक पदवी बहाल केली ?

(1) एल.एल.बी. (2) एल.एल.डी. (3) डी.लिट. (4) पिएच.डी.

Which degree was awarded to M.D. Karve by the Mumbai University ?

(1) L.L.B. (2) L.L.D. (3) D.Lit (4) Ph.D.

---

78. उमाजी नाईकला पकडण्याचे इंग्रजांचे कोणते उपाय निरर्थक ठरले ?

(1) त्यांना पकडण्यास जाहीर केलेले रु. 100, रु. 1200 रु. 5000 चे बक्षीस !

(2) त्यांना मदत करणाऱ्यास जाहीर केलेली देहदंडाची शिक्षा !

(3) विविध संवेदनशील क्षेत्रात उभे केलेले नाक्यांचे जाळे !

(4) वरील सर्व.

Which attempts of the British proved a failure in arresting Umaji Naik ?

(1) A prize of Rs. 100 / Rs. 1200 / Rs. 5000 announced to assist in arresting him.

(2) A threat that if anybody is found assisting him would be executed.

(3) The checkposts set up at various sensitive areas.

(4) All the above.

---

79. आदिवासी चळवळीच्या संदर्भात पुढील कोणते विधान **अयोग्य** आहे ?

(1) शामराव व गोदावरी परुळेकर यांनी वारळींच्या उन्नतीसाठी बरेच परीश्रम घेतले.

(2) बाळासाहेब खेर यांनी आपले कार्य हिंदू सेवा समाजाची स्थापना करून सुरू केले.

(3) ताराबाई मोडक यांनी ठाणे जिल्ह्यात कोसबाड येथे काम केले.

(4) अनुताई वाघ यांनी ताराबाई मोडक यांच्याकडून प्रेरणा घेतली.

Which of the following statements is incorrect in respect of the Adivasi Movement ?

(1) Shamrao and Godavari Parulekar worked hard for the upliftment of Warlis.

(2) Balasaheb Kher started his work by founding Hindu Seva Samaj.

(3) Tarabai Modak worked at Kosbad in Thane district.

(4) Anutai Wagh took inspiration from Tarabai Modak.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

80. जोड्या लावा.

(a)	पहिली कापड गिरणी	(i)	1911
(b)	पहिली ताग गिरणी	(ii)	1853
(c)	पहिला लोखंड कारखाना	(iii)	1855
(d)	पहिला रेल्वे मार्ग	(iv)	1854

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(3)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)
(4)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)

Match the pairs :

(a)	First Cotton textile mill	(i)	1911
(b)	First Jute factory	(ii)	1853
(c)	First Iron Industry	(iii)	1855
(d)	First railway track	(iv)	1854

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(3)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)
(4)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)

---

81. जोड्या लावा.

	यादी - I (राष्ट्रीय महामार्ग)		**यादी - II (महामार्ग क्रमांक)**
(a)	मुंबई-आग्रा	(i)	NH - 4
(b)	मुंबई-पुणे-बेंगलोर	(ii)	NH - 17
(c)	पुणे-नासिक रोड	(iii)	NH - 3
(d)	मुंबई-कोकण-गोवा	(iv)	NH - 50

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(2)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(3)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(4)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)

Match the following :

	List - I (National Highway)		**List - II (Highway No.)**
(a)	Mumbai - Agra	(i)	NH-4
(b)	Mumbai-Pune-Bangalore	(ii)	NH-17
(c)	Pune-Nashik Road	(iii)	NH-3
(d)	Mumbai - Kokan - Goa	(iv)	NH-50

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(2)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(3)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(4)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

82. मुंबईतील खालीलपैकी कोणत्या उपनगराला 'गॅस चेंबर' असे म्हटले जाते ?

(1) दादर (2) चेंबूर (3) भायखळा (4) परेल

Which of the following sub-urban areas of Mumbai is called as a gas chamber ?

(1) Dadar (2) Chembur (3) Byculla (4) Parel

---

83. जोड्या लावा.

	यादी - I (पिके)		यादी - II (प्रमुख सुधारित जाती)
(a)	गहू	(i)	सुवर्णा
(b)	ज्वारी	(ii)	बन्सी
(c)	तांदूळ	(iii)	लक्ष्मी
(d)	कापूस	(iv)	चिनोर

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(3)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(4)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)

Match the following :

	List - I (Crops)		List-II (main hybrid varieties)
(a)	Wheat	(i)	Suvarna
(b)	Jawar	(ii)	Bansi
(c)	Rice	(iii)	Laxmi
(d)	Cotton	(iv)	Chinor

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(3)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(4)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)

---

84. कोणता त्रिभूजप्रदेश हरित त्रिभूजप्रदेश म्हणून ओळखला जातो ?

(1) महानदी त्रिभूजप्रदेश (2) गोदावरी त्रिभूजप्रदेश

(3) कृष्णा त्रिभूजप्रदेश (4) गंगा-ब्रह्मपुत्रा त्रिभूजप्रदेश

Which delta is known as the Green Delta ?

(1) Mahanadi Delta (2) Godavari Delta

(3) Krishna Delta (4) Ganga-Brahmaputra Delta

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

85. पहाटे 3.00 वाजता लंडन येथून प्रसारीत होणारी बातमी अलाहाबाद (82° 30' पूर्व रेखावृत्त) येथे किती वाजता ऐकायला येईल ?

(1) रात्री 8.30 वाजता (2) सकाळी 9.30 वाजता

(3) सकाळी 7.30 वाजता (4) सकाळी 8.30 वाजता

If the news is broadcast from London at 3.00 AM, at what time will it be heard at Allahabad (82° 30' East longitude) ?

(1) 8.30 PM (2) 9.30 AM (3) 7.30 AM (4) 8.30 AM

---

86. जोड्या लावा.

	ठिकाण		ऐतिहासिक वैशिष्ट्ये
(a)	पैठण	(i)	'सिल्हारा' राजघराण्याची राजधानी
(b)	कल्याण	(ii)	शालिवाहन राजाची राजधानी
(c)	अचलपूर	(iii)	11 व्या शतकात चालुक्यांची राजधानी
(d)	कोल्हापूर	(iv)	राष्ट्रकुटांची राजधानी

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)
(2)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)

Match the following :

	Place		Historical Significance
(a)	Paithan	(i)	Capital of 'Silhara' Kings
(b)	Kalyan	(ii)	Capital of 'Shalivahan' Kings
(c)	Achalpur	(iii)	Capital of Chalukyas in 11th century
(d)	Kolhapur	(iv)	Capital of Rashtrakutas

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)
(2)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)

---

87. कापसाचे दर हेक्टरी उत्पादन सर्वात जास्त असलेला जिल्हा कोणता ?

(1) यवतमाळ (2) अमरावती (3) पुणे (4) जळगाव

Which is the district known for the highest per hectare production of cotton ?

(1) Yeotmal (2) Amravati (3) Pune (4) Jalgaon

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

88. नर्मदा व महानदीमध्ये खालीलपैकी कोणत्या रांगा जलविभाजक आहे ?
(1) सातपुडा-महादेव (2) सातपुडा-मैकल (3) फक्त मैकल (4) फक्त महादेव
Which of the following ranges, form a water divide between Narmada and Mahanadi ?
(1) Satpuda and Mahadev (2) Satpuda and Maikal
(3) Only Maikal (4) Only Mahadev

89. प्राचीन ग्रंथामध्ये मुशक, आळूक, कुपक अशी नावे असलेला खालीलपैकी कोणता प्रदेश आहे ?
(1) कोकण (2) खानदेश (3) विदर्भ (4) मराठवाडा
In ancient literature which of the following regions is named as Mushak, Aaluk, Kupak ?
(1) Konkan (2) Khandesh (3) Vidarbha (4) Marathwada

90. आशियातील सर्वात मोठे कृषी विश्वविद्यालय कोठे आहे ?
(1) हिस्सार (2) पुणे (3) राहूरी (4) दापोली
Where is the Asia's biggest Agricultural University located ?
(1) Hissar (2) Pune (3) Rahuri (4) Dapoli

91. उत्तरेकडून दक्षिणेकडे खालीलपैकी कोणत्या नद्यांच्या खोऱ्यांचा क्रम **बरोबर** आहे ?
(1) तापी, गोदावरी, सीना, भिमा, कृष्णा (2) तापी, गोदावरी, सीना, कृष्णा, भिमा
(3) भिमा, गोदावरी, तापी, कृष्णा, सीना (4) तापी, सीना, गोदावरी, कृष्णा, भिमा
From North to South, which of the following sequences of river basins is **correct** ?
(1) Tapi, Godavari, Sina, Bhima, Krishna
(2) Tapi, Godavari, Sina, Krishna, Bhima
(3) Bhima, Godavari, Tapi, Krishna, Sina
(4) Tapi, Sina, Godavari, Krishna, Bhima

92. पुढील वाक्य योग्यरित्या पूर्ण करावे.
गोंडवाना हा एक मोठा भूभाग होता. त्या अंतर्गत असलेला भूभाग _____.
(1) दक्षिण अमेरिका, आफ्रीका, युरोप, अंटार्क्टिका
(2) भारत, ऑस्ट्रेलिया, आफ्रीका, दक्षिण अमेरिका, अंटार्क्टिका
(3) उत्तर अमेरिका, दक्षिण अमेरिका, युरोप, ऑस्ट्रेलिया
(4) भारत, ऑस्ट्रेलिया, आफ्रीका, उत्तर अमेरिका, दक्षिण अमेरिका
Complete the following sentence appropriately.
The Gondwana land was a single landmass that included :
(1) South America, Africa, Europe, Antarctica
(2) India, Australia, Africa, South America, Antarctica
(3) North America, South America, Europe, Australia
(4) India, Australia, Africa, North America and South America

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

93. खालीलपैकी पर्जन्यविषयक कोणती प्रमुख समस्या महाराष्ट्राला भेडसावते ?
(1) स्थलीय विविधता (2) कालीय विविधता
(3) स्थल-कालीय विविधता (4) यापैकी नाही
Which of the following main problems concerned with rainfall the state of Maharashtra faces ?
(1) Spatial diversity (2) Temporal diversity
(3) Spatio-temporal diversity (4) None of these

94. बांधकामात उपयोगी पडणारा बेसॉल्ट खालीलपैकी कोणते विभाग सोडून इतरत्र आढळतो ?
(1) पूर्व विदर्भ व कोकण (2) उत्तर कोकण व दक्षिण मराठवाडा
(3) पश्चिम मराठवाडा व खानदेश (4) उत्तर कोकण व खानदेश
Which of the following regions is known for non-occurrence of basalt used in construction ?
(1) Eastern Vidarbha and Konkan
(2) North Konkan and Southern Marathwada
(3) Western Marathwada and Khandesh
(4) North Konkan and Khandesh

95. राजस्थानमधील अंशत: शुष्क प्रदेशास काय म्हणतात ?
(1) बागर (2) घग्र (3) बांगर (4) खादर
What is the semi arid region of Rajasthan called as ?
(1) Bagar (2) Ghaggar (3) Bangar (4) Khadar

96. खालीलपैकी कोणत्या उद्योगामुळे सर्वाधिक लोकांना रोजगार उपलब्ध होतो ?
(1) लोह-पोलाद उद्योग (2) सूती कापड उद्योग
(3) साखर कारखाना (4) जहाज-बांधणी उद्योग
Which of the following industries provides jobs to the maximum number of people ?
(1) Iron and Steel Industry (2) Cotton Textile Industry
(3) Sugar Factory (4) Ship-building Industry

97. ताजमहलच्या बांधकामासाठी संगमरवर कोठून आणला गेला ?
(1) जोधपूर (2) उदयपूर (3) मकराना (4) जबलपूर
Where from was the marble used in the construction of Taj Mahal brought ?
(1) Jodhpur (2) Udaipur (3) Makrana (4) Jabalpur

98. खालीलपैकी कोणत्या ठिकाणाचे ऐतिहासिक नाव 'मोमिनाबाद' असे होते ?
(1) परळी-वैजनाथ (2) पैठण (3) बीड (4) अंबेजोगाई
Which of the following places was known as 'Mominabad' in olden days ?
(1) Parali-Vaijnath (2) Paithan (3) Beed (4) Ambejogai

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

99. महाराष्ट्रातील कोणत्या भागात बेसॉल्ट खडकाची जाडी सर्वात जास्त आहे ?

(1) दक्षिणेकडील (2) पश्चिमेकडील (3) मध्यभाग (4) उत्तरेकडील

In which part of Maharashtra basalt has the maximum thickness ?

(1) Southern (2) Western (3) Central (4) Northern

---

100. खालीलपैकी कोणते वाक्य **बरोबर** आहे ?

(1) भारतात साक्षरतेचे प्रमाण पुरुषांपेक्षा स्त्रियांत जास्त आहे.

(2) अंदमान-निकोबार येथे साक्षरतेचे प्रमाण सर्वात कमी आहे.

(3) भारतात साक्षरता कमी होत आहे.

(4) वरील एकही नाही.

Which of the following sentences is **correct** ?

(1) In India literacy rate is higher in Females than in Males.

(2) Andaman - Nicober has the lowest literacy rate.

(3) Literacy is decreasing in India.

(4) None of the above.

---

101. खालीलपैकी कोणती भारतीय नियोजनाची आर्थिक उद्दीष्ट्ये आहेत ?

(a) महत्तम उत्पादन

(b) संतुलित विकास

(c) देश आत्मनिर्भर

(d) आर्थिक उदारीकरण

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b), (c) (2) फक्त (a) व (b) (3) फक्त (b) व (c) (4) (a), (b), (c), (d)

Which of the following are the economic objectives of Indian Planning ?

(a) Maximum production

(b) Balanced development

(c) Self-reliance

(d) Economic liberalization

Answer options :

(1) (a), (b), (c) (2) Only (a), (b) (3) Only (b), (c) (4) (a), (b), (c), (d)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

102. महालनोबिस यांनी तयार केलेल्या व्यूहरचनेनुसार खालील क्षेत्रावर भर देण्यात आला :

(a) सार्वजनिक क्षेत्र

(b) मूलभूत उद्योग क्षेत्र

(c) आयात-प्रतिस्थापन उद्योग

(d) लघु व कुटीर उद्योग

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (c) (2) (b), (d) (3) (c), (d) (4) (a), (b), (c), (d)

Emphasis was given on the following fields as per the strategy prepared by Mahalnobis.

(a) Government sector

(b) Fundamental industry sector

(c) Import-substitution industry

(d) Small scale and Cottage industry

Answer options :

(1) (a), (c) (2) (b), (d) (3) (c), (d) (4) (a), (b), (c), (d)

---

103. योग्य जोड्या जुळवा.

	(पंचवार्षिक योजना)		**(जी व्यूव्हरचना/प्रतिमान स्विकारण्यात आले)**
(a)	1 ली योजना	(i)	उदारीकरण, खाजगीकरण व जागतिकीकरण प्रतिमान
(b)	2 री योजना	(ii)	हॅरॉड, डोमर प्रतिमान
(c)	8 वी योजना	(iii)	महालनोबिस प्रतिमान
(d)	11 वी योजना	(iv)	पुरा प्रतिमान

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(3)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

Match the following :

	(Five year plans)		**(Strategy used in plan period)**
(a)	1st five year plan	(i)	Liberalisation, Privatisation and Globalisation Model
(b)	2nd five year plan	(ii)	Harrod, Domar Model
(c)	8th five year plan	(iii)	Mahalnobis Model
(d)	11th five year plan	(iv)	PURA (Providing Urban Amenities in Rural Areas) Model

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(3)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

104. खालीलपैकी कोणते विधान **बरोबर** आहे ?

(A) अकराव्या पंचवार्षिक योजनेचे उद्दिष्ट 'जलद आणि सर्वसमावेशी वृद्धी' होते.

(B) अकराव्या पंचवार्षिक योजनेचे उद्दिष्ट 'अधिक आणि संतुलित वृद्धी' होते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (A) बरोबर (2) फक्त (B) बरोबर

(3) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर (4) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर नाहीत

Which one of the following statements is **true** ?

(A) The objective of the Eleventh Plan was 'faster and inclusive growth'.

(B) The objective of the Eleventh Plan was 'greater and balanced growth'.

Answer options :

(1) Only (A) is true (2) Only (B) is true

(3) Both (A) and (B) are true (4) Both (A) and (B) are not true

---

105. 12 व्या योजनेच्या संदर्भात पुढील कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

(a) योजनेचा कालावधी : 1 एप्रिल 2012 ते 31 मार्च 2017.

(b) नियोजनाचे दोन मसुदे, 9% विकास दर आणि 9.5% विकास दर विचारात घेवून ठरविले आहेत.

(c) औद्योगिक विकासाचा दर 9.6% आणि 10.9%.

(d) शेती उत्पादन वाढीचा दर 5.0% आणि 5.5%.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a) आणि (b) (2) फक्त (c) आणि (d)

(3) वरील सर्व (4) फक्त (a), (b), (c)

Which of the following statements are true while considering the 12th Plan ?

(a) Plan period : 1st April 2012 to 31st March 2017

(b) Considering growth rate 9% and 9.5%, two proposals were prepared.

(c) Industrial growth rate decided 9.6% and 10.9%

(d) Agricultural growth rate decided 5.0% and 5.5%

Answer options :

(1) Only (a) and (b) (2) Only (c) and (d)

(3) All the above (4) Only (a), (b), (c)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

106. खालीलपैकी कोणती अकराव्या पंचवार्षिक योजनेची उद्दीष्टये समजता येतील ?

(a) संपूर्ण देशाकरिता सकलदेशीय उत्पादन (G.D.P.) 9% पर्यंत नेणे.

(b) दुर्बल घटकांकरिता अन्न व पौष्टिक आहाराची व्यवस्था करणे.

(c) सकल देशी उत्पादन (G.D.P.) 8% पर्यंत नेणे.

(d) दरडोई सकल देशी उत्पादनात (G.D.P.) वार्षिक वृद्धी 7.6% व्हावी.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b), (c) (2) (a), (d) (3) (b), (c) (4) (a), (b), (c), (d)

Among the following, which were the objectives of the 11th Five Year Plan ?

(a) To increase Gross Domestic Product (G.D.P.) of the whole country to 9%.

(b) To provide food and nutrition to poor people.

(c) To take Gross Domestic Product (G.D.P.) to 8%.

(d) To increase yearly per capita G.D.P. to 7.6%.

Answer options :

(1) (a), (b), (c) (2) (a), (d) (3) (b), (c) (4) (a), (b), (c), (d)

---

107. सरपंच समितीचे पदसिद्ध सचिव कोण असतात ?

(1) विस्तार अधिकारी (2) सभापती

(3) उपसभापती (4) गटविकास अधिकारी

Who is the Ex-Officio Secretary of the Sarapanch Samiti ?

(1) Extension Officer (2) Chairman

(3) Dy. Chairman (4) Block Development Officer

---

108. राज्य लोकसेवा आयोग प्राय: कोणती भूमिका बजावतो ?

(1) अभिनिर्णयी (2) समुपदेशक (3) नियामक (4) शैक्षणिक

What is the chief role of the State Public Service Commission ?

(1) Adjudicatory (2) Advisory (3) Regulatory (4) Educational

---

109. उच्च न्यायालयाविषयीची कोणती विधाने **सत्य** आहेत ?

(a) त्यांचे प्राधिलेख-अधिकारक्षेत्र सर्वोच्च न्यायालयापेक्षा अधिक व्यापक असते.

(b) ती अभिलेखाची न्यायालये असतात.

(c) त्यांना प्राथमिक अधिकारक्षेत्र नसते.

(d) त्यांचे निर्णय दुय्यम न्यायालयांवर बंधनकारक असतात.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b) आणि (c) (2) (b), (c) आणि (d) (3) (a), (c) आणि (d) (4) (a), (b) आणि (d)

Which of the following statements regarding High Courts are **correct** ?

(a) Their writ jurisdiction is wider than that of the Supreme Court.

(b) They are courts of record.

(c) They do not have a primary jurisdiction.

(d) Their decisions are binding on subordinate courts.

Answer options :

(1) (a), (b) and (c) (2) (b), (c) and (d) (3) (a), (c) and (d) (4) (a), (b) and (d)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

110. योग्य जोड्या जुळवा.

(a)	काँग्रेस	(i)	मुथाई-चेट्टीयार
(b)	हिंदूमहासभा	(ii)	डॉ. बी.आर. आंबेडकर
(c)	शेड्युल्ड कास्ट फेडरेशन	(iii)	अबुल कलाम आझाद
(d)	जस्टीस पार्टी	(iv)	शामाप्रसाद मुखर्जी
		(v)	बॅ. जयकर

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(2)	(iv)	(v)	(i)	(iii)
(3)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)
(4)	(v)	(iv)	(ii)	(i)

Match the following :

(a)	Congress	(i)	Muthai Chettiyar
(b)	Hindu Maha Sabha	(ii)	Dr. B.R. Ambedkar
(c)	Scheduled Caste Federation	(iii)	Abul Kalam Azad
(d)	Justice Party	(iv)	Shamaprasad Mukherjee
		(v)	Barrister Jaykar

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(2)	(iv)	(v)	(i)	(iii)
(3)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)
(4)	(v)	(iv)	(ii)	(i)

---

111. खालीलपैकी कोणत्या व्यक्तीला पदावरून दूर करतांना महाभियोग पद्धत वापरली जात नाही ?

(1) राष्ट्रपती (2) राज्यपाल

(3) मुख्य निवडणूक आयुक्त (4) सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश

Which of the following persons can't be removed from his post by using Impeachment Method ?

(1) President (2) Governor

(3) Chief Election Commissioner (4) Supreme Court Judge

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

112. चुकीचे विधान ओळखा.

(a) स्थानिक स्वराज्य संस्थेत 33% महिलांना आरक्षण देणारे महाराष्ट्र पहिल्या क्रमांकाचे राज्य होय.

(b) महिलांना 50% आरक्षण देणारे केरळ हे पहिल्या क्रमांकाचे राज्य होय.

(c) 73 वी घटनादुरुस्ती ही स्थानिक स्वराज्य संस्थेसाठी मंजूर करण्यात आली आहे.

(d) 73 वी घटनादुरुस्ती ही 1995 मध्ये मंजूर करण्यात आली.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (c), (d) (2) (b), (c) (3) (d) (4) (a), (b)

Choose the wrong alternative :

(a) Maharashtra is the first state to grant 33% reservation to women in Panchayat Raj.

(b) Kerala is the first state in India to grant 50% reservation to women.

(c) 73rd amendment serves the local Self Government.

(d) 73rd amendment was enacted in 1995.

Answer options :

(1) (c), (d) (2) (b), (c) (3) (d) (4) (a), (b)

---

113. ग्रामसभेच्या बैठकांबाबतच्या खालील विधानांचा विचार करा :

(a) एका आर्थिक वर्षात कमीत कमी चार बैठका घेणे.

(b) दोन बैठकी दरम्यान जास्तीत जास्त चार महिन्यांचे अंतर.

(c) सरपंच व त्याच्या अनुपस्थितीत उपसरपंच बैठक बोलावू शकतो.

(d) ग्रामसभेच्या बैठकी आधी स्त्री सभासदांची बैठक घेणे.

बरोबर असलेल्या विधानांची निवड करा.

(1) केवळ (a) बरोबर आहे. (2) (a) आणि (b) बरोबर आहेत.

(3) (a), (b) आणि (c) बरोबर आहेत. (4) सर्व बरोबर आहेत.

Consider the following statements about meetings of Gram Sabha :

(a) At least four meetings to be conducted in a financial year.

(b) Maximum gap between the two meetings to be of four months.

(c) Sarpanch and in his absence Upsarpanch can convene a meeting.

(d) A meeting of women members to be conducted before Gram Sabha meeting

Choose the right combination of correct statements :

(1) (a) alone is correct. (2) (a) and (b) are correct.

(3) (a), (b) and (c) are correct. (4) All are correct.

---

114. कोणत्या अल्पसंख्यांक समाजाला घटना परिषदेत विशेष प्रतिनिधित्व देण्यात आले ?

(1) शीख (2) ख्रिश्चन

(3) अनुसूचित जाती (4) अनुसूचित जमाती

Which of the minority communities was given special representation in the Constituent Assembly ?

(1) Sikhs (2) Christians

(3) Scheduled Castes (4) Scheduled Tribes

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

115. राष्ट्रपती खालील कोणत्या परिस्थितीत आणीबाणी घोषित करतात ?

(a) बाह्य (परकीय) आक्रमण

(b) अंतर्गत कलह

(c) राज्यात राज्यकारभार चालविण्यात अपयश

(d) आर्थिक कलह

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b) आणि (c) (2) (a), (c) आणि (d) (3) (b), (c) आणि (d) (4) (a), (b) आणि (d)

Under which of the following circumstances, can the President declare an emergency ?

(a) External aggression

(b) Internal disturbances

(c) Failure of the constitutional machinery in the state.

(d) Financial Crisis

Answer options :

(1) (a), (b) and (c) (2) (a), (c) and (d) (3) (b), (c) and (d) (4) (a), (b) and (d)

---

116. सरपंच पदासंदर्भात कोणते वैशिष्ट्य गैरलागू ठरते ?

(1) निवडणूक (2) अनुसूचित जातींसाठी आरक्षण

(3) प्रत्यावाहन (4) स्त्रियांसाठी आरक्षण

Which of the following attributes does not apply to the post of Sarpanch ?

(1) Election (2) Reservation for scheduled castes

(3) Recall (4) Reservation for women

---

117. 'क्ष' या ब्रिटिश महिलेस खालीलपैकी कोणत्या कारणाने भारतीय नागरिकत्त्व मिळेल ?

(1) ती पुणे विद्यापीठात प्राध्यापिका आहे.

(2) तिने भारतीय पुरुषाशी विवाह केला आहे.

(3) ती भारतात ब्रिटिश शिष्टमंडळासह आली आहे.

(4) ती ब्रिटिश वकिलातीत नोकरी करीत आहे.

Which of the following alternatives would enable a British woman '*x*' to obtain Indian citizenship ?

(1) She is a lecturer in Pune University.

(2) She has married an Indian male.

(3) She is representing a British delegation in India.

(4) She is employed in British embassy.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

118. राज्यनितीच्या मार्गदर्शक तत्त्वांच्या संदर्भात कोणते गुणवैशिष्ट्य गैरलागू ठरते ?

(1) मूलभूत अधिकारांशी अनुरुप

(2) न्यायालयीन निर्णय योग्य

(3) परिवर्तनीय

(4) कल्याणप्रद

The Directive Principles of state policy are not :

(1) Compatible with Fundamental Rights

(2) Justiciable

(3) Amendable

(4) Welfare - Oriented

---

119. 'महाराष्ट्र ग्राम पंचायत अधिनियम 1958' नुसार पंचायतीच्या विसर्जनाबाबत खालील विधानापैकी कोणते बरोबर नाही ?

(1) अधिकारांचे उल्लंघन किंवा दुरुपयोग (2) कर्तव्य पार पाडण्यात सक्षम नसणे

(3) कर लागू करण्यात कसूर (4) वरील एकही नाही

Which one of the following statements is not correct about the dissolution of Panchayat as per 'Maharashtra Gram Panchayat Act, 1958 ?

(1) Violation or misuse of powers (2) Inability to perform duties

(3) Faulting in levying of taxes (4) None of the above

---

120. ग्रामपंचायतीस आपली भूमिका परिणामकारकरित्या बजावता यावी यासाठी ग्रामसभा कोणत्या बाबतीत योगदान करते ?

(1) अर्थसहाय्य (2) सुरक्षा

(3) पायाभूत सुविधा (4) उत्तरदायित्वाची हमी

What is the contribution of the Gram Sabha for effective functioning of the Gram Panchayat ?

(1) Financial assistance (2) Security

(3) Infrastructure (4) Ensuring accountability

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

121. योग्य जोड्या जुळवा.

	I		II
(a)	राजकीय तत्वे	(i)	रोजगाराची उपलब्धता
(b)	सामाजिक तत्वे	(ii)	शांततापूर्ण सह अस्तित्व
(c)	आर्थिक तत्वे	(iii)	ग्रामपंचायतीचे संघटन
(d)	आंतर्राष्ट्रीय तत्वे	(iv)	14 वर्षाखालील बालकांना सक्तीचे व मोफत शिक्षण

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

Match the following :

	I		II
(a)	Political Principles	(i)	Provision of employment
(b)	Social Principles	(ii)	Peaceful co-existence
(c)	Economic Principles	(iii)	Organising Village Panchayat
(d)	International Principles	(iv)	Free and compulsory education to the children below the age of fourteen years.

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

---

122. भारतीय राज्यघटनेच्या स्रोताबाबतच्या खालील विधानांचा विचार करा :

(a) संसदीय लोकशाही = ब्रिटिश राज्यघटना.

(b) संघराज्य = अमेरिकेची राज्यघटना.

(c) मार्गदर्शक तत्त्वे = आयर्लंडची राज्यघटना.

(d) सामायिक सूची = ऑस्ट्रेलियाची राज्यघटना.

आता बरोबर असलेल्या विधानांची निवड करा.

(1) (a) एकमेव बरोबर आहे. (2) (a) आणि (b) बरोबर आहेत.

(3) (a), (b) आणि (c) बरोबर आहेत. (4) सर्व बरोबर आहेत.

Consider the following statements about the sources of Indian Constitution :

(a) Parliamentary Democracy = British Constitution

(b) Federal State = American Constitution.

(c) Directive Principles = Constitution of Ireland.

(d) Concurrent List = Constitution of Australia.

Now choose the right combination of correct statements :

(1) (a) alone is correct. (2) (a) and (b) are correct.

(3) (a), (b) and (c) are correct. (4) All are correct.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

123. जोड्या लावा.

(a)	संघ सूची	(i)	दीपगृहे
(b)	राज्य सूची	(ii)	शिक्षण
(c)	समवर्ती सूची	(iii)	कारागृहे

	(a)	**(b)**	**(c)**
(1)	(i)	(ii)	(iii)
(2)	(ii)	(i)	(iii)
(3)	(iii)	(i)	(ii)
(4)	(i)	(iii)	(ii)

Match the columns :

(a)	Union list	(i)	Lighthouses
(b)	State list	(ii)	Education
(c)	Concurrent list	(iii)	Prisons

	(a)	**(b)**	**(c)**
(1)	(i)	(ii)	(iii)
(2)	(ii)	(i)	(iii)
(3)	(iii)	(i)	(ii)
(4)	(i)	(iii)	(ii)

---

124. महाराष्ट्रातील प्रतिसरकार (शॅडो कॅबिनेट) बाबतच्या खालील विधानापैकी कोणते बरोबर **नाही** ?

(1) त्याचा हेतू सत्तारुढ शासनावर अंकुश ठेवणे असा आहे.

(2) ती विरोधी पक्षांची आघाडी असते.

(3) जानेवारी, 2005 मध्ये ते निर्माण केले होते.

(4) ते खूपच प्रभावी ठरले.

Which one of the following statements is **not** correct about the Shadow Cabinet' in Maharashtra ?

(1) It's purpose is to control the government in power.

(2) It is a front of opposition parties.

(3) It was formed in January, 2005.

(4) It proved very effective.

---

125. कोणामुळे ग्रामीण राजकारणात खुलेपणा आणि पारदर्शकता येण्यास मदत होते ?

(1) ग्रामसभा (2) ग्रामसेवक (3) सरपंच (4) ग्रामपंचायत

Which authority/institution helps to bring transparency and openness in rural politics ?

(1) Gram Sabha (2) Gram Sevak (3) Sarpanch (4) Gram Panchayat

---

126. खालीलपैकी कोणत्या बँकेने डिसेंबर 2011 मध्ये आपली 100 वर्षे पूर्ण केली ?

(1) रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (2) पंजाब नॅशनल बँक

(3) सेंट्रल बँक ऑफ इंडिया (4) बँक ऑफ इंडिया

Which of the following Banks completed 100 years in December 2011 ?

(1) Reserve Bank of India (2) Punjab National Bank

(3) Central Bank of India (4) Bank of India

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

127. जीएसएटी - 10 (GSAT-10) बाबत खालील विधाने विचारात घ्या.

(A) जीएसएटी-10 हा उपग्रह 29 सप्टेंबर 2012 रोजी कौरो (Kourou) फ्रेंच गयाना येथून सोडण्यात आला.

(B) जीएसएटी-10 हा भारताचा आतापर्यंतचा सर्वात अवजड उपग्रह आहे.

(C) जीएसएटी-10 हा इस्रोच्या चालू तांड्यातील 10 वा उपग्रह आहे.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने **बरोबर** आहेत ?

(1) (A) फक्त (2) (B) फक्त (3) (A) आणि (B) (4) (A), (B) आणि (C)

Consider the following statements with reference to GSAT-10 satellite :

(A) GSAT-10 was launched from Kourou French Guiana on Sept. 29, 2012

(B) GSAT-10 is India's heaviest satellite till date.

(C) GSAT-10 is the tenth satellite in the current fleet of the ISRO.

Which of the above statement/s are **correct** ?

(1) (A) only (2) (B) only (3) (A) and (B) (4) (A), (B) and (C)

---

128. 86 व्या अखिल भारतीय मराठी साहित्य संमेलनाच्या बाबतीतील पुढील वाक्ये काळजीपूर्वक वाचा.

(A) संमेलनाचे उद्घाटन मुख्यमंत्री पृथ्वीराज चव्हाण यांच्या हस्ते संपन्न झाले.

(B) संमेलन चिपळूण येथे भरले होते.

(C) या संमेलनाचे अध्यक्ष नागनाथ कोतापल्ले होते.

वरीलपैकी योग्य पर्याय निवडा.

(1) फक्त (A) (2) फक्त (B) (3) (A) आणि (B) (4) (B) आणि (C)

Read the following sentences carefully about the 86th Akhil Bharatiya Marathi Sahitya Sammelan :

(A) The Sammelan was inaugurated by the Chief Minister Prithviraj Chavan.

(B) The Sammelan was held in Chiplun.

(C) The President of this Sammelan was Nagnath Kottapalle.

Select the correct code.

(1) Only (A) (2) Only (B) (3) (A) and (B) (4) (B) and (C)

---

129. सन 2012 च्या मान बुकर पुरस्कार संदर्भातील खालील वाक्ये वाचा.

(A) हा पुरस्कार हिलरी मँटेल या महिलेला मिळाला.

(B) हा पुरस्कार त्यांच्या 'ब्रिंग अप द लेवलस्' ह्या कादंबरीला मिळाला.

वरीलपैकी योग्य पर्याय निवडा.

(1) फक्त (A) (2) फक्त (B) (3) (A) आणि (B) (4) यापैकी नाही

Read the following sentences related to The Man Booker Prize of 2012.

(A) This award was won by Hilary Mantel.

(B) This award was won for her novel 'Bring Up the lavels'.

Select the correct code.

(1) Only (A) (2) Only (B) (3) (A) and (B) (4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

130. महाराष्ट्रातील सर्व शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालये व शासकीय रुग्णालये यांच्या संगणकीकरणासाठी (HMIS) हा प्रकल्प कोठे कार्यान्वित आहे ?

(1) बॉम्बे रुग्णालय, मुंबई (2) सेंट जॉर्ज रुग्णालय, मुंबई
(3) जे.जे. रुग्णालय, मुंबई (4) ससुन रुग्णालय, पुणे

For computerization of data of all Govt. Medical Colleges and Govt. Hospitals in Maharashtra where is the Health Management Information System project activated ?

(1) Bombay Hospital, Mumbai (2) St. George Hospital, Mumbai
(3) J.J. Hospital, Mumbai (4) Sasoon Hospital, Pune

---

131. कोणत्या भारतीय सॉफ्टवेअर कंपनीचा समावेश चीनच्या सेवाक्षेत्रातील प्रमुख आऊटसोर्सिंग कंपन्यांच्या यादीत करण्यात आला आहे ?

(1) विप्रो (2) इन्फोसिस (3) सत्यम महिंद्रा (4) पटनी

The name of which Indian software company has been added to Chinas key liaison service outsoursing companies list ?

(1) Wipro (2) Infosys (3) Satyam Mahindra (4) Patani

---

132. भारतीय उद्योग क्षेत्रातील सर्वाधिक शक्तिशाली महिला म्हणून 'फॉर्च्युन इंडिया' ने कोणाचे नाव घोषित केले आहे ?

(1) चंदा कोचर (2) शिखा शर्मा
(3) करुणा जयंती (4) किरण मुजुमदार

Who among the following, was declared by 'Fortune India' to be the most powerful woman in Indian Industry ?

(1) Chanda Kochar (2) Shikha Sharma
(3) Karuna Jayanti (4) Kiran Muzumdar

---

133. कोयना जलविद्युत प्रकल्प टप्पा - 4 अंतर्गत सरोस्पर्श (लेक टॅपिंग) बाबत खालील विधाने विचारात घ्या.

(A) सरोस्पर्श ही प्रक्रिया 25 एप्रिल 2012 रोजी पार पडली.
(B) हे काम अभियत्यांनी केवळ 100 दिवसात पूर्ण केले.
(C) या कामामुळे कोयना टप्पा - 4 या जलविद्युत प्रकल्पाची वीजनिर्मिती अखंड सुरु ठेवणे शक्य होईल.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने **बरोबर** आहेत ?

(1) (A) फक्त (2) (B) फक्त
(3) (A) आणि (B) (4) (A), (B) आणि (C)

Consider the following statements in respect of Lake Tapping of Hydroelectric Project Phase-4 of Koyana.

(A) Lake Tapping process was done on 25th April 2012.
(B) This work was completed by the engineers in 100 days only.
(C) By this work the production of electricity will be possible throughout the year continuously.

Which of the above statement/s are **correct** ?

(1) (A) only (2) (B) only
(3) (A) and (B) (4) (A), (B) and (C)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

134. खालीलपैकी कोणते राज्य इंटरनेटद्वारे मतदान करणारे भारतातील पहिले राज्य बनले ?

(1) महाराष्ट्र (2) गुजरात (3) उत्तर प्रदेश (4) बिहार

Which of the following states became the first in Internet voting ?

(1) Maharashtra (2) Gujarat (3) Uttar Pradesh (4) Bihar

---

135. रामोशींबाबत पुढीलपैकी कोणते विधान **अयोग्य** आहे ?

(1) कधी काळी, इंग्रज येण्या अगोदर ते दरोडेखोरी करीत.

(2) सर्वच रामोशी दरोडेखोर नव्हते.

(3) इंग्रजांच्या साम्राज्यात त्यांचे महत्व कमी झाल्याने व इनामे खालसा झाल्याने ते दरोडेखोर बनले; की

(4) वरीलपैकी एकही अयोग्य नाही.

Which of the following statements is **incorrect** about Ramoshis ?

(1) Once upon a time robbery was their occupation even before the advent of the British.

(2) They were not all robbers.

(3) During the British regime they could not avail their position and status and the Inams were confiscated therefore they began robbery; or

(4) None of the above is incorrect.

---

136. खालील विधानांचा विचार करा. (A आणि R)

प्रतिपादन (A) : हिग्ज बोसोन या सुक्ष्मातिसुक्ष्म कणांना 'दैवीकण' असे टोपण नाव देण्यात आले.

कारण (R) : ते शक्तिमान, सर्वव्यापी तरीही सापडण्यास खूप कठीण आहेत.

खालील पर्यायामधून उत्तराची निवड करा :

(1) **(A)** आणि **(R)** दोन्ही सत्य असून **(R)** हे **(A)** चे बरोबर कारण आहे.

(2) **(A)** आणि **(R)** दोन्ही सत्य असून **(R)** हे **(A)** चे बरोबर कारण नाही.

(3) **(A)** सत्य आहे परंतु **(R)** खोटे आहे.

(4) **(A)** खोटे आहे परंतु **(R)** सत्य आहे.

Consider the following statements (A and R) :

Assertion (A) : Higgs Boson sub automic particles are dubbed as 'God's particles'.

Reason (R) : They are powerful, everywhere, yet so hard to find.

Select your answer from the following alternatives :

(1) Both **(A)** and **(R)** are true and **(R)** is the correct explanation of **(A)**.

(2) Both **(A)** and **(R)** are true but **(R)** is not the correct explanation of **(A)**.

(3) **(A)** is true but **(R)** is false.

(4) **(A)** is false but **(R)** is true.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

137. अभिषेक कपूर दिग्दर्शित 'काय पो चे' हा हिन्दी सिनेमा चेतन भगत द्वारा लिखित कोणत्या कादंबरीवर आधारित आहे ?

(1) टू स्टेटस् (2) थ्री मिस्टेक्स् ऑफ माय लाईफ

(3) रिव्होल्यूशन 2020 (4) फाईव्ह पॉईन्ट समवन

On which of the novels of Chetan Bhagat Hindi movie 'Kai Po che' directed by Abhishek Kapoor is based on ?

(1) Two states (2) Three mistakes of my life

(3) Revolution 2020 (4) Five point someone

---

138. गरीमा चौधरीच्या संदर्भातील खालील वाक्ये काळजीपूर्वक वाचा.

(A) लंडन ऑलम्पिकसाठी पात्र ठरलेली फक्त ती भारतीय जुडोको होती.

(B) 83 किलो गटात तिने भारताचे प्रतिनिधित्व केले.

योग्य पर्याय निवडा.

(1) फक्त (A) (2) फक्त (B) (3) (A) आणि (B) (4) यापैकी नाही

Read carefully the following sentences about Garima Choudhari :

(A) She is the only Indian Judoko to qualify for London Olympics.

(B) She represented the country in the 83 kg category.

Select correct sentence (s) :

(1) Only (A) (2) Only (B) (3) (A) and (B) (4) None of these

---

139. अग्नी 'V' संदर्भातील खालील विधाने विचारात घ्या.

(A) अग्नी-V हे भारताचे नवीनतम क्षेपणास्त्र आहे.

(B) अग्नी-V चा पल्ला 5000 कि.मी. आहे.

(C) अग्नी-V हे 5 टन अण्वस्त्रे वाहून नेण्याच्या क्षमतेचे आहे.

वरीलपैकी कोणते विधान चूकीचे आहे/आहेत ?

(1) (A) फक्त (2) (B) फक्त (3) (C) फक्त (4) (B) आणि (C)

Consider the following statements in respect of Agni-'V' :

(A) Agni-V is India's newest missile.

(B) Agni-V's range is 5000 kilometer.

(C) Agni-V has a capacity of 5 ton nuclear war head.

Which of the above statements is/are **not** correct ?

(1) (A) only (2) (B) only (3) (C) only (4) (B) and (C)

---

140. खालीलपैकी कोणत्या चित्रपटाची निर्मिती एम.एफ. हुसेन यांनी केली नाही ?

(1) विवाह (2) गजगामिनी

(3) थ्रू द आईज़ ऑफ ए पेंटर (4) मीनाक्षी : अ टेल ऑफ थ्री सिटीज.

Which one of the following films was not produced by M.F. Hussain ?

(1) Vivah (2) Gajgamini

(3) Through the Eyes of a Painter (4) Meenakshi : A Tale of Three cities.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

141. सचिन तेंडूलकर एकदिवसीय आंतरराष्ट्रीय क्रिकेटमधून निवृत्त झाला आहे. त्याने शेवटचा एकदिवसीय सामना कोणत्या संघाविरुद्ध व कोठे खेळला ?

(1) इंग्लंड, मुंबई येथे (2) इंग्लंड, पुणे येथे

(3) पाकिस्तान, मुंबई येथे (4) पाकिस्तान, ढाका येथे

Sachin Tendulkar has retired from one day international cricket. Against which country did he play his last ODI and where ?

(1) England, in Mumbai (2) England, in Pune

(3) Pakistan, in Mumbai (4) Pakistan, in Dhaka

---

142. नोबेल पुरस्कार कोणत्या तारखेला दिला जातो ?

(1) 10 आक्टोबर (2) 10 फेब्रुवारी (3) 10 डिसेंबर (4) 10 जून

On which date is Nobel prize every year awarded ?

(1) 10th October (2) 10th February (3) 10th December (4) 10th June

---

143. खालीलपैकी कोण प्रतिष्ठेच्या समजल्या जाणाऱ्या 'इंदिरा गांधी शांतता, नि:शस्त्रीकरण व विकास' पुरस्काराचे मानकरी आहेत ?

(1) ल्युईस इनासिओ लुला द सिल्वा (2) ईला भट्ट

(3) इलेन जॉन्सन सर्लिफ (4) वरील सर्व

Which of the following personalities received prestigious 'Indira Gandhi Prize for Peace, Disarmament and Development' ?

(1) Luiz Inacio Lula Da Silva (2) Ila Bhatt

(3) Illen Johnson Sirleaf (4) All the above

---

144. मुंबई संघाने यंदाच्या विजेतेपदासह एकूण किती वेळा रणजी करंडक स्पर्धा जिंकली आहे ?

(1) 20 (2) 25 (3) 35 (4) 40

How many times has the Mumbai team won the Ranji Trophy including this years ?

(1) 20 (2) 25 (3) 35 (4) 40

---

145. देशातील सर्वच सरपंचाना गावविकासाचे प्रशिक्षण देणारे पंचायत राज ट्रेनिंग सेंटर (PRTC) कोठे उभारण्याचा केंद्र शासनाचा विचार आहे ?

(1) हिवरे बाजार (2) रालेगण सिद्धि (3) काटेवाडी (4) पुणे

Where is the Central Govt. going to establish a PRTC to train all the Sarpanch for village development ?

(1) Hivare Bazar (2) Ralegan Sidhi (3) Katewadi (4) Pune

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

146. जगातील सर्वाधिक अंतराच्या हायस्पीड रेल्वेची यशस्वी चाचणी करणारा देश कोणता ?

(1) जपान (2) चीन (3) जर्मनी (4) फ्रान्स

Which of the following countries has successfully conducted a test run of the world's longest high speed railway ?

(1) Japan (2) China (3) Germany (4) France

---

147. **यादी** - I ची यादी - II बरोबर जुळणी करा आणि खाली दिलेल्यामधून बरोबर सांकेतिक नाव व संख्या निवडा.

	यादी - I		**यादी - II**
(a)	पतौडीचे नबाब	(i)	द वॉल
(b)	राहुल द्रविड	(ii)	द लिट्ल मास्टर
(c)	सचिन तेंडुलकर	(iii)	द टायगर
(d)	सुनिल गावसकर	(iv)	मास्टर ब्लास्टर
		(v)	दादा

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(2)	(ii)	(v)	(i)	(iv)
(3)	(v)	(iv)	(ii)	(i)
(4)	(ii)	(iii)	(i)	(v)

Match List - I with List - II and select the correct code given below :

	List - I		**List - II**
(a)	Nawab of Pataudi	(i)	The wall
(b)	Rahul Dravid	(ii)	The Little Master
(c)	Sachin Tendulkar	(iii)	The Tiger
(d)	Sunil Gavaskar	(iv)	Master Blaster
		(v)	Dada

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(2)	(ii)	(v)	(i)	(iv)
(3)	(v)	(iv)	(ii)	(i)
(4)	(ii)	(iii)	(i)	(v)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

148. खालील विधाने लक्षात घ्या :

(A) आंतरराष्ट्रीय अन्न योजना व संशोधन संस्था (IFPRI) दरवर्षी जगातील उपासमारीची स्थिती दर्शविणारा अहवाल प्रसिद्ध करते.

(B) 2012 च्या अहवालात भारत 65 व्या क्रमांकावर आहे.

वरीलपैकी कोणते/कोणती विधाने बिनचूक आहे/आहेत ?

(1) फक्त (A) (2) फक्त (B) (3) दोन्ही (4) कोणतेही नाही

Consider the following statements :

(A) International Food Policy Research Institute (IFPRI) releases the report on Global Hunger Index.

(B) India is placed 65th in rank in the 2012 report.

Which of the above statements is/are **correct** ?

(1) Only (A) (2) Only (B) (3) Both (A) and (B) (4) None of them

---

149. जागतिक शेती उत्पादनात भारताचा कितवा क्रमांक लागतो ?

(1) पहिला (2) दुसरा (3) तिसरा (4) चौथा

What rank does India hold in the world in the agricultural output ?

(1) First (2) Second (3) Third (4) Fourth

---

150. स्व. पंडित रविशंकर यांच्या बाबतच्या खालील विधानांवर नीट विचार करा.

(a) भारतरत्न म्हणून सन्मानीत.

(b) तीन वेळा ग्रामी ॲवॉर्ड.

(c) त्यांना 'नाईट कमांडर ऑफ द ऑर्डर ऑफ द ब्रिटिश एम्पायर' मिळाला परंतु 'सिल्व्हर बेअर ॲवॉर्ड' मिळाला नाही.

बरोबर असलेल्या विधानांची निवड करा.

(1) केवळ (a) सत्य आहे. (2) (a) आणि (b) बरोबर आहेत.

(3) (a) आणि (c) बरोबर आहेत. (4) (a), (b) आणि (c) बरोबर आहेत.

Consider the following statements about late Pandit Ravishanker :

(a) Honoured with Bharat Ratna

(b) Three times Grammy Award

(c) He received 'Knight Commander of the order of the British Empire' but not the 'Silver Bear Award'.

Choose right combination of correct statements.

(1) (a) alone is correct. (2) (a) and (b) are correct.

(3) (a) and (c) are correct. (4) (a), (b) and (c) are correct.

- o 0 o -

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. **201.** सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

SEAL

Join us @aditya2050

परीक्षेचे नांव : " **पोलीस उपनिरीक्षक (पुर्व) परीक्षा** – 2013 " **परीक्षेचा दिनां**

विषय : सामान्य क्षमता चाचणी

महाराष्ट लोकसेवा आयोगामार्फत **पोलीस उपनिरीक्षक (पुर्व) परीक्षा** – 2013 या स्पर्धा परीक्षेच्या प्रश्नपत्रिकेची उत्तरतालिका उमेदवारांच्या माहितीसाठी संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आली होती. त्यासंदर्भात उमेदवारांनी अधिप्रमाणित (Authentic) स्पष्टीकरण/संदर्भ देऊन पाठविलेली लेखी निवेदने, तसेच तज्ज्ञांचे अभिप्राय विचारात घेऊन आयोगाने उत्तरतालिका सुधारित केली आहे. या उत्तरतालिकेतील उत्तरे अंतिम समजण्यात येतील. यापुढे यासंदर्भात आलेली निवेदने विचारात घेतली जाणार नाहीत तसेच त्याबाबत कोणताही पत्रव्यवहार केला जाणार नाही याची कृपया नोंद घ्यावी.

अंतिम उत्तरतालिका – FINAL KEY

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
1	2	2	2	3
2	1	3	2	3
3	3	3	4	2
4	3	2	1	4
5	4	4	2	4
6	1	4	2	2
7	1	1	1	3
8	4	3	4	2
9	2	4	1	1
10	4	3	3	4
11	4	2	4	3
12	3	1	3	1
13	4	4	1	2
14	2	2	4	1
15	1	3	3	4
16	2	4	3	4
17	3	1	2	1
18	4	4	4	3
19	3	2	3	4
20	2	1	4	2
21	2	2	4	4
22	4	2	1	2
23	1	2	2	4
24	2	1	3	1
25	1	1	2	4

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
26	2	4	1	2
27	1	3	4	2
28	3	2	3	2
29	4	4	4	3
30	4	4	1	3
31	2	2	2	1
32	4	4	1	1
33	3	2	1	3
34	1	3	4	2
35	3	1	2	1
36	2	3	1	2
37	1	1	2	1
38	3	1	2	4
39	1	1	3	1
40	2	3	3	3
41	2	2	4	4
42	1	1	2	3
43	2	2	1	3
44	2	2	4	2
45	4	4	3	4
46	4	4	2	4
47	4	3	3	1
48	3	3	1	4
49	3	4	4	2
50	1	3	1	4

Date – 18th Oct, 2013

Join us @aditya2050

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
51	2	1	2	4
52	3	4	4	3
53	4	2	4	4
54	4	4	2	3
55	4	1	1	2
56	2	1	4	4
57	3	4	4	1
58	3	4	3	1
59	4	2	2	3
60	4	4	4	4
61	4	3	1	1
62	4	2	4	2
63	1	4	4	2
64	4	3	4	2
65	4	2	4	2
66	1	4	4	2
67	2	4	3	4
68	4	2	4	2
69	2	1	1	4
70	4	4	3	1
71	4	4	4	4
72	1	2	4	4
73	1	4	4	1
74	4	2	2	4
75	4	4	2	4

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
76	4	4	4	4
77	2	1	2	2
78	4	4	4	4
79	2	4	2	4
80	2	4	2	4
81	1	2	1	2
82	2	1	4	4
83	3	1	3	3
84	4	1	1	2
85	4	3	1	4
86	4	4	4	3
87	3	1	3	1
88	3	4	2	4
89	1	2	1	1
90	1	2	4	3
91	1	4	2	2
92	2	1	1	3
93	3	4	4	3
94	1	2	4	1
95	1	1	3	1
96	2	3	2	2
97	3	3	3	4
98	4	3	3	1
99	2	4	1	4
100	4	3	2	1

Join us @aditya2050

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
101	1	3	4	1
102	2	1	2	2
103	3	2	2	1
104	1	1	1	4
105	4	4	3	2
106	2	2	1	3
107	1	2	1	1
108	2	3	4	4
109	4	4	3	4
110	1	1	4	2
111	2	4	#	3
112	#	2	3	4
113	4	2	4	2
114	1	2	2	2
115	2	#	4	2
116	3	3	2	2
117	2	4	1	4
118	2	4	2	1
119	4	1	2	1
120	4	1	1	3
121	3	1	2	4
122	4	4	4	4
123	4	4	1	1
124	4	4	4	#
125	1	2	4	4

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
126	3	1	3	3
127	3	4	1	2
128	4	2	1	4
129	1	3	3	1
130	3	3	2	3
131	2	1	3	2
132	1	4	1	2
133	4	4	4	4
134	2	4	1	1
135	4	3	1	1
136	1	1	2	2
137	2	3	3	3
138	1	3	2	3
139	3	4	1	4
140	1	1	4	4
141	4	2	4	3
142	3	1	1	2
143	4	4	2	1
144	4	1	2	1
145	1	3	3	1
146	2	2	4	4
147	1	1	4	4
148	3	2	3	1
149	2	2	4	3
150	2	2	2	2

Date – 18th Oct, 2013

ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

Join us @aditya2050

आदित्य अॅकॅडमी

स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

ROLL NO.

TEST ID

Name .....

Batch.....

Mobile No..... Test Date...../...../.....

Candidate Sign

Invigilator Sign

INSTRUCTIONS FOR FILLING THE SHEET

1. This sheet should not be folded or crushed.
2. Use only blue/ black ball point pen to fill the circles.
3. Use of pencil is strictly prohibited.
4. Circles should be darkened completely and properly.
5. Cutting and erasing on this sheet is not allowed.
6. Do not use any stray marks on the sheet.
7. Do not use marker or white fluid to hide the mark.

WRONG METHODS **CORRECT METHOD**

	A	B	C	D
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				
41				
42				
43				
44				
45				
46				
47				
48				
49				
50				
51				
52				
53				
54				
55				
56				
57				
58				
59				
60				
61				
62				
63				
64				
65				
66				
67				
68				
69				
70				
71				
72				
73				
74				
75				
76				
77				
78				
79				
80				
81				
82				
83				
84				
85				
86				
87				
88				
89				
90				
91				
92				
93				
94				
95				
96				
97				
98				
99				
100				

Join us @aditya2050

सहायक (पूर्व) परीक्षा - 2018
परीक्षा दिनांक - 24 जून, 2018

A

CODE : 004

2014

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET NO.

प्रश्नपुस्तिका
सामान्य क्षमता चाचणी

वेळ : 1 (एक) तास

एकूण प्रश्न : 100
एकूण गुण : 100

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

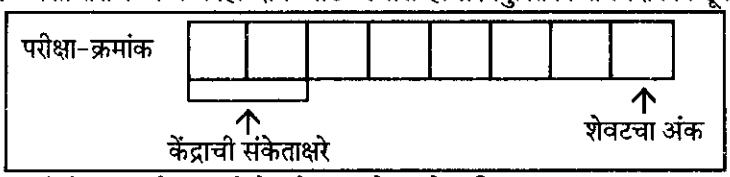

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील''.**

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

Join us @aditya2050

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

1. मार्च 2014 मध्ये मलेशियाचे कोणते विमान बेपत्ता झाले ?

(1) एम.ए. - 21 (2) एच.एम. - 270 (3) एम.एल. - 270 (4) एम.एच. - 370

Which Malaysian Flight got disappeared in March 2014 ?

(1) MA - 21 (2) HM - 270 (3) ML - 270 (4) MH - 370

---

2. 2013 मधे इंटरनेटचा वापर करणाऱ्या देशांमध्ये भारताचे स्थान कोणते ?

(1) 6 वे (2) 5 वे (3) 4 थे (4) 3 रे

Where did India stand in the World in the Internet use in 2013 ?

(1) 6th (2) 5th (3) 4th (4) 3rd

---

3. 'द टाईम्स ऑफ इंडिया' बाबत खालीलपैकी कोणते विधान **बरोबर नाही** ?

(1) 175 वा वर्धापन दिन नुकताच साजरा करण्यात आला.

(2) वर्धापन दिन 12 नोव्हेंबर, 2012 रोजी साजरा करण्यात आला.

(3) स्मृत्यर्थ 5 रुपयांच्या टपाल तिकीटाचे अनावरण भारताचे राष्ट्रपती प्रणव मुखर्जी यांच्या हस्ते करण्यात आले.

(4) ''175 वर्षांचे जुने नव्हे तर 175 वर्षांचे तरुण'', विनीत जैन [द टाईम्स ग्रुपचे मॅनेजींग डायरेक्टर] यांनी तेंव्हा म्हंटले.

Which of the following statements is **not correct** about 'The Times of India' ?

(1) 175th anniversary was celebrated recently.

(2) The anniversary was celebrated on 12th November, 2012.

(3) The commemorative stamp of Rs. 5 was released by Pranab Mukherjee, the President of India.

(4) "Not 175 years old but 175 years young", said Vineet Jain {The Times Group Managing Director}

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

4. सर्वोच्च न्यायालयाच्या मुख्य न्यायाधीशांबाबत खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) न्यायमूर्ती राजेंद्रमल लोढा यांची नुकतीच भारताचे मुख्य न्यायाधीश म्हणून नेमणूक झाली आहे.

(b) ते सर्वोच्च न्यायालयाचे 40 वे सरन्यायाधीश आहेत.

(c) ते जानेवारी 1994 मध्ये राजस्थान उच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश बनले होते.

(d) ते मे 2008 मध्ये दिल्ली उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधीश बनले.

पर्यायी उत्तरे :

(1) विधान (a) आणि (b) **बरोबर**, (c) आणि (d) **चुकीचे**.

(2) विधान (a) आणि (b) **चुकीचे**, (c) आणि (d) **बरोबर**.

(3) विधान (a) आणि (d) **बरोबर**, (b) आणि (c) **चुकीचे**.

(4) विधान (a) आणि (c) **बरोबर**, (b) आणि (d) **चुकीचे**.

Consider the following statements with regard to the Chief Justice of India :

(a) Justice Rajendramal Lodha has been appointed as CJI recently.

(b) He is the 40th CJI of Supreme Court.

(c) He became a judge of Rajasthan High Court in Jan. 1994.

(d) He became the Chief Justice of the Delhi High Court in May 2008.

Answer Options :

(1) Statement (a) and (b) are **correct**, (c) and (d) are **false**.

(2) Statement (a) and (b) are **false**, (c) and (d) are **correct**.

(3) Statement (a) and (d) are **correct**, (b) and (c) are **false**.

(4) Statement (a) and (c) are **correct**, (b) and (d) are **false**.

---

5. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) केन्द्रीय मंत्रिमंडळाने फेब्रूवारी 2014 मध्ये समान संधी आयोगाच्या स्थापनेस मान्यता दिली.

(b) समान संधी आयोगाचा प्रस्ताव केन्द्रीय मंत्रालयाने सच्चर समितीच्या शिफारशीनुसार तयार केला आहे.

(c) समान संधी आयोग 5 सदस्यांचा असून त्याच्या प्रमुखपदी सर्वोच्च न्यायालयाचे निवृत्त न्यायाधीश असतील.

वरील विधानांपैकी कोणते **बरोबर** आहेत ?

(1) (a), (c) (2) (a), (b) (3) (b), (c) (4) वरील सर्व

Consider the following statements :

(a) Union Cabinet in Feb. 2014 approved the setting up of an Equal Opportunities Commission (EOC).

(b) The proposal for EOC was made by the Union Ministry on the recommendations of Suchar Committee.

(c) The EOC is a five member body and will be headed by a retired Judge of the Supreme Court.

Which of the above statements are **correct** ?

(1) (a), (c) (2) (a), (b) (3) (b), (c) (4) All the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

6. लैंगिक छळ प्रतिबंधक विधेयकाबाबत खालील विधाने विचारात घ्या.

(a) राज्यसभेने ते सर्वसंमतीने मंजूर केले होते.

(b) राज्यसभेने ते प्रचंड बहुमताने मंजूर केले होते.

(c) खाजगी क्षेत्र वगळता संघटित आणि असंघटित क्षेत्रातील महिलांना संरक्षण दिले गेले.

(d) तक्रार निवारणासाठी अंतर्गत यंत्रणा निर्माण करणे आवश्यक आहे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (c) बरोबर (2) (b) आणि (d) बरोबर

(3) (b) आणि (c) बरोबर (4) (a) आणि (d) बरोबर

Consider the following statements regarding the Bill to prevent sexual harassment :

(a) It was approved unanimously in the Rajya Sabha.

(b) It was approved by a huge majority in the Rajya Sabha.

(c) It seeks to provide protection to women in unorganised and organised sectors excluding the private sector.

(d) It makes mandatory to have internal redressal mechanism for complaints.

Answer Options :

(1) (a) and (c) correct (2) (b) and (d) correct

(3) (b) and (c) correct (4) (a) and (d) correct

---

7. भारतातील पहिली मोनोरेल चालविणारी महिला कोण ?

(1) जुईली भंडारे (2) अमृता मल्होत्रा

(3) लक्ष्मी जोसेफ (4) मोनिका पटेल

Who is the first woman to drive Monorail in India ?

(1) Juilee Bhandare (2) Amruta Malhotra

(3) Laxmi Joseph (4) Monika Patel

---

8. 2013 चा मराठी साहित्य अकादमी पुरस्कार कुणाला प्राप्त झाला ?

(1) वसंत आबाजी डहाके (2) नामदेव कांबळे

(3) मारुती चित्तमपल्ली (4) सतिश कळसेकर

Who won the Sahitya Academy Award for Marathi in 2013 ?

(1) Vasant Aabaji Dahake (2) Namdeo Kamble

(3) Maruti Chitampali (4) Satish Kalsekar

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

9. मंत्रिमंडळाच्या आर्थिक व्यवहार समितीने जानेवारी मध्ये कमी उत्पन्न असलेल्या चार राज्यांसाठी ग्रामीण पाणी पुरवठा व नि:स्सारण प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीसाठी सहमती दर्शविली ती राज्ये म्हणजे :

(a) आसाम (b) बिहार (c) झारखंड

चौथे राज्य कोणते ?

(1) छत्तीसगड (2) उत्तर प्रदेश

(3) उत्तराखंड (4) मध्य प्रदेश

The Cabinet Committee on Economic Affairs (CCEA) in January gave its nod for the implementation of the Rural Water Supply and Sanitation Project for four Low Income States i.e.

(a) Assam (b) Bihar (c) Jharkhand

Which is the **fourth** state ?

(1) Chattisgarh (2) Uttar Pradesh

(3) Uttarakhand (4) Madhya Pradesh

---

10. आय.सी.सी. वर्ल्ड कप 20 - 20 बाबत जोड्या लावा.

	वर्ष	**विजेता**	**उपविजेता**
(a)	2007	भारत	(i) श्रीलंका
(b)	2010	इंग्लंड	(ii) पाकिस्तान
(c)	2012	वेस्ट इंडीज	(iii) ऑस्ट्रेलिया
(d)	2014	श्रीलंका	(iv) भारत

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(2)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(3)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)
(4)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)

Match the pairs with regard to ICC World Twenty-20 Cup.

	Year	**Winner**	**Runner-up**
(a)	2007	India	(i) Sri Lanka
(b)	2010	England	(ii) Pakistan
(c)	2012	West Indies	(iii) Australia
(d)	2014	Sri Lanka	(iv) India

Answer options :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(2)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(3)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)
(4)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

11. 'चोगम' [CHOGM] 2013 बाबतीत खालील विधाने विचारात घ्या.

(a) नोव्हेंबर 2013 मध्ये कोलंबो येथे झाले.

(b) भारताचे पंतप्रधान हजर नव्हते.

(c) कॅनडा व मॉरिशसच्या नेत्यांनी बहिष्कार घातला.

(d) 53 शासनाच्या प्रमुखांपैकी फक्त 27 हजर.

(e) राष्ट्रकुलाच्या प्रमुख राणी एलिझाबेथ - II या हजर होत्या.

(f) मलेशियाची 'चोगम -2015' साठी यजमान म्हणून निवड झाली.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने **चुकीचे** आहे/आहेत ?

(1) (b) फक्त (2) (a) आणि (c) (3) (d) आणि (e) (4) (e) आणि (f)

Consider the following statements regarding 'CHOGM - 2013' :

(a) Held at Colombo in Nov. 2013.

(b) P.M. of India was not present.

(c) Leaders of Canada and Mauritius boycotted.

(d) Out of 53 heads of the Govt. only 27 attended.

(e) Queen Elizabeth-II the head of Commonwealth attended.

(f) Malaysia is chosen as the host for CHOGM - 2015.

Which of the above statements is/are **not correct** ?

(1) (b) only (2) (a) and (c) (3) (d) and (e) (4) (e) and (f)

---

12. 'अंडरनिथ दी सदर्न क्रॉस' हे प्रसिद्ध आत्मचरित्र कोणत्या खेळाडूचे आहे ?

(1) महेंद्र सिंग धोनी (2) रिकी पाँटिंग

(3) कपिल देव (4) मायकेल हसी

Which player has written the famous autobiography 'Underneath the Southern Cross' ?

(1) Mahendra Singh Dhoni (2) Ricky Ponting

(3) Kapil Dev (4) Michael Hussey

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

13. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) अग्नी - IV या आण्विक क्षमता असलेल्या क्षेपणास्त्राची भारताने यशस्वी चाचणी केली आहे.

(b) अग्नी - IV चा मारक टप्पा 3000 किलो मीटर आहे.

(c) 20 मीटर उंचीचे क्षेपणास्त्र असून वजन 17 टन आहे.

वरीलपैकी कोणती विधाने **सत्य** आहेत ?

(1) (a) आणि (b) (2) (b) आणि (c) (3) (a) आणि (c) (4) (a), (b) आणि (c)

Consider the following statements :

(a) India successfully test fired its nuclear capable strategic missile Agni - IV.

(b) Agni - IV has a strike range of about 3000 km.

(c) The 20 metre tall missile weighs 17 tonnes.

Which of the above are **true** ?

(1) (a) and (b) (2) (b) and (c) (3) (a) and (c) (4) (a), (b) and (c)

---

14. आर.बी.आय. (RBI) च्या डेप्युटी गव्हर्नर बाबत खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) आर. गांधी यांची नुकतीच आर.बी.आय. च्या डेप्युटी गव्हर्नर पदी नेमणूक झाली आहे.

(b) त्यांची नेमणूक पाच वर्षांसाठी आहे.

(c) ते नामांकित बँकर आहेत.

(d) ते अर्थतज्ञ आहेत.

(e) आनंद सिन्हा यांच्या जागी ते नेमले गेलेत.

पर्यायी उत्तरे :

(1) विधाने (a), (b), (c) **बरोबर**, (d), (e) **चुकीचे**

(2) विधाने (a), (b), (d) **बरोबर**, (c), (e) **चुकीचे**

(3) विधाने (b), (c), (e) **बरोबर**, (a), (d) **चुकीचे**

(4) विधाने (a), (c), (e) **बरोबर**, (b), (d) **चुकीचे**

Consider the following statements regarding Deputy Governor of RBI :

(a) R. Gandhi has been appointed as the Dy. Governor of RBI recently.

(b) His appointment is for a term of 5 years.

(c) He is a noted banker.

(d) He is an economist.

(e) He replaced Anand Sinha.

Answer Options :

(1) Statements (a), (b), (c) **correct**, (d), (e) **false**

(2) Statements (a), (b), (d) **correct**, (c), (e) **false**

(3) Statements (b), (c), (e) **correct**, (a), (d) **false**

(4) Statements (a), (c), (e) **correct**, (b), (d) **false**

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

15. योग्य जोड्या जुळवा :

(a)	हवाईदल प्रमुख	(i)	बिक्रम सिंग
(b)	नौदल प्रमुख	(ii)	अरुप राहा
(c)	भूसेनादल प्रमुख	(iii)	रॉबिन के. धवन
(d)	भारतीय तटरक्षक दल महासंचालक	(iv)	अनुराग गोपालन तापलीलाल

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(3)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(4)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)

Match the following :

(a)	Chief of Air Staff	(i)	Bikram Singh
(b)	Chief of Naval Staff	(ii)	Arup Raha
(c)	Chief of Army Staff	(iii)	Robin K. Dhawan
(d)	Director General of Indian Coast Guard	(iv)	Anurag Gopalan Taplilal

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(3)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(4)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)

---

16. राजकुमारी अमृत कौर ह्या कोणत्या मतदार संघातून संविधान सभेवर निवडून आल्या होत्या ?

(1) बिहार (2) केंद्रीय प्रांत (3) बॉम्बे (4) पंजाब

From which of the following provinces Rajkumari Amrit Kaur was elected on the Constituent Assembly ?

(1) Bihar (2) Central Provinces (3) Bombay (4) Punjab

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

17. महाराष्ट्रातील बहुतांश खेड्यात ग्रामसभा यशस्वी न होण्याची कारणे कोणती ?

(1) सरपंचाची उदासीनता

(2) ग्रामपंचायत सदस्यांची अनिच्छा

(3) लोकांची निरक्षरता

(4) वरील सर्व

Which of the following main causes is/are responsible for unsuccessful Gram Sabha in the Villages of Maharashtra ?

(1) Lack of interest on the part of Sarpanch

(2) Unwillingness of the members of Gram Panchayat

(3) Illiteracy of People

(4) All the above

---

18. पंचायत-राज योजनेचा सर्वप्रथम स्वीकार भारतात कोणत्या दोन राज्यांनी केला ?

(1) राजस्थान आणि महाराष्ट्र (2) राजस्थान आणि आंध्र प्रदेश

(3) राजस्थान आणि कर्नाटक (4) राजस्थान आणि मध्य प्रदेश

Which are the first two states to implement the scheme of Panchayat - Raj in India ?

(1) Rajasthan and Maharastra (2) Rajasthan and Andhra Pradesh

(3) Rajasthan and Karnataka (4) Rajasthan and Madhya Pradesh

---

19. पंचायत-राज प्रोत्साहन आणि उत्तरदायित्व योजनेअंतर्गत - 2013 ला प्रथम क्रमांकाचा 'क्युम्यूलेटीव्ह स्ट्रेंगदेनींग इंडेक्स अवॉर्ड' कोणत्या राज्याला प्राप्त झाला ?

(1) कर्नाटक (2) केरळ (3) त्रिपुरा (4) महाराष्ट्र

In 2013 which of the following states stood first and got awarded under the Panchayat 'Empowerment and accountability incentive scheme as such the "Cummulative Strengthening Index Award".

(1) Karnataka (2) Kerala (3) Tripura (4) Maharashtra

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

20. खालील विधानांचा विचार करा :

(a) महाराष्ट्रातील ग्रामपंचायत सरपंच पदाचा कार्यकाल 5 वर्षांचा असतो.

(b) महाराष्ट्रातील ग्रामपंचायत उपसरपंच पदास आरक्षण असते.

वरीलपैकी कोणते विधान **बरोबर** आहे ?

(1) दोन्ही बरोबर (2) फक्त (a)

(3) दोन्ही चूक (4) फक्त (b)

Consider the following statements :

(a) The tenure of Sarpanch of Maharashtra Gram Panchayat is of five years.

(b) There is reservation for the post of Deputy Sarpanch of Gram Panchayat in Maharashtra.

Which of the above statements is **correct** ?

(1) Both are correct (2) Only (a)

(3) Both are incorrect (4) Only (b)

---

21. राज्यपालाचे कार्य व अधिकार यासंबंधी खालीलपैकी कोणते विधान **चुकीचे** आहे.

(1) राज्यपाल राज्य शासनाचा कार्यकारी प्रमुख असतो.

(2) राज्यपाल राज्यातील विद्यापीठांचा कुलपती असतो.

(3) मुख्यमंत्र्याच्या सल्ल्याप्रमाणे राज्यपाल कोणत्याही मंत्र्याला पदच्यूत करू शकतो.

(4) राज्यपालाला उच्च न्यायालयाच्या न्यायाधीशांची नेमणूक करण्याचा अधिकार आहे.

Identify the **wrong** statement from amongst the following about the functions of the Governor.

(1) Governor is the executive head of the State Govt.

(2) Governor acts as the Chancellor of State Universities.

(3) Governor may dismiss any minister on the advice of the Chief Minister.

(4) Governor is the appointing authority of High Court Judges.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

22. महाराष्ट्र शासनाने 1984, या वर्षी कशासाठी, प्राचार्य पी.बी. पाटील समिती नेमली होती ?

(1) प्रशासकीय सुधारणा आयोगाच्या शिफारशींचा अभ्यास करण्यासाठी.

(2) ग्रामपंचायतीच्या प्रशासकीय व आर्थिक बाबी संबंधी.

(3) नगरपरिषदा व महानगर पालिका यांच्या जकाती विषयी

(4) जिल्हा परिषदेच्या निवडणूक सुधारणां विषयी

In 1984, for what purpose Government of Maharashtra appointed 'Principal P.B. Patil Committee' ?

(1) To study recommendations of Administrative Commission.

(2) Administrative and Financial matters of Gram Panchayat.

(3) Octroi of Municipal Council and Municipal Corporations.

(4) Election reforms of Zilla Parishad.

---

23. 9 डिसेंबर 1946 रोजी दिल्ली येथे घटना समितीची पहिली बैठक घेण्यात आली. या समितीचे तात्पुरते अध्यक्ष म्हणून पुढीलपैकी कोणत्या व्यक्तिने कामकाज पाहिले ?

(1) डॉ. बी.आर. आंबेडकर (2) डॉ. राजेंद्र प्रसाद

(3) डॉ. सच्चीदानंद सिन्हा (4) पंडित जवाहरलाल नेहरू

Who worked as a temporary President of the Committee on Constitution on 9th December 1946 at Delhi ?

(1) Dr. B.R. Ambedkar (2) Dr. Rajendra Prasad

(3) Dr. Sacchidanand Shinha (4) Pandit Jawaharlal Nehru

---

24. भारतीय नागरिकत्व रद्द करण्यासंबंधातील खालीलपैकी कोणते विधान **सत्य नाही** ?

(1) फसवणूक करून, खोटी माहिती दर्शवून किंवा वस्तुस्थिती लपवून नागरिकत्व मिळवले असेल.

(2) कृतीतून वा भाषणातून राज्य घटनेशी बेइमानी किंवा द्रोह केला असेल.

(3) भारताशी शत्रुत्व किंवा युद्ध करणाऱ्या राष्ट्राला मदत केली असेल.

(4) भारताबाहेर सलग पाच वर्षे वास्तव्य केल्यास.

Which of the following statements about the deprivation of Indian citizenship is **not true** ?

(1) Have obtained citizenship by means of fraud, false representation or by concealment of any material fact.

(2) Disloyalty or disaffection towards the constitution shown by an act or speech.

(3) Assisting an enemy country with whom India is at war.

(4) Continuous residence outside India for five years.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

25. योग्य जोड्या जुळवा :

(a)	सरपंच	(i)	ग्रामपंचायती संघटन
(b)	कलम 40	(ii)	ग्रामसभेची व्याख्या
(c)	कलम 243	(iii)	ग्रामसभेचा अध्यक्ष
(d)	उपसरपंच	(iv)	सरपंचाच्या अनुपस्थितीत ग्रामपंचायत बैठकीचा अध्यक्ष

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(2)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(3)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

Match the following :

(a)	Sarpanch	(i)	To organize Gram Panchayat
(b)	Article 40	(ii)	Definition of Gramsabha
(c)	Article 243	(iii)	Chairman of Gramsabha
(d)	Up-sarpanch	(iv)	In the absence of Sarpanch presides over the Gram Panchayat meetings as a Chairman

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(2)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(3)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

---

26. 1920 मध्ये भारतात कापड गिरणी क्षेत्रात स्त्री कामगारांची टक्केवारी किती होती ?

(1) 12% (2) 15% (3) 20% (4) 5.5%

In 1920 what was the percentage of women workers in cotton textile mills in India ?

(1) 12% (2) 15% (3) 20% (4) 5.5%

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

27. राष्ट्रीय काँग्रेसच्या स्थापनेत महाराष्ट्रातील कोणत्या नेत्यांचा सहभाग होता ?

(a) गोपाळकृष्ण गोखले (b) गंगारामभाऊ मस्के

(c) गोपाळ गणेश आगरकर (d) फिरोजशहा मेहता

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) व (b) बरोबर (2) (b) व (c) चूक

(3) (a), (b) आणि (d) बरोबर (4) (a), (b), (c), (d)

Who contributed towards establishment of the National Congress from Maharashtra ?

(a) Gopalkrishna Gokhale (b) Gangarambhau Maske

(c) Gopal Ganesh Agarkar (d) Phiroz Shah Mehta

Answer options :

(1) (a) and (b) correct (2) (b) and (c) false

(3) (a), (b) and (d) correct (4) (a), (b), (c), (d)

---

28. ब्रिटिशांनी भारतात ताग उद्योग सुरू केला, कारण :

(a) त्यांना ताग उद्योगाबद्दल आकर्षण होते.

(b) भारतीय उद्योगधंद्यांचा विकास करणे.

(c) भारतीयांना रोजगार मिळवून देणे.

(d) वाढती मागणी होती व अधिक नफा मिळवणे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) फक्त

(2) (a) आणि (b) फक्त

(3) (a), (b) आणि (c) फक्त

(4) (a) आणि (d) फक्त

The British started the Jute Industry in India, because :

(a) They had attraction for the Jute Industry.

(b) To develop the Indian Industry.

(c) To generate employment for the Indians.

(d) There was an increase in the demand and to earn more profits.

Answer options :

(1) (a) only

(2) (a) and (b) only

(3) (a), (b) and (c) only

(4) (a) and (d) only

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

29. भारतात ब्रिटिशांनी संपत्तीची जी लुट केली त्याबद्दल ब्रिटिश इस्ट इंडिया कंपनीच्या संचालकांना 'भारतात लुटारुंची नियुक्ती करणारे प्राधीकरण' असे कोणी म्हंटले ?

(1) दादाभाई नौरोजी (2) ॲडम स्मिथ

(3) लोकमान्य टिळक (4) ब्रॅड लॉ

Who called the directors of The British East India company the appointing authority of the plunderers of India ?

(1) Dadabhai Naoroji (2) Adam Smith

(3) Lokmanya Tilak (4) Brad Law

---

30. ब्रिटिशांच्या वसाहतवादाचा भारतीयांच्या जीवनांवर कोणता परिणाम झाला नव्हता ?

(1) अखिल भारतीय संघटनेच्या निर्मितीची पार्श्वभूमी तयार झाली.

(2) तळागाळातील व्यक्तिला खाजगी स्वातंत्र्य अजिबात नव्हते.

(3) भारतीय खेड्यातही सामाजिक शिष्टाचार, वेष, मनोरंजन आदिबाबत पाश्चात्यांचे अनुकरण आढळते.

(4) अनेक इंग्रजी शब्दांनी स्थानिक भाषांमध्ये जागा घेतली.

What was not the effect of the British Colonialism on Indian life ?

(1) Background got prepared for emergence of an All India Organisation.

(2) No individual freedom for people at the grass root level.

(3) Even the rural people started imitating the Westerners in social etiquettes, dress, entertainment etc.

(4) Many English words became part of local languages.

---

31. काँग्रेसमधील कोणत्या गटावर 'संधीसाधु', 'ब्रिटीश धार्जिणे', 'राजकीय भिकारी' अशी टिका केली जात असे ?

(1) महाराष्ट्रीयन (2) बंगाली

(3) जहाल (4) मवाळ

Which group of the Congress was criticized as the group of Opportunists, Pro-British, Political Beggars ?

(1) The Maharashtrian (2) The Bengali

(3) The Extremists (4) The Moderates

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

32. पुढीलपैकी कोणता रेल्वे विकासाचा आर्थिक परिणाम **नव्हता** ?

(1) शेतीवरील परिणाम

(2) किंमतीचे स्थिरीकरण

(3) उत्पादनाच्या किंमतीच्या चढउतारात वाढ

(4) शहरांच्या संख्येत वाढ

Which of the following was **not** the economic effect of the development of railways ?

(1) Impact on agriculture.

(2) Stabilization of prices.

(3) Increase in ups and downs of the prices of the products.

(4) Rise in the number of cities.

---

33. 1857 च्या उठावात क्रांतिकारकांच्या जोरदार हल्ल्याने जखमी होऊन कोणत्या ब्रिटिश रेसिडेंटचा मृत्यू झाला ? योग्य पर्याय निवडा.

(1) ओट्रम (2) हॅवलाक

(3) हेन्री लॉरेन्स (4) कॅम्पबेल

Who was the British Resident who got wounded in the fierce attack of the revolutionaries and succumbed to death during the Revolt of 1857 ?

(1) Outram (2) Havlock

(3) Henry Lawrence (4) Campbell

---

34. 'महाराष्ट्राचे मार्टिन ल्यूथर' म्हणून कोणास ओळखले जाते ?

(1) ज्योतिबा फुले (2) वि.रा. शिंदे

(3) डॉ. आंबेडकर (4) छत्रपती शाहू महाराज

Who is known as the 'Martin Luther of Maharashtra' ?

(1) Jyotiba Phule (2) V.R. Shinde

(3) Dr. Ambedkar (4) Chhatrapati Shahu Maharaj

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

35. जोड्या लावून योग्य पर्याय निवडा :

(a)	सत्यशोधक समाजाची स्थापना	(i)	1852
(b)	बालहत्या प्रतिबंधक गृहाची स्थापना	(ii)	1863
(c)	अस्पृश्यांसाठी शाळा सुरू	(iii)	1873
(d)	शेतकऱ्यांचा आसूड	(iv)	1883

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(3)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

Choose the appropriate option by Matching the pairs :

(a)	Foundation of Satyashodhak Samaj	(i)	1852
(b)	Foundation of the Home for prohibition of Juvenile killing	(ii)	1863
(c)	Started school for untouchables	(iii)	1873
(d)	Shetkaryancha Aasood	(iv)	1883

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(3)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

36. योग्य जोड्या लावा :

(a)	भिल्लांचा उठाव	(i)	1838
(b)	पागल पंथियांचा उठाव	(ii)	1829
(c)	कोळ्यांचा उठाव	(iii)	1825
(d)	फरेजी उठाव	(iv)	1817

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)

Match the pairs :

(a)	Revolt of the Bhills	(i)	1838
(b)	Revolt of the Pagal Phanthis	(ii)	1829
(c)	Revolt of the Kolis	(iii)	1825
(d)	Phareji Revolt	(iv)	1817

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

37. देशभक्तीचा प्रसार करण्याच्या उद्देशाने 'आत्मनिष्ठ युवती' समाजाची स्थापना नाशिकमध्ये कोणी केली ?

(a) श्रीमती दुर्गादेवी बोहरा (b) कल्पना दत्त

(c) सौ. येसु बाबाराव सावरकर (d) सौ. लक्ष्मीबाई दातार

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (c) बरोबर आहे. (2) (a) व (b) दोन्ही बरोबर आहेत.

(3) वरील सर्व बरोबर आहेत. (4) वरील सर्व चुकीचे आहेत.

Who established Aatmanistha Yuvati Association in Nashik to propagate the idea of nationalism ?

(a) Smt. Durgadevi Bohra (b) Kalpna Dutta

(c) Mrs. Yesu Babarao Sawarkar (d) Mrs. Laxmibai Datar

Answer options :

(1) Only (c) is correct (2) (a) and (b) are correct

(3) All are correct (4) All options are wrong

---

38. जोड्या जुळवा :

(a) 1887 - I - अमलगमेटेड सोसायटी ऑफ रेल्वे सर्व्हंटस् ऑफ इंडिया

(b) 1897 - II - कुर्ल्याच्या स्वदेशी मिलमध्ये संप

(c) 1910 - III - कामगार हितवर्धक सभा

(d) 1910 - IV - सोशल सर्व्हिस लीग

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)
(2)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(3)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(4)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)

Match the following :

(a) 1887 - I - Amalgameted Society of Railway Servants of India

(b) 1897 - II - Strike in Swadeshi Mills at Kurla

(c) 1910 - III - Kamgar Hitwardhak Sabha

(d) 1910 - IV - Social Service League

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)
(2)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(3)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(4)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

39. पुढील घटनांची त्यांच्या कालानुक्रमे यादी करा.

(a) समता संघ (b) निष्काम कर्ममठ

(c) महिला विद्यालय (d) महिला विद्यापीठ

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) (b) (c) (d)

(2) (d) (c) (b) (a)

(3) (c) (b) (d) (a)

(4) (b) (c) (a) (d)

Arrange the following events in their chronological order :

(a) Samata Sangh (b) Nishkam Karmamath

(c) Mahila Vidyalay (d) Mahila Vidyapeeth

Answer options :

(1) (a) (b) (c) (d)

(2) (d) (c) (b) (a)

(3) (c) (b) (d) (a)

(4) (b) (c) (a) (d)

---

40. हाताने विणलेल्या खादीचा वेष परिधान करून 'राजदरबारात (1877)' कोण उपस्थित होते ?

(1) गणेश वासुदेव जोशी (2) एम.जी. रानडे

(3) रविंद्रनाथ टागोर (4) बाळेंद्रनाथ टागोर

Who attended the 'Imperial Durbar (1877)', dressed in hand-spun Khadi ?

(1) Ganesh Vasudeo Joshi (2) M.G. Ranade

(3) Rabindranath Tagore (4) Balendranath Tagore

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

41. खालील नकाशात 'XY' रेषा मोसमी पावसाच्या परतीच्या प्रवासाची खालीलपैकी कोणत्या तारखेची आहे ?

(1) 15 ऑक्टोबर (2) 1 नोव्हेंबर (3) 15 नोव्हेंबर (4) 1 डिसेंबर

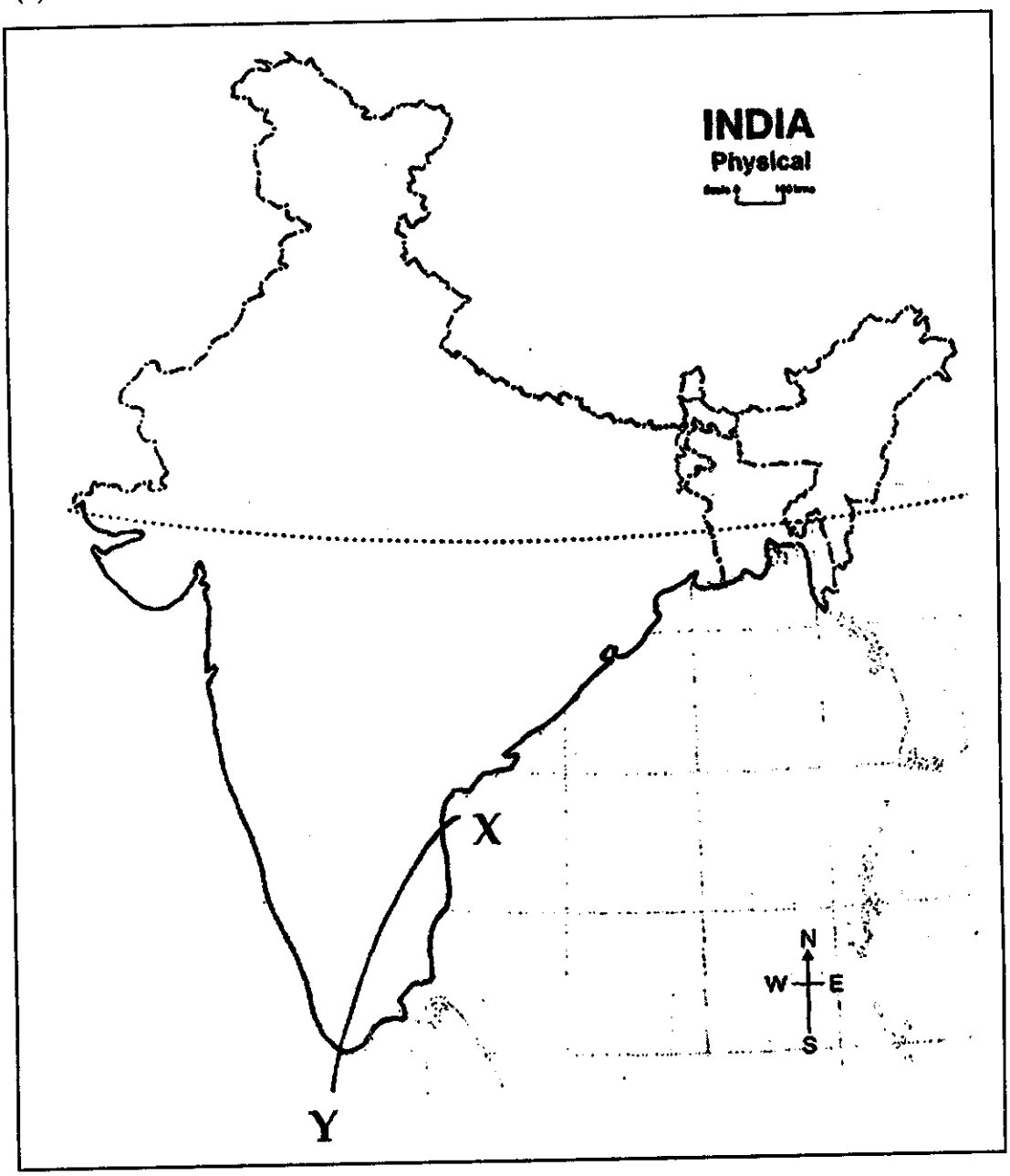

In the above map 'XY' line is the line of retreating monsoon of which of the following day ?

(1) 15th October (2) 1st November (3) 15th November (4) 1st December

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

42. 'एल् निनो' हा उबदार पाण्याचा समुद्र प्रवाह वाहणाऱ्या देशाचा किनारा _____आहे.
(1) अर्जेंटिना (2) पेरू (3) ब्राझिल (4) चीली
'EL-Nino' is a warm ocean water current that starts along the coast of _____.
(1) Argentina (2) Peru (3) Brazil (4) Chile

43. डेक्कन ओडिसी हा संयुक्त प्रकल्प MTDC आणि _____मध्ये आहे.
(1) भारतातील हॉटेल (2) रेल्वे
(3) एयर इंडिया (4) आय.टी.डी.सी.
Deccan Odyssey is a joint venture between MTDC and _____.
(1) Hotels in India (2) Railways
(3) Air India (4) ITDC

44. भारतातील खालील तेलशुद्धीकरण केंद्रांची पश्चिमेकडून पूर्वेकडे मांडणी करा व खाली दिलेल्या पर्यायांमधून योग्य उत्तर निवडा.
(a) कोयाली (b) बोन्गाईगाव (c) मथूरा (d) नुमलीगड
पर्यायी उत्तरे :
(1) (a) (b) (c) (d)
(2) (a) (c) (b) (d)
(3) (c) (a) (b) (d)
(4) (b) (d) (c) (a)
Arrange the following oil refineries of India from West to East and select the correct answer using the options given below :
(a) Koyali (b) Bongaigaon (c) Mathura (d) Numaligarh
Answer options :
(1) (a) (b) (c) (d)
(2) (a) (c) (b) (d)
(3) (c) (a) (b) (d)
(4) (b) (d) (c) (a)

45. खालीलपैकी कोणता मासा गोड्यापाण्याच्या मत्स्य शेतीत महत्वाचा आहे ?
(1) बांगडा (2) झिंगा (3) बोंबील (4) कोळंबी
Which of the following fish is the most important in fresh water aquaculture ?
(1) Mackerel (2) Shrimp (3) Mumbai duck (4) Prawns

46. 'लू' हे कोरडे आणि धुळीचे वारे भारताच्या वायव्य भागातून वाहणारे महिने _____
(1) एप्रिल - मे (2) मे - जून
(3) जून - जुलै (4) ऑक्टोबर - नोव्हेंबर
'Loo' is a dry and dusty wind blowing through the north - western part of India in the months of :
(1) April - May (2) May - June
(3) June - July (4) October - November

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

47. खालीलपैकी कोणते घटक वय रचनेवर परिणाम करतात ?

(a) जन्मदर (b) मृत्यूदर
(c) लोकसंख्येचे आकारमान (d) स्थलांतर

पर्यायी उत्तरे :

(1) (b), (c) आणि (d) (2) फक्त (c)
(3) फक्त (d) (4) वरीलपैकी कोणतीही नाही

Generally which of the following factors affect age structure ?

(a) Birth rate (b) Death rate
(c) Size of population (d) Migration

Answer options :

(1) (b), (c) and (d) (2) Only (c)
(3) Only (d) (4) None of the above

---

48. जोड्या लावा :

स्तंभ A	**स्तंभ B**
(a) पंजाब हिमालया	(i) काळी आणि तिस्ता नदीमधील हिमालया
(b) आसाम हिमालया	(ii) सिंधू आणि सतलज नदीमधील हिमालया
(c) नेपाळ हिमालया	(iii) सतलज आणि काळी नदीमधील हिमालया
(d) कुमाऊन हिमालया	(iv) दिहांग व तिस्ता नदीमधील हिमालया

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(2)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)
(3)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)
(4)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)

Match the following :

Column A	**Column B**
(a) Punjab Himalayas	(i) Himalayas between Kali and Tista rivers
(b) Assam Himalayas	(ii) Himalayas between Indus and Sutlaj rivers
(c) Nepal Himalayas	(iii) Himalayas between Sutlaj and Kali rivers
(d) Kumaon Himalayas	(iv) Himalayas between Dihang and Tista rivers

Answer options :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(2)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)
(3)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)
(4)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

49. जिल्हे आणि त्यांचे निर्मिती साल यांच्या योग्य जोड्या लावा.

	जिल्हा		निर्मिती साल
(a)	गोंदिया	(i)	26 ऑगस्ट 1982
(b)	वाशिम	(ii)	16 ऑगस्ट 1982
(c)	गडचिरोली	(iii)	01 मे 1999
(d)	लातूर	(iv)	01 जुलै 1998

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(2)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)

Match the following districts with the year of their formation :

	District		Formation Year
(a)	Gondia	(i)	26 August 1982
(b)	Washim	(ii)	16 August 1982
(c)	Gadchiroli	(iii)	01 May 1999
(d)	Latur	(iv)	01 July 1998

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(2)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)

50. खालीलपैकी कोणती नदी खचदरीतून वाहते ?

(1) दामोदर (2) कृष्णा (3) तुंगभद्रा (4) तापी

Which of the following rivers flows through Rift Valley ?

(1) Damodar (2) Krishna (3) Tungabhadra (4) Tapi

51. भारताचे सर्वात पूर्वेकडील रेखावृत्त _____ आहे.

(1) 97° 25' E (2) 68° 7' E (3) 82° 50' E (4) 90° 25' E

Easternmost longitude of India is _____.

(1) 97° 25' E (2) 68° 7' E (3) 82° 50' E (4) 90° 25' E

52. मानव विकास निर्देशांक मुंबई आणि ठाणे जिल्ह्यात _____पेक्षा जास्त आहे.

(1) 0.3 (2) 0.5 (3) 0.9 (4) 0.8

Human Development Index in Mumbai and Thane districts is more than _____.

(1) 0.3 (2) 0.5 (3) 0.9 (4) 0.8

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

53. गुरुशिखर खालीलपैकी कोणत्या पर्वत रांगेचे सर्वोच्च शिखर आहे ?

(1) छोटा नागपूर (2) अरवली (3) विंध्या (4) मालवा

Gurushikhar is the highest peak of which of the following ranges ?

(1) Chotanagpur (2) Aravalli (3) Vindhya (4) Malwa

54. सोबतच्या चित्रातील व्यक्ती कोणत्या आदिवासी समाजाच्या आहेत ते ओळखा :

(1) भिल्ल (2) गोंड (3) नागा (4) वारली

Identify the tribes from the given image :

(1) Bhil (2) Gond (3) Naga (4) Warli

55. तृतीय व्यवसायातील सेवांचे मुख्य कार्य म्हणजे _____.

(1) प्रक्रिया करणे (2) गोळा करणे (3) वितरण करणे (4) साठवून ठेवणे

The main function of tertiary occupation is :

(1) Processing (2) Collection (3) Distribution (4) Storing

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

56. भारतीय रिझर्व्ह बँकेद्वारा मुद्रापुरवठा मापनाच्या प्रचलांची नव्याने व्याख्या करण्यासाठी अलिकडच्या काळात नियुक्त केलेल्या कार्य गटाने भारतातील मुद्रापुरवठ्याच्या संकल्पनेतून खालील घटक रद्द केला आहे.
(1) M_1 (2) M_2 (3) M_3 (4) M_4
The Working Group recently appointed by Reserve Bank of India to redefine the parameters for Measuring Money Supply has abolished the following component from the concept of money supply in India ?
(1) M_1 (2) M_2 (3) M_3 (4) M_4

57. सुखमॉय चक्रवर्ती समितीच्या शिफारशीनुसार वास्तव तुटीच्या संकल्पनेचे योग्य अर्थ बोधन होण्यासाठी खालीलपैकी कोणती संकल्पना योग्य आहे ?
(1) महसुली तूट (2) राजकोषीय तूट
(3) प्राथमिक तूट (4) वरीलपैकी कोणतीही नाही
As per the recommendations of Sukhmoy Chakravarty Committee which of the following concepts is suitable for proper interpretation of the concept of real deficit ?
(1) Revenue Deficit (2) Fiscal Deficit
(3) Primary Deficit (4) None of the above

58. खालील जोड्या जुळवा :

(a)	तेलाच्या किंमतीत वाढ	(i)	शेतीशी निगडीत अधिक
(b)	1950-1951 पूर्वी भारताची निर्यात	(ii)	आर्थिक व्यवहारांचा आढावा
(c)	व्यवहारतोल	(iii)	1990-1991
(d)	व्यापारतोलातील मोठी तुट	(iv)	1973 नंतर

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)
(2)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(3)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

Match the following :

(a)	Increase in oil prices	(i)	Maximum related to agriculture
(b)	Exports of India before 1950-1951	(ii)	A review of economic transactions
(c)	Balance of payment	(iii)	1990-1991
(d)	Huge deficit in balance of payments	(iv)	1973 onwards

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)
(2)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(3)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

59. किमान वेतन कायदा कोणत्या वर्षी संमत करण्यात आला ?
(1) 1947 (2) 1948 (3) 1949 (4) 1950
In which year the 'Minimum Wages Act' was passed ?
(1) 1947 (2) 1948 (3) 1949 (4) 1950

60. भांडवली खात्यावरील परिवर्तनियतेबाबतची समिती यांच्या अध्यक्षतेखाली स्थापन करण्यात आली :
(1) डॉ.सी.रंगराजन (2) एम.नरसिंहम
(3) वाय.व्ही.रेड्डी (4) एस.एस.तारापोर
The Committee on capital account convertibility was constituted under the chairmanship of :
(1) Dr. C. Rangarajan (2) M. Narsimham
(3) Y.V. Reddy (4) S.S. Tarapore

61. देशात बचतीचे प्रमाण कमी होत आहे कारण –
(a) रोजगारात वाढ होत आहे. (b) बचतीवर मिळणारा व्याजदर कमी आहे.
(c) विदेशी गुंतवणुका वाढत आहेत. (d) वरीलपैकी कोणतेही नाही.
योग्य पर्याय निवडा :
(1) (a) व (c) फक्त (2) (b) फक्त (3) (b) व (c) फक्त (4) (d) फक्त
There is a decrease in savings in the country because of _____.
(a) Increase in employment (b) Low interest rates on savings
(c) Increase in foreign investment (d) None of the above
Choose the **correct** option :
(1) (a) and (c) only (2) (b) only (3) (b) and (c) only (4) (d) only

62. पीक रचनेतील बदल याचा अर्थ –
(a) विविध पिकांच्या रचनेतील बदल
(b) आधुनिक पद्धतीने पिकांची लागवड
(c) तंत्रज्ञानातील बदल
(d) विविध पिकांखालील शेतजमिनीच्या टक्केवारीत घडून आलेले बदल.
योग्य पर्याय निवडा :
(1) (a) फक्त (2) (a) व (c) फक्त (3) (b) व (d) फक्त (4) (d) फक्त
'Change in cropping pattern' means :
(a) Change in different crop patterns
(b) Cropping with modern methods
(c) Change in technology
(d) Changes in the percentage of agricultural land brought under different crops
Choose the **correct** option :
(1) (a) only (2) (a) and (c) only (3) (b) and (d) only (4) (d) only

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

63. खालीलपैकी कोणता औद्योगिक वित्ताचा बाह्य स्रोत आहे ?

(1) अधिमान भाग (2) साधारण भाग

(3) नफ्याची पुनर्गुंतवणूक (4) ऋण पत्रे

Which of the following is the external source of industrial finance ?

(1) Preference shares (2) Ordinary shares

(3) Ploughing back of profits (4) Debentures

---

64. योग्य जोड्या जुळवा.

	गट - A		गट - B
(a)	बँकिंग नियमन कायदा	(i)	1969
(b)	बँकांचे राष्ट्रीयीकरण	(ii)	1955
(c)	भारतातील स्टेट बँकेची स्थापना	(iii)	1960
(d)	स्टेट बँक समूहाची निर्मिती	(iv)	1949

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)

Match the following :

	Group - A		Group - B
(a)	Banking Regulation Act	(i)	1969
(b)	Nationalization of banks	(ii)	1955
(c)	Establishment of SBI	(iii)	1960
(d)	Creation of the SBI group	(iv)	1949

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

65. (a) बँकिंग क्षेत्रातील सुधारणा 1992 मधे सुरू केल्या गेल्या.
(b) सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकांची नफाक्षमता व कार्यक्षमता उंचावणे.
(c) बँकांची सुरक्षितता आणि सक्षमता सुधारणे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) **बरोबर** असून (b) आणि (c) ही (a) ची **उद्दिष्टे** आहेत.
(2) (b) आणि (c) फक्त **बरोबर** आहेत.
(3) (a) **बरोबर** असून फक्त (b) हे (a) चे **उद्दिष्ट** आहे.
(4) (a) **बरोबर** आहे परंतु (b) व (c) ही (a) ची **उद्दिष्टे** नाहीत.

(a) Banking sector reforms were initiated in 1992.
(b) Increasing the profitability and efficiency of Public Sector Banks.
(c) Improving safety and soundness of banks.

Answer options :

(1) (a) is **correct** and (b) and (c) are **objectives** of (a)
(2) only (b) and (c) are **correct**
(3) (a) is **correct** and only (b) is **objective** of (a)
(4) (a) is **correct** but neither (b) nor (c) are the **objectives** of (a).

---

66. भारत सरकार द्वारा प्रा.पी.सी.महालनोबीस यांच्या अध्यक्षतेखाली राष्ट्रीय उत्पन्न समितीचे गठन कोणत्या वर्षी करण्यात आले ?

(1) 1951 (2) 1949 (3) 1948 (4) 1956

In which year, the Government of India established the National Income Committee under the chairmanship of Prof. P.C. Mahalnobis ?

(1) 1951 (2) 1949 (3) 1948 (4) 1956

---

67. केंद्र सरकारला पुढीलपैकी कोणत्या क्षेत्रात वावरताना अधिक काळजीपूर्वक व जबाबदारीने वागावे लागेल ?

(a) सेवा क्षेत्र (b) शेती क्षेत्र
(c) बँकिंग क्षेत्र (d) उद्योग क्षेत्र

वरीलपैकी **योग्य** पर्याय निवडा.

(1) (a) फक्त (2) (b) आणि (d) फक्त (3) (c) फक्त (4) (c) आणि (d) फक्त

Indian Government needs to be more careful and responsible in which of the following sectors.

(a) Service sector (b) Agriculture sector
(c) Banking sector (d) Industry sector

Choose the **correct** option from above :

(1) (a) only (2) (b) and (d) only (3) (c) only (4) (c) and (d) only

---

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

68. (a) स्वसहाय्यता गट हा ग्रामीण गरीब लोकांचा असायला हवा ?

(b) गटात 25 ते 30 सदस्य असतात.

(c) केवळ सामाजिक दृष्ट्या मागास कुटुंबातील सदस्य असतात.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) **बरोबर** आणि (b) आणि (c) **चूक**

(2) (a), (b), (c) हे सर्व **बरोबर**

(3) (a), (b), (c) सर्व **चूक**

(4) (a) आणि (c) **बरोबर** आणि (b) **चूक**

(a) SHG has to be a group of rural poor.

(b) Group may consist of 25 to 30 members.

(c) Members are of the socially backward families only.

Answer Options :

(1) (a) is **correct** and (b) and (c) are **incorrect**

(2) all (a), (b), (c) are **correct**

(3) all (a), (b), (c) are **incorrect**

(4) (a) and (c) are **correct** and (b) is **incorrect**

---

69. एका कुटुंबात दोनच मुले असावीत असे राष्ट्रीय लोकसंख्या विषयक धोरण केव्हा जाहीर झाले ?

(1) 1976 (2) 1991 (3) 2000 (4) 2001

In which year the 'National Population Policy' with "Two children in One Family," was announced ?

(1) 1976 (2) 1991 (3) 2000 (4) 2001

---

70. जुलै 1991 मध्ये रूपयाचे किती टक्के अवमूल्यन करण्यात आले होते ?

(1) 14 टक्के (2) 22.2 टक्के (3) 12 टक्के (4) 10 टक्के

In July 1991, the rupee devaluated by :

(1) 14 percent (2) 22.2 percent (3) 12 percent (4) 10 percent

---

71. चंद्रशेखर मर्यादा _____ आहे.

(1) चंद्राच्या वस्तुमानाच्या 1.4 पट (2) सूर्याच्या वस्तुमानाच्या 1.5 पट

(3) सूर्याच्या वस्तुमानाच्या 1.4 पट (4) मंगळाच्या वस्तुमानाच्या 1.5 पट

Chandrashekar limit is _____.

(1) 1.4 times mass of moon (2) 1.5 times mass of sun

(3) 1.4 times mass of sun (4) 1.5 times mass of mars

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

72. ओहमचा नियम खालीलपैकी कोणाला लागू पडत नाही ?

(1) वाहक

(2) अर्धवाहक

(3) स्थिर तापमान नसणारा वाहक

(4) यापैकी नाही

Ohm's law does not apply to _____.

(1) conductor

(2) semiconductor

(3) conductor when there is change in temperature

(4) none of the above

---

73. हवेमधील पाण्याच्या बाष्पाची संपृक्तता ज्या तापमानाला होते, त्याला _____ म्हणतात.

(1) द्रवीभवन बिंदू (2) उत्कलन बिंदू

(3) दवाचा बिंदू (4) पूर्ण आर्द्रता

The temperature at which the water vapour in a given sample of air becomes saturated is called the _____.

(1) Melting point (2) Boiling point

(3) Dew point (4) Absolute humidity

---

74. भोपाळ वायू दुर्घटनेत कोणता वायू बाहेर पडला ?

(1) मिथील अमाईन (2) मिथील क्लोराईड

(3) मिथील आयसोसायनेट (4) मिथील फ्लुराईड

In Bhopal gas disaster the gas given out was :

(1) Methyl amine (2) Methyl chloride

(3) Methyl Isocynate (4) Methyl fluoride

---

75. खालील वाक्यांपैकी कोणते विधान **चुकीचे** आहे ?

(1) डायइथिल इथर हे सामान्य बधिरीकरणासाठी वापरतात.

(2) इथिल अल्कोहोल हे सर्व प्रकारच्या दारू पदार्थांमध्ये असते.

(3) मिथील अल्कोहोल हे साखर आंबविण्याच्या प्रक्रियेपासून तयार करतात.

(4) इथिलीन ग्लायकॉल हे साधारणपणे ऑटोमोबाईल इंजिनमध्ये ॲन्टीफ्रीज म्हणून वापरतात.

Which of the following statements is **false** ?

(1) Diethyl ether has been used as a general anaesthetic.

(2) Ethyl alcohol is present in all alcoholic beverages.

(3) Methyl alcohol is produced by fermentation of sugar.

(4) Ethylene Glycol is commonly used as antifreeze for automobiles.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

76. वातावरणातून कोणत्या प्रकारचे किरण कार्बन डायआक्साईड (CO_2) शोषतात ?

(1) अल्ट्रा व्हायलेट (2) इन्फ्रारेड (3) व्हीजीबल (4) मायक्रोवेव्ह

Which radiations are absorbed by the carbon dioxide (CO_2) from the atmosphere ?

(1) U.V (2) I.R (3) Visible (4) Microwave

77. कोणत्या प्राण्याचे हृदय सर्वात मोठे असते ?

(1) मगर (2) हत्ती (3) सिंह (4) जिराफ

The largest size of heart is found in :

(1) Crocodile (2) Elephant (3) Lion (4) Giraffe

78. खालीलपैकी कोणता प्राणी किटक वर्गात येत **नाही** ?

(1) मच्छर (2) माशी (3) स्पायडर (कोळी) (4) ढेकूण

Which one of the following is **not** an insect ?

(1) Mosquito (2) Housefly (3) Spider (4) Bed bug

79. अनियततापी प्राण्यांच्या संदर्भात खालीलपैकी कोणते विधान **सत्य** आहे ?

(1) रक्त गोठलेले असते.

(2) रक्त थंड असते.

(3) शरीराचे तापमान बाहेरच्या तापमानानुसार बदलत असते.

(4) शरीराचे तापमान स्थिर असते.

What is **true** in case of cold blooded animals ?

(1) Blood freezes

(2) Blood is cold

(3) Body temperature changes with the surroundings

(4) Body temperature remains constant

80. कोणते निळे-हिरवे शेवाळ वातावरणातील नत्र वायुचे स्थिरीकरण करते व भातशेताची सुपीकता वाढवते ?

(1) *क्रुकॉकस* (2) *ग्लीओकॅपसा* (3) *नॉसटॉक* (4) *केमीओसायफॉन*

Which blue-green algae fix atmospheric nitrogen and contribute to the fertility of rice field ?

(1) *Chroococcus* (2) *Gleocapsa* (3) *Nostoc* (4) *Chamaesiphon*

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

81. टॅक्सानॉमी हा शब्द कोणी दिला ?

(1) हॅकेल (2) लीनीयस (3) ॲरिस्टॉटल (4) डिकॅन्डोल

Who coined the term taxonomy ?

(1) Haeckel (2) Linnaeous (3) Aristotle (4) De Candolle

---

82. वनस्पतिंच्या योग्य वाढीसाठी एकूण किती अन्नद्रव्यांची अत्यंत आवश्यकता असते ?

(1) 16 (2) 32 (3) 15 (4) 12

How many essential elements are required for normal growth of plants ?

(1) 16 (2) 32 (3) 15 (4) 12

---

83. सामान्य लाल रक्त पेशींचा आकार कसा असतो ?

(1) कोयता किंवा विळीप्रमाणे (दात्राकार) (2) द्विबहिर्वक्र (बाय कॉनव्हेक्स)

(3) द्विअंतर्वक्र (बायकॉनकेव्ह) (4) वरील कोणताही नाही

Normal RBC's are _____ shaped.

(1) Sickle shaped (2) Biconvex disc

(3) Biconcave disc (4) None of the above

---

84. मेदापासून किती ऊर्जा (ऊष्मांक)मिळते ?

(1) 4 किलो कॅलरी/ग्रॅम (2) 9 किलो कॅलरी/ग्रॅम

(3) 7 किलो कॅलरी/ग्रॅम (4) 12 किलो कॅलरी/ग्रॅम

The energy yield of fat is :

(1) 4 kcals/gm (2) 9 kcals/gm

(3) 7 kcals/gm (4) 12 kcals/gm

---

85. "पिवळा ताप" हा रोग कशामुळे होतो ?

(1) आरबो व्हायरस/विषाणु (2) राब्डो व्हायरस /विषाणु

(3) रिकेट्सीआ (4) ह्युमन इमुनो डेफीसीएंसी व्हायरस /विषाणु

Yellow fever is caused by :

(1) Arbo-virus (2) Rhabdo-virus

(3) Rickettsia (4) Human Immuno deficiency virus

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

86. खालील आकृतीतील कोनांची संख्या किती ?

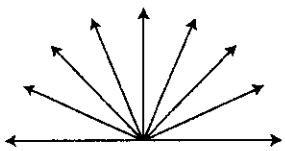

(1) 8 (2) 18 (3) 36 (4) 38

How many angles are there in the following figure ?

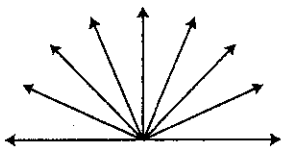

(1) 8 (2) 18 (3) 36 (4) 38

---

87. जर GAM = 15030 असे लिहिले, SIO = 452035 लिहिले तर WEK = ?

(1) 551020 (2) 552510 (3) 551025 (4) 551030

If GAM = 15030 and SIO = 452035 then WEK = ?

(1) 551020 (2) 552510 (3) 551025 (4) 551030

---

88. आकृतीत प्रश्नाच्या ठिकाणी योग्य पर्याय निवडा :

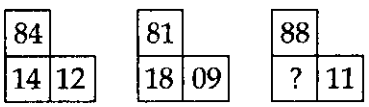

(1) 16 (2) 21 (3) 61 (4) 81

Select proper alternative to replace the question mark in a diagram :

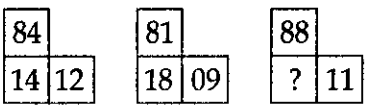

(1) 16 (2) 21 (3) 61 (4) 81

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

89. रचनेचा अभ्यास करून जाळी पूर्ण करा.

चूक खुणा असलेल्या ठिकाणी चौकटी निवडा.

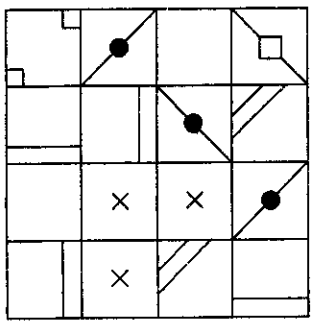

(1) 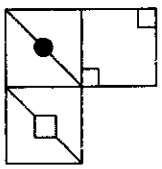 (2) 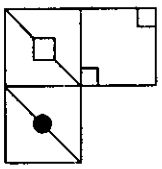 (3) 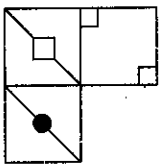 (4) 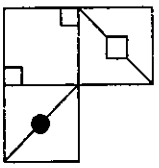

Complete the grid after studying the pattern.

Select boxes for crossed boxes :

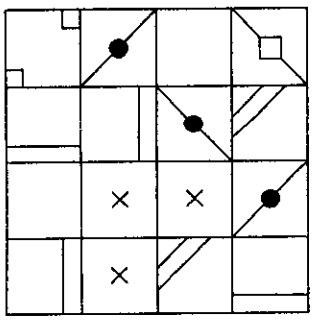

(1) 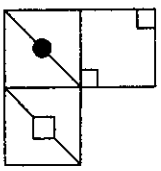 (2) 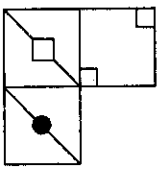 (3) 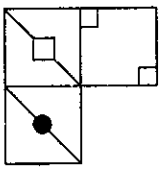 (4) 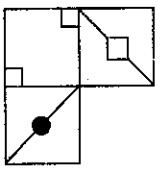

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

90. $\sqrt{56+\sqrt{620+\sqrt{25}}} = ?$

(1) 05 (2) $\sqrt{9}$ (3) 09 (4) 81

$\sqrt{56+\sqrt{620+\sqrt{25}}} = ?$

(1) 05 (2) $\sqrt{9}$ (3) 09 (4) 81

---

91. अंजू रंजूला ₹ 400 देणे लागते. रंजू संजूला ₹ 300 देणे लागते आणि संजू अंजूला ₹ 500 देणे लागते. जर संजूला अंजू व रंजू या दोघींनाही पैसे देऊन सर्व देणी चुकती करायची असतील तर तिने अंजूला किती रक्कम द्यावी ?

(1) संजूने अंजूला ₹ 100 दिले पाहिजेत.

(2) संजूने अंजूला ₹ 500 दिले पाहिजेत.

(3) संजूने रंजूकडून ₹ 200 उसने घेऊन ते अंजूला दिले पाहिजेत.

(4) संजूला सर्व देणी चुकती करणे शक्य नाही कारण तिच्याकडे ₹ 200 नाहीत.

Anju owes Ranju ₹ 400, Ranju owes Sanju ₹ 300 and Sanju owes Anju ₹ 500. If Sanju is to settle all the debts by giving money to both Anju and Ranju, how much will she have to give Anju ?

(1) Sanju must give ₹ 100 to Anju

(2) Sanju must give ₹ 500 to Anju

(3) Sanju must borrow ₹ 200 from Ranju and give it to Anju

(4) Sanju will not be able to settle all the debts as she is not having ₹ 200

---

92. $4+44+444+4444+$ ----- या श्रेणीमध्ये नऊ साखळ्या आहेत. जर आपण त्यांची बेरीज केली तर दशांश च्या ठिकाणी कोणता आकडा येईल ?

(1) 5 (2) 9 (3) 3 (4) 6

$4+44+444+4444+$ ----- In this series there are nine terms. If we add them which number will there be in the tenth place ?

(1) 5 (2) 9 (3) 3 (4) 6

---

93. दिलेल्या गटामधील इंग्रजी मुळाक्षरे च्या क्रमातील गट ओळखा.

DINSX, BGLQV, CHMRW

(1) AGMQV (2) YTOJE (3) GHIJK (4) AFKPQ

Find out the alphabetical term that belongs to the given group.

DINSX, BGLQV, CHMRW

(1) AGMQV (2) YTOJE (3) GHIJK (4) AFKPQ

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

94. माणसांच्या एका गटात काही जोडपी आहेत. उरलेले लोक एकएकटेच आहेत. यापैकी विवाहित लोकांची संख्या 60% आहे आणि पुरुषांची संख्या 54% आहे. तर या गटात एकएकट्या स्त्रियांची संख्या किती टक्के आहे?

(1) 16 टक्के (2) 24 टक्के (3) 30 टक्के (4) 46 टक्के

In a group of people there are some couples. Remaining persons are single. Out of these 60% are married and the males are 54%. Then what is the percentage of single females in the group ?

(1) 16% (2) 24% (3) 30% (4) 46%

---

95. 'C' ही 'A' ची एकूलती एक नणंद आहे. 'C' ही 'B' ची आत्या आहे. 'D' हा C चा एकूलता एक भाऊ आहे. तर 'A' ही D ची कोण?

(1) भाची (2) भावजय

(3) पत्नी (4) मेहुणी

'C' is the only sister-in-law (husband's sister) of 'A'. 'C' is the father's sister of 'B'. 'D' is the only brother of C. Then what is 'A' to D.

(1) Niece (2) Sister-in-law (wife of brother)

(3) Wife (4) Sister-in-law (sister of wife)

---

96. प्रश्न चिन्हाच्या (?) जागी योग्य संख्या निवडा :

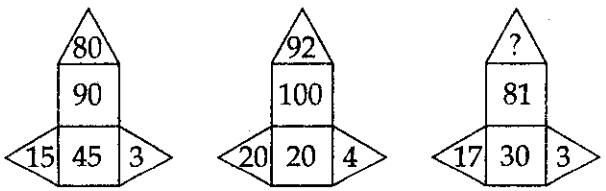

(1) 74 (2) 106 (3) 75 (4) 100

Choose a number in the place of question mark (?) :

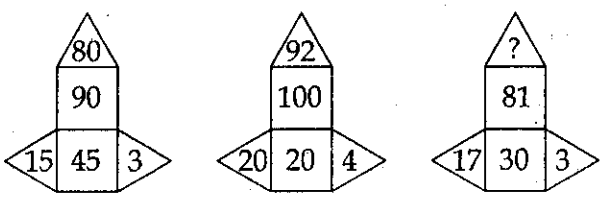

(1) 74 (2) 106 (3) 75 (4) 100

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

97. प्रश्नार्थक चिन्हाच्या ठिकाणी कोणता आकडा येईल ?

$\frac{7}{11}, \frac{7}{9}, \frac{7}{7}, \frac{7}{5}, ?, \frac{7}{6}, \frac{7}{4}, \frac{7}{3}, \frac{7}{1}$

(1) $\frac{7}{6}$ (2) $\frac{7}{4}$ (3) $\frac{7}{3}$ (4) $\frac{7}{1}$

Which number will come in place of the question mark ?

$\frac{7}{11}, \frac{7}{9}, \frac{7}{7}, \frac{7}{5}, ?, \frac{7}{6}, \frac{7}{4}, \frac{7}{3}, \frac{7}{1}$

(1) $\frac{7}{6}$ (2) $\frac{7}{4}$ (3) $\frac{7}{3}$ (4) $\frac{7}{1}$

---

98. दिलेल्या आकृत्यांच्या पुढे कोणती आकृती येते ?

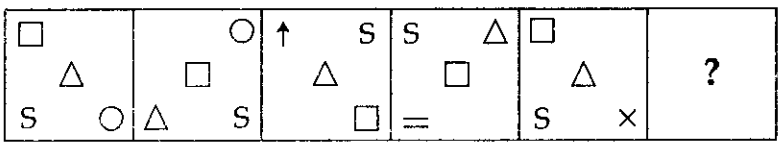

(1) 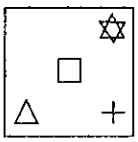 (2) 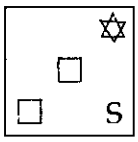 (3) 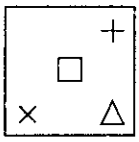 (4) 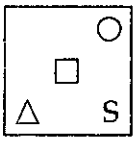

Which one will be the following figure ?

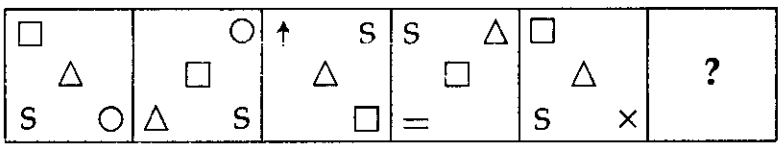

(1) 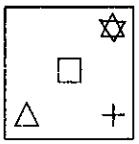 (2) 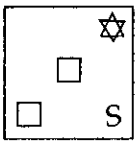 (3) 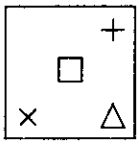 (4) 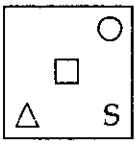

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

99. दिलेल्या घनांपैकी कोणता एक पुढील कागदाच्या तुकड्यापासून बनवता येणार नाही ?

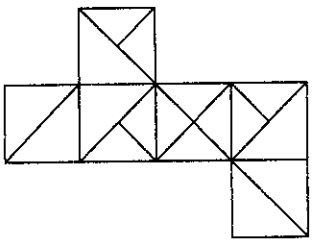

(1) 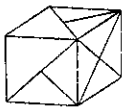 (2) 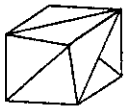 (3) 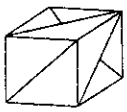 (4) 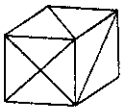

Which one of the given cubes can not be made from the following paper cut out ?

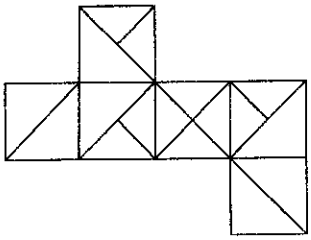

(1) 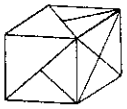 (2) 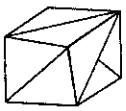 (3) 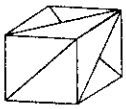 (4) 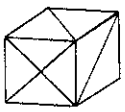

---

100. एका अंकगणितीय श्रेणीतील 7 वी व 9 वी संख्या अनुक्रमे 55 व 71 असल्यास पहिल्या 12 संख्यांची बेरीज किती ?

(1) 512 (2) 521 (3) 612 (4) 721

In Arithmatic series, the 7th and the 9th numbers are 55 and 71 respectively. Then what is the sum of first 12 numbers ?

(1) 512 (2) 521 (3) 612 (4) 721

- o 0 o -

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. **201.** सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल, यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. **201** समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. **201.** ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

परीक्षेचे नांव : सहायक (पूर्व) परीक्षा - 2014 **परीक्षेचा दिनांक : 15 जून, 2014**

विषय : सामान्य क्षमता चाचणी

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत "सहायक (पूर्व) परीक्षा - 2014" या स्पर्धा परीक्षेच्या प्रश्नपत्रिकेची उत्तरतालिका उमेदवारांच्या माहितीसाठी संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आली आहे. सदर उत्तरतालिकेतील प्रश्न-उत्तरांसंबंधी उमेदवारांना निवेदन करावयाचे असल्यास त्यांनी अधिप्रमाणीत स्पष्टीकरण / संदर्भ देऊन तसेच विषय, परीक्षेचे नाव, प्रश्नसंच, प्रश्नक्रमांक यांच्या उल्लेखासह आपले लेखी निवेदन उपसचिव (गोपनीय), महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, बँक ऑफ इंडिया बिल्डिंग, 3 रा मजला, हुतात्मा चौक, मुंबई 400 001 या पत्त्यावर टपालाने पाठवावे. यासंदर्भात दि. 24 जून, 2014 पर्यंत आयोगाकडे प्राप्त झालेल्या निवेदनांचीच दखल घेतली जाईल. तद्नंतर आलेली निवेदने विचारात घेतली जाणार नाहीत, याची कृपया नोंद घ्यावी.

उत्तरतालिका - KEY

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
1	4	2	4	2
2	4	4	2	4
3	2	2	4	4
4	4	2	1	1
5	2	1	3	4
6	4	4	4	4
7	1	4	4	4
8	4	1	2	1
9	2	4	1	2
10	1	4	4	3
11	4	2	2	4
12	4	3	4	4
13	3	4	2	2
14	4	4	4	4
15	2	4	4	2
16	2	2	2	4
17	4	4	2	2
18	2	2	3	4
19	4	4	2	2
20	2	4	4	2
21	4	3	4	2
22	2	4	2	4
23	3	2	4	2
24	4	2	4	3
25	2	2	2	4

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
26	3	3	3	4
27	4	1	1	3
28	4	4	3	1
29	2	3	1	2
30	2	3	3	3
31	4	1	4	3
32	2	4	2	3
33	3	2	1	3
34	1	2	2	4
35	3	2	4	2
36	3	3	3	4
37	1	3	2	1
38	3	1	3	1
39	3	4	3	3
40	1	3	4	2
41	4	1	1	4
42	2	2	2	1
43	2	2	3	2
44	2	2	3	3
45	4	1	4	2
46	2	3	2	3
47	4	4	4	1
48	2	4	2	4
49	3	2	2	4
50	4	2	4	4

date - 17 June, 2014

Join us @aditya2050

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
51	1	3	1	2
52	4	4	4	2
53	2	4	4	2
54	1	2	2	2
55	3	4	2	4
56	4	2	2	4
57	2	2	4	2
58	4	4	2	4
59	2	2	2	3
60	4	2	1	2
61	2	3	3	2
62	4	3	4	1
63	4	4	4	1
64	2	4	4	2
65	1	4	2	4
66	2	2	2	3
67	3	2	2	2
68	1	1	4	4
69	3	1	1	2
70	2	4	3	4
71	3	3	2	3
72	2	2	3	3
73	3	3	3	2
74	3	2	3	3
75	3	3	3	3

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
76	2	3	2	2
77	4	3	4	3
78	3	4	3	4
79	3	3	3	3
80	3	3	1	4
81	4	4	4	3
82	1	1	3	1
83	3	3	1	1
84	2	1	3	3
85	1	2	2	2
86	3	2	3	3
87	3	3	4	1
88	1	3	2	1
89	2	3	3	1
90	3	2	1	2
91	1	3	1	3
92	1	1	3	4
93	2	1	3	2
94	1	3	3	3
95	3	1	1	3
96	3	3	4	4
97	3	3	3	3
98	4	4	1	3
99	4	1	2	3
100	3	4	3	1

पोलिस उपनिरीक्षक (पूर्व) परीक्षा - 2014. परीक्षा
Join us @aditya2050

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET No.

2014

Code : **E04**

A

प्रश्नपुस्तिका

सामान्य क्षमता चाचणी

एकूण प्रश्न : 100

वेळ : 1 (एक) तास

एकूण गुण : 100

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत **100** अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

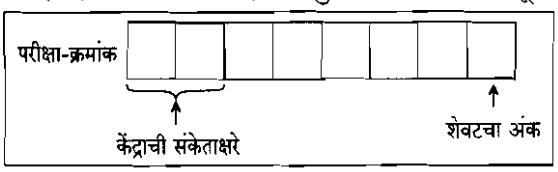

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. वास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरापैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील''.**

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

Join us @aditya2050

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

1. 'न्यु मूर' या बेटावरून सध्या कोणत्या दोन देशांमध्ये वाद सुरू आहे ?

(1) भारत आणि चीन (2) भारत आणि पाकिस्तान

(3) भारत आणि बांग्लादेश (4) भारत आणि श्रीलंका

New Moore Island is a point of conflict between which two countries ?

(1) India and China (2) India and Pakistan

(3) India and Bangladesh (4) India and Sri Lanka

---

2. स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणूकीत मतदारांसाठी नकाराधिकार (नोटा) उपलब्ध करून देणारे देशातील पहिले राज्य कोणते ?

(1) मध्य प्रदेश (2) राजस्थान

(3) छत्तीसगढ (4) महाराष्ट्र

Which was the first State in the country to give right of NOTA (None of the above) to the voters in the election of Local Self Government ?

(1) Madhya Pradesh (2) Rajasthan

(3) Chhattisgarh (4) Maharashtra

---

3. 1.1.2014 रोजी महाराष्ट्रातील नोंदणीकृत मतदारांची संख्या होती

(1) 9·50 कोटी

(2) 8·25 कोटी

(3) 7·89 कोटी

(4) 6·75 कोटी

Registered number of voters in Maharashtra as on 1.1.2014 were

(1) 9·50 crores

(2) 8·25 crores

(3) 7·89 crores

(4) 6·75 crores

Join us @aditya2050

4. खालील विधाने विचारात घ्या :

अ. मा. राष्ट्रपतीने लोकपाल विधेयक 2013 ला 1 जानेवारी 2014 रोजी मान्यता दिली.

ब. लोकपाल यांच्या न्यायाधिकारात पंतप्रधान, मंत्री व खासदार येतात.

(1) विधान 'अ' बरोबर, 'ब' चूक

(2) विधान 'अ' चूक, 'ब' बरोबर

(3) दोन्हीही 'अ' आणि 'ब' विधाने बरोबर

(4) दोन्हीही 'अ' आणि 'ब' विधाने चूक

Consider the following statements :

A. Lokpal Bill 2013 was assented by the Hon'ble President on January 1, 2014.

B. Prime Minister, Ministers and Members of Parliament are within the jurisdiction of Lokpal.

(1) Statement 'A' is correct, 'B' is false

(2) Statement 'A' is false, 'B' is correct

(3) Both the statements 'A' and 'B' are correct

(4) Both the statements 'A' and 'B' are false

---

5. साहित्य अकादमी पुरस्कार, 2013 मराठीसाठी निवड समितीचे सदस्य कोण होते ?

अ. डॉ. सदानन्द मोरे

ब. डॉ. नागनाथ कोत्तापल्ले

क. वसंत आबाजी डहाके

ड. प्रो. विलास खोले

(1) अ, ब, क (2) ब, क, ड (3) अ, ब, ड (4) अ, क, ड

Who were the members of the selection committee of Sahitya Akademi Award, 2013 for Marathi ?

A. Dr. Sadanand More

B. Dr. Nagnath Kottapalle

C. Vasant Abaji Dahake

D. Prof. Vilas Khole

(1) A, B, C (2) B, C, D (3) A, B, D (4) A, C, D

कच्च्या कामासाठी जागा / **SPACE FOR ROUGH WORK**

Join us @aditya2050

6. 2013 मध्ये मंगळ यान हे कोणत्या ठिकाणावरून सोडण्यात आले ?

(1) भुवनेश्वर

(2) बंगलुरू

(3) श्रीहरिकोटा

(4) हैदराबाद

Wherefrom was the Mangalyaan launched in 2013 ?

(1) Bhubaneshwar

(2) Bengaluru

(3) Sriharikota

(4) Hyderabad

7. जागतिक वारसा स्थळ यादीत महाराष्ट्रातील खालीलपैकी कोणत्या स्थळांचा समावेश होतो ?

A. शनिवारवाडा आणि शिंद्यांची छत्री.

B. अजिंठा आणि वेरूळ.

C. कासचे पठार आणि छत्रपती शिवाजी टर्मिनस.

D. नांदेड येथील गुरुद्वारा आणि ज्ञानेश्वर समाधी.

(1) A आणि B

(2) B आणि C

(3) C आणि D

(4) A आणि D

Which of the following sites in Maharashtra figure in the list of World Heritage sites ?

A. Shaniwarwada and Shinde's Chattri.

B. Ajanta and Ellora.

C. Kaas plateau and Chhatrapati Shivaji Terminus.

D. Gurudwara in Nanded and Dnyaneshwar Samadhi.

(1) A and B

(2) B and C

(3) C and D

(4) A and D

Join us @aditya2050

8. *'प्लॅनिंग अॅन्ड दि पुअर'* या ग्रंथाचे लेखन कोणी केले ?

(1) डॉ. वि.म. दांडेकर (2) प्रो. अमर्त्य सेन

(3) डॉ. नरेंद्र जाधव (4) डॉ. बी.एस. मिन्हास

Who has written the book *'Planning and the Poor'* ?

(1) Dr. V.M. Dandekar (2) Prof. Amartya Sen

(3) Dr. Narendra Jadhav (4) Dr. B.S. Minhas

---

9. झुम्पा लहरी यांच्याविषयी खालीलपैकी कोणते विधान सत्य ठरेल ?

(1) त्या 'भारत-पाक कथा कादंबरीकार' आहेत.

(2) मॅन बुकर पारितोषिकांच्या अंतिम सहापुस्तकात 2013 मध्ये त्यांच्या पुस्तकाची निवड झाली.

(3) त्यांच्या 'इंटरप्रिटर' या कादंबरीला साहित्य-अकादमीचा पुरस्कार मिळाला.

(4) वरीलपैकी सर्व

Which of the following statements is true about Jhumpa Lahiri ?

(1) She is an 'Indo-Pak Novelist'.

(2) Her book was selected among the six final books for the Man Booker Award 2013.

(3) Winner of the Sahitya Akademi Award for the novel 'Interpreter'.

(4) All of the above

---

10. देशातील घन कचऱ्यापासून उर्जानिर्मितीचा पहिला प्रकल्प कोणत्या महानगर पालिकेने सुरू केला आहे ?

(1) पिंपरी चिंचवड महानगर पालिका

(2) पुणे महानगर पालिका

(3) मुंबई महानगर पालिका

(4) ठाणे महानगर पालिका

Which Municipal Corporation in the country has taken the lead in implementing the project of producing electricity from waste ?

(1) Pimpri Chinchwad Municipal Corporation

(2) Pune Municipal Corporation

(3) Mumbai Municipal Corporation

(4) Thane Municipal Corporation

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

11. वनहक्क कायद्याच्या अंमलबजावणीत खालीलपैकी कोणत्या जिल्ह्याने देशात प्रथम क्रमांक मिळविला आहे ?

(1) भंडारा (2) ठाणे (3) गडचिरोली (4) चंद्रपूर

Which of the following districts has come first in the country in effectively implementing the Forest Rights Act ?

(1) Bhandara (2) Thane (3) Gadchiroli (4) Chandrapur

---

12. महाराष्ट्रात लॉ युनिव्हर्सीटीची स्थापना कुठे करण्यात येणार ***नाही*** ?

(1) नागपुर (2) औरंगाबाद (3) मुंबई (4) पुणे

Where will a Law University ***not*** be established in Maharashtra ?

(1) Nagpur (2) Aurangabad (3) Mumbai (4) Pune

---

13. भारतीय घटनेतील 120वी दुरुस्ती विधेयक कोणत्या क्षेत्राशी संबंधित आहे ?

(1) न्यायालयीन नियुक्ती (2) सहकार

(3) शिक्षण (4) निवडणूक सुधार

What is the 120th Amendment Bill to the Indian Constitution related to ?

(1) Judicial Appointments (2) Co-operatives

(3) Education (4) Election Reforms

---

14. डॉ. नरेंद्र दाभोळकरांनी खालीलपैकी कोणते पुस्तक लिहिले ***नाही*** ?

(1) *विचार तर कराल* (2) *सामाजिक श्रद्धा*

(3) *तिमीरातुन तेजाकडे* (4) *ठरलं...डोळस व्हायचच !*

Which book has ***not*** been written by Dr. Narendra Dabholkar ?

(1) *Vichar Tar Karal* (2) *Samajik Shraddha*

(3) *Timiratun Tejakade* (4) *Tharala....Dolas Whaychach !*

---

15. देशातील राष्ट्रीय कृषि प्रदर्शनी "कृषि वसंत 2014" कुठे भरली होती ?

(1) पुणे (2) अकोला (3) इंदौर (4) नागपुर

Where was the National Agriculture Exhibition "Krishi Vasant 2014" organised in the country ?

(1) Pune (2) Akola (3) Indore (4) Nagpur

Join us @aditya2050

16. ग्रामपंचायतीच्या सरपंचाबाबतच्या खालील विधानांचा विचार करा :

अ. तो ग्रामपंचायतीचा कार्यकारी प्रमुख असतो.

ब. ग्रामपंचायतीच्या बैठकी बोलावतो व अध्यक्षस्थान भूषवितो.

क. ग्रामपंचायतीच्या ठरावांची व निर्णयांची अंमलबजावणी करतो.

ड. अकार्यक्षमता, अयोग्यवर्तन व भ्रष्टाचार या कारणावरून जिल्हापरिषदेची स्थायी समिती त्याला पदभ्रष्ट करू शकते.

वरील पैकी कोणते/कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

(1) केवळ अ (2) केवळ ब आणि क

(3) केवळ अ, ब आणि क (4) वरील सर्व

Consider the following statements about Sarpanch of a Gram Panchayat :

A. He is executive head of Gram Panchayat.

B. Convenes and presides over the meetings of Gram Panchayat.

C. Executes the resolutions and decisions of Gram Panchayat.

D. He can be removed from office by the Standing Committee of Zilla Parishad, on the grounds of incapacity, misbehaviour and corruption.

Which of the statements given above is/are correct ?

(1) A only (2) B and C only

(3) A, B and C only (4) All of the above

---

17. राज्य लोकसेवा आयोगाच्या सदस्यांच्या पदाचा कार्यकाल समाप्तीनंतर खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर ***नाही*** ?

(1) तो केंद्रीय लोकसेवा आयोगाचा अध्यक्ष म्हणून नियुक्तीला पात्र असतो.

(2) तो केंद्रीय लोकसेवा आयोगाचा सदस्य म्हणून नियुक्तीला पात्र असतो.

(3) तो त्याच राज्य लोकसेवा आयोगाचा अध्यक्ष म्हणून नियुक्तीला पात्र असतो.

(4) तो अन्य कोणत्याही राज्य लोकसेवा आयोगाचा अध्यक्ष म्हणून नियुक्तीला पात्र नसतो.

Which of the following statements is ***not*** correct about a member of State Public Service Commission on ceasing to hold office ?

(1) He is eligible for appointment as the Chairman of Union Public Service Commission.

(2) He is eligible for appointment as a member of Union Public Service Commission.

(3) He is eligible for appointment as the Chairman of that State Public Service Commission.

(4) He is not eligible for appointment as a Chairman of any other State Public Service Commission.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

18. राज्याच्या महाधिवक्त्याबाबत खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर ***नाही*** ?

(1) त्याची नियुक्ती संबंधित घटकराज्याच्या राज्यपालाकडून होते.

(2) त्याच्याकडे सोपविलेल्या बाबी संबंधाने तो राज्यसरकारला कायदेशीर सल्ला देतो.

(3) जर आणि जेव्हा गरज असेल तेव्हा तो राज्यविधिमंडळापुढे भाषण करू शकतो.

(4) विधिमंडळाच्या गृहात तो मतदान करू शकतो.

Which of the following statements is ***not*** correct about the Advocate General of a State ?

(1) He is appointed by the Governor of the concerned State.

(2) He gives advice to the State Government on legal matters referred to him.

(3) He can address the State Legislature as and when required.

(4) He has the right to vote in the Houses of Legislature.

---

19. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाने निवडणूक प्रक्रियेत सुधारणे संदर्भात नुकतेच कोणते महत्त्वपूर्ण निर्णय दिले ?

अ. इलेक्ट्रॉनिक वोटींग मशीनचा वापर.

ब. EVM वर आणि मतपत्रिकेवर 'NOTA' (यापैकी कुणीही नाही) पर्याय.

क. निवडणूक ओळखपत्र.

ड. गुन्हा/अपराध सिद्ध झाल्याच्या दिनांकापासून संसद सदस्य (खासदार), राज्य विधिमंडळाचा सदस्य (आमदार) अपात्र ठरतो/अनर्ह ठरतो.

(1) अ फक्त (2) अ आणि ड

(3) अ, ब, क (4) ब आणि ड

Amongst the following which of the recents judgments of the Supreme Court of India were related with the reforms of electoral process ?

A. Use of electronic voting machine.

B. 'NOTA' option in EVMs and on ballot paper.

C. Election Voting Identity Card.

D. MP's, MLA's to be disqualified on the date of criminal conviction.

(1) Only A (2) A and D

(3) A, B, C (4) B and D

Join us @aditya2050

20. भूमि अधिग्रहण, पुनर्वसन पारदर्शकता आणि योग्य मोबदला कायदा – 2013 मधील खालील तरतुदींचा विचार करा :

अ. भूमि अधिग्रहणासाठी संबंधित सर्व शेतकऱ्यांची संमती आवश्यक आहे.

ब. अधिग्रहीत केलेली जमीन पाच वर्षांपर्यंत वापरात आणली नाही तर मूळ मालकाला परत केली जाईल.

क. पुनर्वसनानंतरच भूमि अधिग्रहण करता येईल.

ड. ग्रामीण क्षेत्रात भूमि मालकाला बाजारभावाच्या चार पटीने, तर शहरी भागात दुपटीने मोबदला दिला जाईल.

वरील विधानापैकी कोणते/कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

(1) केवळ अ आणि ब (2) केवळ ब आणि क

(3) केवळ क आणि ड (4) ब, क आणि ड

Consider the following provisions in The Right to Fair Compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement Act, 2013 :

A. The consent of all the concerned farmers is essential to acquire the land.

B. If the acquired land remains unused for five years, it is to be returned to its owner.

C. The land will be acquired after rehabilitation only.

D. The compensation paid to the land owner will be four times market value in rural areas and two times in urban areas.

Which of the above statements is/are correct ?

(1) A and B only (2) B and C only

(3) Only C and D (4) B, C and D

---

21. खालील विधानांचा विचार करा :

अ. डॉ. बी.आर. आंबेडकर हे मसुदा समितीचे अध्यक्ष होते.

ब. श्री एच.जे. खांडेकर हे या समितीचे सदस्य होते.

(1) ब बरोबर आहे (2) अ बरोबर आहे

(3) अ व ब दोन्ही बरोबर आहेत (4) अ व ब दोन्ही चूक आहेत

Consider the following statements :

A. Dr. B.R. Ambedkar was the Chairman of Drafting Committee.

B. Shri H.J. Khandekar was the member of this committee.

(1) B is correct (2) A is correct

(3) A and B both are correct (4) A and B both are wrong

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

22. 'कॅबिनेट मिशन योजने' संदर्भात जुळणी करा :

अ.	निवडावयाची एकूण सदस्यसंख्या	I.	292
ब.	संस्थानिक-राज्यांचे प्रतिनिधी	II.	4
क.	उच्च आयुक्तांचे प्रांत प्रतिनिधी	III.	93
ड.	प्रांतांचे प्रतिनिधी	IV.	389

	अ	ब	क	ड
(1)	IV	III	II	I
(2)	I	II	III	IV
(3)	II	I	IV	III
(4)	III	IV	I	II

Match the following as per 'Cabinet Mission Plan' :

A.	Total members to be elected	I.	292
B.	Representatives of the Princely States	II.	4
C.	Representatives of High Commissioners' Areas	III.	93
D.	Representatives of the Provinces	IV.	389

	A	B	C	D
(1)	IV	III	II	I
(2)	I	II	III	IV
(3)	II	I	IV	III
(4)	III	IV	I	II

Join us @aditya2050

23. उद्देशपत्रिकेची खालील वर्णने आणि विद्वान यांची जुळणी करा :

अ.	राजकीय कुंडली	I.	पंडीत ठाकुरदास भार्गव
ब.	कल्याणकारी राज्याची अचंबीत करणारी तत्त्वे	II.	एम.व्ही. पायली
क.	उत्कृष्ट गद्य-काव्य	III.	के.एम. मुन्शी
ड.	अशा प्रकारचा केलेला एक सर्वोत्तम मसुदा	IV.	आचार्य जे.बी. कृपलानी

	अ	ब	क	ड
(1)	III	IV	I	II
(2)	I	II	III	IV
(3)	II	I	IV	III
(4)	IV	III	II	I

Match the following scholars with the way they described the Preamble :

A.	Political Horoscope	I.	Pandit Thakurdas Bhargava
B.	Mystic Principles of a Welfare State	II.	M.V. Pylee
C.	Superb prose-poem	III.	K.M. Munshi
D.	One of the best of the kind ever drafted	IV.	Acharya J.B. Kripalani

	A	B	C	D
(1)	III	IV	I	II
(2)	I	II	III	IV
(3)	II	I	IV	III
(4)	IV	III	II	I

Join us @aditya2050

24. ग्रामसभे संबंधीच्या खालील विधानांचा विचार करा :

अ. तो पंचायती राज्यातील सर्वात कनिष्ठस्तर आहे.

ब. 73व्या राज्यघटना दुरुस्तीने तीला घटनात्मक दर्जा प्राप्त झाला आहे.

क. ग्रामसभेत, ग्रामपंचायतीच्या क्षेत्रात वास्तव्य करणाऱ्या सर्व पात्र मतदारांचा समावेश होतो.

ड. वित्तीय वर्षामध्ये ग्रामसभेच्या चारबैठकाघ्याव्या लागतात.

वरीलपैकी कोणते/कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

(1) केवळ अ

(2) केवळ ब आणि क

(3) केवळ अ, ब आणि क

(4) वरील सर्व

Consider the following statements about Gram Sabha :

A. It constitutes the lowest tier in the Panchayati Raj.

B. It has become a statutory body by the 73rd Constitutional Amendment.

C. Gram Sabha consists of all the eligible voters living in the area of Gram Panchayat.

D. Four meetings of the Gram Sabha are to be conducted in the financial year.

Which of the statements given above is/are correct ?

(1) A only

(2) B and C only

(3) A, B and C only

(4) All of the above

Join us @aditya2050

25. राज्यपालाचे अधिकार व अधिकार प्रदान करणारी कलमे यांची जुळणी करा :

अ.	विधान सभेत अँग्लो-इंडियन जमातीच्या एका प्रतिनीधीची नियुक्ती करू शकतात	I.	161
ब.	राज्यसरकारचे वार्षिक अंदाजपत्रक विधान सभेपुढे सादर करण्यास सांगणे	II.	207
क.	विधानसभेत अर्थविधेयके मांडण्याची शिफारस करणे	III.	202
ड.	त्याला 'दया दाखविण्याचा विशेषाधिकार' आहे	IV.	333

	अ	ब	क	ड
(1)	IV	III	II	I
(2)	I	II	III	IV
(3)	III	IV	I	II
(4)	II	I	IV	III

Match the powers of the Governor with the Articles conferring those powers :

A.	He can nominate one member of Anglo-Indian Community in Vidhan Sabha	I.	161
B.	He causes the annual budget of the State Government to be laid before Vidhan Sabha	II.	207
C.	To recommend Money Bills to be introduced in Vidhan Sabha	III.	202
D.	He has 'prerogative of mercy'	IV.	333

	A	B	C	D
(1)	IV	III	II	I
(2)	I	II	III	IV
(3)	III	IV	I	II
(4)	II	I	IV	III

Join us @aditya2050

26. पुढील घटना त्यांच्या कालक्रमानुसार लिहा :

अ. समाजवादी पक्षाची स्थापना

ब. काँग्रेसचे पाटणा अधिवेशन

क. श्वेतपत्रिका

ड. तिसरी गोलमेज परिषद

(1) क, ब, अ, ड (2) ड, क, ब, अ

(3) अ, ड, क, ब (4) ब, अ, ड, क

Arrange the following events in their chronological order :

A. Establishment of Socialist Party

B. Patna Session of the Congress

C. White Paper

D. Third Round Table Conference

(1) C, B, A, D (2) D, C, B, A

(3) A, D, C, B (4) B, A, D, C

27. ब्रिटीश ईस्ट इंडिया कंपनीची भारतातील व्यापारविषयक मक्तेदारी कोणत्या कायद्यान्वये संपुष्टात आली ?

(1) 1793 चा सनदी कायदा

(2) 1813 चा सनदी कायदा

(3) 1773 चा नियमनाचा कायदा

(4) 1858 चा भारताच्या सुशासनाचा कायदा

Which of the following Acts ended the trade monopoly of the British East India Company in India ?

(1) The Charter Act of 1793

(2) The Charter Act of 1813

(3) The Regulating Act of 1773

(4) Act for the better Government of India of 1858

Join us @aditya2050

28. 1890 मध्ये स्थापन केलेल्या राष्ट्रीय सभेच्या ब्रिटिश समिती मध्ये पुढील पैकी कोणत्या व्यक्ती सहभागी झाल्या होत्या ?

(1) दादाभाई नौरोजी, लोकमान्य टिळक, ब्राडलॉ, ॲडम्स, हॉवर्ड

(2) युल, ह्यूम, ॲडम्स, नॉरटॉन, हॉवर्ड

(3) ह्यूम, टिळक, कँपबेल, ब्राडलॉ, नॉरटॉन

(4) युल, ह्यूम, ब्राडलॉ, नॉरटॉन, कँपबेल

Who from amongst the following had participated in the British Committee of National Congress, that was established in 1890 ?

(1) Dadabhai Naoroji, Lokmanya Tilak, Bradlaw, Adams, Howard

(2) Yule, Hume, Adams, Norton, Howard

(3) Hume, Tilak, Campbell, Bradlaw, Norton

(4) Yule, Hume, Bradlaw, Norton, Compbell

---

29. खालीलपैकी 1935 च्या भारत सरकारच्या कायद्याची वैशिष्ट्ये कोणती ?

अ. प्रांतीय स्वायत्तता

ब. संघराज्याचे न्यायालय

क. केंद्रात द्विदल राज्यपद्धती

ड. दोन सभागृह असलेले संघीय कायदे मंडळ

(1) अ आणि ड फक्त (2) अ, क, ड फक्त

(3) अ, ब, क आणि ड (4) ब आणि क फक्त

What were the important features of the Government of India Act, 1935 ?

A. Provincial Autonomy

B. Federal Court

C. Dyarchy at the Centre

D. Bicameral Federal Legislature

(1) A and D only (2) A, C, D only

(3) A, B, C and D (4) B and C only

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

30. जोड्या लावून उत्तराचा योग्य पर्याय निवडा.

अ.	एम.जी. रानडे	I.	जमखिंडी
ब.	जी.जी. आगरकर	II.	टेंभू
क.	वी.आर. शिंदे	III.	पुणे
ड.	जी.एच. देशमुख	IV.	निफाड

	अ	ब	क	ड
(1)	II	I	III	IV
(2)	III	I	IV	II
(3)	IV	II	I	III
(4)	II	IV	III	I

Match the pairs and choose the appropriate answer option.

A.	M.G. Ranade	I.	Jamkhindi
B.	G.G. Agarkar	II.	Tembhu
C.	V.R. Shinde	III.	Pune
D.	G.H. Deshmukh	IV.	Niphad

	A	B	C	D
(1)	II	I	III	IV
(2)	III	I	IV	II
(3)	IV	II	I	III
(4)	II	IV	III	I

31. 'पंडिता रमाबाईंशी' निगडीत ***चुकीचे*** विधान ओळखा.

(1) 'शारदासदन' आणि 'मुक्तिसदना'ची स्थापना

(2) 'स्त्रीकोश' या पुस्तकातून स्त्रियांचे वर्णन केले

(3) निराश्रित विधवा स्त्रियांसाठी 'कृपासदन', 'प्रितीसदन'

(4) त्यांच्या कार्याबद्दल 'कैसर-ई-हिंद' ही पदवी बहाल

Identify the ***wrong*** statement about 'Pandita Ramabai'.

(1) Establishment of 'Sharda Sadan' and 'Mukti Sadan'

(2) Wrote about women in the book 'Strikosh'

(3) 'Kripa Sadan', 'Preeti Sadan' for the shelterless widows

(4) The honour of 'Kaiser-e-Hind' was conferred on her in recognition of her work

Join us @aditya2050

32. जोड्या लावून उत्तराचा योग्य पर्याय निवडा.

अ.	अखिल भारतीय ट्रेड युनियन काँग्रेस	I.	1936
ब.	अखिल भारतीय किसान काँग्रेस	II.	1920
क.	गिरणी कामगार संघ	III.	1918
ड.	अहमदाबाद टेक्सटाईल लेबर असोसिएशन	IV.	1928

	अ	ब	क	ड
(1)	II	I	IV	III
(2)	III	IV	I	II
(3)	II	I	III	IV
(4)	I	II	IV	III

Choose the appropriate option by matching the pairs.

A.	All India Trade Union Congress	I.	1936
B.	All India Kisan Congress	II.	1920
C.	Girni Kamgar Union	III.	1918
D.	Ahmedabad Textile Labour Association	IV.	1928

	A	B	C	D
(1)	II	I	IV	III
(2)	III	IV	I	II
(3)	II	I	III	IV
(4)	I	II	IV	III

33. मुस्लिम लीगने 'मुक्ति दिन' केव्हा साजरा केला ?

(1) 1926 मध्ये, जेव्हा स्वराज्य पक्षाने प्रांतातील आपले बहुमत गमाविले.

(2) 1929 मध्ये, काँग्रेसने पूर्ण स्वराज्याची मागणी जाहीर केली त्यानंतर.

(3) 1932 मध्ये, सरकारने काँग्रेसला बेकायदा घोषित केले तेव्हा.

(4) 1939 मध्ये, द्वितीय जागतिक महायुद्धात भारताला ढकलले, त्याचा निषेध म्हणून प्रांतातील काँग्रेसच्या मंत्र्यांनी राजीनामे दिले तेव्हा.

When did the Muslim League celebrate 'the Deliverance Day' ?

(1) In 1926, when Swaraj Party lost its majority in the Provinces.

(2) In 1929, after the declaration of the demand of Complete Indpendence by the Congress.

(3) In 1932, when the Congress was declared illegal by the government.

(4) In 1939, when the Congress ministers in the Provinces resigned as a protest against the inclusion of India in the Second World War.

Join us @aditya2050

34. पुढील पैकी कोणती व्यक्ती/कोणत्या व्यक्ती 1857 च्या उठावाशी संबंधीत ***नाही/नाहीत*** ?

अ. पेठचा राजा भगवंतराव

ब. अजीजन नर्तिका

क. गुलमार दुबे

ड. काश्मिरचा राजा गुलाबसिंह

(1) अ आणि ब फक्त (2) ब आणि ड फक्त

(3) अ, ब, क (4) ड फक्त

Which of the following persons, is/are ***not*** related to the Revolt of 1857 ?

A. Bhagwantrao, the king of Peth

B. Ajijan Dancer

C. Gulmar Dube

D. Gulabsinha, King of Kashmir

(1) A and B only (2) B and D only

(3) A, B, C (4) D only

---

35. पुढील पैकी कोणत्या गोष्टी वि.दा. सावरकरांनी समाज सुधारण्यासाठी केल्या ?

अ. विविध जातीतील स्त्रियांचे हळदी-कुंकू कार्यक्रम योजले.

ब. स्पृश्य-अस्पृश्य यांचे एकत्र भोजनाचे कार्यक्रम योजले.

क. आंतर-जातीय विवाहांना प्रोत्साहन दिले.

ड. धर्मांतर केलेल्या हिंदूना परत हिंदू धर्मात घेण्यासाठी शुद्धीकरण चळवळ राबवली.

(1) अ, क (2) ब फक्त (3) ब, क आणि ड (4) वरील सर्व

What is attributed to V.D. Savarkar to reform the society ?

A. Arranged Haldi-Kumku programmes for the ladies of different castes.

B. Arranged common meals for the touchables and untouchables.

C. Encouraged inter-caste marriages.

D. Undertook purification programmes for those Hindus, who were converted and wanted to be taken back in the Hindu religion.

(1) A, C (2) B only (3) B, C and D (4) All of the above

Join us @aditya2050

36. पुढील स्त्रियांपैकी कोणत्या स्त्रीने विदर्भातील स्त्रियांकरीता पहिली रात्रशाळा सुरू केली ?

(1) नंदाताई गवळी (2) जाईबाई चौधरी

(3) वेणूताई भटकर (4) तुळसाबाई बनसोडे

Who, from amongst the following women, started the first night school for women in Vidharbha ?

(1) Nandatai Gaoli (2) Jaibai Chaudhari

(3) Venutai Bhatkar (4) Tulsabai Bansode

---

37. 19 व्या शतकामध्ये भारतीय इतिहासाची पहिल्यांदा आर्थिक दृष्टीकोणातून कोणी मांडणी केली आहे ?

अ. दादाभाई नौरोजी ब. न्या. एम.जी. रानडे

क. रोमेशचंद्र दत्त ड. आर.सी. मजुमदार

(1) अ फक्त (2) अ आणि ब फक्त

(3) अ, ब आणि क (4) अ आणि ड फक्त

Who looked at the Indian History from the economic point of view for the first time in the 19th century ?

A. Dadabhai Naoroji B. Justice M.G. Ranade

C. Romesh Chandra Dutt D. R.C. Majumdar

(1) A only (2) A and B only

(3) A, B and C (4) A and D only

---

38. खालीलपैकी ***अयोग्य*** विधान ओळखा :

(1) राष्ट्रसभेची स्थापना 1885 मध्ये झाली.

(2) राष्ट्रसभेचे पहिले अधिवेशन पुणे येथे भरले होते.

(3) राष्ट्रसभेचे जनक ॲलन ह्यूम होते.

(4) इंग्रजांच्या न्यायबुद्धीवर राष्ट्रसभेच्या नेत्यांची दृढ श्रद्धा होती.

Identify the ***incorrect*** statement from the following :

(1) National Congress was founded in 1885.

(2) First Session of National Congress was held at Pune.

(3) Allen Hume was the father of the National Congress.

(4) The members of the National Congress had a strong faith in the British sense of justice.

Join us @aditya2050

39. पुढील घटनांची कालानुक्रमे मांडणी करा :

अ. नेहरू रिपोर्ट

ब. सायमन कमिशन

क. मुडीमन कमिशन

ड. प्रांतीय द्विदलशासन पद्धती

(1) अ, ब, क, ड (2) ड, क, ब, अ

(3) ड, ब, क, अ (4) ब, क, अ, ड

Arrange the following events in their chronological order :

A. Nehru Report

B. Simon Commission

C. Muddiman Commission

D. Provincial Dyarchy System

(1) A, B, C, D (2) D, C, B, A

(3) D, B, C, A (4) B, C, A, D

40. '*द ग्रेट रिबेलियन*' या पुस्तकाचे लेखक कोण ?

(1) अशोक कोठारी

(2) अशोक मेहता

(3) डॉ. एस.एन. सेन

(4) वी.डी. सावरकर

Who is the author of the book '*The Great Rebellion*' ?

(1) Ashok Kothari

(2) Ashok Mehta

(3) Dr. S.N. Sen

(4) V.D. Savarkar

Join us @aditya2050

41. महाराष्ट्रातील खालीलपैकी कोणती नदी जवळपास उत्तरेकडून दक्षिणेकडे वाहते ?

(1) तापी (2) वैनगंगा (3) नर्मदा (4) कृष्णा

Which of the following rivers flows almost from north to south in Maharashtra ?

(1) Tapi (2) Vainaganga (3) Narmada (4) Krishna

---

42. महाराष्ट्रातील एकाच नावाचे तालुके व जिल्हे यांच्या जोड्या लावा.

तालूके		*जिल्हे*
अ.	खेड	I. रायगड, अहमदनगर
ब.	कर्जत	II. रत्नागिरी, पुणे
क.	कळंब	III. नाशिक, अमरावती
ड.	नंदगांव	IV. उस्मानाबाद, यवतमाळ

	अ	ब	क	ड
(1)	II	IV	I	III
(2)	I	II	IV	III
(3)	II	I	IV	III
(4)	IV	III	II	I

Match the districts with talukas in Maharashtra having similar names.

Taluka		*District*
A.	Khed	I. Raigad, Ahmadnagar
B.	Karjat	II. Ratnagiri, Pune
C.	Kalamb	III. Nashik, Amravati
D.	Nandgaon	IV. Usmanabad, Yavatmal

	A	B	C	D
(1)	II	IV	I	III
(2)	I	II	IV	III
(3)	II	I	IV	III
(4)	IV	III	II	I

Join us @aditya2050

43. खालील यादीतील योग्य जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या यादीतील पर्यायांमधून योग्य पर्याय निवडा :

	म्हैस प्रकार		*राज्य*
अ.	मुऱ्हा	I.	उत्तर प्रदेश
ब.	भादवरी	II.	पंजाब
क.	महेसाना	III.	हरियाणा
ड.	निलीरवी	IV.	गुजरात

	अ	ब	क	ड
(1)	I	II	III	IV
(2)	II	III	IV	I
(3)	II	IV	I	III
(4)	III	I	IV	II

Match the following pairs correctly using options given below the list :

	Type of Buffaloes		*State*
A.	Murha	I.	Uttar Pradesh
B.	Bhadwari	II.	Punjab
C.	Mahesana	III.	Haryana
D.	Niliravi	IV.	Gujarat

	A	B	C	D
(1)	I	II	III	IV
(2)	II	III	IV	I
(3)	II	IV	I	III
(4)	III	I	IV	II

Join us @aditya2050

44. खालील यादीमधून योग्य जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या यादीतील पर्यायांमधून योग्य उत्तर निवडा.

	जिल्हे		*लिंगगुणोत्तर (दर हजारी)*
अ.	सिंधुदुर्ग	I.	932
ब.	रत्नागिरी	II.	927
क.	नाशिक	III.	1136
ड.	नागपुर	IV.	1079

	अ	ब	क	ड
(1)	I	II	III	IV
(2)	II	III	IV	I
(3)	III	IV	I	II
(4)	IV	III	II	I

Match and select the correct answer using the options given below the list.

	District		*Sex Ratio (per thousand)*
A.	Sindhudurg	I.	932
B.	Ratnagiri	II.	927
C.	Nashik	III.	1136
D.	Nagpur	IV.	1079

	A	B	C	D
(1)	I	II	III	IV
(2)	II	III	IV	I
(3)	III	IV	I	II
(4)	IV	III	II	I

---

45. भारतातील कोणत्या उद्योगधंद्यास 'सनराईज इंडस्ट्री' असे म्हणतात ?

(1) खत उद्योगधंदा (2) अन्नावर प्रक्रिया करणारा उद्योगधंदा

(3) लोह आणि पोलाद उद्योगधंदा (4) सिमेंट उद्योगधंदा

Which of the following industries in India is known as 'Sunrise Industry' ?

(1) Fertilizer Industry (2) Food Processing Industry

(3) Iron and Steel Industry (4) Cement Industry

Join us @aditya2050

46. खालीलपैकी कोणता घटक भारताच्या वायव्य भागात हिवाळ्यात पाऊस पडण्यास कारणीभूत ठरतो ?

(1) प्रत्यावर्त (2) पश्चिमी चक्रवात

(3) मान्सूनची माघार (4) नैऋत्य मान्सून

Which of the following factors causes rainfall in winter in north-west part of India ?

(1) Anticyclones (2) Western disturbances

(3) Retreating monsoons (4) South-west monsoons

---

47. धबधबे आणि त्यांची ठिकाणे यांच्या योग्य जोड्या लावा :

धबधबे		*ठिकाण*
अ.	मार्लेश्वर	I. सातारा
ब.	ठोसेघर	II. रत्नागिरी
क.	सौताडा	III. अहमदनगर
ड.	रंधा	IV. बीड

	अ	ब	क	ड
(1)	II	III	I	IV
(2)	IV	III	II	I
(3)	I	IV	III	II
(4)	II	I	IV	III

Match the following waterfalls with their places :

Waterfall		*Place*
A.	Marleshwar	I. Satara
B.	Thoseghar	II. Ratnagiri
C.	Sautada	III. Ahmadnagar
D.	Randha	IV. Beed

	A	B	C	D
(1)	II	III	I	IV
(2)	IV	III	II	I
(3)	I	IV	III	II
(4)	II	I	IV	III

Join us @aditya2050

48. राष्ट्रीय महामार्ग क्र. 6 व 7 खालीलपैकी कोणत्या शहरात एकमेकांना छेदतात ?

(1) भोपाळ (2) हैदराबाद

(3) नागपुर (4) रायपूर

In which of the following cities do National Highways No. 6 and 7 cross each other ?

(1) Bhopal (2) Hyderabad

(3) Nagpur (4) Raipur

---

49. खालील आदिवासी जमातींच्या त्यांच्या राहण्याच्या प्रदेशानुसार जोड्या जुळवा व खालील पर्यायांमधून योग्य उत्तर निवडा :

प्रमुख आदिवासी जमाती	*राहात असलेला प्रदेश*
अ. गोंड	I. अमरावती जिल्हा
ब. भील्ल	II. ठाणे जिल्हा
क. कोरकू	III. धुळे व नंदूरबार जिल्हे
ड. वारली	IV. चंद्रपूर व गडचिरोली जिल्हे

	अ	ब	क	ड
(1)	I	II	III	IV
(2)	II	I	IV	III
(3)	III	IV	II	I
(4)	IV	III	I	II

Match the following Adivasi tribes with their areas of settlement correctly from the options given below :

Major Adivasi tribes	*Areas of Settlement*
A. Gond	I. Amravati district
B. Bhil	II. Thane district
C. Korku	III. Dhule and Nandurbar districts
D. Warali	IV. Chandrapur and Gadchiroli districts

	A	B	C	D
(1)	I	II	III	IV
(2)	II	I	IV	III
(3)	III	IV	II	I
(4)	IV	III	I	II

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

50. खालील विधानांचा विचार करा :

अ. सुवर्ण चतुर्भुज मार्ग दिल्ली, मुंबई, बँगलुरू व कोलकाता या प्रमुख शहरांना जोडतो.

ब. उत्तर-दक्षिण कॉरिडॉर (मार्ग) हैदराबाद मधून जातो.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे/आहेत ?

(1) अ फक्त (2) ब फक्त

(3) अ व ब दोन्ही (4) अ व ब दोन्हीही नाहीत

Consider the following statements :

A. The Golden Quadrilateral connects the four major cities of Delhi, Mumbai, Bengaluru and Kolkata.

B. The North-South corridor passes through Hyderabad.

Which of the statements given above is/are correct ?

(1) A only (2) B only

(3) A and B both (4) Neither A nor B

51. कैमूरच्या टेकड्या खालीलपैकी कोणत्या पर्वत रांगात आहेत ?

(1) विंद्य रांगा (2) सातपुडा रांगा

(3) कराकोरम रांगा (4) कोल्ली रांगा

Kaimur hills is situated in which of the following mountain ranges ?

(1) Vindhya range (2) Satpura range

(3) Karakoram range (4) Kolli hills

52. खालील विधानांचा विचार करा :

अ. घडीच्या पर्वतांत विविध प्रकारच्या खडकांची संरचना असते आणि खोल दऱ्या व उंच शंकू आकाराची शिखरे असतात.

ब. घडीच्या पर्वतांची निर्मिती टेन्साईल फोर्सेस मुळे होते.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे/आहेत ?

(1) फक्त अ (2) फक्त ब

(3) अ आणि ब दोन्ही (4) अ व ब दोन्हीही नाहीत

Consider the following statements :

A. Fold mountains are known for variety of rocks structures, deep gorges and high pyramid peaks.

B. Tensile forces contribute to formation of the fold mountains.

Which of the statements given above is/are correct ?

(1) Only A (2) Only B

(3) Both A and B (4) Neither A nor B

Join us @aditya2050

53. जोड्या लावा :

	जिल्हे		*साक्षरता (%)*
अ.	धुळे	I.	72·8
ब.	नागपुर	II.	88·4
क.	नंदुरबार	III.	64·4
ड.	अमरावती	IV.	87·4

	अ	ब	क	ड
(1)	I	IV	III	II
(2)	II	IV	I	III
(3)	I	II	III	IV
(4)	IV	II	III	I

Match the following :

	District		*Literacy (%)*
A.	Dhule	I.	72·8
B.	Nagpur	II.	88·4
C.	Nandurbar	III.	64·4
D.	Amravati	IV.	87·4

	A	B	C	D
(1)	I	IV	III	II
(2)	II	IV	I	III
(3)	I	II	III	IV
(4)	IV	II	III	I

Join us @aditya2050

54. खालील विधाने विचारात घ्या :

अ. उत्तर अमेरिका मुक्त व्यापार करार (NAFTA) 1994 साली अस्तित्वात आला.

ब. फ्रान्स हा NAFTA च्या संस्थापक सदस्यांपैकी एक होता.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने **चूक** आहे/आहेत ?

(1) फक्त अ (2) फक्त ब

(3) अ आणि ब दोन्ही (4) अ आणि ब दोन्हीही नाहीत

Consider the following statements :

A. North American Free Trade Agreement came into force in 1994.

B. France was one of the founder members of NAFTA.

Which of the statements given above is/are ***incorrect*** ?

(1) Only A (2) Only B

(3) Both A and B (4) Neither A nor B

55. विषुववृत्तीय सदाहरित जंगलासंबंधी खालीलपैकी कोणते वैशिष्ट्य बरोबर आहे ?

अ. अत्यंत दाट आहेत.

ब. वार्षिक पानगळ होते.

क. लाकूड टणक आणि टिकाऊ आहे.

ड. एकाच प्रकारच्या वृक्षांची नसतात.

(1) फक्त अ

(2) फक्त अ, क आणि ड

(3) फक्त क

(4) फक्त ब आणि क

Which of the following features of Tropical Evergreen forests is/are correct ?

A. Very dense forest.

B. Trees shed their leaves annually.

C. Timber is hard and durable.

D. Lack of pure stands.

(1) Only A

(2) Only A, C and D

(3) Only C

(4) Only B and C

Join us @aditya2050

56. जोड्या लावा :

गट अ	*गट ब*
अ. एम.आर.टी.पी. कायदा	I. 2002
ब. स्पर्धा कायदा	II. 1969
	III. पक्षपाती व्यापार प्रथांना बंदी
	IV. स्पर्धाविषयक गुन्हे यांची व्याख्या दिली

	अ	ब
(1)	II आणि III	I आणि IV
(2)	II आणि IV	I आणि III
(3)	I आणि III	II आणि IV
(4)	I आणि IV	II आणि III

Match the following :

Group A	*Group B*
A. MRTP Act	I. 2002
B. Competition Act	II. 1969
	III. Unfair trade practices covered
	IV. Competition offences defined

	A	B
(1)	II and III	I and IV
(2)	II and IV	I and III
(3)	I and III	II and IV
(4)	I and IV	II and III

Join us @aditya2050

57. 2008 – 09 वर्षाशी तुलना केली असता 2012 – 13 साली भारतातील 2004 – 05 च्या किंमतीवर आधारित वास्तव स्थूल देशांतर्गत उत्पादनातील विविध क्षेत्रांच्या वाट्यातील प्रवृत्ती (कल) खालील प्रमाणे दिसून येतो :

अ. कृषि क्षेत्राच्या वाट्यात (हिस्सा) घट झाली.

ब. उद्योग क्षेत्राच्या वाट्यात वाढ झाली.

क. सेवा क्षेत्राच्या वाट्यात वाढ झाली.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहेत ?

(1) अ फक्त (2) ब आणि क फक्त

(3) अ आणि क फक्त (4) अ, ब आणि क

In India, in the year 2012 – 13, as compared to 2008 – 09, the changes in the share of different sectors in real Gross Domestic Product based on 2004 – 05 prices show the following trends :

A. The share of agriculture sector has declined.

B. The share of industrial sector has increased.

C. The share of service sector has increased.

Which of the statements given above is/are correct ?

(1) A only (2) B and C only

(3) A and C only (4) A, B and C

---

58. मानवी विकास निर्देशांक हा यातील सरासरी यशाचे मापन करतो

अ. दीर्घ आणि निरोगी आयुष्य.

ब. प्रौढ साक्षरतेच्या संदर्भातील ज्ञान.

क. दारिद्र्य रेषेखालील लोकसंख्येची टक्केवारी.

(1) वरील सर्व अ, ब आणि क (2) अ आणि क फक्त

(3) ब आणि क फक्त (4) अ आणि ब फक्त

Human Development Index measures average achievements in

A. Long and healthy life.

B. Knowledge in terms of adult literacy.

C. Percentage of population below poverty line.

(1) All the A, B and C above (2) A and C only

(3) B and C only (4) A and B only

Join us @aditya2050

59. खालीलपैकी कोणते विधान योग्य आहे ?

अ. सन 2011 – 12 मध्ये स्थूल देशांतर्गत उत्पादनातील सेवा क्षेत्राचा हिस्सा 59% एवढा होता.

ब. दळणवळण, व्यावसायिक सेवा आणि वित्त यात उच्च वृद्धीदर आढळून आला आहे.

(1) अ फक्त बरोबर आहे (2) ब फक्त बरोबर आहे

(3) अ आणि ब दोन्ही बरोबर आहेत (4) अ आणि ब दोन्ही चूक आहेत

Which of the following statements is correct ?

A. The share of services in GDP was 59% in 2011 – 12.

B. High growth rates are witnessed in communication, business services and finance.

(1) A only is correct (2) B only is correct

(3) Both A and B are correct (4) Both A and B are incorrect

---

60. अ. प्रधानमंत्री रोजगार निर्माण कार्यक्रम (PMEGP) ऑगस्ट 2008 मध्ये सुरू करण्यात आला.

ब. PMEGP अंतर्गत ग्रामीण/शहरी भागात सूक्ष्म उद्योग स्थापन करण्याचा हेतू होता.

क. प्रधानमंत्री रोजगार योजना (PMRY) ही PMEGP मध्ये विलीन केली गेली.

(1) अ फक्त बरोबर आहे (2) अ आणि ब फक्त बरोबर आहेत

(3) क फक्त बरोबर आहे (4) अ, ब आणि क सर्व बरोबर आहेत

A. Prime Minister's Employment Generation Programme (PMEGP) was started in August 2008.

B. PMEGP aimed at setting up micro enterprises in rural/urban areas.

C. Prime Minister Rozgar Yojana (PMRY) was merged with PMEGP.

(1) A only is correct (2) A and B only are correct

(3) C only is correct (4) A, B and C are correct

---

61. 'राज्य व्यापार महामंडळ' पुढीलपैकी कोणते कार्य करीत *नाही* ?

अ. निर्यात योग्य वस्तुच्या उत्पादनात वाढ घडवून आणणे.

ब. पारंपारिक वस्तुच्या निर्यातीस प्रोत्साहन देणे.

क. अपारंपारिक वस्तुच्या निर्यातीस प्रोत्साहन देणे.

ड. वरीलपैकी कोणतेही नाही

(1) अ आणि ब फक्त (2) ब फक्त (3) अ आणि क फक्त (4) ड फक्त

Which of the following functions is ***not*** performed by 'State Trade Corporation' ?

A. To increase the production of exportable goods.

B. To promote the export of traditional goods.

C. To promote the export of non-traditional goods.

D. None of the above

(1) A and B only (2) B only (3) A and C only (4) D only

Join us @aditya2050

62. जोड्या लावा :

	गट अ		*गट ब*
अ.	गॅट	I.	1986
ब.	उरूग्वे फेरी	II.	1993
क.	डंकेल प्रस्ताव	III.	1948
ड.	विश्व व्यापार संघटना	IV.	1995

	अ	ब	क	ड
(1)	III	I	II	IV
(2)	III	I	IV	II
(3)	III	II	IV	I
(4)	IV	III	II	I

Match the following :

	Group A		*Group B*
A.	GATT	I.	1986
B.	Uruguay Round	II.	1993
C.	Dunkel Proposal	III.	1948
D.	WTO	IV.	1995

	A	B	C	D
(1)	III	I	II	IV
(2)	III	I	IV	II
(3)	III	II	IV	I
(4)	IV	III	II	I

---

63. कमाल जमीन धारणा कायदा दोन टप्प्यांमध्ये लागू करण्यात आला.

(1) 1961 पर्यन्त व 1962 नंतर (2) 1971 पर्यन्त व 1972 नंतर

(3) 1972 पर्यन्त व 1972 नंतर (4) 1982 पर्यन्त व 1982 नंतर

Ceiling on Land Holdings Act was applied in two stages.

(1) Upto 1961 and after 1962 (2) Upto 1971 and after 1972

(3) Upto 1972 and after 1972 (4) Upto 1982 and after 1982

Join us @aditya2050

64. खालील विधानांचा विचार करा :

अ. थेट कर संहिता आणि वस्तू व सेवा करांची सुरूवात.

ब. कर चुकवेगीरी विरोधातील साधारण नियमांबाबत स्पष्ट धोरण.

क. वित्तिय सर्वसमावेशकतेबाबची समिती.

(1) अ आणि ब या क ने सुचविलेल्या कर सुधारणा आहेत

(2) अ फक्त ही प्रस्तावित कर सुधारणा आहे

(3) ब फक्त ही प्रस्तावित कर सुधारणा आहे

(4) अ आणि ब या क ने सुचविल्या नाहीत

Consider the following statements :

A. Introduction of Direct Tax Code and Goods and Services Tax.

B. Clear Policy on General Anti Avoidance Rules.

C. Committee on Financial Inclusion.

(1) A and B are proposed tax reforms recommended by C

(2) A only is a proposed tax reform

(3) B only is a proposed tax reform

(4) A and B are not recommended by C

---

65. तुटीचा अर्थभरणा करण्याचे खालीलपैकी कोणते आधुनिक उद्दीष्ट ***नाही*** ?

(1) आर्थिक विकासासाठी वित्तव्यवस्था करणे

(2) नियोजनासाठी भांडवल पुरविणे

(3) अर्थव्यवस्थेला मंदीतून बाहेर काढणे

(4) विकासयोजनेसाठी वित्त पुरवठा करणे

Which of the following is ***not*** the modern objective of deficit financing ?

(1) Provision of funds for economic development

(2) Provision of credit for planning

(3) To pull out the economy from depression

(4) Supply of credit for development programme

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

66. पुढील विधानांचा विचार करा :

अ. नवे औद्योगिक धोरण 24 जुलै, 1991 रोजी जाहीर केले गेले.

ब. सार्वजनिक क्षेत्रातील उद्योगांसाठी निर्गुंतवणूकीचे धोरण स्विकारण्यात आले.

(1) अ बरोबर तर ब चूक आहे (2) अ हे धोरण तर ब हा त्याचा परिणाम आहे

(3) ब बरोबर तर अ चूक आहे (4) अ आणि ब हे एकमेकांशी संबंधित नाहीत

Consider the following statements :

A. New industrial policy was announced on 24th July, 1991.

B. Disinvestment policy was adopted for the public sector enterprises.

(1) A is correct and B is incorrect (2) A is a policy reason and B is a result

(3) B is correct but A is incorrect (4) A and B are not related with each other

---

67. श्रमिकाची 'शून्य सीमांत उत्पादकता' म्हणजे

(1) तांत्रिक बेकारी (2) छुपी बेकारी

(3) अर्ध बेकारी (4) हंगामी बेकारी

'Zero Marginal Productivity' of labour means

(1) Technological unemployment (2) Disguised unemployment

(3) Underemployment (4) Seasonal unemployment

---

68. 'दारिद्र्यरूपी समुद्राच्या बेटावर आपण आनंदाने जगू शकत नाही' हे पुढीलपैकी कोणाचे मत आहे ?

अ. स्वामी विवेकानंद

ब. सोनिया गांधी

क. एम.एस. स्वामीनाथन

ड. डॉ. व्ही.एम. दांडेकर

पर्याय :

(1) अ फक्त (2) ब आणि क फक्त

(3) क फक्त (4) क आणि ड फक्त

'We can't live happily as islands in a sea of poverty' is the opinion of

A. Swami Vivekanand

B. Sonia Gandhi

C. M.S. Swaminathan

D. Dr. V.M. Dandekar

Options :

(1) A only (2) B and C only

(3) C only (4) C and D only

Join us @aditya2050

69. 2013 – 14 च्या भारताच्या अर्थसंकल्पीय अंदाजा प्रमाणे एकूण राजकोषीय तूट स्थूल राष्ट्रीय उत्पादनाच्या 4·8 प्रतिशत पर्यंत योजनापूर्वक कमी करण्याचे पुढील प्रयत्नाद्वारे साध्य करणे अपेक्षित होते :

अ. निर्गुंतवणुकीच्या प्राप्तिस अधिक चालना देणे.

ब. कर महसूल आणि दूरसंचरण क्षेत्रातील प्राप्तिस अधिक चालना देणे.

क. अर्थसहाय्यावरील खर्चात कपात करणे.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहेत ?

(1) अ फक्त (2) ब आणि क फक्त

(3) अ आणि क फक्त (4) अ, ब आणि क

The planned reduction in the Gross Fiscal Deficit to 4·8 percent of Gross Domestic Product in 2013 – 14 Budget Estimate of India, is expected to be achieved through following efforts :

A. Higher mobilisation of disinvestment proceeds.

B. Higher mobilisation of tax-revenues and telecommunications receipts.

C. Reduction in expenditure on subsidies.

Which of the statements given above is/are correct ?

(1) A only (2) B and C only

(3) A and C only (4) A, B and C

---

70. पुढील कोणते विधान योग्य आहे ?

अ. हरितक्रांती पुर्व काळात भारताने अन्नधान्याची आयात PL-480 या कायद्यानुसार केली होती.

ब. PL-480 कायद्यानुसार केलेल्या आयातीत मुख्य हिस्सा गहू या अन्नधान्याचा होता.

(1) अ आणि ब दोन्हीही बरोबर आहेत (2) अ आणि ब दोन्हीही चूक आहेत

(3) अ फक्त बरोबर आहे (4) ब फक्त बरोबर आहे

Which one of the following statements is correct ?

A. India imported foodgrains under the act PL-480 before Green Revolution.

B. Wheat was the major component of PL-480 imports.

(1) A and B are correct (2) A and B are incorrect

(3) A only is correct (4) B only is correct

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

71. अ. अतीनील किरणांचा भाग हा गर्द जांभळ्या रंगाच्या 'तरंग लांबी' पेक्षा लहान 'तरंग लांबी' चा वर्णपट भाग आहे.

ब. 'इन्फ्रारेड' भाग हा लाल रंगापेक्षा कमी 'तरंग लांबी' वर्णपटाचा भाग आहे.

क. एका त्रिकोणाकृती घनाच्या द्रव्यासाठी, वक्रीभवन-निर्देशांक, वेगवेगळ्या रंगांसाठी वेगवेगळा असतो.

वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

(1) अ आणि ब (2) अ आणि क (3) ब आणि क (4) यापैकी नाही

A. Ultraviolet region is the region of the spectrum of wavelengths, shorter than violet colour.

B. 'Infra-red' region is the region of the spectrum, shorter than red colour.

C. The refractive index for the material of a prism is different for different colours.

Which of the above statements are correct ?

(1) A and B (2) A and C (3) B and C (4) None of these

---

72. अ. नैसर्गिक वायू हा हायड्रोजन व कार्बन यांचे संयुग असतो.

ब. मिथेन हे, हायड्रोजन व कार्बनचे संयुग नसते.

क. नैसर्गिक वायू हे 'वनस्पती व प्राणी' जन्य इंधन आहे.

वरीलपैकी कोणती विधाने योग्य आहेत ?

(1) अ आणि ब (2) ब आणि क (3) अ आणि क (4) यापैकी नाही

A. Natural gas is a hydrocarbon.

B. Methane is not a hydrocarbon.

C. Natural gas is a fossil fuel.

Which of the above statements are proper ?

(1) A and B (2) B and C (3) A and C (4) None of these

---

73. 'बिग-बँग थेअरी' हा प्रत्यक्षात इतिहासपूर्वकालीन अणूचा सिद्धांत प्रथम, _____ नी प्रस्तावित केला.

(1) अल्बर्ट आईनस्टीन (2) जॉर्जेस लिमैत्रे

(3) आयझॅक न्यूटन (4) स्टीफन हॉकींग

The 'Big-Bang theory' is actually the hypothesis of the primeval atom, first proposed by

(1) Albert Einstein (2) Georges Lemaitre

(3) Isaac Newton (4) Stephen Hawking

Join us @aditya2050

74. ब्रास हा मिश्रधातु खालीलपैकी कोणत्या घटकानी बनलेला असतो ?

(1) कॉपर 80% + झींक 10% + टीन 10%
(2) कॉपर 80% + झींक 20%
(3) कॉपर 80% + टीन 20%
(4) कॉपर 90% + टीन 10%

What is the composition of Brass alloy ?

(1) Cu 80% + Zn 10% + Sn 10%
(2) Cu 80% + Zn 20%
(3) Cu 80% + Sn 20%
(4) Cu 90% + Sn 10%

---

75. फिनॉल हे _____ .

(1) ॲरोमॅटीक संयूग आहे
(2) ॲलिफॅटीक संयूग आहे
(3) हेटरोसायक्लिक संयूग आहे
(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Phenol is a/an

(1) Aromatic compound
(2) Aliphatic compound
(3) Heterocyclic compound
(4) None of the above

---

76. विरंजक चुर्ण वापरून पाण्याला निर्जन्तुक करताना, निर्जन्तुक प्रक्रिया कशामुळे होते ?

अ. क्लोरीन वायु
ब. हायपोक्लोरस आम्ल
क. नवजात ऑक्सीजन
ड. कार्बन डायऑक्साईड

(1) अ, ब आणि क
(2) अ, ब आणि ड
(3) ब, क आणि ड
(4) वरील सर्व

In sterilization of water using bleaching powder, the sterilization action is due to

A. Cl_2
B. HOCl
C. Nascent oxygen
D. CO_2

(1) A, B and C
(2) A, B and D
(3) B, C and D
(4) All of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

77. आधुनिक मानवापेक्षा कोणत्या मानवाच्या पूर्वजामध्ये कर्पारगुहिकेची क्षमता अधिक होती ?

(1) निअंडरथल मॅन (2) जावा मॅन

(3) पेकींग मॅन (4) क्रो-मॅग्नॉन मॅन

Which primitive man had greater cranial capacity than the modern man ?

(1) Neanderthal man (2) Java man

(3) Peking man (4) Cro-Magnon man

---

78. खालीलपैकी कोणता सस्तन प्राणी अंडी घालतो ?

(1) कंगारू (2) प्लॅटीपस (3) पेंग्वीन (4) व्हेल

Which of the following is an egg laying mammal ?

(1) Kangaroo (2) Platypus (3) Penguin (4) Whale

---

79. खालीलपैकी कोणत्या प्राण्याचे हृदय चार कप्प्यांचे असते ?

(1) बेडूक (2) मगर (3) शार्क (4) पाल

Four chambered heart is present in

(1) Frog (2) Crocodile (3) Shark (4) Lizard

---

80. पानांवरील केवडा रोग कोणत्या खनिज द्रव्याच्या अभावा मुळे होतो ?

(1) बोरॉन (B) (2) मॉलीब्डेनम (Mo)

(3) कोबाल्ट (Co) (4) लोह (Fe)

Leaf chlorosis is caused by the deficiency of _____ mineral element.

(1) Boron (B) (2) Molybdenum (Mo)

(3) Cobalt (Co) (4) Iron (Fe)

---

81. वनस्पति वर्गीकरणाची नैसर्गिक गुणांवर आधारित सर्वात चांगली आणि लोकप्रिय पद्धती खालीलपैकी कोणी शोधुन काढली ?

(1) बेनथम आणि हुकर (2) केरोलस लिनीयस

(3) ॲडॉल्फ एंजलर (4) चार्ल्स बेस्सी

Who discovered the best and most popular natural system of plant classification ?

(1) Bentham and Hooker (2) Carolus Linnaeus

(3) Adolf Engler (4) Charles Bessey

Join us @aditya2050

82. वनस्पती वर्गीकरणातील खालीलपैकी पायाभूत घटक कोणता ?

(1) जीनस (2) कुळ (3) ऑर्डर (4) स्पीशीज

Which of the following is a basic unit of plant classification ?

(1) Genus (2) Family (3) Order (4) Species

---

83. _____ हे शरीरातील कॅल्शियम व फॉस्फरसच्या आंतरिक मात्रेसाठी (शोषणासाठी) जबाबदार आहे.

(1) जीवनसत्व अ (2) जीवनसत्व ड

(3) जीवनसत्व ई (4) जीवनसत्व के

_____ is important for the absorption of calcium and phosphorus in the body.

(1) Vitamin A (2) Vitamin D

(3) Vitamin E (4) Vitamin K

---

84. अंड्यातील कोणत्या भागात प्रमुखतः प्रथिने असतात, ज्यामुळे त्याला पूर्णान्न म्हणतात ?

(1) पांढरा बलक

(2) पिवळा बलक

(3) पांढरा व पिवळा बलक आणि कवच

(4) अंड्यात प्रथिनेच नसतात

Egg is good source of complete food. Which part contains maximum proteins ?

(1) Egg white

(2) Egg yolk

(3) Egg white yolk together with shell

(4) Egg does not have proteins

---

85. _____ चा उपयोग फळांसाठी बुरशीरोधक (antifungal) म्हणून केला जातो.

(1) कार्बामिथॅझोल (2) बेनोमिल

(3) थायोसल्फेट (4) बेंझॉअिक ॲसीड

_____ is used as an antifungal agent for fruits.

(1) Carbamethazole (2) Benomyl

(3) Thiosulphate (4) Benzoic acid

Join us @aditya2050

86.

अ.क्र.	व्यक्तिचे नाव	उत्पादन (क्विंटलमधे)	
		ज्वारी	गहू
1	श्याम	80	70
2	राजीव	60	40
3	संतोष	50	60
4	रहीम	70	80
5	अविनाश	40	50

वरील तक्त्यावरून सर्व व्यक्तिंच्या ज्वारी व गहू यांच्या एकूण उत्पादनाच्या 50% उत्पादन करणारी व्यक्तिंची जोडी कोणती ?

(1) श्याम आणि राजीव

(2) श्याम आणि रहीम

(3) संतोष आणि अविनाश

(4) अविनाश आणि रहीम

Sr. No.	Name of person	Production (Quintals)	
		Jawar	Wheat
1	Shyam	80	70
2	Rajiv	60	40
3	Santosh	50	60
4	Rahim	70	80
5	Avinash	40	50

From the above table, find out the pair of persons who produce 50% of wheat and jawar of all the persons.

(1) Shyam and Rajiv

(2) Shyam and Rahim

(3) Santosh and Avinash

(4) Avinash and Rahim

Join us @aditya2050

87. चौरस पूर्ण करण्यासाठी प्रश्नचिन्हांच्या (?) ठिकाणी नसलेल्या वर्णाक्षरांचा संच निवडा.

G	P	?
K	?	Q
R	?	L

(1)

G
F
N

(2)

G
R
L

(3)

G
L
M

(4)

G
H
I

Choose the missing set of alphabets in place of (?) for completing the square.

G	P	?
K	?	Q
R	?	L

(1)

G
F
N

(2)

G
R
L

(3)

G
L
M

(4)

G
H
I

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

88. मुंबईहुन पुण्याला जाणाऱ्या दोन बस गाडयांपैकी पहिली गाडी सकाळी 8 वाजता ताशी 80 km वेगाने सुटली त्यानंतर त्याच दिवशी दुसरी गाडी सकाळी 9 वाजता ताशी 100 km वेगाने सुटली तर त्या दोन्ही गाडया एकमेकास किती तासांनी व किती वाजता भेटतील ?

(1) 3 तासांनी व 11 वाजता (2) 3 तासांनी व 12 वाजता

(3) 4 तासांनी व 12 वाजता (4) 4 तासांनी व 01 वाजता

From Mumbai to Pune there are two buses. Out of these the first bus starts at 8 o'clock at 80 km per hour and on the same day the second bus starts at 9 o'clock at 100 km per hour. Then these two buses meet after how many hours and at what time ?

(1) 3 hours later at 11 o'clock (2) 3 hours later at 12 o'clock

(3) 4 hours later at 12 o'clock (4) 4 hours later at 01 o'clock

---

89. अमितने आपल्या पगाराचा $\frac{3}{5}$ हिस्सा घरी दिला. उरलेल्या हिस्स्यापैकी निम्मा शेतीसाठी खर्च केला. उरलेल्या पैकी निम्मा मुलाला दिला व बाकीची रक्कम पोस्टात जमा केली. जर त्याने पोस्टात ₹ 600 जमा केले, तर त्याचा पगार किती ?

(1) ₹ 6,000 (2) ₹ 6,500

(3) ₹ 5,000 (4) ₹ 4,000

Amit gave $\frac{3}{5}$ part of his salary for home. From the remaining part, half was spent for farming. From remaining portion, half was given to his son and the remaining amount was deposited in the post-office. If he deposited ₹ 600 in the post-ofice, then what will his salary be ?

(1) ₹ 6,000 (2) ₹ 6,500

(3) ₹ 5,000 (4) ₹ 4,000

---

90. जर $3 \times 2 = -26$, $6 \times 4 = -40$ आणि $5 \times 7 = -22$ असेल तर $4 \times 2 = ?$

(1) -34 (2) -43

(3) -36 (4) -42

If $3 \times 2 = -26$, $6 \times 4 = -40$ and $5 \times 7 = -22$, then $4 \times 2 = ?$

(1) -34 (2) -43

(3) -36 (4) -42

Join us @aditya2050

91. A शहरात 52000 लोकांपैकी 0·30% व्यक्तींकडे मोटार कार आहे. B शहरात 48000 लोकांपैकी 0·25% व्यक्तींकडे मोटार कार आहे. C शहरात 50000 लोकांपैकी 300 व्यक्तींकडे मोटार कार आहेत. तर खालील कोणत्या सांकेतिक चिन्हाने यांचे संबंध दर्शविता येईल ?

(1) $A > B > C$ (2) $B < A < C$ (3) $C < A < B$ (4) $B < C < A$

In city A, out of the 52000 persons 0·30% have motor vehicles. In city B, out of 48000 persons 0·25% have motor vehicles. In city C out of 50000 persons 300 have motor vehicles. Which of the following symbols correctly represents their relationship ?

(1) $A > B > C$ (2) $B < A < C$ (3) $C < A < B$ (4) $B < C < A$

---

92. एका घन आकृतीला दोन सलग बाजूने लाल रंग, लाल रंगाच्या विरुद्ध बाजूने नारंगी रंग आणि उरलेल्या बाजुंना निळा रंग देण्यात आला. त्याचे 27 तुकडे करण्यात आले. तर संपुर्ण क्षेत्रफळाचा किती भाग रंगविण्यात आलेला ***नाही*** ?

(1) 1/3 (2) 1/4 (3) 1/2 (4) 1/6

A solid cube is painted red on two adjacent sides, orange on the sides opposite to red surfaces and blue in the remaining two sides. It is cut into 27 smaller cubes of equal size. What fraction of the total surface area of the 27 cubes is ***not*** painted ?

(1) 1/3 (2) 1/4 (3) 1/2 (4) 1/6

---

93. खालील विधाने तपासून पाहा :

अ. एक तर रमेश व किरण एकाच वयाचे आहेत किंवा रमेश किरणपेक्षा वयाने मोठा आहे.

ब. एक तर सौरभ व संग्राम एकाच वयाचे आहेत किंवा संग्राम सौरभपेक्षा वयाने मोठा आहे.

क. सौरभपेक्षा किरण वयाने मोठा आहे.

वरील विधानांतून खालीलपैकी कोणता निष्कर्ष काढता येतो ?

(1) किरणपेक्षा रमेश वयाने मोठा आहे (2) किरण व संग्राम एकाच वयाचे आहेत

(3) सौरभपेक्षा संग्राम वयाने मोठा आहे (4) सौरभपेक्षा रमेश वयाने मोठा आहे

Check the following statements :

A. Ramesh and Kiran are of the same age or Ramesh is older than Kiran.

B. Sourabh and Sangram are of the same age or Sangram is older than Sourabh.

C. Kiran is older than Sourabh.

Which conclusion can be drawn from the above statements ?

(1) Ramesh is older than Kiran (2) Kiran and Sangram are of same age

(3) Sangram is older than Sourabh (4) Ramesh is older than Sourabh

---

Join us @aditya2050

94. शर्वरीचा जन्म बुधवार दिनांक 5 सप्टेंबर 2001 ला झाला. तिचा तिसरा वाढदिवस कोणत्या दिवशी येईल ?

(1) रविवार (2) गुरुवार

(3) मंगळवार (4) सोमवार

Sharvari was born on Wednesday, the 5th of September 2001. On which day will her third birthday be ?

(1) Sunday (2) Thursday

(3) Tuesday (4) Monday

---

95. राम घरापासून 15 किमी दक्षिणेकडे गेला व पूर्वेकडे वळून 10 किमी गेला नंतर उत्तरेकडे वळून 5 किमी अंतर चालत गेला व पुन्हा पश्चिमेला 10 किमी चालत जावून थांबला. तर राम घरापासून कोणत्या दिशेला व किती अंतरावर आहे ?

(1) उत्तरेला 15 किमी (2) उत्तरेला 10 किमी

(3) दक्षिणेला 10 किमी (4) दक्षिणेला 15 किमी

Ram went 15 km to the South from his house and then he turned to the East and walked 10 km. Afterwards turning to the North, he walked 5 km and again turned to the West and walked 10 km and stopped. Then at how much distance and in what direction is Ram now from his house ?

(1) 15 km to the North (2) 10 km to the North

(3) 10 km to the South (4) 15 km to the South

---

96. शाळेतील 288 मुलांना रांगेत उभे राहण्यास सांगितले. प्रत्येक रांगेत जेवढी मुले आहेत त्याच्या निमपट रांगांची संख्या आहे. तर प्रत्येक रांगेत किती मुले आहेत ?

(1) 12 (2) 16

(3) 20 (4) 24

In the school, 288 students were told to stand in rows. The number of rows are half the number of students in each row. Then how many students are present in each row ?

(1) 12 (2) 16

(3) 20 (4) 24

Join us @aditya2050

97. प्रश्नार्थक चिन्हाच्या ठिकाणी कोणता आकडा येईल ?

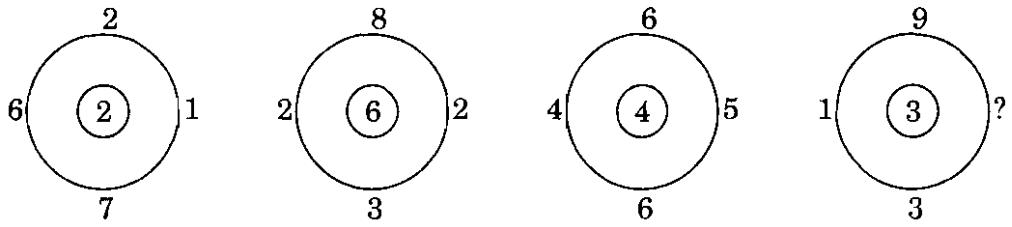

(1) 1 (2) 24 (3) 8 (4) 48

Which number will come in place of the question mark ?

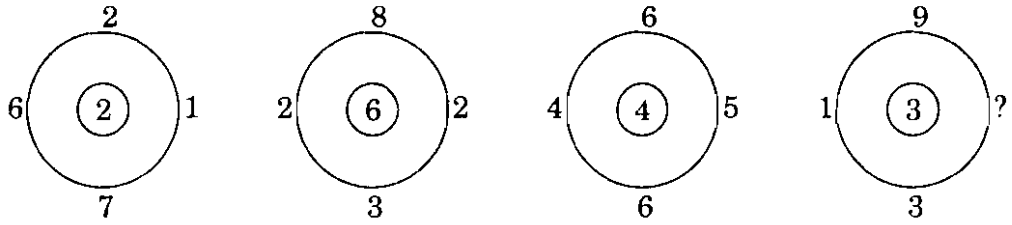

(1) 1 (2) 24 (3) 8 (4) 48

---

98. प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य अंक लिहा.

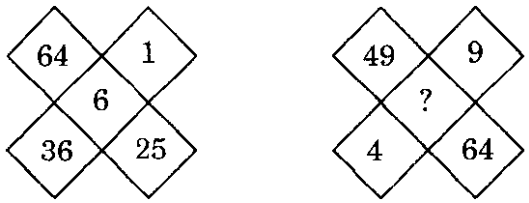

(1) 5 (2) 7 (3) 9 (4) 10

Write appropriate number in place of the question mark.

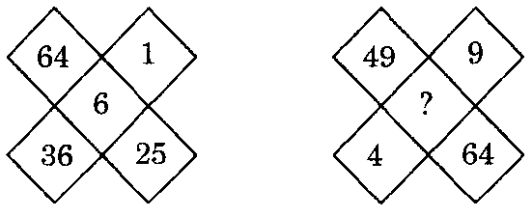

(1) 5 (2) 7 (3) 9 (4) 10

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

99. A, B, C, D, E, F हे सहा मित्र समोरासमोर बसून एका वर्तुळाकृती मैदानात खेळत आहेत. E हा D च्या डाव्या बाजूस आहे. C हा A आणि B च्या मध्ये आहे. F हा E आणि A च्या मध्ये आहे. तर B च्या डाव्या बाजूला कोण आहे ?

(1) A

(2) D

(3) C

(4) E

Six friends namely A, B, C, D, E, F are sitting in front of each other in a circle and are playing. E is on the left side of D. C is between A and B. F is between E and A. Then who is on the left side of B ?

(1) A

(2) D

(3) C

(4) E

---

100. जर EXCEL = 93596 असेल, PAINT = 74128 असेल, तर ACCEPT = ?

(1) 735961

(2) 455978

(3) 547978

(4) 554978

If EXCEL = 93596 and PAINT = 74128, then ACCEPT = ?

(1) 735961

(2) 455978

(3) 547978

(4) 554978

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे.....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. **201.** सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर ''(3) राजा राममोहन रॉय'' असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर ''(3)'' होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्र.क्र. **201** समोरील उत्तर-क्रमांक ''③'' हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र.क्र. **201.** ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वंतत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

परीक्षेचे नांव : पोलिस उपनिरीक्षक (पूर्व) परीक्षा - 2014 **परीक्षेचा दिनांक : 18 मे, 2014**

विषय : सामान्य क्षमता चाचणी

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत "पोलिस उपनिरीक्षक (पूर्व) परीक्षा - 2014" या स्पर्धा परीक्षेच्या प्रश्नपत्रिकेची उत्तरतालिका उमेदवारांच्या माहितीसाठी संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आली आहे. सदर उत्तरतालिकेतील प्रश्न-उत्तरांसंबंधी उमेदवारांना निवेदन करावयाचे असल्यास त्यांनी अधिप्रमाणीत स्पष्टीकरण / संदर्भ देऊन तसेच विषय, परीक्षेचे नाव, प्रश्नसंच, प्रश्नक्रमांक यांच्या उल्लेखासह आपले लेखी निवेदन उपसचिव (गोपनीय), महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, बँक ऑफ इंडिया बिल्डिंग, 3 रा मजला, हुतात्मा चौक, मुंबई 400 001 या पत्त्यावर टपालाने पाठवावे. यासंदर्भात दि. 27 मे, 2014 पर्यंत आयोगाकडे प्राप्त झालेल्या निवेदनांचीच दखल घेतली जाईल. तद्नंतर आलेली निवेदने विचारात घेतली जाणार नाहीत, याची कृपया नोंद घ्यावी.

उत्तरतालिका - KEY

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
1	3	2	2	2
2	4	2	3	3
3	3	2	4	2
4	3	3	4	2
5	3	3	2	1
6	3	2	2	1
7	2	1	4	4
8	4	4	3	2
9	2	4	4	2
10	2	4	2	4
11	3	2	1	1
12	4	3	1	4
13	1	2	3	2
14	2	2	2	1
15	4	2	2	2
16	4	2	1	2
17	4	3	3	1
18	4	4	4	4
19	4	4	3	1
20	4	2	4	1
21	2	2	2	2
22	1	4	1	1
23	1	3	3	4
24	3	4	4	1
25	1	2	3	3

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
26	2	1	2	4
27	2	1	2	3
28	2	3	3	4
29	3	2	4	2
30	3	2	1	2
31	2	1	2	3
32	1	3	3	4
33	4	4	2	3
34	4	3	2	3
35	4	4	1	3
36	2	2	1	3
37	3	1	4	2
38	2	3	2	4
39	2	4	2	2
40	2	3	4	2
41	2	2	1	3
42	3	2	4	4
43	4	3	2	1
44	4	4	1	2
45	2	1	2	4
46	2	2	2	4
47	4	3	1	4
48	3	2	4	4
49	4	2	1	4
50	2	1	1	4

date - 20 May, 2014

Join us @aditya2050

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
51	1	1	2	2
52	1	4	1	1
53	3	2	4	1
54	2	2	1	3
55	2	4	3	1
56	1	1	4	2
57	3	4	3	2
58	4	2	4	2
59	3	1	2	3
60	4	2	2	3
61	2	2	3	2
62	1	1	4	1
63	3	4	3	4
64	4	1	3	4
65	3	1	3	4
66	2	2	3	2
67	2	1	2	3
68	3	4	4	2
69	4	1	2	2
70	1	3	2	2
71	2	4	3	2
72	3	3	4	3
73	2	4	1	4
74	2	2	2	4
75	1	2	4	2

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
76	1	3	4	2
77	4	4	4	4
78	2	3	4	3
79	2	3	4	4
80	4	3	4	2
81	1	3	2	1
82	4	2	1	1
83	2	4	1	3
84	1	2	3	2
85	2	2	1	2
86	2	3	2	1
87	1	4	2	3
88	4	1	2	4
89	1	2	3	3
90	1	4	3	4
91	2	4	2	2
92	1	4	1	1
93	4	4	4	3
94	1	4	4	4
95	3	4	4	3
96	4	2	2	2
97	3	1	3	2
98	4	1	2	3
99	2	3	2	4
100	2	1	2	1

Join us @aditya2050

विक्रीकर निरीक्षक (पूर्व) स्पर्धा परीक्षा - 2014
परीक्षा दि. 1 फेब्रुवारी 2015

A

2015

CODE : TO5

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET NO.

प्रश्नपुस्तिका

सामान्य क्षमता चाचणी

वेळ : 1 (एक) तास

एकूण प्रश्न : 100
एकूण गुण : 100

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

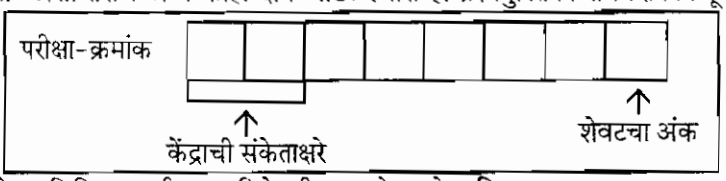

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरापैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील''.**

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

Join us @aditya2050

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

1. भारतीय नागरी हवाई क्षेत्रात नवीनच आगमन केलेल्या 'एअर एशिया इंडिया' या कंपनीत कोणत्या भारतीय उद्योगसमूहाची गुंतवणूक आहे ?

(1) अदानी उद्योगसमूह (2) टाटा सन्स्
(3) सहारा इंडिया (4) किंगफिशर उद्योगसमूह

Which Industrial Group is a stakeholder in 'Air Asia India', a recent entrant in Indian Civil Aviation scenario ?

(1) Adani Industrial group (2) Tata Sons
(3) Sahara India (4) Kingfisher Industrial group

---

2. खालीलपैकी कोणते विधान/कोणती विधाने **योग्य** आहे/आहेत ?

(a) 30 जून, 2014 रोजी भारताच्या पी.एस्.एल्.व्ही.-सी 23 ने चार देशांचे पाच उपग्रह प्रक्षेपित केले.
(b) पी.एस्.एल्.व्ही.-सी 23 चे वजन 230 टन असून, उंची 44.4 मीटर इतकी आहे.
(c) पी.एस्.एल्.व्ही.-सी 23 चा खर्च ₹ 100 कोटी इतका आहे.
(d) प्रक्षेपकाने आजपर्यंत परदेशांचे 30 व भारताचे 35 उपग्रह प्रक्षेपित केले आहेत.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (b) (2) (b) केवळ (3) (a), (b) आणि (c) (4) वरील सर्व

Which of the following statements is/are **correct** ?

(a) PSLV - C 23 of India launched five satellites of four countries in space on 30 June 2014.
(b) The weight of PSLV - C 23 is 230 tonnes and its height is 44.4 meter.
(c) The cost of PSLV - C 23 is ₹ 100 crore.
(d) It has launched 30 satellites of foreign countries and 35 satellites of India till date.

Answer options :

(1) (a) and (b) (2) (b) only (3) (a), (b) and (c) (4) All above

---

3. खालील विधाने लक्षात घ्या :

(a) राज्यसभेत मांडलेले परंतु लोकसभेत न मांडले गेलेले विधेयक, लोकसभा भंग झाल्यास निष्कासित होत नाही.
(b) लोकसभेने पारित केलेले परंतु राज्यसभेत न मांडले गेलेले विधेयक, लोकसभा भंग झाल्यास निष्कासित होते.
(c) मागील सरकारची बाकी राहिलेली सर्व विधेयके पारित करणे नवीन सरकारला अनिवार्य आहे.

वरीलपैकी कोणते विधान/कोणती विधाने **सत्य** आहे/आहेत ?

(1) फक्त (a) आणि (b) (2) वरील सर्व
(3) फक्त (c) (4) फक्त (b) आणि (c)

Consider the following statements :

(a) A bill introduced in the Rajya Sabha but not taken up in the Lok Sabha does not lapse on the dissolution of the Lok Sabha.
(b) Bill passed by the Lok Sabha but not introduced in the Rajya Sabha lapses on the dissolution of the Lok Sabha.
(c) It is mandatory for the new government to pass all bills kept pending by the previous government.

Which of the above statements is/are **true** ?

(1) Only (a) and (b) (2) All the above
(3) Only (c) (4) Only (b) and (c)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

4. पुढील विधानांपैकी कोणते विधान **योग्य** आहे ?

(a) मतदारांना नोटा (NOTA) पर्याय देणारे महाराष्ट्र हे दूसरे राज्य आहे.

(b) नुकत्याच झालेल्या 2014 च्या लोकसभा निवडणूकी मध्ये महाराष्ट्रातील 'गडचिरोली' मतदारसंघात सर्वात जास्त संख्येने 'नोटा' (नन ऑफ दि अबॉव्ह) हा पर्याय नोंदविला गेला ?

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b)

(3) (a) व (b) दोन्ही (4) (a) व (b) दोन्ही नाहीत

Which one of the following statements is **correct** ?

(a) Maharashtra is the second state to offer NOTA facility to voters.

(b) During the Loksabha Elections 2014, GADCHIROLI constituency in Maharashtra recorded the highest number of NOTA (None of the Above Option).

Answer options :

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

---

5. खालील विधाने लक्षात घ्या :

(a) उबेर चषक बॅडमिंटन खेळाशी संबंधित आहे.

(b) यात पुरुष व महिला सहभागी होऊ शकतात.

(c) या वर्षाचे सुवर्ण पदक चीनने पटकावले.

वरीलपैकी कोणते विधान/कोणती विधाने **बरोबर** आहे/आहेत ?

(1) फक्त (a) आणि (c) (2) फक्त (c)

(3) फक्त (a) आणि (b) (4) वरील सर्व

Consider the following statements :

(a) Uber Cup is related to badminton.

(b) Both women and men can participate in it.

(c) This year China has won the gold medal.

Which of the statements given above is/are **true** ?

(1) Only (a) and (c) (2) Only (c)

(3) Only (a) and (b) (4) Above all

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

6. आंध्रप्रदेश पुनर्रचना विधेयकाबाबत खालीलपैकी कोणते विधान **चुकीचे** आहे ?

(1) तेलंगण हे भारताचे 29 वे राज्य बनेल.

(2) तेलंगणमध्ये हैद्राबादसह 10 जिल्ह्यांचा समावेश असेल.

(3) हैद्राबाद ही दोन्ही राज्यांची पुढील 15 वर्षे संयुक्त राजधानी राहील.

(4) वरीलपैकी एकही नाही.

Which of the following statements is **not** correct with regard to Andhra Pradesh Reorganisation Bill ?

(1) Telangana becomes 29th state of India.

(2) Telangana will comprise 10 districts including Hyderabad.

(3) Hyderabad would be the common capital for the two states for 15 years.

(4) None of the above.

---

7. ऑस्कर ॲवॉर्डस्, 2014 व प्राप्तकर्ते यांची जुळणी करा.

(a)	सर्वोत्कृष्ट चित्रपट	(i)	'अमेरिकन हस्ल्'
(b)	परकीय भाषेतील सर्वोत्कृष्ट चित्रपट	(ii)	'12 इयर्स अ स्लेव्ह'
(c)	सात चषक जिंकणारा चित्रपट	(iii)	'द ग्रेट ब्युटी'
(d)	दहा नामांकने प्राप्त चित्रपट	(iv)	'ग्रॅव्हिटी'

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

Match the Oscar Awards, 2014 with their recipients.

(a)	Best Movie	(i)	'American Hustle'
(b)	Best foreign language film	(ii)	'12 years a slave'
(c)	A film winning seven Trophies	(iii)	'The Great Beauty'
(d)	A film having ten nominations	(iv)	'Gravity'

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

8. अपंग स्वयं-रोजगारीत स्त्रिया व घटस्फोटित महिलांच्या गरजांची पुर्तता करण्यासाठी महाराष्ट्र शासनाची खालीलपैकी कोणती योजना आहे ?

(1) प्रतिभा किरण योजना (2) स्वयंभू हमी योजना

(3) कामधेनू योजना (4) पंचधारा योजना

Which of the following schemes of the government of Maharashtra takes care of the needs of the disabled self - employed women as also the divorced women ?

(1) Pratibha Kiran Yojana (2) Swayambhu Hami Yojana

(3) Kamdhenu Yojana (4) Panchdhara Yojana

---

9. पुढील कोणते/ती विधान/ने **योग्य** आहे/त ?

(a) मोहगनी उष्ण कटिबंधीय पानझडी जंगलात आढळतात.

(b) सुंद्री किनारवर्ती जंगलात आढळतात.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) योग्य (2) केवळ (b) योग्य

(3) (a) व (b) दोन्ही योग्य (4) (a) व (b) दोन्ही अयोग्य

Which of the following statements is/are **correct** ?

(a) Mohogany is found in Tropical Deciduous Forests.

(b) Sundari is found in Littoral Forests.

Answer Options :

(1) Only (a) is correct (2) Only (b) is correct

(3) Both (a) and (b) is correct (4) Neither (a) nor (b) is correct.

---

10. पुढील कोणते विधान **योग्य** आहे ?

(a) संयुक्त अरब अमिरातींमध्ये एकूण नऊ अमिराती आहेत.

(b) अबू धाबी यातील एक अमिरात नाही.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b)

(3) (a) व (b) दोन्ही (4) (a) व (b) दोन्ही नाहीत

Which one of the following statements is **correct** ?

(a) Nine emirates comprise the United Arab Emirates

(b) Abu Dhabi is not one of these emirates.

Answer options :

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

11. खालील विधाने लक्षात घ्या :

(a) ''पेड न्यूज'' हे निवडणूक प्रचारातील, निवडणूक लढवणाऱ्या उमेदवारांचे भ्रष्ट कृत्य आहे.

(b) पेड न्यूजची प्रकरणे हाताळण्यासाठी निवडणूक आयोगाने 'प्रसारमाध्यम प्रमाणीकरण व निरीक्षण समिती' स्थापन केली आहे.

(c) लोकप्रतिनिधी कायद्यानुसार 'पेड न्यूज' हा निवडणूक गुन्हा आहे.

वरीलपैकी कोणते विधान/कोणती विधाने **बरोबर** आहे/आहेत ?

(1) वरील सर्व (2) फक्त (a) आणि (b)

(3) फक्त (a) (4) फक्त (a) आणि (c)

Consider the following statements :

(a) "Paid news" is a corrupt practice used by contesting candidates in election campaign.

(b) The Media Certification and Monitoring committees set up by the election commission deals with the cases of paid news.

(c) Paid news is an electoral offence under the Representation of the People Act.

Which of the above statements is/are **true** ?

(1) All the above (2) Only (a) and (b)

(3) Only (a) (4) Only (a) and (c)

---

12. पुढील पैकी कोणते विधान **योग्य** आहे ?

(a) सब्स्टंस अँड शॅडोज हे नसीरूद्दीन शहा यांचे चरित्र आहे.

(b) सब्स्टंस अँड शॅडोज हे पुस्तक तारा नायर यांनी लिहिले आहे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b)

(3) (a) व (b) दोन्ही (4) (a) व (b) दोन्ही नाहीत

Which of the following statements is **correct** ?

(a) Substance and Shadows is a biography of Naseeruddin Shah.

(b) Substance and Shadows is written by Tara Nayar.

Answer options :

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

13. खालील विधाने लक्षात घ्या :

(a) मिखाईल कालाश्नीकोव्ह याने सोव्हिएत युनियनकरिता एके 47 या शस्त्राची रचना केली.

(b) या शस्त्राच्या नावातूनच त्याला अमरत्व प्राप्त झाले.

(c) वयाच्या 94 व्या वर्षी तो मरण पावला.

(d) हे शस्त्र वालुकामय तसेच आर्द्र परिस्थितीत वापरता येते.

वरीलपैकी कोणते/कोणती विधान/विधाने **बरोबर** आहे/आहेत ?

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b) आणि (c) (3) केवळ (c) आणि (d) (4) वरील सर्व

Consider the following statements :

(a) Mikhail Kalashnikov designed the weapon AK 47 for the Soviet Union.

(b) He is immortalized by the name of the weapon.

(c) He died at the age of 94.

(d) The weapon can be utilized in sandy as well as wet conditions.

Which of the statement/statements given above is/are **correct** ?

(1) (a) only (2) (b) and (c) only (3) (c) and (d) only (4) All the above

---

14. 'एफ.डी.ए.' च्या आदेशानुसार डॉक्टरांनी द्यावयाच्या औषधचिठ्ठी संबंधात खालीलपैकी कोणते विधान/विधाने **बरोबर** आहे/आहेत ?

(a) औषधचिठ्ठी A - 5 आकाराच्या कागदावर द्यावी.

(b) त्यावर डॉक्टराचे पूर्ण नाव, शैक्षणिक अर्हता व नोंदणी क्रमांक असावा.

(c) डॉक्टरांनी जेनेरिक औषधांना प्राधान्य द्यावे.

(d) औषधचिठ्ठी मोठ्या अक्षरांतच (कॅपिटल लेटर्स) असावी.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) केवळ (2) (a) आणि (b) (3) (a), (b) आणि (d) (4) वरील सर्व

Which of the following statements is/are **correct** about the prescription to be given by the doctors as per order of the 'FDA' ?

(a) The prescription to be given on A - 5 size paper.

(b) It must contain full name, educational qualifications and registration number of the doctor.

(c) Doctors should give priority to Generic Medicines.

(d) A prescription must be written in Capital Letters only.

Answer options :

(1) (a) only (2) (a) and (b) (3) (a), (b) and (d) (4) All the above

---

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

15. (a) BICEP 2 खगोलीय दुर्बिणीच्या वापराने खगोलशास्त्रज्ञांनी अंतराळ विस्ताराच्या सिद्धांतावर शिक्कामोर्तब केले.

(b) अंतराळ विस्तार सिद्धांतानुसार विश्वाच्या उत्पत्तीनंतर विश्व प्रसरण पावले.

(c) BICEP 2 ने गुरुत्वाकर्षण लहरी शोधल्या.

वरीलपैकी कोणते विधान/कोणती विधाने **बरोबर** आहे/आहेत ?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (a) आणि (b)

(3) वरील सर्व (4) वरीलपैकी एकही नाही

(a) Recently using BICEP 2 telescope scientists have confirmed cosmic inflation theory.

(b) Cosmic inflation theory states that after universe was born it underwent sudden expansion.

(c) BICEP 2 confirms signs of gravitational waves.

Which of the above statement/s is/are **true** ?

(1) Only (a) (2) Only (a) and (b)

(3) All the above (4) None of the above

---

16. कोणत्या राजकीय पक्षाचे संविधान सभेत केवळ एक उमेदवार निवडून आले होते ?

(a) कृषक प्रजा पक्ष (b) शेड्यूलड् कास्टस् फेडरेशन

(c) कम्युनिस्ट पक्ष (d) अपक्ष

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a), (c), (d) (2) फक्त (b), (c), (d)

(3) फक्त (a), (b), (d) (4) फक्त (a), (b), (c)

Which Political Party's only one candidate got elected in the Constituent Assembly ?

(a) Krishak Praja Party (b) Scheduled Castes Federation

(c) Communist party (d) Independent

Answer options :

(1) Only (a), (c), (d) (2) Only (b), (c), (d)

(3) Only (a), (b), (d) (4) Only (a), (b), (c)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

17. खालील विधाने लक्षात घ्या :

(a) संविधानाच्या 165 व्या कलमानुसार राज्याच्या महाधिवक्त्याची तरतूद करण्यात आली आहे.

(b) महाधिवक्त्याची नियुक्ती राष्ट्रपती करतात.

(c) त्याला राज्याच्या विधिमंडळाच्या कामकाजात भाग घेण्याचा व मत मांडण्याचा अधिकार आहे.

(d) तो राज्यशासनाचा सर्वोच्च कायदेविषयक सल्लागार आहे.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने **बरोबर** आहे/त ?

(1) (a) आणि (b) (2) (b) आणि (c)

(3) (c) आणि (d) (4) (a), (c) आणि (d)

Consider the following statements :

(a) Article 165 of the Constitution provides for the office of the Advocate - General of state.

(b) Advocate - General is appointed by the President.

(c) He has the right to speak and take part in the proceedings of the state legislature.

(d) He is the highest legal advisor to the state government.

Which of the statements given above is/are **correct** ?

(1) (a) and (b) (2) (b) and (c)

(3) (c) and (d) (4) (a), (c) and (d)

---

18. (a) सर्वसाधारणपणे ग्रामपंचायतच्या एकूण 17 विषय समित्या आहेत.

(b) वर्षातून ग्रामपंचायतच्या एकुण 6 सभा अनिवार्य असतात.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b)

(3) (a) व (b) दोन्ही (4) (a) व (b) दोन्ही नाहीत

(a) Generally total subject committees of Grampanchayat are 17.

(b) Mandatory meetings of Gram Panchayat in a year are six.

Answer options :

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) (a) and (b) both (4) Neither (a) nor (b)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

19. जोड्या लावा. (राज्य व त्याबाबतच्या विशेष तरतुदी)

	'A'		'B'
(a)	नागालॅण्ड	(i)	371 - H
(b)	सिक्कीम	(ii)	371 - G
(c)	मिझोरम	(iii)	371 - F
(d)	अरुणाचल प्रदेश	(iv)	371 - C

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(2)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(3)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(4)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)

Match the pairs (States and their special provisions).

	'A'		'B'
(a)	Nagaland	(i)	371 - H
(b)	Sikkim	(ii)	371 - G
(c)	Mizoram	(iii)	371 - F
(d)	Arunachal Pradesh	(iv)	371 - C

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(2)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(3)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(4)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)

20. राष्ट्रपती आणि पंतप्रधान ह्यांच्यातील संबंध भारतीय संविधानातील खालीलपैकी कोणत्या कलमांनी विस्तृतपणे अधिराज्यीत होतात ?

(a) कलम - 73 (b) कलम - 74

(c) कलम - 76 (d) कलम - 78

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b) आणि (c) (2) (b), (c) आणि (d)

(3) (a), (b) आणि (d) (4) (b) आणि (d) केवळ

Which of the following articles of the Indian Constitution broadly govern the relationship between the Prime Minister and the President ?

(a) Article - 73 (b) Article - 74

(c) Article - 76 (d) Article - 78

Answer options :

(1) (a), (b) and (c) (2) (b), (c) and (d)

(3) (a), (b) and (d) (4) (b) and (d) only

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

21. खालील विधाने लक्षात घ्या :

(a) स्वर्ण सिंह समितीच्या शिफारशीनुसार मूलभूत कर्तव्यांचा समावेश संविधानात करण्यात आला.

(b) मूलभूत-कर्तव्ये फक्त भारतीय नागरिकांनाच लागू आहेत.

(c) केशवानंद भारती केस मूलभूत कर्तव्यांशी संबंधित आहे.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने **बरोबर** आहे/त ?

(1) (a) आणि (b) (2) (b) आणि (c)

(3) (a) आणि (c) (4) फक्त (c)

Consider the following statements :

(a) The Fundamental Duties were added to the Constitution on the recommendation of the Swarn Singh Committee.

(b) Fundamental Duties are applicable only to the citizens of India.

(c) Keshavanand Bharati case deals with the Fundamental Duties.

Which of the statements given above is/are **correct** ?

(1) (a) and (b) (2) (b) and (c)

(3) (a) and (c) (4) only (c)

---

22. एक प्रश्न आणि दोन विधाने दिलेली आहेत. प्रश्न सोडविण्यासाठी, दिलेल्या विधानांमधील माहिती पुरेशी आहे किंवा नाही, याबाबतचा योग्य पर्याय निवडा.

प्रश्न : M चा भाऊ कोण आहे ?

विधाने : **(I)** M हा N चा भाऊ आहे.

(II) M चे वडील, N च्या आईचे पती आहेत.

(1) फक्त विधान **(I)** मधील माहिती पुरेशी

(2) फक्त विधान **(II)** मधील माहिती पुरेशी

(3) विधाने **(I)** व **(II)** मधील माहिती एकत्रित आवश्यक

(4) विधाने **(I)** व **(II)** मधील माहिती एकत्रित ही पुरेशी नाही

One question and two statements are given. Whether the information in the statements is sufficient or not to solve the question ? Select the correct alternative.

Question : Who is the brother of M ?

Statements : **(I)** M, is the brother of N.

(II) Father of M, is the husband of Mother of N.

(1) Information in statement **(I)** only is sufficient

(2) Information in statement **(II)** only is sufficient

(3) Information in statements **(I)** and **(II)**, together, is essential

(4) Information in statements **(I)** and **(II)**, together, is not sufficient

---

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

23. खालील विधाने लक्षात घ्या :

(a) भारतीय संविधानाची उद्देशपत्रिका ही संविधानाचा भाग असून त्यामध्ये 368 व्या कलमानुसार दुरुस्ती करता येते.

(b) भारतीय संविधानाची उद्देशपत्रिका संविधानाचा भाग नाही आणि त्यामध्ये दुरुस्ती करता येत नाही.

(c) उद्देशपत्रिका ही संविधानाचा भाग आहे आणि त्यामध्ये संविधानाच्या "मौलिक संरचनेला" धक्का न लावता दुरुस्ती करता येते.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने **बरोबर** आहे/त ?

(1) फक्त (a) (2) (a) आणि (b)

(3) फक्त (c) (4) (a) आणि (c)

Consider the following statements :

(a) The Preamble of Indian Constitution is the part of Indian Constitution and can be amended under article 368.

(b) The Preamble of Indian Constitution is not the part of Indian Constitution and cannot be amended.

(c) The Preamble is the part of Constitution and can be amended only if no change is brought about in the basic structure of the Constitution.

Which of the statements given above is/are **correct** ?

(1) only (a) (2) (a) and (b)

(3) only (c) (4) (a) and (c)

---

24. पुढील कोणते विधान **योग्य** आहे ?

(a) कर्नाटक, आंध्र, तामिळनाडू, केरळ या दक्षिणी राज्यांपैकी केवळ दोन राज्यात विधान परिषद आहे.

(b) विधान परिषदेत कमीत कमी 60 सदस्य असू शकतात.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b)

(3) (a) व (b) दोन्ही (4) (a) व (b) दोन्ही नाहीत

Which of the following statements is **correct** ?

(a) Only two of the Southern states out of Karnataka, Andhra, Tamil Nadu and Kerala have legislative council.

(b) The minimum number of members of a legislative council can be 60.

Answer options :

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

25. स्वातंत्र्योत्तर काळात भारत सरकारने भारतीय रुपयाचे अवमुल्यन कधी केले नाही ?

(1) 1949 (2) 1966 (3) 1976 (4) 1991

When was devaluation of Indian rupee not undertaken by the GOI after independence ?

(1) 1949 (2) 1966 (3) 1976 (4) 1991

---

26. पुढील कोणते विधान **अयोग्य** आहे ?

(a) पाकिस्तान सरकारला निझामाने 800 लक्ष रुपये दिले होते.

(b) जिन्हांच्या मदतीने पोर्तुगिजांकडून गोवा बंदर वापरण्याची परवानगी हवी होती.

(c) निझामाने एका पाकिस्तानीची त्याच्या मुख्य मंत्रीपदी नेमणूक केली.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) एकही नाही

Which of the following statements is **incorrect** ?

(a) The Nizam lent 800 million rupees to the Government of Pakistan.

(b) Through Jinnah he hoped to get the consent of Portugal to use the harbour of Goa.

(c) Nizam appointed a Pakistani as this Chief Minister.

Answer options :

(1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) None

---

27. इ.स. 1875 च्या शेतकरी उठावासंदर्भात पुढीलपैकी कोणते विधान **चुकीचे** आहे ?

(1) 12 मे, 1875 रोजी सुपे येथे शेतकऱ्यांनी पहिला उठाव केला.

(2) 15 जुन, 1875 रोजी शेवटचा उठाव भीमथडीमधील 'मुधाळी' गावात झाला.

(3) प्रो. रणजित गुहांनी 'Myth of the Deccan Riots' या लेखात शेतकरी उठावाची चर्चा केली आहे.

(4) वरील एकही नाही.

Which of the following statements related to the Peasants' Revolt of 1875 is **not** true ?

(1) On 12th May 1875, the Peasants revolted for the first time at Supe.

(2) The last revolt took place on 15th June 1875 at Mudhali in the village of Bhimthadi.

(3) Prof. Ranjit Guha in his article 'Myth of the Deccan Riots' has discussed the Peasants Revolt.

(4) None of the above.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

28. भारतासंदर्भात वसाहत स्वराज्याची मागणी म्हणजे 'चांदोबाची मागणी' असा उल्लेख कोणी केला ?

(1) भारतमंत्री - मोर्ले (2) व्हाईसरॉय - मिंटो

(3) भारतमंत्री - मॉंटेग्यू (4) व्हाईसरॉय - चेम्सफोर्ड

'It is a demand for the moon' who said this in connection with India's demand for Self - Government ?

(1) Minister for India - Morley (2) Viceroy - Minto

(3) Minister for India - Montegue (4) Viceroy - Chemsford

---

29. खालील दुष्काळ आयोगाची त्यांच्या नियुक्ती वर्षानुसार कालानुक्रमे रचना करा व योग्य पर्याय निवडा.

(a) मॅक्डोनेल आयोग

(b) लायल आयोग

(c) कॅम्पबेल आयोग

(d) स्ट्रॅची आयोग

पर्यायी उत्तरे :

(1) (c), (d), (a), (b) (2) (c), (d), (b), (a) (3) (d), (c), (a), (b) (4) (d), (c), (b), (a)

Arrange the famine Commissions in their chronological order and choose the right answer option.

(a) Macdonnell Commission

(b) Lyall Commission

(c) Campbell Commission

(d) Strachey Commission

Answer options :

(1) (c), (d), (a), (b) (2) (c), (d), (b), (a) (3) (d), (c), (a), (b) (4) (d), (c), (b), (a)

---

30. खालीलपैकी कोणत्या काळात 'प्रांतिक स्वायत्तता' कार्यरत होती ?

(1) 1935 ते 1939 (2) 1935 ते 1937

(3) 1937 ते 1939 (4) 1939 ते 1945

In which of the following periods was the 'Provincial Autonomy' in practice ?

(1) From 1935 to 1939 (2) From 1935 to 1937

(3) From 1937 to 1939 (4) From 1939 to 1945

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

31. योग्य जोड्या लावा :

(a)	लॉर्ड बेंटिक	(i)	ग्रँड ट्रंक रोड
(b)	लॉर्ड डलहौसी	(ii)	सार्वजनिक बांधकाम खाते
(c)	बॅ. मुकुंदराव जयकर	(iii)	इंडियन रोड डेव्हलपमेंट कमिटी
(d)	श्री. वालचंद हिराचंद	(iv)	हिंदुस्थान एअरक्राफ्ट लिमिटेड

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)

Match the following :

(a)	Lord Bentinck	(i)	Grand Trunk Road
(b)	Lord Dalhousie	(ii)	Public works department
(c)	Br. Mukundrao Jaykar	(iii)	Indian road development committee
(d)	Shri. Walchand Hirachand	(iv)	Hindustan Aircraft Ltd.

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)

32. पुढील कोणते विधान **योग्य** आहे ?

(a) काँग्रेसच्या 1888 च्या अलाहाबाद अधिवेशनाचे अध्यक्षपद भुषविणारा आद्य इंग्रज होता - जॉर्ज यूल.

(b) सुरेंद्रनाथ बॅनर्जी यांनी सर्वप्रथम अधिवेशनाचे अध्यक्षपद मुंबई येथे भूषविले.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) योग्य आहे (2) केवळ (b) योग्य आहे

(3) (a) व (b) दोन्ही योग्य (4) (a) व (b) दोन्ही अयोग्य

Which of the following statements is **correct** ?

(a) The first Englishman to preside over the congress session at Allahabad in 1888 was George Yule.

(b) Surendra Nath Bannerjee for the first time presided over the session in Mumbai.

Answer options :

(1) Only (a) is correct (2) Only (b) is correct

(3) Both (a) and (b) are correct (4) Both (a) and (b) are incorrect

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

33. जोड्या जुळवा :

(a)	महाराष्ट्र परिषदेचे पहिले अधिवेशन	(i)	श्रीधर वामन नाईक
(b)	महाराष्ट्र परिषदेचे दुसरे अधिवेशन	(ii)	काशिनाथ वैद्य
(c)	महाराष्ट्र परिषदेचे तिसरे अधिवेशन	(iii)	बॅरिस्टर श्रीनीवास शर्मा
(d)	महाराष्ट्र परिषदेचे चौथे अधिवेशन	(iv)	गोविंदराव नानल

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

Match the following :

(a)	The First session of Maharashtra Parishad	(i)	Shridhar Waman Naik
(b)	The Second session of Maharashtra Parishad	(ii)	Kashinath Vaidya
(c)	The Third session of Maharashtra Parishad	(iii)	Barrister Shrinivas Sharma
(d)	The Fourth session of Maharashtra Parishad	(iv)	Govindrao Nanal

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

34. 'हिंदु व मुसलमानांना सुंदर वधूचे (भारत) दोन डोळे' अशी उपमा कोणी दिली ?

(1) जवाहरलाल नेहरू (2) मुहम्मद इक्बाल

(3) सय्यद अहमदखाँ (4) महात्मा गांधी

Who gave the simile of 'two eyes of a beautiful bride (India) to the Hindus and the Muslims ?

(1) Jawaharlal Nehru (2) Muhammad Iqbal

(3) Sayyed Ahemadkhan (4) Mahatma Gandhi

35. 'रॉयल इंडियन नेव्ही' च्या पुढीलपैकी कोणत्या नौकेवरील सैनिकांनी 18 फेब्रुवारी 1946 रोजी संप पुकारला व तो त्यांनी कोठे पुकारला ?

(1) हिंदुस्थान/कलकत्ता (2) तलवार/मुंबई

(3) शिवनेरी/पुणे (4) सह्याद्री/पोरबंदर

The soldiers from which of the following ships of the 'Royal Indian Navy' declared a strike on 18th February 1946 and where did they struck work at ?

(1) Hindustan/Calcutta (2) Talwar/Mumbai

(3) Shivneri/Pune (4) Sanhyadri/Porbandar

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

36. पुढील विधानांपैकी कोणते **योग्य** आहे ?

(a) भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसच्या पहिल्या अधिवेशनात 73 प्रतिनिधी उपस्थित होते।

(b) सर ए.ओ.ह्यूम यांनी भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसला 'सेफ्टी व्हॉल्व' म्हणून कार्य करावयास सांगितले.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b)

(3) (a) व (b) दोन्ही (4) (a) व (b) दोन्ही नाही

Which of the following statements is **correct** ?

(a) There were 73 representatives present in the first session of the Indian National Congress ?

(b) Sir A.O. Hume advised the Indian national congress to work like a 'safety valve'.

Answer options :

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

---

37. मध्यवर्ती प्रांत व बेरार पर्यंत होमरूल चळवळ पोहोचविण्याचे काम अनेकांनी केले.

(a) खापर्डे यांनी यवतमाळ येथे शाखा स्थापन केली.

(b) अणे यांनी अमरावती जवळ शाखा उघडली.

(c) मुंजे यांनी नागपूर जवळ शाखा स्थापन केली.

वरील कोणते विधान **योग्य** आहे ?

(1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) वरील सर्व

The Home Rule movement was extended to Central Provinces and Berar by various persons.

(a) Khaparde founded a branch at Yavatmal.

(b) Aaney opened a branch at Amravati.

(c) Munje set up a branch around Nagpur.

Which of the above statements is **correct** ?

(1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) All the above

---

38. खालीलपैकी चुकीची जोडी ओळखा.

(1) लॉर्ड कॅनिंग - राज उपाधी कायदा (2) लॉर्ड लिटन - भारतीय शस्त्र कायदा

(3) लॉर्ड रिपन - प्रथम फॅक्टरी कायदा (4) लॉर्ड कर्झन - भारतीय विद्यापीठ कायदा

Find out the wrong pair from the following :

(1) Lord Canning - Royal Titles Act (2) Lord Lytton - Indian Arms Act

(3) Lord Ripon - First Factory Act (4) Lord Curzon - Indian University Act

---

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

39. पुढीलपैकी अचुक जोडी ओळखा :

(a) वॉरन हेस्टिंग - लिलाव पद्धतीने महसुल गोळा

(b) लॉर्ड कॉर्नवालीस - कायमधारा पद्धत (बंगाल)

(c) थॉमस माल्थस - रयतवारी पद्धतीचे पुरस्कर्ते

(d) रॉबर्ट कीथ प्रिंगेल - डेव्हिड रिकार्डोचा शिष्य

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a) बरोबर (2) फक्त (b) बरोबर

(3) (a), (c) आणि (d) बरोबर (4) सर्व पर्याय बरोबर

Find out the right pair from the following :

(a) Warren Hasting - method of Revenue collection by auction

(b) Lord Cornwallis - permanent settlement system (Bangal)

(c) Thomas Malthas - advocate of Rayatwari system

(d) Robert Keeth Pringale - student of David Recardo

Answer options :

(1) only (a) is correct (2) only (b) is correct

(3) (a), (c) and (d) are correct (4) all the answers are correct

---

40. पुढील विधानांपैकी कोणते **योग्य** आहे ?

(a) राष्ट्रीय काँग्रेस संघटनेला 'सुक्ष्म अल्पसंख्यांक वर्ग' असे लॉर्ड कर्झन यांनी म्हटले.

(b) सन 1818 मध्ये काँग्रेस अधिवेशनाला जागा मिळू नये असे प्रयत्न गव्हर्नर जनरल डफरीन यांनी केले.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) योग्य आहे (2) केवळ (b) योग्य आहे

(3) (a) व (b) दोन्ही योग्य (4) (a) व (b) अयोग्य

Which of the following statements is **correct** ?

(a) Lord Curzon referred to the National Congress Organization as a class of microscopic minority

(b) Governor General Dufferin attempted to prevent the Congress session from getting a venue in 1818.

Answer options :

(1) Only (a) is correct (2) Only (b) is correct

(3) Both (a) and (b) are correct (4) Neither (a) nor (b) is correct

---

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

41. खालील विधानापैकी **चुकीचे** विधान कोणते ?

(a) महाराष्ट्रात सर्वात जास्त तांदळाचे उत्पादन रायगड जिल्ह्यात होते.

(b) कोकणात पावसाचे प्रमाण जास्त असल्यामुळे गहू पिकविला जात नाही.

(c) भारतात सर्वात जास्त केळी उत्पादन महाराष्ट्रात होते.

(d) महाराष्ट्रात खरीप पिकांचे सर्वात कमी क्षेत्र अकोला-वाशिम जिल्ह्यात आहे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) फक्त (2) (d) फक्त (3) (a), (b) आणि (c) (4) (b), (c) आणि (d)

Which of the statements given below is/are **incorrect** ?

(a) Raigad district produces highest quantity of rice in Maharashtra.

(b) Wheat is not produced in Konkan due to high rainfall.

(c) Maharashtra produces highest quantity Banana in India.

(d) Area of kharif crops is lowest in Akola - washim district of Maharashtra.

Answer options :

(1) (a) only (2) (d) only (3) (a), (b) and (c) (4) (b), (c) and (d)

---

42. पुढील दोन विधानांपैकी कोणते **योग्य** आहे ?

(a) सन 2011 च्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्र राज्यातील एकूण लोकसंख्येच्या 45.2% लोकसंख्या नागरी भागात राहते.

(b) सन 2001 मध्ये हे प्रमाण 42.4% होते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) योग्य (2) केवळ (b) योग्य

(3) (a) व (b) दोन्ही योग्य (4) (a) व (b) कोणतेही योग्य नाही

Which of the following two statements is **correct** ?

(a) According to the census of 2011 - 45.2% of total population of Maharashtra state lives in urban area.

(b) In 2001 this percentage was as much as 42.4%.

Answer options :

(1) Only (a) is correct (2) Only (b) is correct

(3) Both (a) and (b) is correct (4) Both (a) and (b) incorrect

---

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

43. लोहखनिजात असलेल्या लोहाच्या प्रमाणावरून लोहखनिजांचे उच्च प्रतीकडून कमी प्रतीकडे क्रम लावा.

(a) हेमेटाईट (b) सिडेराईट (c) मॅग्नेटाईट (d) लिमोनाईट

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (d), (c), (b) (2) (c), (a), (d), (b)
(3) (c), (b), (a), (d) (4) (d), (c), (b), (a)

Arrange the iron ores from higher to lower grade on the basis of quantity of iron found in them.

(a) Hematite (b) Siderite (c) Magnetite (d) Limonite

Answer options :

(1) (a), (d), (c), (b) (2) (c), (a), (d), (b)
(3) (c), (b), (a), (d) (4) (d), (c), (b), (a)

---

44. खालीलपैकी कोणती नदी काही क्षेत्रात पुणे आणि सोलापूर व पुणे आणि अहमदनगर जिल्ह्यांची नैसर्गिक सीमा आहे ?

(1) गोदावरी (2) भीमा
(3) कृष्णा (4) वरील एकही नाही

Which of the following rivers is partly a natural boundary between Pune & Solapur and Pune & Ahemadnagar districts ?

(1) Godavari (2) Bhima
(3) Krishna (4) None of the above

---

45. खालील विधाने भारतातील हिवाळ्यातील हवामानाची स्थिती वर्णन करतात.

(a) उत्तर भारतात कमी तापमान असते.
(b) उत्तर भारतात उच्च दाब असलेला विभाग असतो.
(c) हवेचा दाब उत्तरेकडे कमी होत जातो.
(d) वारे जमिनीकडून समुद्राकडे वाहतात.

वरीलपैकी कोणती विधाने **बरोबर** आहेत ?

(1) (a), (b) आणि (c)
(2) (a), (c) आणि (d)
(3) (a), (b) आणि (d)
(4) फक्त (c)

The following four statements describe weather conditions during winter season in India.

(a) Low temperature over North India
(b) High pressure area in the northern India.
(c) Air pressure decreases towards North.
(d) Wind blows from land to ocean.

Which of the above statements are **correct** ?

(1) (a), (b) and (c)
(2) (a), (c) and (d)
(3) (a), (b) and (d)
(4) Only (c)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

46. पुढीलपैकी कोणते विधान **योग्य** आहे ?

(a) डोलोमाईट हा खडक महाराष्ट्राच्या कडाप्पा प्रणाली मध्ये सापडतो.

(b) चुनखडी खडक महाराष्ट्राच्या धारवाड प्रणालीत आढळतो.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) योग्य (2) केवळ (b) योग्य

(3) (a) व (b) दोन्ही योग्य (4) (a) व (b) दोन्ही योग्य नाहीत

Which of the following statements is **correct** ?

(a) The dolomite is found in Kadappa rock pattern of Maharashtra.

(b) Limestone is found in Dharwad Rock pattern of Maharashtra.

Answer options :

(1) Only (a) is correct (2) Only (b) is correct

(3) Both (a) and (b) are correct (4) Neither (a) nor (b) is correct

---

47. पुढीलपैकी कोणते/ती विधान/ने **योग्य** आहे/त ?

(a) रत्नागिरी जिल्ह्यात नारळ संशोधन केंद्र हर्ने येथे आहे.

(b) दापोलीला रत्नागिरी जिल्ह्याचे महाबळेश्वर म्हणतात.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) योग्य आहे (2) केवळ (b) योग्य आहे

(3) (a) व (b) दोन्ही योग्य आहेत (4) (a) व (b) दोन्ही योग्य नाहीत

Which of the following statements is/are **correct** ?

(a) Coconut Research Centre in Ratnagiri district is at Harne.

(b) Dapoli is known as Mahabaleshwar of Ratnagiri District.

Answer options :

(1) Only (a) is correct (2) Only (b) is correct

(3) Both (a) and (b) are correct (4) Neither (a) nor (b) is correct

---

48. महाराष्ट्रातील सिंचन क्षेत्रानुसार पुढील सिंचन स्त्रोत उतरत्या क्रमाने लावा.

(a) सरकारी कालवे

(b) खाजगी कालवे

(c) विहिरी

(d) तलाव

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b), (c), (d) (2) (c), (a), (d), (b) (3) (c), (a), (b), (d) (4) (c), (b), (a), (d)

Arrange the following sources of irrigation in decreasing order of area under irrigation covered by them in Maharashtra.

(a) Government owned canals

(b) Private canals

(c) Wells

(d) Tanks

Answer options :

(1) (a), (b), (c), (d) (2) (c), (a), (d), (b) (3) (c), (a), (b), (d) (4) (c), (b), (a), (d)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

49. उत्तर भारतीय मैदानी प्रदेशातील गाळाच्या संचयनाचा खालीलपैकी कोणता क्रम उत्तरेकडून दक्षिणकडे **बरोबर** आहे ?

(1) तराई, खादर, भांगर (2) तराई, भांगर, खादर

(3) खादर, भांगर, तराई (4) भांगर, तराई, खादर

Which of the following orders of alluvial deposits in the North Indian plains from North to South is **correct** ?

(1) Tarai, Khadar, Bhangar (2) Tarai, Bhangar, Khadar

(3) Khadar, Bhangar, Tarai (4) Bhangar, Tarai, Khadar

---

50. पुढीलपैकी कोणते/ती विधान/ने **योग्य** आहे/त ?

(a) मालवण जवळील खांदेरी बेटावर सिंधुदुर्ग हा किल्ला आहे.

(b) एलिफंटा लेणी उंदेरी बेटावर आढळतात.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) योग्य आहे (2) केवळ (b) योग्य आहे

(3) (a) व (b) दोन्ही योग्य आहेत (4) (a) व (b) अयोग्य आहे

Which of the following statements is/are **correct** ?

(a) Sindhudurga Fort is situated on Khanderi island near Malwan.

(b) Elephanta caves are found on Underi island.

Answer Options :

(1) Only (a) is correct (2) Only (b) is correct

(3) Both (a) and (b) is correct (4) Neither (a) nor (b) is correct

---

51. महाराष्ट्रातील मोसमी वनातील वृक्षाची पाने उन्हाळ्यात गळून पडतात कारण :

(1) उन्हाळ्यात पाऊस पडत नाही.

(2) उन्हाळ्यात तापमान जास्त असते.

(3) उन्हाळ्यात हवामान विषम असते.

(4) वाष्पीभवन कमी करण्यास्तव

In Maharashtara mansoon forests usually shed their leaves during summer because :

(1) There is no rainfall in summer

(2) There is high temperature in summer

(3) Climate is uneven in summer

(4) To reduce evaporation

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

52. गोदावरी नदीला 'वृद्ध' गंगा म्हणतात कारण :

(1) गोदावरी नदीच्या विस्तृत आकार व विस्तारामुळे.

(2) गोदावरी नदी भारतातील जुनी नदी असल्यामुळे.

(3) गोदावरी नदीची लांबी गंगा नदीएवढी असल्यामुळे.

(4) गोदावरी नदीच्या काठावर अनेक तीर्थस्थान असल्यामुळे.

The river Godavari is often refered to as 'Vridha' Ganga because :

(1) Because of its large size and extent.

(2) Because it is the oldest river of India.

(3) Its length is nearly the same as that of river Ganga.

(4) There are a large number of pilgrimage centres situated on its banks.

---

53. पुढील कोणते/ती विधान/ने **योग्य** आहे/त ?

(a) सहस्त्रकुंड धबधबा वैनगंगा नदीवर आहे.

(b) वणी हे गाव निरगुडा नदीवर वसलेले आहे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) योग्य (2) केवळ (b) योग्य

(3) (a) व (b) दोन्ही योग्य (4) (a) व (b) योग्य नाहीत

Which of the following statements is/are **correct** ?

(a) Sahastrakund water fall is on Vainganga river.

(b) Wani is situated on the banks of river Nirguda.

Answer Options :

(1) Only (a) is correct (2) Only (b) is correct

(3) Both (a) and (b) are correct (4) Neither (a) nor (b) is correct

---

54. उत्तरेकडून दक्षिणेकडे, रत्नागिरी जिल्ह्यातील नद्यांचा खालीलपैकी कोणता क्रम **बरोबर** आहे ?

(1) सावित्री, भारजा, जोग, वशिष्ठी (2) वशिष्ठी, जोग, भारजा, सावित्री

(3) जोग, भारजा, वशिष्ठी, सावित्री (4) सावित्री, वशिष्ठी, जोग, भारजा

Which of the following sequences of rivers from North to South is correct in Ratnagiri district ?

(1) Savitri, Bharja, Jog, Vashishthi (2) Vashishthi, Jog, Bharja, Savitri

(3) Jog, Bharja, Vashishthi, Savitri (4) Savitri, Vashishthi, Jog, Bharja

---

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

55. सिंधुदुर्ग आणि रत्नागिरी जिल्ह्यातील लिंग गुणोत्तर प्रमाण अधिक आहे कारण :

(1) हे क्षेत्र स्त्रियांच्या वाढीसाठी अधिक पोषक आहे.

(2) स्त्रियांचा जन्मदर पुरुषांपेक्षा अधिक आहे.

(3) या जिल्ह्यांतील पुरुषांनी स्थलांतर केले आहे.

(4) या जिल्ह्यांमध्ये - पुरुषांचा मृत्यूदर स्त्रियांपेक्षा जास्त आहे.

Sex ratio in Sindhudurg and Ratnagiri districts is more because :

(1) The area is more conducive for the growth of women.

(2) Birth rate of females is more than males in this district.

(3) Males from these districts have migrated.

(4) Death rate of males is more than females in these districts.

---

56. यु.एन्.डी.पी. च्या 2013 च्या अहवालात प्रसिद्ध झालेल्या मानव विकास निर्देशांकानुसार (HDI) पुढील देशांची उतरत्या क्रमाने मांडणी करा.

(a) दक्षिण कोरिया (b) जपान

(c) अमेरिका (d) नॉर्वे

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b), (c), (d) (2) (c), (d), (b), (a) (3) (b), (a), (c), (d) (4) (d), (c), (b), (a)

Arrange the countries in descending order as per their Human Development Index (HDI) reported in UNDP Human Development Report 2013.

(a) South Korea (b) Japan

(c) USA (d) Norway

Answer Options :

(1) (a), (b), (c), (d) (2) (c), (d), (b), (a) (3) (b), (a), (c), (d) (4) (d), (c), (b), (a)

---

57. पुढील विधानांपैकी कोणते विधान **योग्य** आहे ?

(a) भारतातील दुसरा सर्वात मोठा उद्योग म्हणजे कापड उद्योग.

(b) देशाच्या निर्यात मिळकतीच्या सुमारे 11% मिळकत या उद्योगातून होते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b)

(3) (a) व (b) दोन्ही (4) (a) व (b) दोन्ही नाहीत

Which of the following statements is **correct** ?

(a) Textile Industry is the second largest industry of modern India.

(b) The contribution of this industry to export earnings of the country is about 11%.

Answer Options :

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

58. राष्ट्रीय लोकसंख्या धोरण 2000 ची उद्दिष्ट्ये आहेत.

(a) माता मृत्यू दर प्रती लाख जन्मास 100 पेक्षा खाली आणणे.

(b) सार्वत्रिक लसीकरण.

(c) बाल मृत्यू दर प्रती हजार जन्मास 20 पेक्षा खाली आणणे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) फक्त (2) (a) आणि (b) फक्त

(3) (a) आणि (c) फक्त (4) वरील सर्व

National Population Policy 2000 aimed at.

(a) Reduced Maternal Mortality ratio to below 100 per lakh live births.

(b) Universal Immunisation.

(c) Reduced Infant mortality rate to below 20 per thousands live births.

Answer Options :

(1) (a) only (2) (a) and (b) only

(3) (a) and (c) only (4) All of the above

---

59. (a) उच्च उत्पादकता प्रजाती कार्यक्रम 1966 मधे सुरू करण्यात आला.

(b) उच्च उत्पादकता प्रजाती कार्यक्रम हा फक्त गहू आणि तांदूळ यापुरताच मर्यादित होता.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) फक्त बरोबर आहे (2) (b) फक्त बरोबर आहे

(3) (a) आणि (b) दोन्ही बरोबर आहेत (4) (a) आणि (b) दोन्ही चूक आहेत

(a) High Yielding Varieties Programme (HYVP) was introduced in 1966.

(b) HYVP was restricted to Wheat and Rice.

Answer Options :

(1) (a) only is correct (2) (b) only is correct

(3) Both (a) and (b) are correct (4) Both (a) and (b) are incorrect

---

60. (a) क्षेत्रीय ग्रामीण बँका या सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकेकडून पुरस्कृत केल्या जातात.

(b) एम्. नरसिंहम हे ग्रामीण बँकविषयक कार्यगटाचे प्रमुख होते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) फक्त बरोबर आहे (2) (b) फक्त बरोबर आहे

(3) (a) आणि (b) दोन्ही बरोबर आहेत (4) (a) आणि (c) दोन्ही चूक आहेत

(a) Regional Rural Banks (RRBs) are sponsored by public sector banks.

(b) The working group on rural banks was chaired by M. Narsimham.

Answer Options :

(1) (a) only is correct (2) (b) only is correct

(3) Both (a) and (b) are correct (4) Both (a) and (c) are incorrect

---

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

61. (a) तेरावा वित्त आयोग श्री. विजय केळकर यांच्या अध्यक्षतेखाली स्थापन करण्यात आला.

(b) तेराव्या वित्त आयोगाचा कालावधी 2010-15 आहे.

(c) राज्यघटनेच्या कलम 278 नुसार वित्त आयोग स्थापन केला जातो.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (b) हे बरोबर आहेत.

(2) (b) आणि (c) फक्त बरोबर आहेत.

(3) (a), (b) आणि (c) हे सर्व बरोबर आहेत.

(4) (a), (b) आणि (c) हे सर्व चूक आहेत.

(a) Thirteenth Finance Commission was set up under the chairmanship of Mr. Vijay Kelkar.

(b) The time duration of Thirteenth Finance Commission is 2010-15.

(c) Finance Commission is set up under article 278 of the Constitution.

Answer Options :

(1) (a) and (b) are correct.

(2) (b) and (c) only one correct.

(3) (a), (b) and (c) all are correct.

(4) (a), (b) and (c) all are incorrect.

---

62. पुढील कोणते विधान **योग्य** आहे ?

(a) राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य मिशन (NRHM) 2005 वर्षी सुरू करण्यात आले.

(b) सप्टेंबर 2012 पावेतो सुमारे 88,000 आशांना (ASHA) निवडून प्रशिक्षित करण्यात आले.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b)

(3) (a) व (b) दोन्ही (4) (a) व (b) दोन्ही नाहीत

Which of the following statements is/are **correct** ?

(a) In the year 2005 National Rural Health Mission (NRHM) was launched.

(b) Till September 2012 about 88,000 ASHAs were selected and trained.

Answer Options :

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

63. पुढील कोणते विधान **चुकीचे** आहे ?

(a) सन 1969 मध्ये 19 बँकांचे राष्ट्रीयीकरण करण्यात आले.

(b) ज्या व्यापारी बँकांचे डिपॉझिटस् ₹ 50 कोटी चे वर होते त्यांचे राष्ट्रीयकरण करण्यात आले.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b)

(3) (a) व (b) दोन्ही (4) (a) व (b) दोन्ही नाहीत

Which of the following statements is/are **incorrect** ?

(a) Nineteen banks were nationalised in the year 1969.

(b) Commercial banks with deposits worth ₹ 50 crore or more were then nationalised.

Answer Options :

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

---

64. पुढील विधानांपैकी कोणते **योग्य** आहे ?

(a) 'अग्रणी बँक योजना' 1959 मध्ये सुरू करण्यात आली.

(b) वित्त पुरवठ्याकरिता प्रादेशिक स्तरावरील पुरवठ्याची गरज लक्षात घेऊन 'अग्रणी बँक योजना' सुरू करण्यात आली.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b)

(3) (a) व (b) दोन्ही (4) (a) व (b) अयोग्य

Which of the following statements is/are **correct** ?

(a) Lead Bank Scheme was started in 1959.

(b) Lead Bank Scheme was started taking into consideration regional level credit requirement.

Answer Options :

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

65. पुढीलपैकी कोणते विधान **योग्य** आहे ?

(a) स्वातंत्र्यानंतर भारत सरकारने राष्ट्रीय उत्पन्न समिती ऑगस्ट 48 मध्ये नेमली

(b) प्रोफेसर डी.आर. गाडगीळ हे तिचे अध्यक्ष होते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) योग्य

(2) केवळ (b) योग्य

(3) (a) व (b) दोन्ही योग्य

(4) (a) व (b) दोन्ही अयोग्य

Which of the following statements is/are **correct** ?

(a) The National Income Committee was appointed by the GOI after Independence in August 48.

(b) Professor D.R. Gadgil was its chairman.

Answer Options :

(1) Only (a) is correct

(2) Only (b) is correct

(3) Both (a) and (b) are correct

(4) Neither (a) nor (b) is correct.

---

66. पुढील कोणते विधान **योग्य** आहे ?

(a) एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम 2 ऑक्टोबर 1980 रोजी सर्व 6011 घटकात सुरू करण्यात आला.

(b) प्रत्येक घटकात 600 गरीब कुटुंबांना 1980-85 मध्ये मदत पुरवावयाची होती.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b)

(3) (a) व (b) दोन्ही (4) (a) व (b) दोन्ही नाहीत

Which of the following statements is/are **correct** ?

(a) The IRDP was launched on 2nd October 1980 in all the 6011 blocks in the country.

(b) In each block 600 poor families were to be assisted during 1980-85.

Answer Options :

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

67. पुढील कोणते विधान **योग्य** आहे ?

(a) राष्ट्रीय उत्पन्न मोजमापात सध्या केंद्रीय सांख्यिकी संस्था 2005-06 चा आधारभूत वर्ष म्हणून वापर करते.

(b) पूर्वी 2000-2001 आधारभूत वर्ष होते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b)

(3) (a) व (b) दोन्ही (4) (a) व (b) दोन्ही नाहीत

Which of the following statements is/are **correct** ?

(a) In national income accounting presently the Central Statistical Organization uses 2005-06 as a base year.

(b) Previously the base year was 2000-2001.

Answer Options :

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

---

68. पुढीलपैकी कोणते विधान **योग्य** आहे ?

(a) 2005 च्या SEZ च्या कायद्यातील तरतुदीनुसार विशेष आर्थिक क्षेत्रात स्वयंचलित मार्गानुसार 100% विदेशी गुंतवणूकीस परवानगी देण्यात आली आहे.

(b) देशात 3308 विशेष आर्थिक क्षेत्र माल व सेवांची निर्यात करतात.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b)

(3) (a) व (b) दोन्ही (4) (a) व (b) दोन्ही नाहीत

Which of the following statements is/are **correct** ?

(a) As per the provisions of the SEZ act 2005, 100% FDI through automatic route is allowed in SEZs.

(b) In the country 3308 SEZs are exporting goods and services.

Answer Options :

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) (a) and (b) both (4) Neither (a) nor (b)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

69. पुढील कोणते विधान **योग्य** आहे ?

(a) जागतिक व्यापार संघटनेची व्यापार वाटाघाटींची 'दोहा' फेरी 2002 या वर्षी सुरू झाली.

(b) ह्या वाटाघाटी सन 2011 पर्यंत ही पूर्ण झालेल्या नव्हत्या.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b)

(3) (a) व (b) दोन्ही (4) (a) व (b) दोन्ही नाहीत

Which of the following statements is/are **correct** ?

(a) The 'Doha' round of trade negotiations in the WTO began in the year 2002.

(b) The trade negotiations were not complete even in 2011.

Answer Options :

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

---

70. (a) महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना 2006 मधे सुरू करण्यात आली.

(b) या योजनेत ग्रामीण युवकांना स्व-रोजगाराचे प्रशिक्षण देण्याचे उद्दिष्ट आहे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (b) दोन्ही बरोबर आहेत (2) (a) फक्त बरोबर आहे

(3) (b) फक्त बरोबर आहे (4) (a) आणि (b) दोन्ही चूक आहेत

(a) Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Scheme (MGNREGS) was introduced in 2006.

(b) MGNREGS aimed at training rural youth to be self employed.

Answer Options :

(1) (a) and (b) both are correct (2) (a) only is correct

(3) (b) only is correct (4) (a) and (b) both are incorrect

---

71. डोळ्याची व कॅमेऱ्याची रचना यात साम्य असते. या संदर्भात पुढील दोन विधाने पहा.

(a) बुबुळातील बाहुली भिंगाचे छिद्र व झडपेचे कार्य करते.

(b) भिंगाचे स्नायू (सिलीअरी स्नायू) अंतर बदलण्याची व्यवस्था पहाते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) योग्य (2) केवळ (b) योग्य

(3) (a) व (b) दोन्ही योग्य (4) (a) व (b) दोन्ही अयोग्य

Construction of an eye is similar to that of a camera. In this respect consider the following statements.

(a) Iris functions as Lens aperture and shutter

(b) Ciliary muscle is the focussing arrangement

Answer Options :

(1) Only (a) is correct (2) Only (b) is correct

(3) Both (a) and (b) are correct (4) Neither (a) nor (b) is correct

---

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

72. पुढीलपैकी कोणते विधान **योग्य** आहे ?

(a) लाल रंगाचा विचलन कोन सर्वाधिक असतो.

(b) जांभळ्या रंगाच्या प्रकाशाची तरंग लांबी सर्वाधिक असते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) योग्य आहे (2) केवळ (b) योग्य आहे

(3) (a) व (b) दोन्ही योग्य आहेत (4) (a) व (b) दोन्ही नाहीत

Which of the following statements is/are **correct** ?

(a) The angle of deviation is maximum for the red light.

(b) Wave length of violet light is maximum.

Answer Options :

(1) Only (a) is correct (2) Only (b) is correct

(3) Both (a) and (b) are correct (4) Neither (a) nor (b) is correct

---

73. विद्युत परिपथातील वितळतार :

(a) उपकरणाशी एकसर जोडणीत जोडतात.

(b) उपकरणाशी समांतर जोडणीत जोडतात.

(c) मिश्रधातू पासून बनवलेली असते.

(d) शुद्ध धातूपासून बनवलेली असते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (c) (2) (b) आणि (c) (3) (b) आणि (d) (4) (a) आणि (d)

The fuse used in electric circuits is :

(a) Placed in series with the device.

(b) Placed in parallel with the device.

(c) Made of an alloy.

(d) Made of pure metal.

Answer Options :

(1) (a) and (c) (2) (b) and (c) (3) (b) and (d) (4) (a) and (d)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

74. पुढील कोणते विधान **योग्य** आहे ?

(a) अल्युमिनियम चा धातूपाषाण $Al_2O_3.2SiO_2.2H_2O$ आहे.

(b) सायडेराईट हा अल्युमिनियमचा खनिज क्षार आहे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b)

(3) (a) व (b) दोन्ही (4) (a) व (b) दोन्ही नाहीत

Which of the following statements is/are **correct** ?

(a) The ore of Aluminium is $Al_2O_3.2SiO_2.2H_2O$.

(b) Siderite is a mineral of Aluminium.

Answer Options :

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

---

75. ड्युरॅल्युमीन हे मिश्रधातू कोणत्या धातूपासून तयार होते :

(1) Al; Cu; Mn; Mg; Zn (2) Al; Cu; Ca; Mn; Zn

(3) Al; Cu; Ni; Sn; Zn (4) Al; Cu; Mg; Ca; Zn

Duralumin is the alloy of :

(1) Al; Cu; Mn; Mg; Zn (2) Al; Cu; Ca; Mn; Zn

(3) Al; Cu; Ni; Sn; Zn (4) Al; Cu; Mg; Ca; Zn

---

76. उत्प्रेरक, रासायनिक अभिक्रियाचा वेग या परिस्थितीत वाढवितो.

(1) जेंव्हा, उत्प्रेरकाची सयोजना बदलते

(2) जेंव्हा, रासायनिक अभिक्रियेची सक्रियन ऊर्जा वाढते.

(3) जेंव्हा, रासायनिक अभिक्रियेची सक्रियन ऊर्जा कमी होते.

(4) जेंव्हा, रासायनिक अभिक्रियेची उष्णता वाढते.

A catalyst speeds up a chemical reaction in a condition.

(1) When, the composition of the catalyst changes.

(2) When, the energy of activation of the reaction increases.

(3) When, the energy of activation of the reaction decreases.

(4) When, the heat of reaction increases.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

77. पुढील दोन विधानांपैकी कोणते विधान **योग्य** आहे ?

(a) सिल्वर फिश प्राणी मत्स्यवर्गात येतो.

(b) कुत्र्याचे जास्तीत जास्त आयुर्मान 15 वर्षे असते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) योग्य आहे (2) केवळ (b) योग्य आहे

(3) (a) व (b) दोन्ही योग्य आहेत (4) (a) व (b) दोन्ही योग्य नाहीत

Which of the following two statements is **correct** ?

(a) Silver fish is a true fish

(b) Maximum life span of a dog is 15 years

Answer Options :

(1) Only (a) is correct (2) Only (b) is correct

(3) Both (a) and (b) are correct (4) Neither (a) nor (b) is correct

---

78. पुढील दोन विधानांतील कोणते **योग्य** आहे ?

(a) मासे या प्राणीवर्गात प्रकाशाचे ज्ञानेंद्रीय सर्वात कमी विकसित असते.

(b) सर्पांमध्ये चार कप्पी हृदय नसते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) योग्य (2) केवळ (b) योग्य

(3) (a) व (b) दोन्ही योग्य (4) (a) व (b) दोन्ही अयोग्य

Which of the following two statements is **correct** ?

(a) Fishes have very poor sense organs for light perception.

(b) Four chambered heart is not found in snakes.

Answer Options :

(1) Only (a) is correct (2) Only (b) is correct

(3) Both (a) and (b) are correct (4) Neither (a) nor (b) is correct

---

79. द्विपाद नामपद्धतीच्या नियमावलीप्रमाणे खालील कोणती पद्धती **चुकीची** आहे ?

(1) द्विपाद नाम तिरके मुद्राक्षरा प्रमाणे लिहतात.

(2) जातीवाचकनाम व जातीवर्गनाम ह्या दोन्ही नामांची सुरुवात मोठ्या लिपीच्या अक्षराने करतात.

(3) जातीवाचकनामानंतर जातीवर्गनाम येते.

(4) द्विपादनाम पद्धतीत जातीवर्गनाम निरपवाद असावे.

With reference to the rules of binomial nomenclature which of the following is **not** true.

(1) Binomial name is written in Italics

(2) Both generic name and species name begin with capital letters.

(3) Generic name is followed by species name.

(4) Binomial name should be universal for species.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

80. खालीलपैकी कोणत्या प्रकारचे फूल हे सपुष्प वनस्पतिमध्ये प्रगतीशिलतेचे प्रतिक मानले जाते ?
(1) एकांटे फूल (2) नियमित प्रकारचे फूल
(3) अनियमित प्रकारचे फूल (4) द्विलिंगी प्रकारचे फूल
Which of the following flower characters is considered as the advanced one in Angiosperms ?
(1) Solitary flower (2) Actinomorphic flower
(3) Zygomorphic flower (4) Bisexual flower

81. पुढीलपैकी कोणते विधान **योग्य** आहे ?
(a) सियानोफायटा शेवाळ वर्गास "निळे-हिरवे" शेवाळ असे संबोधले जाते ?
(b) बॅक्ट्रोस्परम्म शेवाळ नत्र स्थिरीकरण करते.
पर्यायी उत्तरे :
(1) केवळ (a) योग्य (2) केवळ (b) योग्य
(3) (a) व (b) दोन्ही योग्य (4) (a) व (b) दोन्ही अयोग्य
Which of the following statements is/are **correct** ?
(a) Cyanophyta algae are known as blue-green algae ?
(b) Batrospermum algae are nitrogen fixing
Answer Options :
(1) Only (a) is correct (2) Only (b) is correct
(3) Both (a) and (b) are correct (4) Neither (a) nor (b) is correct

82. पुढीलपैकी कोणते विधान **योग्य** आहे ?
(a) तांदळावरील खैऱ्या रोग जस्त खनिजद्रव्याच्या अभावामुळे होतो.
(b) पावडरी माइल्ड्यू हा गव्हावरील रोग जमीनीतील पालाशच्या अभावामुळे होतो.
पर्यायी उत्तरे :
(1) केवळ (a) योग्य (2) केवळ (b) योग्य
(3) (a) व (b) दोन्ही योग्य (4) (a) व (b) दोन्ही अयोग्य
Which of the following statements is/are **correct** ?
(a) Khaira disease of rice is caused by the deficiency of zinc.
(b) Powdery mildew in wheat is caused by the deficiency of potassium in the soil.
Answer Options :
(1) Only (a) is correct (2) Only (b) is correct
(3) Both (a) and (b) are correct (4) Neither (a) nor (b) is correct

83. शाकाहारी मेदामध्ये _____ असते व ते खोलीच्या तापमानाला _____ असते.
(1) असंतृप्त मेद आम्ल; द्रव (2) संतृप्त मेद आम्ल; द्रव
(3) असंतृप्त मेद आम्ल; घन (4) संतृप्त मेद आम्ल; घन
Vegetable fats contain _____ and are _____ at room temperatures.
(1) Unsaturated fatty acids; liquid (2) Saturated fatty acids; liquid
(3) Unsaturated fatty acids; solid (4) Saturated fatty acids; solid

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

84. भारतीय आहारात व्हिटॅमिन-ए (जीवनसत्व-अ) हे मुख्यत्वे _____ पासून मिळते.

(1) फायटीन (2) टॅनिन (3) ऑक्सिटोसिन (4) कॅरोटीन

Majority of vitamin A in the Indian diets is derived from :

(1) Phytin (2) Tannin (3) Oxytocin (4) Carotene

---

85. पुढील कोणते विधान **योग्य** आहे ?

(a) पांढऱ्या रक्तपेशी अस्थिमध्यात बनतात.

(b) पांढऱ्या पेशी जिवाणूंना (बॅक्टेरियांना) संपवतात.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) योग्य (2) केवळ (b) योग्य

(3) (a) व (b) दोन्ही योग्य (4) (a) व (b) दोन्ही योग्य नाहीत

Which of the following statements is/are **correct** ?

(a) W.B.C.s are made in bone marrow.

(b) W.B.C.s destroy bacterias.

Answer Options :

(1) Only (a) is correct (2) Only (b) is correct

(3) Both (a) and (b) is correct (4) Neither (a) nor (b) is correct

---

86. दिलेल्या व्यवस्थेचा अभ्यास करा.

R 4 P I J M Q 3 % T @ © U K 5 V 1 W $ Y 2 B E 6 # 9 D H 8 G ★ Z N

उपरोक्त व्यवस्थेच्या आधारावर पुढील शृंखलेतील क्रमाने येणारे नंतरचे पद कोणते ?

योग्य पर्याय निवडा.

P J Q ; T © K ; 1 $ 2 ; __?__

(1) 6 9 H (2) 6 9 D (3) 6 9 8 (4) 6 # D

Study the given system.

R 4 P I J M Q 3 % T @ © U K 5 V 1 W $ Y 2 B E 6 # 9 D H 8 G ★ Z N

What will be the next term in the following series, on the basis of the above system ?

Select the **correct** alternative ?

P J Q ; T © K ; 1 $ 2 ; __?__

(1) 6 9 H (2) 6 9 D (3) 6 9 8 (4) 6 # D

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

87. पुढे दिलेल्या कागदापासून घडवू शकल्या जाणाऱ्या घनासारख्या असणाऱ्या वस्तू निवडा.

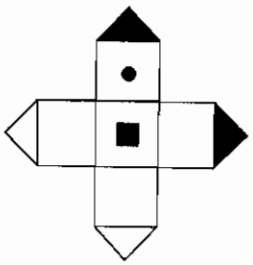

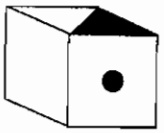

(a)

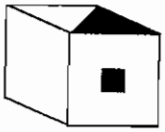

(b)

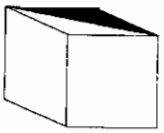

(c)

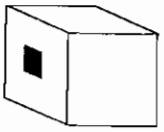

(d)

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a) आणि (b)
(2) (a), (c), (d)
(3) फक्त (a) आणि (c)
(4) फक्त (c) आणि (d)

Choose the objects similar to a cube formed from the given paper.

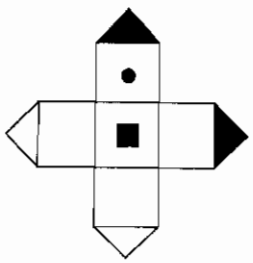

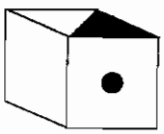

(a)

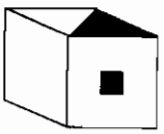

(b)

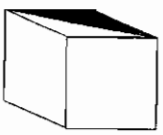

(c)

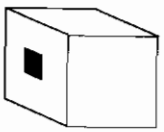

(d)

Answer Options :

(1) Only (a) and (b)
(2) (a), (c), (d)
(3) Only (a) and (c)
(4) Only (c) and (d)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

88. आकृत्यांची मालिका दिलेली आहे. आकृतींचा क्रम पुढे सुरू राहण्यासाठी योग्य पर्याय निवडा.

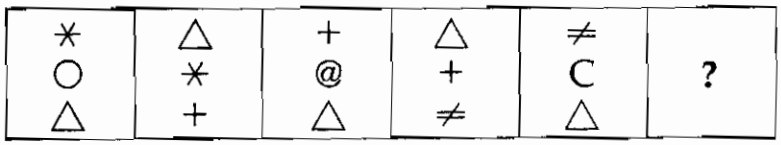

(1) (2) (3) (4)

A series of figures is given. Select the appropriate alternative in order to continue the sequence.

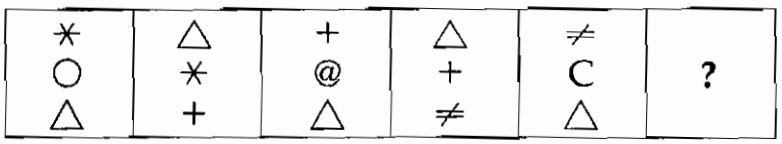

(1) (2) (3) (4)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

89. पुढे दोन विधाने दिली असून त्यापुढे (I), (II), (III) व (IV) असे क्रमांक असलेली अनुमाने दिली आहेत. दिलेली विधाने सर्वसाधारणपणे माहीत असलेल्या तथ्यांपेक्षा भिन्न आहेत असे वाटले तरी तुम्ही ती सत्य मानायची आहेत. नंतर त्या विधानांच्या आधारे कोणती अनुमाने तर्कसंगत आहेत याचा निर्णय घ्या.

विधाने : काही दगडांना रंग आहे.

काही दगडांना सुगंध आहे.

अनुमाने : **(I)** प्रत्येक दगडाला रंग आहे किंवा सुगंध आहे.

(II) काही दगडांना सुगंध नाही वा रंग नाही.

(III) काही दगडांना रंग आहे तसेच सुगंधही आहे.

(IV) रंग व सुगंध आहे, असा दगड नाही.

पर्यायी उत्तरे :

(1) **(IV)** वा **(III)** पैकी एक तर्कसंगत आहेत.

(2) फक्त **(IV)** आणि **(II)** तर्कसंगत आहेत.

(3) फक्त **(III)** आणि **(II)** तर्कसंगत आहेत.

(4) फक्त **(II)** आणि **(I)** तर्कसंगत आहेत.

There are two statements that are followed by four conclusions numbered **(I)**, **(II)**, **(III)** and **(IV)**. You have to take the given statements to be true even if they seem to be at variance from the commonly known facts and then decide which of the conclusions logically follow from the given statements.

Statements : Some stones have colours.

Some stones have fragrance.

Conclusions : **(I)** Every stone has either colour or fragrance.

(II) Some stones have neither fragrance nor colour.

(III) Some stones have colours as well as fragrance.

(IV) No stone has colour as well as fragrance.

Answer Options :

(1) Either **(IV)** or **(III)** follow

(2) Only **(IV)** and **(II)** follow

(3) Only **(III)** and **(II)** follow

(4) Only **(II)** and **(I)** follow

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

90. खाली अंक/प्रतीक आणि त्यांचे वर्णाक्षर संकेत दिलेले आहेत. तसेच काही अटी दिलेल्या आहेत. अटींच्या अधीन राहून दिलेल्या अंक/प्रतीक समूहाचा अक्षर संकेत असलेला योग्य पर्याय निवडा.

अंक/प्रतिक	:	1	#	$	9	8	6	%	@	©	7	2	4	★	3	5
अक्षर कोड	:	B	D	E	N	I	V	R	G	H	K	T	J	P	F	A

अटी :

(a) जर समूहातील पहिले आणि अंतिम पद, दोन्ही विषम अंक असतील तर दोघांचे 'Y' च्या रूपात संकेतन करावे.

(b) जर पहिले पद एक प्रतिक आणि अंतिम पद एक समसंख्या असेल तर पहिल्या आणि अंतिम पदांचे संकेत परस्पर बदलावेत.

(c) जर पहिले पद एक विषम अंक आणि अंतिम पद एक प्रतिक असेल तर दोघांचे 'Z' च्या रूपात संकेतन करावे.

(d) जर पहिले पद सम अंक आणि अंतिम पद एक विषम अंक असेल तर दोघांचे विषम अंक संकेताने रूपांतर करावे.

अंक/प्रतिक समूह :
6 % @ 9 # 3

पर्यायी उत्तरे :

(1) V R G N D F (2) F R G N D F (3) Y R G N D F (4) Z R G N D F

Number/Signs and their alphabet codes are given. Some conditions are also given. Considering the conditions, select the correct letter-code option for the given number/sign group.

Number/Signs	:	1	#	$	9	8	6	%	@	©	7	2	4	★	3	5
Letter codes	:	B	D	E	N	I	V	R	G	H	K	T	J	P	F	A

Conditions :

(a) If the first and the last term of the group are odd numbers, then code them both as 'Y'.

(b) If the first term is a sign and the last term is an even number then interchange the codes of first and last term.

(c) If the first term is an odd number and last term is a sign, then code both as 'Z'.

(d) If the first term is an even number and last term is an odd number, then code both by the code of odd number.

Number/sign group is :
6 % @ 9 # 3

Answer Options :

(1) V R G N D F (2) F R G N D F (3) Y R G N D F (4) Z R G N D F

---

91. दिनाला दुपारी 1 वाजता भोजनासाठी मिनाच्या घरी पोहोचायचे आहे. ती तिच्या सायकलने तेथे जाणार आहे. जर ती ताशी 10 किलोमीटर वेगाने गेली तर ती ठरलेल्या वेळी तेथे पोहोचेल. जर ती ताशी 15 किलोमीटर वेगाने गेली तर ती ठरलेल्या वेळेच्या दोन तास आधी तेथे पोहोचेल. जर तिला एक तास आधी तेथे पोहोचायचे असेल तर तिने किती वेगाने जायला हवे ?

(1) 14 किमी/ताशी (2) 13 किमी/ताशी (3) 12 किमी/ताशी (4) 11 किमी/ताशी

Dina wanted to reach Meena's house at 1 pm to have lunch with her. She is travelling on her cycle and if she travels at 10 km/hr, she will be there in time for lunch. If she travels at 15 km/hr. she will be there two hours before the fixed lunch time. At what speed must she travel to be there one hour before ?

(1) 14 km/hr (2) 13 km/hr (3) 12 km/hr (4) 11 km/hr

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

92. पुढे तीन विधाने व त्यापुढे (I), (II) व (III) या क्रमांकांची अनुमाने दिलेली आहेत. जरी सर्वसाधारणपणे ज्ञात तथ्यांच्या संदर्भात विधाने भिन्न वाटत असली तरी तुम्ही ती सत्य मानायची आहेत. त्यानुसार कोणती अनुमाने तर्कसंगत आहेत याचा निर्णय तुम्ही घ्यायचा आहे.

विधाने : सर्व वाडगे चमचे आहेत.
एकही ताट चमचा नाही.
सर्व काटे ताटे आहेत.

अनुमाने : (I) एकही वाडगा काटा नाही.
(II) एक ही चमचा काटा नाही.
(III) एकही वाडगा ताट नाही.

पर्यायी उत्तरे :

(1) एकही तर्कसंगत नाही (2) सर्व तर्कसंगत आहेत
(3) फक्त (I) व (II) तर्कसंगत आहेत (4) फक्त (II) व (III) तर्कसंगत आहेत

There are three statements that are followed by three conclusions numbered **(I)**, **(II)** and **(III)**. You have to take given statements to be true even if they seem to be at variance from commonly known facts and then decide which of the conclusions logically follow from the given statements.

Statements : All bowls are spoons.
No plate is a spoon.
All forks are plates.

Conclusions : **(I)** No bowl is a fork.
(II) No spoon is a fork.
(III) No bowl is a plate.

Answer Options :

(1) None follows (2) All follow
(3) Only **(I)** and **(II)** follow (4) Only **(II)** and **(III)** follow

---

93. अमी काही काम 24 दिवसात पूर्ण करते. बाला ते काम 9 दिवसात पूर्ण करते तर कला ते काम 12 दिवसात पूर्ण करते. बाला व कलाने कामाला सुरुवात केली पण तीन दिवसानंतर त्या दोघीही कामाला आल्या नाहीत. यामुळे अमीला उरलेले काम करणे भाग पडले. तिला हे काम पूर्ण करायला किती दिवस लागतील?

(1) 10 (2) 14 (3) 5 (4) 7

Certain work is completed by Ami in 24 days. Bala completes that work in 9 days and Kala requires 12 days to complete that work. Bala and Kala started the work but could not come for work after three days. Thus Ami was forced to complete the remaining work. How many days will she require to complete it ?

(1) 10 (2) 14 (3) 5 (4) 7

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

94. पुढील कागदाला घडी घालण्यासाठी वापरलेल्या पायऱ्या अभ्यासा घडीवरील वर्तुळे छिद्रे पाडल्याच्या जागा दर्शवतात.

कोणता पर्याय आकृती उलगडल्यानंतर तिच्याशी सर्वात जवळचा असेल ?

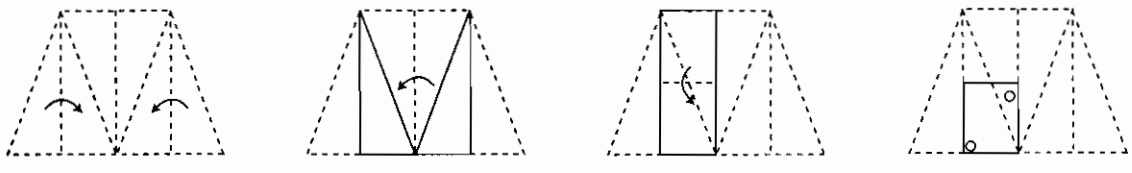

(X)

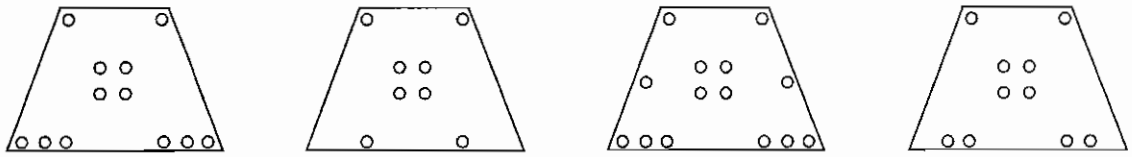

(1) (2) (3) (4)

Study the steps used for folding following paper, circles indicate punched places of the fold. Which option would closely resemble the unfolded form of the figure ?

(X)

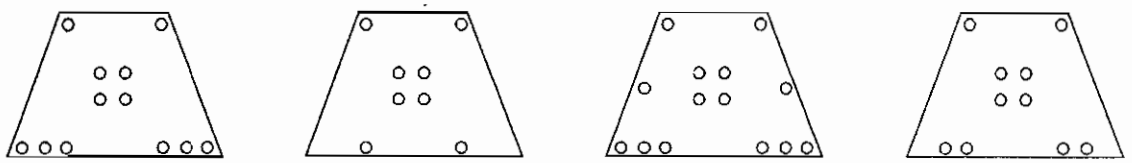

(1) (2) (3) (4)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

95. स्तंभ I मध्ये काही शब्द दिलेले आहेत. स्तंभ II मध्ये, स्तंभ I मधील शब्दांचे संकेत दिलेले आहेत. संकेतांचा क्रम हा शब्दांच्या क्रमानुसारच असेल, असे नाही. शिवाय संकेतांमधील अक्षरे आपसात विस्कळीत केलेली आहेत. भाषेतील संकेत ओळखा व दिलेल्या शब्दाचा संकेत, त्यातील अक्षरांच्या क्रमानुसार, दिलेल्या पर्यायांमधून निवडा. फक्त एकच पर्याय बरोबर आहे.

स्तंभ I	स्तंभ II
TAPE	moij
COUP	lhhpok
TIE	nls
ROTATE	nhpk
SAY	nkpl
TREAT	msr
YEAR	khlph
SIP	hrp
TYRE	pmlh

'CREATE' या शब्दाचा संकेत शोधा :

(1) ilpkhp (2) jlphip (3) ilhkhn (4) ikplhp

In column I some words are given. In column II the codes of the words in column I, are given. The sequence of the words and the codes may not be necessarily the same. Moreover the letters in the codes are also jumbled up. Decode the language and find the correct code of the given word, in the same sequence, as in the given word, from the given alternatives, out of which only one is correct.

Column I	Column II
TAPE	moij
COUP	lhhpok
TIE	nls
ROTATE	nhpk
SAY	nkpl
TREAT	msr
YEAR	khlph
SIP	hrp
TYRE	pmlh

Find the code of 'CREATE' :

(1) ilpkhp (2) jlphip (3) ilhkhn (4) ikplhp

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

96. काही संबंध खाली दर्शविल्याप्रमाणे आहेत.

÷ → समान ; X → पेक्षा मोठा नाही

+ → पेक्षा लहान ; ϕ → पेक्षा लहान नाही

□ → पेक्षा मोठा ; Δ → समान नाही

तर a ϕ b ϕ c हे विधान पुढीलपैकी कोणता सहसंबंध ध्वनीत करीत नाही ?

(a) aΔb ÷ c (b) a × b □ c (c) aΔb □ c (d) a + bϕc

पर्यायी उत्तरे :

(1) a (2) d (3) c (4) b

Some relations are expressed as follows :

÷ → equal to ; X → Not greater than

+ → less than ; ϕ → Not less than

□ → greater than ; Δ → Not equal to

Then statement a ϕ b ϕ c does not imply that

(a) aΔb ÷ c (b) a × b □ c (c) aΔb □ c (d) a + bϕc

Answer Options :

(1) a (2) d (3) c (4) b

---

97. कोऱ्या पृष्ठाच्या विरुद्ध पृष्ठावर कोणते चिन्ह आहे ?

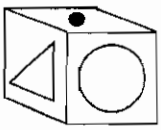

(a)

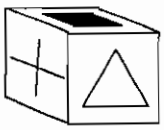

(b)

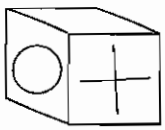

(c)

(1) वर्तुळ (2) त्रिकोण (3) अधिक चिन्ह (4) ठिपका

Which symbol is opposite to blank surface ?

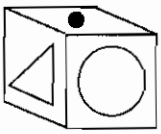

(a)

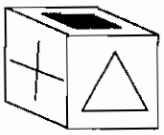

(b)

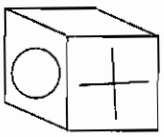

(c)

(1) Circle (2) Triangle (3) Addition sign (4) Dot

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

98. दिलेल्या आकृतीतील कोणतीही शेजारील दोन क्षेत्रे समान रंग न वापरता रंगवायची असल्यास संपूर्ण आकृती रंगविण्यास कमीत कमी किती रंग लागतील ?

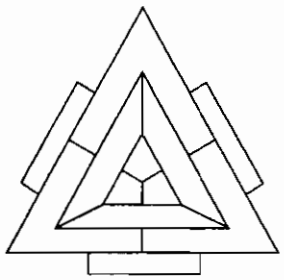

(1) 6 (2) 3 (3) 5 (4) 4

What is the minimum number of colours required to fill the areas in the given diagram without any two adjacent spaces having the same colour ?

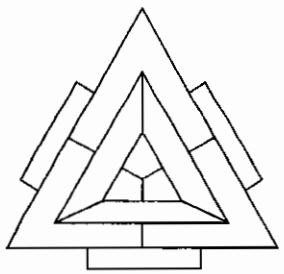

(1) 6 (2) 3 (3) 5 (4) 4

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

99. कोणता पर्याय प्रश्नचिन्हाच्या जागी येईल ?

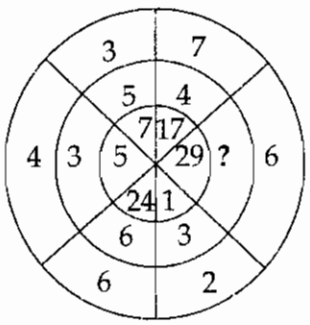

(1) 4 (2) 8 (3) 7 (4) 6

Which alternative will replace the question mark ?

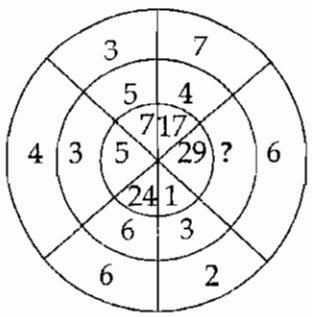

(1) 4 (2) 8 (3) 7 (4) 6

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

100. ⇑, Δ, □ = आणि # ही चिन्हे खालील अर्थाने वापरलेली आहेत.

PΔQ चा अर्थ, P, लहान नाही Q पेक्षा आणि मोठी नाही Q पेक्षा

P = Q चा अर्थ, P, समान नाही Q ला आणि मोठी नाही Q पेक्षा

P⇑Q चा अर्थ, P, समान नाही Q ला आणि लहान नाही Q पेक्षा

P#Q चा अर्थ, P, लहान नाही Q पेक्षा आणि समान नाही Q ला

P □ Q चा अर्थ, P, समान नाही Q ला

या माहितीच्या आधारे दिलेल्या विधानांवरून काढलेल्या निष्कर्षांबाबत योग्य पर्याय निवडा.

विधाने : A#B; B = D; DΔE

निष्कर्ष : **(I)** A # E

(II) E # B

(1) फक्त निष्कर्ष **(I)** बरोबर

(2) फक्त निष्कर्ष **(II)** बरोबर

(3) निष्कर्ष **(I)** किंवा **(II)** बरोबर

(4) निष्कर्ष **(I)** आणि **(II)**, दोन्ही बरोबर

The signs ⇑, Δ, □ = and # are used as follows :

PΔQ, means, P, is not less than Q and not greater than Q.

P = Q, means, P, is not equal to Q and not greater than Q.

P⇑Q, means, P, is not equal to Q and not less than Q.

P#Q, means, P, is not less than Q and not equal to Q.

P □ Q, means, P, is not equal to Q.

On the basis of this information, select correct alternative about the conclusions, derived from the given statements.

Statements : A#B; B = D; DΔE

Conclusions : **(I)** A # E

(II) E # B

(1) Only Conclusion **(I)** is correct

(2) Only Conclusion **(II)** is correct

(3) Conclusion **(I)** or **(II)** is correct

(4) Conclusions **(I)** and **(II)**, both are correct

- o O o -

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

परीक्षेचे नांव : विक्रीकर निरीक्षक (पूर्व) परीक्षा-२०१४ **परीक्षेचा दिनांक**

विषयाचे नाव : सामान्य क्षमता चाचणी

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत **'विक्रीकर निरीक्षक (पूर्व) परीक्षा-२०१४'** या स्पर्धा परीक्षेच्या प्रश्नपत्रिकेची उत्तरतालिका उमेदवारांच्या माहितीसाठी वेबसाईटवर प्रसिध्द करण्यात आली आहे. सदर उत्तरतालिकेतील प्रश्न-उत्तरासंबंधी उमेदवारांना निवेदन करावयाचे असल्यास ती अधिप्रमाणीत स्पष्टीकरण/संदर्भासह उपसचिव (गोपनीय), महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, ५$^{१/२}$, ७ व ८ वा मजला, कुपरेज टेलिफोन निगम इमारत, महर्षि कर्वे मार्ग, कुपरेज, मुंबई ४०००२१ येथे पाठवावे. यासंदर्भात दि. १० फेब्रुवारी, २०१५ पर्यंत आयोगाकडे पोहोचलेल्या निवेदनांचीच दखल घेतली जाईल. तद्नंतर आलेली निवेदने विचारात घेतली जाणार नाहीत, याची कृपया नोंद घ्यावी.

उत्तरतालिका - KEY

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
1	2	2	2	2
2	3	4	1	4
3	1	1	4	1
4	2	4	4	3
5	1	3	2	4
6	3	2	3	2
7	1	1	3	2
8	3	2	3	1
9	2	1	4	2
10	4	3	2	4
11	2	3	2	3
12	2	4	3	3
13	4	3	1	3
14	4	2	1	1
15	3	2	2	2
16	4	4	3	4
17	4	4	4	4
18	4	1	3	3
19	1	3	4	1
20	4	1	4	1
21	1	4	4	4
22	4	4	1	4
23	3	3	4	4
24	4	4	1	4
25	3	4	4	3

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
26	1	1	2	2
27	4	2	4	1
28	1	4	1	4
29	2	2	2	2
30	3	2	3	1
31	2	2	2	1
32	1	3	1	2
33	2	1	3	2
34	3	3	2	3
35	2	2	4	3
36	2	1	2	2
37	3	4	3	2
38	1	3	1	3
39	4	2	2	4
40	2	1	1	1
41	2	2	2	2
42	4	2	2	2
43	2	2	2	2
44	2	1	4	4
45	3	2	2	4
46	4	4	4	1
47	2	4	4	2
48	2	3	1	3
49	2	2	2	4
50	4	2	4	2

Date: 3rd Feb, 2015

Join us @aditya2050

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
51	4	3	3	3
52	1	4	1	2
53	2	2	2	1
54	1	1	2	2
55	3	4	3	4
56	4	4	1	2
57	2	1	1	1
58	2	1	2	2
59	1	2	1	2
60	3	2	2	1
61	1	2	1	1
62	1	1	2	2
63	1	1	2	3
64	2	4	2	2
65	4	2	1	1
66	2	2	4	2
67	4	4	4	4
68	1	2	2	4
69	2	3	3	1
70	2	1	4	4
71	3	3	1	3
72	4	1	3	4
73	1	4	4	1
74	1	3	3	3
75	3	1	1	3

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
76	3	3	3	1
77	4	4	2	4
78	2	2	2	2
79	2	2	4	2
80	3	1	3	3
81	1	3	1	1
82	1	1	1	1
83	1	1	3	4
84	4	3	4	3
85	3	4	1	1
86	1	1	1	2
87	2	2	2	2
88	1	3	1	1
89	1	4	4	4
90	2	2	2	2
91	3	2	3	3
92	2	2	4	1
93	1	1	2	2
94	4	2	2	2
95	4	2	1	1
96	2	4	2	2
97	2	1	1	4
98	2	3	2	3
99	3	1	3	2
100	2	2	2	1

Date: 3rd Feb, 2015

Join us @aditya2050

आदित्य अॅकॅडमी

स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

ROLL NO.

TEST ID

Name .....

Batch.....

Mobile No..... Test Date...../...../.....

Candidate Sign

Invigilator Sign

INSTRUCTIONS FOR FILLING THE SHEET

1. This sheet should not be folded or crushed.
2. Use only blue/ black ball point pen to fill the circles.
3. Use of pencil is strictly prohibited.
4. Circles should be darkened completely and properly.
5. Cutting and erasing on this sheet is not allowed.
6. Do not use any stray marks on the sheet.
7. Do not use marker or white fluid to hide the mark.

WRONG METHODS **CORRECT METHOD**

	A	B	C	D
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				
41				
42				
43				
44				
45				
46				
47				
48				
49				
50				
51				
52				
53				
54				
55				
56				
57				
58				
59				
60				
61				
62				
63				
64				
65				
66				
67				
68				
69				
70				
71				
72				
73				
74				
75				
76				
77				
78				
79				
80				
81				
82				
83				
84				
85				
86				
87				
88				
89				
90				
91				
92				
93				
94				
95				
96				
97				
98				
99				
100				

Join us @aditya2050

सहायक पूर्व परीक्षा - 2015

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक परीक्षा दि. ५/७/2015 Code : **B06**

BOOKLET No.

A

प्रश्नपुस्तिका

सामान्य क्षमता चाचणी

एकूण प्रश्न : 100

वेळ : 1 (एक) तास

एकूण गुण : 100

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत **100** अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

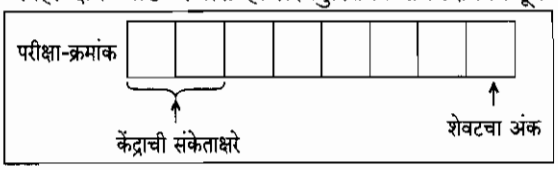

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरापैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील''.**

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या शेवटच्या पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

SEAL SEAL

Join us @aditya2050

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

1. महाराष्ट्र विधानसभा निवडणूक, 2014 बाबत खालीलपैकी कोणते विधान ***सत्य*** आहे ?

(1) एकूण 286 महिला उमेदवारांनी निवडणूक लढवली.

(2) एकूण 288 जागांपैकी फक्त 20 जागांवर महिला उमेदवार जिंकल्या.

(3) महिलांचे विधानसभेतील प्रतिनिधित्व 8%.

(4) लोकसंख्येनुसार राज्यातील सर्वात मोठा मतदार संघ ठाणे.

Which of the following statements is ***true*** about the Maharashtra Legislative Assembly Election, 2014 ?

(1) Total 286 women candidates contested the election.

(2) Out of 288 seats, only 20 seats were won by the women candidates.

(3) Women's representation in the Legislative Assembly is 8%.

(4) On the basis of population, the largest constituency of the State is Thane.

---

2. महाराष्ट्राच्या नवीन सुधारित पथकर धोरणा (Toll policy) बाबत खालील विधाने विचारात घ्या :

अ. अर्थसंकल्पातून पूर्ण करण्यात येणाऱ्या रस्त्यांच्या प्रकल्पांवर पथकर आकारला जाणार नाही.

ब. 200 कोटी रुपयांखालील प्रकल्प खाजगीकरणांतर्गत करण्यात येणार नाही.

क. फक्त 200 कोटी रुपयांपुढील खाजगी प्रकल्पासाठी पथकर आकारला जाईल.

ड. एकाच रस्त्यावरील दोन पथकर नाक्यांमधील अंतर किमान 20 किमी असावे.

वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

(1) अ, ब आणि क

(2) अ, क आणि ड

(3) ब, क आणि ड

(4) अ, ब, क आणि ड

Consider the following statements about the New Toll Policy of Maharashtra :

a. Road projects completed under the budget provision, toll shall not be charged.

b. The projects below ₹ 200 crores are not to be done under privatisation.

c. Only for the projects above ₹ 200 crores under privatisation the toll is to be charged.

d. The distance between the two tolls on the same road shall be minimum 20 km.

Which of the above statements are correct ?

(1) a, b and c

(2) a, c and d

(3) b, c and d

(4) a, b, c and d

Join us @aditya2050

3. 'प्रधानमंत्री जन-धन योजने' बाबत खालीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

अ. खातेदारास डेबिट कार्ड द्वारे एक लाख रुपयांचा अपघात विमा.

ब. खातेदारास अधिविकर्ष (overdraft) सवलत.

क. 'गिनीज बुक ऑफ वर्ल्ड रेकॉर्ड' मध्ये नोंद.

ड. पहिल्या पाच महिन्यात महिलाद्वारे उघडण्यांत आलेली खाती पुरुषांपेक्षा जास्त.

(1) अ, ब आणि ड (2) अ, ब आणि क

(3) ब, क आणि ड (4) अ, ब, क आणि ड

Which of the following statements regarding the 'Prime Minister Jan-Dhan Yojana' are correct ?

a. ₹ 1 lakh accident insurance to the account holder by debit card.

b. Overdraft facility to the account holder.

c. Registered in the 'Guinness Book of World Records'.

d. During the first five months the number of accounts opened by women were more than those opened by men.

(1) a, b and d (2) a, b and c

(3) b, c and d (4) a, b, c and d

---

4. वीरप्पा मोईली यांच्या बाबतीत खालील विधाने विचारात घ्या :

अ. ते त्यांच्या 'कोट्टा' (Kotta) या कादंबरीसाठी 'सरस्वती सम्मान' 2014 साठी निवडले गेले आहेत.

ब. ते कर्नाटकचे 1992 ते 1994 या काळात मुख्यमंत्री होते.

क. 'सरस्वती सम्मान' हा के.के. बिर्ला फाउंडेशन द्वारा 1991 मध्ये स्थापन केला गेला.

ड. ते प्रशासकीय सुधार आयोगाचे अध्यक्ष होते.

वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

(1) अ आणि ब (2) अ, ब आणि क

(3) ब, क आणि ड (4) अ, ब, क आणि ड

Consider the following statements in respect of Veerappa Moily :

a. He was selected for 'Saraswati Samman' 2014 for his novel 'Kotta'.

b. He was the Chief Minister of Karnataka from 1992 to 1994.

c. 'Saraswati Samman' was instituted by the K.K. Birla Foundation in 1991.

d. He was the Chairman of the Administrative Reforms Commission.

Which of the above statements are correct ?

(1) a and b (2) a, b and c

(3) b, c and d (4) a, b, c and d

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

5. ऑक्टोबर 2014 मध्ये श्री गणपतराव देशमुख का चर्चेत आले होते ?

(1) त्यांनी मॅगसेसे पारितोषिक जिंकले होते.

(2) त्यांनी अकरांव्यादा विधानसभा निवडणूक जिंकून इतिहास निर्माण केला.

(3) ते सर्वोदयी नेते आहेत.

(4) ते अण्णा हजारे यांचे समर्थक आहेत.

Why was Shri Ganpatrao Deshmukh in the news in October 2014 ?

(1) He won the Magsaysay Award.

(2) He created history by winning the Assembly election for the eleventh time.

(3) He is a Sarvodayee leader.

(4) He is a follower of Anna Hazare.

---

6. खालीलपैकी कोणते ***चुकीचे*** आहे ?

(1) पालघर हा महाराष्ट्राचा 36वा जिल्हा आहे.

(2) जिल्ह्यामध्ये पालघर, वसई, मोखाडा, जव्हार, वाडा, तलासरी, विक्रमगड आणि डहाणू हे आठ तालुके आहेत.

(3) जिल्ह्यात वसई-विरार, जव्हार, डहाणू आणि पालघर या चार नगरपरिषदा आहेत.

(4) वरील एकही नाही

Which of the following is ***false*** ?

(1) Palghar is the 36th district of Maharashtra.

(2) There are eight tahsils i.e. Palghar, Vasai, Mokhada, Jawhar, Wada, Talasari, Vikramgad and Dahanu in the district.

(3) There are four Municipal Councils i.e. Vasai-Virar, Jawhar, Dahanu and Palghar in the district.

(4) None of the above

---

7. '*गुड गव्हर्नन्स : नेव्हर ऑन इंडियाज् रडार*' या पुस्तकाचे लेखक कोण आहेत ?

(1) शेखर गुप्ता (2) शिवराज पाटील

(3) किरण बेदी (4) माधव गोडबोले

Who is the author of the book '*Good Governance : Never on India's Radar*' ?

(1) Shekhar Gupta (2) Shivraj Patil

(3) Kiran Bedi (4) Madhav Godbole

Join us @aditya2050

8. 'बालकामगार कायद्या'त दुरुस्ती सुचविताना कॅबिनेटने पुढीलपैकी कोणती शिक्षा सुचविली ***नाही*** ?

(1) गुन्हा दखलपात्र केला जाणे.

(2) पहिल्या गुन्ह्याबद्दल 6 ते 24 महिन्यांचा तुरुंगवास किंवा ₹ 20,000 ते ₹ 50,000 दंड किंवा दोन्ही शिक्षा दिल्या जाणे.

(3) दुसऱ्या व नंतरच्या गुन्ह्याबद्दल 12 ते 36 महिने तुरुंगवासाची शिक्षा दिली जाणे.

(4) आई-वडिल किंवा पालकांना पहिल्या गुन्ह्याबद्दल ₹ 10,000 दंड केला जाणे.

Which of the following punishments is ***not*** proposed by the Cabinet in the Amendment Bill to the 'Child Labour Act' ?

(1) The offence should be cognizable.

(2) For the first offence, imprisonment of 6 to 24 months or fine of ₹ 20,000 to ₹ 50,000, or both.

(3) In case of a second or subsequent offence, imprisonment of 12 to 36 months.

(4) Penalty of ₹ 10,000 for the parents or guardians for the first offence.

---

9. 'सिताराा देवी' बाबत पुढीलपैकी कोणते सत्य ***नाही*** ?

(1) ती वाराणसीमधील कथाकार (कथा सांगणाऱ्या) कुटुंबातील होती.

(2) आपले वडिल सुखदेव महाराज, लच्छु महाराज आणि शंभू महाराज यांच्या तालमीत कत्थक नृत्याचे शिक्षण घेतले होते.

(3) रविंद्रनाथ टागोरांनी तीला 'नृत्य सम्राज्ञिनी' नाव दिले होते.

(4) तीला पद्म भूषण पुरस्कार मिळाला होता.

Which of the following was ***not*** true about 'Sitara Devi' ?

(1) Came from a family of Kathakars (story tellers) from Varanasi.

(2) Was trained in Kathak under her father Sukhdev Maharaj, Lacchu Maharaj and Shambhu Maharaj.

(3) Was named 'Nritya Samragyini' (Empress of Dances), by Rabindranath Tagore.

(4) Was awarded with Padma Bhushan.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

10. खालील विधाने विचारात घ्या :

अ. क्रिस्टिनो रोनाल्डोने दिनांक 5 एप्रिल, 2015 रोजी सामना खेळतांना पहिल्यादाच पाच गोल केले.

ब. रोनाल्डोच्या पाच गोलमध्ये, त्याच्या कारकिर्दीतील सर्वात वेगवान हॅट्-ट्रिक फक्त आठ मिनिटात आहे.

क. त्याच्या कारकिर्दीतील ही 41वी हॅट्-ट्रिक आहे.

(1) विधाने अ, ब बरोबर, क चूक

(2) विधाने ब, क बरोबर, अ चूक

(3) विधाने अ, क बरोबर, ब चूक

(4) सर्व विधाने बरोबर आहेत

Consider the following statements :

a. Cristiano Ronaldo scored five goals in a game for the first time while playing a match on April 5, 2015.

b. Ronaldo's five goals included the fastest hat-trick of his career in just eight minutes.

c. It was his 41st career hat-trick.

(1) Statements a, b are correct, c is false

(2) Statements b, c are correct, a is false

(3) Statements a, c are correct, b is false

(4) All the statements are correct

---

11. तृतीय पंथीयांच्या हक्कांसंबंधीच्या विधेयका बाबतच्या खालील विधानांचा विचार करा :

अ. सामान्य नागरिकांप्रमाणे तृतीय पंथीयांना समान हक्क मिळावे हा विधेयकाचा उद्देश आहे.

ब. ते द्रमुक संसद सदस्य, तीरूची सिवा यांनी राज्यसभेत मांडले.

क. गेल्या 45 वर्षात राज्यसभेने संमत केलेले हे पहिले खाजगी विधेयक आहे.

वर दिलेल्या विधानांपैकी कोणते/कोणती बरोबर आहेत ?

(1) केवळ अ (2) केवळ अ आणि ब

(3) केवळ ब आणि क (4) अ, ब आणि क

Consider the following statements about a bill on 'Transgenders' Rights' :

a. The bill aims at equal rights for transgenders as common citizens.

b. It was moved by a DMK member of Parliament, Tiruchi Siva in Rajya Sabha.

c. It is the first private member's bill passed by Rajya Sabha in 45 years.

Which of the statements given above is/are correct ?

(1) a only (2) a and b only

(3) b and c only (4) a, b and c

Join us @aditya2050

12. 'अटल पेन्शन योजने' बाबत खालीलपैकी काय ***चुकीचे*** आहे ?
(1) सहभागी होण्याचे किमान वय 18 वर्षे
(2) सहभागी होण्याचे कमाल वय 40 वर्षे
(3) वर्गणीदाराने आपला हिस्सा भरण्याचा किमान कालावधी 20 वर्षे किंवा अधिक
(4) सुरुवात 1 जानेवारी, 2016 पासून

Which one of the following is ***false*** about 'Atal Pension Yojana' ?
(1) The minimum age of joining is 18 years
(2) The maximum age of joining is 40 years
(3) The minimum period of contribution by the subscriber would be 20 years or more
(4) Would be launched on 1st January, 2016

---

13. 'संसद आदर्श ग्राम योजने' बाबत खालीलपैकी कोणते विधान ***चुकीचे*** आहे ?
(1) संसद सभासद कोणत्याही प्रकारचे गाव दत्तक घेवू शकतात.
(2) अशा गावाची लोकसंख्या 5000 – 10000 च्या दरम्यान असावी.
(3) खासदार आपले स्वतःचे गाव दत्तक घेवू शकत नाहीत.
(4) 2016 पर्यंत एक गाव आणि 2019 पर्यंत आणखी दोन गांवे विकसित करावीत.

Which one of the following statements is ***not correct*** about the 'Sansad Adarsh Gram Yojana' ?
(1) Member of Parliament should adopt any kind of village.
(2) Village should have a population of around 5000 – 10000.
(3) MPs should not adopt their own village.
(4) One village to be developed by 2016 and two more by 2019.

---

14. मानवी दूध बँक 'जीवन धारा' चालविणारे पहिले राज्य कोणते ?
(1) पंजाब (2) मध्य प्रदेश
(3) राजस्थान (4) महाराष्ट्र

Which is the first State to run the human milk bank 'Jeevan Dhara' ?
(1) Punjab (2) Madhya Pradesh
(3) Rajasthan (4) Maharashtra

---

15. केन्द्रीय गृहमंत्रालयाने 14 एप्रिल, 2015 रोजी निर्णय घेवून प्रवासी 'visa-on-arrival' योजनेचे नाव बदलून _____ केले.
(1) e-spot-visa (2) e-arrival-visa
(3) e-tourist-visa (4) visa-at a-glance

The Union Home Ministry on April 14, 2015 decided to rename the tourist 'visa-on-arrival' scheme as _____ .
(1) e-spot-visa (2) e-arrival-visa
(3) e-tourist-visa (4) visa-at-a-glance

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

16. संविधान सभे बाबत खालीलपैकी कोणती विधाने ***सत्य*** आहेत ?

अ. ती प्रौढ मताधिकारावर आधारित नव्हती.

ब. ती प्रत्यक्ष निवडलेली संस्था होती.

क. ब्रिटिश भारतास 292 जागा देण्यात आल्या होत्या.

ड. ती विविध समित्यांद्वारे कार्य करीत असे.

(1) अ आणि ब (2) ब आणि क

(3) अ आणि ड (4) अ, ब, क आणि ड

Which of the following statements regarding the Constituent Assembly are ***true*** ?

a. It was not based on adult franchise.

b. It was a directly elected body.

c. 292 seats were allotted to the British India.

d. It worked through several committees.

(1) a and b (2) b and c

(3) a and d (4) a, b, c and d

---

17. खालील विधानांपैकी कोणते बरोबर ***नाही*** ?

(1) राज्याचा कार्यकारी अधिकार राज्यपालाच्या ठायी निहित असेल.

(2) मुख्यमंत्री राज्यपालाकडून नियुक्त केला जाईल आणि इतर मंत्री राज्यपालांकडून मुख्यमंत्र्याच्या सल्ल्यानुसार नियुक्त केले जातील, आणि मुख्यमंत्र्याची मर्जी असे पर्यंत ते मंत्री अधिकारपदे धारण करतील.

(3) मंत्रिमंडळात मुख्यमंत्री तसेच मंत्री यांची एकूण संख्या, विधानसभेच्या एकूण सदस्य संख्येच्या पंधरा टक्क्यापेक्षा अधिक असणार नाही.

(4) मुख्यमंत्री तसेच मंत्री यांची एकूण संख्या बारापेक्षा कमी असणार नाही.

Which one of the following statements is ***not*** correct ?

(1) The executive powers of the State shall be vested in the Governor.

(2) The Chief Minister shall be appointed by the Governor and the other Ministers shall be appointed by the Governor on the advice of the Chief Minister, and the Ministers shall hold office during the pleasure of the Chief Minister.

(3) The total number of Ministers, including the Chief Minister, shall not exceed fifteen percent of the total number of members of the Legislative Assembly.

(4) The number of Ministers, including the Chief Minister, shall not be less than twelve.

Join us @aditya2050

18. भारताच्या संघराज्यात्मक पद्धती बाबत खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर ***नाही*** ?

(1) राज्यघटनेत 'संघराज्य' हा शब्दप्रयोग कोठेही केलेला नाही.

(2) संघराज्यातून फूटून बाहेर पडण्याचा अधिकार राज्यांना नाही.

(3) अखिल भारतीय सेवा संघराज्य तत्वाचा भंग करतात.

(4) राज्यपालाच्या नेमणूकीची पद्धत भारताने अमेरीकन पद्धती प्रमाणे स्विकारली आहे.

Which one of the following statements is ***not*** correct about the Federal System of India ?

(1) The term 'Federation' has not been used anywhere in the Constitution.

(2) The States have no right to secede from the federation.

(3) The All India Services violate the principle of federation.

(4) For the system of appointment of Governor, India has adopted the American system.

---

19. खालील विधाने विचारात घ्या :

अ. 42 व्या घटनादुरुस्तीनंतर मंत्रीमंडळाचा सल्ला राष्ट्रपतीवर बंधनकारक करण्यात आलेला आहे, परंतु अशी तरतूद राज्यपालाबाबत करण्यात आलेली नाही.

ब. मंत्र्यांनी राज्यपालास काही सल्ला दिला होता काय आणि असल्यास कोणता, या प्रश्नाची कोणत्याही न्यायालयात चौकशी करता येणार नाही.

(1) विधान अ बरोबर, ब चूक

(2) विधान अ चूक, ब बरोबर

(3) दोन्हीही विधाने चुकीची

(4) दोन्हीही विधाने बरोबर

Consider the following statements :

a. After the 42nd Constitutional Amendment, ministerial advice has been made binding on the President, but no such provision has been made with respect to the Governor.

b. The question whether any, and if so what, advice was tendered by the Ministers to the Governor shall not be inquired into in any court.

(1) Statement a is correct, b is false

(2) Statement a is false, b is correct

(3) Both the statements are false

(4) Both the statements are correct

Join us @aditya2050

20. भारतीय नागरिकत्व हिरावून घेतल्याने नष्ट होते याबाबत खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर *नाही* ?

(1) नागरिकाने लबाडीने नागरिकत्व मिळविले असेल.

(2) नागरिकाने भारतीय राज्यघटनेप्रती बेईमानी दाखविली.

(3) नागरिक सामान्यपणे सलग सात वर्षे भारताबाहेर राहिला.

(4) नागरिकास नोंदणीनंतर पाच वर्षाच्या आत अन्य देशात एक वर्षाचा तुरुंगवास झाला.

Which one of the following does ***not*** lead to compulsory termination of Indian citizenship ?

(1) The citizen has obtained citizenship by fraud.

(2) The citizen has shown disloyalty to the Constitution of India.

(3) The citizen has been ordinarily residing out of India for seven years continuously.

(4) The citizen has, within five years after registration, been imprisoned in any other country for a year.

---

21. निवडणूकांसंबंधी राज्यघटनेतील तरतूदी बाबत जोड्या लावा :

	कलम		*तरतूद*
अ.	325	I.	धर्म, जात, वंश वा लिंग यापैकी कोणत्याही आधारे व्यक्तिला मतदार म्हणून अपात्र ठरविता येणार नाही
ब.	326	II.	मतदार संघाचे परिसीमन
क.	327	III.	प्रौढ मताधिकाराद्वारे निवडणूका
ड.	329	IV.	मतदार यादी तयार करणे

	अ	ब	क	ड
(1)	I	III	IV	II
(2)	II	III	IV	I
(3)	I	II	III	IV
(4)	III	IV	I	II

Match the pairs with regard to constitutional provisions relating to elections :

	Article		*Provision*
a.	325	I.	No person to be ineligible as elector on the grounds of religion, race, caste or sex
b.	326	II.	Delimitation of constituencies
c.	327	III.	Adult suffrage for elections
d.	329	IV.	Preparation of electoral roll

	a	b	c	d
(1)	I	III	IV	II
(2)	II	III	IV	I
(3)	I	II	III	IV
(4)	III	IV	I	II

Join us @aditya2050

22. महाधिवक्ता यांच्या बाबतीत खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?

(1) सर्वोच्च न्यायालयाचा न्यायाधीश म्हणून नियुक्त होण्यास जी व्यक्ती अर्हताप्राप्त असेल, अशा व्यक्तिस नेमता येईल.

(2) उच्च न्यायालयाचा विचार घेवून राज्यपाल नियुक्ति करतात.

(3) तो राज्याचा प्रथम कायदेविषयक अधिकारी (First Law Officer) होय.

(4) त्यास मतदानाच्या अधिकारासह राज्यविधिमंडळाच्या कोणत्याही सभागृहाच्या कामकाजात हजर राहून भाषणाचा अधिकार आहे.

Which one of the following statements is correct about the Advocate General ?

(1) To be appointed, he must be qualified to be a Judge of the Supreme Court.

(2) Appointed by the Governor in consultation with the High Court.

(3) He is the First Law Officer of a State.

(4) He has the right to attend and speak in the proceedings of either of the Houses of the State Legislature with a right to vote.

---

23. पंचायत राज्याच्या क्षेत्रात 73व्या घटनादुरुस्तीद्वारे खालीलपैकी कोणती तरतूद सुचविलेली ***नाही*** ?

(1) महिला उमेदवारांना सर्व स्तरांवर एक-तृतीयांश आरक्षण.

(2) राज्याने वित्त आयोगाची स्थापना करावी.

(3) निर्वाचित पदाधिकाऱ्यांना जर दोनपेक्षा जास्त अपत्ये असतील, तर ते आपल्या पदावर राहण्यास अपात्र ठरतील.

(4) पंचायत राज संस्था जर विसर्जित झाल्या तर सहा महिन्यांच्या कालावधित निवडणूका झाल्या पाहिजेत.

Which one of the following was ***not*** proposed by the 73rd Amendment in the area of Panchayat Raj ?

(1) One-third reservation for women candidates at all levels.

(2) The State will constitute Finance Commission.

(3) The elected functionaries will be disqualified to hold their office if they have more than two children.

(4) The election to be held with in six months if Panchayat Raj bodies are dissolved.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

24. खालीलपैकी कोणत्या बाबींमध्ये राज्यघटनेत दुरुस्ती करणे किमान निम्म्यापेक्षा कमी नसलेल्या विधानसभेच्या मान्यतेने शक्य होते ?

अ. राष्ट्रपतीची निवडणूक
ब. घटक राज्यांचे संसदेतील प्रतिनिधीत्व
क. संविधानाच्या 7व्या परिशिष्टातील सूची
ड. राज्याची विधान परिषद रद्द करणे

(1) अ, ब आणि क (2) अ, ब आणि ड
(3) अ, क आणि ड (4) ब, क आणि ड

Which of the following are the matters on which a Constitutional Amendment is possible only with the ratification of the Legislative Assemblies of not less than one-half of the States ?

a. Election of the President
b. Representation of States in the Parliament
c. 7th Schedule of the Constitution
d. Abolition of the Legislative Council of a State

(1) a, b and c (2) a, b and d
(3) a, c and d (4) b, c and d

25. खालीलपैकी कोणती विधाने बरोबर ***नाहीत*** ?

अ. ग्रामसेवकाची नियुक्ति मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्याकडून केली जाते.
ब. ग्रामसेवक हा ग्रामपंचायतीचा सचिव असतो.
क. ग्रामसेवक हा ग्रामसभेचा सचिव म्हणूनही काम करतो.
ड. त्याचे वेतन ग्रामपंचायतीकडून दिले जाते.
ई. तो ग्रामपंचायतीचा नोकर असतो.

(1) अ आणि ई (2) अ, क आणि ड
(3) क आणि ड (4) ड आणि ई

Which of the following statements are ***not*** correct ?

a. Gramsevak is appointed by the Chief Executive Officer.
b. Gramsevak is a Secretary of the Gram Panchayat.
c. Gramsevak also works as a Secretary of the Gram Sabha.
d. His payment is made from the Gram Panchayat.
e. He is a servant of the Gram Panchayat.

(1) a and e (2) a, c and d
(3) c and d (4) d and e

Join us @aditya2050

26. रंगो बापूजी गुप्ते यांना कोणी विश्वासघाताने इंग्रजांच्या हवाली केले ?

अ. कृष्णाजी सदाशिव सिंदकर ब. व्यंकटराव व बापूजी

क. रामजी सिरसाळ ड. बाबासाहेब शिर्के

(1) अ आणि ब (2) फक्त अ

(3) ब आणि क (4) ड आणि अ

Who deceitfully handed over Rango Bapuji Gupte to the Britishers ?

a. Krishnaji Sadashiv Shindkar b. Vyankatrao and Bapuji

c. Ramji Shirsal d. Babasaheb Shirke

(1) a and b (2) a only

(3) b and c (4) d and a

---

27. सतीप्रथा बंद होण्यासाठी ब्रिटिश पार्लमेंट कडे एक अर्ज केला गेला. त्यावर हिंदू लोकांच्या वतीने राजा राममोहन रॉय आणि खालीलपैकी कोणत्या व्यक्तीची सही होती ?

अ. बाळशास्त्री जांभेकर ब. जगन्नाथ शंकरशेठ

क. पंडिता रमाबाई ड. वि.रा. शिंदे

(1) अ आणि क (2) फक्त ब

(3) फक्त क (4) फक्त ड

An application was made to the British Parliament to stop the Sati tradition. On behalf of Hindu people, Raja Rammohan Roy and who else from the following had signed the application ?

a. Balshastri Jambhekar b. Jagannath Shankarsheth

c. Pandita Ramabai d. V.R. Shinde

(1) a and c (2) b only

(3) c only (4) d only

---

28. ब्रिटिश व भिल्ल यांच्यातील कोणत्या युद्धात कॅप्टन हेन्री मारला गेला ?

(1) अंबापाणी (2) नांदगांव

(3) नांदुरशिंगोटे (4) पेठ-सुरगाणा

Where was Captain Henry killed in a fight between Bhilla and the British ?

(1) Ambapani (2) Nandgaon

(3) Nandurshingote (4) Peth-Surgana

Join us @aditya2050

29. इंदापूर तालुक्यातील जमीन मोजणी खालीलपैकी कोणत्या सिद्धांतानुसार करण्यात आली ?

अ. रिकॉर्डोचा खंड सिद्धांत

ब. प्रिंगलचा खंड सिद्धांत

क. नॅशचा खंड सिद्धांत

ड. गोल्डस्मिथचा सिद्धांत

(1) फक्त अ (2) फक्त ब

(3) ब आणि क (4) फक्त ड

Which of the following theories was/were used to measure the land of Indapur Tahsil ?

a. Ricardo's Volume Theory

b. Pringal's Volume Theory

c. Nash's Volume Theory

d. Goldsmith's Theory

(1) a only (2) b only

(3) b and c (4) d only

---

30. 'स्वराज्य' म्हणजे स्वयंशासन असे लोकमान्य टिळकांना वाटत होते, तर 'स्वराज्य' म्हणजे परकीय राजवटीपासून पुर्ण मुक्तता असे कोणाला वाटत होते ?

अ. महात्मा गांधी

ब. अरविंद बाबू

क. सुभाष चंद्र बोस

ड. अरविंद घोष

(1) फक्त अ (2) फक्त ड

(3) ब आणि क (4) क आणि ड

According to Lokmanya Tilak, self-rule meant self-government, but according to whom did self-rule mean freedom from foreign rule ?

a. Mahatma Gandhi

b. Arvind Babu

c. Subhash Chandra Bose

d. Arvind Ghosh

(1) a only (2) d only

(3) b and c (4) c and d

Join us @aditya2050

31. लंडन प्रमाणेच पॅरिस येथेही भारतीय क्रांतिकारकांनी एक कार्यकेंद्र सुरु केले. त्याचे मुख्य सुत्रधार कोण होते ?

अ. वि.दा. सावरकर ब. मादाम कामा

क. सरदार सिंग राणा ड. शामजी कृष्ण वर्मा

(1) अ आणि ब (2) क आणि ड

(3) फक्त क (4) फक्त ड

Like London, Indian revolutionaries also established an activity centre in Paris. Who was the main leader behind it ?

a. V.D. Savarkar b. Madam Kama

c. Sardar Sing Rana d. Shyamji Krishna Varma

(1) a and b (2) c and d

(3) c only (4) d only

---

32. "*दी इकॉनॉमिक हिस्ट्री ऑफ इंडिया*" या प्रसिद्ध ग्रंथाचा लेखक कोण होता ?

(1) एच.एच. विल्सन (2) आर.सी. दत्त

(3) कार्टराईट (4) हारग्रीव्हज

Who wrote "*The Economic History of India*" ?

(1) H.H. Wilson (2) R.C. Dutt

(3) Cartright (4) Hargreaves

---

33. इ.स. 1889 च्या मुंबई इंडियन नॅशनल काँग्रेस अधिवेशनात महाराष्ट्राचे नेतृत्त्व करणाऱ्या दोन महिला प्रतिनिधी कोण होत्या ?

(1) दुर्गाबाई देशमुख आणि लिला रॉय

(2) पंडिता रमाबाई आणि काशीबाई कानिटकर

(3) गोदावरी परुळेकर आणि अनुसयाबाई काळे

(4) डॉ. ॲनी बेझंट आणि मादाम भिकाजी कामा

Who were the two women representatives from Maharashtra for Indian National Congress in 1889 held in Mumbai ?

(1) Durgabai Deshmukh and Lila Roy

(2) Pandita Ramabai and Kashibai Kanitkar

(3) Godavari Parulekar and Anusayabai Kale

(4) Dr. Annie Besant and Madam Bhikaji Kama

Join us @aditya2050

34. एल्फिन्स्टनने कॉर्नवॉलीस व मन्रो यांच्या प्रचलित महसूल पद्धती नाकारून तिसरी कोणती पद्धत स्विकारली ?

(1) प्रतवारी (2) रयतवारी

(3) कायमधारा (4) मौजेवार

Which third method of revenue collection did Elphinstone adopt after rejecting the methods of Cornwallis and Munro ?

(1) Pratwari (2) Ryotwari

(3) Kayamdhara (4) Maujewar

---

35. "सेवासदन" या संस्थेचा उद्देश काय होते ?

अ. हिंदू, मुस्लीम आणि पारशी स्त्रियांच्या शिक्षणाची सोय करणे

ब. त्यांना औषधपाण्याची मदत करणे

क. त्यांना गृहउद्योग शिकविणे

ड. विधवांच्या विवाहास चालना देणे

(1) अ, ब आणि क (2) फक्त अ

(3) ब आणि क (4) फक्त ड

What were the objectives of "Sevasadan" ?

a. To educate Hindu, Muslim and Parsi women

b. To help them with medicine

c. To teach them cottage industries

d. To encourage re-marriage of widows

(1) a, b and c (2) a only

(3) b and c (4) d only

---

36. डिसेंबर, 1930 च्या अलाहाबाद येथील मुस्लीम लीगच्या अधिवेशनात कोणाच्या अध्यक्षीय भाषणाने 'पाकिस्तानचा' पाया घातला गेला असे मानले जाते ?

(1) रहमत अली (2) इकबाल

(3) मो. जिन्ना (4) लॉर्ड कर्जन

Whose presidential speech in the Muslim League Session held in Allahabad in December, 1930, laid the foundation of 'Pakistan' ?

(1) Rahamat Ali (2) Iqbal

(3) M. Jinnah (4) Lord Curzon

Join us @aditya2050

37. कोणत्या महसुल पद्धतीत शेतकरी जमीन मालक बनले ?

(1) कायमधारा (2) जमीनदारी

(3) रयतवारी (4) मिरासदारी

In which land revenue system did peasants acquire ownership ?

(1) Kayamdhara (Permanent) (2) Zamindari

(3) Ryotwari (4) Mirasdari

---

38. 'ज्ञानोदय' मधील लिखाणास प्रत्युत्तर देण्यासाठी कोणती नियतकालिके सुरु झाली ?

अ. विचारलहरी ब. चंद्रिका

क. सद्धर्मदीपिका ड. इंदूप्रकाश

(1) फक्त अ (2) ब आणि क

(3) फक्त ड (4) अ, ब आणि क

Which periodicals were started to respond to the writings in 'Gyanoday' ?

a. Vicharlahari b. Chandrika

c. Saddharmadipika d. Induprakash

(1) a only (2) b and c

(3) d only (4) a, b and c

---

39. 'जातीय निवाडा' या नावाने इतिहासात प्रसिद्ध असलेला निवाडा रॅम्से मॅकडोनाल्ड यांनी केव्हा जाहीर केला ?

(1) 16 ऑगस्ट, 1932 (2) 17 ऑगस्ट, 1932

(3) 18 ऑगस्ट, 1932 (4) 20 ऑगस्ट, 1932

When did Ramsay Macdonald declare the famous judgement in history known as 'Communal Award' ?

(1) 16 August, 1932 (2) 17 August, 1932

(3) 18 August, 1932 (4) 20 August, 1932

---

40. किसान सभेचे पहिले अधिवेशन कोठे व कधी भरले होते ?

(1) मुंबई, 1942 (2) ठाणे, 1945

(3) टिटवाळा, 1945 (4) पुणे, 1942

Where and when was the first conference of Kisan Sabha held ?

(1) Mumbai, 1942 (2) Thane, 1945

(3) Titwala, 1945 (4) Pune, 1942

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

41. काळी मृदा सुपिक असते, कारण
अ. ओलावा टिकवून धरण्याची क्षमता जास्त
ब. चुन्याचे प्रमाण अधिक
क. चिकण मातीचे प्रमाण जास्त
ड. पुरेशा प्रमाणात मॅग्नेशियम कार्बोनेट
(1) फक्त अ आणि ब
(2) फक्त ब आणि क
(3) फक्त अ, ब आणि क
(4) अ, ब, क आणि ड

Black soils are fertile because they have
a. More moisture holding capacity
b. More ratio of calcium
c. More ratio of alluvial soil
d. Sufficient magnesium carbonate
(1) a and b only
(2) b and c only
(3) a, b and c only
(4) a, b, c and d

---

42. तांबड्या मृदेसंदर्भातील विधाने पहा :
अ. ह्यूमसचे प्रमाण जास्त असते.
ब. सेंद्रीय द्रव्याचे प्रमाण कमी असते.
क. ॲल्यूमिनियम ऑक्साइड मुळे तांबडा रंग प्राप्त होतो.
(1) विधान अ आणि ब बरोबर आहेत
(2) विधान ब आणि क बरोबर आहेत
(3) विधान अ आणि ब बरोबर नाहीत
(4) विधान अ आणि क बरोबर नाहीत

Observe the statements regarding Red soil :
a. The percentage of humus is more.
b. The percentage of organic compounds is less.
c. The soil is red due to aluminium oxides.
(1) Statements a and b are correct
(2) Statements b and c are correct
(3) Statements a and b are incorrect
(4) Statements a and c are incorrect

Join us @aditya2050

43. भारताची दक्षिणोत्तर लांबी किती आहे ?

(1) 3214 कि.मी.

(2) 3014 कि.मी.

(3) 2933 कि.मी.

(4) 3312 कि.मी.

What is the length of India from the South to the North ?

(1) 3214 km

(2) 3014 km

(3) 2933 km

(4) 3312 km

---

44. दखन पठाराची उंची _____ मीटरच्या दरम्यान आहे.

(1) 200 – 300 (2) 300 – 900

(3) 100 – 300 (4) 500 – 700

The height of the Deccan Plateau is between _____ metres.

(1) 200 – 300 (2) 300 – 900

(3) 100 – 300 (4) 500 – 700

---

45. खालील विधाने पहा :

अ. बॉक्साइटपासून क्रोमाइटचे उत्पादन केले जाते.

ब. सांगली जिल्ह्यातील शिराळा तालुक्यात बॉक्साइट सापडते.

क. पालघर जिल्ह्यातील तुंगार टेकड्यांमधे बॉक्साइटचे साठे आहेत.

(1) विधान अ आणि ब बरोबर आहेत

(2) विधान ब आणि क बरोबर आहेत

(3) विधान अ, ब आणि क बरोबर आहेत

(4) विधान अ, ब आणि क बरोबर नाहीत

Observe the following statements :

a. Chromite is produced from Bauxite.

b. Bauxite is found in Shirala tahsil of Sangli district.

c. Bauxite deposits are available in Tungar hills of Palghar district.

(1) Statements a and b are correct

(2) Statements b and c are correct

(3) Statements a, b and c are correct

(4) Statements a, b and c are incorrect

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

46. खालील विधाने पहा :

अ. कोंकण किनारपट्टीच्या प्रदेशात जांभा खडकाची पठारे आहेत.

ब. जांभा दगड हा बेसॉल्टच्या कायिक विदारणामुळे तयार होतो.

क. महाराष्ट्राच्या 80% भूप्रदेशावर क्रिटॅशियस कालखंडातील लाव्हाचे थर आहेत.

(1) फक्त विधान अ बरोबर आहे

(2) फक्त विधान ब बरोबर नाही

(3) विधान अ आणि ब बरोबर आहेत

(4) विधान अ आणि क बरोबर नाहीत

Observe the following statements :

a. There are lateritic plateaus on the Konkan coastal belt.

b. Lateritic rock is produced due to mechanical weathering of Basalt.

c. The 80% land surface of Maharashtra is of cretaceous lava layers.

(1) Only statement a is correct

(2) Only statement b is incorrect

(3) Statements a and b are correct

(4) Statements a and c are incorrect

---

47. खालील विधाने पहा :

अ. उष्णकटिबंधीय सदाहरित वने सह्याद्रीच्या पश्चिमेकडील उतारावर आढळतात.

ब. उष्णकटिबंधीय सदाहरित वनातील वृक्षांची पाने रूंद असतात.

क. पळस, शिसम, खैर इ. वृक्ष प्रामुख्याने उष्णकटिबंधीय सदाहरित वनात आढळतात.

(1) फक्त विधान अ बरोबर आहे

(2) फक्त विधान ब बरोबर आहे

(3) फक्त विधान क बरोबर नाही

(4) विधान अ, ब आणि क बरोबर नाहीत

Observe the following statements :

a. Tropical evergreen forests are found on the western slopes of Sahyadri.

b. The trees have broad leaves in tropical evergreen forests.

c. The important trees found in the tropical evergreen forests are Palas, Shisham, Khair, etc.

(1) Only statement a is correct

(2) Only statement b is correct

(3) Only statement c is incorrect

(4) Statements a, b and c are incorrect

Join us @aditya2050

48. जोड्या लावा :

	जलसिंचन कालवा		*निर्मिती वर्ष*
अ.	कृष्णा कालवा	I.	1875
ब.	खडकवासला कालवा	II.	1870
क.	निरा डावा बँक कालवा	III.	1885
ड.	गिरणा कालवा	IV.	1910

	अ	ब	क	ड
(1)	II	IV	I	III
(2)	IV	I	III	II
(3)	III	II	IV	I
(4)	II	I	III	IV

Match the following :

	Irrigation canal		*Construction year*
a.	Krishna Canal	I.	1875
b.	Khadakwasla Canal	II.	1870
c.	Nira Left Bank Canal	III.	1885
d.	Girna Canal	IV.	1910

	a	b	c	d
(1)	II	IV	I	III
(2)	IV	I	III	II
(3)	III	II	IV	I
(4)	II	I	III	IV

Join us @aditya2050

49. कोंकणची उत्तर व दक्षिण सीमा अनुक्रमे _____ यांनी निश्चित केली आहे.

(1) अचरा ते दमणगंगा नदी पर्यंत

(2) दमणगंगा ते तेरेखोल नदी पर्यंत

(3) तानसा ते गाड नदी पर्यंत

(4) वैतरणा ते तेरेखोल नदी पर्यंत

The North and South boundaries of the Konkan are demarcated by _____ .

(1) Achra to Damanganga rivers

(2) Damanganga to Terekhol rivers

(3) Tansa to Gad rivers

(4) Vaitarna to Terekhol rivers

---

50. अंजीर पीकाचे उत्पन्न जास्त प्रमाणात कोठे घेतले जाते ?

(1) सिंधुदुर्ग

(2) कणकवली

(3) राजेवाडी

(4) वसई

Where is fig (Anjeer) cultivation taken on a large scale ?

(1) Sindhudurg

(2) Kankavali

(3) Rajewadi

(4) Vasai

---

51. भारतातील एकूण बॉक्साईट उत्पादनापैकी किती टक्के उत्पादन बिहार राज्यात होते ?

(1) 20% (2) 32%

(3) 36% (4) 27%

How much percentage of bauxite is produced in Bihar State of the total production of India ?

(1) 20% (2) 32%

(3) 36% (4) 27%

Join us @aditya2050

52. महाराष्ट्राचा रेखवृत्तीय विस्तार _____ ते _____ आहे.

(1) 70° 5′ ते 80° 9′

(2) 71° 6′ ते 81° 8′

(3) 72° 6′ ते 80° 9′

(4) 72° 12′ ते 81° 8′

The longitudinal extension of Maharashtra is from _____ to _____ .

(1) 70° 5′ to 80° 9′

(2) 71° 6′ to 81° 8′

(3) 72° 6′ to 80° 9′

(4) 72° 12′ to 81° 8′

---

53. खालील विधाने पहा :

अ. नंदादेवी शिखराची उंची 7817 मी. आहे.

ब. हिमालयातील जोजीला खिंडीतून श्रीनगर ते लेह मार्ग जातो.

क. बद्रीनाथ शिखराची उंची गंगोत्री शिखरापेक्षा कमी आहे.

(1) फक्त विधान ब बरोबर आहे

(2) फक्त विधान क बरोबर आहे

(3) विधाने अ आणि ब बरोबर आहेत

(4) विधाने अ, ब आणि क बरोबर आहेत

Observe the following statements :

a. The height of the Nandadevi Peak is 7817 m.

b. The Shrinagar – Leh route passes through Zojila Pass in Himalayas.

c. The height of the Badrinath Peak is less than that of the Gangotri Peak.

(1) Only statement b is correct

(2) Only statement c is correct

(3) Statements a and b are correct

(4) Statements a, b and c are correct

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

54. खालील विधाने पहा :

अ. ठाणे जिल्ह्यातील अकलोली येथे गरम पाण्याचे झरे आहेत.

ब. गुहाघर पर्यटन क्षेत्र चिपळूण शहराच्या पुर्वेकडे आहे.

क. उरूळी कांचन येथे वैद्यकिय पर्यटन केंद्र आहे.

(1) फक्त विधान ब बरोबर आहे

(2) फक्त विधान क बरोबर आहे

(3) विधाने अ आणि ब बरोबर आहेत

(4) विधाने अ आणि क बरोबर आहेत

Observe the following statements :

a. There are hot springs at Akloli in Thane district.

b. Guhaghar tourist spot is located to the east of Chiplun.

c. There is a medical tourism centre at Uruli Kanchan.

(1) Only statement b is correct

(2) Only statement c is correct

(3) Statements a and b are correct

(4) Statements a and c are correct

---

55. खालील विधाने पहा :

अ. पिट हा उत्कृष्ट प्रकारचा कोळसा आहे.

ब. भारतातील 97% कोळशाचे उत्पादन टरशरी विभागातून होते.

क. बिहार मधील कर्णपुरा येथून कोळशाचे उत्पादन घेतले जाते.

(1) फक्त विधान अ बरोबर आहे

(2) फक्त विधाने क बरोबर आहे

(3) फक्त विधाने अ आणि क बरोबर नाहीत

(4) विधाने अ, ब आणि क बरोबर नाहीत

Observe the following statements :

a. Peat is a superior quality coal.

b. 97% coal production comes from tertiary sector in India.

c. Coal is found in Karnpura in Bihar.

(1) Only statement a is correct

(2) Only statement c is correct

(3) Only statements a and c are incorrect

(4) Statements a, b and c are incorrect

Join us @aditya2050

56. खालीलपैकी कोणत्या वर्षी स्थूल देशी उत्पादनातील वार्षिक वृद्धी दर सर्वाधिक (9·7%) होता ?

(1) 2005 – 06

(2) 2006 – 07

(3) 2007 – 08

(4) 2004 – 05

In which of the following years, was the annual growth rate of GDP the highest (9·7%) ?

(1) 2005 – 06

(2) 2006 – 07

(3) 2007 – 08

(4) 2004 – 05

---

57. रिजर्व्ह बँकेजवळ व्यवसायिक बँकांना ठेवावा लागणारा किमान रोख राखीव निधि म्हणजेच ?

(1) SLR (2) CRR

(3) Repo (4) OMO

The minimum cash reserve which the Commercial Banks have to keep with the RBI is known as

(1) SLR (2) CRR

(3) Repo (4) OMO

---

58. आर्थिक विकासासाठी वित्तपुरवठा आणि किंमतस्थैर्याचा प्रयत्न याविषयीचे धोरण म्हणजे

(1) आर्थिक धोरण

(2) विकास धोरण

(3) मौद्रिक धोरण

(4) राजकोषीय धोरण

The policy of adequate financing for economic growth and at the same time ensuring reasonable price stability is known as

(1) Economic Policy

(2) Development Policy

(3) Monetary Policy

(4) Fiscal Policy

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

59. जोड्या लावा :

	संज्ञा		*स्पष्टीकरण*
अ.	राजकोषीय तूट	I.	एकूण प्राप्तीपेक्षा एकूण खर्चाचे अधिक्य
ब.	अर्थसंकल्पीय तूट	II.	महसूली उत्पन्नापेक्षा महसूली खर्च अधिक असणे
क.	महसूली तूट	III.	एकूण खर्चाचा एकूण प्राप्तीवरील अधिकांश वजा कर्जे
ड.	प्राथमिक तूट	IV.	एकूण खर्चाचा एकूण प्राप्तीवरील अधिकांश वजा कर्जे व व्याजदेयता

	अ	ब	क	ड
(1)	III	I	II	IV
(2)	IV	III	II	I
(3)	I	III	II	IV
(4)	III	I	IV	II

Match the following :

	Concept		*Explanation*
a.	Fiscal Deficit	I.	Total expenditure is more than total income
b.	Budgetary Deficit	II.	Revenue expenditure is more than revenue income
c.	Revenue Deficit	III.	Excess of total expenditure over total income – debts
d.	Primary Deficit	IV.	Excess of total expenditure over total income – debts and interest dues

	a	b	c	d
(1)	III	I	II	IV
(2)	IV	III	II	I
(3)	I	III	II	IV
(4)	III	I	IV	II

60. खालीलपैकी कशास 'नॅरो मनी' ही संज्ञा देता येईल ?

(1) लोकांजवळील रोख रक्कम + मागणी ठेवी
(2) लोकांजवळील रोख रक्कम + दागदागिने व अन्य जंगम मालमत्ता
(3) लोकांच्या मागणी ठेवी + दीर्घ मुदतीच्या ठेवी
(4) लोकांकडील विविध मुदतीच्या ठेवी + रोखे

Which of the following is called 'Narrow Money' ?

(1) Currency with the Public + Demand Deposits
(2) Cash with the Public + Jewellery and other Movable Property
(3) Public's Demand Deposits + Fixed Deposits
(4) All types of Deposits of Public + Securities

Join us @aditya2050

61. आपल्या पहिल्या तीन पंचवार्षिक योजनांचे सुरवाती पासूनचे सर्वात महत्त्वाचे आर्थिक उद्दिष्ट म्हणजे

(1) समाजवादी समाज रचना निर्माण करणे

(2) आर्थिक विषमता कमी करणे

(3) विभागीय समतोल

(4) औद्योगिकरण

The most important economic objective of our first three Five Year Plans was

(1) To create socialistic pattern of society

(2) Reduction in economic inequality

(3) Regional balance

(4) Industrialisation

---

62. ग्रामीण व शहरी भागातील गरीब व निम्न उत्पन्नगटातील कुटुंबाच्या किमान एका व्यक्तिला वर्षभरात किमान 100 दिवस रोजगारा साठी कायदेशीर हमी खालीलपैकी कोणत्या योजनेमुळे प्राप्त झाली ?

(1) रोजगार हमी योजना 1971

(2) रोजगार हमी कायदा 2005

(3) जवाहर रोजगार योजना

(4) वरील कोणत्याही नाही

A legal guarantee for at least 100 days of employment to one person in every rural and urban poor and lower middle class family per year is provided by

(1) Employment Guarantee Scheme 1971

(2) Employment Guarantee Act 2005

(3) Jawahar Rojgar Yojana

(4) None of the above

---

63. भारतीय दारिद्र्याचा अंदाज आतापर्यंत _____ यांनी वर्तविलेले आहेत.

(1) दांडेकर आणि रथ

(2) डॉ. बर्धन आणि अहलूवालिया

(3) मिन्हास, पी.डी. ओझा

(4) वरील सर्व

The estimates of poverty in India have been provided by

(1) Dandekar and Rath

(2) Dr. Bardhan and Ahluwalia

(3) Minhas, P.D. Ojha

(4) All of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

64. खालीलपैकी कोणत्या घटकांची जागा नवीन प्रत्यक्ष कर संहिता (DTC) घेणार आहे ?

(1) भारतातील उत्पन्न कर कायदा 1961 (2) भारतातील अप्रत्यक्ष कर संहिता

(3) भारतातील प्रत्यक्ष कर संहिता (4) वरीलपैकी कशाचीही नाही

Which of the following will now be replaced by the New Direct Tax Code (DTC) ?

(1) Income Tax Act of 1961 in India (2) Indirect Tax Code in India

(3) Direct Tax Code in India (4) None of the above

---

65. भारतीय अन्नधान्य उत्पादनांचा उतरता क्रम खालीलपैकी कोणता आहे, ते सांगा.

(1) गहू – तांदूळ – डाळी – भरड धान्ये

(2) तांदूळ – गहू – डाळी – भरड धान्ये

(3) गहू – तांदूळ – भरड धान्ये – डाळी

(4) तांदूळ – गहू – भरड धान्ये – डाळी

State the production of Indian foodgrains in their descending order.

(1) Wheat – rice – pulses – coarse cereals

(2) Rice – wheat – pulses – coarse cereals

(3) Wheat – rice – coarse cereals – pulses

(4) Rice – wheat – coarse cereals – pulses

---

66. वर्ष 2008 – 09 मध्ये भारताच्या एकूण निर्यातीमध्ये कोणत्या वस्तुभराचा हिस्सा सर्वाधिक दिसून आला ?

(1) शेतमाल (2) रासायनिक वस्तू

(3) पेट्रोलियम पदार्थ (4) अभियांत्रिकी वस्तू

Which group formed the major part of India's export to foreign countries during the year 2008 – 09 ?

(1) Agricultural products (2) Chemical products

(3) Petroleum products (4) Engineering products

---

67. भारतीय नाणेबाजारात परदेशी बँकांना मुक्त प्रवेश असावा अशी सूचना खालीलपैकी कोणत्या समितीने/आयोगाने केली ?

(1) नरसिंहम् (2) वेंकटरामन्

(3) नरीमन (4) रंगराजन

Which Committee/Commission from the following suggested that foreign banks should be given a free entry into the Indian money market ?

(1) Narsimham (2) Venkataraman

(3) Nariman (4) Rangarajan

Join us @aditya2050

68. NAMA म्हणजे

(1) Non-Agriculture Market Access

(2) Non-Agriculture Market Association

(3) Non-Agriculture Goods Market Access

(4) None of the above

NAMA means

(1) Non-Agriculture Market Access

(2) Non-Agriculture Market Association

(3) Non-Agriculture Goods Market Access

(4) None of the above

---

69. सन 2001 ते 2011 या दरम्यान भारतातील लोकसंख्येचा वृद्धीदर दर हजारी खालीलपैकी किती होता ?

(1) 24·7 (2) 23·9

(3) 21·5 (4) 17·64

During the years 2001 to 2011, the growth rate of population in India was _____ per thousand.

(1) 24·7 (2) 23·9

(3) 21·5 (4) 17·64

---

70. MRTP कायदा कोणत्या कायद्यामुळे रद्द झाला ?

(1) मक्तेदारी नियंत्रण कायदा

(2) स्पर्धा कायदा 2002

(3) व्यापार प्रॅक्टिस कायदा

(4) व्यापार नियंत्रण कायदा

MRTP Act was replaced by

(1) Monopoly Control Act

(2) Competition Act 2002

(3) Trade Practice Act

(4) Trade Regulation Act

Join us @aditya2050

71. उन्हाळ्यापेक्षा हिवाळा किंवा पावसाळ्यात ध्वनी लांब अंतराहून स्पष्टपणे ऐकू येतो, कारण

(1) हिवाळा किंवा पावसाळ्यात हवेतील आर्द्रता जास्त असते.

(2) हिवाळा किंवा पावसाळ्यात हवेचा दाब जास्त असतो.

(3) उन्हाळ्यात हवेचा दाब कमी असतो.

(4) हिवाळा किंवा पावसाळ्यात हवेतील आर्द्रता व हवेचा दाब जास्त असतो.

Sound can be heard distinctly at longer distances in winter or in rainy season rather than in summer because

(1) humidity in the air is greater in winter or in rainy season.

(2) air pressure is greater in winter or in rainy season.

(3) air pressure is less in summer.

(4) humidity and air pressure are greater in winter or in rainy season.

---

72. दोन समान रोधक प्रथम सरळ जोडणीमध्ये व नंतर समांतर जोडणीमध्ये V विद्युत दाबाच्या स्रोतास जोडले असल्यास.

खालीलपैकी कोणते विधान सत्य आहे ?

(1) दोन्ही जोडणीमध्ये समान पॉवर (शक्ती) खर्च होईल.

(2) सरळ जोडणीमध्ये समांतर जोडणी पेक्षा जास्त पॉवर (शक्ती) खर्च होईल.

(3) सरळ जोडणीमध्ये समांतर जोडणी पेक्षा कमी पॉवर (शक्ती) खर्च होईल.

(4) अपूर्ण माहिती.

Two identical resistances are connected in series first and then in parallel combination to a source of emf V.

Which of the following statements is correct ?

(1) Both the combinations consume the same power.

(2) Series combination consumes more power than the parallel combination.

(3) Series combination consumes less power than the parallel combination.

(4) Insufficient data.

---

73. अस्थिर अणु केंद्रकामधून अल्फा (α) कण उत्सर्जित झाल्यानंतर कसे कमी होतात ?

(1) अणु अंक 2 नी व अणु वस्तुमानांक 4 नी.

(2) अणु अंक 4 नी व अणु वस्तुमानांक 2 नी.

(3) अणु अंक 4 नी व अणु वस्तुमानांक 4 नी.

(4) अणु अंक 2 नी व अणु वस्तुमानांक 2 नी.

The emission of an alpha (α) particle from an unstable nucleus reduces

(1) the atomic number by 2 and mass number by 4.

(2) the atomic number by 4 and mass number by 2.

(3) the atomic number by 4 and mass number by 4.

(4) the atomic number by 2 and mass number by 2.

Join us @aditya2050

74. जर द्रावणाचा पी.एच. (pH) 1 पासून 4 पर्यंत वाढविल्यास त्यातील हैड्रोजन (H^+) ची तीव्रता
(1) कमी होते (2) वाढत जाते
(3) तसेच राहते (4) सांगता येत नाही

When the pH of a solution increases from 1 to 4 the concentration of H^+ ions
(1) Decreases (2) Increases
(3) Remains same (4) Cannot be stated

---

75. पृथ्वीच्या भुपृष्ठावर ॲल्युमिनिअम हा धातू शेकडा किती प्रमाणात आढळतो ?
(1) 20 ते 25% (2) 7 ते 8%
(3) 70 ते 75% (4) 50 ते 60%

The percentage of Aluminium in the Earth's crust is
(1) 20 to 25% (2) 7 to 8%
(3) 70 to 75% (4) 50 to 60%

---

76. खालीलपैकी कोणते मुलद्रव्य धातूसदृश्य आहे ?
(1) ॲल्युमिनिअम (Al) (2) सिलीकॉन (Si)
(3) लीड (Pb) (4) कॅल्शिअम (Ca)

Which of the following elements is said to be metalloid ?
(1) Aluminium (Al) (2) Silicon (Si)
(3) Lead (Pb) (4) Calcium (Ca)

---

77. सिलव्हर फिश सर्वसाधारणपणे कशा सोबत आढळतात ?
(1) खडक (2) शेवाळ
(3) इत्तर मत्स्यांसोबत (4) जुनी पुस्तके

The silver fishes commonly live among
(1) Rocks (2) Algae
(3) Other fishes (4) Old books

---

78. शेपूट आणि पाय असणारा हा उभयचर वर्गातील प्राणी होय
(1) सिसिलियन (2) भेक
(3) बेडूक (4) सलॅमँडर

The amphibian with tail and limbs is
(1) Caecilian (2) Toad
(3) Frog (4) Salamander

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

79. नैसर्गिक प्रसूतिसाठी लागणारे संप्रेरक कोणते ?

(1) ऑक्सीटोसीन (2) व्हासोप्रिसीन

(3) ॲड्रेनॅलीन (4) थायरोक्झीन

Which hormone is required for natural parturition ?

(1) Oxytocin (2) Vasopressin

(3) Adrenaline (4) Thyroxine

---

80. अतिशय परिणामकारक बुरशीनाशक बोर्डोमिश्रण हे _____ आणि _____ पासून तयार करतात.

(1) लाईम आणि सल्फर

(2) लाईम आणि सोडियम

(3) कॉपर सल्फेट आणि लाईम

(4) कॉपर सल्फेट आणि वेटेबल सल्फर

The most effective fungicide, Bordeaux mixture, is prepared from _____ and _____ .

(1) Lime and Sulphur

(2) Lime and Sodium

(3) Copper sulphate and Lime

(4) Copper sulphate and Wettable sulphur

---

81. _____ या जिवाणुंचा जैविकखत म्हणून वापर करतात.

(1) *रायझोबियम* (2) *व्हिब्रीओ*

(3) *बॅसिलस* (4) *स्पीरीलम*

_____ bacteria are used as biofertilizers.

(1) *Rhizobium* (2) *Vibrio*

(3) *Bacillus* (4) *Spirillum*

---

82. _____ आणि _____ यांना हवेतील नत्र स्थिरीकरणाची शक्ती आहे आणि त्यामुळे त्यांचा दलदलीत भात शेती मध्ये जमिनीची सुपिकता वाढवण्यासाठी उपयोग करतात.

(1) *क्लॅमॅडोमोनास* आणि *क्लोरेला* (2) *नॉसटॉक* आणि *ॲनाबीना*

(3) *पँडोरिना* आणि *यूडोरिना* (4) *युलोथ्रीक्स* आणि *अुलव्हा*

_____ and _____ have the power of fixing free nitrogen and hence are used in waterlogged rice fields to increase the soil fertility.

(1) *Chlamydomonas* and *Chlorella* (2) *Nostoc* and *Anabaena*

(3) *Pandorina* and *Eudorina* (4) *Ulothrix* and *Ulva*

Join us @aditya2050

83. एक ग्राम प्रथिनांमधून _____ ऊर्जा मिळते.

(1) 9 किलोकॅलरी

(2) 7 किलोकॅलरी

(3) 2 किलोकॅलरी

(4) 4 किलोकॅलरी

Protein can provide _____ energy per gram.

(1) 9 kcals

(2) 7 kcals

(3) 2 kcals

(4) 4 kcals

---

84. लिंगपरिवर्तित तांदुळ जो "सोनेरी तांदुळ" म्हणूनहि ओळखला जातो, त्यात मुख्यत्वे काय असते ?

(1) ॲन्थोसायनीन

(2) बिटा-कॅरोटीन

(3) अग्लूटीनीन

(4) हिमोपॉइटिन

The transgenic rice, popularly called as "Golden Rice" contains good quantities of

(1) Anthocyanins

(2) β-carotene

(3) Agglutinin

(4) Haemopoietin

---

85. मूत्रपिंडाद्वारे होणाऱ्या उत्सर्जन प्रक्रियेतील विविध क्रियांचा क्रम खालीलप्रमाणे असतो

(1) गाळणे, पुन:शोषण, स्रवणे (स्रावहोणे) आणि उत्सर्जन

(2) स्रवणे, गाळणे, पुन:शोषण आणि उत्सर्जन

(3) पुन:शोषण, गाळणे, स्रवणे आणि उत्सर्जन

(4) गाळणे, स्रवणे, पुन:शोषण आणि उत्सर्जन

The order of different steps involved in renal excretion is as follows :

(1) Filtration, Reabsorption, Secretion and Excretion

(2) Secretion, Filtration, Reabsorption and Excretion

(3) Reabsorption, Filtration, Secretion and Excretion

(4) Filtration, Secretion, Reabsorption and Excretion

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

86. जर उत्तरेला आणि पश्चिमेला जाण्याची परवानगी नसेल, तर A पासून B पर्यंत पोहोचण्यासाठी किती मार्ग उपलब्ध आहेत ?

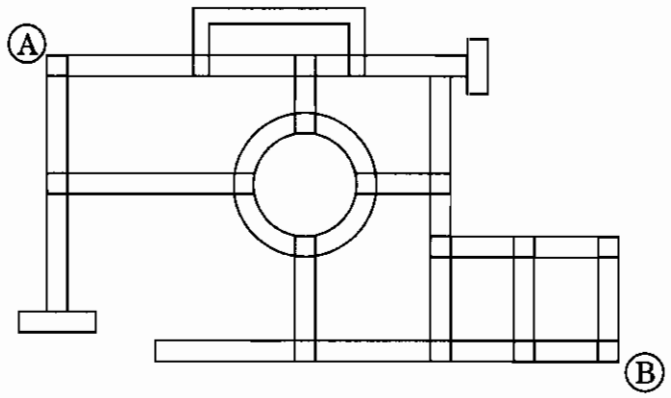

(1) 7 (2) 10
(3) 11 (4) 12

If moving north and west is not permitted, then how many ways are available for reaching from A to B ?

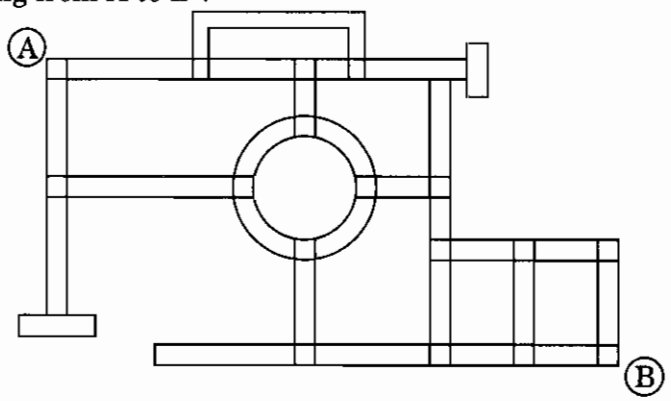

(1) 7 (2) 10
(3) 11 (4) 12

---

87. आनंद बाळूच्या तुलनेत $2\frac{2}{3}$ पट वेगवान आहे. जर आनंदने बाळूला सुरुवातीला 80 m अंतर धावण्याची मुभा दिली, आणि दोघेही एकाच वेळेत अंतिम खूण ओलांडत असतील तर धावपट्टीची लांबी किती ?

(1) 140 m (2) 160 m
(3) 120 m (4) 128 m

Anand is $2\frac{2}{3}$ times as fast as Balu. If Anand gives Balu a start of 80 m, how long is the race track if both cross the mark at the same time ?

(1) 140 m (2) 160 m
(3) 120 m (4) 128 m

Join us @aditya2050

88. दिव्या, राजा, बानो आणि मिता यांचे सरासरी वय 5 वर्षे आहे. राजाचे वय 2 वर्षे आहे, बानो 6 वर्षांची आहे, आणि मिताचे वय 7 वर्षे आहे. दिव्या, तिची चुलत बहीण नयना, नयनाचा भाऊ निशी, तिची दुसरी चुलत बहीण प्रिती, तिचा जुळा भाऊ सौम्य आणि तिचा धाकटा भाऊ गुड्डू यांचे सरासरी वय 10 वर्षे आहे. निशीचे वय 18 वर्षे आहे, प्रिती 6 वर्षांची आहे, गुड्डू वर्षाचा आहे.
नयनाचे वय दर्शविणारा पर्याय निवडा.

(1) 14 वर्षे (2) 16 वर्षे

(3) 18 वर्षे (4) 24 वर्षे

Average age of Divya, Raja, Bano and Mita is 5 years. Raja's age is 2 years, Bano is 6 years old, and Mita is 7. Average age of Divya, her cousin Naina, Naina's brother Nishi, her other cousin Priti, her twin brother Soumya and her younger brother Guddu is 10 years. Nishi's age is 18 years, Priti's age is 6 years, Guddu is a year old.
Choose the option that indicates Naina's age.

(1) 14 years (2) 16 years

(3) 18 years (4) 24 years

---

89. 22, 36 आणि 66 यांनी निःशेष भाग जाणारा सर्वात लहान पूर्ण वर्ग निवडा.

(1) 3456 (2) 4356

(3) 5346 (4) 4536

Choose the least perfect square that is divisible by 22, 36 and 66.

(1) 3456 (2) 4356

(3) 5346 (4) 4536

---

90. अर्जित आणि अप्पू वर्तुळाकार मार्गावरून चालत आहेत. अर्जित ताशी 3 फेऱ्या वेगाने चालतो आणि अप्पू ताशी 2 फेऱ्या वेगाने चालतो. जर त्यांनी सकाळी 6·30 ला एकाच ठिकाणाहून विरुद्ध दिशांनी चालायला सुरुवात केली, तर सकाळी 8·00 वाजण्यापूर्वी ते किती वेळा एकमेकांना ओलांडतील ?

(1) 8 (2) 7

(3) 6 (4) 5

Arjit and Appu walk around a circular track. Arjit walks at a speed of 3 rounds per hour and Appu at a speed of 2 rounds per hour. If they start at 6·30 a.m. from the same point in opposite directions, how many times will they cross each other before 8·00 a.m. ?

(1) 8 (2) 7

(3) 6 (4) 5

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

91. एक तार वळवून तिला चौरस आकार दिल्यास 484 चौ. सेमी क्षेत्र बंदिस्त करते. त्याच तारेला वर्तुळाकार दिल्यास ती किती क्षेत्र बंदिस्त करेल ? $\left(\pi = \frac{22}{7} \text{ मानणें}\right)$

(1) 462 चौ. सेमी (2) 539 चौ. सेमी

(3) 616 चौ. सेमी (4) 693 चौ. सेमी

A wire when bent in the form of a square encloses an area of 484 sq.cm. What will be the enclosed area when the same wire is bent into the form of a circle ? $\left(\text{Take } \pi = \frac{22}{7}\right)$

(1) 462 sq. cm (2) 539 sq. cm

(3) 616 sq. cm (4) 693 sq. cm

---

92. नियाझ, रवी व आंद्रे हे तिघे मित्र आहेत. त्यांच्यापैकी एकजण नेहमीच खोटे बोलतो, एकजण नेहमीच खरे बोलतो, आणि एकजण एकदा खरे आणि एकदा खोटे याप्रमाणे बोलतो.

अन्वेषक म्हणून प्रत्येकाला वेग वेगळे गाठून प्रश्न विचारला. "तुमच्यापैकी नेहमीच खोटे बोलणारा कोण ?" तुम्हाला पुढील उत्तरे मिळाली :

रवी = नियाझ

नियाझ = आंद्रे

आंद्रे = मी

यावरून नेहमी खरे बोलणारी व्यक्ती शोधा.

(1) नियाझ

(2) आंद्रे

(3) रवी

(4) नाव निश्चित करण्यासाठी एखादा सूचक आवश्यक आहे

There are three friends, Niyaz, Ravi and Andre. One of them always tells lies, one always tells the truth, and one alternates in lying and telling the truth.

As an investigator you ask each of them separately, "Who among you always lies ?" You get the following answers :

Ravi : Niyaz.

Niyaz : Andre.

Andre : I do.

Now figure out the person who always tells the truth.

(1) Niyaz

(2) Andre

(3) Ravi

(4) Some clue is needed to figure out the name

Join us @aditya2050

93. पुढील प्रतिमा मालिकेतील प्रश्नचिन्हाच्या ठिकाणी ठेवण्यासाठी पर्याय निवडा.

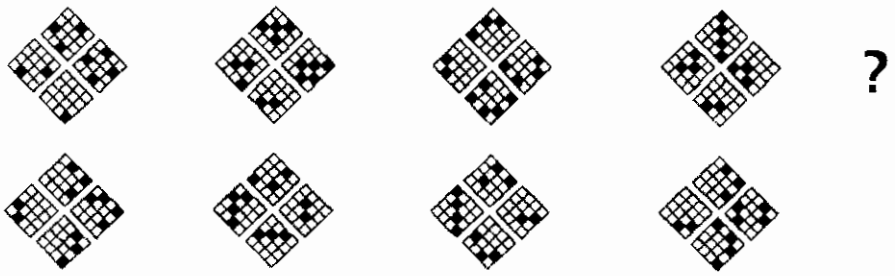

(1) (2) (3) (4)

Select the option to replace question mark in the given image sequence.

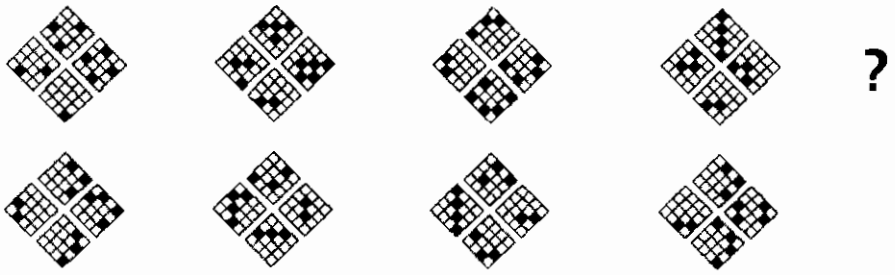

(1) (2) (3) (4)

---

94. पृष्ठावरून पेन्सिल न उचलता आणि कोणत्याही रेषेवरून पेन्सिल दोनदा न फिरवता काढता येईल, अशी प्रतिमा निवडा.

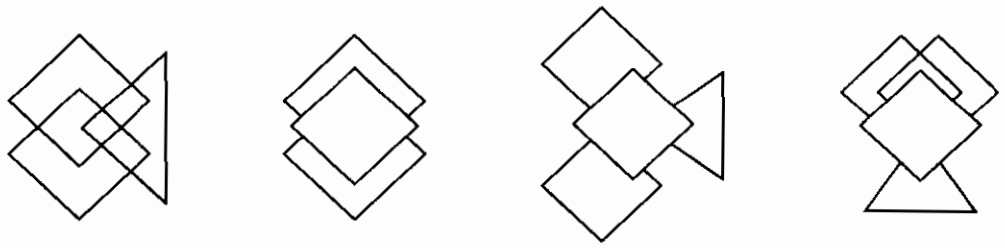

(1) (2) (3) (4)

Select the image that could be drawn without taking the pencil off the surface and without drawing along a line twice.

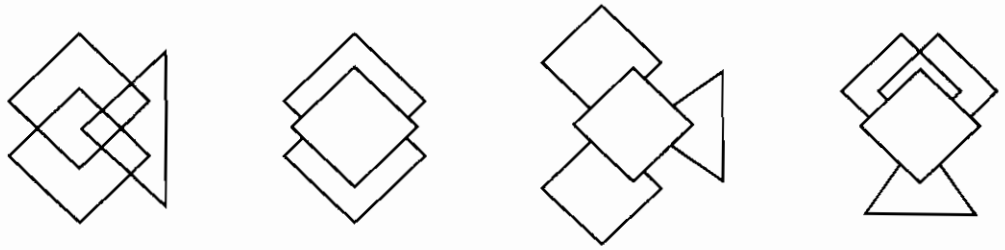

(1) (2) (3) (4)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

95. प्रश्नचिन्हासाठी पर्याय निवडा.

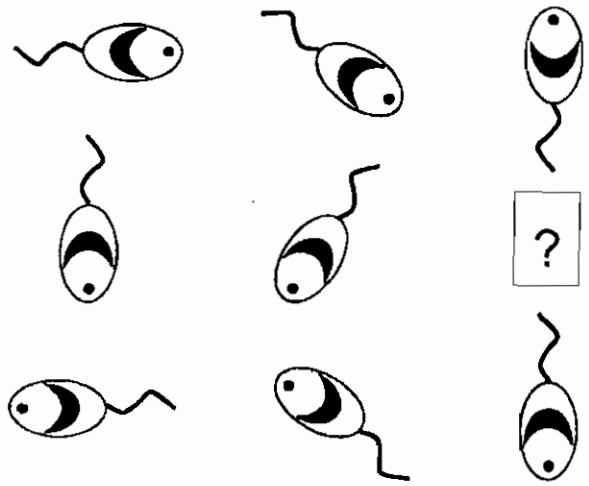

(1) (2) (3) (4)

Select an option for replacing the question mark.

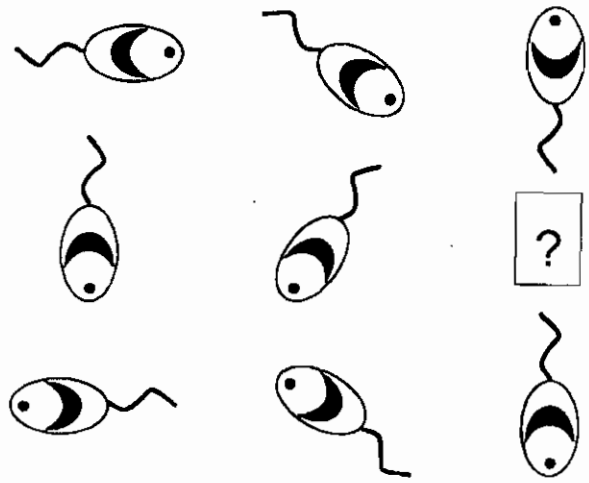

(1) (2) (3) (4)

Join us @aditya2050

96. प्रश्नचिन्हाच्या ठिकाणी कोणती संख्या येईल ?

0	?	63
35	3	80
24	15	8

(1) 4 (2) 8
(3) 7 (4) 48

What number will replace the question mark ?

0	?	63
35	3	80
24	15	8

(1) 4 (2) 8
(3) 7 (4) 48

---

97. पुढीलपैकी एक व्यक्ती चुकीचे विधान करते. जर दोन व्यक्ती योग्य विधाने करत असतील, तर कोणत्या पक्षाने निवडणूक जिंकली ?

कमा = "A" किंवा "B" पैकी कोणत्याही पक्षाने निवडणूक जिंकली नाही.

नमा = "A" पक्षाने निवडणूक जिंकली.

पमा = "A" किंवा "B" पैकी एका पक्षाने निवडणूक जिंकली.

(1) A (2) B
(3) दोन्ही पक्ष (4) कोणताही पक्ष जिंकला नाही

One among the following persons makes a false statement. Which party will win the election, if two persons make a true statement ?

Kama = Neither party "A" nor "B" wins the election.

Nama = Party "A" wins the election.

Pama = Either party "A" or "B" wins the election.

(1) A (2) B
(3) Both parties (4) None of the parties wins

Join us @aditya2050

98. खाली दिलेल्या पाच प्रतिमांतील चार प्रतिमा विशिष्ट प्रकारे समान आहेत, या प्रकारात न बसणारी प्रतिमा शोधा.

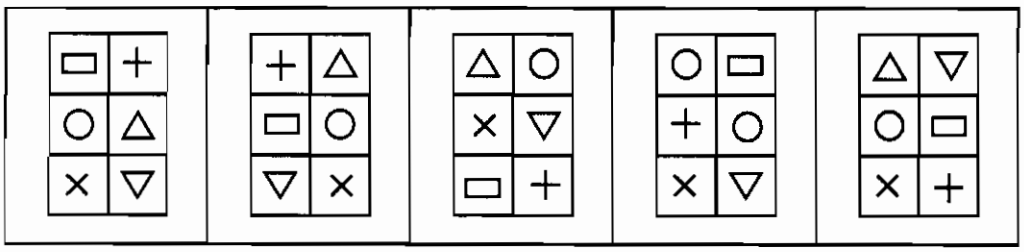

1 2 3 4 5

(1) 2

(2) 3

(3) 4

(4) 5

Five images are given in the question. Four of these are alike in a certain way. Find the image that does not fit into the rest.

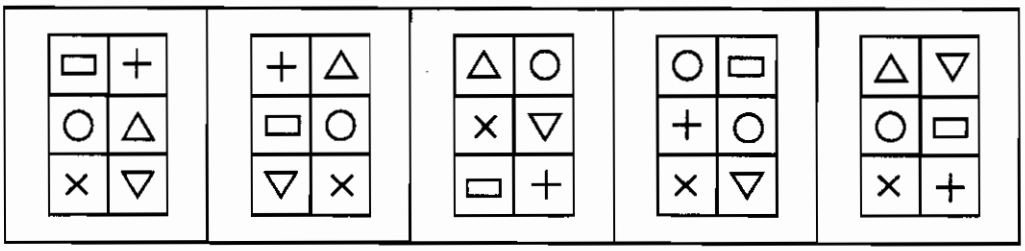

1 2 3 4 5

(1) 2

(2) 3

(3) 4

(4) 5

Join us @aditya2050

99. जर सोबतच्या आकृतीतील वरच्या त्रिकोणाचे क्षेत्रफळ 100% असेल, तर खालच्या त्रिकोणाचे क्षेत्रफळ किती टक्के आहे ?

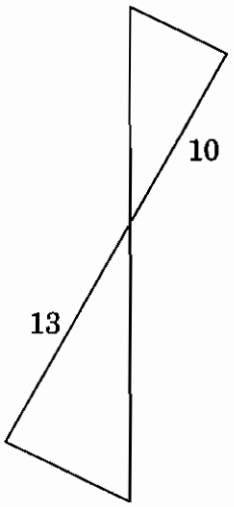

(1) 120% (2) 130%

(3) 160% (4) 169%

If the area of the top triangle in the accompanying figure is 100%, then what is the area of the bottom triangle in percentage ?

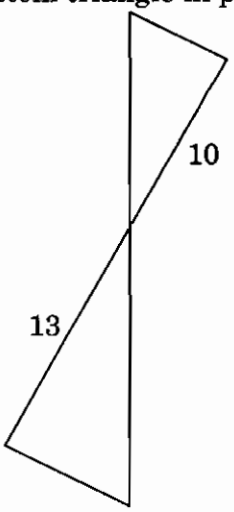

(1) 120% (2) 130%

(3) 160% (4) 169%

Join us @aditya2050

100. A, B, C, D, E आणि F हे कुटुंब सदस्य आहेत. C ही इंजिनीअर व्यक्ती E चे वडील आहेत. A ही F ची आजी असून ती जिल्हाधिकारी होती. B ही व्यक्ती E चे आजोबा असून शेतकरी आहेत. कुटुंबात दोन विद्यार्थी असून ती भावंडे आहेत. एकजण कायद्याची पदवी मिळवण्यासाठी झटत आहे तर दुसरी व्यक्ती समाजकार्यातील पदवीसाठी झटत आहे. यात दोन विवाहित जोडपी आहेत. कुटुंबात एकजण शेतकरी, एकजण निवृत्त अधिकारी, एकजण इंजिनीअर आणि एकजण न्युरोसर्जन आहे.

D या व्यक्तीचा व्यवसाय दर्शविणारा पर्याय निवडा.

(1) कायद्याच्या पदवीसाठी झटणारा विद्यार्थी

(2) समाजकार्याच्या पदवीसाठी झटणारा विद्यार्थी

(3) न्युरोसर्जन

(4) D च्या व्यवसाया संदर्भातील वस्तुस्थिती पुरवलेली नाही

A, B, C, D, E and F are family members. C is an Engineer and is the father of E. A is the grandmother of F and was a Collector. B is the grandfather of E and is a Farmer. There are two students in the family who are siblings. One is pursuing law degree and the other one a degree in social work. There are two married couples. There is one Farmer, one retired Collector, one Engineer and one Neurosurgeon in the family. Choose the option that indicates the profession of D.

(1) Student pursuing law degree

(2) Student pursuing social work degree

(3) Neurosurgeon

(4) No information is provided relating to D's profession

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे.....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्र.क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्रश्न क्र. **201** समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र.क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

परीक्षेचे नांव : सहायक (पूर्व) परीक्षा - २०१५ परीक्षेचा दिनांक : ५ जुलै, २०१५

विषय : सामान्य क्षमता चाचणी

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत सहायक (पूर्व) परीक्षा - २०१५ या स्पर्धा परीक्षेच्या वस्तुनिष्ठ स्वरुपाच्या प्रश्नपत्रिकेची उत्तरतालिका उमेदवारांच्या माहितीसाठी संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आली होती. त्यासंदर्भात उमेदवारांनी अधिप्रमाणित (Authentic) स्पष्टीकरण / संदर्भ देऊन पाठविलेली लेखी निवेदने, तसेच तज्ज्ञांचे अभिप्राय विचारात घेऊन आयोगाने उत्तरतालिका सुधारित केली आहे. या उत्तरतालिकेतील उत्तरे अंतिम समजण्यात येतील. यासंदर्भात आलेली निवेदने विचारात घेतली जाणार नाहीत व त्याबाबत कोणताही पत्रव्यवहार केला जाणार नाही, याची कृपया नोंद घ्यावी.

उत्तरतालिका - KEY

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
1	2	4	1	4
2	1	4	2	2
3	4	1	1	1
4	3	#	1	1
5	2	2	2	4
6	3	2	2	4
7	4	3	4	2
8	4	4	4	2
9	4	2	1	3
10	1	3	3	3
11	4	#	#	1
12	4	3	2	1
13	2	3	4	2
14	3	4	2	4
15	3	4	1	1
16	3	2	1	3
17	2	2	4	4
18	4	3	4	3
19	4	1	2	2
20	4	1	2	1
21	1	1	3	4
22	3	2	3	3
23	3	4	1	2
24	1	1	1	3
25	4	4	2	4

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
26	2	4	4	4
27	2	1	1	4
28	3	#	3	1
29	1	4	4	4
30	2	2	3	4
31	3	1	2	2
32	2	2	1	3
33	2	1	4	3
34	4	1	3	3
35	1	2	2	2
36	2	2	3	4
37	3	4	4	4
38	4	4	4	4
39	1	1	4	1
40	3	3	1	3
41	4	#	4	3
42	4	2	4	1
43	1	4	2	4
44	#	2	3	2
45	2	1	3	2
46	2	1	3	3
47	3	4	2	1
48	4	4	4	2
49	2	2	4	3
50	3	2	4	2

ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

Date - 9 September, 2015

Join us @aditya2050

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
51	#	3	1	2
52	3	3	3	4
53	3	1	3	1
54	4	1	1	2
55	4	2	4	3
56	2	4	2	4
57	2	1	2	1
58	3	3	3	3
59	1	4	1	4
60	1	3	2	4
61	1	2	3	1
62	2	1	2	#
63	4	4	2	2
64	1	3	4	2
65	4	2	1	3
66	4	3	2	4
67	1	4	3	2
68	#	4	4	3
69	4	4	1	#
70	2	1	3	3
71	1	4	4	3
72	2	4	4	4
73	1	2	1	4
74	1	3	#	2
75	2	3	2	2

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
76	2	3	2	3
77	4	2	3	1
78	4	4	4	1
79	1	4	2	1
80	3	4	3	2
81	#	1	#	4
82	2	3	3	1
83	4	3	3	4
84	2	1	4	4
85	1	4	4	1
86	1	2	2	#
87	4	2	2	4
88	4	3	3	2
89	2	1	1	1
90	2	2	1	2
91	3	3	1	1
92	3	2	2	1
93	1	2	4	2
94	1	4	1	2
95	2	1	4	4
96	4	2	4	4
97	1	3	1	1
98	3	4	#	3
99	4	1	4	#
100	3	3	2	2

ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

Date - 9 September, 2015

Join us @aditya2050

विक्रीकर निरीक्षक (पू) परीक्षा - २०१५

A

दि. २९ | ०६ | 2016

CODE : **TO7**

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET NO.

प्रश्नपुस्तिका

सामान्य क्षमता चाचणी

वेळ : 1 (एक) तास

एकूण प्रश्न : 100
एकूण गुण : 100

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

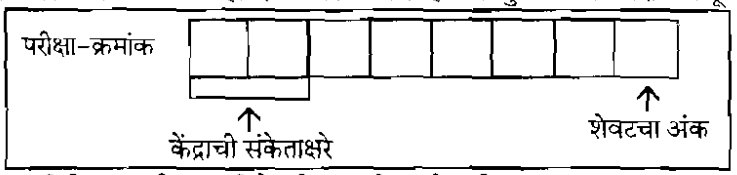

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील''.**

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

SEAL

Join us @aditya2050

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WOR

Join us @aditya2050

1. डिसेंबर 2015 मध्ये सौदी अरेबिया मध्ये झालेल्या _____ निवडणुकांमध्ये प्रथमच प्रौढ सौदी अरेबियन स्त्रियांना मतदान करू देण्यात आले.

(1) शुरा परिषद (2) नगरपालिका (3) राष्ट्रीय (4) प्रादेशिक

In December 2015 adult women citizens in Saudi Arabia were allowed to vote for the first time in the _____ elections conducted in the country.

(1) Shura Council (2) Municipal (3) National (4) Regional

---

2. परमहंस सभेची पुढीलपैकी कोणती उद्दिष्टे होती ?

(a) जातिसंस्था नष्ट करणे (b) स्त्री शिक्षणाला उत्तेजन देणे

(c) पुनर्विवाहास प्रेरित करणे (d) मूर्तिपूजा करण्यास उत्तेजन देणे

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b) आणि (c) फक्त (2) (b) फक्त

(3) (c) फक्त (4) (d) फक्त

Which of the following were the objectives of the Paramahansa Sabha ?

(a) To put an end to the caste system (b) To encourage female education

(c) To motivate remarriage (d) To encourage idol worship

Answer Options :

(1) (a), (b) and (c) only (2) (b) only

(3) (c) only (4) (d) only

---

3. केशवराव भोसले आणि बालगंधर्व यांनी 'संगीत मानापमान' नाटकाचा प्रयोग करून _____ च्या मदतीसाठी रुपये पंधरा हजार जमविले .

(1) दुष्काळ निवारण फंड (2) टिळक स्वराज्य फंड

(3) दोस्तांचे महायुद्धातील प्रयत्न (4) वरीलपैकी नाही

Bal Gandharva and Keshavrao Bhosle collected rupees 15000/- as contribution for _____ by organizing 'Sangeet Manapaman'.

(1) Famine Relief Fund (2) Tilak Swarajya Fund

(3) Allied War Effort (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

4. पुढील कोणाला फ्रेंच सरकारचा 'लिजेंड ऑफ ऑनर' हा पुरस्कार प्राप्त झाला आहे ?

(a) शक्ती बर्मन (b) पंडीत रविशंकर

(c) सत्यजीत रॉय (d) एम.एफ. हुसैन

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a), (b), (c) (2) फक्त (b), (c), (d)

(3) फक्त (a), (b), (d) (4) फक्त (a), (c), (d)

Who from amongst the following have won the 'Legend of Honour' award from the French Government ?

(a) Shakti Barman (b) Pandit Ravishankar

(c) Satyajit Roy (d) M.F. Hussian

Answer options :

(1) Only (a), (b), (c) (2) Only (b), (c), (d)

(3) Only (a), (b), (d) (4) Only (a), (c), (d)

---

5. अलिकडेच कोणत्या उच्च न्यायालयाने अनुसूचित जाती आणि जमातींना देण्यात येणारे सरकारी नोकऱ्यांमधील बढतीमधील आरक्षण रद्द केले ?

(1) भोपाळ (2) चेन्नई (3) कलकत्ता (4) मुंबई

Which High Court has recently struck down reservations for SCs and STs in Govt job promotions ?

(1) Bhopal (2) Chennai (3) Calcutta (4) Mumbai

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

6. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) भारताने 2015 मध्ये जगात सर्वाधिक भात निर्यात करण्याच्या बाबतीत थायलंडवर मात केली आहे.

(b) भारताने 2015 मध्ये 10.23 दशलक्ष टन भाताची निर्यात केली आहे.

(c) व्हिएतनाम हा भात निर्यात करणारा तिसरा मोठा देश आहे.

(d) चीन हा भात आयात करणारा प्रथम क्रमांकाचा देश आहे.

वरीलपैकी कोणती विधाने **सत्य** आहेत ?

(1) (a) आणि (c) (2) (a) आणि (b) (3) (c) आणि (d) (4) वरील सर्व

Consider the following statements :

(a) India has overtaken Thailand as the world's largest rice exporter in 2015.

(b) India exported 10.23 million tonnes of rice in 2015.

(c) Vietnam is the third largest rice exporting country.

(d) China is number one importer of rice.

Which of the statements given above are **true** ?

(1) (a) and (c) (2) (a) and (b) (3) (c) and (d) (4) All the above

---

7. युनेस्कोच्या मते शैशव म्हणजे जन्मापासून _____ वर्षापर्यंतचा काळ, ज्या काळात मेंदुची लक्षणीय वाढ होते आणि भविष्यातील शिकण्याचा आणि विकासाचा पाया रचला जातो.

(1) दहा (2) सहा (3) आठ (4) नऊ

According to UNESCO, early childhood is the period from birth to _____ years old, a time of remarkable brain growth which lays the foundation of future learning and development.

(1) ten (2) six (3) eight (4) nine

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

8. 'मेक इन इंडिया सप्ताहा'बाबत खालीलपैकी कोणते विधान **बरोबर नाही** ?

(a) त्याचे आयोजन मुंबईमध्ये 13 ते 18 फेब्रुवारी 2016 दरम्यान केले गेले.

(b) स्विडन आणि फिनलंड देशांचे पंतप्रधान उद्घाटन सोहळ्यास उपस्थित होते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b) (3) दोन्ही (4) एकही नाही

Which one of the following statements regarding 'Make In India Week' is **not correct** ?

(a) It was organised in Mumbai from February 13 to 18, 2016.

(b) The Prime Minister of Sweden and Finland attended the inaugural function.

Answer options :

(1) Only (a) (2) Only (b) (3) Both (4) Neither

---

9. 63 व्या राष्ट्रीय चित्रपट पुरस्कारांबाबतीत खालीलपैकी कोणती जोडी **बरोबर** आहे ?

(1) सर्वोत्कृष्ट चित्रपट - बजरंगी भाईजान

(2) सर्वोत्कृष्ट हिंदी चित्रपट - दम लगा के हैशा

(3) सर्वोत्कृष्ट मनोरंजक चित्रपट - बाहुबली

(4) नर्गीस दत्त पुरस्कार-राष्ट्रीय एकात्मतेवरील सर्वोत्कृष्ट पुरस्कार - तनू वेड्स मनू रिटर्न्स

Which one of the following pairs regarding 63rd National Film Awards is **correct** ?

(1) Best Film - Bajrangi Bhaijaan

(2) Best Hindi Film - Dum Laga Ke Haisha

(3) Best Entertaining Film - Baahubali

(4) Nargis Dutt Award- Best Film on National Integration - Tanu Weds Manu Returns

---

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

10. 2016 - 17 रेल्वे अंदाजपत्रक सादर करतेवेळी घोषित केल्या गेलेल्या नवीन रेल्वे गाड्याबाबत जोड्या लावा :

(a)	तेजस	(i)	पूर्णत: वातानुकूलित सेवा
(b)	हमसफर	(ii)	पूर्णत: अनारक्षित सेवा
(c)	अंत्योदय	(iii)	डबल डेकर वातानुकूलित
(d)	उदय	(iv)	अतिवेगवान गाडी (130 कि.मी. प्रति तास)

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)

Match the pairs in respect of the four new trains announced in the Rail Budget of 2016-17 :

(a)	Tejas	(i)	Fully Air conditioned service
(b)	Humsafar	(ii)	Fully unreserved service
(c)	Antyodaya	(iii)	Double-Decker Air conditioned
(d)	Uday	(iv)	High speed train (130 kmph)

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

11. शरद जोशी यांनी पुढीलपैकी कोणते ग्रंथ लिहिले आहेत ?

(a) अॅन्सरिंग बिफोर गॉड (b) डाऊन टू अर्थ

(c) द वुमन्स क्वेश्चन (d) फार्मरस् पेरिल

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a), (b), (c) (2) फक्त (a), (b), (d)

(3) फक्त (a), (c), (d) (4) फक्त (b), (c), (d)

Which of the following books have been written by Sharad Joshi ?

(a) Answering before God (b) Down to Earth

(c) The Women's Question (d) Farmer's Peril

Answer options :

(1) Only (a), (b), (c) (2) Only (a), (b), (d)

(3) Only (a), (c), (d) (4) Only (b), (c), (d)

---

12. 'वरुणा' (VARUNA) नाविक अभ्यास हा कोणत्या दोन देशातील आहे ?

(1) भारत आणि अमेरिका (2) भारत आणि चीन

(3) भारत आणि फ्रान्स (4) भारत आणि रशिया

'VARUNA' is a naval exercise between which two countries ?

(1) India and USA (2) India and China

(3) India and France (4) India and Russia

---

13. शेतकऱ्यांना समर्पित असलेली भारतातील प्रथम दूरदर्शन वाहिनी कोणती आहे ?

(1) डी.डी. पिके (2) डी.डी. भारती

(3) डी.डी. कृषि (4) वरीलपैकी एकही नाही

Which is the India's first television channel dedicated to farmers ?

(1) DD Crops (2) DD Bharati

(3) DD Krushi (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

14. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) जागतिक अर्थ परिषदेने (WEF) जाहीर केलेल्या जगातील राहण्यायोग्य 60 सर्वोत्तम देशांच्या प्रारंभिक यादीमध्ये भारताचा 22 वा क्रमांक आहे.

(b) सदरहू यादी ही स्थिरता, सांस्कृतिक प्रभाव, उद्योजकता, आर्थिक प्रभाव आणि जीवनशैली यावर आधारित तयार करण्यात येते.

(c) या यादीमध्ये स्विडनला सर्वोच्च स्थान देण्यात आले आहे.

(d) या यादीमध्ये जर्मनीचा दुसरा क्रमांक आहे.

वरीलपैकी कोणते/कोणती विधान/विधाने **बरोबर** आहे/आहेत ?

(1) फक्त (a) (2) (a) आणि (b) (3) (a), (b) आणि (c) (4) (b), (c) आणि (d)

Consider the following statements :

(a) India ranked 22nd in the inaugural list of the world's 60 most livable countries released by the World Economic Forum.

(b) The list is prepared on the basis of sustainability, cultural influence, entrepreneurship, economic influence and life style.

(c) Sweden has been placed at the top in this list.

(d) Germany ranks second in the list.

Which of the statements given above is/are **correct** ?

(1) (a) only (2) (a) and (b) (3) (a), (b) and (c) (4) (b), (c) and (d)

---

15. .2016 चे एडगर ॲलन पो पारितोषिक मिळविणाऱ्या भारतीय अमेरिकन पत्रकार नीला बॅनर्जी या _____ या नावाच्या वृत्त संस्थेसाठी काम करतात.

(1) एजन्सी फ्रान्स प्रेसे (2) अल जझिरा

(3) इनसाईड क्लायमेट न्यूज (4) इंडो-एशियन न्यूज सर्विस

Indo-American journalist Neela Banerjee who received the Edger Alen Poe award, 2016, works for a news organisation named _____.

(1) Agence France-Presse (2) Al Jazeera

(3) Inside Climate News (4) Indo-Asian News Service

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

16. कोणत्या समित्यांमध्ये डॉ. बी.आर. आंबेडकर यांनी सदस्य म्हणून कार्य केले ?

(a) मूलभूत अधिकार समिती (b) अल्पसंख्यांक उपसमिती

(c) सल्लागार समिती (d) राज्ये समिती

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a), (b), (c) (2) फक्त (b), (c), (d)

(3) फक्त (a), (b), (d) (4) फक्त (a), (c), (d)

What committees did Dr. B.R. Ambedkar work in as a member ?

(a) Fundamental Rights Committee

(b) Minorities Sub Committee

(c) Advisory Committee

(d) States Committee

Answer options :

(1) Only (a), (b), (c) (2) Only (b), (c), (d)

(3) Only (a), (b), (d) (4) Only (a), (c), (d)

---

17. परकीय आक्रमणाच्या कारणास्तव राष्ट्रीय आणीबाणीची उद्घोषणा झाल्यास खालीलपैकी कोणते मूलभूत अधिकार निलंबित होवू शकतात ?

(a) भाषण व अभिव्यक्ति स्वातंत्र्य (b) वृत्तपत्र स्वातंत्र्य

(c) मुक्त संचार स्वातंत्र्य (d) जीवित व व्यक्ति स्वातंत्र्याचे संरक्षण

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (b) (2) केवळ (c)

(3) (a), (b), (c) आणि (d) (4) (a), (b) आणि (c)

During the operation of a National Emergency on the grounds of an external aggression which of the following fundamental rights can be suspended ?

(a) Freedom of speech and expression

(b) Freedom of press

(c) Right to move freely

(d) Protection of life and personal liberty

Answer options :

(1) (a) and (b) (2) Only (c)

(3) (a), (b), (c) and (d) (4) (a), (b) and (c)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

18. खालीलपैकी कोणती मार्गदर्शक तत्वे ही मुळच्या राज्यघटनेत समाविष्ट नव्हती परंतु ज्यांचा समावेश नंतर ४२ व्या राज्यघटना दुरुस्तीद्वारे करण्यात आला ?

(a) कामगारांना काम, निर्वाह वेतन, चांगले जीवनमान आणि पर्याप्त सामाजिक व सांस्कृतिक संधी [illegible]

(b) कामगारांना व्यवस्थापनात सहभाग मिळवता यावा यासाठी पावले उचलणे.

(c) सर्वांना समान न्यायाची हमी आणि गरीबांना मोफत कायदेविषयक सहाय्य देणे.

(d) पर्यावरणाचे संरक्षण व संवर्धन करण्यासाठी आणि वने व वन्य जीवसृष्टी यांचे रक्षण करण्यासाठी प्रयत्न करणे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b) आणि (c) (2) (b), (c) आणि (d)

(3) (a), (b) आणि (d) (4) (a), (c) आणि (d)

Which of the following Directive Principles were not mentioned in the original [illegible] but are included by the 42nd Amendment ?

(a) To secure living wage, a decent standard life and social and [illegible] to workers.

(b) To take steps to secure participation of workers in the management

(c) To promote equal justice and provide free legal aid to poor.

(d) To protect and improve the environment and to safeguard forests and wildlife

Answer options :

(1) (a), (b) and (c) (2) (b), (c) and (d)

(3) (a), (b) and (d) (4) (a), (c) and (d)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

19. _____ मधील विविध जाती धर्माच्या कामगारांनी केलेल्या संपाला जवाहरलाल नेहरू आणि व्ही.व्ही. गिरी यासारख्या राष्ट्रीय नेत्यांनी पाठिंबा दिला होता.

(1) गिरणी कामगार संघटना

(2) लीग फॉर स्ट्रगल अगेन्स्ट फॅशिझम अॅन्ड इम्पीरिअॅलिझम

(3) खरगपूर लोकोमोटिव्ह रिपेअर अॅन्ड मेन्टेनन्स वर्कशॉप

(4) सदर्न मराठा रेल्वे

The strike in _____ by workers of different communities was supported by national leaders like Jawaharlal Nehru and V. V. Giri.

(1) Girni Kamgar Union

(2) League for struggle against Fascism and Imperialism

(3) Kharagpur Locomotive Repair and Maintenance Workshop

(4) Southern Maratha Railways

---

20. योग्य कथन/कथने ओळखा :

(a) अनुच्छेद 47 प्रमाणे सर्व बालकांना वयाच्या 14 वर्षापर्यंत मोफत व सक्तीचे शिक्षण असावे.

(b) 86 व्या घटनादुरुस्तीद्वारे 6 ते 14 वर्षापर्यंतच्या मुलांसाठी शिक्षण हे मूलभूत अधिकारामध्ये समाविष्ट करण्यात आले.

पर्यायी उत्तरे :

(1) कथन (a) बरोबर, कथन (b) चुकीचे.

(2) कथन (a) चुकीचे, कथन (b) बरोबर

(3) दोन्ही कथने (a) आणि (b) बरोबर आहेत.

(4) दोन्ही कथने (a) आणि (b) चुकीची आहेत.

Select the **correct** statement/statements :

(a) Article 47 provides for free and compulsory education for all children upto the age of 14.

(b) Eighty sixth Amendment made education a fundamental right for children of 6 to 14 years.

Answers options :

(1) Statement (a) correct, statement (b) incorrect

(2) Statement (a) incorrect, statement (b) correct

(3) Both the statements (a) and (b) are correct

(4) Both the statements (a) and (b) are incorrect

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

21. विभाजनानंतरच्या आंध्र प्रदेशाची राजधानी अमरावती _____ सारखी बनविली जाणार आहे.

(1) शांघाय (2) सिंगापूर (3) ॲमस्टरडॅम (4) लॉस एंजलीस

Amravati, the capital of Andra Pradesh after bifurcation, is to be modelled on the lines of _____.

(1) Shanghai (2) Singapore (3) Amsterdam (4) Los Angeles

---

22. पुढील विधाने वाचून त्यात कोणत्या संघटनेचे वर्णन केले आहे ते ओळखा :

(a) 1875 पासून दर रविवारी हा समाज प्रार्थना सभा घेत असे.

(b) त्यांनी पुण्यात 'सुशिक्षणगृह' सुरू केले.

(c) विद्यार्थ्यांसाठी निबंध स्पर्धा, वक्तृत्व स्पर्धा आयोजित केल्या जात.

(d) 1873 पासून हीच्या कार्याला सुरुवात झाली.

पर्यायी उत्तरे :

(1) आर्य महिला समाज (2) सत्यशोधक समाज

(3) प्रार्थना समाज (4) ब्रह्मो समाज

Read the following statements and state which organization is described there by :

(a) From 1875, every Sunday the association used to have its prayer meetings.

(b) It established 'Sushikshangriha' in Pune.

(c) Arranged essay competitions, elocution competitions for the students.

(d) It had started functioning from 1873.

Answer Options :

(1) Arya Mahila Samaj (2) Satyashodhak Samaj

(3) Prarthana Samaj (4) Brahmo Samaj

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

23. भारताच्या राज्यघटनेच्या सरनाम्यामध्ये कालांतराने काय सम्मिलित झाले ?

(a) राष्ट्राची एकता (b) राष्ट्राची अखंडता

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b)

(3) दोन्ही (4) दोन्ही प्रथमपासूनच सम्मिलित होते

What was added to the Preamble of the Indian Constitution later ?

(a) Unity of the Nation (b) Integrity of the Nation

Answer options :

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) Both (4) Both the terms were there since the beginning

---

24. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) सर्व पोलीस ठाणी ऑनलाईन जोडली जाणारे महाराष्ट्र हे देशातील पहिले राज्य आहे.

(b) सी.सी.टी.व्ही. निगराणीखाली असलेले पुणे हे देशातील पहिले शहर ठरले आहे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) विधान (a) बरोबर, (b) चूक. (2) विधान (b) बरोबर, (a) चूक.

(3) दोन्हीही विधाने चुकीची आहेत. (4) दोन्हीही विधाने बरोबर आहेत.

Consider the following statements :

(a) Maharashtra is the first state in the country in which all the police stations are connected online.

(b) Pune is the first CCTV surveillance city in the country.

Answer options :

(1) Statement (a) is correct, (b) is false.

(2) Statement (b) is correct, (a) is false.

(3) Both the statements are false.

(4) Both the statements are correct.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

25. खालीलपैकी कोणते विधान **सत्य** आहे ?

(1) बेरुबरी खटल्यात सर्वोच्च न्यायालयाने सरनामा हा राज्यघटनेचा भाग असल्याचा निर्णय दिला होता.

(2) केशवानंद भारती खटल्यात सर्वोच्च न्यायालयाने सरनामा हा राज्यघटनेचा भाग नसल्याचा निर्णय दिला होता.

(3) सरनाम्यामध्ये आतापर्यंत घटनादुरुस्तीद्वारे दोन वेळा बदल करण्यात आलेले आहेत.

(4) वरील एकही नाही.

Which one of the following statements is **true** ?

(1) In the Berubari case Supreme Court held that the Preamble is a part of the Constitution.

(2) In the Keshavananda Bharati case Supreme Court held that the Preamble is not a part of the Constitution.

(3) The Preamble has been amended twice so far.

(4) None of the above

---

26. उष्ण कटिबंधीय शुष्क पानझडी अरण्यात पुढीलपैकी कोणती झाडे आढळतात ?

(a) सागवान (b) सिसम (c) अंजन (d) तिवर (e) हिरडा

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (c), (d), (e) (2) (c), (d), (e)

(3) (a), (b), (c) (4) (a), (b), (c), (e)

Which of the following trees are found in the tropical dry deciduous forests ?

(a) Teak (b) Sisam (c) Anjan (d) Tivar (e) Hirda

Answer Options :

(1) (a), (c), (d), (e) (2) (c), (d), (e)

(3) (a), (b), (c) (4) (a), (b), (c), (e)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

27. _____ मुख्य उणीव म्हणजे ह्यात मुसलमानांचा, विशेषकरून मुसलमान शेतकऱ्यांचा पाठिंबा मिळविता आला नाही.

(1) भारत छोडो आंदोलनाची (2) दांडी यात्रेची

(3) स्वदेशी चळवळीची (4) शेतकरी चळवळीची

The main drawback of the _____was that it was not able to garner the support of Muslims and especially of the Muslim peasantry.

(1) Quit India Movement (2) Dandi March

(3) Swadeshi Movement (4) Peasants Movement

---

28. ब्रिटीशांनी महाराष्ट्रात रयतवारी पद्धत का लागू केली ?

(a) जमिनदारीला आळा घालण्यासाठी

(b) कायमधारा पद्धतीमधील दोष दूर करण्यासाठी

(c) जमिनीची मोजणी करण्यासाठी

(d) शेतकऱ्यांचा फायदा करण्यासाठी

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (b) फक्त (2) (c) फक्त

(3) (a) आणि (d) फक्त (4) (d) फक्त

Why did the British apply Rayatwari system in Maharashtra ?

(a) To control Landlordism

(b) To remove the drawbacks of the permanent settlement system

(c) To measure Land

(d) For the benefit of the farmers

Answer Options :

(1) (a) and (b) only (2) (c) only

(3) (a) and (d) only (4) (d) only

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

29. श्रीपाद अमृत डांगे, शौकत उस्मानी, मुझफ्फर अहमद व नलिनी गुप्ता यांना ज्या खटल्यात चार वर्षांच्या कारावासाची शिक्षा झाली तो खटला कसा ओळखला जातो ?

(1) कानपूर कट (2) मीरत कट

(3) काकोरी कट (4) वरीलपैकी नाही

What is the case in which, Shripad Amrut Dange, Shaukat Usmani, Muzaffar Ahmed and Nalini Gupta were sentenced to four years imprisonment, known as ?

(1) Kanpur Conspiracy (2) Meerut Conspiracy

(3) Kakori Conspiracy (4) None of the above

---

30. अखिल भारतीय महिला परिषदेच्या पहिल्या सभेच्या अध्यक्षा _____ होत्या.

(1) विजयालक्ष्मी पंडित

(2) सांगलीच्या राणीसाहेब

(3) महाराणी चिमाबाईसाहेब गायकवाड

(4) विजयाराजे शिंदे

The President of the first meeting of the All India Women's Conference was _____.

(1) Vijayalaxmi Pandit

(2) The Ranisaheb of Sangli

(3) Maharani Chimabaisaheb Gaikwad

(4) Vijayaraje Shinde

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

31. 1892 च्या फॅक्टरी ॲक्ट प्रमाणे :

(a) स्त्री कामगारांना 11 तास काम करण्यास परवानगी देण्यात आली.

(b) स्त्री कामगारांना दुपारच्या वेळी अर्धा तास विश्रांती देण्यात आली.

(c) स्त्री-पुरुष कामगारांचे आठवड्याच्या कामाचे साठ तास निश्चित करण्यात आले.

(d) आठवड्यातून एक सुट्टी कामगारांना देण्यात आली.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b) आणि (d) फक्त (2) (c) फक्त

(3) (d) फक्त (4) (a) फक्त

According to 1892 Factory Act :

(a) Female workers were allowed to work for eleven hours.

(b) Female workers were allowed to have rest for half an hour in the afternoon.

(c) The weekly working hours of male and female workers were determined to be 60 hours.

(d) One holiday in a week was granted to the workers.

Answer Options :

(1) (a), (b) and (d) only (2) (c) only

(3) (d) only (4) (a) only

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

32. खालील जोड्या लावा :

	उद्योग		स्थान
(a)	आय.टी. हार्डवेअर पार्क	(i)	कुडाळ
(b)	सिप्झ (SEEPZ)	(ii)	नाशिक
(c)	मेल्ट्रॉन सेमीकंडक्टरर्स लि.	(iii)	मुंबई
(d)	मायक्रो प्रोसेसर आधारित प्रणाली प्रकल्प	(iv)	द्रोणागिरी

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(4)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)

Match the following :

	Industry		Location
(a)	IT Hardware Park	(i)	Kudal
(b)	SEEPZ	(ii)	Nashik
(c)	Meltron Semiconductors Ltd.	(iii)	Mumbai
(d)	Micro Processor Based System Project	(iv)	Dronagiri

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(4)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

33. 'भेटेन नऊ महिन्यांनी' ही कविता पुढीलपैकी कोणत्या कवीने चौरी-चौरा घटनेत भाग घेतलेल्या व त्यासाठी फाशीवर जाणाऱ्या कैद्याला उद्देशून लिहिली होती ?

(1) कुंजविहारी (2) कुसुमाग्रज

(3) गोविंद (4) नारायण केशव बेहेरे

Who from amongst the following poets wrote the poem 'Bheten Nau Mahinyani' (See you in nine months) to commemorate the bravery of a prisoner who was to be hanged for participating in Chauri - Chaura incident ?

(1) Kunjvihari (2) Kusumagraj

(3) Govind (4) Narayan Keshav Behere

---

34. जोड्या जुळवा :

(a)	मोतीबाई	(i)	राणीने झाशी सोडल्यापासून तिच्याबरोबर सावली सारखी होती.
(b)	ललीताबाई	(ii)	राणी लक्ष्मीबाई सारखी दिसणारी तिची दासी.
(c)	काशी	(iii)	झाशीच्या राणीची महत्त्वाची सरदार.
(d)	मुंदर	(iv)	झाशीच्या राणीच्या हेरखात्याची प्रमुख.

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)
(4)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)

Match the following :

(a)	Motibai	(i)	Remained with the queen like her shadow, from the time she left Jhansi.
(b)	Lalitabai	(ii)	Queen Lakshmibai's maid, who looked like her.
(c)	Kashi	(iii)	Important officer of the queen of Jhansi.
(d)	Munder	(iv)	Incharge of the espionage department of the queen of Jhansi.

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)
(4)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

35. वॉर कौन्सीलचे सभासद व ते जेथून आले होते त्या ठिकाणांच्या जोड्या लावा :

(a)	जी.व्ही. केतकर	(i)	पुणे
(b)	व्ही.व्ही. आठल्ये	(ii)	सातारा
(c)	एस.पी. पटवर्धन	(iii)	रत्नागिरी
(d)	व्ही.व्ही. दस्ताने	(iv)	भूसावळ

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(2)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)
(3)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(4)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

Match the following members of the War Council with the Places they came from :

(a)	G. V. Ketkar	(i)	Pune
(b)	V. V. Athalye	(ii)	Satara
(c)	S. P. Patwardhan	(iii)	Ratnagiri
(d)	V. V. Dastane	(iv)	Bhusawal

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(2)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)
(3)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(4)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

36. मद्रास मध्ये बी.ए. करता अभ्यास करणारी ती पहिली हिंदू विधवा होती. लोक तिला वाळीत टाकण्याची धमकी देत. तिला रस्त्यात छळत. 1911 मध्ये तिने बी.ए. पूर्ण केले. ती जरी ख्रिश्चन झाली नाही तरी तिला आस्थेने 'सिस्टर' म्हणत. ती कोण ?

(1) सुब्बालक्ष्मी (2) सरलादेवी

(3) अंबूजम्माल (4) अम्मू स्वामीनाथन

She was the First Hindu widow in Madras to study B.A. She was threatened with excommunication. She was harassed in the streets. She completed her B.A. in 1911. Though she did not become a Christian, she was affectionately known as a 'Sister', who is she ?

(1) Subbalakshmi (2) Sarladevi

(3) Ambujammal (4) Ammu Swaminathan

---

37. 'डेक्कन रयत समाज' ही संस्था कोणाच्या पुढाकाराने स्थापन झाली होती ?

(a) आण्णासाहेब लठ्ठे (b) वालचंद कोठारी

(c) मुकुंदराव पाटील (d) दिनकरराव जवळकर

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b) अणि (c) फक्त (2) (a), (b) आणि (d) फक्त

(3) (a), (c) आणि (d) फक्त (4) (a) आणि (d) फक्त

Who took the initiative to establish 'Deccan Rayat Samaj' ?

(a) Annasaheb Latthe (b) Walchand Kothari

(c) Mukundrao Patil (d) Dinkar rao Javalkar

Answer Options :

(1) (a), (b) and (c) only (2) (a), (b) and (d) only

(3) (a), (c) and (d) only (4) (a) and (d) only

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

38. 1855 मध्ये मुंबई सरकारने 2 कोटी रुपये कर्ज रस्ते, कालवे इत्यादी बांधण्यासाठी उभारले, परंतु ते पैसे _____ साठी वापरण्यात आला.

(1) मराठा युद्ध (2) अफगाण युद्ध (3) बर्मा युद्ध (4) मैसुर युद्ध

In 1855, the Bombay government raised a loan of 2 crore rupees for the construction of roads, canals etc. but the money was used in _____.

(1) Maratha War (2) Afghan War (3) Burma War (4) Mysore War

39. पुढील वाक्यांवरून व्यक्ती ओळखा :

त्यांचा जन्म [illegible] येथील टंकारा येथे [illegible] वडीलांचे नाव अंबाशंकर होते [illegible]

(1) वा.रा. कोठारी [illegible]

(3) करसनदास मुळजी (4) कवी नर्मद

Recognise the person from the statement [illegible]

He was born at Tankara in Morvi on 7th March 1824. His father's name was Ambashanka Ambashankar was very orthodox.

(1) V. R. Kothari (2) Dayanand Saraswati

(3) Karsondas Mulji (4) Kavi Narmad

40. जातीयवादाची सुरुवात _____ या ब्रिटीश इतिहासकारांनी, ज्याने भारतीय इतिहासाच्या प्राचीन [illegible] काळ व मध्ययुगीन काळाला मुस्लीम काळ असे संबोधिले होते, त्यांनी केली असे म्हणावे लागेल.

(1) अॅर्नॉल्ड टॉयनबी (2) जेम्स मील

(3) चार्ल्स [illegible] (4) वि. ए. स्मिथ

A beginning of communalism is said to have been made by _____, the [illegible] historian who described the ancient period of Indian history as the Hindu period and the Medieval period as the Muslim period.

(1) Arnold Toynbee (2) James Mill

(3) Charles Emerson (4) V. A. Smith

41. भारतात सागरी मत्स्य उत्पादनात खालीलपैकी कोणते राज्य अग्रेसर आहे ?

(1) आंध्र प्रदेश (2) तामिळनाडू (3) महाराष्ट्र (4) केरळ

Which of the following states of India is a leading producer of Sea Fish ?

(1) AndHra Pradesh (2) Tamil Nadu (3) Maharashtra (4) Kerala

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

42. खालील विधानांचा विचार करा :

(a) भारतामध्ये 6 वर्षाखालील लोकसंख्येची टक्केवारी 2001 मध्ये 15.9% पासून 2011 मध्ये 12.1% एवढी घटली.

(b) 2011 च्या जनगणनेनुसार जम्मू आणि काश्मीर राज्य सोडून भारतातील इतर सर्व राज्यांत 6 वर्षाखालील लोकसंख्येची टक्केवारी घटली आहे.

वरीलपैकी कोणते/कोणती विधान/विधाने **बरोबर** आहे/आहेत ?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b)

(3) (a) आणि (b) दोन्हीही (4) (a) किंवा (b) दोन्हीही नाही

Consider the following statements :

(a) The proportion of population below 6 years of age has declined from 15.9% in 2001 to 12.1% in 2011 in India.

(b) As per 2011 census the proportion of population below 6 years of age declined in all the states of India except the state Jammu and Kashmir.

Which of the above statements is/are **true** ?

(1) (a) only (2) (b) only

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) or (b)

---

43. सोलापूर – धुळे महामार्गावर पडणारी शहरे कोणती ?

(a) तुळजापूर (b) लातूर (c) बीड (d) उस्मानाबाद

(e) चाळीसगाव

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b), (d), (e) (2) (a), (d), (c), (e)

(3) (b), (d), (c), (e) (4) (a), (b), (c), (e)

Which of the following towns fall on the Solapur-Dhule Highway ?

(a) Tuljapur (b) Latur (c) Beed (d) Osmanabad

(e) Chalisgao

Answer Options :

(1) (a), (b), (d), (e) (2) (a), (d), (c), (e)

(3) (b), (d), (c), (e) (4) (a), (b), (c), (e)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

44. खालील विधाने पहा :

(a) मुंबईमध्ये 26 जुलै 2005 रोजी 900 मी.मी. पेक्षा जास्त पाऊस पडला होता.

(b) मावळ प्रदेशात पूर्वेकडून पश्चिमेकडे पर्जन्याचे प्रमाण वाढत जाते.

(c) दक्षिण कोकणात उत्तर कोकणापेक्षा पर्जन्याचे प्रमाण जास्त असते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) विधान (a) आणि (b) बरोबर आहेत.

(2) विधान (a) आणि (c) बरोबर आहेत.

(3) विधान (b) आणि (c) बरोबर आहेत.

(4) वरील सर्व विधाने बरोबर आहेत.

Observe the following statements :

(a) Mumbai received more than 900 m.m. rainfall on 26th July 2005.

(b) The rainfall increases from east to west in Mawal region.

(c) The South Konkan receives more rainfall than North Konkan.

Answer Options :

(1) Statement (a) and (b) are correct

(2) Statement (a) and (c) are correct

(3) Statement (b) and (c) are correct

(4) All the above statements are correct

---

45. खालील विधानांचा विचार करा :

(a) भारताच्या एकूण रस्त्यांच्या लांबीची सर्वाधिक टक्केवारी (12.78%) उत्तर प्रदेश मध्ये असून, त्या खालोखाल अनुक्रमे महाराष्ट्र व राजस्थान ह्यांचा क्रमांक लागतो.

(b) डांबरी रस्त्यांचे प्रती 100 चौ.कि.मी. लांबीचे जाळे हे गोवा राज्यात सर्वात जास्त असून (203.54) त्या खालोखाल केरळ व पंजाब राज्यांचा क्रमांक लागतो.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (b) बरोबर (2) (a) बरोबर (b) चूक

(3) (a) चूक (b) बरोबर (4) (a) आणि (b) चूक

Consider the following statements :

(a) Uttar Pradesh has the highest percentage of Road length in India at 12.78% followed by Maharashtra and Rajasthan respectively.

(b) The length of surfaced roads per 100 sq. km is the highest in the state of Goa (203.54) followed by Kerala and Punjab respectively.

Answer Options :

(1) (a) and (b) true (2) (a) true (b) false

(3) (a) false (b) true (4) (a) and (b) false

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

46. खालीलपैकी कोणते घटक कोकणात मासेमारी व्यवसाय वाढण्यास कारणीभूत झाले आहेत ?

(a) सरळ समुद्र किनारा (b) विस्तीर्ण समुद्र बुड

(c) सहकारी संस्था (d) सरकारी आधार

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b) आणि (c) (2) (b), (c) आणि (d)

(3) (a) आणि (b) (4) वरील सर्व

Which of the following factors are responsible for the development of fishing in Konkan ?

(a) Straight coast line (b) Wide Continental shelf

(c) Co-operative societies (d) Government support

Answer Options :

(1) (a), (b) and (c) (2) (b), (c) and (d)

(3) (a) and (b) (4) All the above

---

47. खालील विधाने पहा :

(a) पश्चिम राजस्थानच्या वाळवंटात आढळणाऱ्या क्षारयुक्त मृदेस रेह अथवा कल्लार म्हणतात.

(b) भांगर मृदा नदीजवळ गाळाच्या संचयनाने तयार होते.

(c) खादर मृदा हिमालयाच्या पायथ्याशी आढळते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त विधान (a) बरोबर आहे.

(2) फक्त विधान (b) बरोबर आहे.

(3) फक्त विधान (c) बरोबर आहे.

(4) विधाने (a), (b) आणि (c) बरोबर नाहीत.

Observe the following statements :

(a) The saline soil found in Western Rajasthan is known as Reh or Kallar.

(b) Bhangar soil is formed of alluvial deposits near river.

(c) Khaddar soil is found at the foot of Himalayas.

Answer Options :

(1) Only statement (a) is correct

(2) Only statement (b) is correct

(3) Only statement (c) is correct

(4) All the three statements (a), (b) and (c) are incorrect

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

48. खालीलपैकी कोणता राष्ट्रीय महामार्ग पनवेल आणि गोव्यास जोडतो ?

(1) NH 13 (2) NH 16 (3) NH 17 (4) NH 7

Which of the following National Highways connects Panvel with Goa ?

(1) NH 13 (2) NH 16 (3) NH 17 (4) NH 7

---

49. 2011 च्या जनगणनेनुसार खालील विधाने पहा :

(a) बिहार, पश्चिम बंगाल व केरळ ह्या राज्यांनी प्रति चौ.कि.मी. माणसांच्या घनतेचा 1000 हा आकडा ओलांडला आहे.

(b) अरुणाचल प्रदेश, मिझोराम व सिक्कीम ह्या राज्यांची प्रति. चौ.कि.मी. माणसांची घनता 100 पेक्षा कमी आहे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (b) बरोबर (2) (a) बरोबर (b) चूक

(3) (a) चूक (b) बरोबर (4) (a) आणि (b) चूक

As per the 2011 census observe the following statements :

(a) Bihar, West Bengal and Kerala States have crossed the population density of 1000 individuals per sq. km.

(b) Arunachal Pradesh, Mizoram and Sikkim states have population density of less than 100 individuals per sq. km.

Answer Options :

(1) (a) and (b) true (2) (a) true (b) false

(3) (a) false (b) true (4) (a) and (b) false

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

50. खालील विधाने पहा :

(a) महाराष्ट्रामध्ये मराठी, हिंदी व उर्दू भाषा बोलणाऱ्या लोकांच्या टक्केवारीतील क्रमांक प्रथम, द्वितीय व तृतीय आहेत.

(b) तसेच गुजराती, तेलगू, कन्नड आणि सिंधी भाषा बोलणाऱ्या लोकांची एकूण टक्केवारी ही उर्दू भाषा बोलणाऱ्या लोकांच्या टक्केवारीपेक्षा कमी आहे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (b) बरोबर (2) (a) बरोबर (b) चूक

(3) (a) चूक (b) बरोबर (4) (a) आणि (b) चूक

Consider the following statements :

(a) In terms of the percentage of people those speaking Marathi, Hindi and urdu stand first, second and third in Maharashtra.

(b) Moreover the percentage of people speaking Gujrati, Telugu, Kannada and Sindhi together is less than the percentage of people speaking Urdu.

Answer Options :

(1) (a) and (b) true (2) (a) true (b) false

(3) (a) false (b) true (4) (a) and (b) false

---

51. कुहरी बेसाल्ट खडक म्हणजे काय ?

(a) लाव्हारसाने तयार झालेला खडक

(b) पोकळ्यांनी युक्त बेसाल्ट खडक

(c) भेगामध्ये लाव्हारस थंड होऊन झालेला खडक

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a) (2) (a) आणि (b) (3) फक्त (b) (4) वरील सर्व

What is an Amygdaloidal rock ?

(a) A rock made of lava

(b) A basalt rock with cavities

(c) A rock formed by cooling of the lava in cracks

Answer Options :

(1) Only (a) (2) (a) and (b) (3) Only (b) (4) All the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

52. खालील विधाने पहा :

(a) जेट वायुच्या प्रभावामुळे हिवाळ्यात काश्मिर व हिमाचल प्रदेशात पाऊस आणि हिमालयात बर्फ पडतो.

(b) हिवाळ्यात तामीळनाडूमध्ये ईशान्य मान्सून वाऱ्यामुळे पाऊस पडतो.

(c) बंगालमध्ये उन्हाळ्यात उष्ण हवेचे प्रवाह वाहतात त्यांना कालबैसाखी म्हणतात.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त विधान (a) बरोबर आहे. (2) फक्त विधान (b) बरोबर आहे.

(3) फक्त विधान (c) बरोबर आहे. (4) वरील सर्व विधाने बरोबर आहेत.

Observe the following statements :

(a) The rainfall in Kashmir and Himachal Pradesh and snowfall in Himalayas occur in winter due to the effect of Jet stream.

(b) Tamil Nadu receives rainfall in winter due to North East monsoon winds.

(c) The hot winds blowing during summer are known as Norwesters in Bengal.

Answer Options :

(1) Only statement (a) is correct (2) Only statement (b) is correct

(3) Only statement (c) is correct (4) All the above statements are correct

---

53. खालील विधानांचा विचार करा :

(a) एल. निनो प्रवाहाच्या वेळी दक्षिण प्रशांत महासागरातील पृष्ठभागावरील तापमानात वाढ होते.

(b) वर्ष 2013 - 14 मध्ये भारतामध्ये भीषण दुष्काळ होता आणि त्यावेळी एल निनो प्रवाह प्रबळ होता.

वरीलपैकी कोणते/कोणती विधान/विधाने **बरोबर** आहे/आहेत ?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b)

(3) (a) आणि (b) दोन्हीही (4) (a) आणि (b) दोन्हीही नाहीत

Consider the following statements :

(a) During the time of El Nino phenomenon surface temperature goes up in the Southern Pacific Ocean.

(b) 2013 - 14 was the year of severe drought in India which witnessed strong El Nino.

Which of the above statements is/are true ?

(1) (a) only (2) (b) only

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

54. महाराष्ट्रातील खालील नद्या पाणलोट क्षेत्राच्या क्षेत्रफळानुसार उतरत्या क्रमाने लिहा :

(a) वर्धा (b) कोयना (c) उल्हास (d) सावित्री

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b), (c), (d) (2) (b), (c), (d), (a)

(3) (a), (b), (d), (c) (4) (d), (c), (b), (a)

Arrange the following rivers of Maharashtra in descending order of the size of their catchment areas :

(a) Wardha (b) Koyna (c) Ulhas (d) Savitri

Answer Options :

(1) (a), (b), (c), (d) (2) (b), (c), (d), (a)

(3) (a), (b), (d), (c) (4) (d), (c), (b), (a)

---

55. जोड्या लावा :

	गायीचे नाव		**आढळस्थान**
(a)	देवणी	(i)	अहमदनगर
(b)	डांगी	(ii)	नागपूर
(c)	गौळाउ	(iii)	उस्मानाबाद
(d)	सोरटी	(iv)	रायगड

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(4)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)

Match the following :

	Cow breeds		**Found in**
(a)	Devni	(i)	Ahmednagar
(b)	Dangi	(ii)	Nagpur
(c)	Goulau	(iii)	Osmanabad
(d)	Sorti	(iv)	Raigad

Answer Options :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(4)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

56. जसजशी भारतीय अर्थव्यवस्था विकसित होत आहे तसतसा शेतीचा स्थूल देशांतर्गत उत्पन्नातील वाटा कमी कमी होत आहे. आज तो केवळ 14.1 टक्क्यांवर आला आहे. असे असले तरीही देशाच्या अर्थव्यवस्थेत शेती महत्त्वाची आहे कारण :

(1) भारतीय अर्थव्यवस्था परंपरेने कृषिप्रधान राहिलेली आहे.

(2) शेती उद्योगाला मोठ्या प्रमाणावर अर्थसहाय्य (subsidy) मिळते.

(3) शेतीमधून उद्योगांसाठी लागणारा कच्चा माल उत्पादित होतो.

(4) शेतीक्षेत्र 50% हून अधिक लोकांना थेट रोजगार देत आहे.

It is seen that, in the process of development, the share of agriculture in gross domestic product is decreasing in Indian Economy. Today it is only 14.1 percent. Yet the agriculture is important in the nation's economy because :

(1) Indian economy is traditionally agro based.

(2) Agriculture gets subsidy at large scale.

(3) Agriculture produces raw material for industries.

(4) Agriculture provides direct employment to more than 50% of the population.

---

57. जोड्या जुळवा :

	वर्गीकृत व्यापारी बँका 2014		**संख्या**
(a)	सार्वजनिक क्षेत्रातील बँका	(i)	21
(b)	खाजगी क्षेत्रातील बँका	(ii)	26
(c)	भारतातील विदेशी बँका	(iii)	64
(d)	प्रादेशिक ग्रामीण बँका	(iv)	43

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)

Match the groups :

	Scheduled Commercial Banks 2014		**Number**
(a)	Public Sector Banks	(i)	21
(b)	Private Sector Banks	(ii)	26
(c)	Foreign Banks in India	(iii)	64
(d)	Regional Rural Banks	(iv)	43

Answer Options :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

58. 26 ऑगस्ट 2010 रोजी खालीलपैकी कोणती बँक, स्टेट बँक ऑफ इंडियामध्ये विलीन करण्यात आली ?

(1) दि स्टेट बँक ऑफ हैदराबाद (2) दि स्टेट बँक ऑफ मैसूर

(3) दि स्टेट बँक ऑफ त्रावणकोर (4) दि स्टेट बँक ऑफ इंदौर

Which of the following Banks was merged with SBI on August 26, 2010 ?

(1) The State Bank of Hyderabad (2) The State Bank of Mysore

(3) The State Bank of Travancore (4) The State Bank of Indore

---

59. निर्यातीला प्रोत्साहन देण्यासाठी भारत सरकारने अनेक मंडळे आणि संघटना स्थापन केल्या आहेत. त्या या आहेत :

(a) निर्यात विकास मंडळ

(b) शेती आणि प्रक्रियायुक्त अन्नपदार्थ निर्यात विकास मंडळ

(c) वस्तू मंडळे

(d) पायाभूत सुविधा विकास आणि वित्तीय महामंडळ

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) बरोबर आहे (2) (a), (b) आणि (c) बरोबर आहेत

(3) (c) बरोबर आहे (4) (a), (b) आणि (d) बरोबर आहेत

Government of India has set up various councils and organisations for the promotion of Export. These are :

(a) Export Promotion Council

(b) Agricultural and Processed Food Product Export Development Authority

(c) Commodity Boards

(d) Infrastructure Development and Finance Corporation

Answer Options :

(1) (a) is correct (2) (a), (b) and (c) are correct

(3) (c) is correct (4) (a), (b) and (d) are correct

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

60. लोकसंख्या संक्रमणाच्या दुसऱ्या टप्प्यावर :

(1) जन्मदर उच्च परंतु मृत्युदर वेगाने घटतो

(2) जन्मदर कमी परंतु मृत्युदर वेगाने वाढतो

(3) मृत्युदर अधिक राहतो परंतु जन्मदर वेगाने घटतो

(4) वरील एकही नाही

During the second stage of Demographic Transition :

(1) Birth rate remains high but Death rate declines rapidly

(2) Birth rate remains low but Death rate increases rapidly

(3) Death rate remains high but Birth rate declines rapidly

(4) None of the above

---

61. महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना हा आंतरराष्ट्रीय पातळीवरील पहिलाच अभूतपूर्व प्रमाणातील वेतनधारी रोजगार हमी कायदा आहे. त्याचे मुख्य यश पुढील बाबीत आहे :

(a) रोजगार संधीत वाढ

(b) वेतन मिळकत वाढण्यास मदत

(c) वित्तीय समावेशन

(d) महिला सक्षमीकरणास मदत

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (b) बरोबर आहेत. (2) (b) आणि (c) बरोबर आहेत.

(3) (a), (b) आणि (c) बरोबर आहेत. (4) वरील सर्व बरोबर आहेत.

Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Scheme is the first ever Law Internationally, that Guarantees Wage Employment at an unprecedented scale. Its main achievements are :

(a) Increasing Employment Opportunities

(b) Enhancing Wage Earning

(c) Financial Inclusion

(d) Help to Women Empowerment

Answer Options :

(1) (a) and (b) are correct (2) (b) and (c) are correct

(3) (a), (b) and (c) are correct (4) All the above are correct

---

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

62. भारतीय बँकांच्या एकूण कर्जपुरवठ्यापैकी अग्रगण्य क्षेत्राकरिता _____ इतका कर्जपुरवठा अपेक्षित आहे.

(1) 40% (2) 18% (3) 35% (4) 20%

Of the total credit of the Indian banks _____ is expected for the priority sector.

(1) 40% (2) 18% (3) 35% (4) 20%

63. 2013 - 2014 या वर्षी भारतात _____ या पिकाची लागवड अन्न धान्याखालील एकूण क्षेत्राच्या सर्वात जास्त प्रमाणात दिसुन येते.

(1) गहू (2) तांदूळ (3) ज्वारी (4) मका

In 2013-2014 the largest area under cultivation of the food grains in India was of _____.

(1) Wheat (2) Rice (3) Jawar (4) Maize

64. _____ जीवनसत्त्वाची कमतरता प्रौढांमध्ये फारच कमी जाणवते, परंतु नवजात बालकांमध्ये त्यामुळे रक्तस्राव होण्याची शक्यता असते.

(1) के (K) (2) बी (B) (3) ए (A) (4) सी (C)

Vitamin _____ deficiency is very rare in adults, but may lead to hemorrhage in the newborn.

(1) K (2) B (3) A (4) C

65. गार (GAAR) म्हणजे :

(1) जागतिक कर चुकवेगिरी विरोधातील नियम

(2) अमेरिकन सामान्य लेखा नियम

(3) जागतिक लेखा व परिक्षण नियम

(4) सर्वसाधारण कर चुकवेगिरी विरोधातील नियम

GAAR refers to :

(1) Global Anti Avoidance Rules

(2) General American Accounting Rules

(3) Global Auditing and Accounting Rules

(4) General Anti Avoidance Rules

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

66. सर्वसाधारण (निरोगी) मानवी डोळ्याचा स्पष्ट दृष्टीचा टप्पा (डी.डी.व्ही.) किती असतो ?

(1) 30 सें.मी. (2) 15 सें.मी. (3) 25 सें.मी. (4) 40 सें.मी.

What is the distance of distinct vision (DDV) of a normal human eye ?

(1) 30 cm (2) 15 cm (3) 25 cm (4) 40 cm

---

67. 2010 पासून मानवी विकास निर्देशांक (HDI) ची व्याख्या ही प्रत्येक पैलूतील यश मापन करणाऱ्या सामान्य निर्देशांकाचे _____ अशी केली जाते.

(1) गणित मध्य (2) भूमितीय मध्य (3) मध्यक मूल्य (4) बहुलक मूल्य

Since 2010 the Human Development Index (HDI) is defined as _____ of normalised indices measuring achievements in each dimension.

(1) arithmetic mean (2) geometric mean (3) median value (4) modal value

---

68. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) प्रधानमंत्री जन-धन योजना 28 ऑगस्ट 2014 रोजी सुरू करण्यात आली.

(b) ही योजना बँक बचत खाते सुरू करण्यास प्रोत्साहन देते.

(c) ही योजना अपघात विमा आणि जीवन विमा पुरवते.

(d) ही योजना अधिकर्ष सवलत देते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (b) फक्त बरोबर आहेत (2) (b) आणि (c) फक्त बरोबर आहेत

(3) (a), (b) आणि (c) फक्त बरोबर आहेत (4) वरील सर्व विधाने बरोबर आहेत

Consider the following statements :

(a) Pradhan Mantri Jan-Dhan Yojana was launched on August 28, 2014.

(b) The scheme encourages opening saving bank account.

(c) It provides accidental insurance and life insurance.

(d) It provides overdraft facility.

Answer Options :

(1) (a) and (b) only are correct (2) (b) and (c) only are correct

(3) (a), (b) and (c) only are correct (4) All of these are correct

---

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

69. संयुक्त राष्ट्रसंघाच्या लोकसंख्या निधीच्या, 'जागतिक लोकसंख्या अहवाल 2011 नुसार' भारताची लोकसंख्या 2025 मध्ये _____ इतकी होईल जेणेकरून चीनच्या 1.39 अब्ज लोकसंख्येच्या पुढे जाऊन जगातील लोकसंख्येच्या बाबतीत तो सर्वात मोठा देश ठरेल.

(1) 1.44 अब्ज (2) 1.46 अब्ज (3) 1.45 अब्ज (4) 1.47 अब्ज

According to United Nations Population Fund's 'State of World's Population Report 2011', India's population in 2025 will touch the _____ making India the most populous country in the World, over taking China's 1.39 billion population.

(1) 1.44 billion (2) 1.46 billion (3) 1.45 billion (4) 1.47 billion

---

70. सुधारित लेखापरिक्षण प्रमाणक (एस.ए. 530) हे _____ शी संबंधित आहे.

(1) लेखापरिक्षण नमुना (2) लेखापरिक्षण नियोजन

(3) लेखापरिक्षण अहवाल (4) वरीलपैकी एकही नाही

Revised Standard on Auditing (SA 530) deals with _____.

(1) Audit Sampling (2) Audit Planning

(3) Audit Report (4) None of the above

---

71. वीज बिलातील एका युनिटचे kWh ऊर्जा मूल्य किती ?

(1) 36×10^5 ज्यूल्स (2) 38×10^5 ज्यूल्स (3) 40×10^5 ज्यूल्स (4) 42×10^5 ज्यूल्स

A kWh energy corresponding to the value of one unit of electric bill is :

(1) 36×10^5 Joules (2) 38×10^5 Joules (3) 40×10^5 Joules (4) 42×10^5 Joules

---

72. खगोलशास्त्राला समर्पित केलेली भारताची पहिली अंतरीक्ष उपग्रह वेधशाळा _____ होय.

(1) ॲस्ट्रोनॉट (2) मार्स ऑर्बिटर मिशन

(3) ॲस्ट्रोसॅट (4) यापैकी नाही

The first Indian space observatory satellite dedicated entirely to astronomy is _____.

(1) Astronaut (2) Mars Orbiter Mission

(3) Astrosat (4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

73. चष्म्यांचे भिंग _____ यापासून बनवतात.

(1) पायरेक्स काच (2) फ्लिंट काच (3) सामान्य काच (4) कोबाल्ट काच

Lenses of spectacles are made of _____.

(1) Pyrex glass (2) Flint glass (3) Ordinary glass (4) Cobalt glass

---

74. अमलगममध्ये नितांत आवश्यक काय असते ?

(1) पारा (2) चांदी (3) लोह (4) प्लॅटिनम

What does an amalgam must contain ?

(1) Mercury (2) Silver (3) Iron (4) Platinum

---

75. कोळश्याच्या डिस्ट्रक्टिव्ह डिस्टिलेशनने औद्योगिक रसायने प्राप्त होतात. डिस्ट्रक्टिव्ह डिस्टिलेशन कसे केले जाते ?

(1) बर्फाच्या सहाय्याने (2) हवेच्या सहाय्याने

(3) पोकळीत (4) जमीनीखाली

Destructive distillation of coal gives industrial organic chemicals. Destructive distillation is essentially carried out :

(1) with the aid of ice (2) in the presence of air

(3) in the absence of air (4) below the earth's surface

---

76. पुढीलपैकी काय सोन्यासारखे दिसते म्हणून ''फूल्स् गोल्ड''/ ''मुर्खांचे सोने'' असे ओळखले जाते ?

(1) हेमॅटाईट (2) मॅग्नेटाईट (3) सायडेराईट (4) पायराईट

What from amongst the following resembles gold in appearance and is hence called as "Fools gold" ?

(1) Hematite (2) Magnetite (3) Siderite (4) Pyrite

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

77. वनस्पतीवाढीसाठी अत्यावश्यक भूमिका प्रदान करणारे अन्नद्रव्य खालीलपैकी कोणते ?

(1) मोलीबडीनम (2) बोरॉन (3) नत्र (4) तांबे

Which of the following is an essential element playing important role in plant growth ?

(1) Molybdenum (2) Boron (3) Nitrogen (4) Copper

---

78. खालीलपैकी कोणता ग्रुप 'ड्युअल प्लान्ट' म्हणून ओळखला जातो ?

(1) शैवाळ (2) लायकेन्स् (3) ॲन्जीओस्पर्मस् (4) कवक

Which of the following groups is well known as 'Duel plant' ?

(1) Algae (2) Lichens (3) Angiosperms (4) Fungi

---

79. _____ ही वनस्पती बहुतांशी हिरवळीचे खत म्हणून वापरली जाते आणि तीची तृणधान्याच्या पीकांबरोबर फेरपालट म्हणुन लागवड करतात.

(1) *सेसबानिया कॅनाबीना* (धैंच्या) (2) *ट्रायडॅक्स प्रोकुंबन्स*

(3) *हिबीसकस रोझासायनेनसीस* (4) *सिनेड्रीला नोडीफ्लोरा*

_____ is commonly used as a green manure and cultivated in rotation with cereals.

(1) *Sesbania cannabina* (Dhaincha) (2) *Tridax procumbans*

(3) *Hibiscus rosasinensis* (4) *Sunedrella nodiflora*

---

80. खालीलपैकी कोणता प्राणी अरीय सममित आहे ?

(1) बेडूक (2) पायला (3) मासा (4) तारामासा

Which of the following animals shows radial symmetry ?

(1) Frog (2) Pila (3) Fish (4) Star Fish

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

81. खाली उल्लेख केलेले सर्व गुणधर्म कोणत्या संधिपातांत असतात ?

(a) स्पर्शिकांच्या 2 जोड्या (b) वृंतांवरील संयुक्त नेत्र

(c) श्वसनासाठी कल्ले (d) मौखिक उपांगांच्या 3 वा अधिक जोड्या

पर्यायी उत्तरे :

(1) खेकडा (2) फुलपाखरू (3) गोम (4) विंचू

Which arthropod has all the features mentioned below ?

(a) 2 pairs of antennae (b) Compound eyes on stalks

(c) Gills for respiration (d) 3 or more pairs of mouth parts

Answer options :

(1) Crab (2) Butterfly (3) Centipede (4) Scorpion

---

82. सॅलमॅन्डर् ह्या प्राण्याचे वर्गीकरण, कोणत्या वर्गात करतात ?

(1) एव्हज (पक्षीवर्ग) (2) सस्तन प्राणिवर्ग (3) उभयचर प्राणिवर्ग (4) सरीसृप

In which class does a Salamander fall ?

(1) Aves (2) Mammals (3) Amphibia (4) Reptiles

---

83. बटाटे, कांदे यांसारख्या भाज्यांना कोंब येऊ नयेत यासाठी कोणत्या किरणांचा मारा करतात ?

(1) अल्फा (2) गॅमा (3) मायक्रोवेव्हस् (4) अल्ट्राव्हायलेट (अतिनील)

What radiation is used to prevent sprouting of vegetables like potatoes and onions ?

(1) Alpha (2) Gamma (3) Microwave (4) Ultraviolet

---

84. हवाबंद डब्यातील खाद्यपदार्थांमध्ये कोणता जीवाणू वाढण्याची शक्यता असते ?

(1) स्टॉफिलोकोकस (2) बासिलस (3) स्ट्रेप्टोकोकस (4) क्लोस्ट्रिडियम

Which of the following bacteria can grow in airtight sealed food containers ?

(1) Staphylococcus (2) Bacillus (3) Streptococcus (4) Clostridium

---

85. एच.आई.व्ही. लागणच्या व्यवस्थापन आणि उपचारासाठी कोणते औषध वापरतात ?

(1) रिटोनावीर (2) पेनिसिलिन (3) रिफांपिसीन (4) वान्कोमाइसिन

What drug is used for the management and treatment of HIV infection ?

(1) Ritonavir (2) Penicillin (3) Rifampicin (4) Vancomycin

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

86. पुढील मांडणीतील प्रश्नचिन्हाऐवजी ठेवण्यासाठी तर्कसंगत संख्या दिलेल्या पर्यायातून निवडा :

25	?	29
27	13	19
21	23	17

(1) 26 (2) 24 (3) 31 (4) 35

Select the logical number for replacing the question mark in the following arrangement :

25	?	29
27	13	19
21	23	17

(1) 26 (2) 24 (3) 31 (4) 35

---

87. अमोलला एक किलोमीटर अंतर धावायला 4½ मिनिटे लागतात तर बिट्टू तेच अंतर धावायला 5 मिनिटे घेतो. जर त्यांना एक किलोमीटर अंतरावरील ठिकाणी एकाच वेळी पोहोचण्याची अपेक्षा असेल तर एकाने दुसऱ्याला किती मीटरची आघाडी द्यायला हवी ?

(1) 200 मीटरची आघाडी बिट्टूला (2) 150 मीटरची आघाडी बिट्टूला

(3) 80 मीटरची आघाडी अमोलला (4) 100 मीटरची आघाडी बिट्टूला

Amol can run a kilometer distance in 4½ minutes while Bittu can run the same distance in 5 minutes. If they expect to reach some place at one kilometer distance at the same time then how much ahead should one start ?

(1) Bittu should start 200 m ahead (2) Bittu should start 150 m ahead

(3) Amol should start 80 m ahead (4) Bittu should start 100 m ahead

---

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

88. खाली दिलेल्या आकृतीत किती त्रिकोण आहेत ते शोधा ?

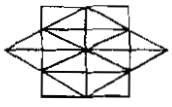

(1) 44 (2) 46 (3) 48 (4) 52

Find the number of triangles in the given figure.

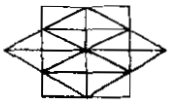

(1) 44 (2) 46 (3) 48 (4) 52

---

89. मालिकेच्या दुसऱ्या जागेसाठी तर्कसंगत प्रतिमा निवडा :

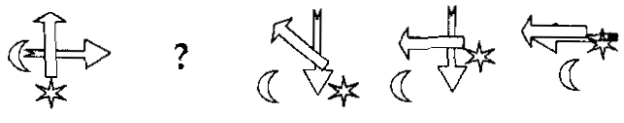

(1) (2) 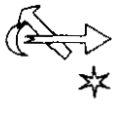 (3) (4)

Select a logical image for the 2nd place of the series.

(1) (2) (3) (4)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

90. खालील माहितीचा अभ्यास करून त्यावरील प्रश्नांचे उत्तर लिहा :

(a) P = Q चा अर्थ P हे Q चे वडील आहेत.

(b) P + Q चा अर्थ P ही Q ची आई आहे.

(c) P @ Q चा अर्थ P हा Q चा पती आहे.

(d) P ~ Q चा अर्थ P ही Q ची मुलगी आहे.

व्यक्ती A व्यक्ती B ला म्हणते "माझी सासू तुझ्या सासूची आई आहे." तर B व्यक्तीचे A व्यक्तीशी काय नाते असेल ते पुढील पर्यायातून निवडा :

(1) A = C @ B (2) A + C ~ B (3) A = C ~ B (4) A ~ D @ C = B

Study the following information and answer the question :

(a) P = Q means P is father of Q.

(b) P + Q means P is mother of Q.

(c) P @ Q means P is husband of Q.

(d) P ~ Q means P is daughter of Q.

Person A says to person B that "my mother in law is mother of your mother in law". Then find the relation of B to A by selecting proper alternatives given below :

(1) A = C @ B (2) A + C ~ B (3) A = C ~ B (4) A ~ D @ C = B

---

91. रचना अभ्यासून प्रश्नचिन्हाऐवजी पर्याय निवडा :

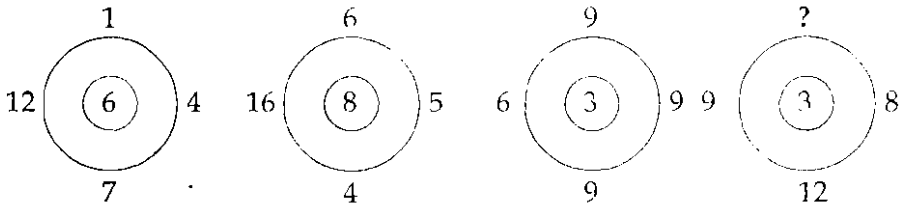

(1) 2 (2) 36 (3) 24 (4) 12

Study the pattern and select an option to replace the question mark.

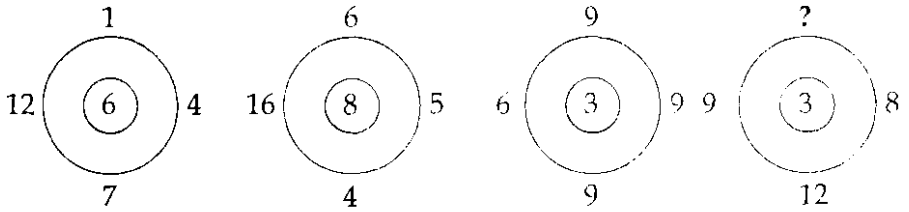

(1) 2 (2) 36 (3) 24 (4) 12

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

92. 'अ' चे वय 'ब' च्या वयापेक्षा तिप्पट आहे. चार वर्षापूर्वी 'क' चे वय 'अ' च्या तेव्हांच्या वयाच्या दुप्पट होते. चार वर्षानंतर 'अ' चे वय 31 वर्षे असेल तर 'ब' चे व 'क' चे आजचे वय किती ?

(1) 10, 50 (2) 10, 46 (3) 9, 50 (4) 9, 46

A's age is three times B's age. Four years back C's age was two times A's age at that time. After four years 'A' will be 31 years old. How old are 'B' and 'C' today ?

(1) 10, 50 (2) 10, 46 (3) 9, 50 (4) 9, 46

---

93. योग्य पर्यायाने रिकामी जागा भरा :

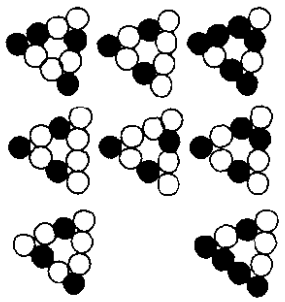

(1) (2) (3) (4)

Fill in the blank with the appropriate option :

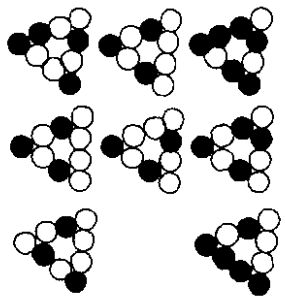

(1) (2) (3) (4)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

94. वेन आकृतींची समान जोडी निवडा :

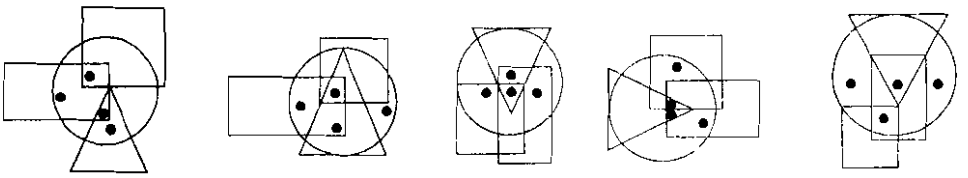

(a) (b) (c) (d) (e)

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b) (2) (b), (c) (3) (c), (d) (4) (d), (e)

Select the similar pair of Ven diagrams :

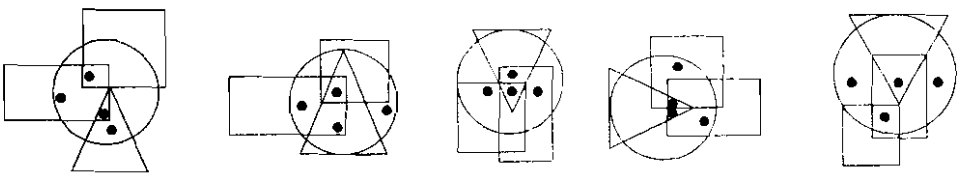

(a) (b) (c) (d) (e)

Answer Options :

(1) (a), (b) (2) (b), (c) (3) (c), (d) (4) (d), (e)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

95. **विधान :** "राणीच्या आजोबांचा मुलगा हा राणीच्या मुलाचा आजोबा असू शकतो."

या विधानांसंबंधात जर फक्त थेट नातेसंबंधाचा विचार केला तर योग्य निष्कर्ष निवडा :

निष्कर्ष :

(a) जर राणी त्या आजोबांच्या मुलाची मुलगी असली तरच विधान सत्य ठरेल.

(b) जर राणी त्या आजोबांच्या मुलाची मुलगी असली तरीही विधान असत्य ठरेल.

(c) तो आजोबांचा मुलगा राणीचा काका असला तरीही विधान सत्य ठरेल.

(d) तो आजोबांचा मुलगा राणीचा मामा असला तरीही विधान सत्य ठरेल.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) सोडून सर्व सत्य (2) (a) सोडून सर्व असत्य

(3) फक्त (c) सत्य आहे (4) फक्त (a) किंवा (b) सत्य आहे

Select the correct conclusion/s with respect to the statement considering only direct relationship

Statement : "Rani's grand-father's son can be grand-father of Rani's son".

Conclusions :

(a) Statement is true only if Rani is a daughter of that grand-father's son.

(b) Statement is false even if Rani is daughter of that grand-father's son.

(c) Statement is true even if that grand-father's son is Rani's paternal uncle.

(d) Statement is true even if that grand-father's son is Rani's maternal uncle.

Answer options :

(1) All are true but for (a) (2) All are false but for (a)

(3) Only (c) is true (4) Either (a) or (b) is true

---

96. जर एका सांकेतिक भाषेत 'Super' हा शब्द HFKVI असा लिहितात, तर 'Market' हा शब्द कसा लिहाल ?

(1) NZIPVG (2) NXIPVG (3) NYIPUG (4) NZIQVG

In a certain code lanugage if 'Super' is coded as HFKVI, then 'Market' will be coded as :

(1) NZIPVG (2) NXIPVG (3) NYIPUG (4) NZIQVG

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

97. पुढील सामग्री वापरून 'ran' चे विसंकेतन करा :

(a) 'qua ta pol ran' हे 'I can rest here' चे प्रतिरूपण आहे.

(b) 'pol ran sak no' हे 'I can sit there' चे प्रतिरूपण आहे.

वरील प्रक्रियेच्या संदर्भात योग्य पर्याय निवडा :

(1) विसंकेतनासाठी फक्त माहिती (a) पुरेशी आहे.

(2) विसंकेतनासाठी फक्त माहिती (b) पुरेशी आहे.

(3) विसंकेतनासाठी माहिती (a) व (b) पुरेशी आहे.

(4) विसंकेतनासाठी माहिती (a) व (b) पुरेशी नाही.

Decode 'ran' using the following data :

(a) 'I can rest here' is represented as 'qua ta pol ran'.

(b) 'I can sit there' is represented as 'pol ran sak no'.

Select the appropriate option with respect to the above process.

(1) Information (a) alone is sufficient for decoding.

(2) Information (b) alone is sufficient for decoding.

(3) Information (a) and (b) is necessary for decoding.

(4) Information (a) and (b) is not sufficient for decoding.

---

98. 200 पासून 400 पर्यंत 4 हा अंक फक्त एकदाच येणाऱ्या संख्या किती ?

(1) 36 (2) 37 (3) 38 (4) 39

How many numbers are there between 200 and 400 in which 4 comes only once ?

(1) 36 (2) 37 (3) 38 (4) 39

---

99. दिवसभरात जेव्हा घड्याळाचे काटे नेमके परस्परांच्या विरुद्ध दिशांना असतात अशा प्रसंगांची संख्या दर्शवणारा पर्याय निवडा :

(1) 24 (2) 23 (3) 22 (4) 21

Select an option that indicates the number of instances during the day, when the hands of a watch are exactly in opposite direction with respect to each other.

(1) 24 (2) 23 (3) 22 (4) 21

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

100. शहराने सार्वजनिक वाहतुकीचा दर्जा वाढवण्याची गरज आहे. स्टेशनांच्या भोवतीची दाटी उठवायला हवी आणि स्टेशनांच्या परिसरात शेवटपर्यंत पोहोचवणारी वाहतुकीची व्यवस्था करायला हवी. "दाटी कर" लादून वाहनतळ भाडे महाग करणे यातून शहरातील गाड्यांचे व्यसन कमी करायला हवे. डिझेलवर दिली जाणारी आर्थिक कपात कमी करणे किंवा डिझेल वाहनांवरील करात वाढ करणे यांचा उपयोग होऊ शकतो. उच्च प्रदूषणाच्या दिवसांत शासनाने वायू बाहेर टाकणे कमी करण्यासाठी कडक उपाय करायला हवेत.

पुढे दिलेल्या यादीतून प्रदूषण कमी व्हायला सहाय्य करणारा/रे पैलू निवडा :

(a) जसा हिवाळा निवळायला लागतो आणि धुक्याची समस्या रहात नाही तसे प्रदूषणाविषयी कोणीही बोलत नाही.

(b) सर्वंकष स्वच्छ हवा कायद्यान्वये दोषी व्यक्तीला किमान 18 महिन्याची शिक्षेची शिफारस केली आहे परंतु आतापर्यंत एकालाही ती दिली गेलेली नाही.

(c) एकामागून एक येणाऱ्या शासनांनी श्रीमंतानाच लाभदायक ठरलेल्या आर्थिक सवलती रद्द करण्यापासून स्वत:ला दूर ठेवले आहे.

(d) मुखाच्छादनाचा व हवा शुद्धकांचा वापर करणे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) एकही नाही (2) (b) (3) सर्व (4) (a) आणि (d)

The city needs to scale up its public transport, clean up the congestion around stations and improve the last mile connectivity to the stations. Imposing a congestion tax and making parking more expensive should help dampen the city's car addiction. Slashing diesel subsidies or higher taxes on diesel vehicles could help. The government should stringent action to reduce emissions on high pollution days.

Select the aspect/s that help/s reduction of pollution from the list given below.

(a) As winter eases and there is no problem of fog nobody talks of pollution.

(b) There has not been a single conviction under comprehensive clean air law that recommends a minimum punishment of 18 months for an offender.

(c) Successive governments have shied away from cutting subsidies that end up benefiting the rich.

(d) Using masks and air purifiers.

Answer Options :

(1) None (2) (b) (3) All (4) (a) and (d)

- o O o -

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बसेबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल, यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

SEAL

Join us @aditya2050

परीक्षेचे नांव : विक्रीकर निरीक्षक (पूर्व) परीक्षा-२०१५ **परी**

विषयाचे नाव : सामान्य क्षमता चाचणी

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत **'विक्रीकर निरीक्षक (पूर्व) परीक्षा-२०१५'** या स्पर्धा परीक्षेच्या वस्तुनिष्ठ स्वरुपाच्या प्रश्नपत्रिकेची उत्तरतालिका उमेदवारांच्या माहितीसाठी संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आली होती. त्यासंदर्भात उमेदवारांनी अधिप्रमाणित (Authentic) स्पष्टीकरण / संदर्भ देऊन पाठविलेली लेखी निवेदने, तसेच तज्ज्ञांचे अभिप्राय विचारात घेऊन आयोगाने उत्तरतालिका सुधारित केली आहे. या उत्तरतालिकेतील उत्तरे अंतिम समजण्यात येतील. यासंदर्भात आलेली निवेदने विचारात घेतली जाणार नाहीत व त्याबाबत कोणताही पत्रव्यवहार केला जाणार नाही, याची कृपया नोंद घ्यावी.

उत्तरतालिका - KEY

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
1	2	4	1	#
2	1	3	3	1
3	2	2	1	2
4	1	4	#	3
5	#	1	2	4
6	#	#	4	1
7	3	3	3	2
8	4	1	2	1
9	2	2	2	2
10	2	2	1	2
11	1	1	4	3
12	3	2	2	4
13	4	2	2	2
14	2	#	#	#
15	3	3	3	3
16	1	4	1	2
17	4	3	4	2
18	2	2	3	1
19	3	4	2	2
20	2	2	2	4
21	2	2	4	3
22	2	1	2	2
23	2	4	2	4
24	4	2	4	4
25	4	2	2	2

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
26	#	1	1	3
27	3	1	1	3
28	1	3	1	4
29	1	2	2	1
30	3	3	#	#
31	1	1	1	2
32	2	4	4	2
33	1	2	1	2
34	1	1	3	1
35	4	1	3	3
36	1	#	1	1
37	1	2	2	1
38	3	1	1	1
39	2	3	2	1
40	2	1	3	1
41	#	2	#	2
42	2	1	4	2
43	2	3	3	3
44	4	#	3	4
45	4	2	2	1
46	2	2	2	1
47	1	1	4	3
48	3	3	1	4
49	3	3	1	3
50	1	4	3	#

Date: 7th Sept., 2016

ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

Join us @aditya2050

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
51	2	2	1	2
52	4	4	2	4
53	3	4	4	1
54	1	4	4	2
55	4	1	2	4
56	4	4	4	2
57	2	2	2	2
58	4	1	4	2
59	2	4	2	1
60	1	2	4	4
61	4	4	1	2
62	1	1	1	4
63	2	2	4	4
64	1	4	2	2
65	4	3	2	1
66	3	2	3	4
67	2	4	4	4
68	4	1	2	1
69	2	2	1	3
70	1	1	1	1
71	1	2	1	3
72	3	3	3	2
73	2	1	2	1
74	1	3	3	4
75	3	1	1	3

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
76	4	4	4	1
77	3	1	2	1
78	2	2	1	2
79	1	3	3	3
80	4	1	1	1
81	1	4	3	4
82	3	3	4	3
83	2	4	1	2
84	4	1	4	4
85	1	2	2	1
86	3	4	2	3
87	4	3	2	3
88	3	3	4	1
89	3	4	4	4
90	1	3	1	4
91	4	2	3	2
92	3	4	3	3
93	4	3	3	3
94	3	3	3	3
95	2	1	1	4
96	1	1	1	2
97	4	4	4	1
98	2	2	3	4
99	3	1	3	3
100	1	3	4	1

Date: 7th Sept., 2016

Join us @aditya2050

आदित्य अॅकॅडमी

स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

ROLL NO.

TEST ID

Name .....

Batch.....

Mobile No..... Test Date...../...../.....

Candidate Sign

Invigilator Sign

INSTRUCTIONS FOR FILLING THE SHEET

1. This sheet should not be folded or crushed.
2. Use only blue/ black ball point pen to fill the circles.
3. Use of pencil is strictly prohibited.
4. Circles should be darkened completely and properly.
5. Cutting and erasing on this sheet is not allowed.
6. Do not use any stray marks on the sheet.
7. Do not use marker or white fluid to hide the mark.

WRONG METHODS **CORRECT METHOD**

	A	B	C	D
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				
41				
42				
43				
44				
45				
46				
47				
48				
49				
50				
51				
52				
53				
54				
55				
56				
57				
58				
59				
60				
61				
62				
63				
64				
65				
66				
67				
68				
69				
70				
71				
72				
73				
74				
75				
76				
77				
78				
79				
80				
81				
82				
83				
84				
85				
86				
87				
88				
89				
90				
91				
92				
93				
94				
95				
96				
97				
98				
99				
100				

Join us @aditya2050

सहायक कक्ष अधिकारी (पूर्व) परीक्षा-2016
परीक्षा दिनांक- 31 जुलै, 2016

A

2016

CODE : VO7

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET NO.

प्रश्नपुस्तिका

वेळ : 1 (एक) तास

सामान्य क्षमता चाचणी

एकूण प्रश्न : 100
एकूण गुण : 100

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

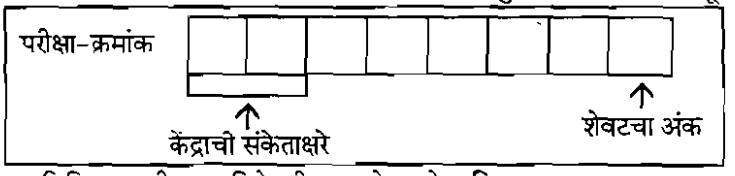

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरापैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील''.**

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेल्या वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेल्या वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

SEAL

Join us @aditya2050

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

1. युरोपियन युनीयन शैलीवर आधारित कोणत्या गटाची स्थापना आशियान द्वारे नुकतीच करण्यात आली आहे ?

(1) आशियान इकॉनॉमिक कम्युनिटी

(2) आशियान इकॉनॉमिक युनियन

(3) आशियान सोशो-इकॉनॉमिक कम्युनिटी

(4) आशियान सोशो-इकॉनॉमिक कॉन्सिल

Recently which of the following has been established on the European Union style by the ASEAN ?

(1) ASEAN Economic Community

(2) ASEAN Economic Union

(3) ASEAN Socio-Economic Community

(4) ASEAN Socio-Economic Council

---

2. खालीलपैकी कोणते विधान **बरोबर** आहे ?

(1) संस्कृत ही भारताची पहिली अभिजात भाषा आहे.

(2) तामिळ ही भारताची दुसरी अभिजात भाषा आहे.

(3) भारत सरकारने 2008 मध्ये कन्नड आणि तेलगू या भारताच्या अभिजात भाषा म्हणून घोषित केल्या.

(4) 2015 मध्ये मराठी भाषेला देखील अभिजात भाषेचा दर्जा देण्यात आला आहे.

Which one of the following statements is **correct** ?

(1) Sanskrit is the first classical language of India.

(2) Tamil is the second classical language of India.

(3) The government of India declared Kannada and Telugu in 2008 as the classical languages of India.

(4) In 2015, Marathi was also given the status of classical language.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

3. जागतिक आरोग्य संघटना (WHO) बाबत खालीलपैकी कोणते/कोणती विधान/विधाने **बरोबर** आहे/आहेत ?

(a) प्रत्येक वर्षी 7 एप्रिल हा दिवस जागतिक आरोग्य संघटनेच्या प्रायोजकताखाली 'जागतिक आरोग्य दिन' म्हणून साजरा केला जातो.

(b) जागतिक आरोग्य संघटनेने या वर्षाचा जागतिक आरोग्य दिन अस्थमा या आजारावर केन्द्रित केला आहे.

(c) जागतिक आरोग्य संघटनेचे मुख्यालय न्यूयॉर्क मध्ये आहे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) वरील सर्व

Which one of the following statements about the World Health Organization (WHO) is/are **correct** ?

(a) The World Health Day is celebrated every year on the 7th April under the sponsorship of the WHO.

(b) The WHO is focusing this year's World Health Day on Asthama.

(c) The headquarters of WHO is in New York.

Answer options :

(1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) All the above

---

4. 5 डिसेंबर 2015 हा जगभर जागतिक मृदा दिवस (World Soil Day) म्हणून साजरा केला गेला. 2015 च्या या दिवसाचे घोषवाक्य होते _____.

(1) सॉइल्स अ सॉलीड ग्राऊंड फॉर लाईफ (2) सॉइल्स मस्ट फॉर लाईफ

(3) सॉइल्स अ नरिशमेंट फॉर लाईफ (4) नो लाईफ विदाऊट सॉइल्स

The World Soil Day (WSD) was observed on 5th December 2015 across the world. The theme of the 2015 WSD was _____.

(1) Soils a solid ground for life (2) Soils must for life

(3) Soils a nourishment for life (4) No life without soils

---

5. खालीलपैकी कोणते जैविकखत **नाही** ?

(1) जीवाणू खत (2) शैवाल खत

(3) हरीत शेणखत (4) वरील सर्व

Which one of the following is not a Biofertilizer ?

(1) Bacterial fertilizer (2) Algal fertilizer

(3) Green manure (4) All of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

6. चीनच्या पाठींब्यावर निर्माण झालेल्या 'आशियन इन्फ्रास्ट्रक्चर इनव्हेस्टमेंट बँकेत' (AIIB) सहभागी होणारा पहिला पाश्चिमात्य देश कोणता ?

(1) यू.के. (2) फ्रान्स (3) जर्मनी (4) इटली

Which is the first western country to join the China backed - Asian Infrastructure Investment Bank (AIIB) ?

(1) U.K. (2) France (3) Germany (4) Italy

---

7. 2016-17 च्या खरीप हंगामासाठी असलेल्या किमान आधारभूत किंमती (MSP) बाबत जोड्या लावा.

	धान्य	**सुधारित किमान आधारभूत किंमती**
(a)	ज्वारी (संकरीत)	(i) ₹ 2600
(b)	बाजरी	(ii) ₹ 1625
(c)	सोयाबीन	(iii) ₹ 1330
(d)	सूर्यफूल	(iv) ₹ 4220
(e)	भूईमूग	(v) ₹ 3950

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(v)	(iv)
(2)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)	(v)
(3)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)	(v)
(4)	(ii)	(iii)	(i)	(v)	(iv)

Match the pairs about the Minimum Support Prices (MSP) of the Kharif season 2016-17.

	Grain	**Revised MSP**
(a)	Jowar (Hybrid)	(i) ₹ 2600
(b)	Millet	(ii) ₹ 1625
(c)	Soyabean	(iii) ₹ 1330
(d)	Sunflower	(iv) ₹ 4220
(e)	Groundnut	(v) ₹ 3950

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(v)	(iv)
(2)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)	(v)
(3)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)	(v)
(4)	(ii)	(iii)	(i)	(v)	(iv)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

8. मंगेश पाडगांवकर यांनी कोणते काव्यसंग्रह लिहिले आहेत ?

(a) सलाम (b) उत्सव (c) विदुषक (d) लगोरी

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a), (b), (d) (2) फक्त (a), (c), (d)

(3) फक्त (b), (c), (d) (4) फक्त (a), (b), (c)

Which collection of poetry is written by Mangesh Padgaonkar ?

(a) Salam (b) Utsav (c) Vidushak (d) Lagori

Answer options :

(1) Only (a), (b), (d) (2) Only (a), (c), (d)

(3) Only (b), (c), (d) (4) Only (a), (b), (c)

---

9. 88 वी ऑस्कर पारितोषिके (2016) बाबत खालीलपैकी कोणती जोडी **बरोबर** आहे ?

(1) लिओनार्डो डिकाप्रियो - सर्वोत्कृष्ट अभिनेता 'रूम' साठी

(2) ब्री लार्सन - सर्वोत्कृष्ट अभिनेत्री 'द डॅनिश गर्ल' साठी

(3) अलेजान्ड्रो इनारव्हिटा - सर्वोत्कृष्ट निर्देशक 'स्पॉटलाईट' साठी

(4) मार्क रेलान्स् - सर्वोत्कृष्ट सहाय्यक अभिनेता 'ब्रिज ऑफ स्पाईज' साठी

Which one of the following pairs about the 88th Oscar Awards (2016) is **correct** ?

(1) Leonardo Dicaprio - Best Actor for 'Room'

(2) Brie Larson - Best Actress for 'The Danish Girl'

(3) Alejandro Inarvita - Best Director for 'Spotlight'

(4) Mark Rylance - Best Supporting Actor for 'Bridge of spies'

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

10. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) विद्यादेवी भंडारी या नेपाळच्या पहिल्या महिला अध्यक्षा आहेत.

(b) विद्यादेवी भंडारी या नेपाळ कम्युनिस्ट पक्षाच्या अध्यक्षा होत्या.

(c) विद्यादेवी भंडारी यांनी या अगोदर संरक्षण मंत्री म्हणून कार्य केलेले आहे.

वरीलपैकी कोणती विधाने **बरोबर** आहेत ?

(1) (a) आणि (b) (2) (a) आणि (c)

(3) (b) आणि (c) (4) (a), (b) आणि (c)

Consider the following statements :

(a) Vidya Devi Bhandari is the First female President of Nepal.

(b) Vidya Devi Bhandari was the Chairman of the Communist Party of Nepal.

(c) Vidya Devi Bhandari previously served as the Minister of Defence.

Which of the statements given above are **correct** ?

(1) (a) and (b) (2) (a) and (c)

(3) (b) and (c) (4) (a), (b) and (c)

---

11. नुकतेच खालीलपैकी कोणते शहर भारताचे पहिले केरोसिन मुक्त शहर बनले आहे ?

(1) चंदीगड (2) मुंबई (3) बेंगलूरू (4) शिमला

Which of the following cities has become the first Kerosene free city of India recently ?

(1) Chandigarh (2) Mumbai (3) Bengaluru (4) Shimla

---

12. 'जागतिक आनंदी अहवाल - 2016' नुसार जगातील सर्वाधिक आनंदी देश कोणता ?

(1) स्वीडन (2) डेन्मार्क (3) स्वित्झर्लंड (4) भूतान

According to the 'World Happiness Report 2016', which is the happiest country in the World ?

(1) Sweden (2) Denmark (3) Switzerland (4) Bhutan

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

13. राष्ट्रीय न्यायीक नियुक्ती आयोग सर्वोच्च न्यायालयाने अवैध ठरवल्यामुळे कोणती घटनादुरुस्ती घटनाबाह्य झाली आहे ?

(1) 97 वी (2) 98 वी (3) 99 वी (4) 100 वी

Which amendment has become unconstitutional as the National Judicial Appointments Commission has been invalidated by the Supreme Court ?

(1) 97th (2) 98th (3) 99th (4) 100th

---

14. 'सार्क' च्या मंत्री परिषदेने सार्कचे आपत्ती व्यवस्थापन केन्द्र कोठे स्थापन करण्याचे ठरविले आहे ?

(1) ढाका (2) काठमांडू (3) न्यू दिल्ली (4) कोलंबो

Where has the council of SAARC Ministers decided to establish the SAARC Disaster Management Centre ?

(1) Dhaka (2) Kathmandu (3) New Delhi (4) Colombo

---

15. जागतिक व्याघ्र संघ (GTF) आणि जागतिक वन्यजीव निधी (WWF) च्या अहवालानुसार जगात कोणता देश सर्वाधिक व्याघ्र संख्या भूषवितो ?

(1) भारत (2) दक्षिण आफ्रिका (3) इंडोनेशिया (4) रशिया

According to the report of the Global Tiger Forum (GTF) and the World Wildlife Fund (WWF), which country boasts of the highest population of tigers in the world ?

(1) India (2) South Africa (3) Indonesia (4) Russia

---

16. भारतातील पहिली महिला मुख्यमंत्री कोणत्या राज्याची होती ?

(1) ओरीसा (2) बिहार (3) तामिळनाडू (4) उत्तर प्रदेश

Which Indian State had the first woman Chief Minister ?

(1) Orissa (2) Bihar (3) Tamil Nadu (4) Uttar Pradesh

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

17. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) 'राज्य हे, सहा वर्षापासून ते चौदा वर्षापर्यंतच्या मुलांना मोफत व सक्तीचे शिक्षण देईल' हा त्यांचा **मूलभूत हक्क** आहे.

(b) 'जो जन्मदाता असेल किंवा पालक असेल त्याने आपल्या अपत्यास अथवा पाल्यास त्याच्या सहाव्या वर्षापासून ते चौदाव्या वर्षापर्यंत शिक्षणाची संधी उपलब्ध करुन देणे' हे त्याचे **मूलभूत कर्तव्य** आहे.

(c) 'राज्य हे बालकांचे वय सहा वर्षाचे होईपर्यंत त्यांचे संगोपन करण्यासाठी आणि त्यांच्या शिक्षणासाठी तरतूद करील' हे **मार्गदर्शक तत्त्व** आहे.

वरीलपैकी कोणती विधाने **बरोबर** आहेत ?

(1) (a) आणि (b) (2) (b) आणि (c) (3) (a) आणि (c) (4) वरील सर्व

Consider the following statements :

(a) 'The state shall provide free and compulsory education to all the children of the age of six to fourteen years' is their **Fundamental right**.

(b) 'The one who is a parent or a guardian should provide opportunities for education to his child or a ward between the age of six and fourteen years' is his **Fundamental duty**.

(c) 'The state shall endeavour to provide early childhood care and education for all the children until they complete the age of six years' is a **Directive principle**.

Which of the statements given above are **correct** ?

(1) (a) and (b) (2) (b) and (c) (3) (a) and (c) (4) All the above

---

18. संविधान सभेतील मूलभूत हक्क आणि अल्पसंख्याक समितीचे अध्यक्ष कोण होते ?

(1) डॉ. बी.आर. आंबेडकर (2) जे.बी. कृपलानी

(3) सरदार वल्लभभाई पटेल (4) जवाहरलाल नेहरु

Who was the chairman of the committee on Fundamental Rights and Minorities in the Constituent Assembly ?

(1) Dr. B.R. Ambedkar (2) J.B. Kripalani

(3) Sardar Vallabhabhai Patel (4) Jawaharlal Nehru

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

19. खालीलपैकी कोणते विधान **चुकीचे** आहे ?

(a) एखाद्या व्यक्तीचा जन्म भारतात 26 जानेवारी 1950 रोजी किंवा त्यानंतर परंतु 1 जुलै 1987 पूर्वी झालेला असेल तर ती व्यक्ती भारतीय नागरिक असते.

(b) एखाद्या व्यक्तीचा जन्म भारतात 1 जुलै 1987 रोजी किंवा त्यानंतर झाला असेल आणि जर तिच्या जन्माच्या वेळी तिच्या आईवडिलांपैकी कोणीही एक भारताचे नागरिक असतील तर ती व्यक्ती भारतीय नागरिक असेल.

(c) जेंव्हा एखादी व्यक्ती तिच्या भारतीय नागरिकत्त्वाचा त्याग करते तेंव्हा त्या व्यक्तीच्या प्रत्येक अज्ञान मूलाचे भारतीय नागरिकत्त्व देखील संपुष्टात येते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) (2) (b)

(3) (c) (4) वरीलपैकी एकही नाही

Which one of the following statements is **incorrect** ?

(a) A person born in India on or after 26th Jan. 1950 but before 1st July 1987 is a citizen of India.

(b) A person born in India on or after 1st July 1987 is considered a citizen of India if either of his parents is a citizen of India at the time of his birth.

(c) When a person renounces his Indian Citizenship, every minor child of that person also loses Indian citizenship.

Answer options :

(1) (a) (2) (b)

(3) (c) (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

20. संसद राज्यातील विधान परिषद _____ च्या शिफारशीवरून रद्द करु शकते.

(1) राष्ट्रपती (2) राज्यपाल

(3) राज्य मंत्रिमंडळ (4) राज्य विधानसभा

The parliament can abolish a Legislative Council on the recommendations of _____.

(1) The President (2) The Governor

(3) State Council of Ministers (4) State Legislative Assembly

---

21. 1947 च्या भारतीय स्वातंत्र्य कायद्याने संविधान सभेच्या स्थानामध्ये बदल झाला. या कायद्याच्या संदर्भात खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर **नाही** ?

(1) सभा पूर्णत: सार्वभौम संस्था बनली.

(2) सभा एक विधिमंडळात्मक संस्थाही झाली.

(3) सभेची एकूण संख्या पूर्वीच्या 1946 मधील नियोजित संख्येपेक्षा वाढली.

(4) मुस्लिम लीग सभासदांनी भारतासाठी असलेल्या संविधान सभेतून माघार घेतली.

The Indian Independence Act of 1947 made changes in the position of the Constituent Assembly. Which of the following is **not** correct with respect to this Act ?

(1) The Assembly was made a fully sovereign body.

(2) The Assembly also became a Legislative body.

(3) The total strength of the Assembly went up from the earlier planned in 1946.

(4) The Muslim League members withdrew from the Constituent Assembly of India.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

22. 'कायद्यापुढील समानता' (Equality before Law) हा नियम अनिर्बंध नाही. त्याबाबतीत घटनात्मक आणि अन्य अपवाद आहेत. खालीलपैकी कोणते अनुच्छेद 14 ला **अपवाद** आहेत ?

(a) भारताचे राष्ट्रपती आणि राज्यपाल यांना काही विशेष हक्क आहेत.

(b) संसद सदस्य आणि राज्याच्या विधीमंडळाचे सदस्य यांच्याविरुद्ध त्यांनी संसदेत अथवा राज्य विधीमंडळात केलेल्या भाषणाबद्दल कोणत्याही न्यायालयात खटला चालविता येत नाही.

(c) परदेशी दूत आणि राजनीतीज्ञ यांना फौजदारी दाव्याबाबत विशेष हक्क नाहीत तर केवळ दिवाणी दाव्याबाबत आहेत.

(d) अनुच्छेद 31-C हा अनुच्छेद 14 ला अपवाद आहे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b) आणि (c) (2) (b), (c) आणि (d)

(3) (a), (b), (c) आणि (d) (4) (a), (b) आणि (d)

The Rule of 'Equality before Law' is not absolute and there are constitutional and other exceptions to it. Which of the following is/are the **exceptions** to the Article 14 ?

(a) The President of India and the Governors of states enjoy some immunities.

(b) No Member of Parliament and State Legislature shall be liable to any proceedings in any court in respect of anything said in Parliament on State Legislature.

(c) The foreign ambassadors and diplomates enjoy immunity from civil proceedings and not from criminal proceedings.

(d) Article 31-C is an exception to Article 14.

Answer options :

(1) (a), (b) and (c) (2) (b), (c) and (d)

(3) (a), (b), (c) and (d) (4) (a), (b) and (d)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

23. महाराष्ट्र शासनाने _____ यांचे सेवानिवृत्तीचे वय 58 वरून 60 वर्षे असे वाढविले आहे.

(1) 'A' आणि 'B' प्रवर्गातील अधिकारी

(2) 'C' प्रवर्गातील शासकीय सेवक

(3) 'A' प्रवर्गातील वैद्यकीय अधिकारी

(4) 'A' प्रवर्गातील अधिकारी

The Maharashtra government has increased the retirement age from 58 to 60 years of _____.

(1) 'A' and 'B' category officers

(2) 'C' category civil servants

(3) 'A' category medical officers

(4) 'A' category officers

24. 'न्यायालयीन पुनर्विलोकना' बाबत खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) न्यायालयीन पुनर्विलोकन म्हणजे विधीमंडळाने केलेल्या कायद्यांची आणि केन्द्र आणि राज्य शासनाच्या कार्यकारी आदेशांची घटनात्मकता तपासून पाहण्याचा सर्वोच्च न्यायालयाचा अधिकार.

(b) संघराज्यीय समतोलपणा साधणे आणि राज्यघटनेचो सर्वोच्चता या तत्त्वाचे रक्षण करणे हे न्यायालयीन पुनर्विलोकनाचे उद्दिष्ट असते.

(c) 'कायद्याने घालून दिलेल्या पद्धती' (procedure established by law) पेक्षा 'कायद्याची योग्य पद्धत' (Due process of law) हे तत्त्व सर्वोच्च न्यायालयाची नागरिकांचे मूलभूत हक्क रक्षणासाठी अधिक व्याप्ती वाढविते.

वरीलपैकी कोणते/कोणती विधान/ने **बरोबर** आहे/त ?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (a) आणि (b)

(3) वरील सर्व (4) वरीलपैकी एकही नाही

Consider the following statements about the 'Judicial Review' :

(a) Judicial Review means the power of the Supreme Court to examine the constitutionality of legislative law or executive order of both the central and state governments.

(b) The objective of the Judicial Review is to maintain federal equilibrium and uphold the principle of the supremacy of the constitution.

(c) The principle of the 'due process of law' more than the 'procedure established by law' gives wider scope to the Supreme Court in protecting the rights of citizens.

Which of the above statements is/are **correct** ?

(1) Only (a) (2) Only (a) and (b)

(3) All of the above (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

25. 'भारत हे संघराज्य आहे' यास खालीलपैकी कोणते तत्त्व आधार देत **नाही** ?

(1) एक राज्यघटना (2) द्विगृही कायदेमंडळ

(3) राज्यघटनेची सर्वोच्चता (4) न्यायालयीन पुनर्विलोकन

Which of the following principles does **not** support that 'India is a federal state' ?

(1) Single Constitution (2) Bicameralism

(3) Supremacy of the Constitution (4) Judicial Review

---

26. _____ यांनी त्यांच्या आत्मचरित्रात ते व त्यांचे बंधू गणेशोत्सवात योग्य हातवारे करुन क्रांतीकारी श्लोक कसे म्हणत असत याचे वर्णन केले आहे.

(1) विनायक दा. सावरकर (2) बाळ गंगाधर टिळक

(3) दामोदर हरी चाफेकर (4) नरसिंह चिंतामण केळकर

_____ relates in his autobiography how he and his brother recited revolutionary 'Shlokas' with appropriate gestures in the Ganeshotsav.

(1) Vinayak D. Savarkar (2) Bal Gangadhar Tilak

(3) Damodar Hari Chaphekar (4) Narsinh Chintaman Kelkar

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

27. जोड्या जुळवा :

(a)	रहिमतुल्ला सयानी	(i)	मुंबई
(b)	मौलवी मझर-उल-हक	(ii)	मद्रास
(c)	अे. रसूल	(iii)	बंगाल
(d)	नवाब सय्यद महंमद बहादुर	(iv)	बिहार

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(2)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)
(3)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(4)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)

Match the following :

(a)	Rahimatullah Sayani	(i)	Bombay
(b)	Maulavi Mazar-ul-Haq	(ii)	Madras
(c)	A. Rasul	(iii)	Bengal
(d)	Nawab Syed Mahomed Bahadur	(iv)	Bihar

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(2)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)
(3)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(4)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

28. पुढील व्यक्तिंपैकी कोणती व्यक्ती कृष्णाजी प्रभाकर खाडिलकरांना दारुगोळा आणि बंदुकीच्या कारखान्याचा नकाशा करुन देणारी यांत्रिकी अभियंता होती ?

(1) दामू जोशी (2) राजाराम वझे

(3) भालचंद्र केतकर (4) रामचंद्र गोखले

Who from amongst the following was a mechanical engineer to provide a blue-print of ammunition and rifle factory to Krishnaji Prabhakar Khadilkar ?

(1) Damu Joshi (2) Rajaram Vaze

(3) Bhalchandra Ketkar (4) Ramchandra Gokhale

---

29. पुढीलपैकी कोणत्या व्यक्तिने अमेरिकेतील भारतीय स्वतंत्रता पक्षाच्या उपक्रमात 'पिरखान' या नावाने सक्रीय भाग घेतला होता ?

(1) पांडुरंग सदाशिव खानखोजे

(2) रास बिहारी बोस

(3) लक्ष्मण सुखनंदन शर्मा

(4) गजानन रघुनाथ पाठक

Who from amongst the following persons took active part in the activities of Indian Independence Party in America under the name 'Pirkhan' ?

(1) Pandurang Sadashiv Khankhoje

(2) Ras Bihari Bose

(3) Lakshman Sukhanandan Sharma

(4) Gajanan Raghunath Pathak

---

30. _____ जमिनीसाठीच्या हव्यासामुळे भारतात बहुतेक भागात जंगलतोड झाली व आदिवासींना त्यांच्या उपजीविकेच्या पारंपरिक साधनांना मुकावे लागले.

(1) सावकारांच्या

(2) मध्यस्थ आणि कनिष्ठ अधिकाऱ्यांच्या

(3) पठारावरुन स्थलांतरित झालेल्या शेतकऱ्यांच्या

(4) युरोपीय जमीन मालकांच्या

In many parts of India the hunger for land of the _____ led to the destruction of forests, depriving the tribals of their traditional means of livelihood.

(1) Money lenders

(2) Middlemen and petty officials

(3) Immigrant peasants from the plains

(4) European landlords

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

31. "ऑन्टोजेनी रिकॅप्च्यूलेटस् फायलोजेनी" हे विधान कोणत्या उत्क्रांती सिद्धांताचे आहे ?

(1) स्पेशल क्रियशन थेअरी (2) हकेल्स बायोजनिक लॉ

(3) नॅच्युरल सिलेक्शन थेअरी (4) थेअरी ऑफ कॅटेस्ट्रोफिझम

"Ontogeny recaptulates Phylogeny" is the statement of which evolutionary theory ?

(1) Special creation theory (2) Haeckel's Biogenic law

(3) Natural selection theory (4) Theory of catestrophism

---

32. निळीच्या उठावाची सुरुवात गोविंदपुरच्या रयतेने _____ यांच्या नेतृत्त्वाखाली केली.

(a) दिगंबर बिश्वास (b) बिष्णु बिश्वास

(c) शिशीर कुमार बिश्वास (d) मधुकांत बिश्वास

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (d) फक्त (2) (c) आणि (d) फक्त

(3) (a) आणि (b) फक्त (4) (a), (b), (c) आणि (d)

The beginning of the indigo revolt was made by the ryots of Govindpur under the leadership of _____.

(a) Digambar Biswas (b) Bishnu Biswas

(c) Shishir Kumar Biswas (d) Madhukant Biswas

Answer options :

(1) (a) and (d) only (2) (c) and (d) only

(3) (a) and (b) only (4) (a), (b), (c) and (d)

---

33. पुढीलपैकी कोणते विधान **चुकीचे** आहे ?

(a) जो कोणी जाहीर करीत असे की, "मी हिंदू नाही, मी मुसलमान नाही व ख्रिश्चन नाही". त्याला 'नेटिव्ह मॅरेज ॲक्ट' लागू व्हावयाचा.

(b) एकपत्नीत्व बंधनकारक होते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (b) चुकीची आहेत (2) (a) आणि (b) चुकीची नाहीत

(3) फक्त (a) चुकीचे आहे (4) फक्त (b) चुकीचे आहे

Which of the following statements is **wrong** ?

(a) The Native Marriage Act was applicable to anyone who declared, "I am not a Hindu, not a Musalman, not a Christian".

(b) Monogamy was obligatory.

Answer options :

(1) (a) and (b) are wrong (2) (a) and (b) are not wrong

(3) Only (a) is wrong (4) Only (b) is wrong

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

34. 'संयुक्त मजूर पक्षा' ची स्थापना कोणी केली ?

(1) मेघाजी लोखंडे (2) श्रीपाद अमृत डांगे

(3) महात्मा फुले (4) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

Who was the founder of 'Samyukta Majoor Paksha' ?

(1) Meghaji Lokhande (2) Shripad Amrut Dange

(3) Mahatma Phule (4) Dr. Babasaheb Ambedkar

---

35. जोड्या जुळवा :

(a)	मध्यमवर्गीय स्त्रिया	(i)	मालक-कामगार संबंध
(b)	श्री देशपांडे	(ii)	स्त्री कामगारांकरिता आरोग्य सेवा
(c)	लेडी निलकंठ	(iii)	कामगारांच्या वस्त्यांना भेटी
(d)	श्री एन्.एच. वकिल	(iv)	कामगार कायदे

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(4)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)

Match the following :

(a)	Middle-class women	(i)	Employer-Employee relationship
(b)	Mr. Deshpar.de	(ii)	Health services for women labourers
(c)	Lady Nilkanth	(iii)	Visited the worker's lines
(d)	Mr. N.H. Vakil	(iv)	Labour legislation

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(4)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

36. _____ यांच्या शब्दात 'शाळा आणि महाविद्यालयांपेक्षा कारखाने प्रभाविपणे, राष्ट्राच्या नवीन उपक्रमाला सुरुवात करतील'.

(1) ग.वा. जोशी (2) म.गो. रानडे

(3) लोकमान्य टिळक (4) के.टी. तेलंग

In the words of _____ , 'factories, rather than schools and colleges more effectively give a new birth to the activities of the Nation'.

(1) G.V. Joshi (2) M.G. Ranade

(3) Lokmanya Tilak (4) K.T. Telang

---

37. जो स्वदेशासाठी मरतो तो चिरंजीव होतो अशी _____ ची श्रद्धा होती.

(1) वीर सावरकर (2) जोसेफ मझिनी

(3) गॅरीबॉल्डी (4) लोकमान्य टिळक

_____ strongly believed that the one who dies for one's own nation becomes immortal.

(1) Veer Savarkar (2) Joseph Mazzini

(3) Garibaldi (4) Lokmanya Tilak

---

38. राममोहन रॉय यांच्या मृत्यूनंतर _____ हे ब्रह्मोसमाजाची आठवड्याची प्रार्थना घेत असत.

(1) देवेंद्रनाथ टागोर (2) केशवचंद्र सेन

(3) राजनारायण बोस (4) रामचंद्र विद्याबागिश

_____ used to conduct the weekly service of the Brahmo Samaj after the death of Ram Mohan Roy.

(1) Devendranath Tagore (2) Keshabchandra Sen

(3) Rajnarayan Bose (4) Ramchandra Vidyabagish

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

39. पुढील लेखक व त्यांनी लिहीलेल्या नाटकांच्या जोड्या जुळवा :

(a)	वासुदेव पुरुषोत्तम साठे	(i)	वंगभंग
(b)	अनंत वामन बर्वे	(ii)	स्वदेशीची चळवळ
(c)	लक्ष्मण नारायण जोशी	(iii)	भीमराव
(d)	इस्माईल युसूफ	(iv)	महाराणा प्रताप सिंह

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

Match the following authors and the plays written by them :

(a)	Vasudeo Purushottam Sathe	(i)	Vanga Bhanga
(b)	Ananta Vaman Barve	(ii)	Swadeshichi Chalval
(c)	Lakshman Narayan Joshi	(iii)	Bhimrao
(d)	Ismail Yusuf	(iv)	Maharana Pratap Singh

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

40. जोड्या जुळवा :

(a)	भिल्लांचे उठाव	(i)	1816 - 1832
(b)	कित्तूरचा उठाव	(ii)	1841
(c)	सातार्‍याचा उठाव	(iii)	1824
(d)	सौराष्ट्रातील राज्यकर्त्यांचे उठाव	(iv)	1818 - 1831

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)

Match the following :

(a)	Bhilla uprisings	(i)	1816 - 1832
(b)	Kittur uprising	(ii)	1841
(c)	Satara uprising	(iii)	1824
(d)	Revolts of the Chiefs of Saurashtra	(iv)	1818 - 1831

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)

---

41. खालील कोणती तापीची उपनदी **नाही** ?

(1) पुर्णा (2) पांझरा (3) दुधना (4) गिरणा

Which of the following is **not** a tributary of Tapi ?

(1) Purna (2) Panzara (3) Dudhna (4) Girna

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

42. जोड्या लावा :

	स्तंभ - A		स्तंभ - B
(a)	बिस्त दोआब	(i)	रावी व चिनाब नद्यामधील मैदान
(b)	बारी दोआब	(ii)	चिनाब व झेलम नद्यामधील मैदान
(c)	रेचना दोआब	(iii)	बिआस व रावी नद्यामधील मैदान
(d)	चाझ दोआब	(iv)	बिआस व सतलज नद्यामधील मैदान

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(4)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)

Match the following :

	Column - A		Column - B
(a)	Bist Doab	(i)	Plane between Ravi and Chinab rivers
(b)	Bari Doab	(ii)	Plane between Chinab and Jhelum rivers
(c)	Rechna Doab	(iii)	Plane between Bias and Ravi rivers
(d)	Chaj Doab	(iv)	Plane between Bias and Satluj rivers

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(4)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)

Join us @aditya2050

43. खालील महाराष्ट्राच्या नकाशातील दोन समताप रेषा कोणत्या महिन्यातील तापमानाचे वितरण दर्शवितात ?

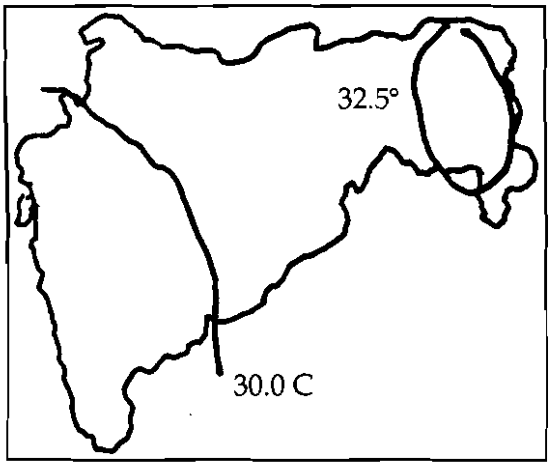

(1) जानेवारी (2) एप्रिल (3) जुलै (4) ऑक्टोबर

Two Isothermal lines in the following map of Maharashtra show the distribution of temperatures in which of the following months ?

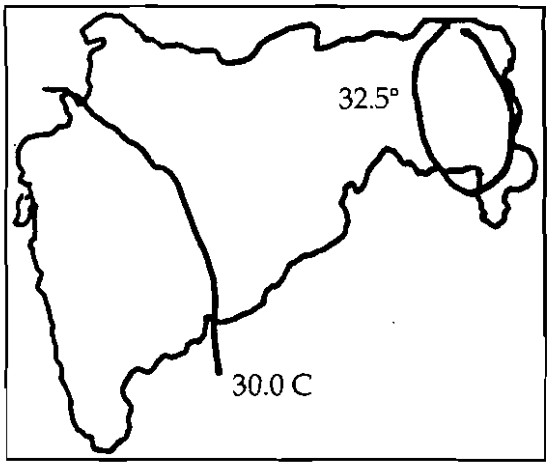

(1) January (2) April (3) July (4) October

---

44. भारतातील नद्यांचा त्यांच्या लांबीनुसार उतरता क्रम लावा :

(a) महानदी (b) गोदावरी (c) कृष्णा (d) नर्मदा

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b), (c), (d) (2) (b), (a), (d), (c)
(3) (b), (c), (d), (a) (4) (c), (b), (d), (a)

Arrange the following Indian rivers in the descending order of their lengths :

(a) Mahanadi (b) Godavari (c) Krishna (d) Narmada

Answer options :

(1) (a), (b), (c), (d) (2) (b), (a), (d), (c)
(3) (b), (c), (d), (a) (4) (c), (b), (d), (a)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

45. विजेचा वापर व त्या अनुषंगाने जिल्ह्याचे असलेले स्थान यांच्या जोड्या लावा :

	स्तंभ - A		स्तंभ - B
(a)	दरडोई घरगुती विजेचा सर्वात जास्त वापर	(i)	ठाणे
(b)	दरडोई कृषीसाठी विजेचा सर्वात जास्त वापर	(ii)	बृहन मुंबई
(c)	दरडोई औद्योगिक विजेचा सर्वात जास्त वापर	(iii)	रायगड
(d)	दरडोई कृषी साठी विजेचा सर्वात कमी वापर	(iv)	सांगली

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(2)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(3)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(4)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)

Match the following as per the use of electricity for various sectors in the districts :

	Column - A		Column - B
(a)	Largest per capita consumption of household electricity	(i)	Thane
(b)	Largest per capita consumption of electricity for Agriculture	(ii)	Greater Mumbai
(c)	Largest per capita consumption of electricity of Industry	(iii)	Raigad
(d)	Lowest per capita consumption of electricity for Agriculture	(iv)	Sangli

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(2)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(3)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(4)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

46. महाराष्ट्रातील पिकांचा त्यांच्या 2011-2012 मधील लागवडीखालील क्षेत्रानुसार उतरता क्रम लावा :

(a) कापूस (b) ऊस (c) ज्वारी (d) गहू (e) तांदूळ

पर्यायी उत्तरे :

(1) (c), (a), (b), (d), (e) (2) (a), (c), (e), (b), (d)

(3) (a), (e), (c), (d), (b) (4) (e), (c), (d), (a), (b)

Arrange the following crops of Maharashtra as per their cultivated area in 2011-2012 in a descending order :

(a) Cotton (b) Sugarcane (c) Jowar (d) Wheat (e) Rice

Answer options :

(1) (c), (a), (b), (d), (e) (2) (a), (c), (e), (b), (d)

(3) (a), (e), (c), (d), (b) (4) (e), (c), (d), (a), (b)

47. भारतातील खालीलपैकी कोणत्या शहरातून उत्तर-दक्षिण कॉरीडॉर (महामार्ग) जात **नाही** ?

(1) जम्मू (2) नागपूर (3) बिजापूर (4) हैदराबाद

Which is the Indian city through which the North South corridor does **not** pass ?

(1) Jammu (2) Nagpur (3) Bijapur (4) Hyderabad

48. खालील विधानांचा विचार करा :

(a) सिंधुदुर्ग आणि गडचिरोली जिल्ह्यांची रस्त्यांची लांबी प्रती एक लाख लोकसंख्येमागे सर्वात अधिक आहे (Road in km/lakh population).

(b) नाशिक आणि सातारा जिल्ह्यांची रस्त्यांची घनता प्रती 100 चौरस किलोमीटर सर्वात अधिक आहे (Road Density/100 km^2).

वरीलपैकी कोणते/कोणती विधान/विधाने **बरोबर** आहे/आहेत ?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b)

(3) (a) आणि (b) दोन्हीही (4) (a) आणि (b) दोन्हीही नाही

Consider the following statements :

(a) Road length per lakh population is highest in the Sindhudurg and Gadchiroli districts.

(b) Road density per 100 square kilometers is the highest in Nashik and Satara districts.

Which of the above statements is/are **true** ?

(1) (a) only (2) (b) only

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

49. कर्नाटक राज्यात मान्सून पूर्व पर्जन्य _____ या नावाने ओळखतात.

(1) आम्रसरी (2) कॉफीबहार सरी

(3) कालवैशाखी (4) आँधी

In Karnataka State pre-monsoon rains are known as _____.

(1) Mango Showers (2) Coffee Blossom Showers

(3) Kalbaishakhi (4) Andhi

50. जोड्या लावा :

	पीक		प्रमुख जात
(a)	टोमॅटो	(i)	कोकण तारा
(b)	वांगी	(ii)	कालीकत
(c)	आले	(iii)	मांजरी गोटा
(d)	कारले	(iv)	धनश्री

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

Match the following :

	Crop		Main Variety
(a)	Tomato	(i)	Konkan tara
(b)	Brinjal	(ii)	Kalikat
(c)	Ginger	(iii)	Manjari gota
(d)	Bitter gourd	(iv)	Dhanashree

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

51. जोड्या लावा :

	पीक		जात
(a)	ज्वारी	(i)	कैलास
(b)	बाजरी	(ii)	श्रद्धा
(c)	गहू	(iii)	टेकुरपेटा
(d)	हळद	(iv)	निळवा

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(3)	(iv)	(i)	(iii)	(ii)
(4)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

Match the following :

	Crop		Variety
(a)	Jowar	(i)	Kailas
(b)	Bajra	(ii)	Shraddha
(c)	Wheat	(iii)	Tekurpeta
(d)	Turmaric	(iv)	Nilva

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(3)	(iv)	(i)	(iii)	(ii)
(4)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

52. 2012 च्या लोकसंख्येनुसार जगामधे भारताचा दुसरा क्रमांक लागतो. तिसऱ्या व चौथ्या क्रमांकांवरील देश क्रमाने कोणते ?

(1) इन्डोनेशिया आणि ब्राझिल (2) इन्डोनेशिया आणि पाकिस्तान

(3) यु.एस.ए. आणि ब्राझिल (4) यु.एस.ए. आणि इन्डोनेशिया

As per the 2012 population data, India is the second most populous country in the World. Which countries from the following group rank 3rd and 4th respectively ?

(1) Indonesia and Brazil (2) Indonesia and Pakistan

(3) U.S.A. and Brazil (4) U.S.A. and Indonesia

---

53. कोणत्या राज्यांच्या गटामधे 2001 ते 2011 मधे लोकसंख्येची वाढ सर्वात कमी झाली ?

(1) केरळ, गोवा, हरियाणा (2) नागालँड, केरळ, मिझोरम

(3) नागालँड, केरळ, गोवा (4) केरळ, गोवा, मेघालय

Which group of the states recorded the lowest growth in population during the period 2001 to 2011 ?

(1) Kerala, Goa, Haryana (2) Nagaland, Kerala, Mizoram

(3) Nagaland, Kerala, Goa (4) Kerala, Goa, Meghalaya

---

54. कोकण प्रदेशामधे जास्त पर्जन्य आणि जास्त तापमान असल्यामुळे :

(a) तेथे जांभी मृदा आढळते

(b) तेथील मातीचा पी.एच. 7 ते 7.5 असतो

(c) तेथे रासायनिक विदारण मोठ्या प्रमाणावर होते

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त विधान (a) बरोबर आहे.

(2) विधान (a) आणि (b) बरोबर आहेत.

(3) विधान (b) आणि (c) बरोबर आहेत.

(4) वरील सर्व विधाने बरोबर आहेत.

Because of heavy rainfall and high temperatures in Konkan region :

(a) The lateritic soils are found

(b) The pH of the soil is 7 to 7.5

(c) The chemical weathering takes place on a large scale

Answer options :

(1) Only statement (a) is correct.

(2) Statement (a) and (b) are correct.

(3) Statement (b) and (c) are correct.

(4) All the above statements are correct.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

55. खालीलपैकी कोणत्या नदीला कोल्हापूर जिल्ह्याची जीवनदायीनी म्हणतात ?

(1) कृष्णा (2) वारणा (3) पंचगंगा (4) वेदगंगा

Which of the following rivers is known as Lifeline of Kolhapur district ?

(1) Krishna (2) Warna (3) Panchganga (4) Vedganga

---

56. जागतिकीकरणाचे भारतातील पुढील टप्पे कालानुक्रमे लावा :

(a) रुपयाची परिवर्तनियता

(b) रुपयाचे अवमूल्यन

(c) स्वामित्वहक्क (सुधारणा) कायद्यास मंजूरी

पर्यायी उत्तरे :

(1) (b), (a), (c) (2) (c), (a), (b) (3) (b), (c), (a) (4) (c), (b), (a)

Arrange the following steps towards globalization in India in a chronological order :

(a) Convertibility of rupee

(b) Devaluation of rupee

(c) Passing of patent (Amendment) Act

Answer options :

(1) (b), (a), (c) (2) (c), (a), (b) (3) (b), (c), (a) (4) (c), (b), (a)

---

57. खालील विधानांचा विचार करा :

(a) प्रस्तावित वस्तू व सेवा कर हा राष्ट्रीय स्तरावरील कर आहे.

(b) हा सेवा कराशी मिळता जुळता आहे.

(c) यामध्ये आदान करासाठी पतपुरवठ्याची सुविधा आहे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) फक्त बरोबर आहे (2) (b) फक्त बरोबर आहे

(3) (a) आणि (c) फक्त बरोबर आहेत (4) (b) आणि (c) फक्त बरोबर आहेत

Consider the following statements :

(a) The proposed Goods and Service Tax (GST) is a national level tax.

(b) It is similar to the service tax.

(c) It provides for input tax credit.

Answer options :

(1) (a) only is correct (2) (b) only is correct

(3) (a) and (c) only are correct (4) (b) and (c) only are correct

---

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

58. खालील जोड्या जुळवा :

	मानव विकास स्तर		राज्य
(a)	उच्च आर्थिक वृद्धी व मंद मानव विकास	(i)	राजस्थान
(b)	उच्च मानव विकास पण सापेक्षतेने कमी उत्पन्न	(ii)	केरळ
(c)	मध्यम आर्थिक व मानव विकास	(iii)	पश्चिम बंगाल
(d)	अपुरा आर्थिक व मानव विकास	(iv)	बिहार

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)
(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(3)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(4)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

Match the following :

	Human Development Level		State
(a)	High Economic Growth but low Human Development.	(i)	Rajasthan
(b)	High Human Development but relatively lower income.	(ii)	Kerala
(c)	Medium Economic and Human Development.	(iii)	West Bengal
(d)	Low Economic and Human Development.	(iv)	Bihar

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)
(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(3)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(4)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

---

59. 1965 मध्ये आशियातील पहिले निर्यात प्रक्रिया क्षेत्र भारतात _____ या ठिकाणी स्थापन झाले.

(1) कोचीन (2) कांडला

(3) विशाखापट्टनम (4) वरीलपैकी एकही नाही

Asia's first Export Processing Zone was set up at _____ in 1965 in India.

(1) Cochin (2) Kandla

(3) Vishakhapatnam (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

60. रेपो रेट व रिव्हर्स रेपो रेट या संज्ञा कशाशी संबंधित आहेत ?

(1) सरकारचे वित्तीय धोरण (2) सार्वजनिक कर्ज

(3) आयात - निर्यात (4) रिझर्व्ह बँकेचे पतधोरण

Repo Rate and Reverse Repo Rate are related with _____.

(1) Government's Financial Policy (2) Public Debt

(3) Import - Export (4) Credit Policy of Reserve Bank

---

61. भारतातील पहिले विशेष आर्थिक क्षेत्र _____ येथे सुरू झाले होते.

(1) सांताक्रूझ - मुंबई (2) कांडला - गुजरात

(3) चेन्नई - तामिळनाडू (4) नॉयडा - उत्तर प्रदेश

The first special Economic Zone in India was launched at _____.

(1) Santacruz - Mumbai (2) Kandla - Gujarat

(3) Chennai - Tamil Nadu (4) Noida - Uttar Pradesh

---

62. ही बाराव्या पंचवार्षिक योजनेची (2012 - 2017) मुख्य लक्ष्ये आहेत :

(a) वास्तव स्थूल देशांतर्गत उत्पादन वृद्धी दर 8 टक्के राखणे.

(b) अर्भक मृत्यूदर 25 प्रती 1000 पर्यंत खाली आणणे.

(c) पायाभूत सुविधांच्या निर्मितीसाठीची गुंतवणूक स्थूल देशांतर्गत उत्पादनाच्या 9 टक्के पर्यंत वाढविणे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) फक्त बरोबर आहे (2) (b) फक्त बरोबर आहे

(3) (a) व (b) फक्त बरोबर आहेत (4) वरील सर्व बरोबर आहेत

These are the main targets of the Twelfth five year (2012 - 2017) plan :

(a) To attain real GDP growth rate of 8%.

(b) To reduce the infant mortality rate to 25 per 1000.

(c) To increase investment in infrastructure upto 9% of GDP.

Answer options :

(1) (a) only is correct (2) (b) only is correct

(3) (a) and (b) only are correct (4) All the above are correct

---

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

63. 2013-14 मध्ये स्थूल देशांतर्गत उत्पादनात सेवा क्षेत्राचा हिस्सा _____ टक्के इतका होता.

(1) 26.2% (2) 45.4% (3) 54.1% (4) 59.9%

In 2013-14 the share of service sector in GDP was _____ percent.

(1) 26.2% (2) 45.4% (3) 54.1% (4) 59.9%

64. खालीलपैकी कोणती राष्ट्रीय उत्पन्नाचा अंदाज करण्याची पद्धती **नाही** ?

(1) उत्पादन पद्धती (2) आयात निर्यात पद्धती

(3) उत्पन्न पद्धती (4) खर्च पद्धती

Which of the following is **not** a method of estimating national income ?

(1) Output method (2) Import - Export method

(3) Income method (4) Expenditure method

65. एप्रिल 2002 मध्ये स्विकारलेल्या राष्ट्रीय जल नितीची ही उद्दिष्ट्ये आहेत :

(a) जल संसाधनांच्या नियोजनासाठी चौकट तयार करणे.

(b) एकात्मिक जल संसाधनांचा विकास.

(c) उत्तरेतील नद्या दक्षिणेतील नद्यांशी जोडणे.

(d) भूजल व्यवस्थापन.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (b) फक्त बरोबर आहेत (2) (c) आणि (d) फक्त बरोबर आहेत

(3) (a), (b) आणि (d) फक्त बरोबर आहेत (4) वरील सर्व बरोबर आहेत

The National Water Policy adopted in April 2002 aims at :

(a) providing framework for water resource planning.

(b) integrated water resource development.

(c) linking rivers from north to rivers in south.

(d) ground water management.

Answer options :

(1) (a) and (b) only are correct (2) (c) and (d) only are correct

(3) (a), (b) and (d) only are correct (4) All of these are correct

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

66. 12 वी पंचवार्षिक योजना तयार करीत असताना हे नियोजन आयोगाचे अध्यक्ष होते :

(1) डॉ. मोन्टेक सिंग अहलुवालिया (2) डॉ. मनमोहन सिंग

(3) डॉ. अरविंद सुब्रमणियम (4) डॉ. रघुराम राजन

He was the Chairman of the Planning Commission of India when the Twelfth five year plan was being prepared :

(1) Dr. Montek Singh Ahluwalia (2) Dr. Manmohan Singh

(3) Dr. Arvind Subramaniam (4) Dr. Raghuram Rajan

---

67. _____ हा भारतातील द्वितीय क्रमांकाचा शेती आधारित उद्योग आहे.

(1) कापड उद्योग (2) साखर उद्योग

(3) चहा उद्योग (4) ताग उद्योग

_____ is the second largest Agro-based Industry in India.

(1) Cotton Industry (2) Sugar Industry

(3) Tea Industry (4) Jute Industry

---

68. सन 2005 ते 2015 दरम्यान भारतात प्राप्त झालेल्या थेट विदेशी गुंतवणूकीचे स्रोत उतरत्या क्रमाने मांडा :

(a) मॉरीशस (b) जपान

(c) सिंगापूर (d) इंग्लंड

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b), (c), (d) (2) (a), (c), (b), (d)

(3) (a), (c), (d), (b) (4) (a), (b), (d), (c)

Arrange the following sources of Foreign Direct Investment (FDI) in India in a descending order for the period 2005 - 2015 :

(a) Mauritius (b) Japan

(c) Singapore (d) United Kingdom

Answer options :

(1) (a), (b), (c), (d) (2) (a), (c), (b), (d)

(3) (a), (c), (d), (b) (4) (a), (b), (d), (c)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

69. सेक्शन _____ अन्वये संसदेच्या दोन्ही सदनांसमोर 'वार्षिक वित्तीय पत्रक' (Annual Financial Statement) ठेवले जाते.

(1) कलम - 74 (2) कलम - 112 (3) कलम - 268 (4) कलम - 370

According to _____ , annual financial statement is put before both the houses of parliament.

(1) Section - 74 (2) Section - 112 (3) Section - 268 (4) Section - 370

---

70. सन 2013 - 14 या वर्षीचा निर्यात आकृतीबंध लक्षात घेता एकूण भारतीय निर्यातीतील पुढील वस्तूगट घटत्या क्रमाने मांडा :

(a) कृषी व संलग्न उत्पादने

(b) खनिजे

(c) तयार/उत्पादित वस्तू

(d) पेट्रोलियम उत्पादने

(e) इतर

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b), (c), (d), (e) (2) (c), (d), (a), (e), (b)

(3) (a), (d), (b), (c), (e) (4) (c), (d), (b), (e), (a)

Arrange following components of Indian Export in descending order by considering export composition for the year 2013 - 14 :

(a) Agriculture and allied products

(b) Minerals

(c) Manufactured goods

(d) Petroleum products

(e) Others

Answer options :

(1) (a), (b), (c), (d), (e) (2) (c), (d), (a), (e), (b)

(3) (a), (d), (b), (c), (e) (4) (c), (d), (b), (e), (a)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

71. रेडिओ तरंगाचा वेग _____ असतो.

(1) प्रकाशाच्या वेगापेक्षा जास्त (2) प्रकाशाच्या वेगाएवढाच

(3) प्रकाशाच्या वेगापेक्षा कमी (4) वरील एकही नाही

The velocity of radio waves is _____.

(1) greater than the velocity of light (2) as that of the velocity of light

(3) less than the velocity of light (4) none of the above

---

72. आकाशातील इंद्रधनुष्य कशामुळे तयार होते ?

(1) सूर्यप्रकाशाचे धुळीकणामुळे व्यतिकरण

(2) सूर्यप्रकाशाचे पावसाच्या थेंबामुळे विवर्तन

(3) सूर्यप्रकाशाचे पावसाच्या थेंबामुळे अपस्करण

(4) सूर्यप्रकाशाचे धुळीकणामुळे विकरण

Rainbow in the sky is formed due to :

(1) Interference of sunlight due to dust particles.

(2) Diffraction of sunlight around raindrops.

(3) Dispersion of sunlight by raindrops.

(4) Scattering of sunlight due to dust particles.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

73. विद्युत दिव्यामध्ये रासायनिक दृष्ट्या निष्क्रिय वायूंचे मिश्रण भरलेले असते, कारण :

(a) टंगस्टन धातूच्या कुंडलाचे ऑक्सिडेशन होऊ देत नाहीत.

(b) टंगस्टन धातूच्या कुंडलाचा द्रवणांक वाढवितात.

(c) निष्क्रिय वायू विपूल व स्वस्त असतात.

(d) प्रकाशाची तीव्रता वाढविण्यास मदत करतात.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b) आणि (d) सत्य आहेत (2) (b), (c) आणि (d) सत्य आहेत

(3) फक्त (b) सत्य आहे (4) फक्त (a) सत्य आहे

Mixture of chemically inactive gases is filled in the electric bulb, because of :

(a) it prevents the oxidation of tungsten metal filament.

(b) it enhances the melting point of tungsten metal filament.

(c) inert gases are available in abundance and cheap.

(d) it helps to enhance the intensity of light.

Answer options :

(1) (a), (b) and (d) are true (2) (b), (c) and (d) are true

(3) Only (b) is true (4) Only (a) is true

---

74. क्लोरोफ्लोरोकार्बन (CFCs) संयुगांना फ्रिऑन म्हणतात. खालीलपैकी कोणते विधान त्यांच्याबाबत **चूक** आहे ?

फ्रिऑन हे _____.

(1) रासायनिक अक्रियाशील, बिनविषारी आणि गंधहीन असतात.

(2) द्रावक म्हणून, सुक्ष्मतुषार प्रणोदनकारी आणि आकार्याच्या फेसासाठी स्पंजनकारक म्हणून वापरले जातात.

(3) अवकाशाच्या वरील पट्टयात, सूर्यच्या जंबुलातीत किरणांमुळे विघटन पावतात.

(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Chlorofluorocarbon (CFCs) compounds are called Freons. Which statement amongst the following about them is **incorrect** ?

Freons are _____

(1) chemically unreactive, non-toxic and odourless.

(2) used as a solvent, aerosol propellants and blowing agents for plastic foam.

(3) broken-down in upper layer of the atmosphere by the powerful UV radiations emitted by the sun.

(4) none of the above.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

75. सन 1808 मध्ये कोणत्या इंग्रजी शाळा शिक्षकाने अणू सिद्धांताचा शोध लावला ?

(1) जॉन डाल्टन (2) सर आयसॅक न्यूटन

(3) प्लॅटो आणि अरिस्टोटल (4) ल्युसीप्पस

In 1808 which English school teacher proposed the Atomic theory ?

(1) John Dalton (2) Sir Isaac Newton

(3) Plato and Aristotle (4) Leucippus

---

76. लिमोनाइट ह्या लोखंडाच्या धातुकाचे रासायनिक रेणुसूत्र _____ हे आहे.

(1) Fe_2O_3 (2) Fe_3O_4 (3) FeO(OH) (4) $FeCO_3$

The chemical formula of the iron ore Limonite is _____.

(1) Fe_2O_3 (2) Fe_3O_4 (3) FeO(OH) (4) $FeCO_3$

---

77. 'टीक्का डिसीज्' हा रोग सामान्यत: कोणत्या पिकावर आढळतो ?

(1) भुईमूग (2) टमाटे (3) कपाशी (4) लिंबू

Tikka disease is one of the serious diseases commonly found on :

(1) Groundnut (2) Tomato (3) Cotton (4) Lemon

---

78. वनस्पती वाढीसाठी आवश्यक सूक्ष्म अन्नद्रव्य कोणते ?

(1) सल्फर (2) पलाश (3) मैग्नेशियम (4) जस्त

Which of the following is micro element useful in plant growth ?

(1) Sulphur (2) Potassium (3) Magnesium (4) Zinc

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

79. वनस्पतीच्या शरीर बांधनीसाठी (घडन) कोणते घटक आवश्यक आहेत ?

(1) मैग्नेशीयम, तांबे आणि लोह

(2) तांबे, कर्ब (कार्बन) आणि प्राणवायू

(3) मैंगनीज, कैल्सीयम आणि नत्रवायू

(4) कर्ब (कार्बन), हायड्रोजन आणि प्राणवायू

The framework elements of plants are :

(1) Magnesium, Copper and Iron

(2) Copper, Carbon and Oxygen

(3) Manganese, Calcium and Nitrogen

(4) Carbon, Hydrogen and Oxygen

---

80. खालीलपैकी कोणत्या माशांचा पुच्छ पर असममित असतो ?

(1) पापलेट (2) बोंबील (3) मोरी (4) वाम

Which one of the following fishes has asymmetric tail fin ?

(1) Pomfret (2) Bombay duck (3) Shark (4) Eel

---

81. देवमासा सस्तन प्राणिवर्गात मोडतो कारण :

(1) तो पाण्यात राहतो

(2) तो अंडी देतो

(3) छाती व उदरपोकळी यांच्यामधे स्नायुमय पडदा असतो

(4) तो उष्णरक्ती प्राणी आहे

Whale is a mammal because :

(1) It lives in water

(2) It lays eggs

(3) It has a muscular diaphragm between thoracic and abdominal cavity

(4) It is warm-blooded

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

82. मध्यकर्णात असलेल्या कानातील हाडांचा (ऑसीकल्स) क्रम बाहेरून आत, अशा प्रकारचा आहे :

(1) स्टेपस, इन्कस, मॅलेयस (2) इन्कस, मॅलेयस, स्टेपस

(3) मॅलेयस, स्टेपस, इन्कस (4) मॅलेयस, इन्कस, स्टेपस

The sequence of ear ossicles in the middle ear, from outer to inner side is as follows :

(1) Stapes, incus, malleus (2) Incus, malleus, stapes

(3) Malleus, stapes, incus (4) Malleus, incus, stapes

---

83. खालीलपैकी कोणता गुणसूत्रीय आजार X-गुणसूत्रामुळे होतो ?

(1) गलगंड (2) ग्रेवस् आजार

(3) रंगअंधत्व (4) हाशीमोटो आजार

Which is the X-linked chromosome disorder from amongst the following ?

(1) Goitre (2) Graves disease

(3) Colour blindness (4) Hashimoto disease

---

84. नवजात शिशूला कोणत्या लसी सर्वात प्रथम दिल्या जातात ?

(1) बि.सि.जि. + ओरल पोलिओ + हेपॅटायटिस् बी

(2) एम.एम.आर. + टाइफॉइड

(3) टाइफॉइड + डि.टि.पि.

(4) डि.टि.पि. + ओरल पोलिओ + एम.एम.आर.

Which are the vaccines earliest given to a new born child ?

(1) B.C.G. + Oral polio + Hepatitis B

(2) M.M.R. + Typhoid

(3) Typhoid + D.T.P.

(4) D.T.P. + Oral polio + M.M.R.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

85. **अ स्तंभातील** शास्त्रज्ञांच्या जोड्या **ब स्तंभातील** त्यांच्या शोधा बरोबर जुळवा :

	स्तंभ - अ		**स्तंभ - ब**
(a)	अे. फ्लेमिंग	(i)	देवी रोगाची लस
(b)	एस्.अे. वॉक्समन	(ii)	ॲन्थ्रक्सची लस
(c)	ई. जेन्नर	(iii)	एन्झाइम लायसोझाइम
(d)	पाश्चर	(iv)	स्ट्रेप्टोमायसीन

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(3)	(iv)	(i)	(iii)	(ii)
(4)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)

Match the scientists from **Column - A** with their discoveries from **Column - B**.

	Column - A		**Column - B**
(a)	A. Fleming	(i)	smallpox vaccine
(b)	S.A. Waksman	(ii)	anthrax vaccine
(c)	E. Jenner	(iii)	enzyme lysozyme
(d)	Pasteur	(iv)	streptomycin

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(3)	(iv)	(i)	(iii)	(ii)
(4)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

86. बांधकामाच्या भोवतीच्या मलब्याच्या सफाईचे संबंधित करारात काही विशिष्ट दिवसांत काम पुरे झाले नाही तर पुढीलप्रमाणे दंडाची तरतूद केलेली आहे. 1 ल्या दिवसासाठी ₹ 250; 2 ऱ्या दिवसासाठी ₹ 300; 3 ऱ्या दिवसासाठी ₹ 350 आणि पुढे याप्रमाणे. जर ठेकेदाराने ₹ 5500 दंड भरला असेल तर त्याने कामाला केलेल्या विलंबाचे दिवस निवडा.

(1) 9 (2) 10 (3) 11 (4) 12

A contract related to cleaning of debris around construction work, specifies penalty in completion of work beyond certain days as follows : ₹ 250 for 1st day; ₹ 300 for 2nd day; ₹ 350 for the 3rd day and so on. If the contractor pays a fine amount ₹ 5500 then select the number of days for which he has delayed the work.

(1) 9 (2) 10 (3) 11 (4) 12

---

87. जर वजा (−) म्हणजे बेरीज (+) करणे, बेरीज (+) म्हणजे वजा (−) करणे, गुणिले (×) म्हणजे भागाकार (÷) करणे व भागाकार (÷) म्हणजे गुणिले (×) मानले तर खालीलपैकी कोणते समीकरण **बरोबर** आहे ?

(1) $30+5-4\div10\times5=38$ (2) $30+5+4-10\times5=23$

(3) $30-4+4\div10\times5=62$ (4) $30\times5-4\div10+5=20$

If substraction (−) means addition (+), addition (+) means substraction (−), multiplication (×) means division (÷) and division (÷) means multiplication (×) then which of the following equations is **correct** ?

(1) $30+5-4\div10\times5=38$ (2) $30+5+4-10\times5=23$

(3) $30-4+4\div10\times5=62$ (4) $30\times5-4\div10+5=20$

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

88. खालील आकृतीत किती वेगवेगळे त्रिकोण आहेत ?

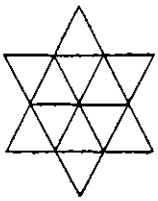

(1) 15 (2) 20 (3) 25 (4) 30

In the figure shown below how many different triangles are there ?

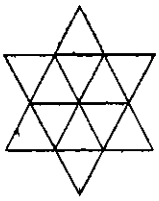

(1) 15 (2) 20 (3) 25 (4) 30

---

89. पुढील मांडणीतील प्रश्नचिन्हाऐवजी ठेवता न येणारा पर्याय निवडा.

PJ	NE	CQ
KL	RD	PA
OI	BS	?

(1) LF (2) HM (3) GK (4) HJ

Select the option that cannot replace the question mark in the following arrangement.

PJ	NE	CQ
KL	RD	PA
OI	BS	?

(1) LF (2) HM (3) GK (4) HJ

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

90. एक घड्याळ 3 मिनिटाला 5 सेकंद पुढे जाते. सकाळी 7 वा. ते बरोबर लावले. त्याच दिवशी दुपारी घड्याळात सवाचार ही वेळ दाखवत असेल तर ती खरी वेळ कोणती ?

(1) 4 : 05 P.M. (2) 4 : 00 P.M.

(3) 3 : 45 P.M. (4) 4 : 10 P.M.

A watch which gains 5 seconds in 3 min. was set right at 7 : 00 a.m. In the afternoon of the same day, when the watch indicated quarter past 4 O'clock the true time is :

(1) 4 : 05 P.M. (2) 4 : 00 P.M.

(3) 3 : 45 P.M. (4) 4 : 10 P.M.

---

91. डाव्या बाजूच्या प्रतिमा संचातील रिकाम्या जागेसाठी तर्कसंगत पर्याय निवडा.

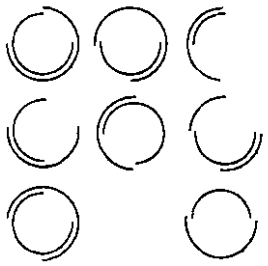

(1) (2) (3) (4)

Select a logical option for the empty place in the left hand set of images.

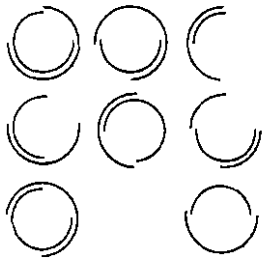

(1) (2) (3) (4)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

92. सर्व गोल त्रिकोण आहेत. काही त्रिकोण चौकोन आहेत. म्हणून सर्व गोल चौकोन आहेत हे विधान :

(1) नेहमीच सत्य आहे.

(2) नेहमीच असत्य आहे.

(3) खात्रीने सांगता येत नाही.

(4) वरील सर्व सत्य आहेत.

All spheres are triangles, some triangles are rectangles. Therefore the statement all the spheres are rectangles is :

(1) Always true

(2) Always false

(3) Cannot be said definitely

(4) All above are true

---

93. पुढील प्रतिमेत, जर वरच्या ओळीचा अर्थ 'green alliance formed' असा आहे, मधल्या ओळीचा अर्थ 'join clean alliance', तळाच्या ओळीचा अर्थ 'green clean peace' असा आहे, तर बाजूला ठेवलेले चिन्ह निर्देशित करत असलेला शब्द निवडा.

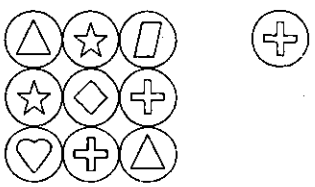

(1) Green (2) Clean (3) Peace (4) Alliance

In the image below, if upper row of symbols means 'green alliance formed', middle row of symbols means 'join clean alliance', bottom row of symbols means 'green clean peace', then select the word that is represented by the symbol that is placed separately.

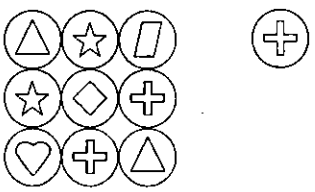

(1) Green (2) Clean (3) Peace (4) Alliance

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

94. 1200 खेळाडूंचे त्यांच्या बॅडमिंटन (B), क्रिकेट (C), टेनिस (T) या खेळातील ज्ञानाविषयीचे सर्वेक्षणाचे निष्कर्ष पुढील आकृतीत दर्शविले आहेत. या आकृतीवरून टेनिसचे ज्ञान नसलेल्या खेळाडूंशी बॅडमिंटनचे ज्ञान नसलेल्या खेळाडूंचे गुणोत्तर काय आहे ?

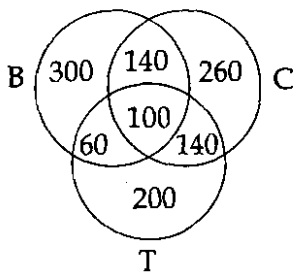

(1) 7 : 6 (2) 6 : 7 (3) 5 : 6 (4) 6 : 5

A result of a survey of 1200 players with respect to their knowledge of Badminton (B), Cricket (C) and tennis (T) is given below. What is the ratio of players who lack knowledge of badminton to those who lack knowledge of tennis ?

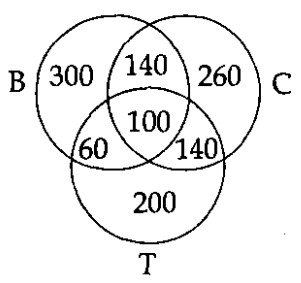

(1) 7 : 6 (2) 6 : 7 (3) 5 : 6 (4) 6 : 5

---

95. नल्लूची परीक्षेतील प्रत्येक विषयाची सरासरी 69 आहे. जर त्याने तीन भाषा विषयांत प्रत्येकी 10 गुण जास्त आणि गणितात 6 गुण जास्त मिळवले असते तर त्याची सरासरी 72 झाली असती. नल्लू परीक्षेत किती विषयांना बसला हे दर्शवणारा पर्याय निवडा.

(1) सामग्री पुरेशी नाही कारण फक्त 4 विषयांची माहिती दिलेली आहे.
(2) 10
(3) 11
(4) 12

Nallu's average score per subject in the examination is 69. Had he secured 10 more marks in each of the three languages and 6 more marks in mathematics his average would have been 72 per subject. Select the option that indicates the number of subjects that Nallu appeared for, in this examination.

(1) Data is not sufficient as information about only 4 subjects is given.
(2) 10
(3) 11
(4) 12

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

96. एका सांकेतिक भाषेत MONDAY हा शब्द PRQGDB असा लिहिला जातो, तर त्याच सांकेतिक भाषेत TUESDAY हा शब्द कसा लिहाल ?

(1) WXHVGDB (2) WXHVDDB

(3) WYHVGDB (4) WXHUGDB

In a code language MONDAY is written as PRQGDB, then in this language how will you write TUESDAY ?

(1) WXHVGDB (2) WXHVDDB

(3) WYHVGDB (4) WXHUGDB

---

97. प्रश्न चिन्हाच्या जागी योग्य अंक भरा.

20	22	5
18	10	19
9	15	?

(1) 23 (2) 27 (3) 5 (4) 21

Replace the question mark correctly.

20	22	5
18	10	19
9	15	?

(1) 23 (2) 27 (3) 5 (4) 21

---

98. P, Q, R, S व T या गटातील व्यक्ती आहेत. पैकी एक शेतकरी, एक मुक्त व्यावसायिक व एक शिक्षक आहे. पैकी P व S या अविवाहित मुली व्यवसाय करत नाहीत. यातील T हा यातल्या जोडप्यातील नवरा आहे. R हा P चा भाऊ असून तो शेतकरी नाही वा मुक्त व्यावसायिक नाही. तर यातील कोणती व्यक्ती शिक्षक आहे ?

(1) R (2) Q

(3) T (4) अधिक माहिती आवश्यक आहे

P, Q, R, S and T are persons in a group. There is a farmer, a freelancer and a teacher in the group. P and S are unmarried girls who don't work. Of the married couple in the group T is the husband. R is the brother of P and is neither a farmer nor a freelancer. Who is the teacher ?

(1) R (2) Q

(3) T (4) More information is needed

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

99. प्रश्न चिन्हाच्या जागी कोणती संख्या येईल ?

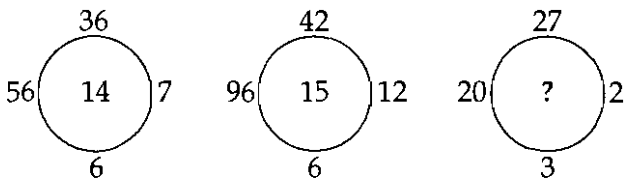

(1) 19 (2) 13 (3) 16 (4) 18

What number should replace the question mark ?

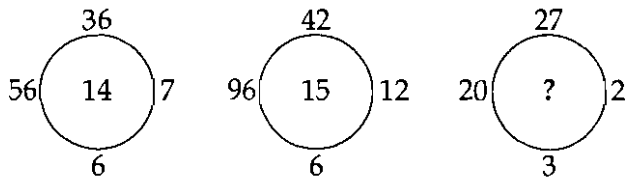

(1) 19 (2) 13 (3) 16 (4) 18

---

100. सहा वर्षांपूर्वी बापाचे वय मुलाच्या वयाच्या पाचपट होते. चार वर्षांनी बापाचे वय मुलाच्या वयाच्या तिप्पट होईल. तर किती वर्षांनी बापाचे वय मुलाच्या वयाच्या दुप्पट होईल ?

(1) 40 वर्षे (2) 24 वर्षे (3) 16 वर्षे (4) 36 वर्षे

Before 6 years father's age was five times that of the son. After four years father's age will be three times that of the son. After how many years father's age will be twice that of the son ?

(1) 40 years (2) 24 years (3) 16 years (4) 36 years

- o O o -

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल, यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

SEAL

Join us @aditya2050

परीक्षेचे नांव : सहायक कक्ष अधिकारी (पूर्व) परीक्षा-२०१६ **परीक्षेचा दिनांक**

विषयाचे नाव : सामान्य क्षमता चाचणी

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत घेण्यात आलेल्या '**सहायक कक्ष अधिकारी (पूर्व) परीक्षा-२०१६**' या स्पर्धा परीक्षेच्या प्रश्नपत्रिकेची उत्तरतालिका उमेदवारांच्या माहितीसाठी संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आली होती. त्यासंदर्भात उमेदवारांनी अधिप्रमाणित (Authentic) स्पष्टीकरण / संदर्भ देऊन पाठविलेली लेखी निवेदने, तसेच तज्ज्ञांचे अभिप्राय विचारात घेऊन आयोगाने उत्तरतालिका सुधारित केली आहे. या उत्तरतालिकेतील उत्तरे अंतिम समजण्यात येतील. यासंदर्भात आलेली निवेदने विचारात घेतली जाणार नाहीत व त्याबाबत कोणताही पत्रव्यवहार केला जाणार नाही, याची कृपया नोंद घ्यावी.

उत्तरतालिका - KEY

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
1	1	4	1	4
2	3	1	1	3
3	1	2	3	1
4	1	1	3	3
5	.3	4	1	1
6	1	4	3	4
7	4	3	3	1
8	4	1	2	3
9	4	1	4	3
10	2	3	4	1
11	1	1	1	1
12	2	3	1	2
13	3	2	4	1
14	3	1	1	2
15	1	3	2	4
16	4	3	1	3
17	4	3	4	4
18	3	3	3	3
19	4	4	4	1
20	4	4	4	4
21	3	3	3	4
22	4	4	4	4
23	3	4	3	4
24	3	1	4	3
25	1	4	3	3

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
26	3	1	2	2
27	2	4	3	1
28	3	2	2	1
29	1	2	4	2
30	3	1	3	3
31	2	1	1	1
32	3	2	1	2
33	2	4	4	3
34	4	2	1	2
35	1	3	2	2
36	2	2	2	3
37	2	3	2	4
38	4	2	3	3
39	1	3	3	4
40	2	3	2	2
41	3	3	2	3
42	1	3	3	1
43	2	3	1	2
44	3	2	3	3
45	4	#	#	3
46	2	2	3	2
47	3	3	3	3
48	3	1	4	4
49	#	4	#	2
50	2	#	4	3

Date: 01st October, 2016

 # ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

Join us @aditya2050

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
51	1	3	3	1
52	4	4	2	4
53	3	3	2	3
54	#	2	3	#
55	3	1	1	#
56	1	1	3	4
57	3	2	4	2
58	4	4	4	2
59	2	2	2	3
60	4	3	1	2
61	2	4	4	2
62	4	3	2	4
63	4	2	4	4
64	2	3	2	3
65	3	2	2	2
66	2	2	2	2
67	2	4	3	3
68	3	4	3	2
69	2	2	2	1
70	2	2	2	4
71	2	3	3	4
72	3	4	4	3
73	4	2	2	2
74	4	3	3	1
75	1	1	4	3

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
76	3	4	1	4
77	1	1	4	4
78	4	4	1	1
79	4	4	4	4
80	3	4	#	4
81	#	3	3	#
82	4	#	4	3
83	3	3	1	1
84	1	1	3	1
85	1	1	1	3
86	3	**2**	2	2
87	2	2	2	1
88	2	2	4	1
89	2	3	3	2
90	2	1	1	2
91	2	1	**2**	3
92	3	3	1	1
93	2	2	2	4
94	**2**	1	1	2
95	4	2	2	1
96	1	2	2	2
97	1	2	3	2
98	1	4	2	2
99	1	2	2	3
100	2	1	1	**2**

Date: 01st October, 2016

 # ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

Join us @aditya2050

पोलीस उप निरीक्षक (पूर्व) परीक्षा - 20
परीक्षा दिनांक - 12 मार्च, 2017

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET No.

321409

2017 Code : **V08**

A

प्रश्नपुस्तिका

सामान्य क्षमता चाचणी

एकूण प्रश्न : 100

वेळ : 1 (एक) तास

एकूण गुण : 100

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत **100** अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

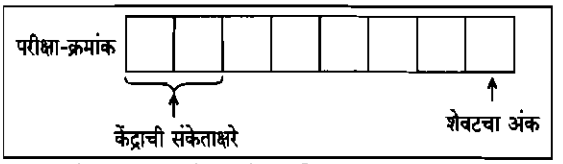

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा**.

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरापैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".**

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

SEAL

Join us @aditya2050

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

1. भूतपूर्व अभिनेत्री साधना शिवदासानी बाबतच्या पुढील विधानांपैकी कोणते बरोबर ***नाही*** ?

(1) बालकलाकार म्हणून राजकपूरच्या 1955 मधील 'श्री 420' चित्रपटात भूमिका केली.

(2) भारतातील पहिला सिंधी भाषिक चित्रपट 'अबाना' मध्ये भूमिका.

(3) 'साधना कट' केशरचनेमुळे प्रसिद्ध झाली.

(4) प्रसिद्ध गीत 'झुमका गिरा रे बरेली के बझार में' तिच्या रहस्यमय रोमांचक चित्रपट 'वह कौन थी' मधील आहे.

Which one of the following statements is ***not*** correct about the late actress Sadhana Shivdasani ?

(1) Acted as a child artist in Raj Kapoor's film 'Shree 420', in 1955.

(2) Acted in India's first Sindhi language film 'Abana'.

(3) Became famous for the hair-cut named as 'Sadhana Cut'.

(4) The famous song 'Jhumka gira re Bareilly ke bazaar mein' was in her suspense thriller film 'Woh Kaun Thi'.

---

2. 14/9/2016 रोजी संघ लोक सेवा आयोगाचे अध्यक्ष कोण होते ?

(1) श्री डी.पी. अग्रवाल (2) श्रीमती रजनी राजदान

(3) श्री सुबीर दत्त (4) श्री दीपक गुप्ता

Who was the Chairperson of the Union Public Service Commission as on 14/9/2016 ?

(1) Mr. D.P. Agrawal (2) Smt. Rajni Razdan

(3) Mr. Subir Datta (4) Mr. Deepak Gupta

---

3. पुष्प कमल दहल उर्फ प्रचंड इतक्यात बातम्यांमध्ये होते. त्यांच्या बाबत काय खरे ***नाही*** ?

(1) ते 2008 साली नेपाळचे पंतप्रधान बनले.

(2) त्यांचा जन्म काशी येथे झाला.

(3) ते कृषि विषयाचे पदवीधर आहे.

(4) ते 1980 साली माओवादी पक्षाचे सरचिटणीस बनले.

Pushpa Kamal Dahal alias Prachanda was recently in the news. Which is ***not*** true about him ?

(1) He became the Prime Minister of Nepal in 2008.

(2) He was born in Kashi.

(3) He was a graduate of Agriculture.

(4) He became the secretary of the Maoist Party in 1980.

Join us @aditya2050

4. 'बराक-8' या क्षेपणास्त्राचे खास वैशिष्ट्य कोणते ?
अ. ते जमीनीवरून हवेत मारा करणारे मध्यम पल्याचे क्षेपणास्त्र आहे.
ब. भारत आणि इस्राईलने संयुक्तरीत्या विकसित केले.
क. मारा करण्याचा पल्ला 70 किलोमीटर आहे.
ड. 'बहुकार्यात्मक पाळत' प्रणाली वर आधारित आहे आणि रडारच्या कक्षेत येत नाही.
(1) वरीलपैकी कोणतेही नाही (2) फक्त ब
(3) फक्त क (4) वरीलपैकी सर्व

What is the speciality of the missile 'Barak-8' ?
a. It is a middle ranged land-to-air missile.
b. It is developed by India and Israel jointly.
c. It has a range of 70 kilometres.
d. It is based on 'multifunctional surveillance' system and is out of radar range.
(1) None of the above (2) Only b
(3) Only c (4) All of the above

---

5. खालील विधाने विचारात घ्या :
अ. झिका विषाणू प्रामुख्याने एडिस एजिप्ती डासांमुळे पसरतो.
ब. झिका विषाणू युगांडातील झिका जंगलातून आला आहे.
क. झिका विषाणूची लागण गरोदर स्त्री कडून तिच्या बाळाला होऊ शकते.
वरीलपैकी कोणते विधाने बरोबर आहेत ?
(1) फक्त अ आणि ब (2) फक्त ब आणि क
(3) फक्त अ आणि क (4) अ, ब आणि क

Consider the following statements :
a. Zika virus is spread by Aedes aegypti mosquitoes.
b. Zika virus comes from the Zika Forest of Uganda.
c. Zika virus can be transmitted from a pregnant mother to her baby.
Which of the statements given above are correct ?
(1) Only a and b (2) Only b and c
(3) Only a and c (4) a, b and c

---

6. कोपा अमेरिका फुटबॉल चॅम्पियनशीप/स्पर्धेबाबत योग्य विधाने ओळखा :
अ. ॲलेक्सिस सांचेझ हा गोल्डन बॉल विजेता आहे.
ब. एडुआर्डो व्हॅर्गास हा गोल्डन बुट विजेता आहे.
क. चार्ल्स ॲरण्गुइझ हा गोल्डन ग्लोव्हज विजेता आहे.
(1) फक्त अ आणि ब (2) फक्त अ आणि क
(3) फक्त ब आणि क (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Select the correct statements about the Copa America Football Championship/ Competition :
a. Alexis Sanchez is a Golden Ball Winner.
b. Eduardo Vargas is a Golden Boot Winner.
c. Charles Aranguiz is a Golden Gloves Winner.
(1) Only a and b (2) Only a and c
(3) Only b and c (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

7. नेपाळच्या नव्या संविधानातील तरतुदी आणि संख्या यांची जुळणी करा.

अ.	विधानमंडळाच्या वरिष्ठ गृहातील एकूण जागा	I.	275
ब.	विधानमंडळाच्या कनिष्ठ गृहातील एकूण जागा	II.	308
क.	संविधानातील एकूण कलम	III.	35
ड.	संविधानातील एकूण विभाग	IV.	59

	अ	ब	क	ड
(1)	IV	I	II	III
(2)	II	III	IV	I
(3)	I	II	III	IV
(4)	III	IV	I	II

Match the provisions with figures in the New Constitution of Nepal.

a.	Total seats in the Upper House of Legislature	I.	275
b.	Total seats in the Lower House of Legislature	II.	308
c.	Total Articles in the Constitution	III.	35
d.	Total Sections in the Constitution	IV.	59

	a	b	c	d
(1)	IV	I	II	III
(2)	II	III	IV	I
(3)	I	II	III	IV
(4)	III	IV	I	II

8. खालील विधाने विचारात घ्या :

अ. अरब लीगची स्थापना 22 मार्च, 1945 रोजी झाली.

ब. इराक हा अरब लीग चा संस्थापक सदस्य आहे.

क. नोव्हेंबर, 2011 पासून अरब लीगमधून सिरीयाचे सदस्यत्व रद्द करण्यात आले आहे.

वरीलपैकी कोणते विधाने बरोबर आहेत ?

(1) फक्त अ आणि ब (2) फक्त ब आणि क

(3) फक्त अ आणि क (4) अ, ब आणि क

Consider the following statements :

a. Arab League was established on 22nd March, 1945.

b. Iraq was one of the founder members of Arab League.

c. Syria's membership of the Arab League has been cancelled since November, 2011.

Which of the statements given above are correct ?

(1) Only a and b (2) Only b and c

(3) Only a and c (4) a, b and c

Join us @aditya2050

9. जोड्या लावा :

	'अ' *(मंत्री)*		*'ब'* *(विभाग)*
अ.	डी.व्ही. सदानंद गौडा	I.	कृषि आणि शेतकरी कल्याण
ब.	अरूण जेटली	II.	महिला आणि बालविकास
क.	श्रीमती मेनका गांधी	III.	माहिती आणि प्रसारण
ड.	राधा मोहन सिंह	IV.	कायदा आणि न्याय

	अ	ब	क	ड
(1)	IV	III	II	I
(2)	IV	III	I	II
(3)	III	IV	II	I
(4)	III	IV	I	II

Match the pairs :

	'A' *(Minister)*		*'B'* *(Department)*
a.	D.V. Sadananda Gowda	I.	Agriculture and Farmers Welfare
b.	Arun Jaitley	II.	Women and Child Development
c.	Smt. Maneka Gandhi	III.	Information and Broadcasting
d.	Radha Mohan Singh	IV.	Law and Justice

	a	b	c	d
(1)	IV	III	II	I
(2)	IV	III	I	II
(3)	III	IV	II	I
(4)	III	IV	I	II

Join us @aditya2050

10. 'टाईम हायर एज्युकेशन वर्ल्ड युनिव्हर्सिटी रॅंकींग' च्या सर्वेक्षणातील 'सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाबाबतच्या' विधानांचा विचार करा :

अ. जगातील सर्वोत्कृष्ट विद्यापीठांच्या क्रमवारीत 601 वे स्थान.

ब. अध्यापनाच्या दर्जाबाबत जगात 191 वे स्थान.

क. अध्यापन दर्जामध्ये भारतात 2 रे स्थान.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/आहेत ?

(1) फक्त अ

(2) फक्त ब आणि क

(3) फक्त अ आणि ब

(4) वरीलपैकी सर्व

Consider the statements about 'Savitribai Phule Pune University' in the survey of 'Time Higher Education World University Ranking' :

a. Rank 601 in the order of best universities in the world.

b. Rank 191 in standard of teaching in the world.

c. Secured 2nd rank in teaching standard in India.

Which of the above statements is/are correct ?

(1) Only a

(2) Only b and c

(3) Only a and b

(4) All of the above

---

11. 20 एप्रिल, 2016 रोजी दिल्लीतील कोणते महत्वाचे राष्ट्रीय संग्रहालय भीषण आगीत जवळपास नष्ट झाले ?

(1) नॅशनल म्युझियम ऑफ नॅचुरल हिस्ट्री

(2) नॅशनल हॅण्डलूम्स म्युझियम

(3) नॅशनल गांधी म्युझियम

(4) नॅशनल गॅलरी ऑफ मॉडर्न आर्ट

Which prominent National Museum situated in Delhi was almost completely destroyed by a massive fire on 20th April, 2016 ?

(1) National Museum of Natural History

(2) National Handlooms Museum

(3) National Gandhi Museum

(4) National Gallery of Modern Art

Join us @aditya2050

12. जोड्या लावा (साहित्य अकादमी अवार्ड, 2014) :

	'अ'		'ब'
अ.	अश्विन मेहता	I.	हिन्दी
ब.	जयंत नारळीकर	II.	उडिया
क.	गोपाल कृष्ण रथ	III.	मराठी
ड.	रमेश चंद्र शाह	IV.	गुजराती

	अ	ब	क	ड
(1)	I	II	III	IV
(2)	IV	III	II	I
(3)	IV	II	III	I
(4)	I	III	II	IV

Match the pairs (Sahitya Akademi Awards, 2014) :

	'A'		'B'
a.	Ashvin Mehta	I.	Hindi
b.	Jayant Narlikar	II.	Odia
c.	Gopal Krishna Rath	III.	Marathi
d.	Ramesh Chandra Shah	IV.	Gujarati

	a	b	c	d
(1)	I	II	III	IV
(2)	IV	III	II	I
(3)	IV	II	III	I
(4)	I	III	II	IV

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

13. 'बलुत' या आत्मकथनाबाबतच्या विधानांचा विचार करा :
अ. 'दया पवार' यांनी ते मराठीत लिहिले आहे.
ब. ते 1978 मध्ये 'ग्रंथाली प्रकाशना' तर्फे प्रकाशित करण्यात आले होते.
क. हिन्दीमध्ये 'अच्छुत' या नावाने अनुवादित करण्यात आले.
ड. ते कन्नड, फ्रेंच आणि जर्मन भाषांतसुद्धा अनुवादित करण्यात आले आणि आता जेरी पिंटो यांनी इंग्रजीत अनुवादित केले आहे.
वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?
(1) फक्त अ आणि ब (2) फक्त ब आणि क
(3) फक्त अ, ब आणि ड (4) वरीलपैकी सर्व
Consider the statements about 'Baluta', an autobiography :
a. It is written by 'Daya Pawar' in Marathi.
b. It was published in 1978 by 'Granthali Publication'.
c. It was translated in Hindi bearing the title 'Achhut'.
d. It was also translated in Kannada, French and German and now has been translated in English by Jerry Pinto.
Which of the above statements are correct ?
(1) Only a and b (2) Only b and c
(3) Only a, b and d (4) All of the above

14. भारताच्या कोणत्या राष्ट्रीयकृत बँकेने आधार आधारित ए.टी.एम. (ATM) च्या वापराची सोय प्रथमत: उपलब्ध केली ?
(1) ॲक्सीस बँक (2) आय.सी.आय.सी.आय. बँक
(3) एच.डी.एफ.सी. बँक (4) डी.सी.बी. बँक
Which nationalised bank in India first started Aadhaar based ATM usage facility ?
(1) Axis Bank (2) ICICI Bank
(3) HDFC Bank (4) DCB Bank

15. योग्य विधान/विधाने ओळखा :
अ. अटल पेन्शन योजनेची अंमलबजावणी 1 जून, 2015 पासून सुरू झाली.
ब. प्रधान मंत्री जीवन ज्योती विमा योजनेची अंमलबजावणी 1 ऑगस्ट, 2015 पासून सुरू झाली.
(1) विधान अ बरोबर आहे
(2) विधान ब बरोबर आहे
(3) दोन्ही विधाने अ आणि ब बरोबर आहेत
(4) दोन्ही विधाने अ आणि ब चुकीचे आहेत
Select the correct statement/statements :
a. The Atal Pension Yojana is implemented from 1st June, 2015.
b. The Pradhan Mantri Jeevan Jyoti Beema Yojana is implemented from 1st August, 2015.
(1) Statement a is correct
(2) Statement b is correct
(3) Both the statements a and b are correct
(4) Both the statements a and b are incorrect

Join us @aditya2050

16. खालील विधाने विचारात घ्या :

अ. भारतीय संविधान सभेची पहिली बैठक 9 डिसेंबर, 1946 रोजी पार पडली.

ब. डॉ. सच्चिदानंद सिन्हा हे भारतीय संविधान सभेचे अध्यक्ष होते.

क. भारतीय संविधान सभेने 26 नोव्हेंबर, 1949 रोजी संविधान स्वीकारले.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/आहेत ?

(1) फक्त अ

(2) फक्त अ आणि ब

(3) फक्त ब आणि क

(4) फक्त अ आणि क

Consider the following statements :

a. The First Session of the Indian Constituent Assembly was held on 9th December, 1946.

b. Dr. Sachchidanand Sinha was the President of the Indian Constituent Assembly.

c. The Constitution was adopted by the Indian Constituent Assembly on 26th November, 1949.

Which of the statements given above is/are correct ?

(1) Only a

(2) Only a and b

(3) Only b and c

(4) Only a and c

---

17. घटक राज्याच्या 'महाधिवक्ता' पदाबाबत खालील विधानांपैकी कोणते बरोबर ***नाही*** ?

(1) कलम 165 नुसार राज्याच्या 'महाधिवक्ता' पदाची तरतुद केली आहे.

(2) त्याच्या कार्यकालाबाबत राज्यघटनेत काही सांगितले नाही.

(3) भारताच्या राष्ट्रपतीनी निश्चित केल्याप्रमाणे वेतन, भत्ते व सवलती मिळतात.

(4) राज्य विधानमंडळ सदस्यांना मिळणारे सर्व विशेषाधिकार उपभोगता येतात.

Which of the following statements is ***not*** correct about the office of 'Advocate General' of a State ?

(1) Article 165 provides for the office of 'Advocate General' of a State.

(2) The Constitution is silent about the term of office.

(3) Gets emoluments as fixed by the President of India.

(4) Enjoys all those privileges which are enjoyed by the members of State Legislature.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

18. जोड्या लावा (राज्य नीतीची मार्गदर्शक तत्वे) :

	'अ'		'ब'
अ.	गो हत्या प्रतिबंध	I.	अनुच्छेद 48
ब.	समान नागरी कायदा	II.	अनुच्छेद 40
क.	राष्ट्रीय स्मारकांचे संरक्षण	III.	अनुच्छेद 44
ड.	ग्राम पंचायतींची स्थापना	IV.	अनुच्छेद 49

	अ	ब	क	ड
(1)	I	III	IV	II
(2)	I	III	II	IV
(3)	II	III	IV	I
(4)	III	IV	I	II

Match the pairs (Directive Principles of State Policy) :

	'A'		'B'
a.	Prohibition of Cow Slaughter	I.	Article 48
b.	Uniform Civil Code	II.	Article 40
c.	Protection of National Monuments	III.	Article 44
d.	Organisation of Village Panchayats	IV.	Article 49

	a	b	c	d
(1)	I	III	IV	II
(2)	I	III	II	IV
(3)	II	III	IV	I
(4)	III	IV	I	II

19. भारतीय राज्यघटनेच्या खालीलपैकी कोणत्या कलमात सहा ते चौदा वयोगटातील सर्व मुलांसाठी मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाची तरतुद केली आहे ?

(1) कलम 21-सी (2) कलम 21-ए (3) कलम 51-ए (4) कलम 25-सी

Which of the following Articles of the Indian Constitution provides for free and compulsory education for all children aged six to fourteen years ?

(1) Article 21-C (2) Article 21-A (3) Article 51-A (4) Article 25-C

20. भारतीय संविधानाच्या उद्देशपत्रिकेबाबत खालील विधाने विचारात घ्या :

अ. उद्देशपत्रिका हा भारतीय राज्यघटनेचा भाग आहे, परंतु न्यायालयामार्फत त्यातील तरतुदी अंमलात आणण्याचा आग्रह धरता येत नाही.

ब. उद्देशपत्रिकेमध्ये राज्यघटनेच्या इतर तरतुदींप्रमाणे दुरूस्ती करता येत नाही.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/आहेत ?

(1) फक्त अ (2) अ आणि ब (3) फक्त ब (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Consider the following statements regarding the Preamble of the Indian Constitution :

a. The Preamble of the Indian Constitution is a part of the Constitution but it is not enforceable by courts.

b. The Preamble cannot be amended like other provisions of the Constitution.

Which of the statements given above is/are correct ?

(1) Only a (2) a and b (3) Only b (4) None of the above

Join us @aditya2050

21. 73 व्या घटनादुरूस्ती मधील तरतुदी आणि कलमे यांची जुळणी करा :

अ.	पर्याप्त अधिकारांसह ग्रामसभेची स्थापना	I.	243(ब)
ब.	ग्रामपातळीवर ग्रामपंचायतीची स्थापना करणे	II.	243(ड)
क.	सामान्यपणे ग्रामपंचायतीचा कार्यकाळ 5 वर्षांचा राहिल	III.	243(अ)
ड.	अनुसूचित जाति, अनुसूचित जमाती आणि महिलांसाठी आरक्षण	IV.	243(इ)

	अ	ब	क	ड
(1)	III	I	IV	II
(2)	I	II	III	IV
(3)	IV	III	II	I
(4)	II	IV	I	III

Match the provisions in the 73rd Constitutional Amendment with the Articles :

a.	To establish Gramsabha with sufficient powers	I.	243(B)
b.	Establishment of Village Panchayat at village level	II.	243(D)
c.	Normal term of office of Village Panchayat will be of 5 years	III.	243(A)
d.	Reservation for Scheduled Castes, Scheduled Tribes and women	IV.	243(E)

	a	b	c	d
(1)	III	I	IV	II
(2)	I	II	III	IV
(3)	IV	III	II	I
(4)	II	IV	I	III

22. भारतीय राज्यघटनेच्या सरनाम्यामध्ये खालीलपैकी कशाचा प्रथम उल्लेख करण्यात आला आहे ?

(1) स्वातंत्र्य (2) समता

(3) बंधुता (4) न्याय

In the Preamble to the Indian Constitution, what among the following is mentioned first ?

(1) Liberty (2) Equality

(3) Fraternity (4) Justice

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

23. भारतीय राज्यघटनेचे कलम 40 हे कशाशी संबंधित आहे ?
(1) समान नागरी कायदा (2) पंचायत राज
(3) समान कामासाठी समान वेतन (4) महिला सबलीकरण

Article 40 of the Indian Constitution deals with
(1) Uniform Civil Code (2) Panchayat Raj
(3) Equal pay for equal work (4) Women Empowerment

---

24. मूलभूत कर्तव्यांच्या संदर्भात खालील विधाने विचारात घ्या :
अ. मूलभूत कर्तव्ये मूळ राज्यघटनेत समाविष्ट नव्हती.
ब. 1976 मध्ये 42 व्या घटनादुरूस्तीद्वारे दहा मूलभूत कर्तव्ये भारतीय राज्यघटनेत समाविष्ट करण्यात आली.
क. सहा ते चौदा वयोगटातील मुलांना शिक्षणाच्या संधीबाबतचे अकरावे कर्तव्य 86 व्या घटनादुरूस्तीने 2002 साली समाविष्ट करण्यात आले.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/आहेत ?
(1) फक्त अ आणि ब (2) फक्त ब आणि क (3) फक्त अ आणि क (4) अ, ब आणि क

Consider the following statements regarding Fundamental Duties :
a. Fundamental Duties were not provided in the original Constitution.
b. Ten Fundamental Duties were added by the 42nd Amendment in 1976 to the Indian Constitution.
c. The eleventh duty relating to the provision of opportunities for education to the children between the age of six to fourteen years was added by the 86th Amendment 2002.

Which of the statements given above are correct ?
(1) Only a and b (2) Only b and c (3) Only a and c (4) a, b and c

---

25. 'भारतीय राष्ट्रीय कामगार महासभा' (आय.एन.टी.यु.सी.) बाबतच्या विधानांचा विचार करा :
अ. तिची स्थापना 1947 मध्ये झाली.
ब. तिची बांधिलकी काँग्रेस (आय) पक्षाशी आहे.
क. कामगारांशी संबंधित प्रश्न शक्यतो समन्वय, चर्चा, वाटाघाटी अशा शांततामय मार्गांनी सोडवावे अशी तिची धारणा आहे.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/आहेत ?
(1) फक्त अ (2) फक्त अ आणि ब
(3) फक्त अ आणि क (4) अ, ब आणि क

Consider the statements about 'Indian National Trade Union Congress (INTUC)' :
a. It was established in 1947.
b. Its obligation is to the Congress(I).
c. As far as possible, to solve the problems relating to workers with the peaceful means as — coordination, discussion, negotiation, is its presumption.

Which of the above statements is/are correct ?
(1) Only a (2) Only a and b
(3) Only a and c (4) a, b and c

Join us @aditya2050

26. मुळशंकर हे ह्यांचे मूळनाव होते

(1) स्वामी विवेकानंद (2) स्वामी रामकृष्ण परमहंस

(3) स्वामी निगमानंद (4) स्वामी दयानंद सरस्वती

Mula Shankar is the original name of

(1) Swami Vivekananda (2) Swami Ramkrishna Paramhansa

(3) Swami Nigamananda (4) Swami Dayanand Saraswati

---

27. 1857 क्रांतिच्या कोणत्या नेत्यानी नेपाळ मध्ये आश्रय घेतला ?

(1) झांशीच्या राणी लक्ष्मीबाई (2) नानासाहेब

(3) तात्या टोपे (4) कुँवर सिंह

Who was the leader of the 1857 Revolt who took shelter in Nepal ?

(1) Queen of Jhansi, Laxmibai (2) Nanasaheb

(3) Tatya Tope (4) Kunwar Singh

---

28. योग्य कामगिरीची जोड़ी करा :

अ.	सार्वजनिक बांधकाम खाते (PWD) सुरू केले	I.	लॉर्ड डलहौसी
ब.	1857 च्या उठावावेळीचा गव्हर्नर जनरल	II.	लॉर्ड लिटन
क.	व्हर्नाक्युलर प्रेस ॲक्ट पास केले	III.	लॉर्ड कॉर्नवॉलीस
ड.	भगवद्गीतेचे इंग्रजीत भाषांतर केले	IV.	लॉर्ड कैनिंग

	अ	ब	क	ड
(1)	IV	II	III	I
(2)	I	IV	II	III
(3)	III	I	IV	II
(4)	II	III	I	IV

Match the suitable work :

a.	Started Public Works Department (PWD)	I.	Lord Dalhousie
b.	Governor General at the time of Revolt of 1857	II.	Lord Lytton
c.	Passed the Vernacular Press Act	III.	Lord Cornwallis
d.	Translation of the Bhagwad Gita into English	IV.	Lord Canning

	a	b	c	d
(1)	IV	II	III	I
(2)	I	IV	II	III
(3)	III	I	IV	II
(4)	II	III	I	IV

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

29. कोणत्या गव्हर्नर जनरलनी इनाम कमिशन 1828 ला नेमले ?
(1) लॉर्ड विलियम बेंटिंक (2) लॉर्ड हेस्टिंग्स
(3) लॉर्ड वेलेसली (4) लॉर्ड मेयो

The Governor General who appointed Inam Commission, 1828 is
(1) Lord William Bentinck (2) Lord Hastings
(3) Lord Wellesley (4) Lord Mayo

30. 1858 च्या भारत सरकार कायदा चा परिणाम शोधा.
(1) मुक्त व्यापार
(2) कंपनीच्या राजवटीची इतिश्री झाली
(3) मुक्त आणि अनिवार्य प्राथमिक शिक्षण
(4) स्थानिक स्वराज्य

Find the result of the Government of India Act of 1858.
(1) Free Trade
(2) End of Company's rule
(3) Compulsory and Free Primary Education
(4) Local Self-government

31. वासुदेव बळवंत फडके यांनी आपल्या सहकार्यांच्या मदतीने कोणत्या गावावर पहिला दरोडा घातला ?
(1) कराड (2) दापोली (3) दौंड (4) धामारी

With the help of his comrades, Vasudev Balwant Phadke raided _____ village for the first time.
(1) Karad (2) Dapoli (3) Dound (4) Dhamari

32. अ. स्त्रियांची संख्या जास्त असलेल्या जिल्ह्यांमध्ये मुंबई उपनगर ह्या जिल्ह्याचा क्रमांक पहिला असून त्या खालोखाल पुणे, नाशिक आणि ठाणे असे जिल्हावार क्रमांक अनुक्रमे आहेत.

ब. स्त्रियांची संख्या कमी असलेल्या जिल्ह्यांमध्ये गडचिरोली जिल्ह्याचा क्रमांक पहिला असून त्या खालोखाल हिंगोली, वाशिम आणि भंडारा असे जिल्हावार क्रमांक अनुक्रमे आहेत.
(1) अ आणि ब बरोबर (2) अ बरोबर ब चूक
(3) अ चूक ब बरोबर (4) अ आणि ब चूक

a. Mumbai Suburban has the largest number of women population followed by Pune, Nashik and Thane districts respectively.

b. Gadchiroli district has the least number of women population followed by Hingoli, Washim and Bhandara districts respectively.
(1) a and b are True (2) a is True b is False
(3) a is False b is True (4) a and b are False

Join us @aditya2050

33. _____ यांनी मानव धर्म सभा स्थापन केली.

(1) दादोबा पांडुरंग (2) गोपाळ आगरकर
(3) भाऊ महाजन (4) विठ्ठल शिंदे

_____ founded Manav Dharma Sabha.

(1) Dadoba Pandurang (2) Gopal Agarkar
(3) Bhau Mahajan (4) Vitthal Shinde

34. _____ हे पुणे सार्वजनिक सभेचे सर्वाधिक महत्वपूर्ण संस्थापक सदस्य होते.

(1) के.टी. तेलंग (2) एस.एम. परांजपे
(3) विश्वनाथ मंडलिक (4) जी.व्ही. जोशी

_____ was the most important founder member of the Poona Sarvajanik Sabha.

(1) K.T. Telang (2) S.M. Paranjape
(3) Vishvanath Mandlik (4) G.V. Joshi

35. 'न्यु इंडिया' वर्तमानपत्र खालीलपैकी दिलेल्या कुठल्या देशामध्ये सुरू केले ?

(1) इंग्लंड (2) जर्मनी (3) जापान (4) यु.एस.ए.

The newspaper 'New India' was started in which of the following countries ?

(1) England (2) Germany (3) Japan (4) USA

36. खालीलपैकी विचारवंताचे सामाजिक योगदान सांगा :

अ.	सर विलियम वेडरबर्न	I.	ब्रिटीश कमिटी ऑफ दि इंडियन नॅशनल काँग्रेस
ब.	ॲलन ह्यूम	II.	पीपल्स फ्रेंड
क.	मॅक्स म्यूलर	III.	ऋग्वेदाचे इंग्रजीत भाषांतर केले
ड.	कोलब्रुक	IV.	एशियाटीक सोसायटीची स्थापना

	अ	ब	क	ड
(1)	II	III	IV	I
(2)	III	II	I	IV
(3)	I	II	III	IV
(4)	IV	I	II	III

Match the following thinkers with their social contribution :

a.	Sir William Wedderburn	I.	British Committee of the Indian National Congress
b.	Alan Hume	II.	People's Friend
c.	Max Muller	III.	Translation of Rigveda into English
d.	Colbrook	IV.	Foundation of Asiatic Society

	a	b	c	d
(1)	II	III	IV	I
(2)	III	II	I	IV
(3)	I	II	III	IV
(4)	IV	I	II	III

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

37. खालीलपैकी कोणत्या पहिल्या समाज सुधारकांनी मुलींच्या शिक्षणास उत्तेजन आणि प्रसारास सुरूवात केली ?

(1) डॉ. बी.आर. आंबेडकर (2) महात्मा फुले

(3) गोदुताई कर्वे (4) विठ्ठलदास ठाकरसी

Which of the following social reformers first started the encouragement and spread of girl's education ?

(1) Dr. B.R. Ambedkar (2) Mahatma Phule

(3) Godutai Karve (4) Vitthaldas Thakersey

---

38. "बॉम्बे एसोसियेशन" चे सन्मानीय अध्यक्ष म्हणून _____ ह्यांची निवड केली होती.

(1) सर जमशेदजी जीजीभाई (2) दादाभाई नौरोजी

(3) डॉ. आत्माराम पांडुरंग (4) गो.ग. आगरकर

_____ was elected as the honourary President of the "Bombay Association".

(1) Sir Jamshedji Jijibhai (2) Dadabhai Naoroji

(3) Dr. Atmaram Pandurang (4) G.G. Agarkar

---

39. भारत छोडो चळवळीत _____ यानी सातारा येथे समांतर सरकार स्थापन केले.

(1) नरदेव शास्त्री (2) उमाजी नाईक

(3) नाना पाटील (4) गणपतराव कथले

_____ established parallel government in Satara during the Quit India Movement.

(1) Nardev Shastri (2) Umaji Naik

(3) Nana Patil (4) Ganpatrao Kathle

---

40. भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसच्या मवाळ नेत्यांला ओळखा.

(1) राजगुरु

(2) बिपिनचंद्र पाल

(3) दिनशा वाच्छा

(4) मोतीलाल नेहरू

Identify the moderate leader of the Indian National Congress.

(1) Rajguru

(2) Bipinchandra Pal

(3) Dinshaw Wachha

(4) Motilal Nehru

Join us @aditya2050

41. खालील जोड्या लावा :

	जिल्हा		*स्त्री-पुरुष प्रमाण (Sex-Ratio) (2011 जनगणनेनुसार)*
अ.	नाशिक	I.	1036
ब.	चंद्रपूर	II.	1122
क.	रत्नागिरी	III.	934
ड.	सिंधूदुर्ग	IV.	961

	अ	ब	क	ड
(1)	III	II	I	IV
(2)	IV	III	II	I
(3)	III	IV	II	I
(4)	I	II	III	IV

Match the following :

	District		*Sex-Ratio (As per 2011 Census)*
a.	Nasik	I.	1036
b.	Chandrapur	II.	1122
c.	Ratnagiri	III.	934
d.	Sindhudurg	IV.	961

	a	b	c	d
(1)	III	II	I	IV
(2)	IV	III	II	I
(3)	III	IV	II	I
(4)	I	II	III	IV

Join us @aditya2050

42. खालील विधाने पहा :

अ. कलकत्याजवळ रिश्रा येथे पहिली ताग उद्योग 1861 मध्ये सुरू झाली.

ब. विमान वाहतूक उद्योगाची सुरूवात बेंगलोर येथे 1940 मध्ये झाली, त्यानंतर हा उद्योग हिंदूस्थान एरोनॉटिक्स लिमिटेड या कंपनीकडे हस्तांतरित करण्यात आला.

क. भारतातील पहिला आधुनिक लोह-पोलाद उद्योग पश्चिम बंगालमधील दुर्गापूर येथे सुरू करण्यात आला.

ड. भारतातील पहिला खत उद्योग झारखंड राज्यातील धनबाद जिल्हयात सिंद्री येथे सुरू करण्यात आला.

(1) फक्त विधान अ बरोबर आहे

(2) फक्त विधान ब बरोबर आहे

(3) फक्त विधाने ब आणि ड बरोबर आहेत

(4) वरील सर्व विधाने बरोबर आहेत

Observe the following statements :

a. First Jute Industry in Rishra near Kolkatta started in 1861.

b. Air Transport Industry started in 1940 at Bangalore, then this industry is transferred to Hindustan Aeronautics Ltd. company.

c. First modern Iron and Steel Industry in India started at Durgapur in West Bengal.

d. First Fertilizer Industry in India started at Sindri in Dhanbad district of Jharkhand.

(1) Only statement a is correct

(2) Only statement b is correct

(3) Only statements b and d are correct

(4) All the above statements are correct

---

43. खालीलपैकी कोणता उद्योग थळ-वायशेत येथे आहे ?

(1) काचनिर्मिती

(2) मोटार

(3) कागद

(4) खत

Which of the following industries is at Thal-Vaishet ?

(1) Glass manufacturing

(2) Automobile

(3) Paper

(4) Fertilizer

Join us @aditya2050

44. खालील जोड्या लावा :

	जिल्हा		*मासेमारी केंद्र*
अ.	मुंबई	I.	श्रीवर्धन
ब.	ठाणे	II.	वेंगुर्ला
क.	रायगड	III.	वर्सोवा
ड.	रत्नागिरी	IV.	सातपाटी

	अ	**ब**	**क**	**ड**
(1)	I	II	III	IV
(2)	IV	I	II	III
(3)	III	IV	I	II
(4)	II	III	IV	I

Match the following :

	District		*Fishing Centre*
a.	Mumbai	I.	Shrivardhan
b.	Thane	II.	Vengurla
c.	Raigad	III.	Versova
d.	Ratnagiri	IV.	Satpati

	a	**b**	**c**	**d**
(1)	I	II	III	IV
(2)	IV	I	II	III
(3)	III	IV	I	II
(4)	II	III	IV	I

45. 2011 च्या जनगणनेनुसार भारतातील खालील राज्यांचा कमी ते उच्च लोकसंख्येच्या घनतेनुसार योग्य क्रम लावा :

अ.	जम्मू आणि काश्मीर	ब.	नागालंड
क.	सिक्कीम	ड.	मिझोराम
(1)	ड, ब, अ, क	(2)	ब, क अ, ड
(3)	अ, ड, ब, क	(4)	ड, अ, क, ब

Arrange the following states of India from low to high density of population correctly as per 2011 Census :

a.	Jammu and Kashmir	b.	Nagaland
c.	Sikkim	d.	Mizoram
(1)	d, b, a, c	(2)	b, c, a, d
(3)	a, d, b, c	(4)	d, a, c, b

46. खालीलपैकी कोणती नदी विंध्यपर्वताच्या पश्चिम भागात उगमपावते आणि दक्षिणेकडे खंभायतच्या आखातास मिळते ?

(1) लुनी (2) साबरमती (3) तापी (4) मही

Which one of the following rivers originates in the west side of Vindhya Mountains and joins the Gulf of Khambayat in the south ?

(1) Luni (2) Sabarmati (3) Tapi (4) Mahi

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

47. खालीलपैकी कोणत्या जिल्हयात जनगणना 2011 नुसार सर्वात कमी बाल-लिंगगुणोत्तर होते ?

(1) अहमदनगर (2) कोल्हापूर (3) वाशिम (4) जळगाव

Which of the following districts had the lowest child sex-ratio in 2011 Census ?

(1) Ahmadnagar (2) Kolhapur (3) Washim (4) Jalgaon

---

48. भारतात 'जल-मनुष्य' (Water man) म्हणून कोणास ओळखले जाते ?

(1) माधवराव चितळे (2) मेधा पाटकर

(3) सुंदरलाल बहुगुणा (4) राजेंद्र सिंह

Who is popularly known as 'Water man' in India ?

(1) Madhavrao Chitale (2) Medha Patkar

(3) Sundarlal Bahuguna (4) Rajendra Singh

---

49. खालील जोड्या लावा :

	खडकांचा प्रकार		*जिल्हे*
अ.	आर्कियन श्रेणीचे खडक	I.	पूर्व नागपूर, भंडारा, गोंदीया, कोल्हापूर
ब.	धारवाड श्रेणीचे खडक	II.	यवतमाळ, गडचिरोली, अमरावती
क.	विंध्य श्रेणीचे खडक	III.	नांदेड, सिंधूदुर्ग
ड.	गोंडवना श्रेणीचे खडक	IV.	चंद्रपूर

	अ	ब	क	ड
(1)	II	I	III	IV
(2)	I	III	II	IV
(3)	III	I	IV	II
(4)	IV	II	I	III

Match the following :

	Rock Type		*Districts*
a.	Archean Rock System	I.	East Nagpur, Bhandara, Gondia, Kolhapur
b.	Dharwad Rock System	II.	Yavatmal, Gadchiroli, Amravati
c.	Vindhyan Rock System	III.	Nanded, Sindhudurg
d.	Gondwana Rock System	IV.	Chandrapur

	a	b	c	d
(1)	II	I	III	IV
(2)	I	III	II	IV
(3)	III	I	IV	II
(4)	IV	II	I	III

Join us @aditya2050

50. खालील जोड्या जुळवा :

	शहरे		*कार्य*
अ.	पुणे, मुंबई	I.	उद्योगधंदे
ब.	मनमाड, नागपूर	II.	व्यापार/बाजारपेठ
क.	वारणानगर, प्रवरानगर	III.	प्रशासकीय
ड.	सांगली, निफाड	IV.	वाहतूक

	अ	ब	क	ड
(1)	III	IV	I	II
(2)	III	I	IV	II
(3)	II	III	I	IV
(4)	IV	III	I	II

Match the following :

	Cities		*Functions*
a.	Pune, Mumbai	I.	Industries
b.	Manmad, Nagpur	II.	Trade/Market
c.	Warnanagar, Pravaranagar	III.	Administrative
d.	Sangli, Niphad	IV.	Transportation

	a	b	c	d
(1)	III	IV	I	II
(2)	III	I	IV	II
(3)	II	III	I	IV
(4)	IV	III	I	II

51. सन 2013 – 14 नुसार महाराष्ट्रातील प्रमुख खनिज उत्पादनांचा उतरता क्रम लिहा.

(1) कोळसा, अशुद्ध लोह, बॉक्साइट, चुनखडी

(2) कोळसा, बॉक्साइट, चुनखडी, अशुद्ध लोह

(3) कोळसा, चुनखडी, अशुद्ध लोह, बॉक्साइट

(4) अशुद्ध लोह, कोळसा, चुनखडी, बॉक्साइट

Write the descending order of Maharashtra's Mineral Production according to year 2013 – 14.

(1) Coal, Iron ore, Bauxite, Limestone

(2) Coal, Bauxite, Limestone, Iron ore

(3) Coal, Limestone, Iron ore, Bauxite

(4) Iron ore, Coal, Limestone, Bauxite

Join us @aditya2050

52. आंबोली आणि इगतपुरी येथे कोणत्या प्रकारचे अरण्य आढळते ?

(1) उष्ण कटिबंधीय निमहरित अरण्य

(2) उष्ण कटिबंधीय सदाहरित आर्द्र अरण्य

(3) उष्ण कटिबंधीय आर्द्र पानझडी अरण्य

(4) उष्ण कटिबंधीय शुष्क पानझडी अरण्य

What type of forest is found in Amboli and Igatpuri ?

(1) Tropical semi-evergreen forest

(2) Tropical wet-evergreen forest

(3) Tropical moist-deciduous forest

(4) Tropical dry-deciduous forest

---

53. तापी खोऱ्यातील हवामान कोणत्या प्रकारचे आहे ?

(1) किनारपट्टीचे आणि पर्वतीय हवामानाचे संमिश्रण

(2) पठारी अंतर्भागातील आणि पर्वतीय हवामानाचे संमिश्रण

(3) किनारपट्टीचे आणि पठारी अंतर्भागातील हवामानाचे संमिश्रण

(4) फक्त पठारी अंतर्भागातील हवामान

What is the type of climate in Tapi valley ?

(1) Transitional between the climate of coastal plains and mountainous

(2) Transitional between the climate of interior plateau and mountainous

(3) Transitional between the climate of coastal plains and interior plateau

(4) Interior plateau climate only

---

54. खालील धरण प्रकल्पांचा क्रम त्यांच्या असलेल्या द.ल.घ.मी. क्षमते प्रमाणे चढत्या क्रमाने लावा :

अ. वारणा ब. भाटघर क. जायकवाडी

ड. पेंच तोतलाडोह इ. भंडारदरा

(1) इ, ब, अ, क, ड (2) ब, इ, अ, ड, क

(3) क, ड, अ, ब, इ (4) इ, ब, अ, ड, क

Rearrange the following dam projects as per their TMC capacity in ascending order :

a. Varna b. Bhatghar c. Jayakwadi

d. Pench Totladoh e. Bhandardara

(1) e, b, a, c, d (2) b, e, a, d, c

(3) c, d, a, b, e (4) e, b, a, d, c

Join us @aditya2050

55. नदीचे खोरे ओळखा.

अ. मध्य प्रदेशातील बैतूल जिल्ह्यात उगम.

ब. तिच्या पूर्वेकडे वाहणाऱ्या पूर्णा नदीपासून वेगळे करणारा तकलादू जलविभाजक आहे.

क. वेमला, निगुडा, बोर आणि नंद ह्या काही उपनद्या.

ड. वर्धा-अमरावती आणि यवतमाळ जिल्ह्यांतील सरहद निर्माण करते.

(1) प्राणहिता (2) वैनगंगा (3) पैनगंगा (4) वर्धा

Identify the River Basin.

a. Has its origin in the Betul District of Madhya Pradesh.

b. A small water divide separates it from the Purna flowing to its east.

c. Vemala, Niguda, Bor and Nand are some of its distributaries.

d. It forms the boundary for the Wardha-Amravati and Yeotmal districts.

(1) Pranhita (2) Wainganga (3) Painganga (4) Wardha

---

56. राष्ट्रीय उत्पन्नाच्या वृद्धी संदर्भातील पंचवार्षिक योजना निहाय अभ्यास प्रागतिक कल दर्शवितो. असे असले तरी पहिल्या चार योजनांमधील हा वृद्धी दर मर्यादित राहिल्याचे आढळते, प्रागतिक कल हा नंतरच्या टप्प्यात दिसू लागला. कोणत्या पंचवार्षिक योजनेच्या शेवटी राष्ट्रीय उत्पन्नाचा वृद्धी दर 7·5 टक्के एवढा उच्चतम राहिला ?

अ. पाचवी योजना

ब. सातवी योजना

क. नववी योजना

ड. दहावी योजना

(1) फक्त अ (2) फक्त ब आणि क (3) फक्त क (4) फक्त ड

Five Year planwise study of growth of National Income indicates a progressive trend. Though it witnessed a modest growth rate during the first four plans, a progressive trend appeared at a later stage and the growth rate stood high at 7·5% per annum by the end of which Five Year plan(s) ?

a. Fifth Plan

b. Seventh Plan

c. Ninth Plan

d. Tenth Plan

(1) Only a (2) Only b and c (3) Only c (4) Only d

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

57. भारतातील कोणत्या नामांकित लोकसंख्याविषयक तज्ञाने अतिशय परखडपणे असे मत मांडले आहे की, कुटुंब-नियोजनाविषयी मतभेद व्यक्त करणे सोपे आहे, परंतु या कार्यक्रमाची प्रत्यक्ष अंमलबजावणी अनेक प्रकारच्या अडथळ्यांनी युक्त आहे ?

(1) व्ही.एम. दांडेकर

(2) माल्थस

(3) एस.डी. तेंडूलकर

(4) एस. चंद्रशेखर

Which leading Indian demographer has very aptly remarked that it is easy to argue in favour of family planning programme but is fraught with all kinds of difficulties ?

(1) V.M. Dandekar

(2) Malthus

(3) S.D. Tendulkar

(4) S. Chandrashekhar

---

58. 2011 च्या जनगणनेनुसार भारताची लोकसंख्या होती

(1) 115 कोटी (2) 121 कोटी (3) 130 कोटी (4) 125 कोटी

The population of India as per the Census 2011 was

(1) 115 crores (2) 121 crores (3) 130 crores (4) 125 crores

---

59. भारतीय राज्यघटनेनुसार असणारा 'कामाचा अधिकार' खालीलपैकी कोणत्या योजनेत पहिल्यांदा विचारात घेण्यात आला ?

(1) राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार कार्यक्रम (NREP)

(2) समन्वित ग्रामीण विकास कार्यक्रम (IRDP)

(3) जवाहर रोजगार योजना (JRY)

(4) रोजगार हमी योजना (EGS)

Which of the following schemes, first considered the 'Right to Work', according to the Constitution of India ?

(1) National Rural Employment Programme (NREP)

(2) Integrated Rural Development Programme (IRDP)

(3) Jawahar Rojgar Yojana (JRY)

(4) Employment Guarantee Scheme (EGS)

Join us @aditya2050

60. 2011 – 12 मध्ये भारताच्या एकूण निर्यातीत शेतीच्या निर्यातीचा वाटा किती होता ?

(1) 14·2%

(2) 12·81%

(3) 10·59%

(4) 9·7%

What was the share of agricultural export in total export of India during 2011 – 12 ?

(1) 14·2%

(2) 12·81%

(3) 10·59%

(4) 9·7%

---

61. खालील जोड्या लावा :

सूची अ		*सूची ब*
अ.	पिवळी क्रान्ती	I. अन्नधान्य
ब.	निळी क्रान्ती	II. तेल बियाणे
क.	श्वेत क्रान्ती	III. दुध उत्पादन
ड.	हरित क्रान्ती	IV. मास्यांचे उत्पादन

	अ	ब	क	ड
(1)	II	IV	III	I
(2)	II	III	IV	I
(3)	IV	III	I	II
(4)	IV	I	III	II

Match the following :

List A		*List B*
a.	Yellow Revolution	I. Food Crops
b.	Blue Revolution	II. Oil Seeds
c.	White Revolution	III. Milk Production
d.	Green Revolution	IV. Fish Production

	a	b	c	d
(1)	II	IV	III	I
(2)	II	III	IV	I
(3)	IV	III	I	II
(4)	IV	I	III	II

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

62. 1990 च्या दशकात उद्योगक्षेत्राच्या असमाधानकारक प्रतिसादाच्या संदर्भात खालीलपैकी कोणते प्रमुख कारण ***नाही*** ?

अ. गुंतवणूकीमधील घसरण

ब. बाह्य स्पर्धेतील असुरक्षितता

क. उद्योग क्षेत्राकरिता जाहीर केलेल्या मोठ्या प्रमाणावरील उदारीकरणाशी संबंधित उपाययोजना

ड. निर्यात वृद्धीचा मंदावलेला दर

(1) फक्त ब (2) फक्त अ आणि ड (3) फक्त क (4) फक्त अ

Which of the following is ***not*** a main cause for unsatisfactory industrial performance during the period of 1990s ?

a. Slowdown in investment

b. Exposure to external competition

c. Massive liberalisation measures announced for the industrial sector

d. Sluggish growth in exports

(1) Only b (2) Only a and d (3) Only c (4) Only a

---

63. शेतकऱ्यांना दीर्घ मुदतीचे कर्ज _____ कालावधीसाठी लागते.

(1) 5 वर्षांसाठी (2) 5 वर्षांपेक्षा अधिक

(3) 15 महिने – 5 वर्षे (4) 5 वर्षांपेक्षा कमी

The farmers require long term loans for the period _____ .

(1) of 5 years (2) more than 5 years

(3) between 15 months to 5 years (4) less than 5 years

---

64. भारताच्या केंद्रीय बँकेला 'रिझर्व्ह बँक' का म्हणतात ?

(1) ती सर्व अनुसूचित बँकांचा रोख रकमेचा साठा सांभाळते.

(2) ती सर्वश्रेष्ठ मौद्रिक आणि बँकिंग अधिकारिता आहे.

(3) ती देशाच्या बँकव्यवस्थेचे नियंत्रण करते.

(4) ती बँकांची बँक आहे.

Why is the central bank of India known as 'Reserve Bank' ?

(1) It keeps the cash reserve of all scheduled banks.

(2) It is a supreme monetary and banking authority.

(3) It controls the banking system of the country.

(4) It is the bank of banks.

Join us @aditya2050

65. केन्स यांच्यानुसार, पैशाची मागणी या हेतूसाठी असते :

अ. व्यवहार हेतू

ब. दक्षता हेतू

क. सट्टेबाजीचा हेतू

ड. वरीलपैकी सर्व

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/आहेत ?

(1) फक्त अ (2) फक्त अ आणि क

(3) फक्त ब आणि क (4) फक्त ड

According to Keynes, the demand of money is for the following motives :

a. Transaction motive

b. Precautionary motive

c. Speculative motive

d. All of the above

Which of the statements given above is/are correct ?

(1) Only a (2) Only a and c

(3) Only b and c (4) Only d

---

66. अप्रत्यक्ष कराबाबत खालीलपैकी कोणते विधाने बरोबर आहेत ?

अ. अप्रत्यक्ष कराचा कराघात आणि करभार एकाच व्यक्तीवर पडतो.

ब. अप्रत्यक्ष कराच्या बाबतीत करभार इतरांवर ढकलता येत नाही.

क. अप्रत्यक्ष कराच्या बाबतीत करभार इतरांवर ढकलता येतो.

ड. अप्रत्यक्ष कराचा कराघात एका व्यक्तीवर आणि करभार दुसऱ्या व्यक्तीवर पडतो.

(1) फक्त अ आणि ब (2) फक्त अ आणि क

(3) फक्त क आणि ड (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Which of the following statements are correct about the indirect tax ?

a. The impact and the incidence of the indirect tax is on a single individual.

b. The incidence of indirect tax cannot be shifted on others.

c. The incidence of indirect tax can be shifted on others.

d. The impact of indirect tax is on one individual and the incidence of indirect tax is on other individual.

(1) Only a and b (2) Only a and c

(3) Only c and d (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

67. भारतात विदेशी प्रत्यक्ष गुंतवणूकीत (F.D.I.) सर्वात जास्त मुख्य स्त्रोत या देशाचा आहे

(1) मॉरिशस

(2) जपान

(3) सिंगापूर

(4) जर्मनी

Which country is the main source in Indian Foreign Direct Investment (F.D.I.) ?

(1) Mauritius

(2) Japan

(3) Singapore

(4) Germany

---

68. वित्त आयोगाच्या संदर्भात खालील विधाने विचारात घ्या :

अ. भारतीय राज्यघटनेच्या 280 व्या कलमानुसार वित्त आयोगाची स्थापना केली.

ब. 14 व्या वित्त आयोगाचे अध्यक्ष डॉ. वाय.व्ही. रेड्डी आहे.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/आहेत ?

(1) फक्त अ

(2) फक्त ब

(3) अ आणि ब

(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Following statements are to be considered with regard to the Finance Commission :

a. The Finance Commission is established under Article 280 of the Indian Constitution.

b. Dr. Y.V. Reddy is the President of 14th Finance Commission.

Which of the statements given above is/are correct ?

(1) Only a

(2) Only b

(3) a and b

(4) None of the above

Join us @aditya2050

69. 13 व्या वित्त आयोगानुसार कोणत्या राज्याला केंद्रीय कर, शुल्क आणि अनुदान यातील सर्वाधिक वाटा मिळत आहे ?

(1) बिहार

(2) उत्तर प्रदेश

(3) ओरिसा

(4) मध्य प्रदेश

Which State is receiving the highest share in Central taxes and duties and grant in aid according to 13th Finance Commission ?

(1) Bihar

(2) Uttar Pradesh

(3) Orissa

(4) Madhya Pradesh

---

70. अ. विकसनशील देशात राजकोषीय धोरणाचे प्रमुख उद्दिष्ट गुंतवणूकीचा दर वाढविणे, बेरोजगारी व अर्धबेरोजगारी कमी करणे आणि भाववाढीची प्रवृत्ती नियंत्रित करणे, हे असते.

ब. राजकोषीय साधनाच्या शस्त्रागारामधील 'सक्तीचा उपभोग' हे एक नवीन शस्त्र आहे.

क. कर आकारणी हे राजकोषीय धोरणाचे प्रमुख साधन आहे.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/आहेत ?

(1) फक्त अ आणि ब

(2) फक्त ब आणि क

(3) फक्त अ आणि क

(4) फक्त ब

a. The main objectives of fiscal policy in the case of developing countries are increasing the rate of investment, reducing unemployment and underemployment and controlling inflationary tendencies.

b. A new weapon in the armoury of fiscal tools is 'forced consumption'.

c. The main instrument of fiscal policy is taxation.

Which of the statements given above is/are correct ?

(1) Only a and b

(2) Only b and c

(3) Only a and c

(4) Only b

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

71. खालील योग्य जोड्या लावा :

	'अ'		'ब'
अ.	विभवांतर	I.	ॲम्पीअर
ब.	विद्युत्प्रवाह	II.	व्होल्ट
क.	प्रभार	III.	म्हो (mho)
ड.	कंडक्टन्स	IV.	कूलंब

	अ	ब	क	ड
(1)	I	II	III	IV
(2)	IV	III	II	I
(3)	II	I	IV	III
(4)	III	II	I	IV

Match the following pairs :

	'A'		'B'
a.	Potential difference	I.	Ampere
b.	Current	II.	Volt
c.	Charge	III.	Mho
d.	Conductance	IV.	Coulomb

	a	b	c	d
(1)	I	II	III	IV
(2)	IV	III	II	I
(3)	II	I	IV	III
(4)	III	II	I	IV

72. _____ हे किरणोत्साराचे एस.आय. पद्धतीतील एकक आहे.

(1) बेक्वेरेल

(2) रूदरफोर्ड

(3) क्युरी

(4) चॅडविक

The S.I. unit of radioactivity is

(1) Becquerel

(2) Rutherford

(3) Curie

(4) Chadwick

Join us @aditya2050

73. मानवी डोळ्याच्या बाहुलीचा पारदर्शक पडदा व्यवस्थित गोलाकार नसल्यास उद्‌भवणाऱ्या दोषाला _____ म्हणतात.

(1) ॲस्टीग्माटीसम्
(2) हायपरमेट्रोपीया
(3) हायपोमेट्रोपीया
(4) प्रेसबायोपीया

The defect when cornea of human eye is not in spherical shape is called

(1) Astigmatism
(2) Hypermetropia
(3) Hypometropia
(4) Presbyopia

---

74. अणुक्रमांक म्हणजे

(1) प्रोटॉनची संख्या
(2) न्युट्रॉनची संख्या
(3) प्रोटॉनची संख्या + न्युट्रॉनची संख्या
(4) प्रोटॉनची संख्या + न्युट्रॉनची संख्या + इलेक्ट्रॉनची संख्या

Atomic Number is defined as

(1) Number of protons
(2) Number of neutrons
(3) Number of protons + Number of neutrons
(4) Number of protons + Number of neutrons + Number of electrons

---

75. खाली दिलेली रासायनिक अभिक्रिया कोणत्या प्रकारची आहे ?

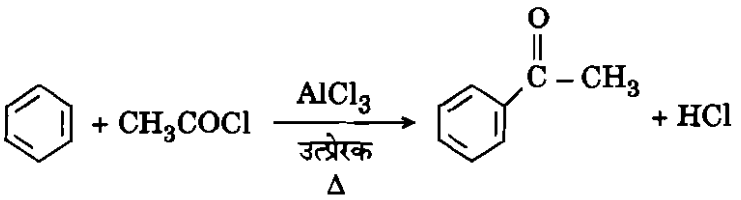

(1) न्युक्लियोफिलीक सबस्टिट्युशन
(2) इलेक्ट्रोफिलीक सबस्टिट्युशन
(3) न्युक्लियोफिलीक ॲडिशन
(4) इलेक्ट्रोफिलीक ॲडिशन

What type of chemical reaction is given below ?

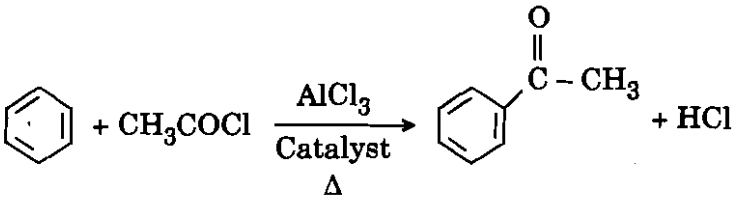

(1) Nucleophilic substitution
(2) Electrophilic substitution
(3) Nucleophilic addition
(4) Electrophilic addition

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

76. खालीलपैकी कोणता घटक हरित गृह परिणामास कारणीभूत ठरत ***नाही*** ?

(1) कार्बन डायऑक्साइड (CO_2) (2) मिथेन (CH_4)

(3) डायनायट्रोजन ऑक्साइड (N_2O) (4) अमोनिया (NH_3)

Which of the following factors is ***not*** responsible for green house effect ?

(1) CO_2 (2) CH_4

(3) N_2O (4) NH_3

---

77. आर्किओप्टेरीक्स हा खालीलपैकी दोन वर्गांना जोडणारा पृष्ठवंशीय प्राणी होता :

(1) उभयचर आणि सरीसृप (2) सरीसृप आणि पक्षी

(3) पक्षी आणि सस्तन (4) मत्स्य आणि उभयचर

Archaeopteryx was a connecting link between the following two classes of vertebrates :

(1) Amphibia and Reptilia (2) Reptilia and Aves

(3) Aves and Mammalia (4) Pisces and Amphibia

---

78. सरड्यासारखे दिसणारे उभयचर सॅलॅमॅण्डर (Salamander) _____ गणात मोजतात.

(1) जीम्नोफीओना (Gymnophiona) (2) युरोडेला (Urodela)

(3) ॲन्युरा (Anura) (4) अपोडा (Apoda)

Lizard like amphibians (Salamander) belong to the order

(1) Gymnophiona (2) Urodela

(3) Anura (4) Apoda

---

79. मलेरियास कारणीभूत ठरणाऱ्या प्लाजमोडियम चा _____ फायलम मध्ये समावेश आहे.

(1) आर्थ्रोपोडा (2) ॲनिलिडा

(3) प्लॅटीहेलमिन्थस (4) प्रोटोझुआ

Malaria is caused by Plasmodium that is included into phylum _____ .

(1) Arthropoda (2) Annelida

(3) Platyhelminthes (4) Protozoa

Join us @aditya2050

80. गंधक (सल्फर) या पोषण मुलद्रव्यापासून बनलेली अमिनो आम्ले कोणती ?

(1) ल्यूसिन आणि आयसोल्यूसिन

(2) मिथिओनाइन् आणि सिस्टीन

(3) ॲसपार्टीक ॲसिड आणि ग्लूटामाईन

(4) व्हॅलिन आणि ग्लूटामिक ॲसिड

Which of the following are Sulphur (S) element containing amino acids ?

(1) Leucine and Isoleucine

(2) Methionine and Cysteine

(3) Aspartic acid and Glutamine

(4) Valine and Glutamic acid

---

81. आयक्लर (1813) प्रमाणे ब्रायोफायटा विभाग कुठल्या भागात आहे ?

(1) क्लास हीपेटीसी आणि मसाय

(2) क्लास हीपेटीसी आणि ॲन्थोसीरोटी

(3) क्लास हीपेटीसी फक्त

(4) क्लास ॲन्थोसीरोटी आणि मसाय

According to Eichler (1813), division of Bryophyta is divided into

(1) Class Hepaticeae and Musci

(2) Class Hepaticeae and Anthocerotae

(3) Class Hepaticeae only

(4) Class Anthocerotae and Musci

---

82. वनस्पतीशास्त्राची पहिली जागतिक परिषद _____ येथे भरली.

(1) लेनिनग्राड –1837

(2) पॅरिस – 1867

(3) अमेरिका – 1930

(4) व्हिएन्ना – 1867

First International Botanical Congress was held at _____ .

(1) Leningrad – 1837

(2) Paris – 1867

(3) America – 1930

(4) Vienna – 1867

Join us @aditya2050

83. एच्.आय्.व्ही./एड्स चा प्रसार खालील पद्धतीने काळजी घेतल्यास थांबविता येतो

अ. रक्तदात्यांच्या रक्ताची चाचणी.

ब. लैंगिक संबंधादरम्यान काळजी घेणे आणि लैंगिक रोगांचा योग्य उपचार करणे.

क. एकमेकांच्या सुया न वापरणे.

ड. योग्य औषधोपचाराने आईकडून बाळाकडे रोगाचे संक्रमण टाळणे.

(1) वरीलपैकी अ आणि ब (2) वरीलपैकी अ, ब आणि क

(3) वरीलपैकी सर्व (4) वरीलपैकी ब आणि ड

The main ways of controlling the spread of HIV/AIDS are

a. Screening of donated blood.

b. Promotion of safe sexual practices and treatment of other sexually transmitted infections.

c. Avoidance of needle sharing.

d. Prevention of mother-to-child transmission with antivirals.

(1) a and b above (2) a, b and c above

(3) All of the above (4) b and d above

---

84. जागतिक आरोग्य संघटनेनुसार, प्रथिने व उर्जा यामुळे होणारे कुपोषण हा प्रगतीशील देशांच्या सार्वजनिक आरोग्याचा सर्वात महत्वाचा प्रश्न आहे कि जिथे नवजात बालकांचा मृत्यूदर खूपच आहे. खालीलपैकी कोणत्या अवस्थेमध्ये नवजात बालकांची उर्जा व प्रथिने यांच्या कुपोषणामुळे अक्षरशः उपासमार होते व त्यांच्या शरीरावर सूज नसते ?

(1) क्वॉशिओरकोर (2) मॉरस्मस

(3) गालगुंड (4) गोवर

According to WHO, protein-calorie malnutrition is the most important public health problem in developing countries where the rates of infant mortality are very high. Which of the following is a condition in which the infant is virtually starving due to lack of calories and proteins and there is no edema ?

(1) Kwashiorkor (2) Marasmus

(3) Mumps (4) Measles

---

85. _____ या रोगावर बी.सी.जी. ही प्रतिबंधक लस म्हणून वापरली जाते.

(1) क्षयरोग (2) टायफॉईड (विषमज्वर)

(3) कॉलरा (4) कावीळ

B.C.G. vaccine is used for protection against _____ .

(1) Tuberculosis (2) Typhoid

(3) Cholera (4) Jaundice

Join us @aditya2050

86. प्रश्नचिन्हा ऐवजी ठेवण्यासाठी वर्णाक्षर निवडा.

W	P	T
S	E	H
D	K	?

(1) R

(2) F

(3) L

(4) B

Select the alphabet for replacing the question mark.

W	P	T
S	E	H
D	K	?

(1) R

(2) F

(3) L

(4) B

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

87. डावीकडे दर्शविलेल्या पारदर्शक कागदाची बाणांनी दाखवल्यानुसार घडी घातल्यानंतर ती जशी दिसेल, ती दर्शविणारा पर्याय निवडा.

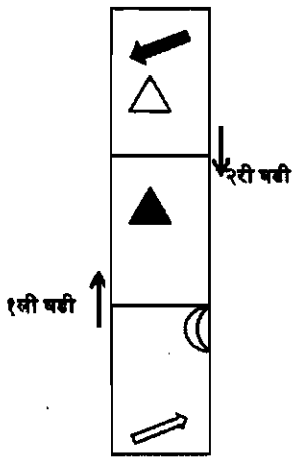

(1) (2) (3) (4)

Select the option that would look like the left hand transparent paper sheet after folding it as shown by the arrows.

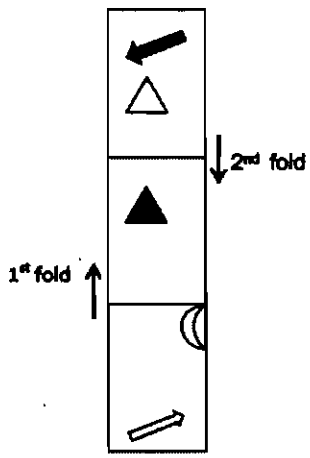

(1) (2) (3) (4)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

88. पुढे विधाने आणि निष्कर्ष यांचे संच दिले आहेत. निष्कर्षांचे योग्य वर्णन करणारा पर्याय निवडा.

विधाने :

सर्व फळे भाज्या आहेत.
सर्व भाज्या फळे आहेत.
काही खरबुजे फळे आहेत.

निष्कर्ष :

अ. सर्व भाज्या खरबुजे आहेत.
ब. सर्व फळे खरबुजे आहेत.
क. सर्व भाज्या फळे आहेत.
ड. काही खरबुजे भाज्या आहेत.

(1) दिलेल्या निष्कर्षांपैकी एकही तर्कसंगत नाही
(2) दिलेले सर्व निष्कर्ष तर्कसंगत आहेत
(3) फक्त क हा निष्कर्ष तर्कसंगत आहे
(4) क आणि ड हे दोन्ही निष्कर्ष तर्कसंगत आहेत

Given below are sets of statements and conclusions. Select the option that describes the conclusions correctly.

Statements :

All fruits are vegetables.
All vegetables are fruits.
Some melons are fruits.

Conclusions :

a. All vegetables are melons.
b. All fruits are melons.
c. All vegetables are fruits.
d. Some melons are vegetables.

(1) None of the given conclusions follow
(2) All of the given conclusions follow
(3) Only conclusion c follows
(4) Both conclusions c and d follow

---

89. पहिल्या स्तंभातील शब्द दुसऱ्या स्तंभात संकेत स्वरूपात लिहिले आहेत, परंतु ते त्याच क्रमाने लिहिलेले नाहीत. D या अक्षराचा संख्या संकेत कोणता ?

BRAIN	13529
DRAIN	35293
RIVER	13754
DRIVE	83754

(1) 2 (2) 4 (3) 7 (4) 1

The words in the first column are listed in the coded forms in the second column but they are not in the same order. What number code is assigned for the letter D ?

BRAIN	13529
DRAIN	35293
RIVER	13754
DRIVE	83754

(1) 2 (2) 4 (3) 7 (4) 1

Join us @aditya2050

90. अचूक जोडी शोधा.

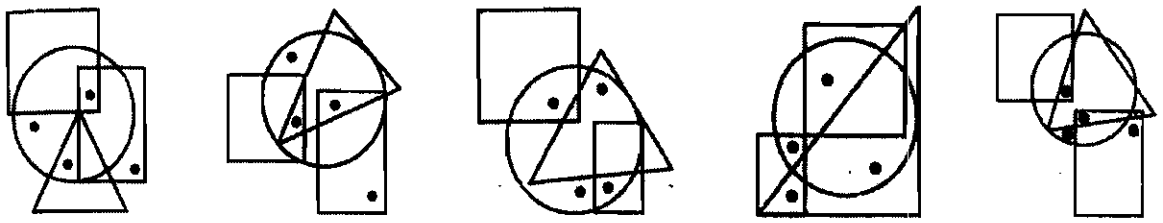

a b c d e

(1) a, c (2) b, c (3) b, e (4) a, d

Find the correct pair.

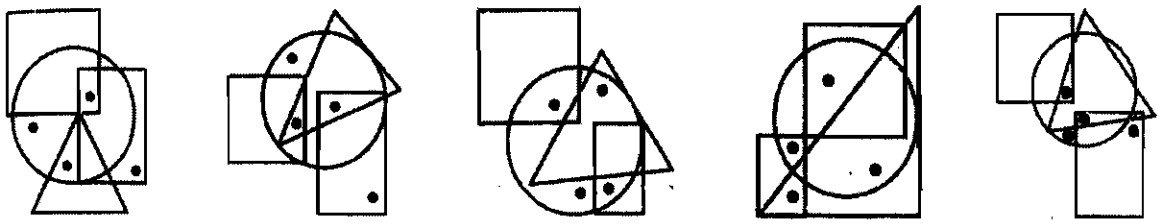

a b c d e

(1) a, c (2) b, c (3) b, e (4) a, d

---

91. पुढे कागदाचे तुकडे निर्देशित करणारे पाच पर्याय दिले आहेत. यातील कोणते तीन एकमेकांत जुळवून समभुज त्रिकोणी क्षेत्र निर्माण करता येईल ?

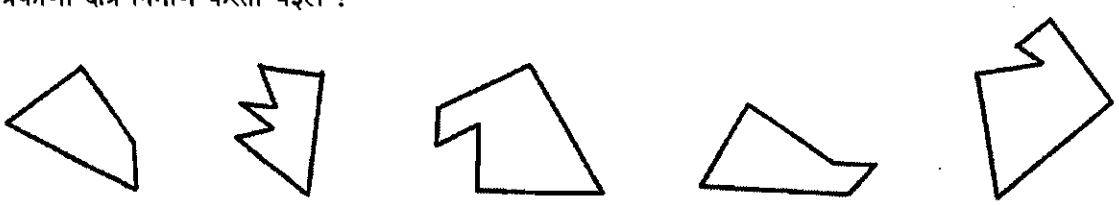

a b c d e

(1) a, b, c (2) a, c, d (3) b, c, d (4) b, d, e

Given below are five alternatives that represent paper cut-outs. Which three of these can be fitted to create equilateral triangular area ?

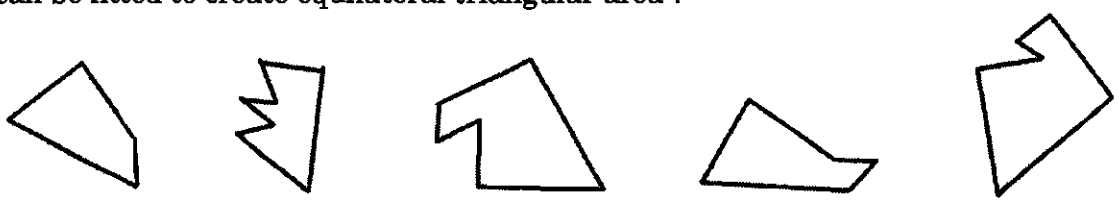

a b c d e

(1) a, b, c (2) a, c, d (3) b, c, d (4) b, d, e

Join us @aditya2050

92. दिलेल्या सामग्रीच्या संदर्भात पुढील प्रश्नाचे उत्तर देण्यासाठी उचित पर्याय निवडा.

एका घनाची पृष्ठे सहा भिन्न रंगांनी रंगवलेली आहेत. निळ्या रंगाच्या पृष्ठासमोर निश्चितपणे कोणत्या रंगाचे पृष्ठ आहे ?

सामग्री A

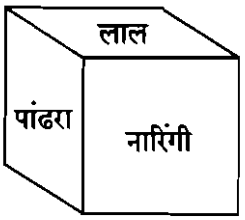

सामग्री B

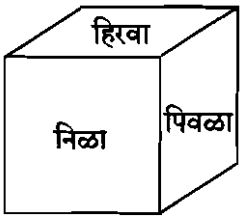

(1) फक्त सामग्री A पुरेशी आहे

(2) फक्त सामग्री B पुरेशी आहे

(3) सामग्री A आणि B, दोन्ही पुरेशी नाही

(4) सामग्री A आणि B, दोन्ही एकत्रितपणे पुरेशी आहे

Select the option appropriate for answering the following question with respect to the given data.

Surfaces of the cube are coloured with six different colours. What coloured surface is definitely opposite to the blue coloured surface ?

Data A

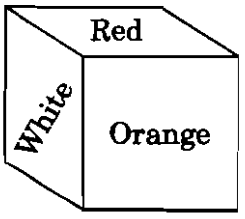

Data B

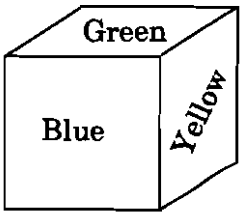

(1) Only data A is sufficient

(2) Only data B is sufficient

(3) Data A and B, both are not sufficient

(4) Data A and B, together is sufficient

---

93. कोणता दिवस एका दिवसानंतर तिसरा येतो, जो एका दिवसानंतर दुसरा येतो जो एका दिवसानंतर लगेच येतो जो सोमवारनंतर दुसरा येतो ?

रविवार, सोमवार, मंगळवार, बुधवार, गुरुवार, शुक्रवार, शनिवार

(1) रविवार (2) सोमवार (3) मंगळवार (4) बुधवार

What day comes third after the day which comes second after the day which comes immediately after the day which comes second after Monday ?

Sunday, Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday, Friday, Saturday

(1) Sunday (2) Monday (3) Tuesday (4) Wednesday

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

94. जर $p > q$ आणि $r < 0$, तर पुढीलपैकी कोणती राशी सत्य आहे ?

(1) $pr < qr$

(2) $p + r < q + r$

(3) $p - r < q - r$

(4) कोणतीहि सत्य नाही

If $p > q$ and $r < 0$, then which of the following expressions is true ?

(1) $pr < qr$

(2) $p + r < q + r$

(3) $p - r < q - r$

(4) None is true

---

95. जर मला आणखी एक भाऊ असता, तर मला बहिणींच्या दुप्पट भाऊ असले असते. जर मला आणखी एक बहीण असली असती, तर प्रत्येकाची संख्या समान झाली असती. तर माझ्या भावांची आणि बहिणींची संख्या अनुक्रमे दर्शविणारा पर्याय निवडा.

(1) 2, 3

(2) 3, 2

(3) 2, 2

(4) 3, 3

If I had one more brother I would have twice as many brothers as sisters. If I had one more sister I would have same number of each. Select the option that indicates number of brothers and sisters that I have respectively.

(1) 2, 3

(2) 3, 2

(3) 2, 2

(4) 3, 3

Join us @aditya2050

96. A या देशाच्या हल्ल्यापासून B आणि C या दोन देशांनी एकत्रितपणे संरक्षण केले. B च्या सैनिकांनी प्रत्येकी आठ गोळ्या झाडल्या, तर C च्या सैनिकांनी प्रत्येकी चार गोळ्या झाडल्या. झाडलेल्या एकूण गोळ्यांची संख्या B आणि C च्या एकूण सैनिकांच्या बेरजेच्या आठपटीच्या तुलनेत 100 ने कमी भरली, तर या संयुक्त संरक्षण आघाडीवर C चे किती सैनिक होते ?

(1) 25
(2) 50
(3) 80
(4) 100

Countries B and C had joined together to defend the attack by country A. Each soldier from B fired eight bullets while each soldier from C fired four bullets. If the total number of bullets fired is less by 100 compared to eight times that of the total number of soldiers of B and C, then how many soldiers from C were there on the front of this joint defence ?

(1) 25
(2) 50
(3) 80
(4) 100

---

97. 16 वस्तूंचे सरासरी वजन 32 आढळले. पुन्हा तपासणी केली, तेव्हा दोन वस्तूंचे वजन अनुक्रमे 34 आणि 26 च्या ऐवजी 24 आणि 16 असे नोंदवलेले आढळले. दिलेल्या पर्यायांतून अचूक सरासरी निवडा.

(1) 29·50
(2) 33
(3) 33·25
(4) 32·50

The mean weight of 16 objects was found to be 32. On rechecking, it was found that weights of two objects were noted as 24 and 16 instead of 34 and 26 respectively. Select the correct mean from the given options.

(1) 29·50
(2) 33
(3) 33·25
(4) 32·50

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

98. जर गाडीने स्वतःची गती ताशी 5 किमी ने वाढवली असती, तर 210 किमी प्रवासाला एक तास वेळ कमी लागला असता. तर गाडीचा सुरूवातीचा प्रवासाचा वेग किती होता ?

(1) 28 किमी ताशी (2) 32 किमी ताशी

(3) 30 किमी ताशी (4) 35 किमी ताशी

If a car had increased its average speed for a 210 km journey by 5 kmph, the journey would have been completed in one hour less. What was the original speed of the car for the journey ?

(1) 28 kmph (2) 32 kmph

(3) 30 kmph (4) 35 kmph

---

99. खालील शृंखला पूर्ण करा :

RTNP : JLFH : : XZTV : ?

(1) LRNP (2) PNRL

(3) RNPL (4) PRLN

Complete the following series :

RTNP : JLFH : : XZTV : ?

(1) LRNP (2) PNRL

(3) RNPL (4) PRLN

---

100. पुढीलप्रमाणे शब्दसमूह आणि संकेत दिले आहेत :

"facing problem with health" या शब्दसमूहाचा संकेत "blawhipnkywl" असा आहे, "health problem on rise" चा संकेत "grnywlbuebla" असा आहे आणि "rise with every challenge" चे संकेत "rdpnkbuegre" असा आहे. "facing challenge every day" या समूहासाठी सर्वात तर्कसंगत संकेत निवडा.

(1) ywlrdwhigre (2) whiblagrerd

(3) rdbuepnkgre (4) gremgtwhird

Group of words and their codes are given as follows :

"facing problem with health" as "blawhipnkywl", "health problem on rise" as "grnywlbuebla" and "rise with every challenge" as "rdpnkbuegre". Select the code for "facing challenge every day".

(1) ywlrdwhigre (2) whiblagrerd

(3) rdbuepnkgre (4) gremgtwhird

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे.....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. **201.** सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. **201** समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. **201.** ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तर-क्रमांक हा तुम्हाला स्वंतत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

परीक्षेचे नांव : पोलीस उपनिरीक्षक (पूर्व) परीक्षा - 2016 **परीक्षेचा दिनांक :** 12 मार्च, 2017

विषय : सामान्य क्षमता चाचणी

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत "पोलीस उपनिरीक्षक (पूर्व) परीक्षा - 2016" या परीक्षेच्या प्रश्नपत्रिकेची उत्तरतालिका उमेदवारांच्या माहितीसाठी संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आली होती. त्यासंदर्भात उमेदवारांनी अधिप्रमाणित (Authentic) स्पष्टीकरण / संदर्भ देऊन पाठविलेली लेखी निवेदने, तसेच तज्ज्ञांचे अभिप्राय विचारात घेऊन आयोगाने उत्तरतालिका सुधारित केली आहे. या उत्तरतालिकेतील उत्तरे अंतिम समजण्यात येतील. यासंदर्भात आलेली निवेदने विचारात घेतली जाणार नाहीत व त्याबाबत कोणताही पत्रव्यवहार केला जाणार नाही, याची कृपया नोंद घ्यावी.

उत्तरतालिका - KEY

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
1	4	4	3	3
2	4	2	3	1
3	#	2	4	1
4	4	1	#	1
5	4	2	#	2
6	1	4	4	4
7	1	4	4	2
8	4	1	4	2
9	1	4	3	4
10	4	1	1	2
11	1	#	3	1
12	2	2	1	2
13	4	1	3	3
14	#	3	4	2
15	1	3	4	1
16	4	3	4	3
17	3	3	4	4
18	1	4	2	4
19	2	#	4	4
20	1	#	2	3
21	1	4	1	3
22	4	4	3	3
23	2	4	2	3
24	4	3	1	1
25	4	1	4	2

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
26	4	3	3	1
27	2	1	1	3
28	2	3	3	3
29	1	4	2	4
30	2	4	3	4
31	4	4	3	4
32	4	4	1	4
33	1	2	1	#
34	4	4	1	4
35	1	2	2	4
36	#	1	4	1
37	2	3	2	1
38	1	2	2	4
39	3	1	4	1
40	3	4	2	4
41	3	3	1	1
42	3	1	2	2
43	4	3	3	4
44	#	2	2	#
45	#	3	1	1
46	4	3	3	4
47	4	1	4	3
48	4	1	4	1
49	3	1	4	2
50	1	2	3	1

11th May, 2017

 # ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

Join us @aditya2050

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
51	3	4	3	1
52	1	2	3	4
53	3	2	3	2
54	4	4	1	4
55	4	2	2	4
56	4	1	1	4
57	4	2	3	2
58	2	3	3	2
59	4	2	4	1
60	2	1	4	2
61	1	3	4	4
62	3	4	4	**4**
63	2	4	**#**	1
64	1	4	4	4
65	4	3	4	1
66	3	3	1	**#**
67	1	3	1	2
68	3	3	4	1
69	2	1	1	3
70	3	2	4	3
71	3	1	1	3
72	1	3	2	3
73	1	3	4	4
74	1	4	**#**	**#**
75	2	4	1	**#**

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
76	4	4	4	4
77	2	4	3	4
78	2	**#**	1	4
79	4	4	2	3
80	2	4	1	1
81	1	1	1	3
82	2	1	4	1
83	3	4	2	3
84	2	1	4	4
85	1	4	4	4
86	3	1	4	4
87	4	2	2	4
88	4	4	2	2
89	4	**#**	1	4
90	3	1	2	2
91	3	4	4	1
92	3	3	**4**	3
93	3	1	1	2
94	1	2	4	1
95	2	1	1	4
96	1	1	**#**	3
97	3	4	2	1
98	3	2	1	3
99	4	4	3	2
100	4	4	3	3

11th May, 2017

 # ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

Join us @aditya2050

विक्रीकर निरीक्षक (पूर्व) परीक्षा - 2016

A

29 जानेवारी, 2017

CODE : **UO8**

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET NO.

प्रश्नपुस्तिका

सामान्य क्षमता चाचणी

वेळ : 1 (एक) तास

एकूण प्रश्न : 100
एकूण गुण : 100

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

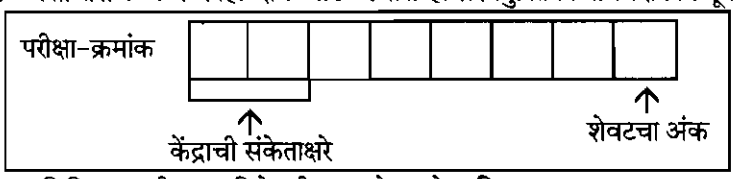

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरापैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील''.**

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेल्री वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेल्री वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असल्री तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

Join us @aditya2050

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

1. सुंदरबनसंबंधीची खालील विधाने पहा :

(a) ते भारत आणि बांग्लादेशात पसरलेले आहे.

(b) त्याचा 60% भाग भारतात आहे.

(c) 24 परगणा (दक्षिण) वन विभाग सुंदरबनचा भाग आहे.

वरीलपैकी कोणती विधाने **बरोबर** आहेत ? खालील पर्यायांमधून **योग्य** पर्याय निवडा :

(1) फक्त (a) बरोबर आहे. (2) फक्त (b) आणि (c) बरोबर आहेत.

(3) फक्त (a) आणि (c) बरोबर आहेत. (4) वरीलपैकी कोणताही पर्याय बरोबर नाही

Consider the following statements about Sundarban.

(a) It is spread across India and Bangladesh.

(b) 60% of its area lies in India.

(c) 24 Parganas (South) Forest Division is part of Sundarban.

Which of the above statements are **true** ? Choose the **correct** option from the following options.

(1) Only (a) is correct. (2) Only (b) and (c) are correct.

(3) Only (a) and (c) are correct. (4) None of the above

---

2. रा.चिं. ढेरे यांनी कोणते ग्रंथ लिहिले आहेत ?

(a) चक्रपाणी (b) त्रिविधा (c) लज्जागौरी (d) विचित्रा

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a), (b), (c) (2) फक्त (a), (b), (d)

(3) फक्त (a), (c), (d) (4) फक्त (b), (c), (d)

Which books are written by R.C. Dhere ?

(a) Chakrapani (b) Trividha (c) Lajja Gouri (d) Vichitra

Answer options :

(1) Only (a), (b), (c) (2) Only (a), (b), (d)

(3) Only (a), (c), (d) (4) Only (b), (c), (d)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

3. 'अण्वस्त्र तंत्रज्ञान नियंत्रण नियम' (एम.टी.सी.आर.) गटाबाबतच्या विधानांचा विचार करा.

(a) जून 2016 मध्ये भारत या गटाचा सदस्य झाला.

(b) या गटात 35 राष्ट्रे सभासद आहेत.

(c) प्रथमच भारताचा समावेश अशा आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील निर्यात नियंत्रण गटात झाला आहे.

(d) क्षेपणास्त्रे आणि वैमानिक विरहित विमानांच्या तंत्रज्ञान प्रसारावर नियंत्रण ठेवणे हा या गटाचा सर्वात मुख्य उद्देश्य आहे.

वरीलपैकी कोणती विधाने **बरोबर** आहे/आहेत ?

(1) केवळ (a) आणि (b) (2) केवळ (a) आणि (c)

(3) केवळ (a) आणि (d) (4) सर्व

Consider the statements about 'Missile Technology Control Regime' (MTCR) group.

(a) India became the member of the group in June 2016.

(b) 35 countries are members of this group.

(c) It is the first time that India has been included in such an International level export controlling group.

(d) The prime aim of the group is to control the spread of missiles and pilotless aeroplane technology.

Which of the statements given above is/are **correct** ?

(1) (a) and (b) only (2) (a) and (c) only

(3) (a) and (d) only (4) All

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

4. आय.एस.आर.ओ. म्हणजे :

(1) इंडियन स्टेट्स रिसर्च ऑर्गनायझेशन

(2) इंटरनॅशनल स्पेस रिजनल ऑर्गनायझेशन

(3) इंटरनॅशनल सायंटीफिक रिसर्च ऑर्गनायझेशन

(4) इंडियन स्पेस रिसर्च ऑर्गनायझेशन

ISRO stands for :

(1) Indian States Research Organisation

(2) International Space Regional Organisation

(3) International Scientific Research Organisation

(4) Indian Space Research Organisation

---

5. **योग्य** कथने ओळखा :

(a) युरोपियन युनियनचे मुख्यालय ब्रुसेल्स येथे आहे.

(b) ब्रिटन 1970 मध्ये युरोपियन युनियनमध्ये सहभागी झाला.

(c) कोर्ट ऑफ जस्टिस व युरोपियन कमीशन ह्या इ.यु. च्या उपसंस्था आहेत.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a), (b) (2) फक्त (a), (c)

(3) फक्त (b), (c) (4) वरील सर्व

Select the **correct** statements :

(a) The headquarters of European Union are at Brussels.

(b) Britain joined the European Union in 1970.

(c) Court of Justice and European Commission are sub-institutions of EU.

Answer options :

(1) Only (a), (b) (2) Only (a), (c)

(3) Only (b), (c) (4) All of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

6. कै. 'रामचंद्र चिंतामण ढेरे' यांच्या बाबतच्या विधानांचा विचार करा.

(a) त्यांनी लोकसाहित्य, प्राचीन साहित्य यांचा अभ्यास केला.

(b) 'साहित्य विशारद' आणि 'राष्ट्रभाषा प्रवीण' या परीक्षा ते उत्तीर्ण झाले.

(c) 'साहित्य अकादमी पुरस्कारा' ने सन्मानित करण्यात आले होते.

(d) 'श्री नृसिंह - उदय आणि विकास' या त्यांच्या अखेरच्या पुस्तकाच्या प्रकाशनापूर्वी त्यांचा मृत्यु झाला.

वरील विधानांपैकी कोणती विधाने **बरोबर** आहेत ?

(1) केवळ (a) आणि (b) (2) केवळ (a) आणि (c)

(3) केवळ (a) आणि (d) (4) सर्व

Consider the statements about late 'Ramchandra Chintaman Dhere'.

(a) He studied the folk literature, ancient literature.

(b) He passed the 'Sahitya Visharath' and 'Rashtrabhasha Pravin' examinations.

(c) Received 'Sahitya Academy Puraskar'.

(d) Died before publication of his last book 'Shree Nrusinha - Uday and Vikas'.

Which of the above statements are **correct** ?

(1) (a) and (b) only (2) (a) and (c) only

(3) (a) and (d) only (4) All

---

7. जम्मू आणि काश्मिरच्या पहिल्या महिला मुख्यमंत्री कोण ?

(1) रझिया सुलतान (2) मेहबुबा मुफ्ती

(3) हिना भट्ट (4) शेख हसीना

Who is the first woman Chief Minister of Jammu and Kashmir ?

(1) Razia Sultan (2) Mehbooba Mufti

(3) Hina Bhatt (4) Sheikh Hasina

---

8. हरियाणातील आंतरराष्ट्रीय ख्यातीचा गुरगाव हा जिल्हा सध्या _____ या नावाने ओळखला जातो.

(1) गाडेगाव (2) गुरुधाम

(3) गुरुग्राम (4) गुरुदक्षिणा

Haryana's internationally famous district Gurgaon is currently known as _____.

(1) Gadegaon (2) Gurudham

(3) Gurugram (4) Gurudakshina

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

9. दि. 21/10/2015 रोजी, जाहीर झालेले, 2012 - 13 ची 'शिवछत्रपती पारितोषिके' व त्यांचे प्राप्तकर्ते यांची जुळणी करा :

(a)	'जीवन गौरव'	(i)	राही सरनौबत
(b)	नेमबाजी	(ii)	रमेश विपट
(c)	जिमनॅस्टीक	(iii)	नंदिनी बोंगाडे
(d)	'जिजामाता'	(iv)	रोमा जोगळेकर

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

Match the 'Shivchhatrapati Awards' of 2012 - 13, declared on 21/10/2015, and recipients :

(a)	'Jeevan Gaurav'	(i)	Rahi Sarnaubat
(b)	Shooting	(ii)	Ramesh Vipat
(c)	Gymnastic	(iii)	Nandhini Bongade
(d)	'Jeejamata'	(iv)	Roma Jogalekar

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

10. **योग्य** कथन/कथने ओळखा :

(a) रिओ ऑलिम्पिक मध्ये 207 संघ सहभागी झाले.

(b) रिओ ऑलिम्पिक सामन्यांच्या उद्घाटन समारंभात हवामान बदल या विषयावर चर्चा करण्यात आली.

(c) 31 व्या ऑलिम्पिक खेळाचे आयोजन ब्राझिलमध्ये करण्यात आले.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a), (b) (2) फक्त (a), (c)

(3) फक्त (b), (c) (4) वरीलपैकी सर्व

Select the **correct** statement/statements :

(a) 207 teams participated in Rio Olympics.

(b) During the inauguration ceremony of Rio Olympics the issue of climate change was discussed.

(c) 31st Olympic games organised in Brazil.

Answer options :

(1) Only (a), (b) (2) Only (a), (c)

(3) Only (b), (c) (4) All of the above

---

11. 88 व्या अकादमी अवॉर्डमध्ये 'ऑस्कर पारितोषिक' विजेते चित्रपट व त्यांचे प्रकार यांची जुळणी करा :

(a)	सर्वोत्कृष्ट परकीय भाषा चित्रपट	(i)	एमी
(b)	सर्वोत्कृष्ट ॲनिमेटेड लघु चित्रपट	(ii)	सन ऑफ सॉल
(c)	सर्वोत्कृष्ट ॲनिमेटेड फिचर	(iii)	बेअर स्टोरी
(d)	सर्वोत्कृष्ट अनुबोधपट	(iv)	इनसाइड आउट

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

Match the 'Oscar' winner films and their categories in 88th Academy Awards :

(a)	Best Foreign Language Film	(i)	Amy
(b)	Best Animated Short Film	(ii)	Son of Saul
(c)	Best Animated Feature	(iii)	Bear Story
(d)	Best Documentary Feature	(iv)	Inside Out

Answer options :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

12. जुलै 2016 मध्ये खालीलपैकी कोणी आपल्या राज्यसभा सदस्यत्वाचा राजीनामा दिला ?

(1) नवज्योत सिंग सिद्धु (2) नरेंद्र जाधव

(3) डॉ. सुब्रहमण्यम स्वामी (4) छत्रपती श्री. संभाजी शाहु

In July 2016 who among the following resigned from Rajyasabha membership ?

(1) Navjoyta Singh Siddhu (2) Narendra Jadhav

(3) Dr. Subramaniam Swamy (4) Chhatrapati Sri Sambhaji Shahu

---

13. 2014 ते 2016 या कालावधीत कोलकाता उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधीश कोण होते ?

(1) सुजाता मनोहर (2) डॉ. मंजुळा चेल्लूर

(3) डॉ. रजनी पटेल (4) डॉ. किरण अहलुवालिया

Who was the Chief Justice of Kolkata High Court from 2014 to 2016 ?

(1) Sujata Manohar (2) Dr. Manjula Chellur

(3) Dr. Rajni Patel (4) Dr. Kiran Ahluvalia

---

14. 'तेजस' बाबत पुढीलपैकी कोणते विधान बरोबर **नाही** ?

(1) स्वदेशी बनावटीचे लढाऊ विमान आहे.

(2) इ.स. 2003 मध्ये तत्कालीन पंतप्रधान अटल बिहारी वाजपेयी यांनी 'तेजस' असे नामकरण केले.

(3) त्याचा पल्ला 3000 किलोमीटरचा आहे.

(4) ते 'मिग-27' या लढाऊ विमानाची जागा घेईल.

Which of the following statement is **not** correct about 'Tejas' ?

(1) Fighter plane made in India.

(2) Was named as 'Tejas' in 2003 by the then Prime Minister Atal Bihari Bajpeyi.

(3) It has a range of 3000 kilometers.

(4) It will replace 'Mig-27' fighter aeroplane.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

15. ऑल्विन टॉफलर यांनी कोणते ग्रंथ लिहीले आहे ?

(a) फ्युचर शॉक (b) पॉवर शिफ्ट

(c) थर्ड वेव्ह (d) फ्युचर वर्ल्ड

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a), (b), (c) (2) फक्त (a), (b), (d)

(3) फक्त (a), (c), (d) (4) फक्त (b), (c), (d)

Which books are written by Alvin Toffler ?

(a) Future Shock (b) Power Shift

(c) Third Wave (d) Future World

Answer options :

(1) Only (a), (b), (c) (2) Only (a), (b), (d)

(3) Only (a), (c), (d) (4) Only (b), (c), (d)

---

16. भारतीय राज्यघटनेने निश्चित केलेली राज्य विधानसभेची जास्तीत जास्त सभासद संख्या किती आहे ?

(1) 550 (2) 250 (3) 100 (4) 500

What is the maximum number of members in a State Legislative Assembly fixed by the Indian Constitution ?

(1) 550 (2) 250 (3) 100 (4) 500

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

17. परकीय व्यक्तींना उपलब्ध असलेले मूलभूत हक्क व त्यासंदर्भातील राज्यघटनेतील कलम यांच्या जोड्या जुळवा :

	अ (मूलभूत हक्क)		ब (कलम)
(a)	कायद्यासमोर समानता	(i)	कलम 28
(b)	जीवित आणि व्यक्तिगत स्वातंत्र्याचे रक्षण	(ii)	कलम 14
(c)	धार्मिक स्वातंत्र्य	(iii)	कलम 25
(d)	शैक्षणिक संस्थांमध्ये धार्मिक शिक्षण	(iv)	कलम 21

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(3)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(4)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)

Match the following pairs regarding Fundamental Rights of foreigners and articles in the Constitution :

	A (Fundamental Rights)		B (Articles)
(a)	Equality before law	(i)	Article 28
(b)	Protection of life and personal liberty	(ii)	Article 14
(c)	Freedom of Religion	(iii)	Article 25
(d)	Religious Education in Educational Institutions	(iv)	Article 21

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(3)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(4)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

18. जोड्या लावा - (विधान परिषद) :

	अ		ब
(a)	पदवीधर मतदारसंघ	(i)	1/10 सदस्य
(b)	विधानसभा सदस्यांद्वारे निवड	(ii)	1/12 सदस्य
(c)	राज्यपाल नियुक्त	(iii)	1/3 सदस्य
(d)	परिषदेची गणपूर्ती	(iv)	1/6 सदस्य

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

Match the pairs - (Legislative Council) :

	A		B
(a)	Graduates Constituency	(i)	1/10 members
(b)	Elected by Legislative Assembly members	(ii)	1/12 members
(c)	Nominated by Governor	(iii)	1/3 members
(d)	Quorum of Council	(iv)	1/6 members

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

19. 73 व्या घटनादुरुस्ती कायद्यानुसार पंचायत राज संस्थेच्या निवडणूका लढविण्यासाठी कमीत कमी किती वयोमर्यादा आवश्यक आहे ?

(1) 25 वर्षे (2) 18 वर्षे (3) 21 वर्षे (4) 30 वर्षे

According to 73rd Constitutional Amendment Act, the minimum age for contesting the Panchayat Raj Elections is :

(1) 25 years (2) 18 years (3) 21 years (4) 30 years

---

20. ग्रामपंचायतीच्या उत्पन्नाची साधने कोणती ?

(a) घरपट्टी, पाणीपट्टी आणि यात्रा कर ही ग्रामपंचायतीच्या उत्पन्नाची प्रमुख साधने आहेत.

(b) गावातून गोळा केलेल्या जमीन महसुलातील 30% वाटा ग्रामपंचायतीला मिळतो.

(c) विविध योजनांच्या अंमलबजावणीसाठी राज्यशासन त्यांना अनुदान देते.

योग्य पर्याय निवडा :

(1) (a), (b) (2) फक्त (b) (3) (a), (c) (4) वरील सर्व

What are the sources of income of the Gram-Panchayat ?

(a) Main income sources of the Gram Panchayat are House Tax, Water Tax and Tax on Pilgrimages.

(b) It receives 30% share in the land revenue collected from the village.

(c) It receives grant from state Government for the implementation of various schemes.

Select correct option :

(1) (a), (b) (2) Only (b) (3) (a), (c) (4) All the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

21. 'राज्य लोकसेवा आयोगाच्या' स्वातंत्र्याची खात्री देणाऱ्या तरतुदींबाबत कोणते विधान बरोबर **नाही** ?

(1) अध्यक्ष आणि सभासदांची नियुक्ती राज्यपाल करतात.

(2) त्यांच्या सेवाकाळात नुकसानकारक होईल अशाप्रकारे सेवा अटीत बदल करता येत नाही.

(3) 'उच्च न्यायालयाच्या' न्यायाधिशाकडून 'गैरवर्तना' ची चौकशी होऊन आरोप सिद्ध झाल्याशिवाय पदमुक्त करता येत नाही.

(4) राज्यपाल दोषी असणाऱ्याची सेवा तात्पुरती स्थगित करु शकतात, परंतु बडतर्फीचा अधिकार भारताच्या राष्ट्रपतीला आहे.

Regarding the provisions to ensure the independence of 'State Public Service Commission', which statement is **not** correct ?

(1) The Chairman and members are appointed by the Governor of state.

(2) Conditions of service cannot be varied to their disadvantage during the term of service.

(3) Cannot be removed on the charge of 'Misbehaviour' unless investigated and proved guilty by a 'High Court Judge'.

(4) Governor can suspend the guilty but dismissing authority is President of India.

---

22. **योग्य** कथन/कथने ओळखा.

(a) 42 व्या घटनादुरुस्तीद्वारे संविधानामध्ये मुलभूत कर्तव्ये समाविष्ट करण्यात आली.

(b) 86 व्या घटनादुरुस्तीद्वारे संविधानामध्ये 11 वे कर्तव्य (K) समाविष्ट करण्यात आले.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त कथन (a)

(2) फक्त कथन (b)

(3) दोन्ही कथने (a) आणि (b) बरोबर आहेत

(4) दोन्ही कथने (a) आणि (b) चुकीची आहेत

Select the **correct** statement/statements.

(a) Forty second Constitutional Amendment added Fundamental Duties to the Constitution.

(b) Eighty sixth Constitutional Amendment added eleventh duty (K) to the Constitution.

Answer options :

(1) Only statement (a)

(2) Only statement (b)

(3) Both the statements (a) and (b) are correct

(4) Both the statements (a) and (b) are incorrect

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

23. भारतीय संघराज्यातील राज्ये व त्यांचे स्थापना वर्ष यांच्या जोड्या जुळवा :

	अ (राज्य)	ब (स्थापना वर्ष)
(a)	नागालँड	(i) 2000
(b)	मणिपूर	(ii) 1987
(c)	गोवा	(iii) 1972
(d)	झारखंड	(iv) 1963

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)

Match the following pairs regarding the states of Indian federation and their establishment year :

	A (State)	B (Establishment Year)
(a)	Nagaland	(i) 2000
(b)	Manipur	(ii) 1987
(c)	Goa	(iii) 1972
(d)	Jharkhand	(iv) 1963

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

24. **अयोग्य** विधान ओळखा :

(1) सर्वोच्च न्यायालयाप्रमाणे प्रत्येक उच्च न्यायालय सुद्धा अभिलेख न्यायालय आहे.

(2) उच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश हे भारताचे नागरिक असू शकतात.

(3) प्रत्येक उच्च न्यायालयाचे त्यांचा कर्मचारी वर्गावर पूर्ण नियंत्रण असते.

(4) उच्च न्यायालयाच्या मुख्य न्यायाधिशाची नियुक्ती राष्ट्रपती हे भारताच्या मुख्य न्यायाधिशांच्या सल्ला-मसलतीनंतर करतात.

Select the **incorrect** statement :

(1) Like the Supreme Court, each High Court is also to be a court of record.

(2) A High Court Judge may be a citizen of India.

(3) Every High Court has full control over its staff.

(4) Chief Justice of the High Court is appointed by the President after consultation with Chief Justice of India.

---

25. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) महाराष्ट्र राज्य निवडणूक आयोगाची स्थापना एप्रिल 1994 मध्ये करण्यात आली.

(b) राज्य विधानसभा तसेच स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणूका घेणे हे राज्य निवडणूक आयोगाचे मुख्य कार्य आहे.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने **बरोबर** आहे/त ?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b)

(3) (a) आणि (b) (4) वरीलपैकी नाही

Consider the following statements :

(a) The Maharashtra State Election Commission was established in April 1994.

(b) The main duty of the State Election Commission is to conduct the election of State Legislative Assembly as well as Local Self Government.

Which of the statement/s given above is/are **correct** ?

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) (a) and (b) (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

26. ब्रिटिशांनी शेतसारा वसूल करण्यासाठी कोणत्या पद्धतीचा वापर केला ?

(1) जमीनदारी आणि रयतवारी (2) जमीनदारी आणि वतनदारी

(3) रयतवारी आणि जागीरदारी (4) वतनदारी आणि रयतवारी

Which are the methods British adopted to recover Agricultural dues ?

(1) Zamindari and Rayatwari (2) Zamindari and Watandari

(3) Rayatwari and Jagirdari (4) Watandari and Rayatwari

---

27. समाज सुधार चळवळीची पताका कोल्हापुरात फडकविणारे _____ होते.

(1) श्रीमंत आप्पासाहेब (2) राजर्षि शाहू महाराज

(3) चौथे शिवाजी महाराज (4) श्रीमंत जयसिंग राव

The Flag of social reform movement in Kolhapur was listed by _____.

(1) Shrimant Appasaheb (2) Rajarshi Shahu Maharaj

(3) Shivaji Maharaj IV (4) Shrimant Jaysingh Rao

---

28. खालीलपैकी **अचूक** जोडी ओळखा :

(1) एस. बॅनर्जी - रस्त गोफ्तार

(2) ॲनी बेझंट - न्यू इंडिया

(3) दादाभाई नौरोजी - इंडीयन ओपिनियन

(4) महात्मा गांधी - बंगाली

Identify the **correct** pair :

(1) S. Banerjee - Rast Gofter

(2) Annie Besant - New India

(3) Dadabhai Naoroji - Indian opinion

(4) Mahatma Gandhi - Bengalee

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

29. पहिली विजेवर चालणारी ट्राम मुंबई महानगरपालिका मुख्यालयापासून _____ पर्यंत होती.

(1) कुलाबा मार्केट (2) फोर्ट मार्केट

(3) क्रोफर्ड मार्केट (4) भायखळा मार्केट

The first electricity operated Tram was from Mumbai Municipal Corporation Main office to _____.

(1) Colaba Market (2) Fort Market

(3) Crowford Market (4) Bhaykhla Market

---

30. ब्रिटिशांनी केलेल्या कायदेशीर सुधारणा :

(a)	सिव्हिल प्रोसिजर कोड	(i)	1861
(b)	इंडियन पीनल कोड	(ii)	1858
(c)	राणीचा जाहीरनामा	(iii)	1859
(d)	व्हर्न्याक्युलर प्रेस ॲक्ट	(iv)	1880

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(2)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(3)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(4)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)

Britishers has done this Constitutional Development :

(a)	Civil Procedure Code	(i)	1861
(b)	Indian Penal Code	(ii)	1858
(c)	Queen's Proclamation	(iii)	1859
(d)	Vernacular Press Act	(iv)	1880

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(2)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(3)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(4)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

31. _____ ह्यांनी पहिली कामगार संघटना स्थापन केली.

(1) रामकृष्ण शिंदे (2) नारायण मेघजी लोखंडे

(3) रघुजी भिकाजी (4) नारायण सुरकोजी

_____ established the First Labour Organisation.

(1) Ramkrishna Shinde (2) Narayan Meghaji Lokhande

(3) Raghuji Bhikaji (4) Narayan Surkoji

---

32. _____ ह्यांच्या अध्यक्षतेखाली भारतीय जनसंघ या राष्ट्रीय पक्षाची स्थापना झाली.

(1) अटल बिहारी वाजपेयी (2) डॉ. शामाप्रसाद मुखर्जी

(3) डॉ. जगजीवन राम (4) डॉ. नीलम संजीव रेड्डी

Under the Presidentship of _____ the Janasangh as Political Party was established.

(1) Atal Bihari Bajpayee (2) Dr. Shama Prasad Mukharjee

(3) Dr. Jagjivan Ram (4) Dr. Neelam Sanjiv Reddy

---

33. योग्य जोड्या लावा :

(a) स्वातंत्र्य, समता आणि बंधूता (i) जेम्स स्टीफन्स

(b) कायमधारा पद्धती (ii) लॉर्ड कॉर्नवॉलिस

(c) महालवारी पद्धती (iii) थॉमस मन्रो

(d) रयतवारी पद्धती (iv) लॉर्ड विल्यम बेंटिंक

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)
(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

Match the appropriate pairs :

(a) Liberty, Equality and Fraternity (i) James Stiphence

(b) Kayamdhara System (ii) Lord Cornwallis

(c) Mahalvari System (iii) Thomas Manro

(d) Rayatwari System (iv) Lord William Bentinck

Answer options :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)
(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

34. _____ हे कॅबीनेट मिशनचे सदस्य नव्हते.

(1) लॉर्ड लॉरेन्स (2) ए. व्ही. अॅलेक्झांडर

(3) सर स्टॅफोर्ड क्रिप्पस (4) लॉर्ड माउंट बॅटन

_____ was not the member of the Cabinet Mission.

(1) Lord Lawrence (2) A.V. Alexander

(3) Sir Stafford Cripps (4) Lord Mount battan

---

35. "आर्य महिला समाज" स्त्री - सुधारणा करिता _____ ह्यांनी स्थापना केली.

(1) ताराबाई शिंदे (2) आनंदीबाई जोशी

(3) सावित्रीबाई फूले (4) पंडिता रमाबाई

The "Arya Mahila Samaj" for the reforms of women was established by _____.

(1) Tarabai Shinde (2) Anandibai Joshi

(3) Savitribai Phule (4) Pandita Ramabai

---

36. _____ संस्था क्रांतीकारी राष्ट्रवादाशी संबंधित होती.

(1) बॉम्बे असोसिएशन (2) होमरूल लीग

(3) अभिनव भारत (4) लँड होल्डर्स असोसिएशन

_____ organisation was associated with the Revolutionary Nationalism.

(1) Bombay Association (2) Home Rule League

(3) Abhinav Bharat (4) Land holder's Association

---

37. इंग्लंडचे पंतप्रधान _____ यांनी 16 ऑगस्ट 1932 रोजी जातीय निवाडा जाहीर केला.

(1) रॅमसे मॅकडोनाल्ड (2) विन्स्टन चर्चिल

(3) नेव्हील चेंबरलेन (4) क्लेमेंट अॅटली

The British Prime Minister _____ declared the Communal Award on 16th August 1932.

(1) Ramsay Macdonald (2) Winston Churchill

(3) Neville Chamberlain (4) Clement Attlee

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

38. 5 मार्च 1948 रोजी _____ यांची भारताचे पहिले गव्हर्नर जनरल म्हणून नेमणूक झाली.

(1) शामाप्रसाद मुखर्जी (2) सरोजिनी नायडू

(3) सी. राजगोपालचारी (4) सी. चंद्रास्वामी

_____ was appointed as the first Governor General of India on 5th March 1948.

(1) Shyama Prasad Mukherji (2) Sarojini Naidu

(3) C. Rajgopalachari (4) C. Chandraswami

---

39. पहिले महिला विद्यापीठ 1816 मध्ये _____ ह्यांनी स्थापित केले.

(1) नाथीबाई ठाकरसी (2) विठ्ठलदास ठाकरसी

(3) डॉ. धोंडो केशव कर्वे (4) गोदुताई कर्वे

In 1816 the First Women University was established by _____.

(1) Nathibai Thakersey (2) Vithaldas Thakersey

(3) Dr. Dhondo Keshav Karve (4) Godutai Karve

---

40. "भारतीय बहिष्कृत शिक्षण प्रसारक मंडळ" ची स्थापना _____ ह्यांनी केले.

(1) विठ्ठल रामजी शिंदे (2) ज्योतिबा फूले

(3) डॉ. बी.आर. आंबेडकर (4) रमाबाई रानडे

"Bharatiya Bahiskrut Shikshan Prasarak Mandal" was established by _____.

(1) Vithal Ramji Shinde (2) Jyotiba Phule

(3) Dr. B.R. Ambedkar (4) Ramabai Ranade

---

41. पूर्व महाराष्ट्रातील विशेषत: चंद्रपूर आणि भंडारा जिल्ह्यातील परंपरागत जलसिंचन तलावास काय म्हणतात ?

(1) जोहड (2) मालगुझरी (3) शेततळी (4) पाणलोट

What is known as traditional irrigation lakes in Chandrapur and Bhandara districts in Maharashtra ?

(1) Johad (2) Malguzari (3) Farmlake (4) Watershed

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

42. खालीलपैकी कोणता वसाहतीच्या विकासाचा क्रम **अचूक** आहे ?

(1) खेडे, नगर, शहर, सन्नगर, महानगर

(2) खेडे, नगर, शहर, महाकायनगर, महानगर

(3) खेडे, शहर, नगर, महाकायनगर, सन्नगर

(4) खेडे, शहर, नगर, महानगर, सन्नगर

Which of the following sequence of development of settlements is **correct** ?

(1) Village, City, Town, Conurbation, Metropolis

(2) Village, City, Town, Megalopolis, Metropolis

(3) Village, Town, City, Megalopolis, Conurbation

(4) Village, Town, City, Metropolis, Conurbation

---

43. खालील रेल्वे विभाग व त्यांचे मुख्यालय यांच्या **योग्य** जोड्या लावा.

	रेल्वे विभाग		**मुख्यालय**
(a)	पश्चिम विभाग	(i)	अलाहाबाद
(b)	पूर्व-मध्य विभाग	(ii)	भुवनेश्वर
(c)	पूर्व किनारी विभाग	(iii)	हाजीपूर
(d)	उत्तर मध्य विभाग	(iv)	चर्चगेट (मुंबई)

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)

Match the following Railway Zones to their **correct** centres :

	Railway Zone		**Headquarter**
(a)	West Zone	(i)	Allahabad
(b)	East-Central Zone	(ii)	Bhuwaneshwar
(c)	East Coastal Zone	(iii)	Hazipur
(d)	North Central Zone	(iv)	Churchgate (Mumbai)

Answer options :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

44. भारतातील कोणते राज्य सन 2015 मध्ये सेंद्रिय राज्य (organic state) म्हणून घोषित केले गेले ?

(1) अरुणाचल प्रदेश (2) ओरिसा

(3) तामिळनाडू (4) सिक्किम

Which state of India is declared as organic state in 2015 ?

(1) Arunachal Pradesh (2) Orissa

(3) Tamilnadu (4) Sikkim

---

45. जोड्या जुळवा :

	उपग्रह		उपयोजन
(a)	गगन	(i)	दळणवळण उपग्रह
(b)	ज़ीसॅट	(ii)	पृथ्वीचे निरीक्षण
(c)	कार्टोसॅट	(iii)	हवामान आणि पर्यावरण
(d)	ॲग्रोमेट	(iv)	दिशादर्शन

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(2)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(3)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

Match the following :

	Satellite		Application
(a)	GAGAN	(i)	Communication Satellite
(b)	GSAT	(ii)	Earth Observation
(c)	CARTOSAT	(iii)	Climate and Environment
(d)	AGROMET	(iv)	Navigation

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(2)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(3)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

46. महाराष्ट्रात सर्वात जास्त स्थलांतर _____ पासून _____ होते.

(1) नागरी केंद्राकडून ग्रामीण क्षेत्रांकडे (2) ग्रामीण क्षेत्रांकडून ग्रामीण क्षेत्रांकडे

(3) ग्रामीण क्षेत्रांकडून नागरी केंद्राकडे (4) नागरी केंद्राकडून नागरी केंद्राकडे

In Maharashtra maximum migration is from _____ to _____.

(1) urban centres to rural areas (2) rural areas to rural areas

(3) rural areas to urban centres (4) urban centres to urban centres

---

47. भारताच्या ग्रेट निकोबार बेटातील _____ हे सर्वात दक्षिणेकडील ठिकाण असून ते 6°45′ उत्तर अक्षवृत्तावर आहे.

(1) वीर सावरकर पॉईंट (2) सुभाषचंद्र बोस पॉईंट

(3) इंदिरा पॉईंट (4) जवाहर पॉईंट

_____ in Great Nichobar Island of India is the last place towards south, located on 6°45′ North Latitude.

(1) Vir Savarkar Point (2) Subhash Chandra Bose Point

(3) Indira Point (4) Jawahar Point

---

48. खालील विधानांतून **बरोबर** उत्तर निवडा.

(1) महाराष्ट्रात औरंगाबाद, बीड, जालना व बुलढाणा जिल्ह्यात बॉक्साईटचे साठे आहेत.

(2) महाराष्ट्रात कोल्हापूर, रत्नागिरी, सिंधूदुर्ग व रायगड जिल्ह्यात बॉक्साईटचे साठे आहेत.

(3) महाराष्ट्रात चंद्रपूर, भंडारा, यवतमाळ व वर्धा जिल्ह्यात बॉक्साईटचे साठे आहेत.

(4) महाराष्ट्रात अहमदनगर, धूळे, नंदुरबार व नाशिक जिल्ह्यात बॉक्साईटचे साठे आहेत.

Choose **correct** answer from the following statements.

(1) In Maharashtra Aurangabad, Beed, Jalna and Buldhana districts have depositions of bauxite.

(2) In Maharashtra Kolhapur, Ratnagiri, Sindhudurg and Raigad districts have depositions of bauxite.

(3) In Maharashtra Chandrapur, Bhandara, Yevatmal and Vardha districts have depositions of bauxite.

(4) In Maharashtra Ahmednagar, Dhule, Nandurbar and Nasik districts have depositions of bauxite.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

49. महाराष्ट्रातील खालील खाड्यांचा दक्षिणेकडून उत्तरेकडे योग्य क्रम लिहा.

(1) तेरेखोल, विजयदुर्ग, दाभोळ, राजापुरी

(2) दाभोळ, राजापुरी, तेरेखोल, विजयदुर्ग

(3) विजयदुर्ग, दाभोळ, राजापुरी, तेरेखोल

(4) राजापुरी, तेरेखोल, विजयदुर्ग, दाभोळ

Write correct sequence of the following creeks of Maharashtra from South to North.

(1) Terekhol, Vijaydurg, Dabhol, Rajapuri

(2) Dabhol, Rajapuri, Terekhol, Vijaydurg

(3) Vijaydurg, Dabhol, Rajapuri, Terekhol

(4) Rajapuri, Terekhol, Vijaydurg, Dabhol

---

50. महाराष्ट्रात नागचंपा, पांढरासिडार, फणस, कावसी इ. वृक्ष खालीलपैकी कोणत्या प्रकारच्या अरण्यात आढळतात ?

(1) उष्णकटिबंधीय सदाहरित (2) उष्णकटिबंधीय निम सदाहरित

(3) उप उष्णकटिबंधीय सदाहरित (4) उष्णकटिबंधीय आर्द्र पानझडी

Nagchampa, White Cidar, Jackfruit, Kavasi etc. trees are found in which of the following type of forests in Maharashtra ?

(1) Tropical Evergreen (2) Tropical Semi Evergreen

(3) Sub Tropical Evergreen (4) Tropical Moist Deciduous

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

51. महाराष्ट्रातील प्रमुख जलसिंचन योजनेच्या जिल्ह्याप्रमाणे योग्य जोड्या लावा :

(a)	देवघर	(i)	नाशिक
(b)	पुणेगाव	(ii)	बुलढाणा
(c)	मांजरा	(iii)	पुणे
(d)	नळगंगा	(iv)	उस्मानाबाद

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(2)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(3)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(4)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)

Match the major irrigation schemes to their correct districts in Maharashtra respectively.

(a)	Devghar	(i)	Nashik
(b)	Punegaon	(ii)	Buldhana
(c)	Manjra	(iii)	Pune
(d)	Nalganga	(iv)	Osmanabad

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(2)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(3)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(4)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)

---

52. खालील विधानांवर विचार करा :

(a) फरिदाबाद हे उपग्रह शहर (Satellite Town) आहे.

(b) हे शहर दिल्लीच्या दक्षिणेस 25 कि.मी. असून वाहतुक सुविधेने जोडलेले आहे.

वरीलपैकी कोणते विधान **बरोबर** आहे/आहेत ?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b)

(3) (a) आणि (b) दोन्ही (4) (a) आणि (b) दोन्ही नाही

Consider the following statements :

(a) Faridabad is a Satellite Town.

(b) It is 25 km South of Delhi and well connected by transportation facilities.

Which of the above statements is/are **correct** ?

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

53. खाली नमूद महाराष्ट्रातील खाड्या व नद्यांच्या योग्य जोड्या लावा.

	खाडी		नदी
(a)	मनोरी	(i)	काजळी
(b)	भाट्ये	(ii)	पाताळगंगा
(c)	जैतापूर	(iii)	दहिसर
(d)	धरमतर	(iv)	काजवी

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(2)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(3)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(4)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)

Match the following Creeks and Rivers in Maharashtra.

	Creek		River
(a)	Manori	(i)	Kajali
(b)	Bhateya	(ii)	Patalganga
(c)	Jaitapur	(iii)	Dahisar
(d)	Dharamtar	(iv)	Kajavi

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(2)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(3)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(4)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

54. जोड्या जुळवा :

	नदी		उपनदी
(a)	तापी	(i)	तावरजा
(b)	मांजरा	(ii)	घोड
(c)	प्रवरा	(iii)	मुळा
(d)	भीमा	(iv)	अनेर

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(2)	(iv)	(i)	(iii)	(ii)
(3)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(4)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)

Match the following :

	River		Tributary
(a)	Tapi	(i)	Tawarja
(b)	Manjara	(ii)	Ghod
(c)	Pravara	(iii)	Mula
(d)	Bhima	(iv)	Aner

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(2)	(iv)	(i)	(iii)	(ii)
(3)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(4)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

55. मोसमी पावसाचे प्रमाण व जिल्ह्यांच्या योग्य जोड्या लावा.

(a)	40 ते 50 से.मी.	(i)	लातूर
(b)	50 ते 75 से.मी.	(ii)	नागपूर
(c)	75 ते 100 से.मी.	(iii)	सांगली
(d)	100 ते 150 से.मी.	(iv)	बुलढाणा

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(2)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)

Match the columns of Monsoon rainfall with respective districts correctly.

(a)	40 to 50 cm	(i)	Latur
(b)	50 to 75 cm	(ii)	Nagpur
(c)	75 to 100 cm	(iii)	Sangli
(d)	100 to 150 cm	(iv)	Buldhana

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(2)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)

---

56. पैशाची कार्य ही आहे/आहेत :

(a)	विनिमय माध्यम	(b)	मूल्यमापन
(c)	मूल्य संग्रह	(d)	विलंबित देणी

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने **बरोबर** आहे/त ?

(1)	फक्त (a)	(2)	(a) व (b)
(3)	फक्त (c)	(4)	वरील सर्व

The following is/are the Functions of money :

(a)	medium of exchange	(b)	measures of value
(c)	store of value	(d)	standard of deferred payment

Which of the statements given above is/are **correct** ?

(1)	Only (a)	(2)	(a) and (b)
(3)	Only (c)	(4)	All of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

57. 2013-14 मधील भारतीय निर्यातीमध्ये खालीलपैकी कोणते क्षेत्र सर्वोच्च स्थानी होते ?

(1) शेती (2) माहिती तंत्रज्ञान

(3) अशुद्ध धातू व खनिजे (4) कारखाना उत्पादित वस्तू

Which of the following sector is highest in Indian export during 2013-14 ?

(1) Agriculture (2) Information technology

(3) Ores and minerals (4) Manufactured goods

---

58. सन 2012-13 च्या भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या लेख्यानुसार खालील जोड्या योग्य पद्धतीने जुळवा :

	बँक प्रकार/रचना		**बँकेचे नांव**
(a)	राष्ट्रीय बँक	(i)	वूरी बँक
(b)	विदेशी बँक	(ii)	नैनिताल बँक
(c)	जुनी खाजगी क्षेत्रातील बँक	(iii)	आंध्रा बँक
(d)	नवीन खाजगी क्षेत्रातील बँक	(iv)	यस बँक

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(3)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)
(4)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

As per profile of Bank 2012-13 (RBI), match the columns :

	Type/Structure of Banking		**Name of the Bank**
(a)	Nationalised bank	(i)	Woori Bank
(b)	Foreign bank	(ii)	Nainital Bank
(c)	Old Private Sector bank	(iii)	Andhra Bank
(d)	New Private Sector bank	(iv)	Yes Bank

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(3)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)
(4)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

59. 2006 मध्ये मध्यम उपक्रमाची व्याख्या करतांना त्यासाठी स्थिर भांडवल गुंतवणूक मर्यादा _____ ठेवण्यात आली.

(1) ₹ 25 लाख ते ₹ 5 कोटी यामध्ये (2) ₹ 5 कोटीपेक्षा कमी

(3) ₹ 5 कोटी ते ₹ 10 कोटी यामध्ये (4) ₹ 10 कोटीपेक्षा जास्त

In 2006 medium - scale enterprises defined as undertaking with fixed capital investment _____.

(1) between ₹ 25 lakhs to ₹ 5 crores (2) less than ₹ 5 crores

(3) between ₹ 5 crores to ₹ 10 crores (4) more than ₹ 10 crores

---

60. औद्योगिक उत्पादनाचा निर्देशांक (IIP) पायाभूत वर्षांतील बदलामधून वेळोवेळी सुधारित केला जातो. सद्यस्थितीत IIP च्या अंदाजाचे पायाभूत वर्ष सांगा :

(1) 1993-94 (2) 2004-05 (3) 2005-06 (4) 1999-2000

IIP (Index of Industrial Production) has been revised from time to time by shifting the base year. Currently, the base year for estimating IIP is _____.

(1) 1993-94 (2) 2004-05 (3) 2005-06 (4) 1999-2000

---

61. भारतात राष्ट्रीय उत्पन्न मोजतांना कोणता कालखंड हे 'वर्ष' मानले जाते ?

(1) 1 जानेवारी ते 31 डिसेंबर (2) 1 ऑक्टोबर ते 30 सप्टेंबर

(3) 1 जुलै ते 30 जून (4) 1 एप्रिल ते 31 मार्च

Which period is called a 'year' while measuring the National Income in India ?

(1) 1 January to 31 December (2) 1 October to 30 September

(3) 1 July to 30 June (4) 1 April to 31 March

---

62. स्वातंत्र्य प्राप्तीनंतर भारताने नियोजनातून वृद्धी या धोरणाचा स्वीकार केला. त्यासाठी खालीलपैकी कोणते क्षेत्र प्रबळ राहिले आणि वृद्धीकरिताचे प्रमुख साधन बनले ?

(1) विदेशी क्षेत्र (2) सार्वजनिक क्षेत्र

(3) शेती क्षेत्र (4) वित्तीय क्षेत्र

After Independence India followed the policy of planned growth. Which sector was given the dominant position and was made the main instrument of growth ?

(1) The Foreign Sector (2) The Public Sector

(3) The Agriculture Sector (4) The Financial Sector

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

63. 2011 च्या जनगणनेनुसार एकूण कामगारदलामध्ये शेतमजूरांचे प्रमाण किती आहे ?

(1) 70% (2) 65% (3) 54.6% (4) 30%

What is the percentage of agricultural workers in total workforce according to census 2011 ?

(1) 70% (2) 65% (3) 54.6% (4) 30%

---

64. बँकेचा दर हे पतनियंत्रणाचे कोणते साधन आहे ?

(1) संख्यात्मक

(2) गुणात्मक

(3) संख्यात्मक व गुणात्मक

(4) वरीलपैकी नाही

Bank rate is instrument of which type of credit control ?

(1) Quantitative

(2) Qualitative

(3) Quantitative and qualitative

(4) None of the above

---

65. जपानमध्ये प्राथमिक क्षेत्राअंतर्गत मासेमारी हा प्रमुख आर्थिक उपक्रम आहे. भारताला विस्तीर्ण समुद्र किनारा लाभलेला आहे. परंतु मत्स्यव्यवसायातून मिळणारे उत्पादन मात्र काहीसे कमीच आहे. या क्षेत्राच्या मर्यादित वृद्धीची कोणती दोन कारणे आहेत ?

(a) सेवा क्षेत्राचा संथ वृद्धी दर

(b) मासे करिता स्वदेशातील मर्यादित मागणी

(c) व्यापार, वाहतूक आणि संदेशवहन इत्यादिंचा संथ वृद्धी दर

(d) मासे पकडण्याची पारंपारिक पद्धती

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (c) (2) (b) आणि (c) (3) (c) आणि (d) (4) (b) आणि (d)

In Japan, fishing is a major economic activity in the primary sector. India has a vast sea coast but the output of fisheries is rather small. Which two reasons for the limited growth of this sector ?

(a) Slow growth rate of services sector

(b) Domestic demand for fish is limited in the country

(c) Steady growth of trade, transport and communication

(d) Traditional methods of catching the fish

Answer Options :

(1) (a) and (c) (2) (b) and (c) (3) (c) and (d) (4) (b) and (d)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

66. नियोजन आयोगाच्या 2012 च्या प्रसिद्धी पत्रकानुसार 2009-10 मध्ये गरीबीमध्ये कोणत्या राज्याचा प्रथम क्रमांक लागतो ?

(1) छत्तीसगढ (2) मणिपूर (3) उत्तरप्रदेश (4) बिहार

According to the press note of Planning Commission 2012, which state ranks first in poverty during 2009-10 ?

(1) Chhattisgarh (2) Manipur (3) Uttar Pradesh (4) Bihar

---

67. रंगराजन समितीच्या मते 2011-12 मध्ये –

(a) भारतातील 29.5% लोकसंख्या दारिद्र्यरेषेखाली आहे.

(b) ग्रामीण भागातील 30.9% लोकसंख्या व शहरी भागातील 26.4% लोकसंख्या दारिद्र्यरेषेखाली आहे.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने **बरोबर** आहे/त ?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b)

(3) (a) व (b) (4) वरीलपैकी नाही

According to Rangarajan Committee is 2011-12 :

(a) In India 29.5% population is below poverty line.

(b) In rural area 30.9% population and in urban area 26.4% population is below poverty line.

Which of the statements given above is/are **correct** ?

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) (a) and (b) (4) None of the above

---

68. खालील दोनपैकी कोणते एक वाक्य **बरोबर** आहे ?

(a) शेती क्षेत्रातील खूप गर्दीमुळे/अधिकच्या अवलंबनामुळे छुपी बेरोजगारी पाहावयास मिळते.

(b) गेल्या काही दशकात औद्योगिक क्षेत्रातील बेरोजगारी कमी झालेली आढळते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (b) (2) केवळ (a)

(3) (a) आणि (b) (4) वरीलपैकी नाही

Which one of the following two statements is **correct** ?

(a) Overcrowding of agriculture has led to disguised unemployment.

(b) Over the last few decades, unemployment in the industrial sector has decreased.

Answer Options :

(1) Only (b) (2) Only (a)

(3) (a) and (b) (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

69. स्थूल देशान्तर्गत उत्पादन (G.D.P.) चा अर्थ आहे :

(a) स्थूल राष्ट्रीय उत्पादन (G.N.P.)

(b) निव्वळ राष्ट्रीय उत्पादन (N.N.P.)

(c) एका देशाच्या सीमेतच उत्पादित झालेल्या वस्तू व सेवा

(d) सरकारी उत्पन्न

वरीलपैकी कोणते विधान/ने **बरोबर** आहेत ?

(1) (a) फक्त (2) (a) व (b) फक्त (3) (c) फक्त (4) (d) फक्त

The meaning of Gross Domestic Product (G.D.P.) is :

(a) Gross National Product (G.N.P.)

(b) Net National Product (N.N.P.)

(c) Production of goods and services in the country's own territory

(d) Government Income

Which of the statements given above is/are **correct** ?

(1) (a) only (2) (a) and (b) only (3) (c) only (4) (d) only

---

70. 2011 च्या जनगणनेनुसार केरळ राज्यामध्ये दर हजार पुरुषांमागे स्त्रियांची संख्या किती होती ?

(1) 1032 (2) 1040 (3) 1058 (4) 1084

What is the number of females per 1000 males in the state of Kerala according to census 2011 ?

(1) 1032 (2) 1040 (3) 1058 (4) 1084

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

71. श्रव्यातीत ध्वनीलहरींच्या साहाय्याने बारकाईने केलेली तपासणी _____ साठी उपयोगी आहे.

(a) गर्भात असलेला दोष समजण्यासाठी

(b) हृदयाच्या झडपांची हालचाल समजण्यासाठी

पर्यायी उत्तरे :

(1) विधान (a) हे सत्य आहे परंतु विधान (b) हे असत्य आहे.

(2) विधान (a) हे असत्य आहे परंतु विधान (b) हे सत्य आहे.

(3) दोन्ही विधाने (a) आणि (b) सत्य आहेत.

(4) दोन्ही विधाने (a) आणि (b) असत्य आहेत.

The Ultrasound Scanning is useful _____ .

(a) to examine the defects in a foetus

(b) for determining motion of heart valve

Answer Options :

(1) (a) is True but sentence (b) is False

(2) (a) is False but sentence (b) is True

(3) Both sentences (a) and (b) are True

(4) Both sentences (a) and (b) are False

---

72. खालीलपैकी कोण इन्फ्रासोनीक लहरींचा वापर एकमेकांशी संवाद साधण्यासाठी करतो ?

(1) व्हेल (Whale) (2) गेंडा (3) हत्ती (4) वरील सर्व

Who of the following use infrasonic waves to communicate with each other ?

(1) Whale (2) Rhinoceros (3) Elephant (4) All the above

---

73. जेव्हा आपण दुर्बल प्रतीचा ध्वनी मोठ्या ध्वनीत बदलतो तेव्हा ध्वनीची/चा _____ वाढवितो.

(1) वेग (2) वारंवारता (3) विपुलता (4) तरंगलांबी

When we change feeble sound to loud sound, we increase its :

(1) Velocity (2) Frequency (3) Amplitude (4) Wavelength

---

74. प्रत्येक मनुष्याला दररोज सरासरी श्वसनाद्वारे किती हवा श्वसन केली जाते ?

(1) 1 किलो (2) 10-20 किलो (3) 15-22 किलो (4) 100 लिटर

How much air inhales every individual person approximately a daily ?

(1) 1 kg (2) 10-20 kg (3) 15-22 kg (4) 100 Litre

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

75. ग्लुकोजचे रूपांतर इथिल अल्कोहोलमध्ये करण्यासाठी कोणते संप्रेरक (enzyme) वापरतात ?

(1) इनव्हर्टेज (2) माल्टेज (3) डायस्टेज (4) झायमेज

The enzyme which can catalyse the conversion of glucose to ethanol is :

(1) Invertage (2) Maltase (3) Diastage (4) Zymage

---

76. कोणता वायू 'ग्रिन हाउस इफेक्ट' ला कारणीभूत असतो ?

(1) कार्बन डायऑक्साईड (2) ऑक्सीजन

(3) नायट्रोजन (4) ओझोन

Which gas is Responsible for "Green House effect" ?

(1) CO_2 (2) O_2

(3) N_2 (4) O_3

---

77. खालील जोड्या जुळवा :

(a)	लिच	(i)	पाइसीझ्
(b)	ऑक्टोपस	(ii)	रेप्टीलीया
(c)	डॉगफिश	(iii)	मलूस्का
(d)	स्टेगोसारस	(iv)	ॲनिलिडा

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(3)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)
(4)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)

Match the following :

(a)	Leech	(i)	Pisces
(b)	Octopus	(ii)	Reptilia
(c)	Dogfish	(iii)	Mollusca
(d)	Stegosaurus	(iv)	Annelida

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(3)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)
(4)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

78. आदिजीवांच्या खालीलपैकी कोणत्या वर्गाचा गुणधर्म बृहद्केंद्रक आणि सूक्ष्मकेंद्रक यांचे अस्तित्व हा आहे ?

(1) कशाभिकी (फ्लाजेलाटा) (2) छद्मपादी (सारकोडीना)

(3) बीजाणुधारी (स्पोरोझोआ) (4) रोमकी (सीलिआटा)

Presence of a macronucleus and a micronucleus is the characteristic of which of the following classes of protozoa ?

(1) Flagellata (2) Sarcodina

(3) Sporozoa (4) Ciliata

---

79. गॅस्ट्रोपोडा (Gastropoda) वर्गातील गोगलगायीचे कवच _____ व्हॉल्वने (valve) बनलेले असते.

(1) दुहेरी (Double) (2) एकेरी (Single)

(3) चौपदरी (Quadruple) (4) तिहेरी (Triple)

Class Gastropoda include snails with _____ valved shell.

(1) Double (2) Single

(3) Quadruple (4) Triple

---

80. जोड्या लावा :

(a)	होलोटाईप	(i)	ज्या वेळी नॉमेनक्लेचरल टाईप हरवतो
(b)	लॅक्टोटाईप	(ii)	मूळ नॉमेनक्लेचरल टाईप
(c)	निओटाईप	(iii)	ज्यावेळी होलोटाईप हरवतो
(d)	आयसोटाईप	(iv)	होलोटाईपचा डूप्लीकेट

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(2)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(3)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(4)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)

Match the following :

(a)	Holotype	(i)	When nomenclatural type is missing
(b)	Lactotype	(ii)	Original nomenclatural type
(c)	Neotype	(iii)	When holotype is missing
(d)	Isotype	(iv)	Duplicate of holotype

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(2)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(3)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(4)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

81. पालाश हे महत्वाचे पोषकद्रव्य वनस्पतींच्या वाढीसाठी खालीलपैकी कार्य करते :

(1) पाणी व क्षारांचे शोषण वाढविते

(2) ऑरगॅनिक ॲसीडच्या चयापचय क्रियेत भाग घेते

(3) अनेक संप्रेरकांना कार्यान्वित करते

(4) वरीलपैकी सर्व पर्याय

Potassium is very important nutrient for plant growth, because :

(1) the entry of water along minerals is improved

(2) it is involved in organic acid metabolism

(3) it is a activator of many enzymes

(4) all of the above

---

82. वनस्पतींच्या शेंगाधारी कुळातील मुळांच्या गाठीमध्ये रंगद्रव्ये असतात, ज्यामुळे नत्राचे स्थिरीकरण होते, त्या रंगद्रव्यास काय म्हणावे ?

(1) अन्थोसायानीन (2) क्लोरोफील

(3) लेगहिमोग्लोबीन (4) हिमोग्लोबीन

Root nodules of leguminose plant contains colour pigment responsible for nitrogen fixation which is called as _____.

(1) Anthocyanin (2) Chlorophyll

(3) Leghaemoglobin (4) Haemoglobin

---

83. खालीलपैकी कोणते मूलद्रव्य व्हिटॅमीन बी-12 या जीवनसत्वाचा घटक आहे ?

(1) मोलिब्डेनम् (2) कोबाल्ट (3) मँगेनीज (4) कॉपर

Which of the following elements is component of Vitamin B12 molecule ?

(1) Molybdenum (2) Cobalt (3) Manganese (4) Copper

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

84. इन्फेक्शियस हिपॅटाइटीस सामान्यत: विष्ठा-तोंडावाटे अन्न, पेय किंवा शेलमासा, जो प्रदूषित पाण्यात राहतो व ज्याच्या पचनसंस्थेमध्ये विषाणू असतो, यांच्यामुळे प्रसारित होणारा रोग आहे. खालीलपैकी कोणता विषाणू या रोगास कारणीभूत असतो ते लिहा.

(1) हिपॅटाइटीस ए विषाणू (2) हिपॅटाइटीस बी विषाणू

(3) हिपॅटाइटीस जी विषाणू (4) हिपॅटाइटीस सी विषाणू

Infectious hepatitis is usually transmitted by fecal-oral contamination of food, drink or shellfish that live in contaminated water and contain the virus in their digestive system. Name the causative agent of this disease from the following.

(1) Hepatitis A Virus (2) Hepatitis B Virus

(3) Hepatitis G Virus (4) Hepatitis C Virus

---

85. खालीलपैकी कोणती वाक्ये **बरोबर** आहेत ?

(a) बुरशी पेट्रोलचे विघटन करण्यास कारणीभूत असते.

(b) सूक्ष्मजीव धातुचे विघटन करू शकतात.

(c) जिवाणू व बुरशी प्लास्टीकचे विघटन करणारे घटक आहेत.

(d) जिवाणू सौंदर्य प्रसाधनांचे विघटन करू शकत नाहीत.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (d) (2) (a), (b), (c) (3) सर्व (4) एकही नाही

Which of the statements given below is/are **correct** ?

(a) Fungi are responsible for deterioration of petrol.

(b) Microorganisms can deteriorate metals.

(c) Bacteria and Fungi are agents for deterioration of plastic.

(d) Bacteria are unable to deteriorate cosmetics.

Answer options :

(1) (a), (d) (2) (a), (b), (c) (3) All (4) None

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

86. पुढे दिलेल्या विधानानंतर I व II या क्रमांकांची गृहीतके दिली आहेत. गृहीतक म्हणजे तसे काही मानून व धरून चालणे. तुम्ही विधान वा गृहीतक विचारात घेऊन कोणते/कोणती गृहीतके विधानात अंतर्निहित (अप्रत्यक्ष सूचित) आहे/आहेत याचा निर्णय घ्या :

विधान : रमेशचा उमेशला सल्ला–तुझ्या जीवनात यशस्वी होण्यासाठी खूप कष्ट कर.

गृहीतके : (I) उमेश रमेशचा सल्ला ऐकतो.

(II) जीवनात यशस्वी होणे इष्ट आहे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) गृहीतक (I) अंतर्निहित आहे. (2) गृहीतक (II) अंतर्निहित आहे.

(3) (I) वा (II) अंतर्निहित आहे. (4) दोन्ही गृहीतके (I) आणि (II) अंतर्निहित आहेत.

A statement is given below followed by two assumptions numbered I and II. An assumption is something supposed to be or taken for granted. You have to consider the statement and assumptions and decide which of the assumptions is/are implicit (indirectly suggested) in the statement.

Statement : Ramesh advises Umesh - work hard to be successful in your life.

Assumptions : (I) Umesh listens to Ramesh's advice.

(II) Being successful in life is desirable.

Answer options :

(1) Assumption (I) is implicit. (2) Assumption (II) is implicit.

(3) Either (I) or (II) is implicit. (4) Both Assumptions (I) and (II) are implicit.

---

87. M, T, J, R, D, W आणि Q या व्यक्ती A, B आणि C या गाड्यांतून प्रवास करत आहेत. प्रत्येक गाडीत किमान दोन व्यक्ती आहेत. यात तीन महिला असून प्रत्येक गाडीत एक महिला आहे. T या व्यक्तिला फक्त Q या व्यक्तिबरोबरच प्रवास करायचा आहे व त्या B गाडीतून प्रवास करत आहेत. M ही व्यक्ती A या गाडीतून प्रवास करत आहे. D आणि W या व्यक्ती C गाडीतून प्रवास करत नाहीत. J ही व्यक्ती महिला नाही तर W ही व्यक्ती महिला आहे. तर J ही व्यक्ती कोणत्या गाडीतून प्रवास करत आहे ?

(1) A (2) B (3) C (4) यापैकी एकही नाही

Persons M, T, J, R, D, W and Q are travelling by cars A, B and C. At least two persons are occupying each car. Among them three are women and there is one woman in each car. Person T wants to travel only with Q and they are travelling in car B. Person M is travelling in car A. Persons D and W are not travelling in car C. J is not a woman and W is a woman. Then by which car person J is travelling ?

(1) A (2) B (3) C (4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

88. सोबतच्या आकृतीत कोणत्याही लगतच्या क्षितिजसमांतर आणि क्षितिजलंब असलेल्या दोन ठिपक्यातील अंतर 1 एकक आहे. पिकच्या सिद्धांतानुसार जर बहुभुजाच्या सीमेवरील बिंदूंची संख्या B असेल आणि बहुभुजाच्या सीमेच्या आतील बिंदूंची संख्या I असेल तर बहुभुजाचे क्षेत्रफळ $I + \frac{B}{2} - 1$ इतके असते. तुम्हाला सूत्राबाबत खात्री असेल तर दिलेल्या पर्यायातून बहुभुजाचे क्षेत्रफळ वर्ग एककात निवडा.

(1) 15 (2) 16 (3) 17 (4) 18

In accompanied diagram distance between any adjacent dots horizontally and vertically is 1 unit. According to Pick's theorem if B is the number of dots on the boundry of the polygon and I is the number of dots in the interior of the polygon, then area of the polygon is given by $I + \frac{B}{2} - 1$. Select the area in square units of the polygon from given options. If you are sure about the formula.

(1) 15 (2) 16 (3) 17 (4) 18

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

89. सोबतच्या रस्त्याच्या नकाशाचा अभ्यास करा आणि X ते Y पर्यंत कोणत्याही बिंदूला दोनदा स्पर्श केल्याशिवाय शक्य असणारे सर्व शक्य मार्ग दर्शवणारा पर्याय निवडा.

दोन बाण असलेले वक्र व रेषा
दोन दिशा मार्ग दाखवतात

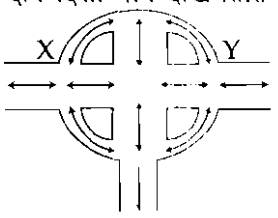

(1) 5 (2) 7 (3) 9 (4) 11

Study accompanied road map and select the option that indicates all possible routes from X to Y without touching a point twice.

Curves and lines with two arrows
indicate two way routes

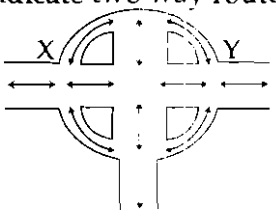

(1) 5 (2) 7 (3) 9 (4) 11

---

90. पुढे कृत्रिम भाषेतून विसंकेतीत केलेले शब्द दिले आहेत.

chikerkurrip म्हणजे birdhouse; phyckurrip म्हणजे bluebird व phycbrell म्हणजे bluebell. houseguest हा शब्दाचा कृत्रिम भाषेतील संकेत निवडा.

(1) dropchiker (2) chikerrdrop (3) chickerrphyc (4) bellchicker

Given below are some words decoded from artificial language.
chikerkurrip means birdhouse; phyckurrip means bluebird and phycbrell means bluebell.
Select the code for houseguest in this artificial language.

(1) dropchiker (2) chikerrdrop (3) chickerrphyc (4) bellchicker

---

91. सोबतच्या संचातून बाणांचा विसंगत संच निवडा.

(1) 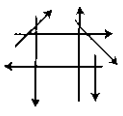 (2) 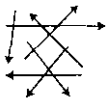 (3) 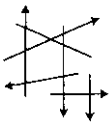 (4)

Select odd set of arrows from accompanied sets.

(1) 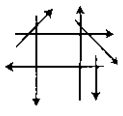 (2) 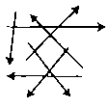 (3) 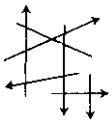 (4)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

92. पुढे दिलेल्या मालिकेच्या संदर्भात कोणते अक्षर एका अक्षराच्या डावीकडून दुसरे आहे जे एका अक्षराला उजवीकडे लागून आहे जे एका अक्षराच्या डावीकडून चौथे आहे जे E अक्षराच्या डावीकडून तिसऱ्या असलेल्या आणि H अक्षराच्या उजवीकडून दुसऱ्या असलेल्या अक्षराच्या मधोमध आहे.

A B C D E F G H I J

(1) J (2) D (3) H (4) A

What letter comes second to the left of letter that is immediately to the right of letter that comes four to the letter that comes midway between the letter third to the left of letter E and the letter two to the right of letter H, with respect to following sequence ?

A B C D E F G H I J

(1) J (2) D (3) H (4) A

---

93. एका घनाची पृष्ठे पुढील दोन आकृतीत दाखवल्याप्रमाणे सहा भिन्न रंगांनी रंगवलेली आहेत. निळ्या रंगाने रंगवलेल्या पृष्ठासमोरील पृष्ठाचा खात्रीने असलेला रंग निवडा.

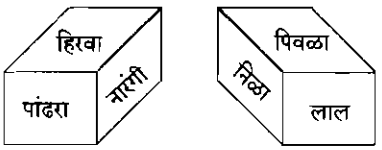

(1) पांढरा किंवा लाल (2) लाल किंवा पांढरा किंवा नारंगी

(3) फक्त नारंगी (4) फक्त पांढरा

Surfaces of the cube are coloured with six different colours as shown in following figures. Select the colour of the surface that is definitely opposite to blue coloured surface.

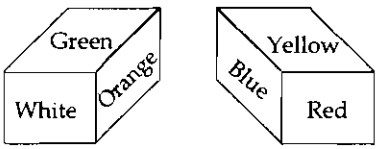

(1) White or Red (2) Red or White or Orange

(3) Only Orange (4) Only White

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

94. एका भक्ताजवळ काही रक्कम होती. मार्गातून जाताना तिने चार देवळांना भेटी दिल्या. जेव्हा ती प्रत्येक देवळात पाऊल ठेवते तेव्हा तिच्याकडची रक्कम दुप्पट होते आणि ती प्रत्येक देवळात ₹ 100 देते. जेव्हा ती चौथ्या देवळातून परतली तेव्हा तिच्याकडे काहीही पैसे उरले नाहीत.

त्या भक्ताजवळ सुरुवातील असलेली रक्कम दाखवणारा पर्याय निवडा.

(1) 93.75 (2) 92.75 (3) 90 (4) 91.50

A devotee had some amount with her. She visited four temples on her way. As soon she steps inside each temple whatever amounts that is with her gets doubled and she offers ₹ 100 in each temple. When she returns from the fourth temple no money is left with her. Select the option that indicates the initial amount that devotee had with her.

(1) 93.75 (2) 92.75 (3) 90 (4) 91.50

---

95. ऐशा व तिच्या नवऱ्याने काल त्यांचे शेजारी असलेल्या दोन भिन्न लिंगी जोडप्यांना इफ्तार मेजवानीचे निमंत्रण दिले होते. ते सर्वजण वर्तुळाकार बसले होते व मध्यभागी अन्न ठेवले होते. ऐशाने तुम्हाला पुढील तथ्ये सांगितली आहेत.

डॅनी एका स्त्रीच्या डावीकडे बसला आहे जी एका पुरुषाच्या डावीकडे बसली आहे जो अनुच्या डावीकडे बसला आहे.

ईशा एका पुरुषाच्या डावीकडे बसली आहे जो एका स्त्रीच्या डावीकडे बसला आहे जी एका पुरुषाच्या डावीकडे बसली आहे जो एका स्त्रीच्या डावीकडे बसला आहे जी माझ्या नवऱ्याच्या डावीकडे बसली आहे.

दिनू एका स्त्रीच्या डाव्या बाजूला बसला आहे जी राजाच्या डावीकडे बसली आहे.

मी माझ्या नवऱ्याच्या शेजारी बसलेली नाही.

दिलेल्या पर्यायांतून माझ्या नवऱ्याचे नाव निवडा –

(1) इतर स्त्रिया त्यांच्या नवऱ्यांच्या शेजारी बसल्या आहेत वा नाहीत याची माहिती आवश्यक आहे

(2) राजा

(3) दिनू

(4) डॅनी

Yesterday, Aisha and her husband, had invited, two couples with different sex, their neighbours, for Iftar party. They all sat in a circle and food is placed in the centre. Aisha gave you following facts.

Dany sat to the left of the woman who sat to the left of a man who sat to the left of Anu.

Esha sat to the left of the man who sat to the left of the woman who sat to the left of the man who sat to the left of the woman who sat to the left of my husband.

Dinu sat to the left of woman who sat to the left of Raja.

I did not sit beside my husband.

Select the name of my husband from options.

(1) It is necessary to know whether other women are sitting beside their husbands or not

(2) Raja

(3) Dinu

(4) Dany

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

96. जर X या पारदर्शक कागदाची आकृती असलेली घडी घालून दाखविल्याप्रमाणे आकृती मिळत असेल तर ती पूर्णपणे उलगडल्यानंतर कशी दिसेल ?

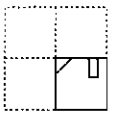

(X)

(1) 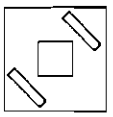 (2) 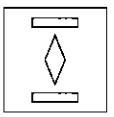 (3) 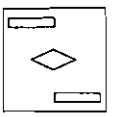 (4) 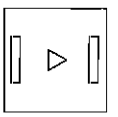

If the transparent paper sheet X with figure on it is folded to get fold with figures as shown, how would it look like when it is unfolded completely ?

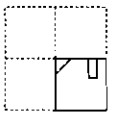

(X)

(1) 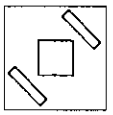 (2) 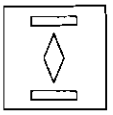 (3) 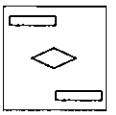 (4) 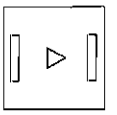

---

97. श्री सर्वप्रिय हे आठवड्याच्या एका विशिष्ट दिवशी उपवास करतात आणि फक्त त्या दिवशी सत्य बोलतात. इतर सर्व दिवशी नेहमी खोटे बोलतात. पाठोपाठ येणाऱ्या तीन दिवसांत त्यांनी पुढील विधाने केलीत :

दिवस 1 : ''मी सोमवारी आणि मंगळवारी खोटे बोलतो.''

दिवस 2 : ''आज गुरुवार, रविवार किंवा शनिवार आहे.''

दिवस 3 : ''मी बुधवारी आणि शुक्रवारी खोटे बोलतो.''

श्री सर्वप्रिय ज्या दिवशी फक्त सत्य बोलतात त्याची निवड करा.

(1) सोमवार (2) मंगळवार (3) बुधवार (4) शुक्रवार

Shree Sarvapriya observes fast on the particular day in a week and speaks truth only on that day. On all other days he speaks always lies. He made following statements on three successive days :

Day 1 : "I lie on Monday and Tuesday."

Day 2 : "Today is Thursday, Sunday or Saturday."

Day 3 : "I lie on Wednesday and Friday."

Select the day on which Shree Sarvapriya speaks truth only.

(1) Monday (2) Tuesday (3) Wednesday (4) Friday

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

98. सोबतच्या कागदाची घडी घालून तयार करणे शक्य आहे अशा प्रतिमांची निवड करा :

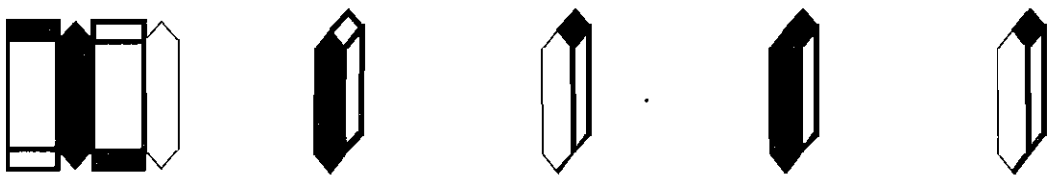

(a) (b) (c) (d)

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b) (2) (c), (a) (3) (c), (d) (4) (c), (b)

Select image/s that can be composed by folding accompanying paper sheet :

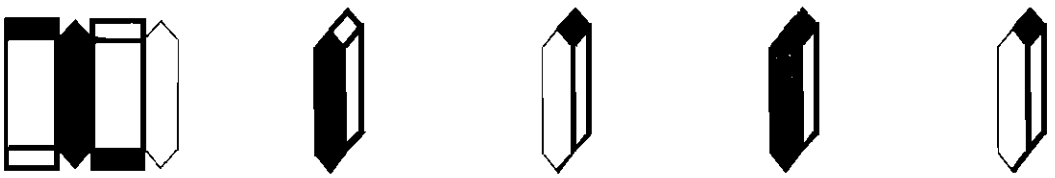

(a) (b) (c) (d)

Answer options :

(1) (a), (b) (2) (c), (a) (3) (c), (d) (4) (c), (b)

---

99. जर आज सोमवार, 1 ऑगस्ट आहे आणि श्रावणाचा पहिला दिवस आहे तर उद्यापासून 29 व्या दिवशी कोणता दिवस व महिना येणार ?

(1) मंगळवार, श्रावण (2) मंगळवार, भाद्रपद

(3) सोमवार, श्रावण (4) बुधवार, भाद्रपद

If today is Monday, August 1st and 1st day of Shravan then which day and month will come on 29th day from tomorrow ?

(1) Tuesday, Shravan (2) Tuesday, Bhadrapad

(3) Monday, Shravan (4) Wednesday, Bhadrapad

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

100. एक नदी उत्तरेकडून दक्षिणेला वाहते आहे. या मार्गात ती डावीकडे वळते व टेकडीभोवती अर्धवर्तूळ करते आणि नंतर डावीकडे काटकोन करून वळते व वाहू लागते. या ठिकाणी नदी कोणत्या दिशेने वाहते आहे?

(1) उत्तर (2) दक्षिण (3) पश्चिम (4) पूर्व

A river flows from north to south. On the way it turns left and go in semicircle round hillock and then it turns left at right angle and continues to flow. In what direction the river is flowing at this point ?

(1) North (2) South (3) West (4) East

- o O o -

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर ''(3) राजा राममोहन रॉय'' असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर ''(3)'' होईल, यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक ''③'' हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

परीक्षेचे नांव : विक्रीकर निरीक्षक (पूर्व) परीक्षा - 2016 **परीक्षेचा दिनांक :** 29 जानेवारी, 2017

विषय : सामान्य क्षमता चाचणी

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत घेण्यात आलेल्या 'विक्रीकर निरीक्षक (पूर्व) परीक्षा - 2016' या स्पर्धा परीक्षेच्या प्रश्नपत्रिकेची उत्तरतालिका उमेदवारांच्या माहितीसाठी संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आली होती. त्यासंदर्भात उमेदवारांनी अधिप्रमाणित (Authentic) स्पष्टीकरण / संदर्भ देऊन पाठविलेली लेखी निवेदने, तसेच तज्ज्ञांचे अभिप्राय विचारात घेऊन आयोगाने उत्तरतालिका सुधारित केली आहे. या उत्तरतालिकेतील उत्तरे अंतिम समजण्यात येतील. यासंदर्भात आलेली निवेदने विचारात घेतली जाणार नाहीत व त्याबाबत कोणताही पत्रव्यवहार केला जाणार नाही, याची कृपया नोंद घ्यावी.

उत्तरतालिका - KEY

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
1	3	3	3	1
2	1	4	#	1
3	4	2	4	4
4	4	4	1	3
5	2	1	2	3
6	4	1	1	1
7	2	1	4	2
8	3	3	4	1
9	1	1	3	4
10	4	2	2	2
11	1	4	2	4
12	1	2	1	2
13	2	4	1	4
14	#	#	4	#
15	1	1	1	1
16	4	4	2	3
17	2	3	1	4
18	1	4	4	3
19	3	2	3	2
20	4	3	4	1
21	3	1	3	1
22	3	2	3	2
23	1	1	2	1
24	2	1	1	4
25	1	3	1	3

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
26	1	2	3	1
27	2	4	1	3
28	2	4	2	1
29	3	1	4	4
30	#	#	2	3
31	2	3	2	2
32	2	#	1	1
33	1	3	3	2
34	4	3	3	3
35	4	2	1	2
36	3	2	4	3
37	1	1	2	2
38	3	1	3	#
39	#	2	#	#
40	3	3	#	4
41	2	2	3	3
42	4	2	1	2
43	3	**2**	3	2
44	4	2	3	2
45	2	2	3	4
46	**2**	3	2	1
47	3	4	2	**2**
48	2	3	2	3
49	1	1	2	3
50	1	4	4	2

18th April, 2017

 # ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

Join us @aditya2050

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
51	3	3	3	1
52	3	2	4	4
53	2	3	**2**	3
54	2	1	1	2
55	3	3	2	3
56	4	4	4	4
57	4	2	4	3
58	1	2	3	3
59	3	3	4	4
60	2	4	3	2
61	4	4	1	2
62	2	4	2	4
63	3	3	**3**	4
64	1	**3**	2	4
65	4	4	1	1
66	4	1	3	3
67	3	3	3	1
68	**3**	3	4	4
69	3	4	4	**3**
70	4	1	4	3
71	3	3	3	3
72	4	3	3	4
73	3	4	4	3
74	**2**	1	4	4
75	4	4	1	1

प्रश्न क्रमांक				
	संच A	संच B	सच C	सच D
76	1	**2**	**2**	**2**
77	4	2	4	4
78	4	4	4	2
79	2	4	2	4
80	1	3	1	4
81	4	4	4	3
82	3	1	3	1
83	2	2	2	2
84	1	1	1	1
85	2	2	2	2
86	**#**	**4**	4	**#**
87	3	3	**#**	2
88	3	**#**	**#**	3
89	**4**	2	**4**	4
90	**2**	4	**#**	2
91	**3**	**3**	2	**4**
92	4	2	2	3
93	**#**	**2**	3	2
94	1	2	3	**2**
95	2	3	2	2
96	2	2	**3**	1
97	2	1	1	**#**
98	**#**	**#**	**2**	**#**
99	**#**	**#**	2	**3**
100	2	**#**	**#**	**#**

18th April, 2017

 # ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

Join us @aditya2050

आदित्य अॅकॅडमी

स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

ROLL NO.

TEST ID

Name .....

Batch.....

Mobile No..... Test Date...../...../.....

Candidate Sign

Invigilator Sign

INSTRUCTIONS FOR FILLING THE SHEET

1. This sheet should not be folded or crushed.
2. Use only blue/ black ball point pen to fill the circles.
3. Use of pencil is strictly prohibited.
4. Circles should be darkened completely and properly.
5. Cutting and erasing on this sheet is not allowed.
6. Do not use any stray marks on the sheet.
7. Do not use marker or white fluid to hide the mark.

WRONG METHODS **CORRECT METHOD**

	A	B	C	D
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				
41				
42				
43				
44				
45				
46				
47				
48				
49				
50				
51				
52				
53				
54				
55				
56				
57				
58				
59				
60				
61				
62				
63				
64				
65				
66				
67				
68				
69				
70				
71				
72				
73				
74				
75				
76				
77				
78				
79				
80				
81				
82				
83				
84				
85				
86				
87				
88				
89				
90				
91				
92				
93				
94				
95				
96				
97				
98				
99				
100				

Join us @aditya2050

सहाय्यक कक्ष अधिकारी, विक्रीकर अधिकारी, पोलीस उप निरीक्षक, इ.

संयुक्त (पूर्व) परीक्षा-2017

A

2017

दि. 16 जुलै, 2017

CODE : **NO9**

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET NO. 435505

प्रश्नपुस्तिका

सामान्य क्षमता चाचणी

वेळ : 1 (एक) तास

एकूण प्रश्न : 100
एकूण गुण : 100

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

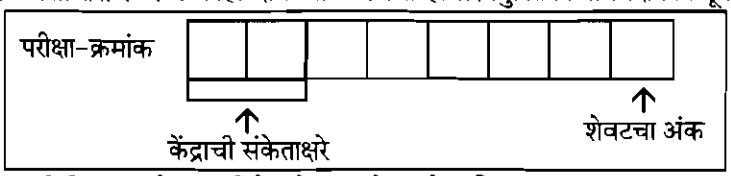

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉल्पेनने** लिहावा.

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉल्पेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील''.**

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेल्ली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवारास परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेल्ली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असल्ली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या शेवटच्या पानावर पहा

Join us @aditya2050

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.fb.com/mpscmaterial www.mpscmaterial.com

Join us @aditya2050

1. स्वतंत्र भारतातील पहिले भारतीय गव्हर्नर जनरल कोण होते ?

(1) लॉर्ड माउंटबॅटन (2) सी. राजागोपालाचारी

(3) राजेंद्र प्रसाद (4) वॉरन हेस्टींग्ज

Who was the first Indian Governor General of Independent India ?

(1) Lord Mountbatten (2) C. Rajagopalachari

(3) Rajendra Prasad (4) Warren Hastings

---

2. निश्चलीकरणानंतर जनतेचे आयुष्य सुखकर होण्याचे उपाय सुचविण्यासाठी केंद्र सरकारने पाच राज्यांच्या मुख्यमंत्र्यांची समिती गठीत करण्याचे ठरविले. या समितीचे प्रमुख कोणाला केले गेले ?

(1) नितीश कुमार (2) सर्वानंद सोनोवाल

(3) ममता बॅनर्जी (4) एन. चंद्राबाबू नायडू

The Union Government decided to constitute a committee of Chief Ministers of five states to suggest measures to ease the sufferings of the people after demonetisation. Who is appointed as the head of the Committee ?

(1) Nitish Kumar (2) Sarbananda Sonowal

(3) Mamata Banerjee (4) N. Chandrababu Naidu

---

3. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) पंतप्रधान आणि त्यांच्या मंत्रिमंडळावरील अविश्वास प्रस्तावासंदर्भात भारतीय राज्यघटनेत काहीही नमूद करण्यात आलेले नाही.

(b) पंतप्रधान आणि त्यांच्या मंत्रिमंडळावरील अविश्वास प्रस्ताव फक्त लोकसभेतच सादर करता येतो.

(c) पंतप्रधान आणि त्यांच्या मंत्रिमंडळावरील अविश्वास प्रस्ताव लोकसभा आणि राज्यसभेत सादर करता येतो.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने **बरोबर** आहे/त ?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b) (3) (a) आणि (b) (4) फक्त (c)

Consider the following statements :

(a) There is no mention of a No Confidence Motion against the Prime Minister and Council of Ministers in the Constitution of India.

(b) A motion of No Confidence against the Prime Minister and Council of Ministers can be introduced in Lok Sabha only.

(c) A motion of No Confidence against the Prime Minister and Council of Ministers can be introduced in Lok Sabha and Rajya Sabha.

Which of the statement/s given above is/are **correct** ?

(1) Only (a) (2) Only (b) (3) (a) and (b) (4) Only (c)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

www.fb.com/mpscmaterial www.mpscmaterial.com

Join us @aditya2050

4. मुंबईच्या पहिल्या महिला जिल्हाधिकारी शर्वरी गोखले यांनी मृत्यू नंतर आपला मुंबईमधील फ्लॅट _____ दान दिला.

(1) हृदयावरील संशोधनासाठी (2) मूत्रपिंडावरील संशोधनासाठी
(3) मेंदूवरील संशोधनासाठी (4) मधुमेहावरील संशोधनासाठी

Mumbai's First lady Collector, Sharwaree Gokhale left behind her flat in Mumbai for _____ after her death.

(1) Heart research (2) Kidney research
(3) Brain research (4) Diabetes research

5. नोव्हेंबर 2016 मध्ये 'हॅन्ड इन हॅन्ड 2016' या नावाची संयुक्त लष्करी कवायत पुणे येथे भारत आणि _____ या देशांमध्ये पार पडली.

(1) रशिया (2) अमेरिका (3) चीन (4) जपान

Joint Military Exercise 'Hand in Hand 2016' was held in Pune in November 2016 between India and _____.

(1) Russia (2) America (3) China (4) Japan

6. भारतीय अर्थव्यवस्था रोकड-रहीत करण्यासाठी काय उपाययोजना आखावी यासाठी केंद्र सरकारने गठित केलेल्या समितीचे प्रमुख कोण आहेत ?

(1) अमिताभ कांत (2) बी. जनार्दन रेड्डी
(3) ए. घोष (4) एन. चंद्राबाबू नायडू

The centre announced a new committee to form a strategy to expedite the process of transforming India into a cashless economy. Who is the head of the committee ?

(1) Amitabh Kant (2) B. Janardhan Reddy
(3) A. Ghosh (4) N. Chandrababu Naidu

7. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) भारतमाला हा केंद्र शासनाचा महत्वाकांक्षी प्रकल्प आहे.
(b) या प्रकल्पांतर्गत 25,000 कि.मी.चे रस्ते बांधण्यात येणार आहेत.
(c) हा प्रकल्प 2018 पर्यंत पूर्ण केला जाईल.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने **बरोबर** आहे/त ?

(1) (a) आणि (b) (2) (b) आणि (c) (3) फक्त (c) (4) (a) आणि (c)

Consider the following statements :

(a) Bharatmala is the ambitious Project of Central Government.
(b) The construction of 25,000 km roads will be undertaken during this projects.
(c) This project will be completed by 2018.

Which of the statement/s given above is/are **correct** ?

(1) (a) and (b) (2) (b) and (c) (3) Only (c) (4) (a) and (c)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.fb.com/mpscmaterial www.mpscmaterial.com

Join us @aditya2050

8. राज्यासाठीच्या मार्गदर्शक तत्वांच्या संदर्भात पुढीलपैकी कोणते/ती विधान/ने **योग्य** आहे/त ते लिहा.
(a) देशात सामाजिक - आर्थिक लोकशाही प्रस्थापित करण्यासाठीची तत्वे यात आहेत.
(b) या भागात समाविष्ट असलेली तत्वे ही न्यायप्रविष्ट नाहीत.
वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने **बरोबर** आहे/त ?
(1) फक्त (a) (2) फक्त (b)
(3) (a) आणि (b) दोन्हीही (4) (a) आणि (b) दोन्हीही नाही
Consider the following statement/s regarding the Directive Principles of State Policy.
(a) The principles spell out the Socio-economic democracy in the country.
(b) The provisions contained in these principles are not enforceable by any court.
Which of the statement/s given above is/are **correct** ?
(1) Only (a) (2) Only (b)
(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

---

9. भारतीय महिला क्रिकेट संघाने पाकिस्तान संघाला हरवून 'आशिया कप' जिंकला. या स्पर्धेमध्ये कोणाला सर्वोत्कृष्ट खेळाडूचा पुरस्कार दिला गेला होता ?
(1) मिताली राज (2) झुलान गोस्वामी
(3) लतिका कुमारी (4) स्मृती मांधना
The Indian Women's Cricket Team won Asia Cup by beating Pakistan. Who was adjudged as the player of the tournament ?
(1) Mitali Raj (2) Jhulan Goswami
(3) Latika Kumari (4) Smriti Mandhana

---

10. भारतीय कनिष्ठ हॉकी संघाने 2016 साली विश्वचषक जिंकताना अंतिम फेरीमध्ये पुढीलपैकी कोणत्या संघाचा पराभव केला होता ?
(1) पाकिस्तान (2) जर्मनी (3) अर्जेंटिना (4) बेल्जियम
Whom did Indian Junior Hockey team defeat in final match to win the World Cup in 2016 ?
(1) Pakistan (2) Germany (3) Argentina (4) Belgium

---

11. मरियप्पन थांगावेलू यांच्या बाबतीत खालील विधानांचा विचार करा.
(a) तो भारतीय पॅरालिम्पीक उंच उडीपटू आहे.
(b) रिओ डी जनेरिओ येथे भरलेल्या 2016 च्या समर पॅरालिम्पीक खेळात त्याने भारताचे प्रतिनिधित्व केले.
(c) तो पॅरालिम्पीक उंच उडीत सुवर्णपदक प्राप्त करणारा पहिला भारतीय होय.
योग्य पर्याय निवडा :
(1) (a), (b) (2) (b), (c) (3) (a), (c) (4) वरील सर्व
Considering following sentences about Mariyappan Thangavelu.
(a) He is an Indian Paralympic high jumper.
(b) He represented India in 2016 Summer Paralympic games held in Rio De Janeiro.
(c) He is India's First Paralympic gold medalist in High Jump.
Select **correct** code :
(1) (a), (b) (2) (b), (c) (3) (a), (c) (4) All the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

www.fb.com/mpscmaterial www.mpscmaterial.com

Join us @aditya2050

12. मेजर रोहीत सुरी यांना अलिकडेच भारताच्या राष्ट्रपतींच्या हस्ते _____ मिळाले.

(1) किर्ती चक्र (2) शौर्य चक्र

(3) अशोक चक्र (4) परमवीर चक्र

Major Rohit Suri recently received the _____ from President of India.

(1) Kirti Chakra (2) Shaurya Chakra

(3) Ashok Chakra (4) Param Vir Chakra

---

13. 'राष्ट्रीय विकास परिषदेत' पुढीलपैकी कोणत्या घटकांचा समावेश असतो ?

(a) पंतप्रधान

(b) अध्यक्ष, वित्त आयोग

(c) केंद्रीय कॅबीनेट मंत्री

(d) राज्यांचे मुख्यमंत्री

पुढीलपैकी **योग्य** पर्याय निवडा :

(1) फक्त (b) आणि (d) (2) फक्त (b) आणि (c)

(3) फक्त (a) आणि (c) (4) फक्त (a), (c) आणि (d)

Who among the following constitute the National Development Council ?

(a) The Prime Minister

(b) The Chairman, Finance Commission

(c) Ministers of Union Cabinet

(d) Chief Ministers of the States

Select the **correct** answer using the codes given below :

(1) (b) and (d) only (2) (b) and (c) only

(3) (a) and (c) only (4) (a), (c) and (d) only

---

14. भारतीय राज्यघटनेमध्ये आंतरराष्ट्रीय शांतता आणि सुरक्षा यांचा समावेश पुढीलपैकी कशात केलेला आहे ?

(1) राज्यघटनेची उद्देशिका (2) राज्याची मार्गदर्शक तत्वे

(3) मूलभूत कर्तव्ये (4) नववी सूची

In the Constitution of India, promotion of International Peace and Security is included in the :

(1) Preamble to the Constitution (2) Directive Principles of State Policy

(3) Fundamental Duties (4) Ninth Schedule

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.fb.com/mpscmaterial www.mpscmaterial.com

Join us @aditya2050

15. पुढील विधानांपैकी कोणते/ती विधान/ने **योग्य** आहेत ते लिहा ?

(a) सर्वोच्च न्यायालयाने राष्ट्रीय आणि राज्यमहामार्गावरील मद्यविक्रीवर बंदी आणली आहे.

(b) ही बंदी पुढील वर्षी एक एप्रिलपर्यंत अंमलात आणावयाची असून या द्वारे महामार्गाच्या बाजूने 1000 मीटर अंतरावर असणारी मद्यविक्रीची दुकाने बंद करण्यात येतील.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b) (3) (a) आणि (b) दोन्ही (4) दोन्हीही नाही

Consider the following statement/s and select the **correct** answer :

(a) The Supreme Court banned the sale of alcohol along national and state highways.

(b) It set a deadline of April 1st next year to shut down all liquor shops situated at a distance of 1000 meters from the edge of highways.

Answer Options :

(1) Only (a) (2) Only (b) (3) Both (a) & (b) (4) Neither (a) nor (b)

---

16. महिलांविरुद्धचा हिंसाचार नष्ट करण्यासाठीचा आंतरराष्ट्रीय दिवस _____ हा आहे.

(1) 25 नोव्हेंबर (2) 10 डिसेंबर

(3) 16 डिसेंबर (4) 25 डिसेंबर

International Day for elimination of violence against women is on _____.

(1) 25th November (2) 10th December

(3) 16th December (4) 25th December

---

17. भारतात गोवा येथे भरवल्या गेलेल्या 47 व्या आंतरराष्ट्रीय चित्रपट महोत्सवात 2016 साली पुढीलपैकी कोणत्या चित्रपटाने 'सुवर्णमयूर' पुरस्कार पटकावला ?

(1) रौफ (2) डॉटर (3) मेलो मड (4) रा रा

Which film bagged 'Golden Peacock' award at the 47th International Film Festival of India in Goa 2016 ?

(1) Rauf (2) Daughter (3) Mellow Mud (4) Ra Ra

---

18. कोणत्या भारतीय बँकेला 'आसोचाम' चा SME Lending साठी सर्वोत्कृष्ट बँकेचा पुरस्कार जाहीर झाला आहे ?

(1) कॅनरा बँक (2) स्टेट बँक ऑफ इंडिया

(3) विजया बँक (4) बँक ऑफ इंडिया

Which Indian Bank has been adjudged as the Best Bank for SME Lending by Assocham ?

(1) Canara Bank (2) State Bank of India

(3) Vijaya Bank (4) Bank of India

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

www.fb.com/mpscmaterial www.mpscmaterial.com

Join us @aditya2050

19. खालील विधाने लक्षात घ्या :

(A) : देशातील सात केंद्रशासित प्रदेशांपैकी फक्त दिल्ली आणि पुद्दुचेरी या दोघांनाच राज्य सभेमध्ये प्रतिनिधित्व मिळाले आहे.

(R) : इतर पाच केंद्रशासित प्रदेशांची लोकसंख्या अतिशय कमी असल्यामुळे त्यांना राज्यसभेत प्रतिनिधित्व नाही.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (A) आणि (R) ही दोन्ही विधाने योग्य असून (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण आहे.

(2) (A) आणि (R) ही दोन्ही विधाने योग्य आहेत मात्र (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण नाही.

(3) (A) हे बिनचूक विधान आहे मात्र (R) हे चुकीचे विधान आहे.

(4) (A) हे चुकीचे विधान असून (R) हे बिनचूक आहे.

Consider the following statements :

Assertion (A) : Out of the seven union territories only two i.e. Delhi and Pudducherry have representation in Rajya Sabha.

Reason (R) : The Populations of other five union territories are too small to have any representative in the Rajya Sabha.

Answer options :

(1) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A).

(2) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A).

(3) (A) is true but (R) is false.

(4) (A) is false but (R) is true.

---

20. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) ''इस्रो'' या भारतीय अवकाश संस्थेने नुकतेच 104 उपग्रह प्रक्षेपित करून विक्रम नोंदविला.

(b) 104 उपग्रहांपैकी फक्त तीन उपग्रह भारताचे आणि उर्वरीत आंतरराष्ट्रीय ग्राहकांचे होते.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने **बरोबर** आहे/त ?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b) (3) (a) आणि (b) (4) वरीलपैकी नाही

Consider the following statements :

(a) India's space agency "ISRO" launched a record 104 satellites.

(b) Of the total 104 satellites, three were Indian and remaining belonged to International Customers.

Which of the statement/s given above is/are **correct** ?

(1) Only (a) (2) Only (b) (3) (a) and (b) (4) None of the above

---

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.fb.com/mpscmaterial www.mpscmaterial.com

Join us @aditya2050

21. भारताचे महान्यायवादी :

(a) हे लोकसभेतल्या कामकाजात सहभागी होऊ शकतात.

(b) हे लोकसभेच्या समितीचे सदस्य होऊ शकतात.

(c) हे लोकसभेत बोलू शकतात.

(d) हे लोकसभेत मतदान करू शकतात.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने **सत्य** आहे/त ?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (a) आणि (c)

(3) (b) आणि (d) फक्त (4) फक्त (a), (b) आणि (c)

Attorney General of India can :

(a) Take part in the proceedings of Lok Sabha.

(b) Be a member of a committee of the Lok Sabha.

(c) Speak in the Lok Sabha.

(d) Vote in the Lok Sabha.

Which of the statement/s given above is/are **correct** ?

(1) Only (a) (2) Only (a) and (c)

(3) Only (b) and (d) (4) Only (a), (b) and (c)

---

22. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) भारतीय राज्यघटनेतील 352 ते 360 ही कलमे विविध प्रकारच्या आणीबाणी संदर्भात आहेत.

(b) भारतीय राज्यघटनेतील कलम क्र. 356 राज्य आणीबाणीशी (राष्ट्रपती राजवट) संबंधित आहे.

(c) भारतीय राज्यघटनेतील कलम क्र. 360 राष्ट्रीय आणीबाणीशी संबंधित आहे.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने **बरोबर** आहे/त ?

(1) फक्त (a) (2) (a) आणि (b) (3) (b) आणि (c) (4) (a), (b) आणि (c)

Consider the following statements :

(a) Article 352 to 360 of Indian Constitution deals with various types of emergencies.

(b) Article 356 of Indian Constitution is related with State emergency.

(c) Article 360 of Indian Constitution deals with National emergency.

Which of the statement/s given above is/are **correct** ?

(1) Only (a) (2) (a) and (b) (3) (b) and (c) (4) (a), (b) and (c)

---

23. खालीलपैकी कोणत्या दिवशी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी ₹ 500 व ₹ 1000 निरुपयोगी कागदाचे तुकडे असतील असे घोषित केले ?

(1) 8 मार्च 2016 (2) 8 ऑक्टोबर 2016

(3) 8 नोव्हेंबर 2016 (4) 8 डिसेंबर 2016

On which of the following days Prime Minister Narendra Modi announced that ₹ 500 and ₹ 1000 would be just worthless piece of paper ?

(1) 8th March 2016 (2) 8th October 2016

(3) 8th November 2016 (4) 8th December 2016

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

www.fb.com/mpscmaterial www.mpscmaterial.com

Join us @aditya2050

24. पुढीलपैकी कोणत्या एका देशाने नुकतेच क्रोशियाला नमवून डेव्हीस कप स्पर्धेचे विजेतेपद पटकावले ?

(1) फ्रान्स (2) अमेरिका (यु.एस.ए.) (3) अर्जेंटीना (4) रशिया

Which one of the following countries recently won Davis Cup by defeating Croatia in the Final ?

(1) France (2) USA (3) Argentina (4) Russia

25. भारतीय संसद आंतरराष्ट्रीय करार अमलात आणण्यासाठी संपूर्ण भारतासंदर्भात किंवा भारतातील काही भागात कायदे तयार करू शकते ?

(1) यासाठी सगळ्या घटकराज्यांची संमती आवश्यक असते.

(2) यासाठी बहुसंख्य घटकराज्यांची संमती आवश्यक असते.

(3) यासाठी या निर्णयाने प्रभावित होणाऱ्या राज्यांची संमती आवश्यक असते.

(4) यासाठी कोणत्याही राज्याच्या संमतीची आवश्यकता नसते.

The Parliament can make any law for whole or any part of India for implementing International Treaties :

(1) With the consent of all the states

(2) With the consent of the majority of states

(3) With the consent of the states concerned

(4) Without the consent of any state

26. भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीत स्त्रियांना आणण्याचे कार्य प्रथम पुढीलपैकी कोणी केले ?

(1) महात्मा ज्योतीबा फुले (2) सरोजिनी नायडू

(3) महात्मा गांधी (4) डॉ. ॲनी बेझंट

Who from the following was the first to bring women in the freedom movement ?

(1) Mahatma Jyotiba Phule (2) Sarojini Naidu

(3) Mahatma Gandhi (4) Dr. Annie Besant

27. 1857 च्या उठावानंतर इंग्रजी सैनिकांचे हिंदी सैनिकांशी ठेवलेले प्रमाण _____ होते.

(1) 1 : 2 (2) 1 : 3 (3) 1 : 4 (4) 1 : 5

After the revolt of 1857 the ratio of the English Soldiers to the Indian Soldiers was fixed as _____.

(1) 1 : 2 (2) 1 : 3 (3) 1 : 4 (4) 1 : 5

28. वासुदेव बळवंत फडके _____ खात्यात लिपिक होते.

(1) लष्करी (2) टपाल (3) संरक्षण (4) रेल्वे

Vasudeo Balwant Phadke served as a clerk in _____ department.

(1) Military (2) Post (3) Defence (4) Railway

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.fb.com/mpscmaterial www.mpscmaterial.com

Join us @aditya2050

29. जोड्या जुळवा :

(a)	साम्राज्यवादी विचारसरणी	(i)	वेलेंटाइन चिरोल
(b)	केंब्रीज विचारसरणी	(ii)	अनिल सेअल
(c)	राष्ट्रवादी विचारसरणी	(iii)	आर.सी. मुझुमदार
(d)	साम्यवादी विचारसरणी	(iv)	आर.पी. दत्त

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

Match the following :

(a)	The Imperialist School	(i)	Valentine Chirol
(b)	The Cambridge School	(ii)	Anil Seal
(c)	The Nationalist School	(iii)	R.C. Muzumdar
(d)	The Marxist School	(iv)	R.P. Datt

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

---

30. टाटा हायड्रोलिक पावर कंपनीची स्थापना कोणी केली ?

(1) दोराबजी टाटा (2) जमशेदजी टाटा (3) रतन टाटा (4) वीरजित टाटा

Who was the founder of Tata Hydraulic Power Company ?

(1) Dorabji Tata (2) Jamshedji Tata (3) Ratan Tata (4) Virjeet Tata

---

31. 1789 मध्ये सुरू झालेले मुंबई प्रांतातील पहिले वृत्तपत्र कोणते ?

(1) बॉम्बे गॅझेट (2) बॉम्बे कुरियर

(3) दर्पण (4) बॉम्बे हेरॉल्ड

Which was the first newspaper started in Bombay Presidency in 1789 ?

(1) Bombay Gazette (2) Bombay Courier

(3) Darpan (4) Bombay Herold

---

32. 1872 मध्ये एका पठाणाने अंदमान बेटावर _____ यांचा खून केला.

(1) लॉर्ड मेओ (2) लॉर्ड डलहौसी (3) लॉर्ड वेलस्ली (4) लॉर्ड लिटन

_____ was assassinated in 1872 by a Pathan in the Andaman Islands.

(1) Lord Mayo (2) Lord Dalhousie (3) Lord Wellesley (4) Lord Lytton

---

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

www.fb.com/mpscmaterial www.mpscmaterial.com

Join us @aditya2050

33. _____ यांच्या मते वेद हे अपौरुषेय नाहीत.

(1) महात्मा गांधी (2) लोकमान्य टिळक

(3) महात्मा फुले (4) दयानंद सरस्वती

According to _____ Vedas are not 'Apaurusheya'.

(1) Mahatma Gandhi (2) Lokmanya Tilak

(3) Mahatma Phule (4) Dayanand Saraswati

34. 'चौरीचौरा' घटनेनंतर _____ ही चळवळ संपुष्टात आली.

(1) सायमन विरोधी सत्याग्रह (2) सविनय कायदेभंग चळवळ

(3) असहकार चळवळ (4) भारत छोडो चळवळ

The Chauri Chaura incident caused the end of this movement _____.

(1) Anti Rowlatt Satyagraha (2) Civil Disobedience Movement

(3) Non-Cooperation Movement (4) Quit India Movement

35. खालीलपैकी कोणत्या व्यक्ती सहकारी चळवळीशी संबंधित होत्या ?

(a) भाऊसाहेब हिरे, विठ्ठलराव विखे पाटील

(b) वैकुंठभाई मेहता, डॉ. धनंजय गाडगीळ

(c) वसंतदादा पाटील, यशवंतराव मोहीते

(d) भाऊसाहेब थोरात, जी.के. देवधर

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b) आणि (c) फक्त (2) (b), (c) आणि (d) फक्त

(3) (a) आणि (b) फक्त (4) (a), (b), (c) आणि (d)

Who from the following persons were related to the co-operative movement ?

(a) Bhausaheb Hire, Vitthalrao Vikhe Patil

(b) Vaikunthbhai Mehta, Dr. Dhananjay Gadgil

(c) Vasantdada Patil, Yashwantrao Mohite

(d) Bhausaheb Thorat, G.K. Devdhar

Answer options :

(1) (a), (b) and (c) only (2) (b), (c) and (d) only

(3) (a) and (b) only (4) (a), (b), (c) and (d)

36. महर्षी धोंडो केशव कर्वेनी विधवा महिलांसाठी पुण्यात पुढीलपैकी कोणती संस्था काढली ?

(1) विधवाश्रम (2) शारदा सदन

(3) निष्काम कर्म मठ (4) महिलाश्रम

Which of the following institutions for widows was established at Pune by Maharshi Dhondo Keshav Karve ?

(1) Vidhva Ashram (2) Sharda Sadan

(3) Nishkam Karma Math (4) Mahilashram

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.fb.com/mpscmaterial www.mpscmaterial.com

Join us @aditya2050

37. लखनौ येथील 1857 च्या उठावाचे नेतृत्व _____ यांनी केले होते.

(1) अवधच्या बेगम (2) बडी बेगम

(3) बेगम साहिबा (4) बेगम ताज

1857 Revolt of Lucknow was led by _____.

(1) Begam of Avadh (2) Badi Begam

(3) Begam Sahiba (4) Begam Taj

---

38. 1949 मध्ये कोणत्या प्रादेशिक विद्यापीठाची स्थापना झाली ?

(1) मुंबई (2) पुणे (3) अमरावती (4) कोल्हापूर

Which Regional University was established in 1949 ?

(1) Mumbai (2) Pune (3) Amaravati (4) Kolhapur

---

39. 1908 च्या कायद्याच्या कडक तरतुदींमुळे पुढीलपैकी कोणत्या वृत्तपत्रांनी त्यांचे प्रकाशन बंद केले ?

(a) युगांतर (b) दर्पण (c) संध्या (d) वंदेमातरम

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b), (c) फक्त (2) (a), (c), (d) फक्त (3) (a), (d) फक्त (4) (c), (d) फक्त

Which of the following newspapers stopped their publication on account of the stringent provisions of the Act of 1908 ?

(a) Yugantar (b) Darpan (c) Sandhya (d) Bandemataram

Answer options :

(1) (a), (b), (c) only (2) (a), (c), (d) only (3) (a), (d) only (4) (c), (d) only

---

40. ब्रिटिश साम्राज्यशाहीने कोणत्या कायद्याखाली ईस्ट इंडीया कंपनीकडून भारताचा राज्यकारभार हाती घेतला ?

(1) इंडियन कौन्सील ॲक्ट 1909 (2) इंडियन कौन्सील ॲक्ट 1861

(3) गव्हर्नमेंट ऑफ इंडीया ॲक्ट 1858 (4) गव्हर्नमेंट ऑफ इंडीया ॲक्ट 1935

By which act did the British Crown take over the administration of India from the East India Company ?

(1) Indian Councils Act 1909 (2) Indian Councils Act 1861

(3) Government of India Act 1858 (4) Government of India Act 1935

---

41. रायरेश्वर शिखराची उंची _____ मीटर आहे.

(1) 1173 (2) 1273 (3) 1373 (4) 1473

The height of the Raireshwar peak is _____ meter.

(1) 1173 (2) 1273 (3) 1373 (4) 1473

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

www.fb.com/mpscmaterial www.mpscmaterial.com

Join us @aditya2050

42. सौराष्ट्र व अरुणाचल प्रदेश यातील स्थानिक वेळेत किती तासांचा फरक आहे ?

(1) 3 तास (2) 2 तास (3) 1 तास (4) 4 तास

What is the difference of the local time between Saurashtra and Arunachal Pradesh ?

(1) 3 Hours (2) 2 Hours (3) 1 Hour (4) 4 Hours

---

43. महाराष्ट्र राज्याचे भौगोलिक क्षेत्रफळ _____ चौ.की.मी. असून भारताच्या _____ टक्के क्षेत्र व्यापलेले आहे.

(1) 307713, 9.36 (2) 306713, 8.36 (3) 305612, 9.36 (4) 305710, 7.26

The Geographical area of Maharashtra State is _____ sq. km and occupied _____ % area of India.

(1) 307713, 9.36 (2) 306713, 8.36 (3) 305612, 9.36 (4) 305710, 7.26

---

44. द. बिहारमधील _____ हे सिमेंट, कागद व पुठ्ठे, प्लायवूड इत्यादि उद्योगाचे प्रमुख केंद्र म्हणून उदयास आले आहे.

(1) रांची (2) दालमियानगर (3) रूरकेला (4) असनसोल

_____ in South Bihar has emerged as a major centre of cement, paper and paper board and plywood.

(1) Ranchi (2) Dalmiyanagar (3) Rurkela (4) Asansol

---

45. चिल्का सरोवर कोठे वसलेले आहे ?

(1) कृष्णा व कावेरी नद्यांच्या त्रिभुज प्रदेशांच्या दरम्यान

(2) गोदावरी व कृष्णा नद्यांच्या त्रिभुज प्रदेशांच्या दरम्यान

(3) गंगा व महानदी नद्यांच्या त्रिभुज प्रदेशांच्या दरम्यान

(4) महानदी व गोदावरी नद्यांच्या त्रिभुज प्रदेशांच्या दरम्यान

Where the Chilka Lake is situated ?

(1) Between the delta of river Krishna and Kaveri

(2) Between the delta of river Godavari and Krishna

(3) Between the delta of river Ganga and Mahanadi

(4) Between the delta of river Mahanadi and Godavari

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.fb.com/mpscmaterial www.mpscmaterial.com

Join us @aditya2050

46. जोड्या लावा :

	जिल्हा		जलाशय
(a)	ठाणे	(i)	धामापूर
(b)	रत्नागिरी	(ii)	भातसा
(c)	रायगड	(iii)	फणसवाडी
(d)	सिंधुदुर्ग	(iv)	कालाते

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)

Match the following :

	District		Reservoir
(a)	Thane	(i)	Dhamapur
(b)	Ratnagiri	(ii)	Bhatsa
(c)	Raigad	(iii)	Fanaswadi
(d)	Sindhudurg	(iv)	Kalate

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)

---

47. खालीलपैकी कोणते/कोणती जलविद्युत केंद्र/केंद्रे रायगड जिल्ह्यात आहे/आहेत ?

(a) वैतरणा (b) येलदरी (c) भिरा (d) भिवपुरी

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) (2) (a), (b), (d) (3) (b), (c) (4) (c), (d)

Which of the following hydel power station/stations is/are in Raigad district ?

(a) Vaitarna (b) Yeldari (c) Bhira (d) Bhivpuri

Answer options :

(1) (a) (2) (a), (b), (d) (3) (b), (c) (4) (c), (d)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

www.fb.com/mpscmaterial www.mpscmaterial.com

Join us @aditya2050

48. खालील विधाने पहा.

(a) पंचगंगा व कृष्णा नद्यांच्या संगमाजवळ नरसोबाची वाडी आहे.

(b) कृष्णा व भिमा नद्यांची खोरी महादेव डोंगरामुळे वेगळी होतात.

(c) वर्धा व वैनगंगा नद्यांच्या एकत्रित प्रवाहास 'प्राणहिता' म्हणतात.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त विधान (a) बरोबर आहे. (2) फक्त विधान (b) बरोबर आहे.

(3) विधाने (a) आणि (b) बरोबर आहेत. (4) विधाने (a), (b) आणि (c) बरोबर आहेत.

Observe the following statements :

(a) Narsobawadi is near the confluence of river Panchganga and Krishna.

(b) The river basins of the river Krishna and Bhima are separated due to Mahadeo dongar.

(c) The combine flow of the river Wardha and Vainganga is called 'Pranhita'.

Answer options :

(1) Only statement (a) is correct. (2) Only statement (b) is correct.

(3) Statements (a) and (b) are correct. (4) Statements (a), (b) and (c) are correct.

---

49. मध्य व दक्षिण सह्याद्री यांच्या दरम्यान _____ खिंड आहे.

(1) थळघाट (2) फोंडाघाट

(3) पालघाट (4) कुंभार्लीघाट

_____ pass lies between Central and South Sahyadri.

(1) Thalghat (2) Fondaghat

(3) Palghat (4) Kumbharlighat

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.fb.com/mpscmaterial www.mpscmaterial.com

Join us @aditya2050

50. योग्य जोड्या लावा :

	स्थलांतरित शेती		देश
(a)	रोका	(i)	मलेशिया
(b)	लदांग	(ii)	ब्राझील
(c)	चेना	(iii)	झैरे
(d)	मसोले	(iv)	श्रीलंका

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

Match the following :

	Shifting Cultivation		Countries
(a)	Roca	(i)	Malaysia
(b)	Ladang	(ii)	Brazil
(c)	Chena	(iii)	Zaire
(d)	Masole	(iv)	Sri Lanka

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

---

51. पहिल्या आधुनिक सुतगिरणीची स्थापना मुंबई येथे 1854 मध्ये _____ यांनी केली.

(1) सेठ सी.एन. लाड (2) डी.जी. पोतदार (3) सी.एन. दावर (4) टाटा अँड सन्स

The first modern textile mill was established at Mumbai in 1854 by _____.

(1) Seth C.N. Lad (2) D.G. Potdar (3) C.N. Dawar (4) Tata and Sons

---

52. दख्खन पठाराच्या उत्तर व पूर्व सिमावर्ती डोंगराळ भागात _____ जमातीचे लोक राहतात.

(1) गारो व खाशी (2) वारली व ठाकर

(3) कातकरी व हळबा (4) भिल्ल व गोंड

_____ tribes live in the hills along the northern and eastern edges of the Deccan Plateau.

(1) Garo and Khasi (2) Warali and Thakar

(3) Katkari and Halba (4) Bhil and Gond

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

www.fb.com/mpscmaterial www.mpscmaterial.com

Join us @aditya2050

53. पूर्व हिमालय प्रदेशात ज्वारी व बाजरी सारखी पिके अभावानेच आढळतात, कारण :

(1) हा विभाग अतिपूर्वेकडील सखल प्रदेश आहे.

(2) हा विभाग जास्त उठाव आणि अधिक पर्जन्यमान असलेला प्रदेश आहे.

(3) हा विभाग उबदार हवामानाचा आहे.

(4) हा विभाग अतिदाट जंगलांनी व्यापलेला आहे.

In Eastern Himalaya crops like jowar and bajra are rarely observed, because _____.

(1) this is plain area in the far east

(2) this is the area of rugged topography and high rainfall

(3) this is the area of warm climate

(4) this area is occupied by dense forest

---

54. उष्णकटिबंधीय सदाहरित जंगलांचे खालीलपैकी कोणते/कोणती वैशिष्ट्य/ष्ट्ये **बरोबर** आहे/आहेत ?

(a) अत्यंत घनदाट जंगले.

(b) वार्षिक पानगळ होते.

(c) लाकूड टणक व टिकाऊ असते.

(d) एकाच प्रकारच्या वृक्षांची कमतरता असते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) फक्त (2) (a), (c) आणि (d)

(3) (c) फक्त (4) (b) आणि (c)

Which of the following feature/features of tropical evergreen forest is/are **correct** ?

(a) Very dense forest

(b) Trees shed their leaves annually

(c) Timber is hard and durable

(d) Lack of pure stands

Answer options :

(1) (a) only (2) (a), (c) and (d)

(3) (c) only (4) (b) and (c)

---

55. राजस्थानच्या पश्चिमेकडील जैसलमेर, बारमेर, जोधपूर आणि बिकानेर जिल्ह्यात _____ ही खनिजे सापडतात.

(1) कच्चे लोह, दगडी कोळसा आणि मँगनिज (2) बॉक्साईट, अभ्रक आणि तांबे

(3) चुनखडक, जिप्सम आणि मीठ (4) क्रोमाईट, सिलीका आणि कच्चे लोह

In Western districts of Rajasthan namely, Jaisalmer, Barmer, Jodhpur and Bikaner _____ minerals are found.

(1) Iron ore, coal and manganese (2) Bauxite, mica and copper

(3) Limestone, gypsum and salts (4) Chromite, silica and iron ore

---

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.fb.com/mpscmaterial www.mpscmaterial.com

Join us @aditya2050

56. जगातील एकूण क्षेत्रापैकी भारताला केवळ 2.4 टक्के भूभाग लाभला आहे. उलटपक्षी भारताची लोकसंख्या मात्र एकूण जगाच्या लोकसंख्येपैकी जवळपास 16.85 टक्के एवढी आहे. मृत्यूदरात वेगाने झालेल्या घसरणीतून लोकसंख्येत वेगाने वाढ घडून आली. तर जननदरात मात्र लक्षणीय घट झाली नाही. खालीलपैकी कोणता एक आर्थिक आणि एक सामाजिक घटक सातत्याने उच्च राहिलेल्या जननदरास जबाबदार आहेत ?

(a) धीम्या गतीने होणारी शहरीकरणाची प्रक्रिया
(b) शिक्षणाचा अभाव
(c) साथीच्या रोगांवरील नियंत्रण
(d) हिवतापाच्या प्रादुर्भावात झालेली घट

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (b) (2) (b) आणि (c) (3) (a) आणि (c) (4) (b) आणि (d)

India's landscape is just 2.4 per cent of the total world area, whereas its population is nearly 16.85 per cent of the world population. Population has rapidly increased due to steady decline in the death rate, while birth rate has not declined significantly. Which one economic and one social factor are responsible for continue to favour high fertility ?

(a) Slow urbanisation process
(b) Lack of education
(c) Control of epidemics
(d) Decline in the incidence of malaria

Answer Options :

(1) (a) and (b) (2) (b) and (c) (3) (a) and (c) (4) (b) and (d)

---

57. खालीलपैकी कोणते वित्तीय धोरणाचे साधन नाही ?

(1) कर आकारणी (2) सार्वजनिक कर्ज
(3) खुल्या बाजारात कर्जरोख्यांची खरेदी-विक्री (4) सार्वजनिक खर्च

Which of the following is not an instrument of fiscal policy ?

(1) Taxation (2) Public borrowing
(3) Open market operation (4) Public expenditure

---

58. कोणत्या वित्त आयोगाने केंद्र जीएसटीसाठी 5% दर व 7% राज्य जीएसटीसाठी असावा अशी शिफारस केलेली होती ?

(1) XI वा वित्त आयोग (2) XII वा वित्त आयोग
(3) XIII वा वित्त आयोग (4) निती आयोग

Which Finance Commission recommended single rate of 5 percent for central GST and 7 percent for state GST ?

(1) FC XI (2) FC XII
(3) FC XIII (4) NITI Aayog

---

59. _____ 1990-91 मध्ये भारतातून निर्यात होणाऱ्या प्रमुख वस्तू होत्या.

(1) तयार कपडे (2) रत्ने आणि अलंकार
(3) चामडी वस्तू (4) पेट्रोलियम उत्पादने

_____ were most important export items in 1990-91 in India.

(1) Readymade garments (2) Gems and Jewellery
(3) Leather goods (4) Petroleum products

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

www.fb.com/mpscmaterial www.mpscmaterial.com

Join us @aditya2050

60. पुढीलपैकी वित्तीय अंदाजपत्रक 2013-14 चे कोणती/कोणते निरीक्षण/निरीक्षणे बरोबर नाही/त ?
(a) वर्ष 2013-14 मध्ये योजनांतर्गत खर्चामध्ये अंदाजित पातळीपेक्षा बरीच जास्त कपात झाली.
(b) त्या अंदाजपत्रकाचा मुख्य भर गुंतवणूकीत वाढ आणि सर्वसमावेशक विकास कार्यक्रमावर होता.
(c) वित्तीय तूट ही राष्ट्रील सकल उत्पन्नाच्या 2.5% या प्रमाणात अनुमानित केली होती.
पर्यायी उत्तरे :
(1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) सर्व (a), (b), (c)

Which of the following observation/s is/are not correct for the Budget 2013-14 ?
(a) In 2013-14 there has been a significant reduction in plan expenditure over the budgeted levels.
(b) The thrust of the budget was on higher investment and inclusive development agenda.
(c) Fiscal deficit was estimated to be 2.5% of the GDP.
Answer Options :
(1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) all (a), (b), (c)

---

61. भारतामध्ये तुटीच्या भरण्यामध्ये पुढील गोष्टी येतात :
(a) केंद्र सरकारने भारतीय रिझर्व बँकेकडून कर्ज घेणे.
(b) (सरकारने) बाजारात आणलेल्या सरकारी हुंडींच्या प्रमाणात भारतीय रिझर्व बँकेने आपली साठलेली रोखीची शिल्लक कमी करणे.
(c) चलन निर्माण करणे.
पर्यायी उत्तरे :
(1) (a) आणि (c) (2) (b) आणि (c) (3) (a) आणि (b) (4) सर्व (a), (b), (c)

In India deficit financing involves :
(a) Central government borrowing from the RBI.
(b) RBI running down of accumulated cash balances against the issue of treasury bills.
(c) Creation of money.
Answer Options :
(1) (a) and (c) (2) (b) and (c) (3) (a) and (b) (4) All (a), (b), (c)

---

62. वित्तीय वर्ष 2013-14 च्या अंदाजपत्रकात पुढील बाबी होत्या.
(1) तेव्हा अस्तित्वात असलेली, करपात्र उत्पन्न मर्यादा वाढविली परंतु वैयक्तिक कराचे दर तेच ठेवले.
(2) तेव्हा अस्तित्वात असलेली करपात्र उत्पन्न मर्यादा वाढविली व वैयक्तिक आयकर दर कमी केले.
(3) तेव्हा अस्तित्वात असलेली करपात्र उत्पन्न मर्यादा बदलली नाही तसेच वैयक्तिक आयकर दर सुद्धा बदलले नाहीत.
(4) तेव्हा अस्तित्वात असलेली करपात्र उत्पन्न मर्यादा वाढविली तसेच वैयक्तिक आयकर दर सुद्धा वाढवले.

Budget for 2013-14 had the following :
(1) increased then existing tax slabs and kept the personal income tax rates constant.
(2) increased then existing tax slabs and decreased the personal income tax rates.
(3) neither altered then existing tax slabs nor altered the rates of personal income tax.
(4) increased then existing tax slabs and also increased the personal income tax rates.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.fb.com/mpscmaterial www.mpscmaterial.com

Join us @aditya2050

63. वर्तमान दैनिक दर्जा निकष (CDS) नुसार 2009-10 मध्ये बेकारीचा दर 6.6 टक्के होता. CDS संकल्पनेशी संबंधित खालीलपैकी कोणते वाक्य **बरोबर** आहे ?

(a) या मध्ये 30 दिवसामधील व्यक्तिच्या दर दिवसाची कामाची स्थिती विचारात घेतली जाते.

(b) यातून जुनाट बेकारी निर्देशीत होते.

(c) यातून व्यक्तिगणिक दर स्पष्ट होतो.

(d) अशी व्यक्ती जी एक तास काम करते आणि ते चार तासापेक्षा कमी असते, ते अर्धा दिवस काम केले म्हणून मानले जाते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (c) (2) फक्त (d) (3) (b) आणि (c) (4) फक्त (a)

The Current Daily Status (CDS) unemployment rate was 6.6 per cent in 2009-10. Which of the following statements regarding CDS concept is **correct** ?

(a) It considers the activity status of a person for each day of the preceding 30 days.

(b) It indicates chronic unemployment.

(c) It is a person rate.

(d) A person who works for one hour but less than four hours is considered having worked for half a day.

Answer Options :

(1) (a) and (c) (2) (d) only (3) (b) and (c) (4) (a) only

---

64. कोणत्या देशाची सन 2012-13 मधील भारताकडूनची आयात सर्वाधिक (11.1%) आहे ?

(1) युएसए (2) चीन (3) जपान (4) युएइ

Which country occupied first position in India's imports (11.1 per cent) in 2012-13 ?

(1) USA (2) China (3) Japan (4) UAE

---

65. नवव्या पंचवार्षिक योजनेत सेवा क्षेत्राने सर्वाधिक वृद्धी दर नोंदवला यामागचे प्रमुख कारण म्हणजे _____ .

(1) शासनाकडून वेतनात मोठी वाढ (2) असंघटित क्षेत्रातील वेतन दरात वाढ

(3) बँकांच्या अधिकाधिक शाखा सुरू झाल्या (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

In the Ninth five year plan high rate of growth registered by the service sector was due to _____ .

(1) Massive govt. wage hikes (2) Wage rate hikes in unorganised sector

(3) Larger bank branches opened (4) None of above

---

66. तूटीच्या अंदाजपत्रकाची आवश्यकता भारतामध्ये या मधून निर्माण झाली :

(a) सार्वजनिक क्षेत्रातील योजनांसाठी आवश्यक तेवढा निधी जमा करण्यातील शासनाचे अपयश.

(b) विकासबाह्य अनुत्पादक कामांवरचा वेगाने वाढणारा खर्च.

वरीलपैकी कुठले **बरोबर** आहे ?

(1) (a) (2) (b) (3) (a) आणि (b) (4) कुठलेच नाही

The need for deficit financing in India arises out of :

(a) failure of the government to mobilise the desired volume of surplus for public sector plans.

(b) its rapidly growing expenditures on unproductive non-developmental activities.

Which of the above is **correct** ?

(1) (a) (2) (b) (3) (a) and (b) (4) None

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

www.fb.com/mpscmaterial www.mpscmaterial.com

Join us @aditya2050

67. 1949-50 ते 2012-13 या संपूर्ण कालावधीत फक्त _____ या दोन वर्षात भारताचा व्यापार शेष धन (Positive) स्वरूपाचा होता.

(1) 1984-85 आणि 1996-97 (2) 2007-08 आणि 2008-09

(3) 2009-10 आणि 2010-11 (4) 1972-73 आणि 1976-77

Trade balance of India was positive in only two years during entire period 1949-50 to 2012-13 that are _____.

(1) 1984-85 and 1996-97 (2) 2007-08 and 2008-09

(3) 2009-10 and 2010-11 (4) 1972-73 and 1976-77

---

68. आर्थिक सुधारणानंतरच्या काळात अप्रत्यक्ष कर संकलनाचे एकूण कर संकलनाशी असलेले गुणोत्तर :

(1) वाढले (2) कमी झाले

(3) ऋण झाले (4) स्थिर राहीले

In the post reform period, the ratio of indirect taxes revenue to total tax revenue :

(1) increased (2) decreased

(3) became negative (4) remained constant

---

69. बँकिंग क्षेत्रातील सुधारणांच्या संदर्भात एम. नरसिंहम यांच्या अध्यक्षतेखाली नेमलेल्या समितीने आपला अहवाल एप्रिल 1998 मध्ये सादर केला. बँकिंग क्षेत्र मजबूत होण्याच्या संदर्भात खालीलपैकी कोणती सूचना या समितीने बँकिंग क्षेत्रातील सुधारणा 1998 च्या अंतर्गत केलेली नव्हती ?

(a) भांडवलाचा पुरेसा पुरवठा होण्याच्या संदर्भात नवीन आणि योग्य नियम लागू करणे.

(b) शासकीय अंदाजपत्रकातून बँकांच्या भांडवलाची पुनर्स्थापना करणे.

(c) सन 2000 पर्यंत सर्व बँकांची अकार्यक्षम मालमत्तेची पातळी (NPAs) 5 टक्क्यांपेक्षा खाली आणणे व 2002 पर्यंत 3 टक्क्यांपेक्षा खाली आणणे.

(d) प्राधान्य क्षेत्राकरिता देण्यात येणाऱ्या पतपुरवठ्यावरील व्याज अनुदान घटकांत पूर्णपणे कपात करणे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (b) (2) (c) आणि (d) (3) फक्त (a) (4) फक्त (b)

The committee on banking sector reforms chaired by M. Narasimham submitted its report in April 1998. Which of the following was not a recommendation of the committee on banking sector reforms, 1998, to strengthen the banking system ?

(a) Setting up new and higher norms for capital adequacy.

(b) Recapitalisation of banks from the government budget.

(c) Average level of net NPAs for all banks should be reduced to below 5 per cent by the year 2000 and to below 3 per cent by 2002.

(d) Interest subsidy element in credit for the priority sector should be totally eliminated.

Answer Options :

(1) (a) and (b) (2) (c) and (d) (3) (a) only (4) (b) only

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.fb.com/mpscmaterial www.mpscmaterial.com

Join us @aditya2050

70. पैशाचा पुरवठा या संदर्भात खालील वाक्ये विचारात घ्या :

(a) रिझर्व्ह बँक सध्या पैशाच्या पुरवठ्याविषयीचे अंदाज M_1 या पैशाच्या पुरवठ्याच्या संकल्पनेच्या आधारे व्यक्त करते.

(b) M_1 संकल्पना रोखतेच्या संदर्भात उच्च प्रमाण स्पष्ट करते आणि M_2, M_3, M_4 या संकल्पना रोखतेच्या संदर्भातील उतरते प्रमाण स्पष्ट करतात.

वरीलपैकी कोणते वाक्य/वाक्ये **बरोबर** आहे/आहेत ?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b)

(3) (a) आणि (b) दोन्ही (4) वरीलपैकी नाही

In connection with the money supply consider the following statements :

(a) Reserve Bank presently provides estimates of the supply of money in terms of M_1 concepts of money supply.

(b) M_1 represents the highest degree of liquidity and M_2, M_3, M_4 follow it in descending order in terms of liquidity.

Which of the statement/s given above is/are **correct** ?

(1) (a) only (2) (b) only

(3) Both (a) and (b) (4) None of the above

---

71. एखादा व्यक्ती 2.0 मी. पेक्षा लांब अंतरावरील वस्तू स्पष्टपणे पाहू शकत नाही, त्या वस्तू स्पष्ट दिसण्याकरिता भिंगाची शक्ती (पावर) किती असावी ?

(1) +2.0 diopters (2) −1.0 diopters (3) +1.0 diopters (4) −0.5 diopters

A person cannot see objects clearly beyond 2.0 m. The power of lens required to correct his vision will be :

(1) +2.0 diopters (2) −1.0 diopters (3) +1.0 diopters (4) −0.5 diopters

---

72. दोन अणूंना आयसोबार (Isobar) म्हणतात जर _____ .

(1) प्रोटॉन ची संख्या दोन्ही अणूंमध्ये सारखी असेल

(2) न्यूट्रॉन ची संख्या दोन्ही अणूंमध्ये सारखी असेल

(3) न्यूट्रॉन आणि प्रोटॉनची बेरीज दोन्ही अणूंमध्ये सारखी असेल

(4) न्यूट्रॉन आणि प्रोटॉनची बेरीज दोन्ही अणूंमध्ये असमान असेल

Two atoms are called Isobars if _____ .

(1) Number of protons in both atoms are same

(2) Number of neutrons in both atoms are same

(3) Sum of number of protons and neutrons is same

(4) Sum of number of protons and neutrons is different

---

73. धातुंमधील विद्युत चालकता कमी ते जास्त क्रमानुसार _____ असते.

(1) Al, Ag, Cu (2) Al, Cu, Ag (3) Cu, Al, Ag (4) Ag, Cu, Al

From metals electrical conductivity increases in the order of :

(1) Al, Ag, Cu (2) Al, Cu, Ag (3) Cu, Al, Ag (4) Ag, Cu, Al

---

74. मीनामाटा रोगासाठी कारणीभूत असलेला प्रदूषक _____ हा आहे.

(1) मिथाईल मर्क्यूरी (2) मिथाईल अर्सेनेट

(3) टेट्राईथाईल लेड (4) मिथाईल आयसोसायनेट

The pollutant that caused Minamata disease is _____ .

(1) Methyl mercury (2) Methyl arsenate

(3) Tetraethyl lead (4) Methyl isocyanate

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

www.fb.com/mpscmaterial www.mpscmaterial.com

Join us @aditya2050

75. साधारण तापमानाला H_2O द्रवस्थितीत तर H_2S, H_2Se व H_2Te हे वायुस्थितीत असण्याचे कारण :
(1) ऑक्सिजनची उच्चतर विद्युतऋणता
(2) हायड्रोजन बंध
(3) पाण्याच्या रेणूंची बहुवारिकता
(4) उपरोक्त सर्व
The liquid state of H_2O and the gaseous states of H_2S, H_2Se and H_2Te at room temperature are due to :
(1) higher electronegativity of oxygen
(2) hydrogen bonding
(3) polymerisation of water molecules
(4) all the above

76. 1A विद्युत प्रवाह प्रत्येकी 1M NaCl, 1M KCl आणि 1M RbCl च्या द्रावणांतून स्वतंत्रपणे एका सेकंदासाठी पाठविला. निक्षेपण होणाऱ्या धातूंच्या ग्रॅम रेणुंतले (n_m) अचूक संबंध असे आहेत.
(1) $n_{Na} > n_K > n_{Rb}$ (2) $n_{Na} < n_K < n_{Rb}$
(3) $n_{Na} = n_K = n_{Rb}$ (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही
1A of electric current is passed through each 1M NaCl, 1M KCl and 1M RbCl solutions separately for 1s. The correct relationship for the number of mol (n_m) of the metals deposited is _____ .
(1) $n_{Na} > n_K > n_{Rb}$ (2) $n_{Na} < n_K < n_{Rb}$
(3) $n_{Na} = n_K = n_{Rb}$ (4) None of the above

77. टेलेओस्टी या सुपरऑर्डर मधील _____ या प्राण्यांना सामान्यपणे 'उडणारे मासे' असे म्हणतात.
(1) अँग्युइला (2) एक्झोसीटस
(3) हिप्पोकॅम्पस (4) हेमीऱ्हँम्फस
In superorder Teleosti _____ animals are commonly called as 'Flying Fishes'.
(1) Anguilla (2) Exocoetus
(3) Hippocampus (4) Hemirhamphus

78. खालीलपैकी शुक्राणुनिर्मितीच्या प्रक्रियेचा **योग्य** घटनाक्रम कोणता ?
(1) स्परमॅटोगोनिया, स्परमॅटोसाईट, स्परमॅटीड, स्पर्म
(2) स्परमॅटोसाईट, स्परमॅटोगोनिया, स्परमॅटीड, स्पर्म
(3) स्परमॅटोसाईट, स्परमॅटीड, स्परमॅटोगोनिया, स्पर्म
(4) स्परमॅटोगोनिया, स्परमॅटोसाईट, स्पर्म, स्परमॅटीड
Which of the following is **correct** sequence of events during spermatogenesis ?
(1) Spermatogonia, Spermatocyte, Spermatid, Sperm
(2) Spermatocyte, Spermatogonia, Spermatid, Sperm
(3) Spermatocyte, Spermatid, Spermatogonia, Sperm
(4) Spermatogonia, Spermatocyte, Sperm, Spermatid

79. _____ या प्राणीवर्गातील सदस्य हे ॲनेलिडातील द्विलिंगी प्राणी होत.
(1) पॉलिकाएटा व ऑलिगोकाएटा (2) ऑलिगोकाएटा व हिरूडीनीआ
(3) हिरूडीनीआ व आरकीॲनेलीडा (4) पॉलिकाएटा व हिरूडीनीआ
Members of _____ class of Annelida are hermaphrodite animals.
(1) Polychaeta and Oligochaeta (2) Oligochaeta and Hirudinea
(3) Hirudinea and Archiannelida (4) Polychaeta and Hirudinea

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.fb.com/mpscmaterial www.mpscmaterial.com

Join us @aditya2050

80. इन्डोसल्फॉन हे _____ चे उदाहरण आहे.
(1) बुरशीनाशक (2) जीवाणूनाशक (3) तणनाशक (4) किडनाशक
Endosulfan is an example of _____.
(1) Fungicide (2) Bactericide (3) Herbicide (4) Insecticide

81. नेचे _____ या गटात येतात.
(1) ब्रायोफायटा (2) जीम्नोस्पर्मस् (3) टेरिडोफायटा (4) अँजिओस्पर्मस्
The ferns are classified in _____.
(1) Bryophyta (2) Gymnosperms (3) Pteridophyta (4) Angiosperms

82. 2 - 4, D चा वापर _____ यांच्या नियंत्रणासाठी करतात.
(1) परजीवी कवके (2) परजीवी जीवाणू
(3) तण (4) विषाणूजन्य रोग
2 - 4, D is used to control _____.
(1) Parasitic Fungi (2) Parasitic bacteria
(3) Weeds (4) Viral diseases

83. सिरम इनस्टिट्यूट ऑफ इंडिया कोणत्या रिकॉम्बिनंट लसीचे उत्पादन व वितरण करते ?
(1) मिसल्स लस
(2) डिफ्थेरिया, टिटॅनस, परट्युसिस व हेपेटायटिस बी ची लस
(3) हेपेटायटिस बी ची लस
(4) रेपॉयटिन
Which is the Recombinant vaccine produced and marketed by Serum Institute of India ?
(1) Measles vaccine
(2) Diphtheria, Tetanus, Pertussis and Hepatitis B vaccine
(3) Hepatitis B vaccine
(4) Repoiten

84. पहिल्या महायुद्धाच्या वेळी एकलाखापेक्षा जास्त लोक 'ट्रेन्च फीवर' नावाच्या रोगाने पिडीत होते. ह्या रोगाचा कारक ओळखा.
(1) बारटोनेला क्विनटाना (2) स्टॅफ ऑरिअस
(3) ई. कोली (4) क्लेबसिल्ला न्युमोनिये
During world war I around one million people were infected by a disease called 'Trench fever'. This disease is caused by which of the following agent ?
(1) Bartonella quintana (2) Staph aureus
(3) E. Coli (4) Klebsiella pneumoniae

85. पित्त हे _____ अवयवात तयार होते.
(1) मूत्रपिंड (2) लाळग्रंथी (3) यकृत (4) फुप्फुस
Bile is formed in the _____.
(1) Kidney (2) Salivary gland (3) Liver (4) Lung

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

www.fb.com/mpscmaterial www.mpscmaterial.com

Join us @aditya2050

86. पहिल्या ओळीत अंक/प्रतिके दिलेली असून दुसऱ्या ओळीत त्यांचे अक्षर कोड दिलेले आहेत.

अंक/प्रतिक : 4 % 3 9 $ 1 8 @ © 2 # 5 6 ★ 7 δ

अक्षर कोड : P M I T R Q J F H A E U N B G L

खाली एक अंक/प्रतिक समूह दिलेला आहे. तसेच अटी दिलेल्या आहेत. त्या अटींच्या अधीन राहून दिलेल्या अंक/प्रतिक समूहाचा अक्षर कोड असलेला योग्य पर्याय निवडा.

अटी :

(i) समूहातील पहिले तत्त्व प्रतिक आणि अंतीम तत्त्व अंक असेल तर, त्यांचे कोड परस्पर बदलवावे.

(ii) समूहाचे पहिले तत्त्व अंक आणि अंतीम तत्त्व प्रतिक असेल तर दोघांना अंकाच्या कोडने कोडबद्ध करावे.

(iii) पहिले आणि अंतीम तत्त्व दोन्ही सम अंक असतील तर दोन्ही 'X' च्या रूपात कोड करावे.

(iv) पहिले आणि अंतीम तत्त्व दोन्ही विषम अंक असतील तर दोन्ही 'Y' च्या रूपात कोड करावे.

अंक/प्रतिक समूह : $ 1 8 9 6 ©

(1) T R Q J N H (2) R Q J T N H

(3) N H J Q R T (4) R Q T J N H

In the first row numbers/symbols and in the second row, their letter codes are given :

Number/Symbol : 4 % 3 9 $ 1 8 @ © 2 # 5 6 ★ 7 δ

Letter Codes : P M I T R Q J F H A E U N B G L

Below, a number/symbol group is given and some conditions are also given. Under these conditions, select the correct option of the letter code of given number/symbol group.

Conditions :

(i) If the first character of the group is symbol, and last character is number, then interchange their codes.

(ii) If the first character of the group is number and the last character is symbol, then code both, by the code of number.

(iii) If first and last characters both are even numbers, then code both as 'X'.

(iv) If first and last characters, both are odd numbers, then code both as 'Y'.

Number/Symbol group : $ 1 8 9 6 ©

(1) T R Q J N H (2) R Q J T N H

(3) N H J Q R T (4) R Q T J N H

---

87. खालीलपैकी कोणती संख्या रिकाम्या जागी येईल ?

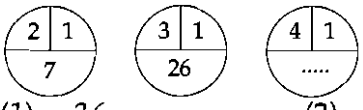

(1) 36 (2) 63 (3) 49 (4) 94

Which one of the following number will occupy the blank space ?

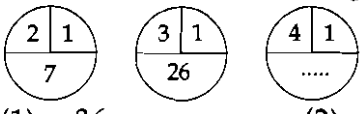

(1) 36 (2) 63 (3) 49 (4) 94

---

88. दिलेल्या संख्यामालेतील रिक्त जागी योग्य पर्याय निवडा :

4, 9, 17, 35, _____, 139.

(1) 69 (2) 80 (3) 71 (4) 92

Select correct alternative in blank space, in the given number series :

4, 9, 17, 35, _____, 139.

(1) 69 (2) 80 (3) 71 (4) 92

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.fb.com/mpscmaterial www.mpscmaterial.com

Join us @aditya2050

89. प्रत्येक वर्तुळातील संख्या विशिष्ट नियमानुसार भरलेल्या आहेत. प्रश्नचिन्हाच्या ठिकाणी योग्य पर्याय निवडा.

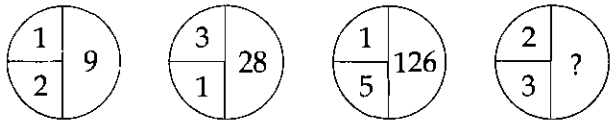

(1) 7 (2) 13 (3) 21 (4) 35

The numbers in each circle are according to some rule. Select correct alternative in place of question mark.

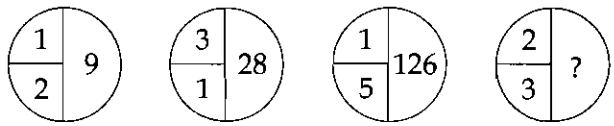

(1) 7 (2) 13 (3) 21 (4) 35

---

90. खालील संख्यामालेतील प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणती संख्या येईल ?

65, 126, 217, 344, __?__

(1) 513 (2) 413 (3) 412 (4) 502

In the following number series, which number will come in place of question mark ?

65, 126, 217, 344, __?__

(1) 513 (2) 413 (3) 412 (4) 502

---

91. जर '×' चा अर्थ आहे '−', '÷' चा अर्थ आहे '+', '+' चा अर्थ आहे '÷' आणि '−' चा अर्थ आहे '×' तर खालीलपैकी कोणते समीकरण **बरोबर** आहे ?

(1) $15-5\div5\times20+10=6$ (2) $8\div10-3+5\times6=8$

(3) $6\times2+3\div12-3=15$ (4) $3\div7-5\times10+3=10$

If '×' stands for '−', '÷' stands for '+', '+' stands for '÷' and '−' stands for '×' then, which one of the following equations is **correct** ?

(1) $15-5\div5\times20+10=6$ (2) $8\div10-3+5\times6=8$

(3) $6\times2+3\div12-3=15$ (4) $3\div7-5\times10+3=10$

---

92. आकृत्यांमधील संख्या विशिष्ट नियमानुसार आहेत. प्रश्नार्थक चिन्हाच्या ठिकाणी येणारी संख्या दिलेल्या पर्यायांमधून शोधा.

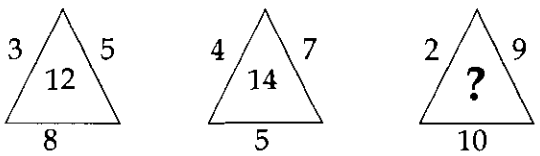

(1) 10 (2) 15 (3) 18 (4) 20

The numbers in the figures are according to some rule. Find the number in place of question mark from given alternatives.

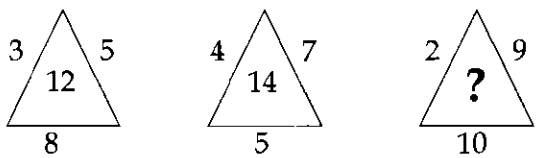

(1) 10 (2) 15 (3) 18 (4) 20

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

www.fb.com/mpscmaterial www.mpscmaterial.com

Join us @aditya2050

93. खालील मालिकेत गहाळ झालेला अंक शोधा :

24, 6, 48, 12, 96, 24, ___?___

(1) 191 (2) 192 (3) 193 (4) 194

Find the missing number in the following series :

24, 6, 48, 12, 96, 24, ___?___

(1) 191 (2) 192 (3) 193 (4) 194

---

94. खाली संख्यांच्या दोन ओळी दिलेल्या आहेत. खाली दिलेल्या नियमांच्या आधारे, त्या खालील प्रत्येक ओळीचे मूल्य काढून विचारलेल्या प्रश्नाचे उत्तर द्यायचे आहे. संख्यांचा हिशेब डावीकडून उजवीकडे करावयाचा आहे.

नियम :

(i) जर एका दोन अंकी सम संख्येनंतर आणखी एक समसंख्या असेल तर पहिल्या संख्येला दुसरीने भागावे.

(ii) जर एका सम संख्येनंतर एक अविभाज्य संख्या असेल तर, त्या दोन्हींचा गुणाकार करावा.

(iii) जर एका विषम संख्येनंतर आणखी एक विषम संख्या असेल तर, त्या दोन्हींची बेरीज करावी.

(iv) जर एका तीन अंकी संख्येनंतर एक पूर्ण वर्ग असणारी दोन अंकी संख्या असेल तर, दुसऱ्या संख्येला पहिल्या संख्येतून वजा करावे.

(v) जर एका तीन अंकी संख्येनंतर एक पूर्ण वर्ग नसणारी दोन अंकी संख्या असेल तर पहिल्या संख्येला दुसऱ्या संख्येने भागावे.

125 64 33

282 X 39

जर पहिल्या ओळीचे मूल्य 'X' असेल तर दूसऱ्या ओळीचे मूल्य किती ?

(1) 45 (2) 42 (3) 39 (4) 36

Two rows of numbers are given. Answer the question by calculating the value of each row, on the basis of the following rules. The calculations of numbers are to be made from left to right.

Rules :

(i) If after a two-digit even number, there is one more even number, then divide first by second.

(ii) If after an even number there is a prime number, then multiply them.

(iii) If after an odd number, there is one more odd number, then add them.

(iv) If after a three-digit number, there is a two-digit square whole number, then subtract second number from the first number.

(v) If after a three-digit number, there is a two-digit number, which is not square whole number, then divide first number by the second.

125 64 33

282 X 39

If the value of the first row is 'X', what is the value of second row ?

(1) 45 (2) 42 (3) 39 (4) 36

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.fb.com/mpscmaterial www.mpscmaterial.com

Join us @aditya2050

95. @, ©, #, $ आणि ★ या प्रतिकांचा उपयोग पुढीलप्रमाणे करण्यात आलेला आहे :

P©Q चा अर्थ आहे, P, Q पेक्षा लहान नाही.

P★Q चा अर्थ आहे, P, Q पेक्षा मोठा नाही आणि Q पेक्षा लहान नाही.

P@Q चा अर्थ आहे, P, Q पेक्षा मोठा नाही आणि Q एवढा नाही.

P$Q चा अर्थ आहे, P, Q पेक्षा मोठा नाही.

P#Q चा अर्थ आहे, P, Q पेक्षा लहान नाही आणि Q एवढा नाही.

यावर आधारित खाली तीन विधाने दिलेली आहेत आणि त्यावरून काढलेले तीन निष्कर्ष दिलेले आहेत. निष्कर्षांबाबत योग्य तो पर्याय निवडा.

विधाने - H ★ M ; M @ T ; T $ K

निष्कर्ष - (I) - K # M
(II) - T # H
(III) - H @ K

(1) फक्त निष्कर्ष (I) आणि (II) बरोबर आहेत

(2) फक्त निष्कर्ष (II) आणि (III) बरोबर आहेत

(3) फक्त निष्कर्ष (I) आणि (III) बरोबर आहेत

(4) निष्कर्ष (I), (II) आणि (III) सर्व बरोबर आहेत

The symbols @, ©, #, $ and ★ are used as follows :

P©Q means, P, is not less than Q.

P★Q means, P, is not greater than Q and not less than Q.

P@Q means, P, is not greater than Q and not equal to Q.

P$Q means, P, is not greater than Q.

P#Q means, P, is not less than Q and not equal to Q.

On the basis of this three statements and three conclusions, derived from them, are given. Select correct option about the conclusions.

Statements - H ★ M ; M @ T ; T $ K

Conclusions - (I) - K # M
(II) - T # H
(III) - H @ K

(1) Only conclusions (I) and (II) are correct

(2) Only conclusions (II) and (III) are correct

(3) Only conclusions (I) and (III) are correct

(4) Conclusions (I), (II) and (III) all are correct

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

www.fb.com/mpscmaterial www.mpscmaterial.com

Join us @aditya2050

96. दिलेल्या समीकरणातील, दोन चिन्हांच्या अदलाबदलीमुळे दिलेले समीकरण बरोबर होईल. ज्या चिन्हांच्या अदलाबदलीमुळे दिलेले समीकरण बरोबर होईल, असा योग्य पर्याय निवडा.

$2 \times 3 + 6 - 12 \div 4 = 17$

(1) × आणि + (2) + आणि − (3) + आणि ÷ (4) − आणि ÷

The given equation becomes correct due to the interchange of two signs; in the given equation. Find the correct alternative of signs, by interchanging of which, the equation will be correct.

$2 \times 3 + 6 - 12 \div 4 = 17$

(1) × and + (2) + and − (3) + and ÷ (4) − and ÷

---

97. वेगवेगळ्या नियमांचा अवलंब करणाऱ्या चार अक्षर मालिका दिलेल्या आहेत.

(a) azy, byx, cxw, dwv, _____.

(b) zxa, ywb, xvc, wud, _____.

(c) acz, bdy, cex, dfw, _____.

(d) ayb, bxc, cwd, dve, _____.

खाली एक पद दिलेले आहे. ते पद ज्या मालिकेचे आहे, ती मालिका शोधा.

पद - mmn

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) (d)

There are four letter series, following different rules :

(a) azy, byx, cxw, dwv, _____.

(b) zxa, ywb, xvc, wud, _____.

(c) acz, bdy, cex, dfw, _____.

(d) ayb, bxc, cwd, dve, _____.

One term is given below. Find out the series, to which it belongs.

Term - mmn

Answer options :

(1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) (d)

---

98. खालील संख्या मालिकेत प्रश्न चिन्हाच्या जागी कोणती संख्या येईल ?

17, 30, 47, __?__, 93

(1) 66 (2) 68 (3) 70 (4) 73

Which number will replace the question mark in the following number series ?

17, 30, 47, __?__, 93

(1) 66 (2) 68 (3) 70 (4) 73

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.fb.com/mpscmaterial www.mpscmaterial.com

Join us @aditya2050

99. एका विशिष्ट सांकेतिक भाषेत 'yak le di' म्हणजे 'sky is blue', 'mok se le' म्हणजे 'blood is red' आणि 'mok pi di' म्हणजे 'sky and blood' तर 'blood' साठी कोणता संकेत असेल ?

(1) pi (2) mok (3) le (4) di

In a certain code language 'yak le di' means 'sky is blue', 'mok se le' means 'blood is red' and 'mok pi di' means 'sky and blood' which code stands for 'blood' ?

(1) pi (2) mok (3) le (4) di

---

100. एका सांकेतिक भाषेत 'pik da pa' चा अर्थ आहे 'where are you', 'da na ja' चा अर्थ आहे 'you may come' आणि 'na ka sa' चा अर्थ आहे 'he may go'. तर या सांकेतिक भाषेमध्ये 'come' साठी कोणता संकेत येईल ?

(1) da (2) ja

(3) na (4) (1), (2), (3) पैकी एकही नाही

In a code language 'pik da pa' means 'where are you', 'da na ja' means 'you may come' and 'na ka sa' means 'he may go'. Then what is the code for 'come' in this code language ?

(1) da (2) ja

(3) na (4) None of (1), (2), (3)

- o 0 o -

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

www.fb.com/mpscmaterial www.mpscmaterial.com

Join us @aditya2050

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.fb.com/mpscmaterial www.mpscmaterial.com

Join us @aditya2050

परीक्षेचे नांव : सहायक कक्ष अधिकारी, विक्रीकर निरीक्षक, पोलीस उप निरीक्षक संयुक्त गट-ब (अराजपत्रित) (पुर्व) परीक्षा-२०१७ परीक्षेचा दिनांक : १६ जुलै, २०१७

विषयाचे नाव : सामान्य क्षमता चाचणी

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत घेण्यात आलेल्या 'सहायक कक्ष अधिकारी, विक्रीकर निरीक्षक, पोलीस उप निरीक्षक संयुक्त गट-ब (अराजपत्रित)(पुर्व) परीक्षा-२०१७' या स्पर्धा परीक्षेच्या प्रश्नपत्रिकेची उत्तरतालिका उमेदवारांच्या माहितीसाठी संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आली होती. त्यासंदर्भात उमेदवारांनी अधिप्रमाणित (Authentic) स्पष्टीकरण / संदर्भ देऊन पाठविलेली लेखी निवेदने, तसेच तज्ज्ञांचे अभिप्राय विचारात घेऊन आयोगाने उत्तरतालिका सुधारित केली आहे. या उत्तरतालिकेतील उत्तरे अंतिम समजण्यात येतील. यासंदर्भात आलेली निवेदने विचारात घेतली जाणार नाहीत व त्याबाबत कोणताही पत्रव्यवहार केला जाणार नाही, याची कृपया नोंद घ्यावी.

उत्तरतालिका – KEY

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
1	2	3	3	**4**
2	4	3	4	3
3	3	4	**4**	3
4	3	1	2	2
5	3	3	4	**4**
6	**4**	1	4	3
7	**1**	1	2	4
8	3	3	2	3
9	1	**4**	3	1
10	4	4	1	3
11	4	**4**	4	4
12	1	3	1	4
13	**4**	**1**	3	4
14	2	2	4	1
15	1	3	1	1
16	1	3	**1**	4
17	2	4	3	**1**
18	3	1	2	3
19	1	2	1	2
20	3	2	1	2
21	4	4	**4**	1
22	2	3	3	1
23	3	2	3	3
24	3	1	3	3
25	4	4	3	2

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
26	3	2	**#**	3
27	1	3	1	**2**
28	**#**	1	3	3
29	3	3	1	4
30	1	3	1	1
31	4	3	3	1
32	1	4	4	3
33	3	1	3	3
34	3	**2**	3	1
35	4	3	2	2
36	4	**#**	4	**#**
37	1	4	1	4
38	**2**	1	**2**	1
39	2	4	3	4
40	3	1	4	3
41	3	3	4	1
42	2	3	4	2
43	1	4	3	4
44	2	2	1	3
45	4	3	4	4
46	1	4	4	3
47	4	1	1	2
48	4	1	1	1
49	3	1	2	3
50	1	2	3	4

25Th Sept., 2017

ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

Join us @aditya2050

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
51	3	4	2	2
52	4	3	3	3
53	2	4	2	1
54	2	2	3	2
55	3	2	2	4
56	1	2	4	1
57	3	1	2	1
58	3	4	1	3
59	2	3	2	4
60	1	3	3	3
61	4	4	1	4
62	3	#	1	2
63	2	3	2	#
64	#	1	4	3
65	1	3	3	2
66	3	1	4	2
67	4	4	3	2
68	2	2	3	1
69	4	2	#	3
70	2	2	2	4
71	4	3	4	3
72	3	2	3	4
73	2	4	2	2
74	1	1	4	4
75	4	3	1	1

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
76	3	4	3	3
77	2	2	2	2
78	1	2	1	1
79	2	1	2	2
80	4	3	3	4
81	3	3	3	3
82	3	4	4	3
83	3	3	3	1
84	1	3	1	3
85	3	1	3	3
86	2	1	2	2
87	2	4	1	2
88	**1**	2	4	2
89	4	2	4	2
90	1	1	2	3
91	2	2	2	4
92	3	2	2	1
93	2	4	4	2
94	2	2	2	4
95	4	3	3	4
96	1	4	2	2
97	4	2	1	**1**
98	2	**1**	2	2
99	2	2	2	2
100	2	2	**1**	1

ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

Join us @aditya2050

महाराष्ट्र दुय्यम सेवा संयुक्त गट ब पूर्व परीक्षा-२०१८

A

→ संच क्रमांक

2018 परीक्षा दिनांक - १३ मे, २०१८ **H11**

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET NO. 348809

प्रश्नपुस्तिका

सामान्य क्षमता चाचणी

वेळ : 1 (एक) तास

एकूण प्रश्न : 100
एकूण गुण : 100

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

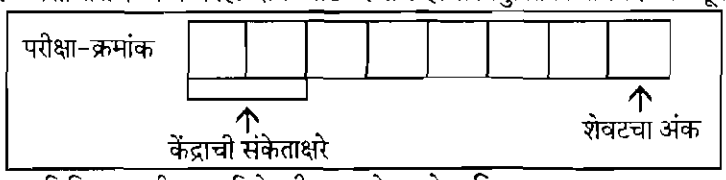

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे. पण एखाद्या प्रश्न कठीण वाटल्यास **त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील''.**

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या शेवटच्या पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

SEAL

Join us @aditya2050

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

Join us @aditya2050

1. 'प्रधानमंत्री मातृत्त्व (मातृ) वंदना' योजनेबाबत खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) सदरहू योजना 1 एप्रिल 2016 रोजी केन्द्र शासनाने लागू केली आहे.

(b) या योजनेनुसार शासन गर्भवती आणि स्तनदा मातांना ₹ 8,000 वित्त सहाय्य देते.

(c) गर्भवती महिलांना आणि स्तनदा मातांना रोख रकमेद्वारे त्यांचे आरोग्य सुधारणे हे देखील या योजनेचे उद्दिष्ट आहे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) विधाने (a), (b), (c) बरोबर आहेत (2) विधाने (b), (c) बरोबर आहेत

(3) केवळ विधान (a) बरोबर आहे (4) केवळ विधान (c) बरोबर आहे

Consider the following statements about the 'Pradhan Mantri Matritva (Matru) Vandana Yojana' :

आदित्य अॅकॅडमी

(a) This scheme was launched by the Central Government on April 1, 2016.

(b) Under the Scheme government would provide ₹ 8,000 financial aid to pregnant and lactating mothers.

(c) It also aims at improving the health of pregnant women and lactating mothers through cash incentives.

Answer options :

(1) Statements (a), (b), (c) are correct (2) Statements (b), (c) are correct

(3) Only statement (a) is correct (4) Only statement (c) is correct

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

2. 'दि कोएलिशन ईअर्स' (The Coalition Years) या पुस्तकाचे लेखक कोण आहेत ?

(1) प्रणव मुखर्जी (2) पी. चिदंबरम्

(3) डॉ. मनमोहन सिंग (4) कपिल सिब्बल

Who is the author of the book 'The Coalition Years' ?

(1) Pranab Mukherjee (2) P. Chidambaram

(3) Dr. Manmohan Singh (4) Kapil Sibbal

---

3. 2018 च्या आय.पी.एल. टी-20 क्रिकेट मालिकेत खेळाडूंच्या लिलावामध्ये जयदेव उनाडकट हा सर्वाधिक बोलीने करारबद्ध झाला. त्याला कोणत्या संघाने करारबद्ध केले ?

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

(1) राजस्थान रॉयल्स् (2) किंग्ज इलेव्हन पंजाब

(3) चेन्नई सुपर किंग्ज् (4) कोलकाता नाईट रायडर्स

Jaydev Unadkat emerged as the most expensive Indian Player in 2018 IPL auction. He is signed by _____.

(1) Rajasthan Royals (2) Kings XI Punjab

(3) Chennai Super Kings (4) Kolkata Knight Riders

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

4. महाराष्ट्र शासनाचा, यंदाचा डॉ. अशोक केळकर यांच्या नावे दिला जाणारा भाषा अभ्यासक पुरस्कार नुकताच कोणाला देण्यात आला ?

(1) डॉ. रंगनाथ पाठारे (2) डॉ. मिलींद जोशी

(3) डॉ. अविनाश बिनीवाले (4) डॉ. अशोक कामत

Who among the following is the recipient of the award for research on language in the name of Dr. Ashok Kelkar, given by the government of Maharashtra ?

(1) Dr. Rangnath Pathare (2) Dr. Milind Joshi

(3) Dr. Avinash Biniwale (4) Dr. Ashok Kamat

---

5. भारत सरकारच्या पर्यटन मंत्रालयाच्या विविध पुढाकारांपैकी पुढे दिलेल्या पुढाकारांच्या पर्यायांपैकी चुकीचा पर्याय कोणता आहेत ते सांगा ?

(1) **प्रसाद** – प्रसिद्ध तीर्थक्षेत्रांच्या येथे भाविकांना नि:शुल्क अन्न वितरण.

(2) **हृदय** – भारताच्या वारसा असणाऱ्या शहरांचे जतन आणि नवजीवन घडवणे.

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

(3) **इनक्रेडीबल इंडिया 2.0** – भारतात पर्यटनाचा विकास घडवणे.

(4) **पर्यटन स्थानी ई तिकिटांची सुविधा** – ताजमहल आणि हुमायूनची कबर येथे सुरुवात.

Following are the different initiatives by Tourism Ministry, Government of India. Which of them is incorrectly stated ?

(1) **PRASAD** - free food distribution to visitors at renowned pilgrimage sites.

(2) **HRIDAY** - preserve, revitalized India's heritage cities.

(3) **Incredible India 2.0** - to promote tourism in India.

(4) **e - ticketing at Tourist sites** - started at Taj mahal and Humayun Tomb.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

6. कैलास मानसरोवर यात्रा संबंधी पुढीलपैकी कोणती विधाने **सत्य** आहेत ?

(a) या यात्रेचे आयोजन परराष्ट्र मंत्रालयाद्वारा केले जाते.

(b) यात्रेचे आयोजन दोन वेगवेगळ्या मार्गांनी होते एक मार्ग लिपुंलेखा खिंड (उत्तरांचल) आणि दुसरा मार्ग नथुला खिंड (सिक्कीम).

(c) या यात्रेसाठी परकीय/परदेशी व्यक्ती पात्र नाहीत.

(d) यात्रेकरुंना या यात्रेसाठी परराष्ट्र मंत्रालय कोणतीही सवलत/आर्थिक सहाय्य देत नाही.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b), (c), (d) (2) (a), (b), (c)

(3) (b), (c) (4) (a), (b)

Which of the following statements about Kailash Mansarovar Yatra are **true** ?

(a) It has been organised by Ministry of External Affairs.

(b) It has been organised through two different routes Lipulekh Pass (Uttarakhand) and Nathula Pass (Sikkim).

(c) Foreign Nationals are not eligible to apply for this yatra.

(d) Ministry of External Affairs does not provide any subsidy/financial assistance to Yatris.

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

Answer options :

(1) (a), (b), (c), (d) (2) (a), (b), (c)

(3) (b), (c) (4) (a), (b)

---

7. अग्नी - 5 बॅलेस्टिक क्षेपणास्त्राची लक्ष्यवेधाची क्षमता किती आहे ?

(1) 5,000 - 5,500 कि.मी. (2) 3,500 कि.मी.

(3) 7,500 कि.मी. (4) 10,000 कि.मी.

What is the range of Agni - 5 ballistic missile ?

(1) 5,000 - 5,500 km (2) 3,500 km

(3) 7,500 km (4) 10,000 km

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

8. '#MeToo' हे सोशल मिडीयावरील अभियान कशाशी संबंधित आहे ?

(1) लैंगिक अत्याचार आणि हल्ले

(2) नैराश्य, आत्महत्या सारखे मानसशास्त्रीय मुद्यांविषयी

(3) सोशल मिडीयावरील व्यक्तिगत माहिती सुरक्षेचे मुद्दे

(4) मतदार अभियान

'#MeToo' campaign on social media is related with _____.

(1) sexual harassment and assault

(2) depression, sucide like psychological issues

(3) privacy issues at social media

(4) voter campaign

---

9. जोड्या लावा :

	गांव/शहरे		प्रकल्प
(a)	पवनी तालुका	(i)	नागझिरा व्याघ्र प्रकल्प
(b)	चिचपल्ली	(ii)	गोसीखुर्द
(c)	नवेगाव	(iii)	माझी मेट्रो
(d)	नागपूर	(iv)	बांबू संशोधन व प्रशिक्षण केंद्र

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)
(2)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(3)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)
(4)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

Match the following :

	Village/City		Project
(a)	Pawani Tahsil	(i)	Nagzira Tiger Project
(b)	Chichpalli	(ii)	Gosikhurd
(c)	Navegaon	(iii)	Mazi Metro
(d)	Nagpur	(iv)	Bamboo Research and Training Centre

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)
(2)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(3)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)
(4)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

10. महाराष्ट्र राज्य महिला आयोगाचे _____ हे महत्वाचे कार्य आढळते.

(a) राज्यातील स्त्रियांच्या सक्षमीकरणाच्या प्रगतीचे मूल्यमापन करणे

(b) संविधानाच्या अनुच्छेद 38, 39, 39-A आणि 42 मध्ये अंतर्भूत केलेली निर्देशक तत्वे अंमलात आणणे

(c) राज्य विधानसभा व स्थानिक स्वराज्य संस्थांमधील महिलांच्या निवडणूका घेणे

(d) वरीलपैकी नाही

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a) (2) (a) आणि (b) (3) (b) आणि (c) (4) फक्त (d)

The main function of Maharashtra State Commission for women is _____.

(a) To evaluate the progress of the women empowerment in the state

(b) To implement the Directive Principles of the Constitution mentioned in the article 38, 39, 39-A and 42

(c) To conduct the elections of the women for the state legislative assembly as well as local self Government

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

(d) None of the above

Answer options :

(1) Only (a) (2) (a) and (b) (3) (b) and (c) (4) Only (d)

---

11. अवनी चतुर्वेदी यांनी एकटीने लढाऊ विमान उडविणारी पहिली भारतीय महिला होण्याचा मान नुकताच मिळविला. त्यांनी यावेळी कोणते लढाऊ विमान उडविले ?

(1) मिग - 21 बायसन (2) मिग - 27 बायसन (3) सुखोई (4) सु - 57

Avani Chaturvedi has become the first Indian woman to fly a fighter jet solo. Which aircraft did she fly ?

(1) Mig - 21 Bison (2) Mig - 27 Bison (3) Sukhoi (4) Su - 57

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

12. दारिद्र्यरेषेखालील श्रेणीतील ज्येष्ठ नागरिकांना भौतिक साधने आणि सहाय्यक साधने उपलब्ध करून देण्यासाठी केंद्र शासनाने कोणती योजना सुरू केली आहे ?

(1) दिन दयाल वयोश्री योजना (2) राष्ट्रीय वयोश्री योजना

(3) प्रधानमंत्री वयोश्री योजना (4) अटल वयोश्री योजना

Which Yojana has been launched by central government for providing Physical Aids and Assisted - living Devices to Senior Citizens belonging to below poverty line category ?

(1) Deen Dayal Vayoshri Yojana (2) Rashtriya Vayoshri Yojana

(3) Pradhanmantri Vayoshri Yojana (4) Atal Vayoshri Yojana

---

13. 'न्यू वर्ल्ड वेल्थ' या संस्थेच्या अहवालानुसार मुंबई हे जगातील सर्वाधिक श्रीमंत शहरांच्या यादीमध्ये पहिल्या 15 मध्ये आहे. मुंबई नंतर कोणत्या शहराचा क्रमांक लागतो ?

(1) शिकागो (2) टोरांटो (3) फ्रँकफर्ट (4) शांघाय

According to a report by 'New world wealth', Mumbai is among the top 15 richest cities in the world. Which city follows Mumbai in this report ?

(1) Chicago (2) Toranto (3) Frankfurt (4) Shanghai

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

---

14. कोणत्या राज्याने गरोदर स्त्रिया आणि नवजात बालकांच्या कल्याणाकरिता राज्यांमध्ये के.सी.आर. किट योजना सुरू केली आहे ?

(1) तेलंगाणा (2) केरळ (3) हरियाणा (4) आसाम

Which state has launched KCR Kit Scheme for the welfare of pregnant women and new born babies in the states ?

(1) Telangana (2) Kerala (3) Haryana (4) Assam

---

15. नुकत्याच निधन पावलेल्या मानवाधिकार कार्यकर्त्या अस्मां जहांगिर ह्या कोणत्या देशाच्या नागरिक होत्या ?

(1) भारत (2) पाकिस्तान (3) बांग्लादेश (4) अफगाणिस्तान

Human Rights activist, Asma Jehangir recently Passed away, she was a citizen of _____.

(1) India (2) Pakistan (3) Bangladesh (4) Afghanistan

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

16. महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम 1961 नुसार खालील **योग्य** जोड्या जुळवा :

(a)	जिल्हा परिषद अंतर्गत विविध समित्या व रचना	(i)	कलम - 95
(b)	गटविकास अधिकाऱ्याची नेमणूक	(ii)	कलम - 78
(c)	पंचायत समिती सभापती व उप-सभापती यांचे अधिकार व कार्ये	(iii)	कलम - 97
(d)	मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांचे अधिकार व कार्ये	(iv)	कलम - 76

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(3)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)
(4)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)

According to Maharashtra Zilla Parishad and Panchayat Samiti Act, 1961. Match the following pairs :

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेसाठी विश्वासार्ह वाटचाल

(a)	Various Committees and Structure in Zilla Parishad	(i)	Article - 95
(b)	Appointment of Block Development Officer	(ii)	Article - 78
(c)	Powers and Functions of Panchayat Samiti President and Vice President	(iii)	Article - 97
(d)	Powers and Functions of Chief Executive Officers	(iv)	Article - 76

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(3)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)
(4)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

17. खालीलपैकी कोणते विषय समवर्ती सूचीत समाविष्ट केले आहेत ?

(a) विज

(b) विवाह आणि घटस्फोट, दत्तक

(c) वजन आणि मापे आणि त्यांच्या मानकांची स्थापना

(d) कामगार संघटना

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) (2) (a) आणि (c) (3) (a), (b) आणि (d) (4) वरील सर्व

Which of the following subjects are included in the concurrent list ?

(a) Electricity

(b) Marriage and Divorce, adoption

(c) Weights and measures and establishment of its standards

(d) Trade Union

Answer options :

(1) (a) (2) (a) and (c) (3) (a), (b) and (d) (4) All of above

आदित्य अॅकॅडमी

18. पुढीलपैकी **अयोग्य** विधाने शोधा :

(a) मागासवर्गीय राष्ट्रीय आयोग हा वैधानिक संस्था आहे.

राष्ट्रीय मागासवर्गीय आयोग हा वैधानिक संस्था आहे. वाटाड्या

(b) हा आयोग गृह खात्या अंतर्गत काम करतो.

(c) ह्या आयोगाला इतर मागासवर्गातील व्यक्तींच्या तक्रारीमधे लक्ष देऊन सोडवण्यासाठीचे अधिकार देण्याएवढे सक्षम करण्यात आलेले नाही.

(d) या आयोगाची स्थापना 1990 साली झाली.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b), (c) (2) (b), (d) (3) (c), (d) (4) (b), (c)

Find out the **incorrect** statements :

(a) National Commission for Backward Classes is statutory body.

(b) It works under Home Ministry.

(c) NCBC is not yet been empowered to look into the grievances of persons of other Backward classes.

(d) It was established in year 1990.

Answer options :

(1) (a), (b), (c) (2) (b), (d) (3) (c), (d) (4) (b), (c)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

19. खालील विधाने विचारात घ्या : (उच्च न्यायालयाच्या संदर्भात)

(a) उच्च न्यायालयात प्रलंबित कामे असतील तर दोन वर्षांपेक्षा जास्त नसलेल्या तात्पुरत्या काळासाठी राष्ट्रपतीस उच्च न्यायालयात अतिरिक्त न्यायाधीश नेमण्याचा अधिकार आहे.

(b) जेंव्हा मुख्य न्यायाधीशा व्यतिरिक्त उच्च न्यायालयाच्या कायमस्वरूपी न्यायाधिशाच्या तात्पुरत्या अनुपस्थितीमुळे अथवा तो आपल्या पदाची कामे करू शकत नाही तेंव्हा राष्ट्रपती उच्च न्यायालयात प्रभारी न्यायाधीश नियुक्त करू शकतो.

(c) अतिरिक्त न्यायाधीश असो अथवा प्रभारी न्यायाधीश असो वयाची 65 वर्षे पूर्ण झाल्यानंतर ते पदावर राहू शकत नाही.

वरील विधानांपैकी कोणते/ती विधान/ने **बरोबर** आहे/त ?

(1) (a) फक्त (2) (c) फक्त (3) (a) आणि (b) (4) (a), (b) आणि (c)

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील विविध विषयांच्या

Consider the following statements : (with reference to High Court)

(a) The President has the power to appoint an additional judge for a temporary period of not exceeding two years for the clearance of the arrears of the work in a High Court.

(b) The President can appoint an acting judge when a permanent judge of the High Court (other than a Chief Justice) is temporarily absent or unable to perform his duties.

(c) Neither an additional nor acting judge can hold office beyond the age of 65 years.

Which of the statements given above is/are **correct** ?

(1) (a) only (2) (c) only (3) (a) and (b) (4) (a), (b) and (c)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

20. खालीलपैकी कोणत्या कारणास्तव राज्य भाषण व अभिव्यक्ति स्वातंत्र्यावर [अनुच्छेद - 19 (1)(a)] वाजवी बंधने घालू शकते ?

(a) न्यायालयाचा अवमान

(b) अल्पसंख्यांकाचे संरक्षण

(c) परदेशांशी मित्रत्वाचे संबंध

(d) भारताचे सार्वभौमत्व व अखंडत्व

(e) सभ्यता अथवा नितीमत्ता

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b), (c), (e) (2) (b), (c), (d)

(3) (a), (c), (d), (e) (4) वरील सर्व

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र- सहवास- पाटोड्या

The state can impose reasonable restrictions on the freedom of speech and expression [Article - 19 (1)(a)] on which of the following grounds ?

(a) Contempt of court

(b) Protection of minorities

(c) Friendly relations with foreign states

(d) Sovereignty and integrity of India

(e) Decency or morality

Answer options :

(1) (a), (b), (c), (e) (2) (b), (c), (d)

(3) (a), (c), (d), (e) (4) All above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

21. महाराष्ट्र विधिमंडळाबाबत खालीलपैकी कोणते विधान **चुकीचे** आहे ?

(1) विधिमंडळामध्ये प्रलंबित असलेले विधेयक सभागृहांची सत्र समाप्ती झाल्याकारणाने रद्द होत नाही.

(2) विधान परिषदेत प्रलंबित असलेले जे विधेयक विधानसभेने मंजूर केलेले नसेल ते विधानसभेचे विसर्जन झाले असता रद्द होत नाही.

(3) जे विधेयक विधानसभेत प्रलंबित असेल किंवा विधानसभेकडून मंजूर होवून विधान परिषदेत प्रलंबित असेल ते विधेयक विधानसभेचे विसर्जन झाले असता रद्द होते.

(4) यापैकी एकही नाही

Which one of the following statements regarding Maharashtra Legislature is **incorrect** ?

(1) A bill pending in the legislature is not lapsed by reason of prorogation of the houses.

(2) A bill pending in the Legislative council which has not been passed by the Legislative Assembly is not lapsed on a dissolution of the Assembly.

(3) A bill pending in the Legislative Assembly or which, having been passed by the Legislative Assembly is pending in the council is lapsed on a dissolution of the Assembly.

(4) None of these

---

22. प्रौढ मताधिकार प्राप्त करणाऱ्या देशांच्या जोड्या जुळवा :

(a)	श्रीलंका	(i)	1962
(b)	मलेशिया	(ii)	1994
(c)	ऑस्ट्रेलिया	(iii)	1931
(d)	दक्षिण अफ्रिका	(iv)	1955

आदित्य अॅकॅडमी
सर्वांचा परिसरातील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(4)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)

Match the pairs of Adult Franchise obtained countries :

(a)	Sri Lanka	(i)	1962
(b)	Malaysia	(ii)	1994
(c)	Australia	(iii)	1931
(d)	South Africa	(iv)	1955

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(4)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

23. पुढीलपैकी **अयोग्य** जोडी/जोड्या शोधा :

	अनुच्छेद		तरतूद
(a)	343	-	संघाची अधिकृत भाषा
(b)	345	-	सर्वोच्च न्यायालय आणि उच्च न्यायालय, कायदे विधेयके इ. साठी वापरण्याची भाषा
(c)	348	-	घटकराज्याची अधिकृत भाषा/अनेक भाषा
(d)	351	-	हिंदी भाषेच्या विकासाचे निर्देश

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b), (c), (d) (2) (b), (c) (3) (a), (d) (4) (b)

Find the **incorrectly** matched pair/s :

	Article		Provision
(a)	343	-	Official language of the Union
(b)	345	-	Language to be used in Supreme Court and High Court and for Acts, Bills etc.
(c)	348	-	Official language/languages of a state
(d)	351	-	Directive for development of the Hindi language

Answer options :

(1) (a), (b), (c), (d) (2) (b), (c) (3) (a), (d) (4) (b)

आदित्य अॅकॅडमी

24. महानगर क्षेत्र नियोजन समिती संदर्भात खालील विधाने लक्षात घ्या :

स्पर्धा परीक्षतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

(a) या समित्यांची रचना आणि सदस्यांच्या निवडीची पद्धत ठरविण्याचा अधिकार राज्य शासनाला असतो.

(b) या समित्यांवर केंद्र शासन, राज्य शासन आणि इतर संस्थांना प्रतिनिधित्व देण्यासाठी राज्य शासन तरतूद करू शकते.

वरीलपैकी कोणते विधान/ने **चुकीचे** आहे ?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b)

(3) दोन्ही (4) वरीलपैकी एकही नाही

Consider the following statements regarding the Metropolitan Planning Committee :

(a) The composition and the manner of election of members of such committees are decided by State Government.

(b) The State Government may make provision about the representation in such committees of the Central Government, State Government and other organisations.

Which of the above statements is/are **incorrect** ?

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) Both (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

25. खालीलपैकी कोणत्या राज्यात अनुसूचित जमातींसाठी लोकसभेच्या जागा राखीव आहेत ?

(1) बिहार (2) ओडिशा (3) तामिळनाडू (4) उत्तर प्रदेश

In which of the following states, seats are reserved for Scheduled Tribes in the Lok Sabha ?

(1) Bihar (2) Odisha (3) Tamil Nadu (4) Uttar Pradesh

---

26. कालानुक्रमे रचना करा :

(a) दुसरी गोलमेज परिषद (b) नेहरू अहवाल

(c) गांधी-आयर्विन करार (d) जातीय निवाडा

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (c), (d), (b) (2) (b), (c), (d), (a)

(3) (b), (c), (a), (d) (4) (b), (a), (c), (d)

Arrange the following in chronological order :

(a) IInd Round Table Conference (b) Nehru Report

(c) Gandhi - Irwin Pact (d) Communal Award

Answer options :

(1) (a), (c), (d), (b) (2) (b), (c), (d), (a)

(3) (b), (c), (a), (d) (4) (b), (a), (c), (d)

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

---

27. इ.स. 1857 च्या उठावात होळकर तटस्थ होते परंतु त्यांच्या संस्थानातील पुढीलपैकी कोणत्या ठिकाणी शिपायांनी बंडे केली होती ?

(a) भोपाळ (b) महू (c) इंदौर (d) महिदसी

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (b) फक्त (2) (b) आणि (c) फक्त

(3) (c) आणि (d) फक्त (4) (a), (c), (d) फक्त

The Holkars were neutral during the Revolt of 1857, yet their soldiers revolted at which of the following places ?

(a) Bhopal (b) Mahu (c) Indore (d) Mahidasi

Answer options :

(1) (a) and (b) only (2) (b) and (c) only

(3) (c) and (d) only (4) (a), (c), (d) only

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

28. इ.स. 1920 मध्ये भारताचा प्रथम हाय कमिशनर म्हणून _____ याची नेमणूक करण्यात आली.

(1) एडविन मॉंटेग्यू (2) सर विल्यम मेयर

(3) सिडने रौलट (4) लॉर्ड चेम्सफोर्ड

In 1920 A.D. _____ was appointed as the first High Commissioner of India.

(1) Edwin Montague (2) Sir William Meyer

(3) Sidney Rowlatt (4) Lord Chelmsford

---

29. 1873 मध्ये बंगालमधील कोणत्या जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांनी शेतकऱ्यांची संघटना स्थापन केली होती ?

(1) राजमहल (2) मुर्शिदाबाद (3) भागलपूर (4) पबना

The farmers from which district of Bengal had established an organization of Farmers in 1873 ?

(1) Rajmahal (2) Murshidabad (3) Bhagalpur (4) Pabna

---

30. "ऑपरेशन पोलो" हे कोणते संस्थान भारतीय संघराज्यात विलिन करण्यासाठी चालवले होते ?

(1) जुनागड (2) हैदराबाद (3) काश्मीर (4) लिंमडी

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

Operation Polo was undertaken to merge which of the following states in Indian Union ?

(1) Junagadh (2) Hydrabad (3) Kashmir (4) Limdi

---

31. पुढील नियतकालिके कोणी सुरू केली होती ?

(a) विद्यार्थी (b) काँग्रेस (c) साधना

पर्यायी उत्तरे :

(1) आचार्य अत्रे (2) रामानंद तिर्थ

(3) हिरवे गुरुजी (4) साने गुरुजी

Who had started the following periodicals ?

(a) Vidyarthi (b) Congress (c) Sadhana

Answer options :

(1) Acharya Atre (2) Ramananda Tirtha

(3) Hirve Guruji (4) Sane Guruji

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

32. जोड्या जुळवा :

(a)	किचकवध	(i)	गणेश बल्लाळ फणसळकर
(b)	स्वदेशी	(ii)	वासुदेव पुरूषोत्तम साठे
(c)	वंगभंग	(iii)	कृष्णाजी प्रभाकर खाडिलकर
(d)	भीमराव	(iv)	लक्ष्मण नारायण जोशी

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(4)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील यश हाच ध्यास

Match the following :

(a)	Kichakvadh	(i)	Ganesh Ballal Fansalkar
(b)	Swadeshi	(ii)	Vasudeo Purushottam Sathe
(c)	Vang Bhang	(iii)	Krishnaji Prabhakar Khadilkar
(d)	Bhimrao	(iv)	Laxman Narayan Joshi

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(4)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)

Join us @aditya2050

33. खालीलपैकी कोणते सन्मान महर्षी धोंडो केशव कर्वे यांना दिले होते ?

(a) भारत रत्न (b) पद्म विभूषण

(c) डी. लिट. (d) एलएल. डी.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) फक्त (2) (a) आणि (b) फक्त

(3) (a), (b) आणि (c) फक्त (4) (a), (b), (c), (d)

Which of the following honours were Conferred on Maharshi Dhondo Keshav Karve ?

(a) Bharat Ratna (b) Padma Vibhushan

(c) D. Litt. (d) LL. D.

Answer options :

(1) (a) only (2) (a) and (b) only

(3) (a), (b) and (c) only (4) (a), (b), (c), (d)

आदित्य अॅकॅडमी

34. कोल्हापूर प्रजा परिषदेची स्थापना _____ आणि _____ यांच्या प्रयत्नांनी झाली.

(1) माधवराव बागल आणि रत्नाप्पा कुंभार

(2) दामोदर भिडे आणि दामोदर जोशी

(3) हणमंत कुलकर्णी आणि गंगाधरराव देशपांडे

(4) खंडेराव बागल आणि दामोदर जोशी

The Kolhapur Praja Parishad was established by the efforts of _____ and _____.

(1) Madhavrao Bagal and Ratnappa Kumbhar

(2) Damodar Bhide and Damodar Joshi

(3) Hanmant Kulkarni and Gangadharrao Deshpande

(4) Khanderao Bagal and Damodar Joshi

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

35. कृष्णाजी प्रभाकर खाडीलकर _____ यांचे अनुयायी झाले.

(1) बा.गं. टिळक (2) गो.कृ. गोखले

(3) मो.क. गांधी (4) गो.ह. देशमुख

Krishnaji Prabhakar Khadilkar became a follower of _____.

(1) B.G. Tilak (2) G.K. Gokhale

(3) M.K. Gandhi (4) G.H. Deshmukh

---

36. विष्णुबाबा ब्रह्मचारी आणि मिशनरी यांच्यातील वाद _____ पुस्तकात आढळतो.

(1) वेदोक्त धर्मप्रकाश (2) समुद्रकिनारीचा वाद विवाद

(3) अरुणोदय (4) धर्म विवेचन

The discussion between Vishnubaba Brahmachari and the Missionaries is found in the book _____.

(1) Vedoktadharma prakash (2) 'Samudra Kinaricha Vad Vivad'

(3) Arunoday (4) Dharma Vivechan

---

37. राष्ट्रीय काँग्रेसचे पहिले अध्यक्ष व्योमेशचंद्र बॅनर्जी यांनी राष्ट्रीय काँग्रेसच्या स्थापनेची मूलभूत उद्दिष्टे सांगितली ती कोणती ?

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

(a) सामाजिक समता/समानता

(b) राष्ट्रीय भावना

(c) धर्मनिरपेक्षता

(d) ऐक्यभावनेचा विकास व दृढीकरण

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (c) फक्त (2) (b) आणि (d) फक्त

(3) (a) आणि (d) फक्त (4) (a), (b) आणि (c) फक्त

Yomeshchandra Banarjee, the first President of the National Congress stated the objectives for the establishment of the National Congress, which were they ?

(a) Social Equality/Uniformity

(b) National Feeling

(c) Secularism

(d) Development of sense of unity and consolidation of the same

Answer options :

(1) (a) and (c) only (2) (b) and (d) only

(3) (a) and (d) only (4) (a), (b) and (c) only

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

38. कलकत्त्यास सुप्रीम कोर्टाची स्थापना कोणत्या कायद्याने करण्यात आली ?

(1) 1773 चा रेग्युलेटिंग ॲक्ट (2) 1784 चा पिट्स इंडिया ॲक्ट

(3) 1793 चा सनदी कायदा (4) 1813 चा सनदी कायदा

By which law was the Supreme Court of Calcutta established ?

(1) 1773's Regulating Act (2) 1784's Pits India Act

(3) 1793's Legislative Act (4) 1813's Legislative Act

---

39. खालीलपैकी कोणती जोडी **बरोबर** आहे ?

(1) बागची - प्राइव्हेट इनव्हेस्टमेंट इन इंडिया

(2) एस. गोपाल - इमर्जन्सी ऑफ इंडियन नॅशनॅलीझम्

(3) अनिल सिल - प्रॉब्लेम्स अँड पॉलीटिक्स ऑफ ब्रिटिश इन इंडिया 1885 - 89

(4) हिरालाल सिन्हा - ब्रिटिश पॉलीसी इन इंडिया

Which of the following pairs is correct ?

(1) Bagachi - Private Investment in India

(2) S. Gopal - Emergency of Indian Nationalism

(3) Anil Seal - Problems and Politics of British in India 1885 - 89

(4) Hiralal Sinha - British Policy in India

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र ~ तत्त्व ~ दादाजी

---

40. 'बंदी जीवन' ही पुस्तिका कोणी लिहिली ?

(1) चन्द्रशेखर आझाद (2) रासबिहारी बोस

(3) रामप्रसाद बिस्मील (4) सचिंद्रनाथ सन्याल

Who wrote the Booklet "Bandi Jiven" ?

(1) Chandrashekhar Azad (2) Rasbihari Bose

(3) Ramprasad Bismil (4) Sachindranath Sanyal

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

41. महाराष्ट्राचे एकूण भौगोलिक क्षेत्र किती आहे ?

(1) 200.60 लाख हेक्टर (2) 207.60 लाख हेक्टर

(3) 307.70 लाख हेक्टर (4) 318.60 लाख हेक्टर

What is total Geographical area of Maharashtra ?

(1) 200.60 Lakh hectare (2) 207.60 Lakh hectare

(3) 307.70 Lakh hectare (4) 318.60 Lakh hectare

---

42. कोकण रेल्वेमुळे मुंबई ते कोचीन दरम्यानचे अंतर _____ कि.मी. ने कमी झाले.

(1) 513 (2) 213 (3) 102 (4) 302

Because of Kokan Railway the distance between Mumbai to Kochin is reduced by _____ km.

(1) 513 (2) 213 (3) 102 (4) 302

आदित्य अॅकॅडमी

---

43. खालीलपैकी कोणती नदी गोदावरी खोऱ्याचा भाग नाही ?

~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

(1) तेरणा (2) प्रवरा (3) मांजरा (4) भातसा

Which of the following river is **not** a part of Godavari basin ?

(1) Terna (2) Pravara (3) Manjra (4) Bhatsa

---

44. _____ गुजरात राज्यातील प्रमुख बंदर आहे.

(1) कांडला (2) कोची (3) मांडवी (4) वरीलपैकी नाही

_____ is major port of Gujarat State.

(1) Kandla (2) Kochi (3) Mandvi (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

45. जागतिक वारसा शिल्पस्थानात _____ या लेणीची नोंद केलेली आहे.

(1) अजंठा लेणी (2) कार्ले लेणी

(3) पितळखोरा लेणी (4) बेडसा लेणी

_____ is recorded in world heritage site.

(1) Ajanta caves (2) Karle caves

(3) Pitalkhora caves (4) Bedsa caves

---

46. खालीलपैकी कोणत्या राज्यात तलाव सिंचन जास्त आहे ?

(1) आंध्र प्रदेश (2) महाराष्ट्र

(3) मध्य प्रदेश (4) गुजरात

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

Which of the following states has high tank irrigation ?

(1) Andhra Pradesh (2) Maharashtra

(3) Madhya Pradesh (4) Gujarat

---

47. गोमित, पारधी, भील्ल या अनुसूचित जमाती खालीलपैकी प्रामुख्याने कोणत्या जिल्ह्यात आढळतात ?

(1) अकोला (2) बुलढाणा (3) धुळे (4) ठाणे

Gomit, Pardhi, Bhill these Scheduled tribes are mainly found in which of the following district ?

(1) Akola (2) Buldhana (3) Dhule (4) Thane

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

48. 2011 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जातीची लोकसंख्या महाराष्ट्रात _____ जिल्ह्यात सर्वाधिक आढळते.

(1) नाशिक (2) औरंगाबाद (3) पुणे (4) सोलापूर

As per census 2011 _____ district has highest population of schedule cast in Maharashtra.

(1) Nasik (2) Aurangabad (3) Pune (4) Solapur

---

49. भारताची पहिली पंचवार्षिक योजना _____.

(1) 1950 - 1955 (2) 1941 - 1946 (3) 1951 - 1956 (4) 1961 - 1966

Indias First Five Year Plan _____.

(1) 1950 - 1955 (2) 1941 - 1946 (3) 1951 - 1956 (4) 1961 - 1966

---

50. महाराष्ट्राचा प्रमुख जलविभाजक कोणता ?

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

(1) सह्याद्रि पर्वत (2) सातपुडा पर्वत

(3) निलगिरी पर्वत (4) अरवली पर्वत

What is the main water divider of Maharashtra ?

(1) Sahyadri Mountain (2) Satpuda Mountain

(3) Nilgiri Mountain (4) Aravali Mountain

---

51. महाराष्ट्रातील पहिली अणुभट्टी _____ नावाने ओळखली जाते.

(1) सायरस (2) ध्रुव (3) पूर्णिमा (4) अप्सरा

The first nuclear reactor in Maharashtra is known as _____.

(1) Cyrus (2) Dhruva (3) Purnima (4) Apsara

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

52. जोड्या लावा :

	जिल्हा		तालुका
(a)	नांदेड	(i)	भोकर
(b)	जालना	(ii)	भोकरदन
(c)	बुलढाणा	(iii)	उमरखेड
(d)	यवतमाळ	(iv)	संग्रामपूर

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(3)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(4)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)

Match the following :

	District		Taluka
(a)	Nanded	(i)	Bhokar
(b)	Jalna	(ii)	Bhokardan
(c)	Buldhana	(iii)	Umerkhed
(d)	Yavatmal	(iv)	Sangrampur

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(3)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(4)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)

---

53. महाराष्ट्रात डोलोमाईट चे साठे _____ जिल्ह्यात आहे.

(1) अमरावती व अकोला (2) नांदेड व परभणी

(3) हिंगोली व वाशिम (4) यवतमाळ व रत्नागिरी

The dolomite deposits are in _____ districts of Maharashtra.

(1) Amravati and Akola (2) Nanded and Parbhani

(3) Hingoli and Washim (4) Yavatmal and Ratnagiri

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

54. _____ हा महाराष्ट्रातील पहीला पर्यटन जिल्हा आहे.

(1) कोल्हापूर (2) नाशिक (3) सिंधूदुर्ग (4) रत्नागिरी

_____ is the first Tourism district in Maharashtra.

(1) Kolhapur (2) Nashik (3) Sindhudurg (4) Ratnagiri

---

55. जालना जिल्ह्याच्या सीमा खालीलपैकी कोणकोणत्या जिल्ह्यांशी जोडल्या आहेत ?

(a) बुलढाणा, परभणी, बीड, औरंगाबाद

(b) बुलढाणा, वाशिम, परभणी, नांदेड, बीड, औरंगाबाद, जळगाव

(c) औरंगाबाद, जळगाव, उस्मानाबाद, परभणी, हिंगोली, बुलढाणा

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त विधान (a) बरोबर आहे. (2) फक्त विधान (b) बरोबर आहे.

(3) फक्त विधान (c) बरोबर आहे. (4) वरील सर्व विधाने चूक आहेत.

To which of the following district boundaries are connected to Jalna district ?

(a) Buldhana, Parbhani, Beed, Aurangabad

(b) Buldhana, Washim, Parbhani, Nanded, Beed, Aurangabad, Jalgaon

(c) Aurangabad, Jalgaon, Usmanabad, Parbhani, Hingoli, Buldhana

Answer options :

(1) Only statement (a) is correct (2) Only statement (b) is correct

(3) Only statement (c) is correct (4) All the above statements are wrong

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र - तत्व - वादाचा

---

56. 1950-51 ते 2013-14 या काळात एकूण स्थूल देशांतर्गत उत्पादनामध्ये शेती क्षेत्राचा वाटा _____ प्रवृत्ती दर्शवितो.

(1) स्थिर (2) घटती (3) वाढती (4) तटस्थ

Since 1950-51 to 2013-14 the share of agriculture sector in total gross domestic product indicating _____ trends.

(1) Stable (2) Declining (3) Increasing (4) Neutral

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

57. महाराष्ट्र राज्यातील कोंकण विभागाला खालील क्षेत्रात शाश्वत तुलनात्मक लाभ आहे.

(a) शेती आणि कृषी प्रक्रिया उद्योग

(b) वन आणि खनिज संपत्ती

(c) कापड उद्योग

(d) मत्स्यपालन, फलोत्पादन, पर्यटन

वरीलपैकी कोणते विधान **बरोबर** आहे ?

(1) फक्त (a) (2) (a) आणि (b)

(3) फक्त (d) (4) (c) आणि (d)

Konkan division of Maharashtra has a sustainable comparative advantage in the following sectors.

(a) Agriculture and Agro Processing Industries

(b) Forests and Mineral Wealth

(c) Textile Industry

(d) Fisheries, horticulture, tourism

Which of the above statement is/are **true** ?

(1) Only (a) (2) (a) and (b)

(3) Only (d) (4) (c) and (d)

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

58. महाराष्ट्र शासन 2013 केळकर समिती अहवाल प्रकाशित माहितीनुसार, राज्यातील खालील समाज गटांची 'प्राचीन आदिवासी गट' म्हणून गणना केली आहे.

(a) कातकरी (b) माडिया गोंड (c) कोलाम (d) भील्ल

खालीलपैकी एक पर्याय **बरोबर** आहे.

(1) (a), (b) आणि (c) (2) फक्त (a) आणि (b)

(3) फक्त (b) आणि (c) (4) फक्त (d)

According the Government of Maharashtra 2013 Kelkar Committee Report Publication, following communities from Maharashtra are enumerated as Primitive Tribal Groups.

(a) Katkaris (b) Madia Gonds (c) Kolams (d) Bhils

One of the following alternatives is **correct**.

(1) (a), (b) and (c) (2) Only (a) and (b)

(3) Only (b) and (c) (4) Only (d)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

59. जोड्या लावा :

	यादी - I (राजकोषीय निर्देशक)	यादी - II (अंदाज पत्रकीय अनुमान (2018-19) सकल उत्पन्नाच्या टक्केवारीनुसार)
(a)	राजकोषीय तूट	(i) 12.1
(b)	महसूली तूट	(ii) 48.8
(c)	वर्ष अखेरीस एकूण थकबाकी देयता	(iii) 2.2
(d)	स्थूल राष्ट्रीय उत्पादनाच्या स्थूल कर महसूल प्रमाण	(iv) 3.3

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)

Match the following :

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

	List - I (Fiscal Indicators)	List - II (Budget Estimates (2018-19) as % of GDP)
(a)	Fiscal Deficit	(i) 12.1
(b)	Revenue Deficit	(ii) 48.8
(c)	Total Outstanding Liabilities	(iii) 2.2
(d)	Gross Tax Revenue as percentage of GDP	(iv) 3.3

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)

Join us @aditya2050

60. महाराष्ट्र सरकारच्या 2016-17 च्या अंदाजपत्रकीय अंदाजानुसार राज्य सरकारच्या महसूलातील, विविध महसूल स्रोतांच्या महत्वानुसार, विविध महसूल स्रोतांच्या सापेक्ष वाट्यांचा क्रम खालीलपैकी कोणता आहे ?

(a) राज्य उत्पादन शुल्क, विक्री कर, इतर कर

(b) वीज कर आणि शुल्क, राज्य उत्पादन शुल्क, वाहन कर

(c) विक्री कर, शिक्के आणि नोंदणी शुल्क, राज्य उत्पादन शुल्क

(d) शिक्के आणि नोंदणी शुल्क, राज्य उत्पादन शुल्क, इतर कर

वरीलपैकी कोणती विधान/विधाने **बरोबर** आहेत ?

(1) फक्त (b) (2) फक्त (c) (3) (c) आणि (d) (4) फक्त (d)

According to the Maharashtra Government's Budget Estimate for 2016-17, which of the following is the correct sequence of the relative shares of revenue sources as per their importance in the total revenue ?

(a) State Excise Duties, Sales Tax, Other Taxes

(b) Tax and Duties on Electricity, State Excise Duties, Tax on Vehicles

(c) Sales Tax, Stamps and Registration charges, State Excise Duties

(d) Stamps and Registration charges, State Excise Duties, Other Taxes

आदित्य अॅकॅडमी स्पर्धापरीक्षेतील मित्र~ तेज~ समाधान

Which of the above statement/s is/are correct ?

(1) Only (b) (2) Only (c) (3) (c) and (d) (4) Only (d)

---

61. लोकसंख्या संक्रमण सिद्धांतानुसार दुसऱ्या टप्प्यामध्ये _____.

(1) लोकसंख्या वेगाने वाढते

(2) कमी अधिक प्रमाणात लोकसंख्या स्थिर राहते

(3) लोकसंख्या वाढीचा दर स्थिर राहतो

(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

According to the theory of demographic transition in the second stage there is _____.

(1) rapid growth of population

(2) population remains more or less stable

(3) rate of population growth remains stable

(4) none of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

62. खालीलपैकी एक पर्याय, महाराष्ट्र राज्याचा मनरेगा योजने संबंधित वर्ष 2015-16 साठीचा अनुक्रमे एक दिवसाचा रोजगार निर्मिती खर्च (रुपयांत) आणि प्रत्येक कुटुंबासाठी सरासरी रोजगार (दिवसात) दर्शवितो.

खालीलपैकी कोणते विधान **बरोबर** आहे ?

(1) ₹ 262, 53 दिवस (2) ₹ 242, 60 दिवस

(3) ₹ 324, 44 दिवस (4) ₹ 370, 50 दिवस

One of the following alternatives shows : the cost of generating one day of employment (₹) and average employment per household (days) respectively for the year 2015-16 related to the MGNREGA Scheme for the State of Maharashtra.

Which one of the below statement is **correct** ?

(1) ₹ 262, 53 days (2) ₹ 242, 60 days

(3) ₹ 324, 44 days (4) ₹ 370, 50 days

---

63. केंद्र सरकारच्याही अगोदर खालीलपैकी कोणत्या राज्यांनी 'राजकोषीय जबाबदारी कायदा (FRL) अंमलात आणला ?

(a) उत्तर प्रदेश, पंजाब (b) कर्नाटक, केरळ

(c) तामीळनाडू (d) पश्चिम बंगाल

खालीलपैकी कोणते उत्तर बरोबर आहे ?

(1) फक्त (a) (2) (a), (b) आणि (c)

(3) फक्त (b) (4) फक्त (d)

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ कलम वाटाड्या

Which of the following states adopted Fiscal Responsibility Legislation even before the Central Government ?

(a) Uttar Pradesh, Punjab (b) Karnataka, Kerala

(c) Tamil Nadu (d) West Bengal

Which of the following answer is **correct** ?

(1) Only (a) (2) (a), (b) and (c)

(3) Only (b) (4) Only (d)

---

64. नियोजनाच्या नंतरच्या टप्प्यामध्ये (1981 ते 2012) सरासरी स्थूल देशांतर्गत उत्पादनवाढीचा दर _____ होता.

(1) 3.5% (2) 5.9% (3) 5.7% (4) 4.2%

The average GDP growth rate during the later phases of planning 1981 to 2012 was _____.

(1) 3.5% (2) 5.9% (3) 5.7% (4) 4.2%

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

65. 'सार्वत्रिक मूलभूत उत्पन्न' यात खालील घटक आहेत :

(1) सार्वत्रिकता

(2) बिनशर्तता

(3) प्रतिनिधित्व (लाभार्थीच्या निवडीचा आदर)

(4) वरीलपैकी सर्व

'Universal Basic Income' has following components :

(1) universality

(2) unconditionality

(3) agency (respect for recipient's choice)

(4) all of the above

---

66. 2004-05 मधील सार्वजनिक उपक्रमांच्या कामगिरीवरून नवीन आर्थिक पर्यावरणामध्ये सार्वजनिक उपक्रम तेंव्हाच चांगली कामगिरी करू शकतात जेव्हा _____.

(1) पुरेशी स्वायत्तता दिल्यानंतर

(2) नोकरशाही व राजकीय नियंत्रणात घट

(3) सार्वजनिक उपक्रमांमध्ये खाजगी संस्कृती सुरू करणे

(4) वरील सर्व उपाययोजना

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

According to results of PSE's in 2004-05, PSE's show much better results in new economic environment due to.

(1) Grant greater autonomy

(2) Reduction of bureaucratic and political control

(3) Infuse Private Culture in PSE's

(4) All the above measures

---

67. शेती क्षेत्रासाठीच्या आर्थिक नियोजनाची खालीलपैकी कोणती उद्दिष्टे आहेत ?

(1) शेती उत्पादन वाढ

(2) रोजगार संधींमध्ये वाढ

(3) ग्रामीण भागातील उत्पन्नातील विषमता कमी करणे

(4) वरील सर्व

Which of the following are the objectives of economic planning for the agricultural sector ?

(1) increase agricultural production

(2) increase employment opportunities

(3) reduce inequality of incomes in rural area

(4) all the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

68. जोड्या लावा :

यादी - I (सरकारी योजना)	यादी - II (उद्दिष्ट)
(a) प्रधानमंत्री मुद्रा योजना	(i) दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबांना एलपीजी जोडणी
(b) सौभाग्य योजना	(ii) वीज वितरण कंपन्यांचे आर्थिक आरोग्य सुधारणे
(c) प्रधानमंत्री उज्ज्वला योजना	(iii) सार्वत्रिक घरगुती विद्युतीकरण
(d) उज्ज्वल डिसकॉम अशुअरन्स योजना	(iv) सूक्ष्म उद्योगांना पुनर्वित्त आणि विकास

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(3)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

Match the following :

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

List - I (Government Scheme)	List - II (Objective)
(a) Pradhan Mantri Mudra Yojana	(i) to provide LPG connections to BPL households
(b) Saubhagya Scheme	(ii) to enhance financial health of electricity distribution companies
(c) Pradhan Mantri Ujjwala Yojana	(iii) universal household electrification
(d) The Ujjawal Discom Assurance Yojana	(iv) to develop and refinance micro industrial activities

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(3)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

Join us @aditya2050

69. ज्यांचा नागवणूक दर _____ टक्के किंवा त्यापेक्षा जास्त आहे, असे कुटुंब अनेक अंगानी गरीब असते.

(1) 20.33 (2) 50.33 (3) 40.33 (4) 33.33

If deprivation score is _____ percent or greater, that household is multidimensionally poor.

(1) 20.33 (2) 50.33 (3) 40.33 (4) 33.33

---

70. मौद्रिक धोरण म्हणजे असे नियामक धोरण की ज्याद्वारे केंद्रीय बँक _____वर आपले नियंत्रण ठेवते.

(1) सार्वजनिक खर्च (2) पैशाचा पुरवठा

(3) कर महसूल (4) वरील सर्व

The monetary policy refers to a regulatory policy where the Central bank maintains its control over the _____.

(1) Public expenditure (2) Supply of money

(3) Tax revenue (4) All the above

---

71. अंतर्वक्र आरशाच्या किरणाकृती काढण्यासाठी वापरल्या जाणाऱ्या नियमांनुसार खालीलपैकी कोणते विधान **सत्य** आहे ?

(A) जर आपाती किरण मुख्य अक्षाला समांतर असेल तर परावर्तित किरण मुख्य नाभीतून जातात.

(B) जर आपाती किरण मुख्य नाभीतून जात असेल तर परावर्तित किरण मुख्य अक्षाला समांतर असतात.

आदित्य अॅकॅडमी
सर्वांचे हितचिंतक मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

योग्य पर्याय निवडा :

(1) विधाने **(A)** आणि **(B)** दोन्हीही सत्य आहेत.

(2) विधान **(A)** सत्य असून **(B)** असत्य आहे.

(3) विधान **(A)** असत्य असून **(B)** सत्य आहे.

(4) विधाने **(A)** व **(B)** दोन्हीही असत्य आहेत.

Which of the following statements is **correct** according to the laws of reflections for drawing ray diagrams of a concave mirror ?

(A) If the incident ray is parallel to the principal axis then the reflected ray passes through the focus.

(B) If the incident ray is passing through the focus then the reflected ray is parallel to the principal axis.

Select the **correct** option :

(1) Statements **(A)** and **(B)** both are correct.

(2) Statement **(A)** is correct and **(B)** is wrong.

(3) Statement **(A)** is wrong and **(B)** is correct.

(4) Statements **(A)** and **(B)** both are wrong.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

72. जर 0.3A इतकी विद्युतधारा 418Ω रोध असलेल्या तारेच्या कुंडलातून एका मिनिटासाठी प्रवाहित केली तर किती कॅलरी उष्मा निर्माण होईल ?

(1) 240 (2) 540 (3) 418 (4) 60

Find the heat generated in calories if a current of 0.3A is passed through a coil of resistance 418Ω for one minute.

(1) 240 (2) 540 (3) 418 (4) 60

---

73. योग्य जोड्या जुळवा :

(a)	सी.व्ही. रमण	(i)	विद्युतधारेद्वारे चुंबकत्व निर्मिती
(b)	जॉर्ज ओहम	(ii)	विद्युत मोटर
(c)	हॅन्स ओरस्टेड	(iii)	प्रकाशाचे विकिरण
(d)	मायकेल फॅरेडे	(iv)	विद्युत परिपथातील रोध
		(v)	विद्युत धारा

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(iii)	(v)	(ii)	(i)
(4)	(iii)	(v)	(iv)	(ii)

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

Match the following :

(a)	C.V. Raman	(i)	Magnetism due to electric current
(b)	George Ohm	(ii)	Electric Motor
(c)	Hans Oersted	(iii)	Scattering of light
(d)	Michael Faraday	(iv)	Resistance in an electric circuit
		(v)	Electric current

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(iii)	(v)	(ii)	(i)
(4)	(iii)	(v)	(iv)	(ii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

74. सर्वसाधारण सूत्र अलकाइनसाठी _____ हे असते.

(1) C_nH_{2n+2} (2) C_nH_{2n}

(3) C_nH_{2n-2} (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

General formula of alkynes is _____.

(1) C_nH_{2n+2} (2) C_nH_{2n}

(3) C_nH_{2n-2} (4) None of the above

---

75. जोड्या लावा :

	I		II
(a)	क्रिओलाइट	(i)	$CuCO_3 \cdot Cu(OH)_2$
(b)	मॅग्नेटाइट	(ii)	$Al_2O_3 \cdot xH_2O$
(c)	मॅलॅचाइट	(iii)	$ZnCO_3$
(d)	स्फॅलेराइट	(iv)	Fe_3O_4
		(v)	Fe_2O_3
		(vi)	$CuFeS_2$
		(vii)	Na_3AlF_6
		(viii)	ZnS

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(v)	(vi)	(viii)
(2)	(vii)	(iv)	(i)	(viii)
(3)	(vii)	(v)	(i)	(iii)
(4)	(vii)	(vi)	(viii)	(i)

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

Match the columns :

	I		II
(a)	Cryolite	(i)	$CuCO_3 \cdot Cu(OH)_2$
(b)	Magnetite	(ii)	$Al_2O_3 \cdot xH_2O$
(c)	Malachite	(iii)	$ZnCO_3$
(d)	Sphalerite	(iv)	Fe_3O_4
		(v)	Fe_2O_3
		(vi)	$CuFeS_2$
		(vii)	Na_3AlF_6
		(viii)	ZnS

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(v)	(vi)	(viii)
(2)	(vii)	(iv)	(i)	(viii)
(3)	(vii)	(v)	(i)	(iii)
(4)	(vii)	(vi)	(viii)	(i)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

76. इलेक्ट्रॉनचा शोध _____ याने लावला.

(1) सर जे.जे. थॉमसन (2) गोल्ड स्टिन

(3) जेम्स चॅडविक (4) रुदरफोर्ड

The Discoverer of electron is :

(1) Sir J.J. Thomson (2) Gold Stein

(3) James Chadwick (4) Rutherford

---

77. योग्य पर्याय निवडा.

प्रथिनाची साखळी कोणत्या अर्थहीन कोडॉनमुळे तुटते ?

(a) UAA, UGA, UGC (b) UAG, CGA, AGC

(c) UGA, UAA, UAG (d) CGA, UAA, UGA

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (b) (2) फक्त (a) (3) फक्त (c) (4) (d) आणि (c)

Select correct answer.

Peptide chain termination occurs with which codons ?

(a) UAA, UGA, UGC (b) UAG, CGA, AGC

(c) UGA, UAA, UAG (d) CGA, UAA, UGA

Answer Options :

(1) (a) and (b) (2) Only (a) (3) Only (c) (4) (d) and (c)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

78. खालीलपैकी कोणती विधाने **योग्य** आहेत ?

(a) टेनिया सोलीयमला हुक जंत असे म्हटले जाते.

(b) फॅस्सीला हेपेटिकाला यकृत फ्लूक या नावाने ओळखले जाते.

(c) ॲन्कालोस्टोमा ड्युडेनलला टेप जंत असेही म्हटले जाते.

(d) नेरेस चिल्काएनसीस हे सामान्यत: चिंधी जंत असे म्हणतात.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (c) फक्त (2) (b) आणि (d) फक्त

(3) (a) फक्त (4) (a) आणि (c) फक्त

Which of the statements given below is/are **correct** ?

(a) Taenia solium is called as Hookworm.

(b) Fasciola hepatica is commonly known as liver fluke.

(c) Ancylostoma duodenale is also called as Tapeworm.

(d) Nereis chilkaensis is commonly called as Ragworm.

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

Answer Options :

(1) (c) Only (2) (b) and (d) Only

(3) (a) Only (4) (a) and (c) Only

---

79. ब्रुनर्स ग्रंथी यामध्ये आढळतात :

(1) पक्वाशयाच्या सबम्युकोसा (2) पोटाच्या सबम्युकोसा

(3) अन्ननलिकाच्या म्युकोसा (4) इलियमची म्युकोसा

Brunner's gland occurs in :

(1) Submucosa of duodenum (2) Submucosa of stomach

(3) Mucosa of oesophagus (4) Mucosa of ileum

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

80. वनस्पतींच्या वर्गीकरणामध्ये गुणसुत्रांचे कोणते गुणधर्म महत्वाची भूमिका पार पाडतात ?

(a) गुणसुत्रांची संख्या (b) गुणसुत्रांचे बाह्यरूप

(c) गुणसुत्रांचा आकार (d) गुणसुत्रांचे विचलन

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने **बरोबर** आहेत ?

(1) (a) फक्त (2) (b) फक्त

(3) (a), (b) आणि (c) फक्त (4) (a), (b), (c), (d)

Which chromosomal characters play important role in classification of plants ?

(a) Number of chromosomes (b) Morphology of chromosomes

(c) Size of chromosomes (d) Aberrations in chromosomes

Which of the given above statement/s is/are **correct** ?

(1) (a) only (2) (b) only

(3) (a), (b) and (c) only (4) (a), (b), (c), (d)

---

81. खालीलपैकी कोणत्या वनस्पती गटामध्ये संवहनी संस्था, बीजाणू तयार होतात परंतु बीजे नसतात.

(1) ब्रायोफायटा (2) टेरीडोफायटा (3) अनावृत्तबीजी (4) आवृत्तबीजी

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

Which of the following plant groups has vascular system, produces spores, but does not has seed ?

(1) Bryophyta (2) Pteridophyta (3) Gymnosperms (4) Angiosperms

---

82. "लेट ब्लाईट ऑफ पोटॅटो" नावाने ओळखला जाणारा वनस्पती रोगास खालीलपैकी कोणती फंगल जैविक वनस्पती कारणीभूत आहे ?

(1) *फायटोफ्थोरा इन्फेस्टन्स* (2) *पायथीयम स्पीसीज*

(3) *अल्ब्युगो कॅनडीडा* (4) *कोलेटोट्रायकम*

The plant disease "Late Blight of Potato" is caused by which of the following organism ?

(1) *Phytophthora infestans* (2) *Pythium Species*

(3) *Albugo candida* (4) *Colletotrichum*

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

83. सस्तन प्राण्यांमध्ये, ज्ञानेंद्रिये खालीलपैकी कोणत्या तीन मूलभूत स्वरूपात स्थित असतात ?

(1) न्यूरोएपिथेलीयल संवेदी टोक, एपिथेलीयल संवेदी टोक व न्यूरोनल संवेदी टोक

(2) एपिथेलीयल संवेदी टोक, एन्डोथेलीयल संवेदी टोक व न्यूरॉलॉजीकल संवेदी टोक

(3) मिझोथेलीयल संवेदी टोक, एन्डोथेलीयल संवेदी टोक व एपिथेलीयल संवेदी टोक

(4) न्यूरोनल संवेदी टोक, एपिथेलीयल संवेदी टोक व क्यूटेनीयस संवेदी टोक

In Mammals, structurally the sense organs take which one of the following three basic forms ?

(1) Neuroepithelial receptors, Epithelial receptors and Neuronal receptors

(2) Epithelial receptors, Endothelial receptors and Neurological receptors

(3) Mesothelial receptors, Endothelial receptors and Epithelial receptors

(4) Neuronal receptors, Epithelial receptors and Cutaneous receptors

---

84. हळूहळू विकसित होणारे आणि दीर्घकालीन राहणाऱ्या संसर्गास _____ असे संबोधिले जाते.

(1) तीव्र संक्रमण (2) तीव्र संसर्ग (3) सिस्टिमीक संसर्ग (4) लेटेन्सी संसर्ग

आदित्य अॅकॅडमी स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

The infections which usually develop slowly and are long-lasting are known as _____ infections.

(1) chronic (2) acute (3) systemic (4) latency

---

85. दंड व शंकू नामक संवेदी तंत्रिका पेशी _____ मध्ये आढळून येतात.

(1) कोक्लिआ (कानाचा अंतर्गत भाग) (2) त्वचा

(3) बाह्यत्वचा (4) डोळ्यातील पडदा

Sensory nerve cells called Rods and Cones are found in _____.

(1) Cochlea (2) Dermis

(3) Epidermis (4) Retina of the eye

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

86. संख्यांच्या मांडणीवरून अनुक्रमे Y व Z ची किंमत काढा.

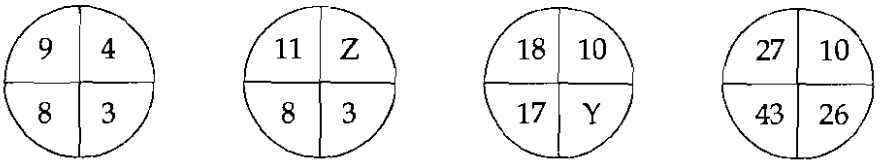

(1) 6 व 9 (2) 9 व 8 (3) 8 व 9 (4) 9 व 6

Find the value of Y and Z respectively after identifying the rule in number arrangement.

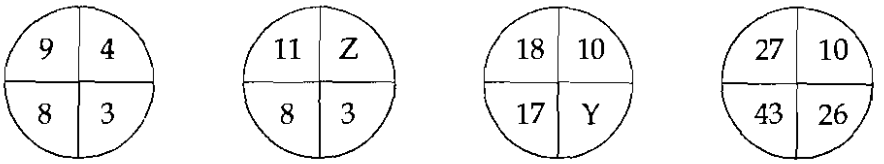

(1) 6 and 9 (2) 9 and 8 (3) 8 and 9 (4) 9 and 6

---

87. एकमेकांच्या शेजारी ठेवलेले X व Y हे दोन घनाकार तुमच्या समोर आहेत. या घनासंबंधीची पुढे दिलेली माहिती अभ्यासा.

घन X तुमच्या डावीकडे असून घन Y तुमच्या उजवीकडे आहे.

X या घनाची परस्पर विरुद्ध असलेली एक पृष्ठ जोडी लाल रंगवली आहे. दुसरी परस्पर विरुद्ध असलेली पृष्ठ जोडी निळी रंगवली आहे. उरलेल्या पृष्ठा पैकी एक पिवळी व दुसरी जांभळी रंगवलेले आहे.

Y या घनाची फक्त एक परस्पर विरुद्ध पृष्ठ जोडी निळी रंगवली आहे. दुसऱ्या परस्पर विरुद्ध पृष्ठ जोडीपैकी एक तपकिरी तर दुसरी हिरवी आहे. उरलेली परस्पर विरुद्ध पृष्ठ जोडी काळी व पांढरी आहे.

आदित्य अकॅडमी स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

जर X चे लाल पृष्ठ आणि Y चे निळे पृष्ठ टेबलाला स्पर्श करत असेल, X चे पिवळे व Y चे तपकिरी पृष्ठ तुमच्यासमोर असेल तर X घनाच्या निळ्या पृष्ठासमोर येणाऱ्या Y घनाच्या पृष्ठाचा रंग निवडा.

(1) निश्चितपणे काळा (2) एकतर काळा नाहीतर पांढरा

(3) फक्त पांढरा (4) निश्चित करणे शक्य नाही

You are having 2 cubes X and Y in front of you that are placed adjacent to each other. Study the information about these cubes that is given below :

Cube X is on your left side and cube Y is on your right side.

One of the opposite faces pair of cube X is painted red. Another pair of opposite faces is painted blue and one of the remaining faces is painted yellow and other one is violate.

Only one pair of opposite faces of cube Y is painted blue. Another pair of opposite faces has brown and green colour while remaining opposite pair has black and white colour.

If red face of cube X and blue face of Y are touching table, yellow of X and brown of Y are facing you; then select the colour of face of cube Y that is facing blue side of cube X.

(1) Definitely black (2) Either black or white

(3) Only white (4) Cannot be determined

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

88. पाल्सदृश्य प्राण्याची मापने पुढीलप्रमाणे दिली आहेत. त्याच्या डोक्याची लांबी 7 से.मी. आहे. त्याचे डोके व शेपटी यांच्या दरम्यानच्या शरीराची लांबी, डोके व शेपटी यांच्या लांबीच्या बेरजेइतकी आहे. शेपटीची लांबी, डोके आणि डोके व शेपटी यांच्या दरम्यानच्या शरीराच्या लांबीच्या निम्मे, यांच्या बेरजेइतकी आहे. पालीची एकूण लांबी दर्शवणारा पर्याय निवडा.

(1) माहिती अपुरी आहे (2) 63

(3) 56 (4) 42

Measurements of lizard like animal are as follows. Its head is 7 cm long. Its body length between the head and the tail is equal to the head plus tail. The tail length is equal to the head plus one half of the body length between the head and the tail. Select the option that indicates total length of the lizard.

(1) Information is insufficient (2) 63

(3) 56 (4) 42

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

89. दिलेल्या संख्या मालिकेतील चुकीचे पद ओळखा.

6, 24, 72, 240, 726

(1) 24 (2) 72 (3) 240 (4) 726

Identify the wrong term, in the given number series :

6, 24, 72, 240, 726

(1) 24 (2) 72 (3) 240 (4) 726

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

90. पुढील माहिती काळजीपूर्वक वाचा आणि विचारलेल्या प्रश्नाचे उत्तर द्या :

हरी, समीर, निलेश, शैलजा, निकीता, लक्ष्मण आणि सुजाता या सात उमेदवारांची मुलाखत वेगवेगळ्या I ते VII पॅनलकडून घेण्यात आली व A, B, C, D, E, F आणि G या सात वेगवेगळ्या शाळांसाठी शिक्षक म्हणून निवड केली. शाळांचा आणि पॅनलचा क्रम असाच असेल असे नाही. पॅनल IV ने निलेशची मुलाखत शाळा A साठी घेतली. समीरची मुलाखत पॅनल III ने घेतली पण शाळा C किंवा D साठी नाही. हरीची मुलाखत शाळा B साठी झाली पण पॅनल I किंवा II ने घेतली नाही. निकीताची मुलाखत पॅनल VI ने शाळा E साठी घेतली. पॅनल VII ने शाळा F साठी मुलाखत घेतली. शैलजाची मुलाखत पॅनल I ने घेतली पण शाळा C साठी नाही. पॅनल II ने लक्ष्मणची मुलाखत घेतली नाही.

पॅनल V ने कोणाची मुलाखत घेतली ?

(1) हरी (2) शैलजा (3) लक्ष्मण (4) सुजाता

Study the following information carefully and answer the question asked :

Seven candidates Hari, Samir, Nilesh, Shailaja, Nikita, Laxman and Sujata are interviewed for selection as teacher by different panels I to VII for different school A, B, C, D, E, F and G not necessarily in the same order of schools and panels. Nilesh is interviewed by panel IV for school A. Samir is interviewed by panel III but not for school C or D. Hari is interviewed for school B, but not by panel I or II. Nikita is interviewed by panel VI for School E. Panel VII conducts the interview for school F. Shailaja is interviewed by panel I but not for school C. Panel II does not interviewed Laxman.

Who was interviewed by Panel V ?

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

(1) Hari (2) Shailaja (3) Laxman (4) Sujata

---

91. A या शहराकडून B या डोंगरी शहराकडे जाण्याचे सहा मार्ग उपलब्ध आहेत. यातील तिघांचा निर्देश P, Q व R आणि इतर तिघांचा निर्देश 1, 2 व 3 असा केला जातो. वादळी हवामानात यातील Q मार्ग बंद ठेवतात. एका नदीच्या पुरामुळे P, 1 व 3 या मार्गांवर परिणाम होतो. जर मार्ग 1 बंद झाला तर R आपोआप बंद होतो कारण हे दोन्ही मार्ग हे A पासून निघणाऱ्या एका मार्गाचे काही अंतरानंतर झालेले दुभाजन आहे. जेव्हा हवामान वादळी असते आणि त्यामुळे मार्गांवर परिणाम करणाऱ्या नदीला पूर येतो तेव्हा वाहतूकीसाठी उपलब्ध असलेला/ले मार्ग निवडा.

(1) फक्त Q (2) फक्त P (3) फक्त 2 (4) R आणि 2 दोन्ही

There are six routes for reaching from town A to hill town B. Three of these are indicated by P, Q and R and other three are indicated by 1, 2, and 3. Route Q is closed during stormy weather. Routes P, 1 and 3 are affected by flooding of one river. If route 1 is closed, route R gets closed automatically as both are bifurcations of the single route from A after some distance. Select the route/s which is/are available for transport when weather is stormy and causes flooding of the rivers that affect the routes.

(1) Only Q (2) Only P (3) Only 2 (4) R and 2 both

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

92. जर p आणि q ची सरासरी 20 आहे, q आणि y ची सरासरी 25 आहे, p, q व y ची सरासरी 23 आहे, तर p आणि y ची सरासरी किती असेल ?

(1) 24 (2) 19 (3) 29 (4) 25

If the average of p and q is 20, the average of q and y is 25, the average of p, q and y is 23, then what is the average of p and y ?

(1) 24 (2) 19 (3) 29 (4) 25

---

93. प्रश्न चिन्हाच्या जागी कोणती संख्या येईल ?

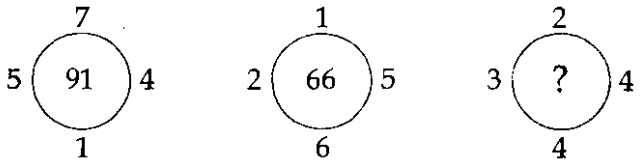

(1) 45 (2) 48 (3) 46 (4) 47

Which number will replace the question mark ?

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

(1) 45 (2) 48 (3) 46 (4) 47

---

94. पहिल्या दोन संख्यांमध्ये जो संबंध आहे, तोच संबंध तिसऱ्या आणि चौथ्या संख्येत आहे. प्रश्नार्थक चिन्हाच्या ठिकाणी योग्य पर्याय निवडा.

86 : 29 : : 98 : ?

(1) 30 (2) 32 (3) 34 (4) 36

The relation between third and fourth number is same as it is in first two numbers. Select correct option in place of question mark.

86 : 29 : : 98 : ?

(1) 30 (2) 32 (3) 34 (4) 36

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

95. सोबतची प्रतिमा एका वसाहतीत राहणाऱ्या विशिष्ट भाषा बोलणाऱ्या व्यक्ती निर्देशित करणारी विविध क्षेत्रे दाखवते. बाण-मराठी, वर्तुळ-गुजराती, त्रिकोण-कन्नड, आयत-हिंदी, विशिष्ट नसलेला आकार- इंग्लिश. या माहितीवर आधारित चुकीचा/चुकीचे निष्कर्ष निवडा.

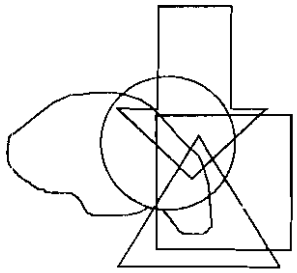

निष्कर्ष :

(a) काही व्यक्ती चार भाषा बोलतात पण यादीत निर्देशित केलेल्या पाचही भाषा एकही व्यक्ती बोलत नाही.

(b) काही व्यक्ती फक्त कन्नड व हिंदी बोलतात.

(c) काही मराठी बोलणाऱ्या व्यक्ती गुजराती बोलतात पण त्यातील काही हिंदी देखील बोलतात.

(d) तेथे काही मराठी आणि अन्य दोन भाषा बोलणाऱ्या व्यक्ती आहेत पण काही व्यक्ती फक्त मराठी आणि हिंदी बोलतात.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) शिवाय एकही नाही (2) (a) वगळता सर्व

(3) (c) शिवाय एकही नाही (4) फक्त (b) व (d)

Accompanying image shows different areas that represent specific language speakers residing in one colony. Arrow - Marathi, Circle - Gujarati, Triangle - Kannada Rectangle - Hindi, Irregular - English. Select false conclusion/s based on this information.

आदित्य अकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

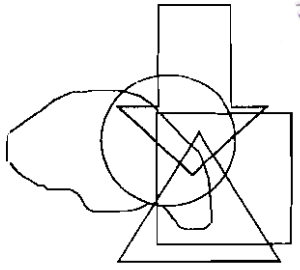

Conclusions :

(a) Some persons do speak four languages but no one speaks all the five languages mentioned in the list.

(b) Some persons speak Kannada and Hindi only.

(c) Though some Marathi speaking persons do speak Gujarati but some of these speak Hindi also.

(d) There are persons who speak Marathi and other two languages but some persons speak Marathi and Hindi only.

Answer options :

(1) None except (a) (2) All other than (a)

(3) None other than (c) (4) Only (b) and (d)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

96. खालील प्रश्नामध्ये :: या चिन्हाच्या डाव्या बाजूला दिलेल्या दोन पदांमध्ये विशिष्ट संबंध आहे. तोच संबंध उजवीकडील दोन पदांमध्ये आहे. प्रश्नार्थक चिन्हाच्या ठिकाणी योग्य पर्याय निवडा.

EF : 15 : : KL : _?_

(1) 23 (2) 36 (3) 46 (4) 66

There is some relationship between two terms at the left of : : and same relationship holds between two terms to the right. Find out the correct alternative, in place of question mark.

EF : 15 : : KL : _?_

(1) 23 (2) 36 (3) 46 (4) 66

---

97. पहिल्या दोन पदांमध्ये जो संबंध आहे, तोच संबंध तिसऱ्या व चौथ्या पदात आहे. प्रश्न चिन्हाच्या जागी कोणती संख्या येईल ?

122 : 170 : : 290 : _?_

(1) 364 (2) 362 (3) 323 (4) 324

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

The relation between third and fourth term is as it is in first two terms. What Number should replace the question mark ?

122 : 170 : : 290 : _?_

(1) 364 (2) 362 (3) 323 (4) 324

---

98. एका सांकेतिक भाषेत VIDEO साठी VWREL हा संकेत आहे आणि CHAIR साठी RZSXI हा संकेत आहे. तर BOARD हा शब्द त्याच सांकेतिक भाषेत कसा लिहाल ?

(1) YLZIW (2) IZLYW

(3) WIZLY (4) (1), (2), (3) यापैकी कोणतेही नाही

In a certain code language, if VIDEO is coded as VWREL and CHAIR is coded as RZSXI then how will BOARD be coded in that code language ?

(1) YLZIW (2) IZLYW

(3) WIZLY (4) None of (1), (2), (3)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

99. खालील विधानांवर विचार करा :

(a) कुंदा ही दुपारी 12 ते सं. 4 वाजेपर्यंत मंगळवार, गुरुवार आणि रविवार या दिवशी घरी उपलब्ध असते.

(b) तिची लहान बहीण नयना ही सोमवार, गुरुवार, शुक्रवार आणि रविवारी स. 10 ते दु. 2 वाजेपर्यंत घरी असते.

(c) सर्वात मोठी बहीण ज्योती ही स. 9 ते दु. 12 वाजेपर्यंत सोमवार, बुधवार आणि गुरुवार या दिवशी आणि दु. 2 ते सं. 4 या वेळेत शुक्रवार, शनिवार आणि रविवार या दिवशी घरी उपलब्ध असते.

तिन्ही बहिणी कोणत्या दिवशी व किती वाजता एकत्र घरी असतात ?

(1) गुरुवार - दु. 12 वा. व रविवारी दु. 12 वा.

(2) गुरुवार – दु. 12 वा. व रविवारी दु. 2 वा.

(3) गुरुवार – दु. 2 वा. व रविवारी दु. 2 वा.

(4) गुरुवार – दु. 2 वा. व रविवारी दु. 12 वा.

Consider the following statements :

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

(a) Kunda is available at home during 12 noon to 4 pm on Tuesday, Thursday and Sunday.

(b) Her younger sister Naina is available at home on Monday, Thursday, Friday and Sunday during 10 am to 2 pm.

(c) The eldest sister Jyoti is available at home during 9 am to 12 noon on Monday, Wednesday and Thursday and 2 pm to 4 pm on Friday, Saturday and Sunday.

On which day and at what time, all the three sisters are available at home ?

(1) Thursday - 12 noon and Sunday - 12 noon

(2) Thursday - 12 noon and Sunday - 2 pm

(3) Thursday - 2 pm and Sunday - 2 pm

(4) Thursday - 2 pm and Sunday - 12 noon

Join us @aditya2050

100. तीन पिढ्यांनी बनलेल्या संयुक्त कुटुंबाची माहिती अभ्यासा :

A, B, C, D, E आणि F हे सदस्य व दोन जोडपी असून प्रत्येक सदस्य केळे, चिकू, अननस, अंजीर, पेरू व संत्रे यापैकी विशिष्ट फळाला विशेष पसंती देतो. एकही पुरुष सदस्य अंजीर वा पेरू विशेष पसंत करत नाही. C, जी E ची सून आहे, तिला अननस सर्वात जास्त आवडते. B, जो D चा अविवाहित मुलगा आहे, तो चिकू विशेष पसंत करतो. F हे A चे नातवंड आहे, ज्याला दुसऱ्या पिढीच्या जोडप्याने दत्तक घेतले आहे आणि F ला संत्रे आवडत नाही. A ही व्यक्ती अंजीर विशेष पसंत करते आणि तिची जोडीदार व्यक्ती केळे विशेष पसंत करते. पुढील संचापैकी सत्य नसलेली विधाने निवडा.

विधाने :

(a) D संत्रे विशेष पसंत करतो आणि तो A चा मुलगा नाही.

(b) E हा निश्चितपणे कुटुंबाचा पुरुष सदस्य आहे.

(c) C ने मुलगी दत्तक घेतली आहे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) खेरीज सर्व (2) (a) खेरीज एकही नाही

(3) (a) व (c) दोन्ही (4) (a) व (b) दोन्ही

Study following information about the joint family comprised of three generations.

A, B, C, D, E and F are members with two married couples and each member prefers distinct fruit amongst banana, chiku, pineapple, figs, guava and orange. None of the male member prefers either figs or guava. C, who is daughter-in-law of E, enjoys pineapple most. B, who is unmarried son of D, prefers chiku. F is a grandchild of A, adopted by 2nd generation couple and F does not like orange. Person A prefers figs and has a spouse who prefers banana. Select statements from following set which are not true with respect to this information.

Statements :

(a) D prefers orange and is not a son of A.

(b) E is definitely a male member of the family.

(c) C has adopted a girl.

Answer options :

(1) All but (a) (2) None but (a)

(3) Both (a) and (c) (4) Both (a) and (b)

आदित्य अकॅडमी
स्पर्धा परीक्षांसाठी निष्ठा ~ तत्परता ~ सातत्य

- o 0 o -

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Join us @aditya2050

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 पर्यवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

आदित्य अॅकॅडमी

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तर-क्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

SEAL

Join us @aditya2050

परीक्षेचे नांव : "महाराष्ट्र दुय्यम सेवा, अराजपत्रित गट-ब (पूर्व)" परीक्षा-2018 **परीक्षेच...**

विषयाचे नाव : सामान्य क्षमता चाचणी

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत "**महाराष्ट्र दुय्यम सेवा, अराजपत्रित गट-ब (पूर्व) परीक्षा-2018**" या स्पर्धा परीक्षेच्या प्रश्नपत्रिकेची प्रथम उत्तरतालिका उमेदवारांच्या माहितीसाठी संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आली होती. त्यासंदर्भात उमेदवारांनी अधिप्रमाणित (Authentic) स्पष्टीकरण / संदर्भ देऊन पाठविलेली लेखी निवेदने, तसेच तज्ज्ञांचे अभिप्राय विचारात घेऊन आयोगाने उत्तरतालिका सुधारित केली आहे. या उत्तरतालिकेतील उत्तरे अंतिम समजण्यात येतील. यासंदर्भात आलेली निवेदने विचारात घेतली जाणार नाहीत व त्याबाबत कोणताही पत्रव्यवहार केला जाणार नाही, याची कृपया नोंद घ्यावी.

उत्तरतालिका - KEY

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच (A)	संच (B)	संच (C)	संच (D)
1	4	1	1	2
2	1	2	1	1
3	1	3	4	2
4	3	1	2	1
5	1	1	1	2
6	1	1	3	1
7	1	1	1	1
8	1	2	1	1
9	1	1	2	3
10	2	1	2	4
11	1	2	1	1
12	2	2	2	1
13	2	1	1	1
14	1	1	1	1
15	2	4	1	2
16	2	2	3	3
17	3	2	2	2
18	2	2	4	3
19	3	3	4	2
20	3	3	3	4
21	4	4	2	2
22	2	4	2	2
23	2	2	3	4
24	4	3	2	3
25	2	2	2	2

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच (A)	संच (B)	संच (C)	संच (D)
26	3	4	2	2
27	2	1	2	1
28	2	1	4	1
29	4	2	4	4
30	2	2	4	2
31	4	2	4	1
32	1	3	3	3
33	4	2	1	2
34	1	3	2	4
35	3	1	2	1
36	2	2	1	3
37	2	4	1	4
38	1	4	3	2
39	1	1	1	2
40	4	4	2	4
41	3	4	3	1
42	1	1	4	3
43	4	3	3	1
44	1	1	1	4
45	1	1	1	1
46	1	1	1	4
47	3	4	3	1
48	3	3	1	4
49	3	1	1	1
50	1	3	1	3

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तज्ज्ञ~ वाटाड्या

Date : 27th June, 2018

Join us @aditya2050

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच (A)	संच (B)	संच (C)	संच (D)
51	4	3	3	3
52	4	3	4	4
53	4	4	4	1
54	3	1	3	3
55	1	4	4	3
56	2	4	2	2
57	3	2	3	2
58	1	2	2	1
59	3	2	2	4
60	**2**	3	1	2
61	1	4	4	3
62	2	4	4	1
63	2	2	4	**2**
64	2	1	2	2
65	4	3	4	4
66	4	4	**2**	3
67	4	2	2	4
68	3	**2**	3	3
69	4	1	3	4
70	2	3	1	2
71	1	1	2	1
72	2	2	1	2
73	2	2	2	2
74	3	2	3	1
75	2	1	2	2

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच (A)	संच (B)	संच (C)	संच (D)
76	1	3	1	3
77	3	3	2	1
78	2	1	3	3
79	1	2	1	2
80	4	1	2	1
81	2	4	4	4
82	1	2	1	2
83	**#**	1	**#**	1
84	1	4	1	4
85	4	**#**	4	**#**
86	4	1	2	4
87	2	2	2	2
88	3	4	3	2
89	2	2	2	4
90	1	4	2	4
91	3	1	2	3
92	1	3	4	2
93	1	2	2	1
94	2	1	2	2
95	1	2	1	2
96	4	1	2	1
97	2	2	1	1
98	2	2	1	3
99	2	2	2	1
100	2	1	3	2

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

Date : 27th June, 2018

 # ने दर्शविलेला प्रश्न रद्द करण्यात आलेला आहे.

Join us @aditya2050

आदित्य अॅकॅडमी

स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या

ROLL NO.

TEST ID

Name .....

Batch.....

Mobile No..... Test Date...../...../.....

Candidate Sign

Invigilator Sign

INSTRUCTIONS FOR FILLING THE SHEET

1. This sheet should not be folded or crushed.
2. Use only blue/ black ball point pen to fill the circles.
3. Use of pencil is strictly prohibited.
4. Circles should be darkened completely and properly.
5. Cutting and erasing on this sheet is not allowed.
6. Do not use any stray marks on the sheet.
7. Do not use marker or white fluid to hide the mark.

WRONG METHODS CORRECT METHOD

	A	B	C	D
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				
41				
42				
43				
44				
45				
46				
47				
48				
49				
50				
51				
52				
53				
54				
55				
56				
57				
58				
59				
60				
61				
62				
63				
64				
65				
66				
67				
68				
69				
70				
71				
72				
73				
74				
75				
76				
77				
78				
79				
80				
81				
82				
83				
84				
85				
86				
87				
88				
89				
90				
91				
92				
93				
94				
95				
96				
97				
98				
99				
100				

आदित्य अॅकॅडमी
स्पर्धा परीक्षेतील मित्र~ तत्वज्ञ~ वाटाड्या